TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

49. GENEL KURUL
48. DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU

2024 - 2026

TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
48. DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU (2024-2026)

ISBN 978-605-01-1733-2
Birinci Baskı, 1000 adet, Şubat 2026

Yayımlayan: ©TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Sertifika No: 44237

Grafik Tasarım: Nilgün Kara Babacan

İletişim: Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Karaköy, Kemankeş Caddesi No: 31 Beyoğlu 34425 İstanbul
Tel: 0212 251 49 00 - Faks: 0212 251 94 14
http://www.mimarist.org - e-posta: mimarist@mimarist.org

Basım: Gri Basım Sanayi.Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mahallesi. Davutpaşa Caddesi No: 83/1
Güven İş Merkezi A Blok İç Kapı No: 67
Topkapı Zeytinburnu - İstanbul
Sertifika No: 44488
E-posta: info@gribasim.com.tr
Tel : 90 212 544 25 41

Gündem

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
49. Dönem Olağan Genel Kurul Çağrısı

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu olarak,
49. Dönem Olağan Genel Kurulu'na ve seçimlerimize
tüm meslektaşlarımızı katılmaya çağırıyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası
İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem Yönetim Kurulu

Çoğunluklu Genel Kurul
Tarih: 24-25 Ocak 2026 Cumartesi-Pazar / Saat: 09.00-17.00
Yer: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası,
Kemankeş Cad. No: 31 Karaköy-Beyoğlu/İstanbul

Çoğunluksuz Genel Kurul

Tarih: 20-21 Şubat 2026 Cuma-Cumartesi- 22 Şubat 2026 Pazar, Saat: 09.00-17.00

1. Gün / 20 Şubat 2026 / Teknik Kongre
2. Gün / 21 Şubat 2026 / Genel Kurul

Yer: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Karaköy Binası,
Kemankeş Cad. No:31, Karaköy-Beyoğlu /İstanbul

Gündem

1. Açılış
2. Başkanlık Divanı Seçimi ve Saygı Duruşu
3. Açış Konuşmaları
4. Çalışma Raporunun Okunması, Görüşülmesi ve Onaya Sunulması
5. Yönetim Kurulu, Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu, Denetleme Kurulu ve Oda Genel Kurulu Delege Asıl ve Yedek Adaylarının Belirlenmesi, Tutanağa Bağlanarak İlan Edilmesi
6. Yeni Çalışma Dönemine Yönelik Öneriler ve Dilekler
7. Kapanış

3. Gün / 22 Şubat 2026 / Seçimler
Saat: 09.00 - 17.00

Yer: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası,
Kemankeş Cad. No:31, Karaköy-Beyoğlu 34425 İstanbul

DANIŞMA KURULU

Ahmet Erkan
Erol Türkmen
Mücella Yapıcı
Handan Türkoğlu Dülger
Aynur Savaş Uluğtuğ
Koray Güler
Ayper Urlu
Emine Coşkun
Toprak Erduvan
Rümeysa Kuduban
Senanur Kevser Göksoy

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

TEKNİK KONGRE

PROGRAMI

Krizler Çağında Mimarlık

Deprem, Barınma ve Adalet

20 Şubat 2026, CUMA

Yer: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Karaköy Binası, Kemankeş Cad. No:31, Karaköy-Beyoğlu/İstanbul

tmmob
mimarlar
odası
istanbul büyükkent şubesi

tmmob
mimarlar
odası
istanbul büyükkent şubesi

T E K N İ K K O N G R E

PROGRAM

20 Şubat 2026 Cuma

Krizler Çağında Mimarlık, Deprem, Barınma ve Adalet

10.00 – 10.30 | Açılış Konuşmaları
Prof. Dr. Alper Ünlü / *TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şube Başkanı*
Tores Dinçöz / *TMMOB Mimarlar Odası Genel Sekreteri*

10.30 – 12.00 | 1. Oturum: Afetler
Moderatör: **Alper Ünlü**

Emir Çekmecelioğlu
"Şubat 2023 Depremlerinden Sonra Antakya'da Mimarlık ve Kent:
Deneyimler ve Değerlendirmeler"

Onur Atay
"Afetler Odağında Geçici Barınma, Tasarım ve Dayanışma"

Prof. Dr. Pelin Pınar Giritlioğlu
"Afet Planlaması Ekseninde Kentsel, Mekansal Politikalar ve Mevzuat"

Tartışma ve Soru-Cevap

12.00 – 12.15 | Kahve Molası

12.15 – 13.45 | 2. Oturum: Konut ve Barınma
Moderatör: **Handan Dülger Türkoğlu**

Cihan Uzunçarşılı Baysal
"Yaşamaya Elverişli Konut ve Barınma Hakkı Bağlamında Sosyal Kiralık Konut"

Havva Ezgi Doğru
"Konut Politikalarının Çöküşü ve Kira Krizi"

Prof. Dr. Şevkiye Sence Türk
"İstanbul'da Güncel Planlama Dinamikleri Ekseninde Sosyal Konut Sorunsalı"

Tartışma ve Soru-Cevap

13.45 – 14.45 | Öğle Arası

14.45 – 16.15 | 3. Oturum: Mekân, Adalet ve Demokrasi
Moderatör: **Mücella Yapıcı**

Aynur Savaş Uluğtuğ
"Barınma ve Cinsiyet Eşitliği"

Sena Nur Gölcük
"Mekânsal Adalet ve İyilik Hâli"

Doç. Dr. Göksenin İnalhan
"Herkes İçin Değilse Kim İçin? Mimarlıkta Mekânsal Adalet, Engellilik ve Yaşlanma:
Afetler ve Barınma Üzerinden Bir Okuma"

Tartışma ve Soru-Cevap

İçindekiler

– Şube Başkanı Alper Ünlü'nün Dönem Değerlendirmesi 19
– Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan'ın 48. Dönem Sunuşu....23
– Aramızdan Ayrılanları Saygıyla Anıyoruz....29
  – Yönetim Kurulu, Şube Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu, Şube Denetleme Kurulu, Temsilcilik Yönetim Kurulları 61
  – Oda Çalışanları....65
  – Komite, Komisyon ve Çalışma Gruplarında Görev Alanlar....66
  – Genel Merkez Çalışmalarında Görevli Şube Üyeleri 71
  – TMMOB Çalışmalarında Görev Alan Şube Üyeleri....73

48. Dönem Çalışmaları **75**
1. 48. Dönem Şube Yönetim Kurulu Kararlarından Örnekler....77
   1.1. Genel Kararlar
   1.2. Davalarla İlgili Kararlar

2. Basın Açıklamaları....**87**
   2.1. Şube Basın Açıklamaları
      2.1.1. Kadıköy Rıhtımına Yapılması Planlanan Cami Projesi İptal Edildi 89
      2.1.2. Atatürk Havalimanı'nın Yıkımı: Mahkeme Bilirkişilerin Değerlendirmelerini Dikkate Almadı, Yürütmeyi Durdurma Talebi Reddedildi....90
      2.1.3. Etiler Polis Okulu Arazisi: Bilirkişilerin Siluet Uyarısına Rağmen Mahkeme Rezidans İnşaatını Durdurmadı....92
      2.1.4. İnsanlığın Ortak Mirası Ayasofya'yı Korumak Asli Görevimizdir 95
      2.1.5. İmara Açılan Askeri Alanlar: Maltepe Atış Okulu Arazisindeki Konut Projesinin İmar Planları İptal Edildi....96
      2.1.6 6 Şubat 2023 Depreminin Ardından… 97
      2.1.7. Bir Çevre ve İnsanlık Felaketi Daha! 98
      2.1.8. 8 Mart Dünya Kadınlarının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nde, Kadınların Eşitlik, Özgürlük ve Adalet Mücadelesini Dayanışmayla Selamlıyoruz....99
      2.1.9. Beykoz'un Doğal Sit Alanı Olan Altı Mahallesiyle İlgili İmar Planlarına Bilirkişiden Engel 99
      2.1.10. Sit Derece Değişiklikleri: Sedef Adası'nı Yapılaşmaya Açacak Değişikliğin İptali Kesinleşti 101
      2.1.11. Beykoz'un Doğal Sit Alanı Olan Zerzevatçı Mahallesi'ni Yapılaşmaya Açacak Değişikliğe Bilirkişi Engeli 103
      2.1.12. Orman Genel Müdürlüğü Pendik'te Ormanın İmara Açılmasıyla İlgili Davada Bakanlıkla Karşı Karşıya....105
      2.1.13. Kentsel Bir Bellek Olma Özelliği Taşıyan Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şube Binası Tescillenmelidir, Yıkımı Kabul Edilemez! 105
      2.1.14. Sit Derece Değişiklikleri: Haydarpaşa Lisesi Arazisini Yapılaşmaya Açacak Sit Değişikliği İptal Edildi....106
      2.1.15. Atatürk Havalimanı'nın Bitişiğine Yapılmak İstenen Konut ve Ticaret Alanının İmar Planları Durduruldu....108
      2.1.16. İmar Planları Altı Kez İptal Edilen Maslak 1453 İçin Mahkemeden Yürütmeyi Durdurma Kararı....109
      2.1.17. Mimar Sinan'ı Saygıyla Anıyoruz....110
      2.1.18. Atatürk Havalimanı'nın Yıkımı: Mahkeme Bilirkişilere İtibar Etmedi, Açtığımız Davayı Reddetti....111
      2.1.19. Türkiye Tasarım Vakfı'nın (TTV) 30 Nisan'da Düzenlediği "Hatay Yeniden Canlanıyor" Toplantısı Üzerine… 113

2.1.20. Erken Cumhuriyet Dönemi Yapısı Olan Batum Apartmanı'nın "Riskli Yapı" İlan Edilmesine Karşı Açılan Dava Reddedildi 115
2.1.21. Maltepe Atış Okulu Arazisi: Bakanlık Planların İptal Edilmesine İtiraz Etti, İstinaf Mahkemesi İtirazı Reddetti 115
2.1.22. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 1. Bölge Toplantısı Sonuç Bildirisi 117
2.1.23. Maslak 1453'ün İmar Planları Yedinci Kez İptal Edildi 118
2.1.24. Atatürk Havalimanı'nın Yıkımı: İstinaf Mahkemesi Yürütmenin Durdurulması Talebini Reddetti 119
2.1.25. Beykoz'un Doğal Sit Alanı Olan Zerzevatçı Mahallesi'ni Yapılaşmaya Açacak Değişiklik İptal Edildi 121
2.1.26. Kanal İstanbul'a Çimento Limanı: Bilirkişilere Göre İmar Planları Mevzuatın Gerekliliklerini Taşımıyor 122
2.1.27. Pendik'te 90 Dönüm Ormanlık Alanın İmara Açılmasıyla İlgili Davada Bilirkişi Raporu Hazırlandı 124
2.1.28. Fikirtepe'de 2. Etap Dönüşüm Planlarıyla İlgiliYürütmeyi Durdurma Kararı 125
2.1.29. Kalamış Yat Limanının Özelleştirilmesi: Mahkememe Oyçokluğuyla Davayı Reddetti 126
2.1.30. Parkorman'ın İmar Planları İptal Edildi 127
2.1.31. Tuzla Kamil Abduş Gölü Çevresinin Yapılaşmaya Açılmasına Bilirkişi Engeli 128
2.1.32. Yaşam Hakkını Savunuyoruz, Katliam Yasasına Dur Diyoruz! 129
2.1.33. Ataköy'deki Modern Konut Mirası: Bakanlığın Eklemek İstediği Yapı Bloğu Bilirkişileri Görüş Ayrılığına Düşürdü 130
2.1.34. Ömerli Barajı Havzasına Kurulmak İstenen "Biyoteknoloji Vadisi" Projesine Karşı Dava Açıldı 131
2.1.35. Sit Derece Değişiklikleri: Bakanlığın Sedef Adası'nı Yapılaşmaya Açmak İçin Yaptığı İkinci Değişikliğe Bilirkişi Engeli 132
2.1.36. Kartal'da Yapılaşmaya Açılan Şehir Parkı: Özelleştirme İdaresi'nin Planlarıyla İlgili Yürütmeyi Durdurma Kararı Verildi 134
2.1.37. Adalar İmar Planı: Bilirkişiler İmar Planının Planlama Esas ve Tekniklerine Aykırı Olduğu Görüşünde 135
2.1.38. Bakanlığın Sedef Adası'nı Yapılaşmaya Açacak İkinci Sit Değişikliği de İptal Edildi 137
2.1.39. Adalar İmar Planlarının Yürütmesi Mahkeme Tarafından Durduruldu 137
2.1.40. Tuzla Kamil Abduş Gölü Çevresinin Yapılaşmaya Açılmasının Yürütmesi Durduruldu 139
2.1.41. İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Büyükbakkalköy (Atışokulu) Mahallesi Muhtelif Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine İlişkin Davamız 140
2.1.42. Antik Perinthos Kenti 1, 2 ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanlarını Kapsayan Revizyon Koruma Amaçlı İmar Planlarına İlişkin Davamız 140
2.1.43. Kanal İstanbul Projesi İçin Planlanan Rezerv Yapı Alanı İlanına Karşı Açılan Davada İptal Kararı Verildi 141
2.1.44. Yeni Yılınız Kutlu Olsun! 143
2.1.45. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa (Karaköy) Mescidi Özelinde İstanbul'da Gerçekleştirilmek İstenen Rekonstrüksiyon Çalışmaları Hakkında Basın Duyurusu 144
2.1.46. İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı "Gümüşsuyu İncirköy Mahalleleri Etabı" Sit Derecesinin Düşürülmesine İlişkin Davamız 145
2.1.47. Tuzla Antik Mendirek ve Çevresi 1. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı ile 3. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı Sit Derece Değişikliğine İlişkin Davamız 146
2.1.48. İstanbul Barosu'na Yapılan Müdahaleler ve Hukukun Bağımsızlığının Tehdit Altında Olmasına Dair 147
2.1.49. Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Alanı Projesindeki Gelişmeler; Yassıören ve Boyalık, Baklalı Mahalleleri Davalarımız 148
2.1.50. Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde 28 Ocak 2025 Tarih 32796 Sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Değişiklik Hakkında Değerlendirme 149
2.1.51. İstanbul İli Kâğıthane Merkez Mahallesi 7637 Ada 33-35 Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP Değişikliği 153

2.1.52. Ömerli Baraj Havzası'nı Koruma Mücadelemiz Kazanımla Sonuçlandı! 154
2.1.53. Tuzla Kamil Abduş Gölü'nü Korumak İçin Açtığımız Davayı Kazandık! 154
2.1.54. İstanbul İli, Kartal İlçesi, Karlıktepe Mahallesi, 10047 Ada 1 Parsel (Eski 2274 Ada 408 Parselin Bir Kısmı) Rezerv Yapı Alanına İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı 154
2.1.55. Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Alanı Projesindeki Gelişmeler; Yassıören ve Boyalık, Baklalı Mahalleleri Davalarımız 155
2.1.56. İstanbul Tuzla Biyoteknoloji OSB Organize Sanayi Bölgesine Ait (9+2) Adet Paftadan İbaret I. Etap 1/1000 Ölçekli İlk Uygulama ve 1/5000 Ölçekli İlk Nâzım İmar Planı 157
2.1.57. Mimar Sinan'ı Ölümünün 437. Yılında Saygıyla Anıyoruz 157
2.1.58. Şehrizar Konakları Davamız (İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Burhaniye Mahallesi, 1326 Ada 56-60-61 Parseller) 158
2.1.59. 1/1000 Ölçekli Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Mahalleleri Revizyon Uygulama İmar Planı 158
2.1.60. Marmara Denizi ve Adalar Koruma Amaçlı İmar Planları Davasında Büyük Zafer! 159
2.1.61. Atatürk'ün Şartlı Bağış'ını Koruma Yolunda Bir Kent Mücadelesi Kazandık! 160
2.1.62. Kuzey Ormanları'nda 29 Dönümlük Alanın Sanayiye Tahsis Edilmesine Karşı Kent Mücadelemizi Başlattık! 160
2.1.63. İstanbul İli Eyüpsultan İlçesi Mithatpaşa (Kemerburgaz) Mahallesi 4, 5, 18, 19, 162, 163, 164, 165, 403, 2757, 2758, 2759, 3252, 3253, 3302, 3335, 3336, 3367 ve 3368 Parselleri Kapsayan Alana İlişkin 1/5000 Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği 161
2.1.64. İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna Mahallesi, Batı Kısım, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/5000 Ölçekli Revizyon Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı 163
2.1.65. Beykoz İlçesi, Zerzevatçı Mahallesi İle Mahmut Şevket Paşa ve Elmalı Mahallelerinde Yer Alan Doğal Sit Alanını Korumak İçin Açtığımız Davayı Kazandık 164
2.1.66. Bağdat Caddesi'ndeki Tek Yeşil Doku Olan Kadıköy Erenköy Tarım İl Binası Alanındaki Onlarca Ağacı Korumak İçin Dava Açtık! 164
2.1.67. 17 Ağustos Depremi'nin 26. Yılında Afetlere Karşı Dirençli Kentler İçin Acil Çağrı! 165
2.1.68. İstanbul İli Çekmeköy ve Alemdağ Kışlaları Civarındaki Ormanlık Alanlar Doğal Sit Alanı 1 Nolu Etabı 166
2.1.69. 30 Ağustos Zafer Bayramı Kutlu Olsun! 166
2.1.70. Mimarlık Mesleğinin Yaratıcı Gücüyle Elde Edilen Değerler, Sistemin Rant ve Talan Üzerine Kurulu Düzenine Sığmaz! 167
2.1.71. Çorlu Belediyesi'nin Yetki Aşımı Yargıdan Döndü: Mesleki Tescil Yetkisi Yalnızca Meslek Odalarına Aittir 168
2.1.72. İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 13.03.2025 Tarih ve 414 Sayılı Kararına Karşı Dava Açıldı 168
2.1.73. Demokratik Cumhuriyet; Toplumsal Barışın, Demokratik Katılımın, Özgür ve Tam Bağımsız Türkiye'nin Teminatıdır!
Cumhuriyetimizin 102. Yılında: Kazandırdıklarıyla Yeniden Demokratik Bir Geleceğe Doğru Mücadelemiz Sürecek! 169
2.1.74. İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Uskumruköy Mahallesi 255 Ada 10 Parsele İlişkin 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Plan Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı 170
2.1.75. İstanbul İli, Şişli İlçesi, Kaptanpaşa Mahallesi, Özel Proje Alanı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği 171
2.1.76. Yıldız Parkı Etabı Doğal Sit Alanı Duyurusu 171
2.1.77. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Tarafından Hazırlanan İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Hacımaşlı Mevki Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv

Yapı Alanı Güzergâhında Yer Alan Toplu Konutlara Yönelik ÇED Raporları ve Sazlıdere Barajı'nın İçme Suyu Havzasından Çıkarılmasına Yönelik Cumhurbaşkanlığı Kararına ilişkin Davalarımız 172
2.1.78. Mimarlık Mesleğinin Yaratıcı Gücüyle Elde Edilen Değerler, Sistemin Rant ve Talan Üzerine Kurulu Düzenine Sığmaz! 174
2.1.79. Demokratik Cumhuriyet; Toplumsal Barışın, Demokratik Katılımın, Özgür ve Tam Bağımsız Türkiye'nin Teminatıdır! 174
2.1.80. Sultanbeyli Mimar Sinan Mahallesi Rezerv Yapı Alanı Plan Değişikliğine Karşı Yargı Süreci 175
2.1.81. Beykoz Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı Çavuşbaşı Mahallesi 0 Ada 8 Parsel ve Çubuklu Mahallesi 186 Ada 2 Parsel Dedeoğlu Özel Ormanı Etabı Tescil Duyurusu-Sit Derece Değişikliği Davamız 176
2.1.82. Sarıyer İlçesi, Rumelifeneri Mahallesi 2. Etap Doğal Sit Alanı Tescili 177
2.1.83. Arnavutköy İlçesi Karaburun ve Yeniköy Mahalleleri İmar Planlarına İlişkin Yargı Kararı 178
2.1.84. Bakırköy Basınköy'de Kıyı Alanlarını ve Kamusal Müşterekleri Sermayeye Devretme Girişimine Karşı Yargıdayız 179
2.1.85. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi olarak Ataşehir Kayışdağı'nda Eğitim Alanının "Ticaret + Konut" Fonksiyonuna Dönüştürülmesine Karşı Hukuki Mücadele Başlattık! 180
2.1.86. Sarıyer Parkorman Planları Bir Kez Daha Hukuksuz Bulundu! 180
2.1.87. Selimiye Camii Restorasyonunda Tarihi Katmanların ve UNESCO Dünya Miras Değerlerinin Korunmasına Yönelik Yargı Kararı 181
2.1.88. Kadıköy Rıhtım'da Bilimsel Gerçekler Hukuk Marifetiyle Yok Sayılmıştır! 182
2.1.89. Bolu Kartalkaya'da Yaşananları Unutmadık, Unutturmayacağız! 183

2.2. Ortak Basın Açıklamaları 184
2.2.1. Ataköy I. ve II. Kısımlar Modern Mimarlık Mirası Olarak Korunmalıdır 184
2.2.2. Gezi Direnişi 11 yaşında, Adalet Yıllardır Kayıp! 184
2.2.3. Toplum, Kent ve Çevre İçin Haydarpaşa Dayanışması Basın Açıklaması 185

3. Üye Toplantıları 187
3.1. Danışma Kurulu Toplantıları 189
3.2. Bölge Toplantıları 189
3.2.1. Edirne Toplantısı 189
3.2.2. Çorlu Toplantısı 191
3.2.3. Tekirdağ Toplantısı 191
3.2.4. Yalova Toplantısı 191
3.3. Üye Toplantıları 192
3.4. Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği Taslağı Delege Toplantısı Gerçekleştirildi. 193

4. Şube Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu 195

5. Şube Denetleme Kurulu 199

6. Mesleki Denetimde Mimari Çevre Etki Değerlendirmesi 203
6.1. Toplantı Tutanakları 205
6.1.1. 1. Toplantı Tutanağı 205
6.1.2. 2. Toplantı Tutanağı 205
6.1.3. 3. Toplantı Tutanağı 207
6.1.4. 4. Toplantı Tutanağı 208
6.1.5. 5. Toplantı Tutanağı 210

6.1.6. 6. Toplantı Tutanağı 212
6.1.7. 7. Toplantı Tutanağı 214
6.2. Örnek ÇED Raporları 216
6.2.1. Karanfilköy Kent Etiler 216
6.2.2. Tersane Haliç Projesi 217
6.2.3. Gayrettepe 219
6.2.4. Arnavutköy Sazlıbosna Toplu Konut Projesi 219

7. Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (EKA MBÇK) 221
7.1. Mimarlık ve Kuram Seminerleri - 1
Prof. Dr. Uğur Tanyeli: "Mimarlık Düşünmek mi, Mimarlığı Kuramsallaştırmak mı?" 223

8. Bilişim Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (Bilişim MBÇK) 225

9. Komite, Komisyon ve Çalışma Grupları 229
9.1. Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi 231
9.2. Kentleşme ve Planlama Komitesi 232
9.2.1. Kentsel Yenileme / Dönüşüm Uygulamaları Süreci Semineri 233
9.2.2. Aydos Kalesi ve Yakın Çevresi Koruma Amaçlı İmar Planı Çalışmaları İçin Görüşlerimiz 235
9.2.3. Beylikdüzü İlçesi Gölyaka – Pekmez Bölgeleri Nâzım İmar Planı Çalışmaları İçin Görüşlerimiz 235
9.2.4. Şişli İlçesi Merkez ve Çevresi (Fulya 2. Etap) 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Çalışmaları Hakkında Görüşlerimiz 236
9.2.5. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarafından İletilen ve İstanbul Geneli Çatı Alanlarına İlişkin Meri İmar Planlarına Plan Notu İlavesi Hakkında Görüşlerimiz 237
9.2.6. Beylikdüzü İlçesi Kavaklı Köyüstü Mevkii ve Çevresine İlişkin 1/5000 Ölçeli Nâzım İmar Planı Hakkında Kurum Görüşlerimiz 237
9.3. Kadın Komisyonu 239
9.3.1. 8 Mart 2025 Bildirisi 242
9.3.2. Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü Bildirisi 243
9.3.3. Uygulamalı Öz Savunma Atölyesi 244
9.3.4. Kadın Komisyonumuzun 1 Temmuz 2024 Tarihinde Düzenlemiş Olduğu “Emeğin Cinsiyetli Yüzü: Meslek Yaşantısında Kadın Mimarlar” Etkinliği ve Konu İle İlgili Değerlendirmesi 245
9.3.5. Feminizm ve Mimarlık Buluşması: Nurser Öztunalı’yı Hatırlamak 247
9.4. Ücretli Çalışanlar ve İşsiz Mimarlar Komisyonu 249
9.4.1. Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar “Şantiyede” Buluştu 250
9.4.2. Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar “Belediye ve Diğer Kamu Kurumlarında” Buluştu 251
9.4.3. “Akademide Mimarlık” Paneli 255
9.4.4. Ofislerde Mimarlık Pratiği Etkinliği Gerçekleştirildi 256
9.5. Tarih Çalışma Grubu 258
9.6. Afet Yönetimi Çalışma Grubu 260
9.6.1. Afet Yönetimi ve Yerel Afet Gönüllüsü Eğitimi 260
9.7. Uluslararası İlişkiler Komitesi 263
9.8. Yarışmalar Komitesi 264
9.9. Öğrenci Çalışmaları 265
9.10. Bilirkişilik Komisyonu 269
9.11. Mimarlık ve Çocuk Çalışmaları 270

10. Etkinlikler 271
10.1. Şener Özler Çocuk Resim Yarışması 273

10.2. Ajanda Fotoğraf Yarışması 275
10.3. Kent Düşleri Atölyesi 277
10.3.1. Kent Düşleri Atölyeleri - XVII: "Mimarlık ve Sınır" 277
10.3.2. Kent Düşleri Atölyeleri XVIII: "Kolektif Bellek ve Meydanlar" 277
10.4. Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali 281
10.5. Mimar Sinan Anmaları 283
10.6. Cumartesi Buluşmaları 284
10.6.1. Faruk Soydemir ile Geleneksel Yapılar ve Koruma Pratikleri Üzerine 284
10.6.2. Cumartesi Buluşmaları'nda "İyi Mimarlık Nedir?" Sorusu Tartışmaya Açıldı 285
10.7. Kuşaktan Kuşağa Mimarlar Buluşması 286
10.8. Sempozyum, Seminer, Panel, Sergi ve Sunuşlar 287
– Kentsel Yenileme / Dönüşüm Uygulamaları Süreci" Seminer Dizisi 287
– "İstanbul'da Kentsel Dönüşüm ve Yitirilen Cumhuriyet Dönemi Mimarlık Mirası" Sempozyumu 287
– "Medeni Kanun'un Dünü Bugünü: Bugünlere Nasıl Geldik?" Paneli 288
– "Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" sergisi Açılış Paneli 289
– "Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" Sergisi Gerçekleştirildi 289
– "Trakya Bölgesinde Planlama, Mimarlık ve Yaşam Kalitesi" Sempozyumu 290
– Rekonstrüksiyon: Tarihin Yeniden Kurgulanması – II Panel/Forum - Koruma Alanında Kavramsal ve Kurumsal Yaklaşımların Buluşması 290
– Kentsel Gelişim Politikaları ve İstanbul İçme Suyu Havzaları Sempozyumu 292
– "Mimari Tasarımda Sürdürülebilirlik ve Güneş Enerjisi" Etkinliği 294
– Yapay Zekânın Mimarlıkta Tasarım ve Temsil Aracı Olarak Kullanımı Semineri 295
– "Çocuk(luğum) İçin Tasarlıyorum" Çalıştayı 296
– "Dünya Mirası Tarihi Yarımada'yı Korumak – III" Panel / Forum Gerçekleşti 298
– Sergei Tchoban / Çizim yoluyla düşünmek 300
– Sami Yılmaztürk'ü Anma Programı ve Özkan Samioğlu Fotoğraf Sergisi 301
– "Şehrin Ruhu – Bir Tanık Haydarpaşa Garı" Sergisi ve Paneli 302
– Tevfik Balcıoğlu Kitap Lansmanı ve "Mihenk Taşları" Sergisi 302
– "Kent Risk Belirleme Gözlem (Town Watching) Atelyesi" 303
– "Yapay Zekâ ile Mimarlık Nereye Evriliyor?" Başlıklı Söyleşi Gerçekleştirildi 303
– 1968 Gençlik Hareketi ve Zap Suyu Köprüsü Deneyimi Söyleşiyle Ele Alındı 304
10.9. Kitap Tanıtım ve İmza Günleri 305
– "Zeynep Ahunbay" Kitabı İmza Günü ve Söyleşisi 305
10.10. Genel Merkez ve Şubelerle Yapılan Ortak Etkinlikler 306
– "Türkiye'nin Deprem Gerçeği" Sempozyumu 306
– Prof. Dr. Cevat Erder Anısına, 8. Ulusal Mimari Koruma Proje ve Uygulamaları Sempozyumu 306
– "Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği" Taslağı Çalıştayı 307
– Yangın Güvenliği ve Mimarlık Paneli 308
– 70. Yılında Mimarlar Odası: "Mimarlık ve Gelecek" Sempozyumu Gerçekleştirildi 309

11. Adalet Nöbeti 311

12. Meslek İçi Eğitim Çalışmaları 315
12.1. Bilgisayar Destekli Tasarım Eğitimleri 317
12.2. SMGM Kapsamında Açılan Sertifikalı Eğitimler 320
12.2.1. Enerji Kimlik Belgesi (EKB) Eğitimi 320
12.2.2. D1 Temel Bina Akustiği Uzmanlığı Eğitimi 320
12.2.3. Bilirkişilik Temel ve Yenileme Eğitimi 320
12.2.3.1. Bilirkişilik Temel Eğitimi 321

12.2.3.2. Bilirkişilik Yenileme Eğitimi....321
12.2.4. Kamulaştırma Bilirkişilik Alt Uzmanlık Alanı Eğitimi....321
12.2.5. Mimari Tasarımda Kaçış Yolu Düzenlemeleri Eğitimi....322
12.2.6. Tarihi ve Kültürel Yapılarda Keşif, Metraj ve İhale Dosyası Hazırlama Eğitimi....322
12.2.7. Alüminyum Giydirme Cephe Sistemleri; Terminoloji, Performans, Standart, Şartname Temel Eğitimi....322
12.2.8. Su Yalıtımı Eğitimi....323

13. Yayın Çalışmaları....325
13.1. Süreli ve Elektronik Yayınlar....327
13.1.1. mimar.ist....327
13.1.2. Mimarlara Mektup....328
13.1.3. www.mimarist.org....329
13.1.3.1. yarismo.org....329
13.1.3.2. mimar-is.org....329
13.1.4. Mimarist.tv....330
13.1.5. Sosyal Medya Kurumsal İletişim Faaliyetleri....330
13.2. Süresiz Yayınlar....331
13.2.1. TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler: Besim Çeçener....332
13.2.2. TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler: Mete Göktuğ....332
13.2.3. TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler: Aydan Bulca Erim....333
13.2.4. TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler: Oktay Ekinci....333
13.2.5. TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Park Otel Dosyası....334
13.2.6. TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Sulukule Dosyası....334
13.2.7. Tasarım Dünyasına Yolculuk Rehberi....335
13.2.8. Türkiye'nin Deprem Gerçeği....335
13.2.9. Kadıköy'ün Bağımsız Tiyatrolarında Karşılama Mekânları....336
13.2.10. Cumhuriyetin Yüzüncü Yılında İstanbul – Mimarlık ve Yerleşme Kültürü....336
13.2.11. Kent Düşleri Atölyesi XVII / Mimarlık ve Sınır....336
13.2.12. Kent Düşleri Atölyesi XVIII / Kolektif Bellek ve Meydanlar....337

14. Mimarlar Odası Üye Hizmetlerinde Dijitalleşme....339
14.1. Mimar Mobil....341
14.2. Üye Sicil Belgesi İşlemlerinin Dijitalleşmesi....341

15. Hukuk Çalışmaları....343
15.1. TMMOB Mimarlar Odası Derdest Davalar Raporu....347
1. Beyoğlu Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı (2009)....347
2. Beyoğlu 1/1000 Ölçekli Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı....348
3. Haydarpaşa Geri Sahası 1/5000 NİP....350
4. Adalar....352
5. Tarihi Yarımada (İhya)....353
6. Sivriada (2017)....355
7. Park Orman Tabiat Parkı....356
8. Kadıköy Kuşdili 1/5000 ve 1/1000 İmar Planları (2018)....356
9. Kuşdili....358
10. Marmara Üniversitesi Kampüsü - Halkalı....359
11. Kadıköy Rıhtım Camii....359
12. Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü - Cami İmar Planı....360

13. Yalova Millet Bahçesi - Tahsis 360
14. Yalova Millet Bahçesi - Ruhsat 361
15. Yalova Millet Bahçesi – İmar Planı 361
16. Dolmabahçe Baltalimanı Ayazağa Tünelleri 361
17. Kadıköy Söğütlüçeşme Gar Sahası - İmar Planı Değişikliği 362
18. Kadıköy Söğütlüçeşme - İmar Planı Değişikliği 362
19. Kadıköy Söğütlüşeme - ÇED Gerekli Değildir Kararı 363
20. Kadıköy Söğütlüçeşme - İmar Planı Değişikliği 363
21. Kadıköy Söğütlüçeşme - ÇED Gerekli Değildir Kararı 363
22. Tuzla Limanı Atık Kabul ve Transfer Merkezi 364
23. Beykoz Dereseki 364
24. Beykoz Dereseki - Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu Kararı 364
25. Beykoz Dereseki - 267 Parsel Koruma Amaçlı İmar Planları 364
26. Tuzla Postane Mahallesi (İller Bankası) 365
27. Beykoz – Çengeldere 365
28. Tarihi Yarımada Plan Notu Değişikliği Kurul Kararı 366
29. Selimiye (Gata Arazisi) 366
30. Adalar Geçiş Dönemi Yapılaşma Koşulları (2020) 367
31. Sultantepe Korusu – Hüseyin Avni Paşa Korusu (2019) 368
32. Sirkeci Gar Liman Sahası Devir İşlemi (2020) 368
33. Büyükada Helikopter İniş Pisti İmar Planı (2020) 369
34. Kartal Soğanlık Mahallesi Anadolu Adalet Sarayı Yanı 370
35. Kartal Esentepe Millet Bahçesi 370
36. Sedef Adası 370
37. Kaşık Adası 370
38. Meteoroloji Arazisi (2021 Davası) 371
39. Fikirtepe 1 (2021-1 Davası) 371
40. Fikirtepe 2 (2021-2 Davası) 372
41. Fikirtepe 3 (2021-3 Davası) 372
42. Validebağ (03.03.2021 Onanlı İmar Planı) 373
43. Taşdelen Rezerv Alanı 373
44. Beykoz Çengeldere (2021) 374
45. İstanbul – Çekmeköy (966, 973, 969, 670, 971, 972, 974 Parseller) 375
46. Korel Apartmanı 376
47. Haydarpaşa Lisesi Doğal Sit Alanı – Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Tescili 376
48. Beykoz İncirköy 377
49. Beykoz Zerzevatçı 377
50. Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi Yapım İşi - İhale 2022 378
51. Beykoz Çengeldere 1/5000, 1/1000 KANİP/KAUİP - 2022 378
52. Atatürk Havalimanı 1/100.000 ÇDP - 2022 379
53. Atatürk Havalimanı 1/5.000 – 1/1.000 NİP – UİP 380
54. Ataköy 1. Kısım 380
55. Beykoz İncirliköy Gümüşsuyu 2022 Nisan KAUİP Değişikliği 381
56. Taşdelen Rezerv Yapı Alanı 2022 382
57. Kartal Soğanlık Özelleştirme İdaresi İmar Planları 382
58. Maltepe Atışokulu Askeri Alan 383
59. Etiler Polis Okulu 2022 383
60. Kırklareli 2022 – 1/5000 NİP – 1/1000 UİP 384
61. Zeki Sayar – Batum Apartmanı 384

62. Fikirtepe - 2023 385
63. Etiler Polis Okulu – 2023 – Yapı Ruhsatları 385
64. Arnavutköy – İmar Hakkı Transferi Plan Notu 386
65. Galatasaray Adası 386
66. Sedef Adası – Sit Değişikliği 386
67. Ayazağa Gecekondu Önleme 2023 NİP, UİP – Maslak 1453 387
68. Bakırköy Şenlik – İTÜ Arı Teknoloji Geliştirme Bölgesi 387
69. Beykoz – Polonezköy Mayıs 2023 Planları 387
70. Beykoz – Zerzevatçı, Mahmut Şevket Paşa Elmalı Mahalleleri Mayıs 2023 Planları 388
71. Eyüp Çiftalan – Çimento Limanı 388
72. Fikirtepe 2. Etap 2023 Rezerv Yapı Alanı İmar Planı 389
73. Pendik Kurnaköy İmar Planları 389
74. Tuzla Kamil Abduş Gölü Koruma Amaçlı İmar Planları 390
75. Arnavutköy Karaburun Millet Bahçesi 390
76. Esenyurt – TEM Güneyi 1/5000 NİP 390
77. Adalar – 1/5000 KANİP – 1/1000 KAUİP 390
78. Maltepe Atışokulu (Baransel Kışlası) 391
79. Maltepe Atışokulu (Baransel Kışlası) 2 – Fenerbahçe'ye Tahsis 391
80. Şehrizar Konakları 392
81. Haydarpaşa – Ön Protokol 392
82. Mahmutbey İkitelli 392
83. Bakırköy Demiryolu Kuzey ve Güneyi NİP 393
84. Arnavutköy Boyalık ve Baklalı (Yenişehir) 393
85. Karaburun - Yeniköy 394
86. Kandilli – Boğaziçi Üniversitesi 394
87. Maltepe Atışokulu - TOKİ 394
88. Tuzla – Tepeören 395
89. Tuzla – Biyoteknoloji OSB 2024 – 1/100.000 ÇDP 395
90. Pendik Harmandere 395
91. Haydarpaşa – Protokol 396
92. Fikirtepe 3. Etap – Rezerv Yapı Alanına İlişkin NİP ve UİP (05.11.24 Onanlı) 396
93. Sarıyer Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi 2. Etap Doğal Sit Alanı 397
94. Sarıyer Rumelifeneri 32 – 528 Parseller 397
95. Bakırköy Şenlik – 18. Madde İmar Uygulaması 397
96. Bakırköy Şenlik – 278 Ada NİP - UİP 398
97. Bakırköy Şenlik – 278 Ada Rezerv Alan 398
98. Ataşehir Ferhatpaşa 398
99. Reks Sineması 399
100. Kalamış Yat Limanı – İhale İptali (2024) 399
101. Kartal – Karlıktepe 10047 Ada 1 Parsel 399
102. Kadıköy Osmanağa - Cami 400
103. Tuzla - Aydınlı Mahallesi - Piyade Okulu 400
104. Beykoz – Gümüşsuyu İncirköy – Doğal Sit Alanı Revize Tescili 400
105. Tuzla – Biyoteknoloji OSB 401
106. Tuzla Antik Mendirek Sit Derece Değişikliği 401
107. Kadıköy – Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Revizyon UİP 402
108. Erenköy – Tarım İl Müdürlüğü 402
109. Kartal Soğanlık Mahallesi Anadolu Adalet Sarayı Yanı 2025 402
110. Arnavutköy Yassıören 403

111. Arnavutköy Boyalık ve Baklalı Mahalleleri 403
112. Arnavutköy Boyalık Mahallesi 403
113. Arnavutköy Sazlıbosna Batı Kısmı NİP ve UİP 404
114. Çatı Katları - İBB Meclisi Kararı 404
115. Kâğıthane 7637 Ada 33-35 Parseller 404
116. Moda Bostanı 405
117. Sultanbeyli – Mimar Sinan Mahallesi 405
118. Çorlu – Meclis Kararı 406
119. Eyüpsultan Kemerburgaz 406

16. TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu (İKK) Çalışmaları 407
16.1. İKK Çalışmaları 409
16.2. Ölçü Dergisi Yayın Kurulu Çalışmaları 421
16.3. İKK Basın Açıklamaları 422
16.3.1. Adalet Nöbeti 3. Yıl Basın Açıklaması 422
16.3.2. Kanal Değil Rant Projesi: İstanbul'un Yaşam Kaynakları Talan Ediliyor! Bu Talan Projesinden Hemen Vazgeçin! Kanal İstanbul Derhal Durdurulmalıdır! 423
16.3.3. Diploma Sahtekârlığı Haklarımızı, Geleceğimizi ve Mesleğimizi Tehdit Ediyor! 425
16.3.4. Depremini Bekleyen İstanbul'da Tehlike Sürüyor, Riskler Artıyor! 426
16.3.5. 19 Eylül TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü Kutlu Olsun 429
16.4. TMMOB İKK Kadın Komisyonu Faaliyet Raporu 432
16.4.1. Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kamusal Mekâna Yansıması Etkinliği 434
16.5. TMMOB İKK İSİG Komisyonu Faaliyet Raporu 436

17. Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi 437

18. Şube Üye İlişkileri ve Üye Profili 441

19. Mesleki Denetim Raporu 449

20. Mali Rapor 461

21. Şube Binası Değerlendirmesi 489

TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

49. GENEL KURUL

48. DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU

2024 - 2026

ŞENER ÖZLER ÇOCUK VE MİMARLIK
XVIII. RESİM YARIŞMASI

Hayalindeki Kent

Son katılım tarihi: 3 Nisan 2026

TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
tel: 0212 251 49 00 cocukvemimarlik@mimarist.org

Şube Başkanı *Alper Ünlü*'nün Dönem Değerlendirmesi

48. Dönemi Bitirirken, Belleğimizde Kalanlar

Değerli Üyeler,

48. Dönemi tamamlarken sizlere pembe bir dünyadan ve hayallerimden söz etmek isterdim. Ama ülkemiz ve içinde bulunduğumuz politik ve sosyo-ekonomik koşullar, beni bu bağlamdan uzaklaştırmakta. Sizlere şu an içinde bulunduğumuz durumun yalın bir özetini sunduktan sonra, 49. Dönem için bazı öngörülerde bulunmak istiyorum. Doğal olarak da, bazı çözüm yolları ile ilgili kısa ipuçlarını da vermeye çalışacağım.

Klasik bir söylemle, 48. Dönemde ülkenin bizlere yaşattığı dar ve nefes alınamaz ortam içerisinde elimizden geldiğince ekonomik, örgütsel, yönetişimsel ve hukuki problemleri Oda ölçeğinde çözdüğümüzü, 49. Döneme onurlu ve saygın bir şekilde başlayacağımızı sizlere gururla iletiyorum.

48. Dönem aslında 6 Şubat 2023 tarihinde ülkemizin yaşadığı en büyük felaketler dizisi olan Hatay-Kahramanmaraş-Adıyaman depremlerinin sorunları, meslektaşlarımıza ve Odamıza indirdiği darbelerle başladı. Doğal felaketin meslektaşlarımızda yarattığı acı yaralar, Oda seçimleri döneminde ortaya çıkan iletişimsizlik, eşgüdüm problemleri, tüm Odaları, hepimizi etkiledi. Yönetişimsel kaos daha sonra yapılan yerinde müdahalelerle yaraların sarılması ve rehabilitasyon sürecine girdi.

2025 yılının ilk ayında Bolu Kartalkaya'daki yangın faciasında, 78 vatandaşımızın gece otel odalarında uyurken ölmesi, otelde ortaya çıkan ihmaller silsilesi, mimarın yeniden acil durum ve afetlerde rolünün sorgulanması, devlet organlarının acizliği, devletin onay mercilerindeki zavallılığı, sorunların her olayda teknik insanlara fatura edilmesi gibi problemleri bir kez daha su yüzüne çıkardı. Bir sürü yapay sorumsuzluk hileleri, tüm bunlar, hem toplumu, hem de meslektaşlarımızı üzdü. Bu iki olaydan sonra meslektaşlarımız ve Oda yönetimleri, afetlere ve acil durumlara eskisinden daha fazla eğilim gösterdiler. Hassasiyetleri doruk noktadaydı. Ama tüm toplantılarda özellikle kamu yönetimi alanında devletin bu hassasiyeti tam olarak karşılamadığı ve karar alma çerçevesinde son derece ağır kaldığını söylemek durumundayım. Her şeye karşın İstanbul Büyükkent Şubesi ve temsilciliklerimiz adına, afet ve acil durumlar için başarılı çalışmalar yaptık ve buradaki çalışmaları diğer dönemlerde de devam ettireceğiz.

Doğal veya yapay afetlerin Odamızı ne denli sarstığını hepimiz defalarca şahit olduk. 23 Mart 2025 tarihinde ise diğer bir politik afet yaşadık. O tarihte İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ve onu izleyen süreçte onlarca bürokrat, meclis üyesi, ilçe belediye başkanı, meslektaşlarımız Güzin Alpaslan ve Kardelen Taş tutuklandılar. Bu tutuklamalar, İstanbul'da belediyelerle yapacağımız ortak mesleki denetim protokollerinin arifesinde gerçekleşti. Bu anlamda daha düzenli ve güvenli yaşamın ön aşaması olan ortak denetim protokolleri, tutuklamalardan sonra rafa kaldırıldı. Daha sonra Kadıköy ve Maltepe Belediye Başkanları ve ekiplerinin gayretiyle bu iki belediyede bu protokolleri imzaladık. Kendilerine meslektaşlarımız adına bir kez daha buradan teşekkür ediyorum, güvenli bir yaşam stratejisine bir tuğla da onlar koydular.

Art arda gelen birçok küçük olayı burada sıralamıyorum. 48. Dönemde geriye baktığımda, yaptığımız toplantılar sonucunda, ülkenin yaşadığı ekonomik dar boğazın pek çok türevini Odamızın çalışma alanında görmek olasıydı. Sene başında açıkladığımız asgari ücreti uygulamayan pek çok şirket, fazla mesaiye zorlanan birçok meslektaşımız, işyerlerinde yıldırma (mobbing) ve zorbalık (bulling) dâhil, insani olmayan davranış biçimleri, ödenmeyen staj ücretleri, gelecekte meslektaşımız olacak mimarlık öğrencilerinin yemek parasını bile ödememeyi gözeten işyeri sahipleri hakkında, her yerde, her toplantıda, şikâyetler bize intikal etti, meslektaşlarımız bunları bize bir bir anlattılar. Bunlar karşısında Oda olarak çaresiz duruma da düştük. Meslektaşlarımız bizden hep yardım beklediler.

Bu durum genç mimarlarda had safhaya ulaşmıştı. "Bir dokunsan, bin ah," cinsinden. Çok farklı olaylar anlattılar. Üstü örtülü ya da açık. Tüm bunlar içerisinde, bugün 33.000'e ulaşmış mimar kitlesinde, genç

mimarların sesini işittik, ama tam anlamıyla çare olamadık. Bunlar doğal olarak itiraflarımız. Özellikle genç mimarlarda işsizlik en yüksek düzeye ulaştı. Bu oran şimdilerde %40 düzeyinde yer almakta. Ülkedeki üniversite mezunları, nitelikli birkaç disiplin, tıp ve bilgisayar bilimleri dışında, tam anlamıyla işsizlik çukuruna gitmekte. Odamızın da bundan sonraki döneme devreden en önemli problemlerinden birisinin mimarlıkta işsizlik olduğunu da belirtmeliyim.

Tüm bunlara karşın genç mimarlarla ilgili yaptığımız bir araştırma sonucunda, genç mimarların serbest büro sahibi kurma isteklerinin %70 civarında olması bizi şaşkınlığa itti. Hiçbir yıldırma ve zorbalığa bulaşmadan, evinde ya da kiralık çalışma alanlarında iş yapmak yeni nesillerin ideali galiba, böyle olduğunu düşünüyorum. Bu oranın Türkiye genelinde de yükselmesi, tek kişilik şirketleşme oranının %42'lere ulaşması aslında bizim için oldukça düşündürücü.

Bu tek kişilik savaşımın perde arkasının neden böyle bir eğilim (trend) yakaladığını sosyolojik ve psişik nedenlerle açıklamak olanaklı. Bunun yanı sıra bu trendin, ülkede var olan orta ölçekte büroları yerle bir ettiğini, iktidara yakın mimari büroları da tekelleştirdiğini 50-100 mimar çalıştıran ve sadece devlet projesi yapan, devletin proje havuzunun %90'lara varan kısmını alan tekelleşmiş bürolarda gerçekleştiğini bir kez daha saptadık. Meslektaşlarımızın çok büyük bir kısmı ise kalan yüzde onluk kısımda işlerini gerçekleştiriyordu. Üzülerek söylüyorum, sayılar ve istatistik haksız ve yanlı rekabetin acımasızlığını vurguluyordu. Bu "baskıcı" ve "ezici" oyunun sayısal ifadeleriydi.

Bugün çalışan tüm meslektaşlarımızın bu nedenlerle Oda'dan beklentileri başka bir değerler kümesine evrildi. Bu kümenin içinde örgütleşme, hak arama, ücret politikaları ve sendikalaşma var. "İşçi mimar" sözü kulağa hoş gelmeyebilir. Geçenlerde şehir hastaneleri ile ilgili bir toplantı vardı. Orada da "işçi hekim" kelimesi konuşuldu. Bazılarının hoşuna gitmedi. Şehir Hastaneleri rezaleti, günde 20.000 adım atan bir hekim için artık, Hipokrat yemininden sonra, ideal hekimden, işçi hekime evrilmiş durumda ise, haksızlığın tavan yaptığı ortamda çabalayan bir "işçi mimar" kavramının da son derece yerinde, haklı ve çağdaş olduğunu düşünüyorum. Bu durum mimarlar için çok gerçekçi. Gece yarısına kadar çalışan mimarlar, eve gelip, çoluk, çocuğunu öpüp, bilgisayarın karşısında ikinci işe oturuyorlarsa, o zaman patron mimarlar kim, işçi mimarlar kim?

Toplumsal anlamda karşıtlıklar, sömürü düzeni ve sosyo-ekonomik düzendeki dengesizlikler mimarların meslek alanındaki meşruiyetini ve sorumluluklarını değiştirmektedir. Buna koşut olarak Mimarlar Odası değişen sosyo-ekonomik yapı altında çalışan mimarların sendikalaşma ve kooperatifleşme yolunda ilerlemesi bağlamında bir "ara yüz" bir "koşullandırıcı" konumuna hızla gelecektir. Odamızın gerçekleştirdiği sektörel komisyon çalışmalarında bu durum açıkça ortaya çıkmıştır.

Mimarlık eğitiminin 4 yıllık düz bir eğitim, çağın dışında bir uygulama biçiminde olması, 48. Dönem yönetimde zaman zaman en önemli tartışılan konulardan birisi olmuştur. Mimarlar Odası'nca düzenlenen Mimarlık ve Eğitim Kurultayları neticesinde benimsenen beş yıl (kesintisiz beş yıl veya 4+1, 3+2) formülünün çözümü için tüm sorumlulukların, MİDEKON adı verilen, sadece "atanmış" dekanlardan oluşan kurula verilmesi düşündürücüdür. Söz konusu kurulun beklentiyle, "bir gün YÖK'e gidip, onların kapısını çalarak, bunu formüle etmeyi düşünmesi", buna karşıt olarak, YÖK'ün de yaklaşık yedi yıldır, kurula kapıyı hiçbir zaman aralama fırsatı vermemesi ibret verici bir davranıştır.

Mimarlık eğitimi ve mimarın yetkinliği, tam anlamıyla bir sorundur. Bu konunun dekanlarla değil, üniversite ve meslek kuruluşlarından oluşan bir kurulla gerçekleşeceği kesindir. Mimarlık eğitiminin süre problemini salt üniversitelerden oluşan kurullar bu zamana kadar tam anlamıyla çözememişlerdir. Hal böyle iken üniversiteler, YÖK'den yapılan bir açıklama ile 3 yıl öngörülen bir pilot çalışmanın mimarlık eğitimine de uygulanacak olması, tüm üniversiteleri ve Odamızı tedirgin etmiş, eğitimde kurguladığımız tüm pedagojik yaklaşımları bir anda sonlandırmıştır. Bazı üniversitelerin bunu bir fırsat, (3+2)'nin bir ön şartı olabileceği düşüncesinin henüz çok naif olduğunu düşünenlerdenim. Çünkü 3 yıllık eğitim kararı her haliyle sosyo-ekonomik açıdan ağır olan eğitim yükünün ailelerin omuzlarının üstünden alınmasına dair son derece pragmatik bir karardır.

Özellikle meslektaşlarımızın tartıştığı eğitim süresi probleminin yanı sıra, mesleğimizin icrasında artık git gide önem kazanmış, afetlere karşı dirençli tasarım, sismik açıdan mimari tasarım, pasif yangın önlemleri ve mimarlık, enerji, sürdürülebilirlik ve mimarlık, yenilebilir enerji ve mimari tasarım, mimarlık ve insan-toplum bilimleri, akustik gibi pek çok konuda, meslektaşlarımızın uzmanlaşması ve yetkinleşmesinde yarar vardır. MiAK gibi başarılı kuruluşların eşkredilendirme yaptığı ortamda, mimarlık eğitiminin uzaması (3+2+1) formülünde zorunlu staj olasılığı ile birlikte hem mimarın yetkinleşmesi ve hem de büroların yetkinleşmesi ve eşkredilendirilme, gelecekte kurgulayacağımız modellerden birisi olacaktır. Gelecekte mimarlar bu rolleri oynamadığı takdirde, çağın gerisinde kaldığı gibi, mimarlığın meşruiyetinde de doğal olarak önemli kayıplar yaşayacaklardır.

Yine gelecek dönemde, genç mimarların ortak çalışmasında ve onların ortak çalışma alanlarında ortak iş yapma bağlamında gerek mekânsal, gerekse yönetim alanında girişimci hizmetler vermeyi planlamaktayız. Mimarlar Odası'nın mekânları bu anlamda ortak iş yapma, kiralanabilir ofislere dönüştürülebilir. Bunun yanında ulusal, uluslararası ihaleler ve yarışmaların taranması ve meslektaşlarımızın bu girişimlerden haberdar olması açısından organizasyon şemamızda bir merkez (hub) açma olanağını da araştırmaktayız.

Mimarlığın icrasında ortaklaşa iş yapmak, örgütlü bir dayanışma modeline girmek, burada Oda'nın bir ara yüz olması esas hedefimizdir. Bu hedefte, "toplum için mimarlık ve katılımcı mimarlık" sloganı yaptığımız işlerin temelidir. 48. Dönem yönetim kurulumuzda mimarlık etiğinin üç önemli hedefi olan, kamusal hakların korunması, doğanın korunması, meslektaşlarımızın onurlu yaşaması ve haklarının korunması, 72 yıllık geleneğimizin bir parçasıdır. Bu hedefler ve etik, bizim de en önemli amaçlarımızdan birisi olmuştur.

Ümit ediyorum ki, gittikçe artmasına karşın, TMMOB içinde onurlu bir şekilde yürüttüğümüz, kent ve yaşam mücadelemizi, bu mücadelemizi hukuksal ortama aktaran beş yüze yakın dava sayısı gelecek dönemde kazanımlarla geri düşer. Burada bir başka dileğim de bin günden fazla zamandır, kent mücadelesi yüzünden hapis tutulan sevgili avukatımız Hatay Milletvekili Can Atalay'la ilgili. Bir gün onun özgürlüğü, hepimizin aydınlığı olacaktır. O günü sabırsızlıkla bekliyoruz. Yine o gün sonrasında, ümit ediyorum ki, Türkiye hakça ve adil bir kamusal düzeni tüm kentlerinde ve kırsalında yerli yerine oturtacaktır. Tüm bu hedeflerin 49. Dönemde gerçekleşmesi en önemli dileğim.

Bu çalışma raporu, şimdi bizim dönemimizin yoğun ve birçok alanda yaptığımız işlerin ve etkinliklerin ayrıntılı bir özeti. Bu rapor ile, içinde bulunduğumuz dönemin geniş bir panoramasını sizlere saygılarımızla sunuyoruz. Burada yönetim kurulumuz adına 48. Dönemi huzurlu ve olumlu bir şekilde bitirmenin hazzını yaşıyorum. 48. Dönem içinde elde ettiğimiz, mimarların her türlü birikimini, 49. Döneme uygun yatırımlara dönüşmesi, ben ve arkadaşlarımın en önemli dileği. Yatırımını planladığımız "mimarlar evi projesi" diğer bir deyişle "yaşlı-genç mimarlar evi", "mimarların buluşma noktası", çabalarımızın, kavgalarımızın sonucunda gelecek nesillere armağan edeceğimiz önemli yatırımlar olacaktır. Bu yatırımlar, planladığımız bu sembol tesisler, sadece mimarların alın teri ve birikimleriyle gerçekleşecektir. Bu hayalle yaşamak bile güzel!

48. Dönem olarak sahneyi terk ederken, tüm yönetim kurullarına, sevgili yol arkadaşlarıma, örgütüme, tüm temsilciliklere, idari personelimize, bizi hiçbir zaman yalnız bırakmayan meslektaşlarıma, sonsuz teşekkürler. Hep yanımızdaydınız. Tüm kararları sizler ve geleceğin mimarları için aldık.

Sağ olun, var olun, sonsuz teşekkürler.

Alper Ünlü

TMMOB İstanbul Büyükkent Şubesi
48. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

49.Dönem
OLAĞANÜSTÜ
GENEL
KURUL
TOPLANTISI
BELGELER
TMMOB
MİMARLAR ODASI
İSTANBUL
BÜYÜKKENT
ŞUBESİ
tmmob
mimarlar
odası

Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi *Ahmet Erkan*'ın Sunuşu

Değerli meslektaşlarım, sevgili dostlar,

Mimarlık; yaşamı barındıran mekânları kurma sanatıdır. Doğayla, toplumla, kültürle ve ekonomiyle kurulan ilişkinin mekânsal ifadesidir. Barınma hakkından kamusal yaşama, üretimden eğitime kadar insan hayatının bütün alanlarını etkileyen bir kamusal sorumluluk alanıdır. Bu nedenle mimarlık yalnızca teknik bir uzmanlık değil; aynı zamanda etik, toplumsal ve tarihsel bir görevdir. Kentleri nasıl kurduğumuz, aslında nasıl bir toplum istediğimizi gösterir.

2024–2026 dönemini kapsayan 48. Dönem çalışma raporumuzu sizlerle paylaşırken, yalnızca geride bıraktığımız iki yılın muhasebesini değil, aynı zamanda içinde bulunduğumuz tarihsel kesitin ağırlığını da birlikte değerlendirmek zorundayız. Çünkü biz mimarlar yalnızca yapı üretmeyiz; toplumsal yaşamın mekânsal zeminini kurarız. Bu zemin çökerse, mesleğimiz de, emeğimiz de, geleceğimiz de sarsılır.

Bugün dünya; savaşların, yoksulluğun, zorunlu göçlerin, ekolojik yıkımın ve derinleşen eşitsizliklerin içinden geçiyor. Kentler bombalarla yok edilirken kültürel miras geri dönülmez biçimde kaybediliyor, milyonlarca insan barınma hakkından mahrum bırakılıyor. Küresel ölçekte sermaye merkezileşirken kamusal alan daralıyor; kentler birer yaşam alanı olmaktan çıkarılıp yatırım aracına dönüştürülüyor.

Türkiye ise bu tablonun dışında değil; aksine en sert biçimde yaşayan ülkelerden biri. Derinleşen ekonomik kriz, yüksek enflasyon, işsizlik ve güvencesizlik mesleğimizi doğrudan etkiliyor. Deprem gerçeğiyle yaşayan bir ülkede olmamıza rağmen, bilimsel planlama yerine rant odaklı politikaların sürdürülmesi; sağlıklı, güvenli ve kamusal yararı gözeten bir yapılaşma düzeninin hâlâ kurulamamış olması hepimiz için hayati bir sorun olarak önümüzde duruyor.

Depremini bekleyen İstanbul'da ise durum daha da yakıcıdır. Yerel yönetimlerin ve merkezi hükümetin el birliğiyle afet dirençli bir kent oluşturmak için çalışması gerekirken, başta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olmak üzere birçok ilçe belediye başkanı ve yöneticisinin görevden alınarak yerlerine kayyım atanması, kentin yönetim süreçlerini ciddi biçimde zayıflatmıştır. Bu anti-demokratik tutum yalnızca yerel demokrasiyi zedelememiş; aynı zamanda İstanbul'da yürütülmesi gereken planlama, afet hazırlığı ve kamusal hizmet çalışmalarını da sekteye uğratmıştır. Kent hakkı bağlamında çözüm bekleyen sorunlar ertelenmiş, hatta yeni sorun alanları ortaya çıkmıştır. Oysa afetlere karşı dirençli bir kent ancak katılımcı, şeffaf ve demokratik bir yerel yönetim anlayışıyla kurulabilir.

Kentleri, kamusal alanları ve kent hakkını savunma mücadelemiz yalnızca mesleki bir duruş değil, aynı zamanda demokratik bir toplum mücadelesinin parçasıdır. Bu nedenle kent suçlarına, doğa talanına ve hukuksuz planlama kararlarına karşı çıktıkları için yargılanan, aralarında avukatımız Can Atalay ve Şehir Plancısı Tayfun Kahraman'ın da bulunduğu; şehir plancıları, mimarlar, hukukçular ve hak savunucularının cezalandırılması kabul edilemez. Gezi Davası kapsamında hukuksuz biçimde özgürlüklerinden mahrum bırakılan başta Hatay Milletvekili Can Atalay ve Tayfun Kahraman olmak üzere tüm Gezi tutsaklarının derhal serbest bırakılması gerekmektedir. Kent hakkını, kamusal yararı ve toplumsal adaleti savunmak suç değil, kamusal bir sorumluluktur. Bizler mimarlar olarak bu sorumluluğu yerine getirmeye devam edeceğiz.

Ancak bütün bu olumsuz tablo içinde bir olumlu gerçeklik de var: Mimarlar hâlâ direniyor. Mesleki onurunu, kamusal sorumluluğunu ve toplumsal yararı savunan büyük bir birikim hâlâ bu ülkede ayakta. TMMOB Mimarlar Odası'nın 70 yılı aşan mücadele tarihi bunun en somut göstergesidir.70 yıllık bilgi ve birikim bütün sorunlarımızı çözebilecek bir örgüt modeli yaratmaya fazlasıyla yeterlidir.

Deprem gerçeğiyle yaşayan bir ülkede olmamıza rağmen, mimarların işsizlik ve güvencesizlik kıskacında olması başlı başına yapısal bir çelişkidir. Depremini bekleyen, her köşesinde "kentsel dönüşüm" projeleri ilan edilen; kuzeyinde milyonlarca nüfuslu yeni şehir alanları açılan İstanbul'da mimarın işsiz olması, diğer

taraftan 6 Şubat depremleriyle yıkılmış onlarca kentin devasa birer şantiye alanına dönüşmüş olmasına rağmen meslektaşlarımızın iş bulamaması; akılla, ihtiyaçla ya da planlamayla açıklanabilecek bir durum değildir.

Bu tablo, ülkede milyonlarca insan sağlık hizmetine ihtiyaç duyarken doktorların işsiz bırakılmasından farksızdır. Toplumsal ihtiyaç ile mesleki emeğin buluşmaması, piyasanın doğal bir sonucu değil; kamusal planlamanın tasfiye edilmesinin ve üretim süreçlerinin dar bir sermaye çevresinde toplanmasının sonucudur.

Genç mimarlar iş bulamıyor, bulanlar düşük ücretlerle ve güvencesiz koşullarda çalışıyor. Serbest çalışan mimarlar piyasa baskısı altında ayakta kalmaya çalışıyor. Kamuda çalışan mimarlar ise hem özlük hakları hem de mesleki yetkileri açısından ciddi gerilemeler yaşıyor. Akademik alanda liyakat, özgür düşünce ve bilimsel üretim yerini baskıya ve nitelik kaybına bırakıyor.

Bu noktada mimarlık eğitimiyle ilgili kaygı verici tartışmalara da değinmek zorundayız. Mimarlık eğitiminin 3 yıla indirilmesine yönelik girişimler, deprem gerçeğiyle yaşayan bir ülkede bizleri ciddi anlamda tedirgin etmektedir. Mimarlık eğitiminin niteliğinin zayıflatılması yalnızca meslek alanımızı değil, doğrudan toplumun can güvenliğini ilgilendiren bir sorundur. Bu konu, önümüzdeki dönemde üzerinde önemle durmamız gereken temel başlıklardan biridir.

Bu tablo tesadüf değildir. TOKİ, Emlak Konut, KİPTAŞ gibi büyük ölçekli yapı üretim mekanizmaları; planlamadan projelendirmeye, uygulamadan pazarlamaya kadar süreci merkezileştiren ve piyasayı daraltan bir yapı kurmuştur. Bu yapı hem mimarlık hizmetlerini değersizleştirmekte hem de meslek alanında tekelleşmeyi derinleştirmektedir. Buna yerel yönetimlerde ortaya çıkan benzer ölçekli ve ilişkisel yoğunlaşmalar da eklendiğinde, karşımıza yalnızca mesleki değil, yapısal bir tekelleşme düzeni çıkmaktadır.

Bununla birlikte, meslek etiğiyle açıkça çelişen imzacılık (imzacı mimarlık) pratiği de bu çürümenin en görünür ve en tehlikeli parçalarından biri haline gelmiştir. Yaptığımız incelemelerde, 2020–2024 yılları arasında İstanbul'da verilen yapı ruhsatlarının 13.500 adedinde yalnızca 100 mimarın imzasının bulunduğunu tespit ettik. İnceleme alanını genişlettiğimizde ise tablo daha da ağırlaştı: yaklaşık 20.000 ruhsatın sadece 280 mimar tarafından imzalandığını gördük.

Bu tabloya, meslek alanımıza yönelik farklı disiplinlerin müdahaleleri de eklenmektedir. Başta iç mimarlar olmak üzere çeşitli meslek disiplinlerinin mimarlık hizmet alanına yönelik yetki genişletme girişimleri, meslek alanımızı daraltmakta ve meslektaşlarımızın yaşadığı ekonomik ve mesleki mağduriyetleri artırmaktadır. Bu nedenle meslek etiğini savunmanın yanı sıra, aynı zamanda meslek alanlarımızın korunması için de daha örgütlü ve profesyonel bir mücadele yürütmek zorundayız. Özellikle TMMOB'ye bağlı odalar, farklı meslek gruplarının birbirlerinin meslek alanlarına sızma çabalarına yönelmemeli; bu konuda odaların birbirleriyle gereksiz bir mücadele içine girmesini engelleyecek çaba ve çalışmaları ortaya koymalıdır.

Bu durum, mimarlık hizmetlerinin piyasada nasıl dar bir çevrede yoğunlaştığını, mesleki üretimin nasıl aracı bir hale getirildiğini ve mimarın teknik sorumluluğunun nasıl kâğıt üzerindeki bir formaliteye indirgenmeye çalışıldığını açıkça göstermektedir. Projesini üretmediği, denetlemediği, sorumluluğunu taşımadığı işlere yalnızca imza veren anlayış; hem mesleki emeği ucuzlatmakta hem de toplumun can güvenliğini doğrudan riske atmaktadır.

Sorun yalnızca bireysel etik zafiyetler değildir. Karşımızdaki tablo aynı zamanda yasa ve yönetmeliklerle örülmüş bir sistem sorunudur. Eğer çözüm üretecek isek, yalnızca sonuçlarla değil, bu sonuçları üreten hukuki ve idari çerçeveyle de mücadele etmek zorunda olduğumuzu bilerek örgütlenmeli ve çalışmalıyız.

Görev süremiz boyunca sayısız toplantı, panel, forum, üye buluşması, ücretsiz eğitim, atölye ve sempozyum gerçekleştirdik. Onlarca kurumlarla görüşmeler gerçekleştirdik. Mesleğimizi ilgilendiren tüm alanlardaki sorunları kapsamlı bir şekilde ilgililerle paylaştık. Çözüm önerileri sunduk. Mesleki dayanışmayı büyütmeye, bilgi paylaşımını artırmaya ve ortak aklı geliştirmeye çalıştık.

Bu dönemde öğrencilerle kurduğumuz ilişkiler de özel bir başlık oluşturdu. Birçok üniversitenin jüri ve proje değerlendirmelerinin şube temsilcilik binamızda gerçekleştirilmesi için güçlü ilişkiler kurduk. Kent Düşleri Atölyesi kapsamında 100 öğrenci arkadaşımızla birlikte üretim süreçleri yürüttük. Ayrıca 300'den fazla öğrenci arkadaşımıza ofis ve şantiye stajı yeri ayarlanması konusunda destek olduk. Ancak İstanbul'da yaklaşık 16 bin mimarlık öğrencisi bulunduğu düşünüldüğünde, bu çalışmaların klasik yöntemlerle sürdürülmesinin yeterli olmayacağı açıktır. Bu alanda da kolektif yönetim anlayışıyla örgütlenmeye dayalı, daha yaygın ve katılımcı bir modele ihtiyaç vardır.

Bütün bu çabalara rağmen sorunların devam ediyor olması, bizlere acı ama öğretici bir gerçeği gösteriyor:

Sorunların kaynağı sadece yetersiz çalışmalarımızda, dışımızdaki merkezi ve yerel yönetimlerin anti demokratik uygulamalarında değil, yönetim anlayışımızda ve bu anlayış sonucu ortaya çıkan yetersiz örgütlenme modellerimizin kendisindedir.

Mevcut durumu doğru analiz etmeden, mevcudun sorunlu yanlarını net bir şekilde ortaya koymadan geleceğimizi doğru kuramayız. Üzerinde durduğumuz zemini doğru tanımlamazsak, geçmişin alışkanlıkları ve güç ilişkileri geleceği de belirlemeye devam eder ve geçmiş kendisini daha güçlü bir şekilde yeniden örgütler. Bu nedenle yalnızca eleştirmek yetmez; eleştirdiğimiz her yapının yerine neyi, neden ve nasıl koyacağımızı da açık biçimde tarif etmek zorundayız. Bugün ihtiyacımız olan şey, yalnızca daha iyi yöneticiler bulmak değil etki alanı geniş, tabanı güçlü, katılımcı ve denetlenebilir bir Mimarlar Odası örgütlenmesi yaratmaktır.

Yönetimlerin değişmesi tek başına değişim anlamına gelmez. Aynı merkeziyetçi anlayış farklı kişilerle sürdüğünde, ortaya çıkan şey çoğu zaman yalnızca bir "görev değişimi" olur. Bu görev değişimi geçmişin devam eden anlayışının üstünü örtmek için bir örtü görevi görmüş olur. Bu durum, iyi niyetli yöneticileri süreç içerisinde yıpratmaktan başka bir sonuç üretmez.

Bizim sorunumuz kişiler değil; yetkinin merkezileştiği, karar süreçlerinin daraltıldığı ve üyelerin edilgen hale getirildiği bir yönetim anlayışıdır.

Bu nedenle yeni örgütlenmeler yaratmaya ihtiyaç vardır. Bu yeni model; akademide çalışan, şantiyede çalışan, serbest büroda üretim yapan, kamuda görev alan, yeni mezun ya da deneyimli her meslektaşımızın kendi alanından örgütlendiği komisyonlar ve bu komisyonlardan gelen delegelerle oluşacak bir Mimarlar Meclisi veya yerinde demokrasiyi uygulayacak, üyeleri karar alma mekanizmasına katacak yeni örgütlenmeler olabilir.

Bu meclis veya benzer modeller; yerinde demokrasi ilkesini hayata geçiren, kararları birlikte üreten, denetimi tabana yayan ve yönetimi kolektif hale getiren yapılar olmalıdır. Çünkü temsili yapıların zamanla dar gruplara, oradan hizipçi yapılara dönüşmesi tarihsel bir istisna değil, kuraldır. Tarih bize, denetlenmeyen gücün zamanla dar grupçu hale geldiğini; dar grupçu yapılarınsa kopuşlar ve kırılmalar ürettiğini defalarca göstermiştir.

Mimarlar geleceği kazanmak istiyorsa, iyi liderler aramaktan çok iyi sistemler kurmaya yönelmelidir. Yetkileri sınırlandırılmış, hesap verebilir, şeffaf ve geri çağrılabilir bir yönetim anlayışıyla yeniden örgütlenmek, mesleğimizin geleceği için yaşamsaldır.

Elbette yöneticiler bireysel olarak önemli katkılar sunabilir. Ancak yapısal sorunlar yalnızca kişisel çabayla çözülemez. Aksi halde her dönem iyi niyetli insanlar tükenir; ama sorunlar yerli yerinde kalır.

Bugün birçok çağrı metninde yazılan dayanışma sözcüğü birçok kişi tarafından "gelin bize oy verin" şeklinde anlaşılıyor buna katılıyorum. Dolayısıyla dayanışmayı sadece bir destek olgusu olarak ele almak yerine, birlikte üretmek, birlikte yönetmek olarak ele almak ve anlam katmak gerekir.

Değerli meslektaşlarım, sevgili dostlar;

Geleceği kurmanın tek yolu, onu birlikte tasarlamak ve birlikte yönetmektir. Dayanışma yalnızca zor zamanların duygusal bir sözü değil; örgütlü ve bilinçli bir üretim biçimidir.

Mimarlar Odası ancak üyelerini mücadeleye ortak edebildiği kadar güçlüdür. Ve biz, bu gücü birlikte açığa çıkarmaya talibiz.

Gelecekte birlikte güçlü bir örgütlenmeyle sorunları çözen, toplum hizmetinde bir mimarlar odasını birlikte yaratmak ve birlikte yönetmek dileğiyle…

Ahmet Erkan

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi

Aramızdan Ayrılanlar

Vefat tarihi sırasıyla;
Oda Sicil No., Adı Soyadı, Mezun Olduğu Okul, Mezuniyet Tarihi, Vefat Tarihi.

Saygıyla Anıyoruz.

1357
Yalçın Tezcan
İ.T.Ü.
1.06.1960
1.01.2024

10238
Yusuf Balyemez
İ.T.Ü.
12.01.1979
24.01.2024

21455
Müge Çoban
Y.T.Ü.
10.10.1989
24.01.2024

950
Rafia Gülçin Başar
İ.T.Ü.
16.03.1952
26.01.2024

887
Nevres Karameşe
İ.T.Ü.
1.06.1956
29.01.2024

18482
Mehmet Haluk Gerdan
İ.T.Ü.
10.07.1987
6.02.2024

21347
Ali Galip Mamal
İ.T.Ü.
30.09.1987
9.02.2024

6616
Rauf Arda
İst. D.M.M.A.
8.08.1974
12.02.2024

2347
İbrahim Kenan Baycan
İst. Tenik Okulu
1.10.1964
17.02.2024

596
Siret Akif Battalgazi
D.G.S.A.
1.06.1953
21.02.2024

1331
Altuğ Çinici
İ.T.Ü.
1.03.1959
21.02.2024

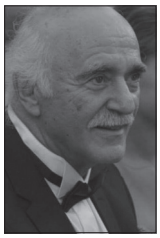
8146
Necdet Kızılçelik
İ.D.G.S.A
17.07.1975
22.02.2024

1136
Birsen Doruk
İ.T.Ü.
1.06.1958
5.03.2024

3717
Turgut Akın Üner
İ.T.Ü.
7.08.1968
8.03.2024

13445
Hilmi Bayraktar
İst. D.M.M.A.
17.03.1982
9.03.2024

10260
Fatma Özdoğan
D.G.S.A.
1.01.1977
26.03.2024

1637
Yaprak Karlıdağ
İ.T.Ü.
1.01.1961
15.04.2024

3413
Mustafa Türe
İst. Yüksek Teknik Okulu
3.11.1966
17.04.2024

3529
Mehmet Tunbiş
D.G.S.A.
20.02.1969
18.04.2024

5221
Mete Fırıncıoğlu
D.G.S.A.
1.10.1972
26.04.2024

5940
Yusuf Nusret Elgin
İ.T.Ü.
1.06.1972
26.04.2024

12485
Ayhan Benderlioğlu
İ.T.Ü.
1.01.1981
26.04.2024

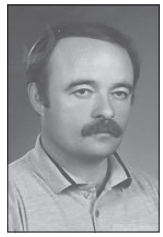
62051
İsmail Emre Çiçek
Haliç Üni.
8.08.2018
30.04.2024

10470
Mehmet Barbaroz Kermen
D.G.S.A.
19.03.1979
2.05.2024

7678
Ersun Göçmener
D.G.S.A.
18.05.1973
4.05.2024

12062
Müslüm Ersöz
D.G.S.A.
15.10.1980
7.05.2024

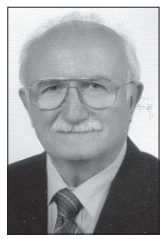
8160
Ruşen Özden
D.G.S.A.
23.07.1976
11.05.2024

7666
Adnan Kazmaoğlu
D.G.S.A.
1.06.1975
22.05.2024

20026
Nilgün Sucu Çakır
Gazi Üni.
1.10.1987
22.05.2024

677
Toğan Karsan
D.G.S.A.
27.06.1955
2.06.2024

10529
Ahmet İbrahim Etikan
İ.T.Ü.
16.05.1979
7.06.2024

2782
Ali Naci Akmehmet
İst. Yüksek Teknik Okulu
1.06.1964
15.06.2024

11618
Sezgi Orhan
D.G.S.A.
26.07.1979
20.06.2024

25
Nuran Türkmen
D.G.S.A.
27.06.1952
22.06.2024

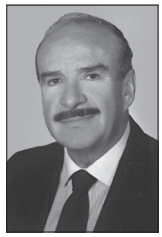
5564
Ömer Fuat Eriçok
D.G.S.A.
9.02.1973
22.06.2024

18069
Turhan Durmaz
Trakya Üni.
15.03.1990
26.06.2024

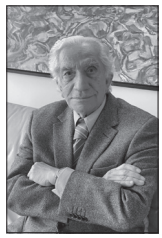
20705
Zehra Canan Karahasanoğlu
M.S.G.S.Ü.
1.06.1988
27.06.2024

149
Levent Aksüt
İ.T.Ü.
1.06.1953
9.07.2024

4375
Mehmet Süleyman Demirkaya
D.G.S.A.
11.05.1972
9.07.2024

1409
Mete Ünal
D.G.S.A.
1.07.1960
17.07.2024

6532
Ahmet Hilmi Berk
O.D.T.Ü.
28.06.1974
4.08.2024

9621
Abdullah Yalçın Karakaya
İ.T.Ü.
26.04.1978
5.08.2024

8644
Atilla Yolsal
İ.T.Ü.
15.03.1974
10.08.2024

3712
M. Fatih Gorbon
D.G.S.A.
25.06.1970
15.08.2024

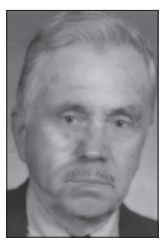
9660
Nilgün Gürkaya
D.G.S.A.
1.02.1978
19.08.2024

1428
Osman Onur Ayangil
İ.T.Ü.
1.08.1960
2.09.2024

750
Ahmet Turhan Uyaroğlu
İ.T.Ü.
1.06.1955
3.09.2024

277
Şemi Erkmen
D.G.S.A.
1.06.1952
4.09.2024

3803
A. Nuran Yener
D.G.S.A.
25.06.1970
20.09.2024

1084
Atilla Sorgun
İ.T.Ü.
1.02.1958
21.10.2024

1674
Oğuz Özay
İ.T.Ü.
1.06.1961
23.10.2024

11695
Ahmet Çağlar
İ.T.Ü.
1.08.1980
25.10.2024

1202
Oral Vural
İ.T.Ü.
1.01.1959
26.10.2024

1624
Mehmet Tuna Gürsan
İ.T.Ü.
1.06.1961
28.10.2024

12974
Nermin Özbek Baydın
İst. D.M.M.A.
3.11.1981
5.11.2024

6909
Fevzi Haluk Tümay
Viyana T.Ü.
21.10.1974
19.11.2024

16079
Günsu Ünlü
O.D.T.Ü.
1.10.1984
25.11.2024

14296
Aydoğan Özyol
İst. D.M.M.A.
1.06.1982
6.12.2024

699
Oktay Uzel
İ.T.Ü.
1.06.1954
11.12.2024

1706
Aydan Bulca Erim
O.D.T.Ü.
31.01.1961
11.12.2024

3549
Mete Emin Gün
İ.T.Ü.
30.07.1969
18.12.2024

5265
Uğur Çekli
D.G.S.A.
14.06.1968
18.12.2024

60862
Mustafa Arhan Kayar
M.S.G.S.Ü.
23.11.1988
18.12.2024

1673
Turgut Toydemir
İ.T.Ü.
1.06.1961
20.12.2024

6933
Leyla Ataol
İ.T.Ü.
6.03.1974
31.12.2024

607
Polat Sami Sökmen
İ.T.Ü.
1.06.1954
6.01.2025

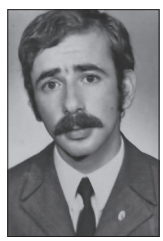

13341
Mustafa Ökten
İst. D.M.M.A.
1.02.1982
13.01.2025

12340
Tuncay Alioğlu
D.G.S.A.
23.02.1981
22.01.2025

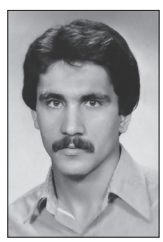
6639
Hatice Dil Atalay
D.G.S.A.
1.06.1974
26.01.2025

3871
Behçet Nedim Üner
İ.T.Ü. Teknik Okulu
1.10.1970
27.01.2025

4756
Buket Alsaman
İst. D.M.M.A.
12.10.1971
28.01.2025

14841
Erol Özyurt
Trakya Üni.
30.06.1983
1.02.2025

3562
Ayfer Özdeş
İ.T.Ü.
15.07.1961
16.02.2025

10751
Davut Erensel
D.G.S.A.
6.07.1979
25.02.2025

56353
Recep Demirtürk
Y.T.Ü.
27.06.1986
28.02.2025

943
Mustafa İzberk
D.G.S.A.
23.06.1956
2.03.2025

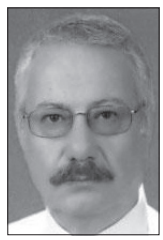
10716
Yusuf Cumhur Yücel
İ.T.Ü.
28.06.1979
21.03.2025

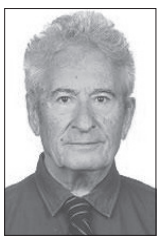
24117
Güler Ülgür
Y.T.Ü.
7.03.1994
8.04.2025

1798
Rıza Ruşen Dora
D.G.S.A.
1.02.1962
16.04.2025

10832
Yalçın Özbilgiç
D.G.S.A.
26.07.1979
22.04.2025

3811
Musa Samastı
İ.T.Ü.
8.08.1970
5.05.2025

11142
Halit Göçer
İ.T.Ü.
1.03.1973
12.05.2025

18415
Mehmet Şükrü Dökücü
Y.T.Ü.
1.06.1987
17.05.2025

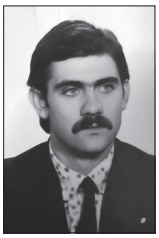
17429
Mustafa Çakmakçı
İ.T.Ü.
20.08.1986
18.06.2025

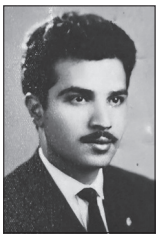
5475
Peyman İlgi Yüce Aşkun
D.G.S.A.
12.06.1972
17.07.2025

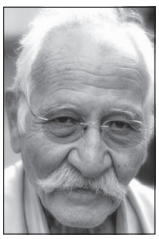
10631
Orhan Hacıhasanoğlu
O.D.T.Ü.
10.02.1979
21.07.2025

10528
Haluk Doğu
İ.T.Ü.
16.05.1979
6.08.2025

2932
Osman Ayhan
İ.T.Ü.
1.06.1965
12.08.2025

1889
Arif Erkin Güzelbeyoğlu
İ.T.Ü.
1.06.1962
16.10.2025

4762
Hasan Ergin Onbaşıoğlu
D.G.S.A.
24.06.1972
22.10.2025

5767
Turcan Kanık
D.G.S.A.
8.6.1973
4.11.2025

2976
İsmail Hakkı Moltay
İ.T.Ü.
1.06.1967
7.11.2025

17273
Hasene Yılmaz
YILDIZ Ü.
1.06.1985
21.11.2025

5598
Remzi Sözer
D.G.S.A.
1.02.1973
26.11.2025

1849
Cengiz Alatlı
İ.T.Ü.
1.01.1962
30.11.2025

1790
Emel Alper
İ.T.Ü.
15.03.1961
5.12.2025

3466
Erol Gürdal
İ.T.Ü.
01.06.1969
08.12.2025

2095
Taner Vidinligil
İ.T.Ü.
15.07.1963
14.12.2025

12478
Sebahattin Elçi
D.G.S.A.
30.06.1981
23.12.2025

17475
Ayşe Semra Uyar
İ.T.Ü.
1.06.1979
3.01.2026

18629
Erdinç Güner
Trakya Üni.
16.02.1988
18.08.2025

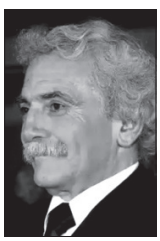
80968
Murat Yayla
Yeditepe Üni.
23.09.2022
10.01.2026

2152
Erol Şevket Suveren
İst. Yüksek Teknik Okulu
23.09.1963
15.01.2026

10760
Tekay Tuna
DGSA
1.07.1978
19.01.2026

3886
Mehmet Asatekin
ODTÜ
1.07.1969
19.01.2026

944
Osep Sarafyan
İ.T.Ü.
1956
24 Ocak 2026

5266
Taylan Ayman
DGSA
1972
24 Ocak 2026

22110
Ali Tunç
MSGSÜ
1991
24 Ocak 2026

2448
Uğur Erkman
İ.T.Ü.
15.03.1962
31.01.2026

Altuğ Çinici Aramızdan Ayrıldı…

İTÜ 1959 mezunu, 1331 sicil numaralı meslektaşımız ALTUĞ ÇİNİCİ'yi 21 Şubat 2024 tarihinde kaybettik. Mesleğimize büyük katkıları olan Çinici'yi dostları, meslektaşları ve ailesi ile 23 Şubat Cuma günü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası'nda düzenlenen anma töreni ile son yolculuğuna uğurladık.

Başta Can Çinici, Şebnem Yalınay Çinici olmak üzere ailesine, yakınlarına ve tüm mimarlar topluluğuna bir kez daha başsağlığı diliyoruz.

Turgut Toydemir

Kamuoyuna Duyuru

Mimar Turgut Toydemir'in, taraflarla olan bir yol tartışması sonucu bir polis memuru tarafından vurulmuş olmasının derin üzüntüsü içerisindeyiz. Bu menfur olay, sadece bir insan yaşamının kaybedilmesiyle değil, aynı zamanda meslektaşlarımız ve toplumumuz için büyük bir travma oluşturmuştur. Toydemir'in ailesine, sevenlerine ve tüm mimar camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Yaşanan bu olay, iktidarın baskıcı tutumunun toplumun bazı kesimlerinde yaratmış olduğu güç sarhoşluğu ve bazılarında da öfke patlamalarıyla birlikte iki önemli sorunu gözler önüne sermektedir. Bu durum, bireyler ve gruplar arasında güvensizlik ve kutuplaşma yaratmakta, sonuç olarak da daha fazla şiddet ve istikrarsızlık ortamı doğurmaktadır. Ayrıca, toplumda ortaya çıkan ahlaki çöküntü, karşılıklı saygı, hoşgörü ve insan hakları gibi temel değerlere duyulan güvenin zayıflamasıyla kendini göstermekte, bireyler arasındaki ilişkileri olumsuz etkilemektedir.

Olayın bir an önce aydınlatılması ve sorumluların adalet önünde hesap vermesi elzemdir. Yetkilileri, bu durumu ciddiyetle ele almaya ve gerekli adımları atarak, adaletin tesis edilmesi için süreci hızlandırmaya davet ediyoruz. Herhangi bir can kaybı veya şiddet vakasının toplumda yarattığı etki göz ardı edilmemelidir.

Katilin, adalet önünde gereken cezayı almasını bekliyor ve ortamda korku ve güvensizlik yaratan bu tür olayların bir daha yaşanmamasını talep ediyoruz. Mimarlar ve tüm meslek grupları, güven içinde çalışabilecekleri bir ortamı hak etmektedir. Toplum olarak, birlik ve beraberlik içerisinde, adalet arayışında kararlı bir tutum sergilemeliyiz.

Unutulmamalıdır ki, her hayat değerlidir ve bu hayatların kaybı, ülkemiz için telafisi zor yaralar açmaktadır. Yaşanan bu acı olayın bir daha tekrarlanmaması umuduyla, başta güvenlik güçleri olmak üzere herkesin sorumluluklarının bilincinde hareket etmesini bekliyoruz.

Saygılarımızla,
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

Naci Toplar eşi Atiye Toplar ile son yıllarında bir Oda etkinliğinde.

Yılların Oda Emekçisi *Naci Toplar* Vefat Etti

Uzun yıllar Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde üye hizmetlerinde emek vermiş, aileden biri olmuş Naci Toplar'ın ölüm haberi hepimizi derinden üzdü. 20 Şubat 2025 günü sonsuzluğa uğurladığımız Naci Toplar, çalıştığı dönem boyunca Oda'ya gelenleri ilk karşılayan, nezaketiyle herkesi etkileyen, kibar konuşmalarıyla elinden gelen her türlü yardımı yapan, Oda'nın hafızası olan çok değerli bir ağabeyimizdi. İlgili mevzuatı çok iyi bilen bir isimdi. Çok uzun zaman önce emekliye ayrılmasına rağmen bugün bile Oda'ya gelen üyelerin kendisinden saygı ve sevgi ile bahsetmeleri nasıl bir insan olduğunu göstermekteydi. Emekli olduktan sonra da Oda'yla ilişkisini kesmedi, çok sık ziyarete gelir, herkesin hatırını sorardı. Hobi olarak sürdürdüğü gemi maketçiliği örneklerini Oda'da sergilemişti.

TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" dizisine başladığımızda söyleşi yapmak istediğimiz isimlerden biri de Naci Toplar idi. Mücella Yapıcı'nın kendisiyle gerçekleştirdiği kısa bir ön görüşme kayda alındı, ancak ne yazık ki tamamlanamadı. Oda emekçilerinin yıllar içerisinde yaşadıklarından aktaracaklarının Mimarlar Odası tarihine önemli bir katkı olacağını düşünüyorduk.

Naci Toplar'la Mücella Yapıcı'nın gerçekleştirilen kısa söyleşiyi aşağıda paylaşıyoruz. Söyleşide dile getirdiği çok önemli bir anısı oldu, bunun altını çizmek isteriz. Mimar olmayı çok istemesine rağmen niye olamadığını şöyle aktarmış: *"Bir ara özel mimarlık okulları açıldı. Kendi kendime o okullardan birine kaydolup mimarlık okumayı düşündüm ama o sıralarda Odamız özel okullara karşıydı. Bu durumda benim bir Oda çalışanı olarak özel bir okula kaydolmam hiç doğru olmazdı ve vazgeçtim. Mimarlar Odası benim için hep şunu ifade etmiştir: Demek ki benim kaderimde mimarlıkla ilgili bir hayatı yaşamak varmış. Mimar olamadım ama Mimarlar Odası'nda ve mimarlarla birlikte çalışmaktan çok büyük bir keyif aldım ve mutlu oldum."*

Biz de seni tanımaktan, birlikte çalışmaktan mutlu olduk sevgili Naci Ağabey.

"Oda Mimarlarından" *Naci Toplar* İle Kısa Bir Söyleşi*

Mücella Yapıcı: **Sevgili Naci Toplar, Mimarlar Odası'nın son 30 yıllık tarihinin en önemli tanıklarından birisiniz ve hepimizin anılarında çok özel ve sıcacık bir yeriniz var. Bize biraz kendinizden ve Mimarlar Odası ile nasıl tanıştığınızdan bahseder misiniz?**
25 Aralık 1933 yılında Adana'da doğmuşum. İlkokulu, İstanbul'da, ortaokul ve liseyi ise Adana'da bitirdim. Bütün hevesim, mimarlık ya da güzel sanatlar ile ilgili bir bölümde yüksek tahsilimi tamamlamaktı. Bu hevesle İstanbul'a gelip Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık bölümü sınavlarına girdim. Ancak ne yazık ki başarılı olamadım. Zira, benim dönemimde lise öğrenimi dört yıla çıkmıştı. Liseyi bitirdiğim yıl, 3. ve 4. sınıflar birlikte mezun olmuş ve üniversiteye girecek öğrenci sayısı ikiye katlanmıştı. Ben Hukuk Fakültesi'ne kaydoldum. Ancak, iki sene devam ettikten sonra yarım bırakmak zorunda kaldım ve askere gittim. Askerlik bittikten sonra Adana'da 1967'ye dek çeşitli işlerde çalıştım. O yıl çalıştığım bankadan ayrılıp iş aramaya başladım. Allah rahmet eylesin, avukat arkadaşım Abdullah Sert ve Demirtaş Ceyhun vasıtasıyla 1 Ağustos 1967'de Mimarlar Odası Yayın Komitesi'nde işe başladım. O zamanlar, sekreter üye Doğan Hasol idi.

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nin Üftade Sokak'taki binasının üst katında; Doğan Bey'in talimatıyla; *Mimarlık* dergilerini, yıllarına ve aylarına göre tasnif ederek işe başladım. Dergilerin bütün sayıları birbirine girmiş, karmakarışık bir durumdaydı.

Dergiler, ilk sayılarından itibaren 15'er adet olmak üzere onar onar ciltlendi. Ve bu ciltler, ileride kurulacak kütüphaneye hazırlık olmak üzere saklandı. Böylece Mimarlar Odası'nın ilk ciddi ve sistemli arşiv çalışmalarının adımları atılmış oldu. Mimarlar Odası'nda çalışmaya başladığım ilk zamanlarda, Doğan Bey'in sistemli ve düzenli çalışma prensiplerinden edindiğim tecrübeler, bana hayatım boyunca rehber olmuştur. Bu gerçeği yıllar sonra tekrar anmak isterim.

Daha sonra Demirtaş Ceyhun Yayın Komitesi Sekreteri oldu. Bu arada, Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'ni, İnönü'nün Gümüşsuyu'ndaki Işık Apartmanı'na taşıdık. Mekânımız artık daha müsaitti, bir yayın komitesi odası ve arşivi oluşturma imkânımız oldu.

O zamanlar, yanlış hatırlamıyorsam dergimiz üç bin üyeye postalanırdı. Ve dergilerin basımı günün hangi saatine denk gelirse gelsin, biz gider, dergileri matbaadan alır, ister gece yarısı ikide, isterse üçte olsun hazırlamış olduğumuz zarflara koyarak; Karaköy'deki paket postanesine götürüp üyelere postalardık. Üye adreslerini dergi zarflarının üzerine, elle çalışan bir adres makinesiyle tek tek çevirerek basardık. Dergilerin üyelere gönderilmesinin düzenli bir hale gelebilmesi için ön çalışmalar yaptım. Demirtaş Ceyhun'dan sonra Selçuk Batur* Yayın Komitesi Sekreteri oldu. Daha sonra rahmetli Somer Ural ile çalıştım. Ancak *Mimarlık* dergisi Mimarlar Odası Merkezi'ne taşınınca bütün arşivler vs., Ankara'ya gitti. Ben de İstanbul Şubesi elemanı olarak çalışmaya başladım. Yalnız bir ara, Demirtaş Ceyhun İnşaat Mühendisleri Odası yayını olan *Teknik Güç* gazetesinin sekreterliğini yapıyordu, o günkü şartlarda oldukça iyi bir ücretle orada işe başlamıştım.

Bir gün, Mimarlar Odası'na uğramıştım. O zamanlar muhasebeyi Nihat Ergün yürütüyordu ve istifa ediyordu. Aksine ikna etmeye çalıştık ama olmadı, vazgeçmedi. Mengü Bulguç, bana muhasebede çalışmayı teklif etti. Önce hayır dedim ama sonra *Teknik Güç*'ten ayrılarak –zaten Demirtaş da ayrılmıştı– Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nde muhasebeci olarak işe başladım. Teknik Güç'teki çalışmam toplam üç ay sürdü. Ancak, Oda'nın çeşitli kademelerinde toplam 31 yıl çalıştım.

Geçen 31 yılın ardından bakınca, Mimarlar Odası neredeyse bir ömür çalıştığınız bir işyeri olmaktan öteye bir anlam taşıdı mı?
Taşımaz mı? Benim mimarlık hevesim malum. Oda'ya girdikten sonra özellikle yayın komitesindeki üyeler ile bu konuda sürekli sohbet ederdim. Nihat Toydemir, Bülent Özer ve Özer Küçükerman bana, "Madem, mimarlığa bu kadar çok heveslisin, seni Akademi'nin iç mimarlık sınavlarına sokalım," dediler. Ben de "pekiyi" dedim ama sınavlar o kadar sıkışık bir çalışma dönemine rastladı ki imtihana giriş tarihini kaçırdım. Anlayacağınız, iç mimar olmak da kısmet olmadı. Bir ara özel mimarlık okulları açıldı. Kendi kendime o okullardan birine kaydolup mimarlık okumayı düşündüm ama o sıralarda Odamız özel okullara karşıydı. Bu durumda benim bir Oda çalışanı olarak özel bir okula kaydolmam hiç doğru olmazdı ve vazgeçtim. Mimarlar Odası benim için hep şunu ifade etmiştir: Demek ki benim kaderimde mimarlıkla ilgili bir hayatı yaşamak varmış. Mimar olamadım ama Mimarlar Odası'nda ve mimarlarla birlikte çalışmaktan çok büyük bir keyif aldım ve mutlu oldum.

Sevgili Naci Ağabey, siz üyeler ile Oda ilişkisini sıcak temeller üzerine kurabilen ve Mimarlar Odası'nın 50 yıllık tarihini ilmek ilmek inşa eden "Oda mimarlarının" en unutulmazlarından birisiniz zaten. Size, bütün emekleriniz ve gülümseyerek çektiğiniz zahmetlerimiz için çok teşekkür ederiz. Nice mutlu ve sağlıklı yıllara...

** Bu söyleşiyi gerçekleştirdiğimiz sıralarda sevgili Selçuk Batur henüz bize ve hayata veda etmemişti. Ancak ne yazık ki Odamız yayın tarihine çok büyük emeklerini ve her birimize değerli anılarını bırakarak 1 Ağustos 2004 günü, sevgili Somer'in, Nurdoğan'ın, Yılmaz Ağabey'in, Şener'in, Nihat Hoca'nın, Engin Ağabey'in, Memik'in ve adını burada sayamadığım daha nice Oda emekçisinin yanına gitti. Uğurlar olsun... Selamlar olsun...*

Mücella Yapıcı

Mustafa İzberk Arşiviyle Anılacak

"Devlet G.S.A. 1956 mezunu, 943 sicil numaralı meslektaşımız Mustafa İzberk vefat etmiştir. Ailesine, yakınlarına ve tüm mimarlar topluluğuna başsağlığı diliyoruz. Cenazesi 2 Mart 2025 tarihinde Feriköy Mezarlığı'nda defnedilmiştir."

Uzunca bir süredir kendisini göremediğimiz, bir haber alamadığımız sevgili İzberk'in de aramızdan ayrıldığı Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından duyuruldu. Çalışmalarını bilen, kendisini tanıyan sınırlı sayıdaki meslektaşımızın dışında artık adını dahi hatırlayan kimsenin kalmadığı bir dönemde Mustafa İzberk üzerine birkaç satır yazma, Oda'nın çalışmalarına katkısını anlatma gereğini duyduk. Belirli bir kuşak sessizce aramızdan ayrılıyor, Şener Özler'i, Oktay Ekinci'yi, Sami Yılmaztürk'ü yakından tanır ve severdi. Kendisini de onların anlatmasını, bu yazıyı onların yazmasını isterdim. İzberk'i Oda arşivindeki çalışmalarından tanıyorum. Sessizce gelir, fazla ortalarda eğleşmeden doğruca arşive gider ve uzun zamandır derlemeye çalıştığı kupürleri tasnif etmeye gayret ederdi. Oda'nın yürüttüğü, destek olduğu kent mücadelesine farklı açılardan katkı sunmaya, konuyla ilgili bilgi ve belgeyi derlemeye ve daha kolay ulaşılabilir kılmaya çalışırdı. Bugün "Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi" adını verdiğimiz İstanbul Büyükkent Şubesi arşivinde "İzberk Belgeliği" araştırmacıların hizmetinde.

Oda'nın kent mücadelesine karikatürleriyle ve yazılarıyla da katkıda bulunuyordu. Katıldığı toplantılarda hiçbir şeyi kaçırmadan dikkatli dinler, yeri geldiğinde sakin, alçak sesle tane tane konuşurdu. Duyuruda belirtildiği gibi Mustafa İzberk bir Akademi mezunuydu, kalemi kıvraktı, gözlemlerini, tepkilerini karikatürle aktarabiliyordu. 5 Haziran Dünya Çevre günü dolayısıyla bu konuda duyarlı karikatürleriyle Mustafa İzberk'in karikatür sergisi Yıldız Sarayı Dış Karakol binasında 5 Haziran 2007 tarihinde açıldı. Oda yayınlarında, günlük basında karikatürleri, yazıları yayımlanmıştı. Kent sorunlarıyla ilgili, özellikle İstanbul'un yaşam alanlarının, kültür varlıklarının yok edilmesine yönelik tepkilerini dile getirdiği yazılarını derlemiş, kitaplaştırmıştı. *"Dünya Mirası İstanbul / Bir Uygarlık Soykırımı"* kitabı Anahtar Kitaplar Yayınevi tarafından 1998 tarihinde yayımlanmıştı. İleri Yayınları tarafından 2008 yılında yayımlanan *"Kim Türk? Türkçe Ne?"* kitabı ise bir başka sıkıntılı konuyla, dil kirlenmesine yönelik tepkilerini dile getirdiği denemelerinden oluşuyordu. Mimarlık Müzesi çalışmalarına öncü olması amacıyla hazırlanan "Mimarlık Müzesine Doğru" sergisine de katkı yapmış, çalışmalara destek vermiş ve elindeki bazı dokümanları bağışlamıştı, sergide bunlar adı anılarak ayrı bir bölümde sunulmuştu. Kendisini saygıyla anıyoruz. Adı çalışmalarıyla, derlediği ve ardında bıraktığı arşiviyle anılacaktır.

Değerli Hocamız Prof. Dr. *Orhan Hacıhasanoğlu*'nu Kaybettik

Prof. Dr. Orhan Hacıhasanoğlu'nu zamansız kaybetmenin büyük acısı ve üzüntüsü içindeyiz.

Hocamız, çok sayıda meslektaşımızı yetiştiren, mesleğin farklı çalışma alanlarında ve Mimarlar Odasında özverili çalışmaları ve katkıları olan çok değerli bir akademisyendi. Lisans eğitimini 1979 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mimarlık Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini 1981 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Mimari Tasarım Programında, doktora çalışmasını ise 1986 yılında yine İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimari Tasarım Programında tamamlamıştı.

Uzun yıllar görev yaptığı kurumlarda, akademik çalışmalarının yanı sıra önemli idari görevler de üstlenmişti. 2008-2012 yılları arasında İTÜ Mimarlık Fakültesi'nde, 2012-2020 yılları arasında Özyeğin Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nde Dekanlık görevlerini yürütmüştü ve halen Özyeğin Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmalarını ve katkılarını sürdürmekteydi. Ayrıca, halen kurucu üyesi olduğu Mimarlık Eğitimi Akreditasyon Derneği (MİAK) Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini özveriyle sürdürmekteydi.

Prof. Dr. Orhan Hacıhasanoğlu Hocamızı saygıyla anıyor, ailesine, akademi ve meslek ortamına sabır ve başsağlığı diliyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

Meslektaşımız Prof. Dr. *Peyman İlgi Yüce Aşkun*'u Kaybettik

Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nden 1972 yılında mezun olan Peyman İlgi Yüce Aşkun, daha sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi adını alan aynı kurumda uzun yıllar öğretim üyeliği yapmıştır. 1992 yılında doçent, 2001 yılında ise profesör unvanını alan Aşkun, 2003 – 2009 yılları arasında Dekanlık, 2000 – 2013 yılları arasında ise Mimarlık Bölümü Restorasyon Anabilim Dalı Başkanlığı görevlerini üstlenmiştir.

1988 – 1994 yılları arasında Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu üyesi olarak görev yapan Aşkun, TMMOB Mimarlar Odası, ICOMOS Türkiye, TAÇ Vakfı ve ÇEKÜL Vakfı üyesidir. Aralarında idari, sağlık, eğitim, kültür ve turizm gibi farklı işlevlerde açılan otuzun üzerinde mimari proje yarışmasında ekip üyesi olarak ödülleri bulunan Aşkun, aynı zamanda akademik yaşamı boyunca pek çok jüri üyeliği ve proje değerlendirme sürecinde yer almıştır.

Mimarlık eğitimi ve tasarım kültürüne katkıları ile geniş bir etki alanı yaratan Aşkun'u saygı ve rahmet ile anıyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

Yüksek Mimar *Memik Yapıcı*'yı Saygı, Özlem ve Minnetle Anıyoruz

Toplumcu mimarlık anlayışını yaşamı boyunca kararlılıkla savunan, emeğin, dayanışmanın ve umudun onurlu izlerini meslek hayatına taşıyan Yüksek Mimar Memik Yapıcı'yı 2003 yılında, henüz 53 yaşındayken kaybettik.

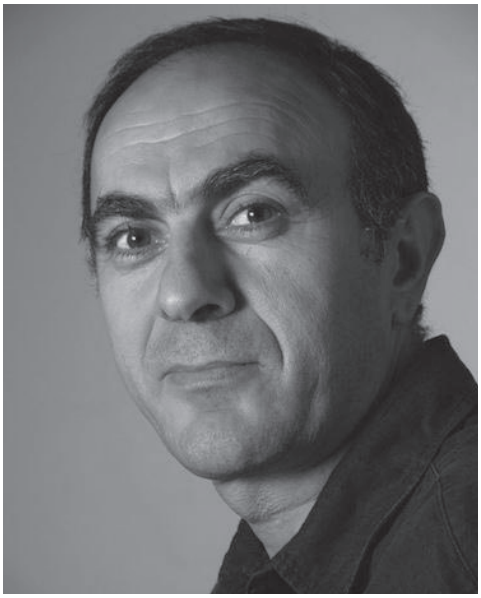
Mimarlığın yalnızca bir tasarım disiplini değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluk içeren bir meslek olduğunu her fırsatta dile getiren Yapıcı, bilgi ve deneyimini daha adil, demokratik ve barışçıl bir dünya için seferber etti. Mesleğini kamusal yarar doğrultusunda yürütmeyi bir ilke olarak benimsedi; yalnızca yapılar değil, daha yaşanabilir bir toplum kurma çabasına da mimarlığın araçlarıyla katkı sundu.

TMMOB 36. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi, Mimarlar Odası İstanbul Şubesi ve Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev aldı; yalnızca örgütlü mücadelenin bir parçası olmakla kalmadı, bu mücadelenin gelişmesine de katkı sundu. Mimarlık Vakfı'nın kurucularından biri olarak, mimarlık mesleğinin kamusal niteliğini güçlendiren birçok çalışmaya öncülük etti.

1999 Marmara Depremi sonrasında yürütülen gönüllü yeniden imar çalışmalarının en önemli isimlerinden biri olan Yapıcı, afetin yarattığı yıkımı yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda toplumsal bir kriz olarak değerlendirdi. Yeniden inşa sürecinde teknik çözümler kadar sosyal dayanışmayı da önceleyerek, mimarlığın yalnızca yapı üretmekten ibaret olmadığını, aynı zamanda toplumu yeniden kurma aracı olabileceğini gösterdi. Onun örgütlü mücadeleye olan inancı, demokratik katılıma bağlılığı ve mesleğin kamu yararı doğrultusunda icrasına yönelik kararlılığı; mimarlık alanında düşünsel bir derinlik ve etik bir zemin bırakmıştır. Bugün mesleğimizin karşı karşıya olduğu pek çok sorunda, onun ilkeli duruşu bizlere hâlâ yol göstermektedir.

Memik Yapıcı'nın yaşamı ve mücadelesi, yalnızca kendi döneminin değil, gelecek kuşak mimarların da ilham kaynağı olmaya devam etmektedir. O, mesleki dayanışmanın, toplumsal duyarlılığın ve kamusal sorumluluğun mimarlıkla nasıl iç içe geçebileceğini gösteren özgün bir örnek olarak hafızamızda yaşamaktadır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; meslek hayatını emekten, eşitlikten ve toplumsal sorumluluktan yana inşa eden değerli meslektaşımız Yüksek Mühendis Mimar Memik Yapıcı'yı saygı, özlem ve minnetle anıyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

C. Sami Yılmaztürk'ü Aramızdan Ayrılışının 7. Yılında Saygı, Sevgi ve Özlemle Anıyoruz

Mimarlık mesleğini yalnızca bir uzmanlık alanı değil, toplumsal sorumluluk ve kamu yararı mücadelesi olarak gören; yaşamı boyunca mesleki ilkelerden ve etik değerlerden asla ödün vermeyen, örgütlü mücadelenin simge isimlerinden olan C. Sami Yılmaztürk'ü aramızdan ayrılışının 7. yılında saygıyla anıyoruz.

7 Mart 2018 tarihinde kaybettiğimiz, uzun yıllar boyunca TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanlığı görevini yürüten C. Sami Yılmaztürk, mesleğimizin gelişimi ve toplum yararına mimarlık anlayışının güçlenmesi için özveriyle çalışmış; kentlerin, kültürel mirasın ve doğal çevrenin korunması için yürütülen pek çok mücadelede ön saflarda yer almıştır.

Yaşamı boyunca hem meslektaşlarının haklarını savunmuş, hem de Mimarlar Odası'nın demokratik, eşitlikçi ve kamu çıkarını gözeten çizgisini büyütmek adına büyük emek vermiştir. Onun öncülüğünde yürütülen mücadeleler, bugün hâlâ yolumuzu aydınlatmaktadır.

Bizler, onun izinden giden mimarlar ve örgütlü mücadeleye inanan meslektaşları olarak; C. Sami Yılmaztürk'ün temsil ettiği değerleri yaşatmaya, kent ve yaşam savunusunu sürdürmeye kararlıyız.

Mücadele dolu yaşamını unutmadık, unutturmayacağız. Saygı, sevgi ve özlemle...

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

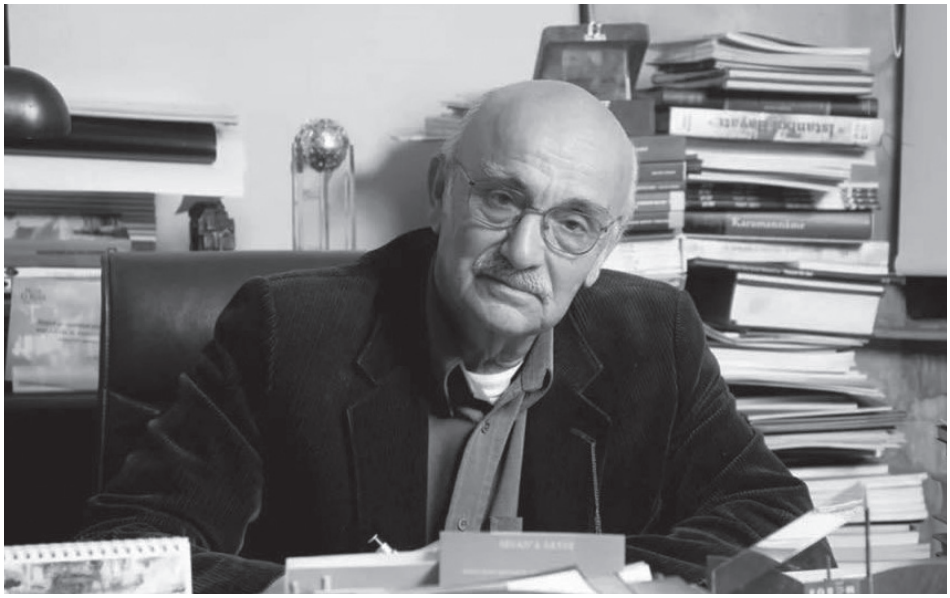
Odamız Geçmiş Dönem Genel Sekreter Yardımcısı *Nilgün Sucu Çakır*'ı Kaybettik

Yaşamını Mimarlar Odası'na adamış; uzun yıllar mimarlık ve insan onuruna yakışır bir yaşam için mücadele etmiş olan 20026 sicil no.lu İstanbul Büyükkent Şubesi üyemiz ve geçmiş dönem Mimarlar Odası Genel Sekreter Yardımcısı Nilgün Sucu Çakır'ı kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz.

Nilgün Sucu Çakır; 1993-1998 yılları arasında Mimarlar Odası Mersin Şubesi Yönetim Kurulu Sayman Üyeliği ve uzun yıllar mesleki denetim görevlerini yürütmüş, 1998-2020 yılları arasında Mimarlar Odası Genel Sekreter Yardımcılığı görevini büyük bir özveriyle üstlenmiştir.

Değerli meslektaşımız ve çalışma arkadaşımızın Odamıza ve mimarlık camiasına yaptığı katkılarını, saygı ve özlemle anıyor; ailesine, meslektaşlarına, tüm yakınlarına ve Mimarlar Odası camiasına başsağlığı diliyoruz.

Prof. Dr. *Metin Sözen'i* Kaybettik

Prof. Dr. Metin Sözen'i kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz.

Lisans eğitimine İstanbul Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde başlayan Sözen, 1960 yılında aynı üniversitenin Tarih Kürsüsü'ne asistan olarak kabul edilmiştir. Akademik kariyerine 1967 yılından itibaren İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü'nde, Tarih ve Restorasyon Kürsüsü'nde devam etmiş; burada 1973 yılında doçentlik, 1979 yılında ise profesörlük unvanlarını almıştır.

İTÜ'deki akademik görevlerinin yanı sıra, Türkiye'nin doğal ve kültürel varlıklarını korumaya yönelik önemli bir sivil toplum inisiyatifi olan ÇEKÜL'ün (Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı) 1990 yılındaki kuruluşundan itibaren başkanlık görevini üstlenmiştir.

Değerli hocamızı saygıyla anıyor, ailesine ve meslek ortamına sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Kendi çizgileri ile Prof. Mete Ünal

Prof. *Mete Ünal'ın* Ardından

10 Aralık 1935 tarihinde Bursa'da doğan Mete Ünal, 1954 yılında bitirdiği İstanbul Erkek Lisesinin ardından girdiği Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesi'nden 1960 yılında mezun oldu. 1965 yılında Arif Hikmet Holtay, Asım Mutlu, Muammer Onat, Affan Kırımlı, Muhlis Türkmen, Ayhan Aytöre ve Esad Suher'den kurulu Bina Bilgisi Kürsüsü ve Proje Atölyesine asistan olarak katıldı. Holtay, Mutlu, Onat ve Türkmen'in Bina Bilgisi derslerini ve Mimari Proje Atölyesini izleme fırsatı buldu. Üyesi olduğu Bina Bilgisi Kürsüsü'nün başlıca ilgi alanını oluşturan konut kavramının ve kimliğinin, yeni kanunlar ve sosyal politikalar bağlamında evrildiği ve yoğun olarak tartışılmaya başlandığı dönemde hazırladığı "İstanbul'da Apartmanın Tarihsel Gelişimi ve Konut Sorunu İçindeki Rolü Üzerine Bir Araştırma" başlıklı derinlikli çalışması ile Doçent (1973), Muhlis Türkmen ile katıldığı ve 1'incilik Ödülü kazandıkları İzmir Agamemnon Sıcak Su Tedavi Merkezi Mimari Proje Yarışması (1966) ile başlayan termal banyolar araştırmalarını geliştirerek "Termal Yapılar ya da Şifalı Banyolar" konulu çalışması ile Profesör unvanı aldı (1981).

YÖK Yasası ile oluşan yeni akademik yapılanmada Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nin kurulmasında rol aldı ve Fakülte'nin ilk Dekan Yardımcısı olarak görev yaptı (1982-87). Bu dönemde Bina Bilgisi Bilim Dalı'nın yeniden şekillenmesinde Muammer Onat, Esad Suher, Ataman Demir ve Nursel Onat ile çalıştı ve bugünkü Bina Bilgisi Bilim Dalı'nın akademik kadrosunun oluşturulmasında ve yetişmesinde etkin rol üstlendi.

Profesör Mete Ünal, emekliliğine dek (10.12.2002) geçen yaklaşık 40 yıllık sürede, İDGSA / MSÜ / MSGSÜ Mimarlık Bölümünde, Bina Bilgisi Atölyesi ve Mimari Proje Atölyesinde öğretim üyesi olarak görev yaptı, çok sayıda mimarın yetişmesine katkı verdi. Mimar ve eğitimci kimliğinin yanı sıra çeşitli idari ve temsil görevleri de üstlendi; Senato Üyeliği (1992-95/2000-02), Üniversitelerarası Kurul Üyeliği (1991-96), Mimarlık Fakültesi Dekanlığı (2000-02), Bina Bilgisi Bilim Dalı Başkanlığı (1994-97), Bina Bilgisi Anabilim Dalı Başkanlığı (1997-2002) ile kısa bir süre Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü (1997) görevlerini liyakatle yürüttü. 1998-2000 yılları arasında İstanbul II No.lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Üyeliği ve Başkanlığı yapan Profesör Mete Ünal, 1999-2000 yıllarında Anıtlar Yüksek Kurul Üyesi (Ankara) olarak görev yaptı.

Emekliliği sonrasında, tüm dünyayı etkisi altında bırakan pandemi sürecine dek Mimarlık Eğitimine katkı vermeyi 55 yıl aralıksız olarak sürdüren Profesör Mete Ünal'ın bu uzun soluklu çalışması, kendisinin yetişmesine olanak veren ülkeye bir vefa niteliğindedir. Profesör Mete Ünal'ın mimar kimliği, daha mesleki hayatının ilk yıllarında idealist bir yaklaşımla başlayan ulusal mimari proje yarışmaları ile büyük ölçüde

şekillenmiştir. Katıldığı proje yarışmalarında, ikisi satınalma, dokuzu mansiyon, sekizi derece olmak üzere 19 ödül kazanmıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesi Akademik Merkez Proje Yarışması (1968), Ankara Gölbaşı Polis Eğitim Sitesi Mimari Proje Yarışması (1968), Akşehir Nasrettin Hoca Kültür Merke-zi ve Çevre Düzenleme Proje Yarış-ması (1973), İstanbul Taksim Meyda-nı Uluslararası Sınırlı Kentsel Tasarım Proje Yarışması (1987), Beyazıt Meydanı ve Çevre Düzenleme Kentsel Tasarım Proje Yarışması (1988), İstanbul Beşiktaş Meydanı ve Çevresi Ulusal Kentsel Tasarım Proje Yarışması (1990), Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Gelenekten Geleceğe Evimiz Proje Yarışması (1991) gibi birçok yarışma projesinde Ünal'ın yalın ve modern mimari tasarım anlayışı içinde geleneksel ve kültürel mirası yeniden yorumlama ve gelecek kuşaklara taşıma endişesini yansıtma çabası gözlemlenir. Bu bağlamda, koruma felsefesi Profesör Ünal'ın yaşamının ana eksenini oluşturur. Eski ile yeni ilişkisinde ustalıkla üretilmiş bir mimarlığın yaratılması ve onurlandırılması bu yaklaşımın özüdür. Pragmatik ve muhafazakâr bir kuşağın temsilcisi olarak tanımlayabileceğimiz Ünal için, kaynakların bilinçli kullanılması, korunması, doğanın ve insanın nitelikli ve sürdürebilir yaşamı için öncelikli ve önemli konuların başında gelir.

Özgün ve yenilikçi bir mimarlık arayışına olan tutkusunun yanı sıra, insan ve doğa ilişkisine duyarlı bir mimarlığı benimseyen Profesör Mete Ünal'ın, mesleki çalışmalarında yapının yer ile ilişkisini önceleyen bir tutum içinde olduğu izlenir. Bilgiye önem veren bu mimarlık anlayışı, mimarlık bilgisi ile pratik dünya ilişkisini felsefi bir tartışma içinde yeniden yorumlar. Bilgi, yere ve duruma göre her seferinde yeniden sentezlenir. Ünal'a göre mimar; bir anlamda somut olanı önce soyutlayan, özünden kopmadan formüle eden ve ardından yeniden kuran, somutlaştıran kişidir. Ünal'ın bu yaklaşımının izlerini mesleki çalışmalarında ve atölye öğretisinde görmek mümkündür. Yerel, kültürel değerlerin modern bir anlayışla sentezlenmesi Ünal mimarlığının biçim dilini oluşturur. Örneğin Profesör Ünal'ın, Bursa Armutlu Nusretiye Çiftliği Tatil Evleri ve Sosyal Tesisler Projesi (1988) gibi konut projelerinde, insan–mekân ilişkisi, geleneksel konut ölçeği ve doğayla bütünleşen yaratıcı çözüm arayışları gözlemlenir. Diğer yandan, kentsel ölçekte ele aldığı çeşitli kentsel düzenleme ve yerleşke tasarımlarında ise parça bütün ilişkisinin her zaman insan ölçeğinden başladığı ve yapı kümeleri ile oluşturduğu mekân-sal dizgilerden bütüne ulaştığını görmek mümkündür.

Ünal tasarıma yönelik eskizlerinde insan ölçeği, mekânsal ilişkiler ve süreklilik temasını incelikli bir desen ve kompozisyon bütünlüğü içinde yorumlar. Bu yaklaşım, Ünal'ın proje ve uygulamalarında, doğa, kültür, insan ve mekân ilişkisinde tasarımın bütününden detaya uzanan tüm ölçeklerde tamamlayıcı bir süreklilik içinde gelişir. Nusretiye Çiftliği Tatil Evleri projesinde görülebileceği üzere eskiz yoluyla geleneksel Türk Evi'ne temel geometriyi kullanarak farklı ve çağdaş bir yorum getirir. Eskiz aynı zamanda bir hafıza ve belgeleme aracıdır. Akademik ve mesleki her toplantıda önündeki kâğıtlara çizgi yoluyla aktardığı düşünceler, o sırada çalıştığı aklına takılan projelerin çözümlerini arar ya da bulunduğu ortamı gözlemler, belgeler. Eskiz, gezilerinde en az fotoğraf kadar önem bir belgeleme aracıdır. Gördüğü detayların işlendiği, notların alındığı bu gezi eskizlerinden İspanya (Katalunya) çizgilerinde, doğayı ve kentin sokaklarını yorulmaksızın, tutkuyla gezen, gözlemleyen, eskizlerle belgeleyen ve özümsemeye, anlamaya çalışan bir mimar izlenir.

Bilginin peşinde koşan, üreten, tartışan öğrenci Hoca için değerli bir cevherdir. Mete Hoca'nın deneyim ve paylaşım üzerine kurulu olan Proje Atölyesi, mimarlığın özüne dair felsefi bir bakış içerir ve zamansızdır. Öğrenciye bir mimarlık kültürü kazandırmayı önceler. Proje bunun aracıdır. Kültür, yer ve mimarlık bilgisi burada her öğrenci için her seferinde yeniden kurulur. Hoca, özellikle atölyeye katılımda devamlılık gösteren öğrenciye alan yaratır, izler, müdahale etmez. Tashihler proje konusu merkezinde olmak üzere, doğrudan ya da dolaylı olarak edebiyat, tarih, gündelik hayat vb. konuları içeren uzun sohbetler üzerine kurulur. Atölye, aynı zamanda bir paylaşım alanıdır. Hoca için mimarlık; sadece iyi çizmek ya da çok çizmekten ibaret değildir, yaşam ve onu oluşturan bütündür, her yerde ve her şeydedir.

Anısına saygıyla.

Dr. Kaya Sönmezler
Prof. Dr. F. Gülşen Gülmez,
Prof. Dr. Nezih R. Aysel

(Mimar.ist, sayı 81, Sonbahar 2024)

Prof. Dr. Fatih Gorbon (solda) MSGSÜ'de uzun yıllar Mekân Organizasyonu ve Donatımı Bilim Dalında birlikte çalıştığı Prof. Muhlis Türkmen ile (1989)

Akademi Hocası - Mimar - Çok Yönlü Bir Tasarımcı *Fatih Gorbon*'u Kaybettik

Fatih Gorbon İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümünü 1970 yılında bitirdikten sonra 1973 yılında asistan olarak girdiği Mimarlık Tarihi Kürsüsü ve hemen ardından 1977 yılında yeni kurulan İç Mekân Düzenleme Kürsüsündeki öğretim üyeliğini ve yine 1974 yılından itibaren kesintisiz devam ettirdiği Mimari Proje Atölyesi hocalığını 2005 yılına kadar sürdürmüş ve bu tarih aralığında yetişen mimar nesillerin çok değer verdiği, önemsediği ve sevdiği Fatih Hocası (Ağabey'i) olmuştu.

Fatih Gorbon Türkiye'de Mimarlık Eğitimi alanında Akademi geleneğinin son figürlerindendi; eğitimci kimliğinin yanında üretken bir mimar, tasarımın farklı ölçeklerine ilgi duyan ve emek veren, sanatla barışık, aydın bir İstanbul Beyefendisiydi.

Fatih Gorbon'un yine Akademi hocası olan Babası Rebii Gorbon'un da etkisiyle oluşan Akademi odaklı eğitim anlayışı ve mütevazı kimliği altında geliştirdiği bu önemli özellikleri, meslektaşları ve öğrencileri tarafından sevilmesine, kişiliği ve mimarlığına değer verilmesine vesile oldu.

Gorbon, meslek hayatında proje yarışmalarından aldığı ödüller ve gerek akademisyen gerekse profesyonel mimarlık yapan arkadaşlarıyla sürdürdüğü ortak çalışmalar ile Türkiye mimarlık ortamında tanındı ve değer gördü. 1970'lerden 2000'li yılların başına kadar katıldığı mimari proje yarışmalarından çeşitli ödüller alan Gorbon'un birincilik ödülü alarak uygulanan projeleri arasında 1977'de "İzmit Kıyı Kesimi Kültür, Fuar ve Rekreasyon Alanları Planlaması", 1987'de "İstanbul Darüşşafaka Yeni Kampüs Alanları", 1992'de "İstanbul Yakacık Huzur Evi" ve 1994'de Bursa Otobüs Terminali" projeleri sayılabilir. Yarışma projeleri dışında birçok mimari proje ve uygulama da gerçekleştirmiş olan Gorbon, meslek hayatının son yıllarında tutku ile bağlı olduğu tekne tasarımı ve üretimi konularına da zaman ayırabilmiş ve bu alanda Türkiye'nin bilinen, başarılı isimlerinden biri olmuştu.

Fatih Gorbon'un çok yönlü meslek hayatı ve kişiliği akademi hocalığı kimliğinde de belirgindi. 1970'lerden başlayarak 2000'lerin başlarına kadar devam eden İDGSA (MSGSÜ) Mimarlık Bölümünde Proje atölyesi yürütücülüğü ve İç Mekân Atölyesi öğretim üyeliği onun tasarım alanında birçok öğrencinin yetişmesinde katkısı olmasını sağladığı gibi öğrencileri ile atölyelerinde yarattığı pozitif ortam, öğrencinin mimari heyecanını destekleyen, anlayışlı, kibar, zeki yaklaşımı her zaman çok sevilen bir hoca olarak adının geçmesine sebep oldu.

Onun bu uzlaştırıcı, sakin ve esprili tavrını meslektaşları arasında da sürdürdüğünü söylemek yanlış olmayacaktır. Hiç kuşkusuz tasarımcı ve uygulamacı olarak aktif bir mesleki yaşam sürdürüyor olması da eğitimde onu besleyen bir etkendi. Proje atölyesinde genç mimar adaylarının işlevselciliğin sınırları içinde kalmadan mimariyi bütüncül bir yaklaşımla algılamaları yönünde destekledi. Mimari tasarım öğretisinde Modernist yaklaşımın esas olduğu dönemde yetişmiş olmasına rağmen projelerinde daha esnek, biçimi sorgulayan, mekân oluşumunu önceleyen bir tutumla modern sonrası dönemin kaygıları ile mimari yorumlar aradığını söylemek mümkündür.

Türkiye Mimarlık ortamı ve eğitimini belirleyen koşulların bu iki alanı birbirinden giderek uzaklaştırdığı gerçeğinden yola çıkarak mimar-eğitimci profilinin son figürlerinden biri olan Fatih Gorbon'u öğrencileri ve meslektaşları olarak salt bu özelliği ile değil aynı zamanda insanlığı, hoşgörüsü ve zarafeti ile de hatırlayacağız ve özleyeceğiz.

Doç. Dr. Figen Kafescioğlu
Prof. Dr. Derin Öncel

(Mimar.ist, sayı 81, Sonbahar 2024)

Akademili Bir Mimar: *Adnan Kazmaoğlu*

2000'li yılların başları olmalı, Kadıköy'de, Çiftehavuzlar'da yürürken, beni şaşırtan çok katlı bir konut yapısına rastladım. O yıllarda henüz Kadıköy "kentsel dönüşüm"ün ürünü sayısız kule konutla dolmamıştı, ama dikkatimi çeken çok katlılığı değil, umulmadık yüksek bir mimari kalitenin ilk bakışta kendisini göstermesiydi. Bir parça araştırınca karşıma iki mimarın adı çıktı: Mutlu Çilingiroğlu ve Adnan Kazmaoğlu. Çilingiroğlu'nu tanımıyordum ama Kazmaoğlu, hem Akademi yıllarından, hem de eşi Mine Kazmaoğlu dolayısıyla yakından tanıdığım bir mimardı. Bu denli parlak bir çalışmada onun da imzasını görmek doğrusu hoşuma gitmişti.

Adnan Kazmaoğlu, benim için -bu anma yazısının başlığına da taşıdığım gibi- öncelikle "Akademili" bir mimardır. Kazmaoğlu, 1968'de girdiği Güzel Sanatlar Akademisi'nden 1975'de mezun olur. Başarılı bir mimarlık öğrencisi için öğrenim süresinin en az 7-8 yıl olduğu bir dönemdir. Kazmaoğlu'nun Akademi'ye girdiği tarih, Türkiye'deki tüm üniversitelerde öğrenci hareketlerinin başladığı bir döneme denk gelir. Üniversitelerdeki öğrenci işgalleri adım adım tüm ülkeye yayılır, en sonunda, 1969'da, Akademi de işgale sahne olur. Ne var ki Akademi işgali öteki okullardaki işgal hareketlerinden epey farklıdır. Bu hareketin başta gelen sonucu, öğrencilerin dönüşüm taleplerine sahip çıkan dönemin Akademi başkanı Hüseyin Gezer'in öncülüğünde, Akademi tarihinin en önemli kırılma noktasını oluşturan 1969 Akademi Reformu olur.[1] İşte bu reformun ana çizgilerini belirleyen alternatif eğitim programını hazırlayan öğrenciler arasında Adnan Kazmaoğlu da vardır.[2]

Kazmaoğlu sadece öğrenci hareketi içinde aktif rol almakla kalmaz, eğitim sürecinde gerçekleştirdiği projeleri de önemser, konvansiyonel kabullerin ötesine ulaşan ve tüm yaşamı boyunca belirleyici olacak araştırmacılığını gösteren çalışmalar yapar. Reform sonrasında "araştırma projesi" olarak tanımlanan "1. proje" için Kazmaoğlu'nun çalışması, "Hareketli Arkeolojik Araştırma İstasyonu" olur.[3] Bu araştırmacı yönü sonraki projelerinde de kendini sürdürür.[4] Üçüncü projeyi Asım Mutlu'nun yönetiminde hazırlar; projenin konusu "Sinema ve Televizyon Okulu"dur. Bu proje konusunun seçimi de yine Akademi'deki reform süreçleriyle ilgili: Akademi içinde bir dernek gibi var olmaya çalışan Türk Film Arşivi, 1969 reformunun ardından yasal bir statüye kavuşarak "İDGSA Film Arşivi" adını almış, böylece 1970'lerde Sinema Televizyon Enstitüsü'nün kuruluşuna kadar giden süreç başlamıştı. Kazmaoğlu'nun üçüncü proje konusu olarak Sinema ve Televizyon Okulu'nu seçmiş olmasının da bu süreçle bir ilgisi olmalıdır. Dönemin high-tech mimarlık eğilimlerine koşut bir araştırmanın ürünü olan çalışma son derece başarılı bulunmuş, *Arkitekt* dergisinde yayımlanan ender öğrenci projelerinden biri olmuştur.[5]

Kazmaoğlu, 1976-1980 yılları arasında Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehircilik Kürsüsü'nde asistan olarak görev yapar. Bu yıllarda kürsünün döner sermaye grubunda kent planlama ve kentsel tasarım projelerinde yer alır. 1977 yılında Emre Aysu ile birlikte İzmit Metropoliten Alanı Fuar ve Rekreasyon Alanları Planlama Yarışması'nda 2'ncilik ödülü alır. 1981-1987 arasında Nejat Erem ile birlikte Park Otel'in ilk öneri projesini tasarlar. Bu dönemde serbest mimar olarak çalışır, otel, turizm kompleksi, konut yerleşmesi gibi projeler üretir.

1988'den 2000 yılına kadar, Mutlu Çilingiroğlu'yla birlikte kurdukları MİAR Mimarlık'taki çalışmaları yine geniş bir alana yayılan projeler olur. İşte ilk başta sözünü ettiğim Çiftehavuzlar'da bulunan 1996-1998 tarihli Beyazıt-Eston Katlı Villaları bu birliktelik sürecinde gerçekleşen çalışmalardan biridir. 12 dubleks daire ile toplam 25 kattan oluşan bina, dubleks yerleşimin getirdiği olanaklarla konvansiyonel apartman dairelerinden farklı, zengin bir mekânsal yaşantı sunan yüksek bir konut yapısıdır. Dubleks dairelerin büyük bir ustalıkla cephe düzeninde doğurucu öğe olması ve planimetrideki yalın brütalist çözüm, bu çok katlı konut yapısını yüksek bir mimari niteliğe taşır. "Kentsel dönüşüm"le birlikte çok sayıda yüksek konut birimlerinin inşa edilmiş olmasına karşın, tüm Kadıköy'de hâlâ bu yapı erişilememiş bir düzeyi gösteriyor.[6]

Kazmaoğlu'nun, 2000 yılında, kendi adını taşıyan Adnan Kazmaoğlu Mimarlık Araştırma Merkezi'ni kurduktan sonraki mimari üretimine baktığımızda, ancak Batı'daki büyük bürolarda görülebilecek nicelikte bir toplamla karşılaşırız. Projelerin ağırlıklı bölümü konut yapılarıdır. Bunu işyeri yapıları ve alışveriş merkezleri izler. Projelerin önde gelen ayırıcı özelliği, yine araştırmacı kimliği gösteren çeşitliliğidir. Onun için her proje bir sıfır noktasından başlar. Projelerinde, tekil bir mimari dil ya da kişisel söze indirgenmiş bir "üslup" görülmez. Her projesi, adeta bir Akademi öğrencisinin öğrenmeye açık çalışmasıdır. Bu dönemin başlarında tasarladığı, Altunizade'deki Selçuklu Konakları, o yıllarda hâlâ geçerliliğini sürdüren post-modernist sözlüğe başvururken, planimetrinin yetkinliği, sonraki çalışmalarında da hep kendini gösteren ustalığının bir göstergesidir.[7] Bu projeden 11 yıl sonra tasarlanmış Ark-vista Villaları, bu kez tam karşıt bir anlayışla, fazlalıklarından arınmış yalın bir mimarlıkla biçimlenmiştir. Projenin yer aldığı Vitra Çağdaş Mimarlık dizisinde bu konut yerleşimi şu sözlerle tanıtılmış: "Konutların, içinde konumlandıkları doğaya karşı tavırları nettir: Ortogonal kütleler içinde çözülen konut birimleri, kütlesel olarak doğaya açılmaya, hemhal olmaya çabalamaz. Konutların pencere ve kapı açılımları yine kutular içinde çözülür ve balkon, teras, rüzgârlık gibi ara geçişler olarak mekânsallaştırılır. Kutuları ayrıştıran griden beyaza yakın tonlu taş kaplamalar, ritmi ve ahengi kurar, yalın dilin önemli öğelerinden biri olur."[8]

Adnan Kazmaoğlu'nun inatla direndiği bir üretim bağlamını, önemli bir toplama ulaşan, ancak pek azı hayata geçmiş cami projeleri oluşturur. Toplam 18 cami projesi içinde yalnızca 2'si inşa edilmiştir. Kazmaoğlu'nun, mimari üretiminin araştırmacı yönünü özellikle cami projelerine yöneltmiş olduğunu söylemek yanlış olmaz. Bu projelerin tümü, planimetriden örtü sistemine ve kütle çözümüne dek farklı anlayışlarla biçimlenmiştir. Burada bir çeşitlemeden yani varyasyondan da söz edilemez, çünkü her biri ayrı bir çıkış noktasından hareketle biçimlenmiştir. Kazmaoğlu, Türkiye mimarlığının en problematik alanına el atarken, umutsuz bir çözümün peşine düşmüş gibidir. İlginç olan, hayata geçmiş üretimi içinde çok küçük bir yer tutmasına karşın, söz alarak düşüncelerini açıkladığı tek alanın cami mimarlığı olmasıdır. Kazmaoğlu, 1. Ulusal Cami Mimarisi Sempozyumu'nda gerçekleşen panelde, daha ilk başta, çağdaş cami mimarlığına ilişkin bir konvansiyon tanımlamanın olanaksız olduğunu söyler ve "caminin esas belirleyicisinin minare olduğunu" belirtir; üzerinde durduğu bir başka özellik ise caminin "ışıklı bir dünyevilik" taşıması gerektiğidir.[9] Nitekim Kazmaoğlu'nun tasarladığı camilerin iki ortak noktası vardır: Minarenin varlığı ve ibadet mekânının bol ışık alması.

İnşa edilmiş camilerinden en tanınmış olanı Ümraniye'deki Yeşilvadi Camisi'dir. Kazmaoğlu bu camide, klasik Osmanlı camisinin iki öğesini alarak soyutlar: yarım kubbe ve minare. İki yarım kubbe, örtü ile tek bir bütün oluşturan ana kütleyi oluşturur. Farklı çaplardaki iki yarım kubbenin birleşimiyle ortaya çıkan açıklık ve yarım kubbelerin zemine oturan eteklerine açılan pencereler iç mekânı ışığa boğar. Zemine oturan iki yarım kubbe, farklı çaplarda iki yarım çemberin birleşiminden oluşan dairesel bir plan tanımlar. Camilerdeki ibadetin temel belirleyicisi olan saf düzeninin talep ettiği geometri ile dairesel planın uyuşmazlığı Kazmaoğlu'nun cesur yaklaşımı karşısında önemini yitirir. Minare de, külahı, şerefesi, gövdesi ve kürsü bölümü

ile Osmanlı minaresini yineler, ne var ki Kazmaoğlu bu öğeleri tanınmaz kılmadan soyutlayarak kendi sözlüğünü oluşturur. Klasik Osmanlı minaresinde şerefeyle gövde arasındaki geçiş öğesi olan mukarnas da, Kazmaoğlu'nun soyutlamasıyla yerini düşey çubuklardan oluşan bir istife bırakır. Bu istif mukarnasın işlevini yerine getirmekle kalmaz, külahın konik geometrisinin temsilini yüklenir. Bu caminin çok ilgi görmüş olmasını, Kazmaoğlu'nun, geleneksel cami formunu ve yerleşik bir tip oluşturmuş Osmanlı minaresini tanınmaz kılmadan soyutlamış olmasına bağlamak yanlış olmayacaktır.

Adnan Kazmaoğlu'nu çok genç bir yaşta yitirdik. Kısa sayılabilecek bir yaşama bu denli çok sayıda proje sığdırmış olmasında, işverenlerle kurduğu ilişkideki başarısının da bir rolü olmalı. Bu bağlamda doğrudan tanıklığımla şu özelliğinin altını çizmek isterim: Kazmaoğlu, hiçbir işine tanımlı ön kabulleri, saplantıları olan, önceden belirlediği doğrultuda yol almaya peşinen kararlı bir duruşla başlamaz. İşvereni dinler, proje sürecinde, makul bulduğu noktalarda projesini elden geçirir ama yeri geldiğinde işvereni eğitmekten de geri durmaz. İşveren de, karşısında, starlık savında snob bir kişi değil, hem dinleyen, hem de kendini dinleten bir mimar bulur. Tüm bu özellikler olumlu bir kişilik ve hiç yok olmayan bir güler yüzle birleştiğinde karşımıza bir Adnan Kazmaoğlu portresi çıkacaktır.

Aykut Köksal

(Mimar.ist, sayı 81, Sonbahar 2024)

Notlar

1. Bkz. "Bülent Erkmen ile Söyleşi", Akademi'ye Tanıklık 3, edit.: Ahmet Öner Gezgin, İstanbul 2003, s. 415-429.
2. Kazmaoğlu ile yaptığı görüşmeden aktaran Uğur Tanyeli, bkz. Mimarlığın Aktörleri, Türkiye 1900-2000, İstanbul 2007, s. 339.
3. Akademi'de öğrenciler proje konularını kendileri seçiyordu. Kazmaoğlu'nun 1. proje çalışması için bkz. Mimarlığın Aktörleri, s. 342-343.
4. Kazmaoğlu'nun araştırmacı kimliği 2000 yılında kurduğu mimarlık bürosunun adına da yansıyacaktır: Adnan Kazmaoğlu Mimarlık Araştırma Merkezi.
5. Bkz. Adnan Kazmaoğlu, "Sinema ve Televizyon Okulu Projesi, Şişli", Arkitekt, 1975/2, s. 73-75.
6. Bkz. Mutlu Çilingiroğlu, Adnan Kazmaoğlu, "Beyazıt-Eston Katlı Villaları", Mimarlık Yıllığı 1, Türkiye'de Mimarlık 2000, edit.: Mine Kazmaoğlu, İstanbul 2000, s. 46-49.
7. Bkz. Adnan Kazmaoğlu, "Selçuklu Konakları", Mimarlık Yıllığı 2, Türkiye'de Mimarlık 2004, edit.: Mine Kazmaoğlu, İstanbul 2004, s. 64-67.
8. "Arkvista Villaları", Vitra Çağdaş Mimar-lık Dizisi 5, Konut Yapıları, edit.: Banu Binat, Neslihan Işık, İstanbul 2016, s. 152-157.
9. "Panel: Çağdaş Camiler, Oturum başkanı Aykut Köksal", 1. Ulusal Cami Mimarisi Sempozyumu, Gelenekten Geleceğe Cami Mimarisinde Çağdaş Tasarım ve Teknolojiler, 2-5 Ekim 2012, İstanbul 2013, s. 287-310.

Erdinç Güner'in Anısına!...

Kullanmam ucuz özgürlüğü sana sığınırım
Azarladığım bir dünyayı suya bırakıp
Günlük dövüşü en uygun yerinde keserek
Ve kan biraz daha akar durur, akmalıdır
Bir çaresizlik sanırım, öfkem büyür uğunurum
Oysa bir çiçek bir güzel dünyaya bakmalıdır
Ve kuytulardan, unutulmaktan tek tek
Ölülerimiz toplanacaktır.

Turgut Uyar, "Biraz Daha"dan..

On gün önce Erdinç'in ölüm haberini aldım. Bu şoku hâlâ atlamadığımı söyleyeyim; kabullenip yasını tutmak için yazmalıyım dememe karşın hiçbir şey yazamadım, şimdi zorlayarak yazmaya çalışıyorum, çünkü yazmam gerekiyor…

Erdinç'in beklenmedik kaybı, "uzaktaki" bir dostun varlığını yitirmesi, hüzün dolu bir yaşamın sona ermesi, yaşamın hızlanan ritmiyle ve yabancılaşmış insan izleriyle hesaplaşma, kendimle, dünya âlemle, şu yaşadığımız günlerle…

Erdinç Güner'i (Trakya-1988) 1994 yılı Şubat'ında Büyükparmakkapı Sokak'taki dışavuran yuvarlak cumbasıyla bir zamanlar Şube binamız olan o modern dönem yapısının (Özgayret Apartmanı) kapısında tanıdım; 33. Dönem Genel Kurul seçimi yapılıyordu ve dört listenin yarıştığı bir süreçte asıl-yedek yönetim kurulu adayıydık; ikimiz için de yeni bir süreçti… Erdinç İBB'de, ben Emlak Bankası'nda yani ikimiz de kamuda çalışıyorduk; yani ortak sorunlarımız vardı, yani Oda'da kamuda istihdam edilenlerin, yalnızca bir çalışan bir mimar olarak "varlık" oluşturmasını istiyorduk.

Bu tanışma ile başlayan arkadaşlığımız yoğunlaşarak sürdü. Politik ortaklığımız nedeniyle ortak gündemlerimiz çoktu, ancak ikimizin de Oda'da olmasını anlamlandıran kamu ya da özel sektör çalışanlarının da

"mimar" olarak Oda'nın yapısında var olmasına ilişkin gündemlerdi. O yüzden kamuda ve ücretli çalışanlar için işyeri temsilciliklerinin ve İşyeri Temsilcilikleri Eşgüdüm Komitesi'nin (İTEK) organizasyonu ve bağlantılı şube ve merkez çalışmalarında sıkça karşılaşıyorduk; öyle ki İTEK koduyla anılıyorduk, Erdinç, ben, tabii Tuncay bir de… Bu üçlü birlikteliğin 1990'lardaki sunulan haliyle Oda'yı yalnızca serbest çalışanların örgütlenmesine döştüreceği anlaşılan meslek yasası girişiminin engellenmesi, merkezi düzeyde İTEK organizasyonunun yönetmeliğe kavuşması ve kurultaylar sürecinde emeği çoktur.

1996-2006 yılları arasında 34., 37. ve 38 dönem Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi yönetim kurulunda görev alan Erdinç ile Oda içinde görece bağımsız çalışma alanlarının oluşturulması bir diğer ortak gündemimizdi. Mesleki Bilimsel Çalışma Kurullarının geliştirilmesi ve yeni yönetmeliğe kavuşması, Eğitim ve Kültür Araştırmaları Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (EKA-MBÇK) çalışmaları… Erdinç, ayrıca bir diğer MBÇK olan Bilişim MBÇK'una da uzun bir süre emek verdi.

Erdinç'in Oda çalışmaları açısından önemli bir çalışma alanı da şube ve merkezi anlamda uluslararası ilişkiler idi. İstanbul BK Şubesinin Bulgaristan Mimarlar Birliği ile 2003 yılında yapılan Varna'da imzalanan işbirliği protokolünün imza sürecinde Burgaz, Varna ve Balçık Gezisi sırasında nasıl mutlu olduğunu anlatamam. Bu gezi sonrasında UIA 2005 İstanbul Kongre sürecinde ve sonrasında Balkanlar ve Bulgaristan merkezli ilişkilerin geliştirilmesinde emeğini vurgulamak gerekir.

Bulgaristan'da doğan Erdinç, öğretmen bir anne babanın oğlu olarak iyi bir eğitim görmüştü. Gençlik döneminde İstanbul'da Büyükçekmece'de olduğunu biliyorum. Trakya Üniversitesi Mimarlık bölümünü bitirdikten sonra da İBB Planlama bölümlerinde çalıştı ve oradan da emekli oldu. Emekli olduktan sonra da iki ülkeli bir yaşamı vardı.

Erdinç, analitik, sorgulayıcı ve düşünsel olarak karşısındakini zenginleştiren bir arkadaştı. Mesleğe, mesleğin uygulanmasına ilişkin yaptığımız değerlendirmeler ve bu değerlendirmelere bağlı yaptığımız çalışmalar halâ değerini koruyacak nitelikte… Ama aynı zamanda duygulu, kırılgan ve naif bir kimlikti. Uzun bir süredir haber alamıyordum kendisinden. Bu yabancılaşmış gündemin içinde debeleniyordum. Sonra ölüm haberi geldi 16 Ocak 2026'da gecikmeli olarak, 18 Ağustos 2025'de kaybettiğimiz bilgisiyle…

Son birkaç yıldır doğa, kediler ve yalnızlığıyla baş başa Bulgaristan'da olduğunu anlıyoruz… Umarım şimdi huzurludur…

Sevgiyle anıyorum…

Kubilay Önal

İstanbul Büyükkent Şubesi
48. DÖNEM (Şubat 2024 - Şubat 2026)

Yönetim Kurulu, Kurullar, Komite, Komisyon ve Çalışma Grupları

İstanbul Büyükkent Şubesi

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Alper Ünlü	(Başkan)	
Erol Türkmen	(Başkan Yardımcısı)	
Ahmet Erkan	(Sekreter)	
Fahir Gökhan Tanrıöver	(Sayman)	
Handan Dülger Türkoğlu	(Üye)	
Koray Güler	(Üye)	
Hüseyin Hüsnü Kargın	(Üye)	
Aynur Savaş Uluğtuğ	(Üye)	
Emine Coşkun	(Üye)	
Muhlis Koray Atay	(Üye)	
Almira Yılmaz	(Üye)	*24.09.2024 tarihine kadar.*
Eylem Deniz Yıldırım	(Üye)	*24.09.2024 tarihinden itibaren.*

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Eylem Deniz Yıldırım	*24.09.2024 tarihinde asıl üye oldu.*
Şirin Bayram Şener	
Başak Toprak Cansu Erduvan	
Elif Karçık	
Özden Kaya	
Mehmet Ocakçı	
Ozan Öztepe	
Burcu Selcen Coşkun	*20.05.2024 tarihinde istifa etti.*
Derya Yorgancıoğlu	
Mehmet Gültekin Ganioğlu	
Kemal Şenel	

Şube Soruşturma Uzlaştırma Kurulu

Asıl Üyeler

Huriye Savat, Emine Hayal Uçar, Hüseyin Kara, Erhan Kırca, Ala Fıtnat Eylül.

Yedek Üyeler

Alaeddin Uğur Tarhan, Güner Gürlü, Bilal İlhan, Atilla Günorta, Tülin Barutçular.

Şube Denetleme Kurulu

Asıl Üyeler

Süleyman Birdal, İlhami Kurt, Pınar Gökçen, Zozan Beştaş, Sabri Tolga Gürer.

Yedek Üyeler

Zeliha Deniz Tekgüvercin, Abdi Serhan Şakar, Ergun Türkmen, Yunus Emre Üçyaşar, Doğan Sancak.

Örgüt Birimleri ve Yöneticileri

Trakya 1. Bölge Büyükkent Bölge Temsilciliği - 19. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Ömer Mutlu	(Başkan)	
Ayça Yazıcı Pınar	(Sekreter)	
Mustafa Tolga İlaslan	(Sayman)	
Belgin Oflazoğlu Orkunoğlu	(Üye)	*29.11.2024 tarihinde istifa etti.*
Esin Yılmaz	(Üye)	*03.12.2024 tarihinden itibaren.*
Abdurrahim Bayramoğlu	(Üye)	*01.11.2024 tarihinde istifa etti.*
Ömer Yeşildal	(Üye)	*12.11.2024 tarihinden itibaren.*

Trakya 1. Bölge Büyükkent Bölge Temsilciliği - 19. Dönem

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Ömer Yeşildal	*12.11.2024 tarihinde asıl üye oldu.*
Hülya Karaoğlu	*28.03.2024 tarihinde istifa etti.*
Faruk Güntürk	*28.03.2024 tarihinde istifa etti.*
Esin Yılmaz	*03.12.2024 tarihinde asıl üye oldu.*
Aysun Kesmez	*26.12.2024 tarihinde istifa etti.*

Anadolu 1. Bölge Büyükkent Bölge Temsilciliği - 19. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Saltık Yüceer	(Başkan)	
İlker Fişek	(Sekreter)	
Anıl Halis Akar	(Sayman)	
Süreyya Temircan Çolak	(Üye)	
Cansu Can Ekşi	(Üye)	*17.12.2024 tarihinde istifa etti.*
Ayper Urlu	(Üye)	*17.12.2024 tarihinden itibaren*

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Ayper Urlu	*17.12.2024 tarihinde asıl üye oldu.*
Deniz Alkan	
Barış Güven	
Elifcan Süzgün	
Mizgin Seçkin	

Anadolu 2. Bölge Büyükkent Bölge Temsilciliği - 19. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Osman Güdü	(Başkan)
Özge Çabuk Arslandoğmuş	(Sekreter)
Aysel Durgun	(Sayman)
Celal Çalışkan	(Üye)
Oğuz Aykan	(Üye)

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Zerrin Koçhan	
Cengiz Atanur Çolak	
Hüseyin Perçin	
Sinan Cihad Güneş	*28.5.2024 tarihinde istifa etti.*
Mukaddes Ağçiçek Keskin	

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Temsilcilikler Yönetim Kurulları

Tekirdağ Temsilciliği - 17. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Raşit Öztürk	(Başkan)	
Nilda Arda	(Sekreter)	*11.1.2024 tarihinde istifa etti.*
Şermin Şentürk Gündüz	(Sekreter)	*18.01.2024 tarihinden itibaren sekreter üye.*
Muharrem Çatak	(Üye)	
Emir güneysu	(Üye)	
Petek Didman Bakar	(Üye)	*18.1.2024 tarihinden itibaren.*

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Petek Didman Bakar	*18.1.2024 tarihinden itibaren asıl üye oldu.*
Fahri Cem Tanrıöver	
Buse Arıkan	
Özgür Özanlı	
Hakan Sayel	

Keşan Temsilciliği - 11. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Hasan Savranoğlu	(Başkan)	
Benay Aydın Keçici	(Sekreter)	
Işıl Irmak Erel	(Sayman)	*01.03.2024 tarihinde istifa etti.*
Benan Akıncı Özdemir	(Sayman)	*01.03.2024 tarihinden itibaren.*
Benhür Felek	(Üye)	*01.03.2024 tarihinde istifa etti.*
Cevdet Orçun Dalkılıç	(Üye)	*01.03.2024 tarihinden itibaren.*
Salih Volkan Çelik		

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Benan Akıncı Özdemir	*01.03.2024 tarihinden itibaren asıl üye oldu.*
Cevdet Orçun Dalkılıç	*01.03.2024 tarihinden itibaren asıl üye oldu.*
Cemre Boz	
Berkay Kılıçoğlu	
Neziha Simay Çelik	

Edirne Temsilciliği - 18. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Atilla Ergin	(Başkan)	
Murat Terzi	(Sekreter)	
Aslı Kırağası	(Sayman)	
Cenk Ergüden	(Üye)	*27.11.2023 tarihinde istifa etti.*
Berfu Teker	(Üye)	*27.11.2023 tarihinde istifa etti.*
Furkan Tatar	(Üye)	*27.11.2023 tarihinden itibaren.*
Saliha Südüpak	(Üye)	27.11.2023 tarihinden itibaren.

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Furkan Tatar	*27.11.2023 tarihinden itibaren asıl üye oldu.*
Saliha Südüpak	*27.11.2023 tarihinden itibaren asıl üye oldu.*
Atakan Günay	
Ahmet Mert Tunçel	
İsmail Taşdemir	

Yalova Temsilciliği - 19. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Cevdet Taner	(Başkan)
Tuba Demirci Alptekin	(Sekreter)
Enez Turan	(Sayman)
Safa Uygun	(Üye)
Öykü Okuyan	(Üye)

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

Orhun Aktaş
Gizem Engin
Yağmur Kurtuluş
Enes Bayraktar
Celil Can Korkmaz

Çorlu Temsilciliği - 20. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

Yurdanur Özsoy	(Başkan)
Mutlu Çifçi	(Sekreter)
Onur Can İbiş	(Sayman)
Abdullah Altın	(Üye)
Emine Tuğçe Asutay	(Üye)

Çorlu Temsilciliği - 20. Dönem

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri
Makbule Mert
Yusuf Tekiz
Zerin Türeli
Esra Fidan
Derya Çalcalı

Çerkezköy Temsilciliği - 10. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri
Mehmet Ebinç (Başkan)
Taner Göbeloğlu (Sekreter)
Mustafa Yıldız (Sayman)
Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri
Çağla Perkin
Aytaç Kapağan

Lüleburgaz Temsilciliği - 18. Dönem

Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri
Hüsmen Kılınçoğlu (Başkan)
Abidin Yıldız (Sekreter)
Levent Çorbacı (Sayman)
Fikret Mazlum (Üye)
Esra Özübir (Üye)
Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri
Gamze Nur Kademli Meşeli
Tunay Kantürer
Mustafa Kınaoğlu
Gökberk Meşeli

Silivri Oda Temsilcisi

Şeniz Yılmaz

Şarköy Oda Temsilcisi

Leyla Kurtoğlu

Kırklareli Temsilciliği

(16 Şubat 2023 tarihinde kapatılan Oda Temsilciliği yerine 23.01.2024 tarihinde atama yapıldı.)
Asıl Oda Temsilcisi
İrem Elyıldırım
Yedek Oda Temsilcisi
Büşra Baş

İstanbul Büyükkent Şube Çalışanları

Ayşe Mücella Yapıcı
Metin Karadağ
Senanur Kevser Göksoy
Gizem Yaren *(07.06.2024 tarihinden itibaren)*
Hayati Can Yakarer
Beyza Zihar *(08.08.2024 tarihinden itibaren)*
Rümeysa Kuduban *(06.09.2024 tarihinden itibaren)*
Sertan Teker *(25.10.2024 tarihinden itibaren)*
İrem Berfin Aydemir *(27.12.2024 tarihinden itibaren)*
Yalçın Deniz Özen (Avukat)
Nihal Keleş
Nermin Eser
Ebru Gel *(07.06.2024 tarihinden itibaren)*
Kadir Yıldız
Çağla Eser *(08.03.2024 tarihinden itibaren)*
Alev Işık
Serap Şirin
Hilal Duru Nebioğlu
Nimet Şahin
Hasan Fener
Mustafa Çiftçi
Ramazan Bayramoğlu
Beytullah Gedik
Adule Hasret Korkmaz *(08.10.2024 tarihinde ayrıldı)*
Sibel Baydil *(06.05.2024 tarihinde ayrıldı)*
Ekin Öztürk *(07.05.2024 tarihinde ayrıldı)*
Leyla Celep Gürsoy *(30.06.2024 tarihinde ayrıldı)*
Gizem Sürer Vural *(01.07.2024 tarihinde ayrıldı)*
Çiğdem Edis *(31.07.2024 tarihinde ayrıldı)*
Canan Coşkun *(15.11.2024 tarihinde ayrıldı)*

Büyükkent Bölge Temsilcilikleri ve Temsilcilik Çalışanları

Semanur Gökdoğan / Anadolu 1. BKB Temsilciliği – Kadıköy *(05.11.2024 tarihinde girdi - 10.01.2025 tarihinde ayrıldı)*
Elifcan Süzgün / Anadolu 1. BKB Temsilciliği – Kadıköy *(31.03.2024 tarihinde ayrıldı)*
Fatma Aktaş / Anadolu 1. BKB Temsilciliği – Kadıköy
Hilal Elhan / Anadolu 1. BKB Temsilciliği – Kadıköy
Tülay Yıldız / Anadolu 1. BKB Temsilciliği – Kadıköy
Ahmetcan Yentekün / Trakya 1. BKB Temsilciliği – Bakırköy *(01.09.2025 tarihinden itibaren)*
Ayça Yazıcı / Trakya 1. BKB Temsilciliği – Bakırköy *(31.12.2025 tarihinde ayrıldı)*
Aysun Gülel / Trakya 1. BKB Temsilciliği – Bakırköy
Canan Tolunbike / Trakya 1. BKB Temsilciliği – Bakırköy
Sevgi Gürsoy / Trakya 1. BKB Temsilciliği – Bakırköy
Serhat Fikret Erarslan / Anadolu 2. BKB Temsilciliği – Kartal
Yasemin Kaya / Anadolu 2. BKB Temsilciliği – Kartal
Aynur Armutlu / Anadolu 2. BKB Temsilciliği – Kartal
Hatice Aksoy / Tekirdağ Temsilciliği
Reşat Sev / Tekirdağ Temsilciliği
Banu Duran / Edirne Temsilciliği
Buket Oruç / Çerkezköy Temsilciliği
Semrah Kekeç / Çorlu Temsilciliği
Melike Köprülü Balko / Çorlu Temsilciliği
Nuray Arabacı Organ / Yalova Temsilciliği
Pınar Şemen / Keşan Temsilciliği
Şeniz Gidemez (Silivri Mesleki Denetim Görevlisi)

İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem Komite, Komisyon, Çalışma Grupları

ÇED Danışma Kurulu
ÇED Danışma Kurulu Başkanı:
Deniz Mazlum *(28.08.2024 tarihine kadar)*
Mehmet Zafer Akdemir *(20.08.2024 tarihinden itibaren)*
ÇED Danışma Kurulu II. Başkanı:
Mehmet Zafer Akdemir *(28.08.2024 tarihine kadar)*
ÇED Danışma Kurulu Sekreteri:
A. Mücella Yapıcı
ÇED Danışma Kurulu Raportörü:
Leyla Celep Gürsoy *(01.07.2024 tarihine kadar)* Rümeysa Kuduban *(01.07.2024 tarihinden itibaren)*
Şube MD/ÇED Sorumlu YK üyesi: Koray Güler

Esat Suher, Doğan Hasol, Erdal Aktulga, Güven Birkan, Erkan Gültekin, Ayşe Zeynep Ahunbay, Saltık Yüceer, Ayşe Mücella Yapıcı, Sema Kocabaş, Zekiye Yenen, Acar Avunduk, Deniz Mazlum, Ali Tuncay Gürpınarlı, Oğuz Ayata, Eyüp Muhcu, Erol Türkmen, Deniz İncedayı, Aysel Durgun, Hande Akarca, Esin Köymen, Zeynep Eres Özdoğan, İsmail Doğanyılmaz, Eser Yağcı, Cansu Yapıcı, Mehmet Zafer Akdemir, Ayşe Derin Öncel, Gülşen Kılıçreis Özaydın, F. Gökhan Tanrıöver, Alper Ünlü, Emine Coşkun, Osman Güdü, Can Atalay, İclal Dinçer, Mehmet Özdoğan, Yiğit Ozar, Deniz Özen, Nuran Zeren Gülersoy, Koray Güler, Tores Dinçöz, Hülya Kök, Handan Dülger Türkoğlu, Mehmet Ocakçı, Tayyibe Gül Köksal, Ahmet Erkan, Ömer Mutlu, Nadide Seçkin, Bilge Ar, Umut Almaç, Mine Esmer, Ceylan İrem Gençer, Eylem Özdoğan, Başak Toprak Cansu Erduvan, Nuri Cem Ceylan, Pelin Pınar Giritlioğlu, Senanur Kevser Göksoy, Leyla Celep Gürsoy, Yılmaz Değer, Rümeysa Kuduban, Beyza Zihar, Gizem Yaren.

Eğitim ve Kültür Araştırmaları Mesleki Bilimsel Çalışma Grubu (EKA MBÇK)
Ali Tuncay Gürpınarlı, Esin Kasapoğlu, İlmen Gözde, Kubilay Önal, Metin Karadağ, Taner Orhon.

EKA MBÇK "Mimarlıkta Kuram" Çalışma Grubu Üyeleri:
Ahmet Gün, Arif Aktaşlı, Ayça Yazıcı, Aynur Savaş Uluğtuğ, Behiç Can Aldemir, Beste Soybilge, Burak Kaan Yılmazsoy, Burcu Nimet Dumlu, Can Boyacıoğlu, Eda Özgener, Emre Torbaoğlu, Erdinç Özdemir, Eren Okar, Eren Onur, Esra Kahveci, Faruk Can Ünal, Güliz Yalçın, Mehmet Akkol, Melis Baloğlu Aşut, Mustafa Şahin, Oğuz Haşlakoğlu, Sezin Nazire, Yasemin Okumuş, Yücel Gürsel, Yüksel Demir, Zeynep Dündar.

Bilişim Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (Bilişim MBÇK)
Aysel Durgun, Çağda Özbaki, Dursun Furkan Çapkın, Hüseyin Kargın, İdris Bahadur, Ömer Okan, Özge Çabuk Arslandoğmuş, Togan Tong, Ahmet Erkan, Ali Manço, Alper Karatoyun, Aydın Ufuk Yücel, Ayhan Mucur, Banu Yıldırım, Celal Çalışkan, Doğukan Kara, Ecenur Çorlu, Elbilge Kırım, Emre Tepe, Evren Özsoy, Fatma Kahraman, Fırat Bayverdi, Gökhan Tanrıöver, Gülşah Sabuncuoğlu, İlmen Gözde, Kadir Yıldız, Kerem Buğdaycıoğlu, Levent Baki, Mustafa Tutuk, Müslüm Mağara, Nihal Kayapa, Orhan Kuşku, Özlem Geylani, Pelin Düştegör, Recep Çakmakoğlu, Sezin Beldağ, Sinan Mert Şener, Şafak Beşiroğlu, Tores Dinçöz, Ufuk Aydın, Ümit Arar, Yeşim Ünal, Zeycan Önder.

Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi (MUDK)
Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Ömer Mutlu, Ayça Yazıcı, Saltuk Yüceer, Tülay Yıldız, Osman Güdü, S. Fikret Erarslan, Şeniz Gidemez, İrem El Yıldırım, Gökhan Tanrıöver, Mücella Yapıcı, Yurdanur Özsoy, Mehmet Gültekin Ganioğlu, Atilla Ergin, Hasan Savran, Raşit Öztürk, Hayati Can Yakarer, Sertan Teker, Senanur Kevser Göksoy, Beyza Zihar, Gizem Yaren, Rümeysa Kuduban, Hüsmen Kılınçoğlu, Cevdet Taner, Mehmet Ebinç, Leyla Celep Gürsoy.

Kentleşme ve Planlama Komitesi
Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Aynur Savaş Uluğtuğ, Handan Türkoğlu, Mehmet Ocakçı, Koray Güler, Almira Yılmaz, Toprak Erguvan, Mücella Yapıcı, Rümeysa Kuduban.

- **Kentsel Dönüşüm Çalışma Grubu:** Mehmet Ocakçı (Yürütücü), Handan Türkoğlu, Koray Güler, Rümeysa Kuduban, Toprak Erduvan, Burak Kaan Yılmazsoy, Pelin Düştegör, Ethem Yasin Ünal, Fatma Gürel, Rukiye Eryaşar, İlker Rağlıoğlu, Engin Akgün, Serkan Albayrak, Özcan Samancı, Levent Baki, İlmen Gözde.
- **Kent ve Çevre Suçları Çalışma Grubu:** Toprak Erduvan (Yürütücü), Handan Türkoğlu, Koray Güler, Rümeysa Kuduban, Ayten Ayıkol, Burak Kaan Yılmazsoy, Pelin Düştegör, Ethem Yasin Ünal, Fatma Gürel, Rukiye Eryaşar, Semra Şenol.
- **Kentsel Gelişim Politikaları ve İstanbul İçme Suyu Havzaları Sempozyumu** Düzenleme Kurulu: Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Mücella Yapıcı, Erol Türkmen, Osman Güdü, Ömer Mutlu, Saltuk Yüceer, Rümeysa Kuduban.

Yarışmalar Komitesi
Alper Ünlü, Ahmet Erkan, İsmail Doğanyılmaz, Erol Türkmen.

Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonu
Ahmet Erkan, Aynur Savaş Uluğtuğ, Hüseyin Kargın, Toprak Erduvan, Elif Karçık, Rukiye Eryaşar, Gizem Kara, Senem Doyduk, Elif Sarı, Engin Aktürk, Mustafa Özden, Fikriye Özkılıç, Murat Yurt, Bilge Alpin Gümüş, Aziz Yağmur, Doruk Şahin Öz, Sümeyra Gik, Ceren Muratdağ, Çağatay Yaldız, Aysel Sarı, Muhammed Mücahid Sayhan, Erkan ırmak, Necat Aktan, Burçin Arslan Cesur, Elif Dağ, Selin Fırat, Gizem Büyükgüner Sönmez, Ümran Aydın, Betül Yılmaz, Büşra Akçakaya, Kevser Neşe Yıldırım, Yasin Gümüş, Rumeysa Cansız, Kudret yeşil, Zehra Karasakal, Anıl Utku Yıldırım, Simla Sunay, Meryem Betül Taşdemir, Yeşim Çakaloğlu, Elif Beyda Dilekçi, Gül Delal Nasin Bekar.

Afet Yönetimi Çalışma Grubu
Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Mücella Yapıcı, Kökten Yücel, Hilal Kurtarıcı, Aynur Savaş Uluğtuğ, Alaaddin Sadıkoğlu, Ayhan Çelik, Beysun Mert, Bilge Alpin Gümüş, Cem Erözü, Elif Karçık, Elif Sarı, Esra Sert, Fikrîye Özkılıç, Gülşah Aykaç, Handan Dülger Türkoğlu, Hatice Senem Doyduk, İzzet Özkeresteci, İlknur Kençtemur, Levent Baki, Mehmet Yaşar Ahi, Mehmet Zafer Akay, Nur Gayretli, Zeynep Çiğdem Çınar, Emine Coşkun, Sema Nur, Ayşenur Marangoz, Belgin Öget, Beyza Zihar, Hilal Bakırcı, İlkay Gök, Kübra Dündar, Mehmet Akkol, Rümeysa Kuduban.

Tarih Çalışma Grubu
Ahmet Erkan, Koray Güler, Bülend Tuna, Mehmet Bozkurt, Gülşen Özaydın, Derin Öncel, Beyza Zihar, Hilal Duru.

- **Park Otel Dosyası Çalışma Grubu:** Bülend Tuna, Mehmet Bozkurt, Canan Coşkun.
- **Sulukule Dosyası Çalışma Grubu:** Bülend Tuna, Yeşim Erdal, Mücella Yapıcı, Mehmet Bozkurt, Rümeysa Kuduban.
- **AKM Dosyası Çalışma Grubu:** Koray Güler, Yeşim Erdal, İlke Alatlı.

Yapı Denetim Komisyonu
Ahmet Erkan, Aysun Kesmez, Ersin Meray, Eylem Deniz Yıldırım, Hilal Kurtarıcı, İnşaat Müh. Fikret Şahin, Leyla Karaahmetoğlu, Murat Yılmaz, Murat Yurt, Rahmi İkiz, Sinem Aktürk, Tekin Çekiç, Sendur Oğuz, Mergül Karabayır, Zeynep Nurfeşan Ağra, Fatma Özkökcü, Gökçe Özdemir, Süleyman Birdal, Melih Akar, Nilgün Aydoğan.

Mimar.ist Dergisi
Editör: Deniz İncedayı.
Editör Yardımcıları: Koray Güler, Beyza Zihar.
Yayın Kurulu: Zafer Akay, Esra Akbalık, Gül Cephanecigil, Ayşen Ciravoğlu, Zeynep Eres, Ahmet Erkan, Gül Köksal, Derin Öncel, Gülşen Özaydın, Mücella Yapıcı.
Danışma Kurulu Üyeleri: Zeynep Ahunbay, Behiç Ak, Nur Akın, Ali Artun, Acar Avunduk, Çelen Birkan, Hasan Çakır, Candan Çıtak, İsmail Doğanyılmaz, Nur Esin, Nuran Zeren Gülersoy, Zeynep Günay, Ersen Gürsel, Figen Kafesçioğlu, Ruşen Keleş, Esin Köymen, Mehmet Ş. Küçükdoğu, Eyüp Muhcu, Derya Oktay, M. Sabri Orcan, Deniz Erinsel Önder, Hasan Cevad Özdil, Mehmet Özdoğan, Fatma Ahsen Özsoy, Betül Şengezer, Bülend Tuna, Rüksan Tuna, Hülya Turgut, Handan Dülger Türkoğlu, Alper Ünlü, Zekiye Yenen, Emre Zeytinoğlu.
Genel Yayın Yönetmeni: Deniz İncedayı.
Mali Koordinasyon: F. Gökhan Tanrıöver.
Yazı İşleri Sorumlusu: Metin Karadağ.
Dergi Sekreteri: Burak Türe.

Öğrenci Çalışmaları
Bengisu Aytaç (MSGSÜ), Özgür Muhittin Cihan (MSGSÜ), Asu Temerkan (YTÜ), Özüm Yıldırım (MSGSÜ), İbrahim Furkan İnce (MSGSÜ), Taha Demiroğlu (YTÜ), Gülce Güleç (İYÜ), Senanur Kevser Göksoy (Sekreter Yardımcısı).

Kadın Komisyonu
Aynur Savaş Uluğtuğ, Aylin Erten Altaner, Ayper Urlu, Aysel Başer, Aysel Durgun, Aysel Sarı, Ayşe Mücella Yapıcı, Belgin Oflazoğlu Orkunoğlu, Bilge Alpin Gümüş, Büşra Akçakaya, Cansu Ekşi, Kudret Yeşil, Dilruba Eraslan, Elif Karçık, Elif Samur Çelebi, Elif Sarı, Emine Coşkun, Esra Akbalık, Esra Büyüktaş, Eylem Deniz Yıldırım, Gamze Nur Yavaş, Hilal Melik, Hülya Pekşen Yavuz, Mine Son, Nur Gayretli, Özden Kaya, Esmanur İçer, Nayime Nayki, Mürvet Kılıç, Yonca Varlı, Peyam Başer, Rukiye Eryaşar, Rukiye Simla Sunay, Rumeysa Cansız, Selva Köroğlu, Toprak Erduvan, Ümran Kurt, Selen Kınoğlu, Fatma Öztürk, Esma Nur Bulut Çetin.

Kent Düşleri Atölyeleri Düzenleme Kurulu

2024 Düzenleme Kurulu: Abdurrahim Bayramoğlu, Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Ayça Yazıcı, Koray Atay, Osman Güdü, Özge Çabuk Aslandoğmuş, Senanur Kevser Göksoy.

2024 Yürütücüler: Ayça Yazıcı, Gizem Nur Öncü, Esin Yılmaz, Öykü Can (Yürütücü Asistanı), Osman Güdü, Özge Çabuk Arslandoğmuş, Serhat Fikret Erarslan, Türkan İrgin Uzun, Burak Kaan Yılmazsoy, Zeynep Ülkücü Ezgi, Nur Mengülerek, M. Yusuf Tezcan, Muhammed Taha Demiroğlu (Yürütücü Asistanı).

2025 Düzenleme Kurulu: Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Ayça Yazıcı, Koray Atay, Şirin Bayram, Hüseyin Hüsnü Kargın, Başak Toprak Cansu Erduvan, Senanur Kevser Göksoy.

(2025) Yürütücüler: H. İlke Alatlı, Yeşim Erdal, Deniz Sena Eyüpgiller, Fırat Kaya, Pelin Doğan Nergiz, Dilan Çıtak, Emel Ünver, Ayça Yazıcı, Esin Yılmaz, Ahmetcan Yentekün, Gizem Nur Öncü, Görkem Sarıkös, Ferhat Bulduk, Baran Yardımcı, Recep Semizoğlu, Senanur Sevim, Ayşe Öztürk, Şirin Bayram, Burak Kaan Yılmazsoy, Fırat Ali Fırat, Nur Gülgör, Işılay Türküm, Ata Celbiş.

Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali

2024 Düzenleme Kurulu: Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Koray Atay, Koray Güler, Ayça Yazıcı, Hilmi Etikan, Selma Erdem.

2024 Seçici Kurul: Dağhan Celayir, Emrah Erkanı, Savaş Güvezne, Veli Kahraman, Nazlı Eda Noyan, Lalehan Öcal, Ayşe Derin Öncel, Eser Yağcı.

2025 Düzenleme Kurulu: Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Koray Güler, Ayça Yazıcı, Berfin Aydemir, Beyza Zihar, Doğuş Demir, Gizem Yaren, Hilal Duru Nebioğlu, Senanur Kevser Göksoy, Rümeysa Kuduban (Festival Sekreteri).

2025 Seçici Kurul: Ayşe Derin Öncel, Dağhan Celayir, İlkay Nişancı, Koray Atay, Meltem Cumbul, Nazlı Eda Noyan, Savaş Güvezne.

Ajanda Fotoğraf Yarışması

2024 Seçici Kurul: M. Koray Atay, Ozan Bilgiseren, Saygun Dura, Murat Germen, Murat Gür, Serdar Önal, Özcan Yaman.

2025 Seçici Kurul: M. Koray Atay, Tahsin Aydoğmuş, Ozan Bilgiseren, Murat Germen, Murat Gür, Nevra Topalismailoğlu, Kemal Türk.

Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması

2024 Seçici Kurul: Almira Yılmaz, Ayşe Derin Öncel, Derya Gençer Erdoğan, Hülya Pekşen, Yavuz, Koray Atay, Meltem Yıldızlar, Zafer Atmanoğlu.

2025 Seçici Kurul: Ayça Yazıcı, Ayper Urlu, Betül Keskin Yeşildal, Derya Gençer Erdoğan, Gizem Nur Öncü, Koray Atay; Osman Güdü; Meltem Yıldızlar; Şirin Bayram; Zafer Atmanoğlu.

Öğrenci Temsilcileri

Elvan Yiğit (Asıl- Arel Üniversitesi), Hikmet Demir (Asıl- Beykent Üniversitesi), Eda Yaşa (Asıl- Bilgi Üniversitesi), Ezgi Şen (Asıl- Doğuş Üniversitesi), Muhammed Yusuf Mavuş (Asıl- Edirne Üniversitesi / Edirne Temsilcilik), Kübra İlayda Turan (Asıl- FMV Işık Üniversitesi), İlayda Cömert (Yedek- FMV Işık Üniversitesi), Damla Gün (Asıl- Gedik Üniversitesi), Meryem Nur Şen (Asıl- Haliç Üniversitesi), Osman Çaputçu (Asıl- İstanbul Aydın Üniversitesi), Gökçe Yılmaz (Asıl- İstanbul Teknik Üniversitesi), Sibel Baydil (Yedek- İstanbul Teknik Üniversitesi), Zeynep Gökçen (Asıl- Kırklareli Üniversitesi/ Kırklareli Temsilcilik), İbrahim Genç (Yedek- Kırklareli Üniversitesi / Kırklareli Temsilcilik), Cankaan Çelik (Asıl- Maltepe Üniversitesi), Selin Ağıç (Asıl- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi), Demet Coşkun (Yedek- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi), Bilge Soybir (Asıl- Namık Kemal Üniversitesi / Tekirdağ Temsilcilik), Büşra Yaba (Yedek- Namık Kemal Üniversitesi / Tekirdağ Temsilcilik), Ferhat Öz (Asıl- Nişantaşı Üniversitesi), Eyyüp Ensar Barut (Yedek- Nişantaşı Üniversitesi), Hazal Ebru Çetin (Asıl- Okan Üniversitesi), Melisa Gürdal (Asıl- Özyeğin Üniversitesi), Mehmet Aydın (Yedek- Özyeğin Üniversitesi), Sayit Alper Zini (Asıl- Yeditepe Üniversitesi), Nida Kaya (Asıl- Yıldız Teknik Üniversitesi).

Kent Konseylerinde Görevli Üyeler

Beyoğlu Kent Konseyi / Koray Güler
Sarıyer Kent Konseyi / Atilla Günorta, Aynur Savaş Uluğtuğ (Yedek)
Silivri Kent Konseyi / Mehmet Sinan Özkan Şişli Kent Konseyi / Şafak Kır
Beşiktaş Kent Konseyi / Pelin Düştegör
Avcılar Kent Konseyi / Ahmet Turgut Yavuz

Bina Komisyonu

Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Erol Türkmen, F. Gökhan Tanrıöver, Eyüp Muhcu, Tores Dinçöz.

Fikri ve Mesleki Haklar Komisyonu

Erol Türkmen, Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Eyüp Muhcu, Gökhan Tanrıöver, Mücella Yapıcı, Zeynep Eres, Tores Dinçöz.

İşyeri Temsilcilikleri Eşgüdüm Komitesi (İTEK)
Ahmet Erkan, Erol Türkmen, F. Gökhan Tanrıöver, Ömer Mutlu, Osman Güdü, Saltık Yüceer, H. Hüseyin Kargın, Elif Karçık, Toprak Erduvan.

Kültürel Mirasın Korunması ve Geliştirilmesi Komisyonu
Acar Avunduk, Koray Güler, Zeynep Nayır Ahunbay, Zeynep Eres Özdoğan, Mücella Yapıcı, Hülya Kök, Ahmet Erkan.

Çocuk ve Mimarlık Komisyonu
Ahmet Erkan, Ayça Yazıcı, Sümeyra Demir, Betül Keskin Yeşildal, Derya Karaali, Merve Çakmakçı, Gizem Nur Öncü, Büşra Gizem Yılmaz, Elif Akdal, Özlem Akyol, Esen Akdağ, Özge Demirkuşak, Esin Yılmaz.

Örgütlenme Komitesi
Erol Türkmen, Ahmet Erkan, Ayça Yazıcı, Özge Kılıçaslandoğmuş, Saltık Yüceer, Osman Güdü, Gökhan Tanrıöver, Ömer Mutlu.

Bilirkişilik Komisyonu
Komisyon Yürütücüleri: Huriye Nacar Savat, Z. Nurfeşan Ağra.

Komisyon Üyeleri: Ahmet Erkan, Barış Ayberkin, Burak Kaan Yılmazsoy, Fuat Budun, M. Gültekin Ganioğlu, Gülten Doğanyılmaz, G. Hilal Kurtarıcı, Işın Hacıibrahimoğlu, İlmen Gözde, Ülkü Koçar, Nejat İçöz, Nilgün Aydoğan, Nuray Öztürk Akay, Ramadan Cesur, Süheyla Ecemiş Öztekin, Süreyya Temircan Çolak, Şükran Çömlekçi.

TMMOB Bağlı Odalarla İlişkiler Komisyonu
Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Eyüp Muhcu, Mücella Yapıcı, Aynur Savaş Uluğtuğ.

Uluslararası İlişkiler Komitesi
Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Ayşen Ciravoğlu, Deniz İncedayı, Cansu Yapıcı.

70. Yıl Komisyonu
Ahmet Erkan, Koray Güler, H. Bülent Tuna, Eyüp Muhcu, Mehmet Bozkurt.

İKK Çalışmaları

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu
Aynur Savaş Uluğtuğ (Asıl üye), Hüseyin Kargın (Yedek üye)

Ölçü Dergisi Yayın Kurulu
Metin Karadağ, Özden Kaya

Kent Konseyleri Komisyonu
Almira Yılmaz, Eylem Deniz Yıldırım

İSİG Komisyonu
Gültekin Ganioğlu, Elif Karçık

Kadın Komisyonu
Aynur Savaş Uluğtuğ, Özden Kaya, Elif Karçık

TMMOB Tekirdağ İl Koordinasyon Kurulu
Raşit Öztürk (Asıl üye), Şermin Şentürk Gürbüz (Yedek üye)

Genel Merkez Çalışmalarında Görev Alan Şube Üyeleri

Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri
(Asıl) Zeynep Eres Özdoğan (Başkan), Tores Dinçöz (Sekreter),
(Yedek) Macit Toz

Merkez Denetleme Kurulu Üyeleri
(Asıl) Gazanfer Karlıca, Muharrem Aziz Zengin,
(Yedek) Mehmet Sinan Özkan, Hülya Karaoğlu

Anma Programı Komisyonu
Deniz İncedayı, Gül Cephanecigil, İlke Alatlı, Tülin Hadi, Zafer Akay, Zeynep Eres Özdoğan, Yağmur Aydemir (Yürütücü).

Bilirkişilik ve Gayrimenkul Değerleme Komitesi
Huriye Nacar Savat.

Ekolojik Mimarlık ve Enerji Etkin Yapılar Çalışma Grubu
Ayşen Ciravoğlu, Rüksan Tuna, Yağmur Aydemir (Yürütücü).

Endüstriyel Tasarımcılar Komisyonu
Gizem Severoğlu Tigin, Tores Dinçöz.

Engelli Mimarlar ve Meslek Hastalıkları Komisyonu
Ece Öztürk (Yürütücü), Görkem Ertuğrul (Yürütücü).

Fikri ve Mesleki Haklar Komisyonu
Eyüp Muhcu, Mehmet Bozkurt.

Kentleşme, Mimarlık, Afetler ve ÇED Danışma Kurulu
Mücella Yapıcı, Alper Ünlü, Aynur Savaş Uluğtuğ, Eyüp Muhcu, Handan Türkoğlu, Mehmet Ocakçı, Tores Dinçöz, Zeynep Eres Özdoğan, Sibel Baş (Yürütücü).

Kültürel Mirasın Korunması ve Geliştirilmesi Komitesi Danışma Kurulu
Mücella Yapıcı, Acar Avunduk, Hülya Kök.

Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi (MUDK)
Tores Dinçöz (MYK Sorumlusu), Ayça Yazıcı, Ahmet Erkan.

Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi Danışma Kurulu
Leyla Celep Gürsoy, Alper Ünlü, Murtaza Er.

Kadın Komisyonu
Aynur Savaş Uluğtuğ, Elif Karçık, Toprak Erduvan, Aysel Durgun.

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı / Danışma Kurulu ve Düzenleme Kurulu Üyeleri
Ahmet Erkan, Deniz İncedayı, İkbal Ece Postalcı, Koray Güler, Tores Dinçöz, Zeynep Eres, Sibel Baş, Yağmur Aydemir, Ahsen Özsoy, Alper Ünlü, Ayşen Ciravoğlu, Ayşin Sev, Bülend Ceylan, Bülend Tuna, Candan Çınar Çıtak, Çiğdem Polatoğlu, Demet Binan, Doğan Hasol, Ersen Gürsel, Eyüp Muhcu, Hacer Ela Aral, Hülya Turgut, İlkay Koman, İsmail Doğanyılmaz, Koray Güler, Mehmet Bozkurt, Mehmet Şener Küçükdoğu, Nesrin Dengiz, Nur Esin, Nuran Zeren Gülersoy, Nuri Serteser, Orhan Hacıhasanoğlu, Osman Güdü, Ömer Mutlu, Rengin Ünver, Saltık Yüceer, Zeynep Gül Ünal.

Mimarlık Mesleğe Kabul Kurulu (MiMEKK)
Deniz İncedayı, Ece Postalcı, Metin Karadağ, Nesrin Dengiz, Sibel Baş (Yürütücü).

Mimarlık Araştırmaları Merkezi (Mim.Ar)
Derin Öncel, Ece Öztürk (Yürütücü).

Örgütlenme Komitesi
Ahmet Erkan, Esin Köymen, Eyüp Muhcu, Tores Dinçöz, Sibel Baş (Yürütücü).

Örgütlenme Komitesi Danışma Kurulu
Gazanfer Karlıca, Hüseyin Hüsnü Kargın, İsmail Doğanyılmaz, Özge Çabuk Arslandoğmuş, Saltık Yüceer.

SMGM Yürütme Kurulu
Eyüp Muhcu (Başkan), İsmail Doğanyılmaz (Sekreter Üye), Özgür Özkan, Yağmur Aydemir (Yürütücü).

SMGM Bilim Danışma Kurulu
Zeynep Eres Özdoğan, Süleyman Mazlum, H. Bülend Tuna, Metin Karadağ, Alper Ünlü.

Yarışmalar Komitesi
Erol Türkmen, Ömer Mutlu.

Uluslararası İlişkiler Komitesi
Zeynep Eres Özdoğan, Deniz İncedayı, Ayşen Ciravoğlu, Sibel Baş (Yürütücü).

Yayın Komitesi
Ayşen Ciravoğlu, Koray Güler, Zeynep Eres Özdoğan, Nurbin Paker Kahvecioğlu.

Bina Komisyonu
Ahmet Erkan, Eyüp Muhcu, Gazanfer Karlıca, Tores Dinçöz, Sibel Baş (Yürütücü).

İşyeri Temsilcileri Eşgüdüm Komitesi (İTEK)
Elif Karçık, Hüseyin Hüsnü Kargın.

TMMOB ve Bağlı Odalarla İlişkiler Komisyonu
Zeynep Eres Özdoğan, Tores Dinçöz, Sadık Kınalı.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu
Aynur Savaş Uluğtuğ, Elif Karçık.

Yeni Mezun ve Emekli Mimarlar Çalışma Grubu
Rabia Demir, Yağmur Aydemir (Yürütücü).

70. Yıl Komisyonu
Ahmet Erkan, Eyüp Muhcu, H. Bülend Tuna, Koray Güler, Mehmet Bozkurt, Tores Dinçöz, Zeynep Eres Özdoğan, Sibel Baş (Yürütücü).

TMMOB Çalışmalarında Görev Alan Şube Üyeleri

TMMOB Yüksek Onur Kurulu
Sadık Kınalı

Bilirkişilik Çalışma Grubu
Huriye Nacar Savat

Ekokırım, Doğa Kaynaklı Afetler ve Çevresel Suçlar Çalışma Grubu
Sibel Baş, Tores Dinçöz (Yedek).

Kadın Çalışma Grubu
Aynur Savaş Uluğtuğ.

Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Sorunları Çalışma Grubu
Serpil Zengin.

Kanal İstanbul Çalışma Grubu
Tores Dinçöz, Eyüp Muhcu (Yedek).

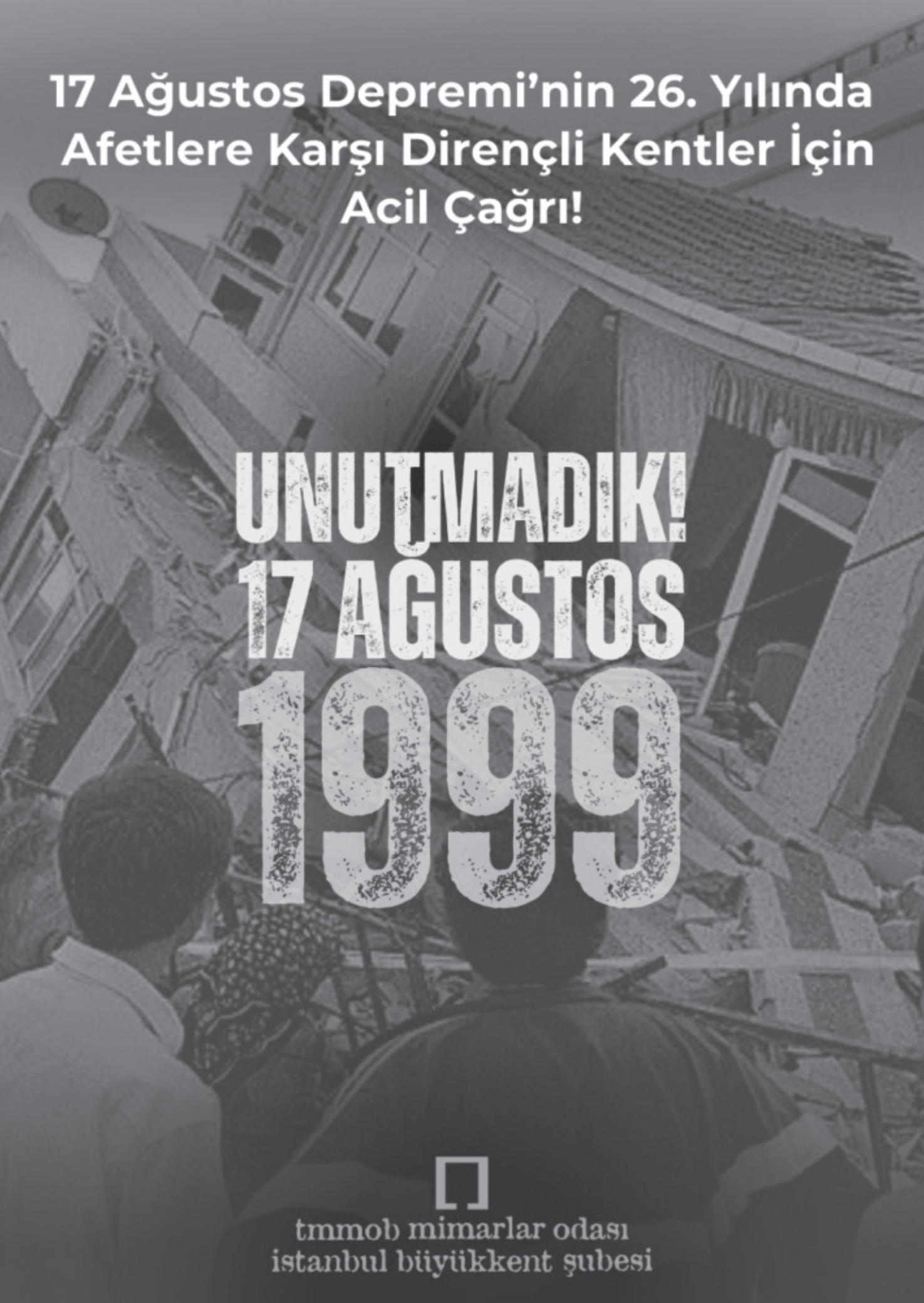
Mesleki Denetim Uygulamaları Geliştirme Çalışma Grubu
Tores Dinçöz.

Mühendislik, Mimarlık ve Şehir Plancılığı Eğitimi ve Staj Çalışma Grubu
Sibel Baş.

TMMOB Meslek İçi Eğitim ve Öğrenme Merkezi Çalışma Grubu
İsmail Doğanyılmaz.

Yapı Denetimi Çalışma Grubu
Ahmet Erkan (Yedek).

17 Ağustos Depremi’nin 26. Yılında Afetlere Karşı Dirençli Kentler İçin Acil Çağrı!

tmmob mimarlar odası
istanbul büyükkent şubesi

1

48. Dönem Şube Yönetim Kurulu Kararlarından Örnekler

ÜYE TOPLANTISI - 1
BT 2024 PAZAR

1.1. Genel Kararlar

Toplantı No: 48/10
Toplantı Tarihi: 25.04.2924
Karar No: 11
17 Ağustos depreminin yıl dönümünde beklenen İstanbul depreminin yaratacağı olası sonuçları kamuoyuyla paylaşmak ve yetkili kişi ve kurumlara gerekli önlemlerin alınması, çalışmaların ivedilikle yapılması için, çağrı yapılması amacıyla Marmara bölgesinde bulunan, TMMOB Mimarlar Odası şubeleriyle ortak bir etkinlik yapılmasına, bu etkinliğin içeriğini etkinliğe katılacak şubelerle birlikte belirlenmesine ve bu konuda çalışma yürütmek için, sekretaryanın görevlendirilmesine,
Karar No: 9
Hinterlandımızda bulunan İl ve İlçe Belediye Başkanlarının mesleki denetim ve işbirliği protokolü için ziyaret edilmesine, ziyaretin ilk olarak CHP İstanbul İl Başkanlığına yapılmasına ve konuyla ilgili gerekli çalışmaları yapmak amacıyla sekretaryanın görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/11
Toplantı Tarihi: 30.04.2024
Karar No: 2
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, BKBT ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyelerinin katılacağı bir bölge toplantısının 18-19 Mayıs 2024 Tarihinde Edirne'de yapılmasına ve BKBT ve Temsilciliklerimizin bu konuda bilgilendirilmesine,

Toplantı No: 48/15
Toplantı Tarihi: 28.05.2024
Karar No: 11
Genç Mimarist'in Düşünme ve Üretim Pratiği Olarak Maker Culture Atölyesinin 1-2 Haziran tarihlerinde gerçekleşmesinin uygunluğuna,

Toplantı No: 48/17
Toplantı Tarihi: 28.05.2024
Karar No: 2
Adalar Davası kapsamında 24 Haziran 2024 tarihinde yapılacak olan keşfe TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi adına Av. Y. Deniz Özen ile birlikte Handan Dülger Türkoğlu ve Başak Toprak Cansu Erduvan'ın katılmasının uygunluğuna,

Toplantı No: 48/21
Toplantı Tarihi: 23.07.2024
Karar No: 4
Tuzla Belediyesi'nin 5 yıllık stratejik plan çalışmaları ile ilgili programa yönetim kurulumuz adına Alper Ünlü'nün katılmasına,

Toplantı No: 48/23
Toplantı Tarihi: 20.08.2024
Karar No: 07
Son dönemlerde kamuoyunda Kuyu Tipi Cezaevleri koşullarıyla ilgili yürütülen tartışmalara ve cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için siyasi parti, meslek odalarına ve STK'larına bir yazı yazılarak, duyarlılığa davet edilmesine.

Toplantı No: 48/25
Toplantı Tarihi: 10.09.2024
Karar No: 3
Küçükyalı ArkeoPark Yönetim Planı TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi görüşünün T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Küçükyalı Arkeopark Alan Başkanlığı'na iletilmesine,

Toplantı No: 48/29
Toplantı Tarihi: 15.10.2024
Karar No: 7
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne ait Mimar.ist Dergisi'nin uluslararası indekslerde taranmasının sağlanmasına yönelik çalışma yapılması ve bu kapsamda sözleşme imzalanması için, Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Ahmet Erkan ile Yönetim Kurulu Üyesi Koray Güler'in yetkilendirilmesine,

Toplantı No: 48/29
Toplantı Tarihi: 15.10.2024
Karar No: 15/5
Mimarlar Odası Tarihinden Portreler serisi kapsamında Besim Çeçener kitabının baskısının, mümkün olması halinde sponsorluk karşılığında MİV İktisadi İşletmesi tarafından yaptırılmasının uygunluğuna,

Karar No: 15/6
"Cumhuriyetin 100. Yılında İstanbul – Mimarlık ve Yerleşme Kültürü Sempozyumu" kitabının basımı için sponsorluğun sağlanması halinde, MİV İktisadi İşletmesi tarafından sunulan teklif doğrultusunda baskısının yapılmasının uygun olduğuna,

Toplantı No: 48/30
Toplantı Tarihi: 22.10.2024
Karar No: 5
Genç Mimarist tarafından 31 Ekim 2024 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanan etkinliğin, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde yapılmasının uygun olduğuna

Toplantı No: 48/30
Toplantı Tarihi: 22.10.2024
Karar No: 9/1
Kütüphane için veri depolama kapasitesinin artırılması amacıyla alınacak olan sunucunun alımı için Yönetim Kurulu sekreteri Ahmet Erkan'ın ve Yönetim Kurulu saymanı F. Gökhan Tanrıöver'in görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/31
Toplantı Tarihi: 05.11.2024
Karar No: 3
Ataköy Kültür Kolejinde Laboratuvar öğretmeni Yuşa Topaktaş'ın, "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" konulu konferansta konuşmacı olarak Toprak Cansu Erduvan'ın görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/33
Toplantı Tarihi: 19.11.2024
Karar No: 12/2
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde, "Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" serisi kapsamında Besim Çeçener kitabının MİV İktisadi İşletmesi tarafından basılmış olması ve Şubemizden herhangi bir baskı bedeli talep edilmemesi nedeniyle; söz konusu kitaptan 40 adedinin satın alınmasına ve alınan kitapların yazara, ailesine, Mimarlar Odası'na ve şubelere dağıtılmasına,

Toplantı No: 48/35
Toplantı Tarihi: 03.12.2024
Karar No: 1
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, Şehir Planlama Şube Müdürlüğü'nden 28.11.2024 tarih ve E-9144 2078 – 115.01.02-2024. 2189056 sayılı yazısıyla mahkeme kararıyla iptal edilen planlardan dolayı koruma amaçlı yapılacak olan planlar hakkında görüş yazısı talep edilmektedir. Talep edilen görüş yazısının yazılmasına, bu konuda İmar ve Planlama Komisyonu'ndan, Zeynep Ahunbay, Zeynep Eres ve Koray Güler'den bilgi ve görüş alınmasına, görüşümüzün süresi içerisinde İBB'nin ilgili birimine iletilmesine,

Toplantı No: 48/35
Toplantı Tarihi: 03.12.2024
Karar No: 5
İBB İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı'nın 28.11.2024 tarihli yazısıyla; sabit ve düşük gelir grubu ile öğrenciler için sosyal konut türlerinin mimari tasarım ve uygulama koşullarını tarif etmek, İstanbul'da hem kamu idareleri hem de özel sektör tarafından İstanbul halkına arz edilecek farklı sosyal konut projeleri için yönlendirici nitelikte kentsel tasarım normları, mimari tasarım tipleri ve inşaat uygulama dokümanlarının geliştirilmesini sağlamak amacıyla proje yarışma süreçlerini, kolokyum ve panel hazırlıklarını da içeren iş birliği teklifinin uygunluğuna, bu konuda çalışma yürütmek üzere Alper Ünlü, Erol Türkmen, Ahmet Erkan ve İsmail Doğanyılmaz'ın görevlendirilmesine, Yarışmalar Komitesi'nin sürece dahil edilmesi amacıyla TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu'na bildirilmesine,

Toplantı No: 48/37
Toplantı Tarihi: 17.12.2024
Karar No: 5
T.C. İstanbul Tarihi Alanlar Alan Başkanlığı'nın 26 Aralık 2024 tarihinde gerçekleştireceği "İstanbul Dünya Miras Alanı Üstün Evrensel Değeri Oluşturan Niteliklerinin Tanımlanması" ve "İstanbul Tarihi Yarımada Yönetim Planı Güncelleme" toplantısına ilişkin bilgilendirmenin, bu konuda görevlendirilen Yönetim Kurulu Üyemiz Koral Güler'e verilmesine,

Toplantı No: 48/42
Toplantı Tarihi: 28.01.2025
Karar No: 12/4
Gaziantep'te gerçekleştirilecek "Türkiye'nin Deprem Gerçeği: 6 Şubat ve 20 Şubat 2023 Depremlerinin 2. Yılında Deprem İllerinde Mimarlık, Planlama ve Afet Yönetimi Sempozyumu"na katılım sağlanmasına,

Toplantı No: 48/45
Toplantı Tarihi: 18.02.2025
Karar No: 8
Gökçe Kent Köyü Yardımlaşma Güzelleştirme ve Kültür Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığı tarafından iletilen E-50876119-08.04-74 sayılı 11.02.2025 tarihli dilekçe doğrultusunda, bilgilendirme amaçlı düzenlenecek toplantı için Zafer Akay'ın görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/46
Toplantı Tarihi: 25.02.2025
Karar No: 6
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak yapay zekâ konusundaki gelişmelerin mimarlık mesleğine etkilerini tartışmak, meslektaşlarımızı bu konuda bilinçlendirmek amacıyla bir dizi etkinlik geliştirilmesine, bu konuda Bilimsel Mesleki ve Bilişim Çalışma Kurulundan çalışma programı talep edilmesine, çalışmaların sürdürülebilmesi için sekretaryanın yetkilendirilmesine, 15 Mart 2025 tarihinde "Yapay Zekâ ile Mimarlık Nereye Evriliyor?" etkinliğinin düzenlenmesine,

Toplantı No: 48/47
Toplantı Tarihi: 11.03.2025
Karar No: 1
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Şehir Planlama Şube Müdürlüğü'nün İstanbul geneli çatı alanlarına ilişkin meri imar planlarına plan notu ilavesi hakkında çalışma yapmak üzere gönderdiği yazının, değerlendirilmek üzere ilgili Şube Komisyonumuza iletilmesine ve süresi içerisinde görüş oluşturularak İBB'nin ilgili müdürlüğüne iletilmesine,

Toplantı No: 48/48
Toplantı Tarihi: 18.03.2025
Karar No: 6/2
Mimarlar Odası Tarihinden Portreler çalışması kapsamında yayına hazırlanan Mete Göktuğ kitabının editörlüğünün Bülend Tuna'ya verilmesine,

Toplantı No: 48/50
Toplantı Tarihi: 25.03.2025
Karar No: 2
TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkez'in E-83410266-14.01-4717 sayı numaralı ve 31/12/2024 tarihli yazısıyla talep ettiği gibi, üniversite öğrenci temsilcilerinin 18 Ocak 2025 ve 22 Mart 2025 tarihlerinde TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde belirlenen temsilci listesinin, TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkez'ine iletilmesine,

AD SOYAD	OKUL	GÖREV
İbrahim Furkan İnce	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Asıl
Mustafa Çopur	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Yedek
Muhammed Taha Demiroğlu	Yıldız Teknik Üniversitesi	Asıl
Müzeyyen Kapucı	Yıldız Teknik Üniversitesi	Yedek
Oğulcan Karip	Gedik Üniversitesi	Asıl
Sıla Bilir	Gedik Üniversitesi	Yedek
Gülce Güleç	İstanbul Teknik Üniversitesi	Asıl
Mustafa Fidan	Maltepe Üniversitesi	Asıl
Muhammet Melih Yıldırım	Maltepe Üniversitesi	Yedek
Mahmut Erdem İnce	Bahçeşehir Üniversitesi	Asıl
Selen Ağır	Bahçeşehir Üniversitesi	Yedek
Alihan Şengezer	İstanbul Topkapı Üniversitesi	Asıl
Rüya Çeçen	İstanbul Kültür Üniversitesi	Asıl
Yusuf Emir Çadıroğlu	Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi	Asıl

Toplantı No: 48/51
Toplantı Tarihi: 08.04.2025
Karar No: 4
Deprem Sonrası geçici barınma Konutları temalı bir fikir yarışması düzenlenmesine, bu konuda Alper Ünlü, Erol Türkmen, Ahmet Erkan, Osman Güdü, Ömer Mutlu, Saltuk Yüceer, İlker Fişek, Özge Çabuk Arslandoğmuş, Ayça Yazıcı, Ömer Yeşildal, Esin Yılmaz'dan oluşan bir komisyon kurulmasına ve bu çalışmayı yürütmesine, yarışmanın bütün giderlerinin sponsorluklar tarafından karşılanması için çaba gösterilmesine, karşılanamaması durumunda giderlerinin TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından karşılanmasına, yarışmaya jüri ataması ve yarışmanın TMMOB Mimarlar Odası yarışmalar yönetmeliğine uygun yapılabilmesi TMMOB Mimarlar Odası genel merkezine gönderilmesine,

Toplantı No: 48/51
Toplantı Tarihi: 08.04.2025
Karar No: 2
TMMOB Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şubesi tarafından 14–15 Nisan 2025 tarihlerinde düzenlenecek olan "Gelişen Kahramanmaraş Konferansı"na, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi adına Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Ahmet Erkan'ın katılmasının uygunluğuna,

Toplantı No: 48/52
Toplantı Tarihi: 22.04.2025
Karar No: 8
TMMOB Mimarlar Odası MDUK Yürütme ve Danışma Kurulu katkılarıyla yürütülen TMMOB

Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği Taslağı Redaksiyon Komisyonu Toplantısı'nın 29-30 Nisan 2025 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmesine ilişkin olarak; toplantıya MDUK Yürütme Kurulu üyesi Ahmet Erkan ve Mehmet Bozkurt'un katılmasına, çalıştay sorumlusu Bora Altınışık'ın katılamayacak olması nedeniyle Şubemizi temsilen Çalıştay II. Sorumlusu Ayça Yazıcı Pınar'ın katılmasına,

Toplantı No: 48/54
Toplantı Tarihi: 06.05.2025
Karar No: 11/6
"TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Park Otel Dosyası" kitabının basımı için alınan teklifler arasından, en uygun teklifi sunan Mimarlık Vakfı İktisadi İşletmesi'nin teklifinin uygunluğuna,

Toplantı No: 48/54
Toplantı Tarihi: 06.05.2025
Karar No: 4
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak son dönemlerde yerel yönetimlerle baskı ve gözaltıların yoğunlaşması, birçok belediyeye kayyım atanması İBB Belediye başkanının ve birçok bürokratın tutuklanması üzerine Yerel Yönetimler ve Demokrasi Sempozyumu düzenlenmesine, sempozyum düzenleme ve danışma kurullarının belirlenmesi için sekretaryaya yetki verilmesine, sempozyum masraflarının TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından karşılanmasına,

Toplantı No: 48/54
Toplantı Tarihi: 06.05.2025
Karar No: 11/1
"TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler: Mete Göktuğ" kitabının, Mimarlık Vakfı İktisadi İşletmesi tarafından yayımlandığı ve Şubemizden herhangi bir ücret alınmadığından, söz konusu kitaptan yazarlara iletilmek ve şubeler ile üniversitelere gönderilmek üzere 50 (elli) adet kitabın satın alınmasına,

Toplantı No: 48/55
Toplantı Tarihi: 13.05.2025
Karar No: 3
İstanbul Plan 2050 Kıyı Alanları Bilgilendirme Toplantısı'na katılmak üzere TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi adına Handan Dülger Türkoğlu'nun görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/55
Toplantı Tarihi: 13.05.2025
Karar No: 7
TMMOB Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından düzenlenecek olan "Yangın Güvenliği" Yerel Sempozyumu kapsamında iletilen konu başlığı ve konuşmacı talebi doğrultusunda Fırat Ali Fırat'ın görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/55
Toplantı Tarihi: 13.05.2025
Karar No: 11
"TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" kitabı serisi kapsamında Oktay Ekinci'nin konu olarak ele alınmasının uygun olduğuna; bu kapsamda yürütülecek editoryal, görsel, tasarım ve basım süreci ile oluşacak giderler için sekretaryanın yetkilendirilmesine,

Toplantı No: 48/56
Toplantı Tarihi: 20.05.2025
Karar No: 1
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ni İstanbul Kent Konseyi 3. Dönem Seçimli Genel Kurulu'nda temsilen Mücella Yapıcı'nın görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/56
Toplantı Tarihi: 20.05.2025
Karar No: 2
İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığından gelen davet doğrultusunda, İstanbul Mirası hakkında gerçekleştirilecek bilgilendirme toplantısına katılmak üzere, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Handan Dülger Türkoğlu'nun görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/57
Toplantı Tarihi: 27.05.2025
Karar No: 4
İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı tarafından 28.05.2025 tarihinde gerçekleştirilecek olan "Şehir Planlama İstanbul Plan 2050: Konut, Barınma ve Kentsel Dönüşüm" başlıklı Bilgilendirme Toplantısı'na, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ni temsilen Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan'ın katılmasına;

Toplantı No: 48/58
Toplantı Tarihi: 03.06.2025
Karar No: 6/4
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bünyesinde verilmekte olan Bilgisayar Destekli Eğitimlerde kullanılan bilgisayarların 15 yıl öncesine ait olması nedeniyle, mevcut yazılımları çalıştırmakta yetersiz kalmaktadır. Bundan dolayı yeni bir eğitim sınıfı açılmasına; bu sınıf için aşağıda belirtilen özellikteki malzemelerin alınmasına, söz konusu malzemelerin alımları için bir şartname oluşturulmasına ve duyurulmasına, şartnameye uygun gelen tekliflerin değerlendirilmesi ve alımların yapılması için Ahmet Erkan, F. Gökhan Tanrıöver, Togan Tong, Orhan Kuşku ve Kadir Yıldız'dan oluşan bir komisyon kurulmasına,

Toplantı No: 48/59
Toplantı Tarihi: 17.06.2025
Karar No: 9
Mimarlık Eğitimi Akreditasyon Derneği (MiAK) "Mimarlık Eğitimi Araştırma ve Veri Oluşturma Çalışma Grubu"nun, 2025 yılı içerisinde TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne yeni kayıt yaptıracak mimarlara yönelik hazırladığı "Mimarlık Eğitimi Araştırması – 2025" başlıklı anket çalışmasının, kayıt sırasında uygulanmasının uygun olduğuna; anketin, kayıt alan görevli tarafından karekodu kullanılarak Google Form üzerinden yeni üyelere iletilmesine; anket verilerinin MiAK çalışma grubu tarafından değerlendirilmesine, nihai sonuç raporunun hem Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi hem de MiAK Yönetim Kurulu onayına sunulmasına ve onay sonrası uygun mecralarda paylaşılmasına; bu uygulamanın **üye kayıt birimine bildirilmesine ve kayıt işlemleri sırasında formun doldurulmasının sağlanmasına,**

Toplantı No: 48/61
Toplantı Tarihi: 16.07.2025
Karar No: 4
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi deposunda bulunan 25 adet Bilirkişilik Uygulama Alanları Sorunlar Öneriler 18- 19 Aralık 2008 Sempozyum kitabı ile 25 adet 4. Bilirkişilik Sempozyumu Bilirkişilik ve Adalet kitaplarının bilirkişilik eğitimine katılan kursiyerlere ücretsiz dağıtılmasına ve adetlerin kayıtlardan silinmesine,

Toplantı No: 48/64
Toplantı Tarihi: 26.08.2025
Karar No: 7
TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu'ndan gelen yazı doğrultusunda, TMMOB Su Sempozyumu'nun İstanbul'da örgütlenmesine dönük planlama yapmak ve sempozyum düzenleme kurulu oluşturmak üzere şubelerden temsilci görevlendirilmesi kapsamda, Şubemizi temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Aynur **Şavaş** Uluğtuğ'un görevlendirilmesine,

Toplantı No: 48/66
Toplantı Tarihi: 16.09.2025
Karar No: 4
Maltepe Belediyesi tarafından 21 Eylül 2025 tarihinde düzenlenecek olan "İstanbul'un Katmanları: Kent Arkeolojisi ve Maltepe" başlıklı, "Arkeolojik Alanların Korunması ve Kent Yaşamına Dahil Edilmesi" temalı sempozyum için TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesinden talep edilen konuşmacı ve moderatör taleplerinin uygun olduğuna; konuşmacı olarak TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Koray Güler'in, moderatör olarak ise TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü'nün görevlendirilmesine, kararın Maltepe Belediyesi'ne bildirilmesine,

Toplantı No: 48/67
Toplantı Tarihi: 23.09.2025
Karar No: 6
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem Yönetim Kurulu'nun 4. Bölge Toplantısı'nın, 16 Kasım 2025 tarihlerinde Yalova'da yapılmasına ve etkinliğin tüm giderlerinin TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından karşılanmasına,

Toplantı No: 48/69
Toplantı Tarihi: 07.10.2025
Karar No: 7/1
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından, Mimarlık Vakfı İktisadi İşletmesi'nden temin edilen "Mimarlar Odası Tarihinden Sulukule Dosyası" kitabının basılmasına karar verilmesine,

Toplantı No: 48/77
Toplantı Tarihi: 16.12.2025
Karar No: 7/1
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şu-

besi olarak; hem bakıma muhtaç meslektaşlarımızın kalabileceği hem de eğitim ve kültür merkezi işlevlerinin karşılanabileceği bir "Mimarlar Evi" projesi için hazır bir bina veya arsa alınmasına; bu fonksiyonları karşılayabilecek bir konaklama, eğitim ve kültür merkezinin yapılmasına, bu konuda gerekli çalışmaları yapmak üzere bir komisyon kurulmasına; komisyonda Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Erol Türkmen, Gökhan Tanrıöver, Tores Dinçöz ve Eyüp Muhcu'nun yer almasına,

Toplantı No: 48/78
Toplantı Tarihi: 23.12.2025
Karar No: 10/2
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne ait iklimlendirme sisteminin çalışmaması ve yapılacak tamiratın uzmanlarca uygun görülmemesi nedeniyle sistemin değiştirilmesine; söz konusu çalışma için, konusunda uzman, geçmişte kurulan sistemin altyapısına uygun ünite üreten ve kaliteli malzeme kullanan firmalardan teklif alınmasına ve bu konuda sekretaryanın yetkilendirilmesine,

Toplantı No: 48/79
Toplantı Tarihi: 30.12.2025
Karar No: 2
TMMOB Genel Merkezi tarafından 9-10 Ocak 2026 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirileceği bildirilen "TMMOB Yerel Yönetimler ve Demokrasi Sempozyumu"na Şubemizi temsilen Ahmet Erkan, Hüseyin Hüsnü Kargın, Hülya Kök, İsmail Doğanyılmaz, Ayça Yazıcı Pınar, Aynur Savaş Uluğtuğ, Belgin Oflazoğlu Orkunoğlu, Senanur Kevser Göksoy'un katılmalarına,

1.2. Davalarla İlgili Kararlar

Toplantı No: 48/12
Toplantı Tarihi: 07.05.2024
Karar No: 2
TMMOB Mimarlara Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu I. BKBT'nin dava açma talebi hakkında. 06.04.2024 Tarihli ve 32512 Sayılı *Resmî Gazete*'de yayınlanan "Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'ye ait "Fenerbahçe Kalamış Yat Limanı"nın 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, 40 (kırk) yıl süreyle "İşletme Hakkının Verilmesi" yöntemiyle özelleştirilmesi işleminin iptali için dava açılması konusunda avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesinin MYK'ya iletilmesine,

Toplantı No: 48/23
Toplantı Tarihi: 20.08.2024
Karar No: 1
Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Tepeören Mahallesi, 9135 ve 9136 numaralı adalarda yaptığı ve askıya çıkardığı planlara dava açılmasına ve bu konuda şube avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi için, TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kuruluna bildirilmesine,
Karar No: 3
İstanbul İli, Pendik İlçesi, Harmandere Mahallesi ve Çevresi, Rezerv Yapı Alanı 1. Etap 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğine dava açılmasına; şube avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi için TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kuruluna bildirilmesine,

Toplantı No: 48/26
Toplantı Tarihi: 24.09.2024
Karar No: 8
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu II. BKBT'in talebi üzerine, İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Atışokulu Mahallesi, Muhtelif Parseller ve bir kısım tescil harici alanlara yönelik 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Plan Değişikliği, 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planlarına dava açılmasına, avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne iletilmesine,
Karar No: 9
Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Trakya BKBT (Bakırköy)'den gelen İstanbul ili, Bakırköy ilçesi, Şenlik mahallesi, 292 ada, 220, 231 ve 232 parsel ve 1032 ada, 6 parsel sayılı taşınmazları kapsayan alana ilişkin 1/1000 ölçekli uygulama imar planına göre 3194 sayılı imar Kanunu'nun 18. maddesi hükümlerince hazırlanan imar uygulamasının planlama ilkeleri ve kamu yararına aykırı bulunması dolayısıyla iptali için dava açılmasına, avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne iletilmesine,

Toplantı No: 48/29
Toplantı Tarihi: 15.10.2024
Karar No: 1
İstanbul ili, Sarıyer ilçesi, Sarıyer Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi 2. Etap Doğal Sit Alanının koruma statüsünün "Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Doğal Sit-Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmesine ilişkin bakanlık oluruna dava açılması konusunda Av. Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için MYK'ya iletilmesine,
Karar No: 2
İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Rumelifeneri Mahallesi, 32 ve 528 Parsellere İlişkin 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı Değişikliği ile 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği dava açılması konusunda Av. Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için MYK'ya iletilmesine,
Karar No: 3
Tekirdağ ili, Süleymanpaşa İlçesi, Karadeniz, Atatürk, Ortacami ve Altınova mahallelerinde yer alan bazı konut alanlarına ilişkin 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğine dava açılması konusunda Av. Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için MYK'ya iletilmesine,

Toplantı No: 48/30
Toplantı Tarihi: 22.10.2024
Karar No: 1
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Trakya Büyükkent Bölge Temsilciliği'nden gelen, 1/5000 ölçekli Bakırköy İlçesi Demiryolu Kuzeyi ve Güneyi Revizyon Nâzım İmar Planı değişikliğine dava açılması talebinin uygunluğuna, Av. Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi için TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'na iletilmesine,
Karar No: 2
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Trakya Büyükkent Bölge Temsilciliği'nden gelen, 1/5000 ölçekli Avcılar İlçesi Yeşilkent Mahallesi Kısmı Revizyon Nâzım İmar Planı değişikliğine dava açılması talebinin uygunluğuna, Av. Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi için TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'na iletilmesine,

Toplantı No: 48/32
Toplantı Tarihi: 12.11.2024
Karar No: 7
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 40965 sicil numaralı üyemiz Canan Kara Üreş'in BTB olmadığı halde Kırklareli ili, Pınarhisar ilçesi, Camiikebir Mahallesi'nde 204 konut, 1 adet 24 derslik ortaokul, cami ve 24 adet dükkân inşaatları ile altyapı ve çevre düzenlemesi işini kapsayan ruhsata imza atması üzerine; ilgili belediye yetkilisi hakkında suç duyurusunda bulunularak ruhsatın iptali talebi ve gerekli davaların açılması üzere Şube Avukatımız Yalçın Deniz Özen'in yetkilendirilmesi için TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'na iletilmesine,

Toplantı No: 48/35
Toplantı Tarihi: 03.12.2024
Karar No: 2
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Anadolu II. BKBT'nin talebi doğrultusunda; İstanbul İli, Şile İlçesi, Kabakoz Mahallesi, 3402 Ada, 207 Parsel sayılı taşınmaza ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğine dava açılmasına, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,
Karar No: 3
İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Ayazağa Mahallesi, 3 Ada 34 Parsel sayılı taşınmazda yapılan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğine dava açılmasına, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesine ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu'na bildirilmesine,
Karar No: 4
İstanbul İli, Gaziosmanpaşa İlçesi, Karayolları Mahallesi, 69,37 hektar büyüklüğündeki riskli alan plan notlarına ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğine dava açılmasına, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,

Toplantı No: 48/36
Toplantı Tarihi: 10.12.2024
Karar No: 1
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Anadolu I. Büyükkent Bölge Temsilciliği'nden gelen, İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Osmanağa Mahallesi, 1427 ada 95 parsele ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı değişikliğine dava açılması talebinin uygunluğuna, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,

Karar No: 2
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Anadolu I. Büyükkent Bölge Temsilciliği'nden gelen, İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Mahallesi, 3. Etap Rezerv Yapı Alanına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planına dava açılması talebinin uygunluğuna, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,

Toplantı No: 48/37
Toplantı Tarihi: 17.12.2024
Karar No: 3
İstanbul İli, Beşiktaş ilçesi, Balmumcu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Plan Notu değişikliğinin incelenmesi ve gerekiliyorsa dava açılmasına,

Toplantı No: 48/38
Toplantı Tarihi: 24.12.2024
Karar No: 1
İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Beşiktaş-Dikilitaş-Balmumcu Mahalleleri 1/1000 Uygulama İmar Planı Plan Notu değişikliğine dava açılması talebinin uygunluğuna, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,
Karar No: 2
Tekirdağ İli, Marmaraereğlisi İlçesi Antik Perinthos Kenti 1., 2. ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanlarını Kapsayan Revizyon 1/5000 ve 1/1000 Koruma Amaçlı İmar Planlarının incelenmesi ve gereğinin yapılması için TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Çorlu temsilciliğine iletilmesine,

Toplantı No: 48/39
Toplantı Tarihi: 07.01.2025
Karar No: 1
Tekirdağ İli, Marmaraereğlisi İlçesi, Antik Perinthos Kenti 1., 2. ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanlarını kapsayan 1/5000 ölçekli n**â**zım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama planlarına dava açılmasına, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesine ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu'na iletilmesine,

Toplantı No: 48/40
Toplantı Tarihi: 14.01.2025
Karar No: 1
İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı Revize Plan Tesciline dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezine bildirilmesine,
Karar No: 2
İstanbul Tuzla Antik Mendirek ve Çevresi Doğal Sit Alanı Tesciline dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezine bildirilmesine,
Karar No: 3
İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Ayazağa Mahallesi, 7242 Ada, 41 parsel sayılı taşınmazın İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait 20.286,34 m² alana sahip hissesinin hasılat paylaşımı usulüyle kat karşılığı ihaleye açılmasına söz konusu arazinin dere taşkın alanında kalması ve yapılaşmaya açılması durumunda doğal afet risklerinin artması, taşkın tehdidi altındaki bu alanın yapılaşmaya açılmasıyla birlikte can ve mal güvenliğinin tehlikeye girmesi, sürdürülebilir kentleşme ilkelerine aykırılık ve ekosistem üzerinde geri dönülmez zararlar doğurma potansiyeli gibi riskler barındırdığından dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezine bildirilmesine,
Karar No: 4
İstanbul ili, Ataşehir ilçesi Ferhatpaşa Mahallesi 1/5000 Revizyon Nâzım İmar Planı Değişikliğine dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezine bildirilmesine,

Toplantı No: 48/43
Toplantı Tarihi: 04.02.2025
Karar No: 1
İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Yassıören Mahallesinin Bir Kısmına İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planına dava açılmasına, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,
Karar No: 2
İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Boyalık ve Baklalı Mahalleleri Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli İtirazlara yönelik Uygulama İmar Planı Değişikliğine dava açılmasına, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,

Toplantı No: 48/45
Toplantı Tarihi: 18.02.2025
Karar No: 6
İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna ve Hacımaşlı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planına dava açılmasına, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,

Toplantı No: 48/46
Toplantı Tarihi: 25.02.2025
Karar No: 1
İstanbul İli Kâğıthane İlçesi Merkez Mahallesi 7637 Ada 33-35Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP Değişikliğine dava açılması talebinin uygunluğuna, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,
Karar No: 2
İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Mahalleleri 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planına dava açılması talebinin uygunluğuna, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine.
Karar No: 3
İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Büyükbakkalköy (Atışokulu) Mahallesi Muhtelif Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine dava açılması talebinin uygunluğuna, Avukatımız Yalçın Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kuruluna iletilmesine,

Toplantı No: 48/51
Toplantı Tarihi: 08.04.2025
Karar No: 1
İstanbul İli, Kartal İlçesi, Karlıktepe Mahallesi, 10047 Ada 1 Parsel (Eski 2274 Ada 408 Parselin Bir Kısmı) Rezerv Yapı Alanına İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesi ve gereği için TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezine bildirilmesine,

Toplantı No: 48/67
Toplantı Tarihi: 23.09.2025
Karar No: 8
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu II. Büyükkent Bölge Temsilciliği'nden gelen; İstanbul İli, Sultanbeyli İlçesi, Mimarsinan Mahallesi, 106 ada 91 ve 92 parseller ile 7901 ada 1 parsele ilişkin Rezerv Yapı Alanı kapsamında hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliklerine dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesine ve gereği için kararın TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne gönderilmesine,
Karar No: 9
İstanbul İli, Şişli İlçesi, Kaptanpaşa Mahallesi, Özel Proje Alanı'na ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesine ve gereği için kararın TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne gönderilmesine,

Toplantı No: 48/69
Toplantı Tarihi: 07.10.2025
Karar No: 1
İstanbul İli, Zeytinburnu İlçesi, Maltepe Mahallesi 2903 Ada 56 Parselde yer alan sağlık tesis alanının ticaret alanına alınmasına ilişkin hazırlanan 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine Şehir Plancıları Odası ile ortak dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesine ve gereği için kararın TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne gönderilmesine,
Karar No: 2
İstanbul İli, Esenler Belediye Meclisinin 7. Seçim Yılı 2. Dönem 2025 Senesi Ekim Ayı Meclis Toplantılarının 06.10.2025 tarihli 1. Birleşimi 1. Oturumunda Müşterek Komisyonumuza intikal eden "Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün 06.10.2025 tarihli ve 163753 sayılı yazısında yer alan Esenler İlçesi, Atış Alanı, Oruç Reis Mahallesinde yer alan belediye mülkiyetindeki 1077 ada 19 parselde yer alan 17.040,32 m^2 yüzölçümlü ve imar planında "millet bahçesi alanında" kalan taşınmazın belediye ve % 100 hissesi belediyeye ait şirketlerin vergi borçlarına mahsuben 6183 sayılı kanunun geçici 8. maddesine göre, 511.209.600,00 TL bedelle Maliye Hazinesi adına devrinin uygunluğuna dava açılmasına, Avukatımız Y. Deniz Özen'e yetki verilmesine ve gereği için kararın TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne gönderilmesine, …

2

Basın Açıklamaları

tmmob
ADALET
NÖBETİ'NDE
GÜN
ADALET BİR GÜN
HERKESE GEREKECEK...
#GeziOnurumuzdur

2.1. Şube Basın Açıklamaları

2.1.1. **Kadıköy Rıhtımına Yapılması Planlanan Cami Projesi İptal Edildi**

23 Ocak 2024

Kadıköy rıhtımında 20 bin kişi kapasiteli cami ve 1242 araçlık yer altı otoparkı projesi İstanbul 3'üncü İdare Mahkemesi tarafından iptal edildi. Mahkeme, cami projesinin fazladan trafik yükü getireceğini, kent siluetiyle ilişkilendirilmediğini, dolgu alanda projede belirtilen şartlarda yapılaşma olamayacağını ve otopark yapılmak istenen yerde tescilli ağaçlar olduğunu belirtti.

Kadıköy rıhtımına inşa edilmek istenen cami ve yer altı otoparkı projesinin kurul kararının iptal edilmesiyle ilgili Kadıköy Belediyesi'nin açtığı davaya TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi de müdahil olmuştu. İstanbul 3'üncü İdare Mahkemesi'nin baktığı davada karar açıklandı. Mahkeme, projenin hukuka uygun olmadığı gerekçesiyle iptaline hükmetti. Karara bilirkişilerin hazırladığı rapor dayanak oluşturdu. Rapordan öne çıkan tespitler şöyle:

Çevrede dört cami var
– Kadıköy rıhtımının çevresinde yer alan dini tesisler incelendiğinde 400 metre yürüme mesafesinde Sultan 3. Mustafa İskele Camii, 500 metre yürüme mesafesinde Osman Ağa Camii, Kethüda Çarşı Camii ve Cafer Ağa Camii bulunmaktadır. Cami projesinin bulunduğu alan mevcut dini tesislerin erişme alanı sınırları içerisinde kalmaktadır.

İnsan ve araç trafiği değerlendirmesi yapılmadı
– Proje alanındaki sarı taksi dolmuş durakları, otobüs durakları, Anadolu ve Avrupa yakası arasında tarifeli seferleri yapıldığı aktif iskeleler, metro hattı ve mevcut otoparkların meydana getirdiği insan ve araç trafiğine yönelik herhangi bir değerlendirme yapılmadığı tespit edilmiştir.

– Otopark alanı caminin inşa edilmesi sonrasında oluşacak yeni ulaşım talebine ve trafik yüküne yönelik bir analiz ve değerlendirmenin yapılmadığı tespit edilmiştir. Halbuki mevcut kentsel dokuda adeta bir toplu ulaşım aktarma merkezi gibi işleyen Kadıköy iskelesi, metro hattı ve lastik tekerlekli sistemlerin entegrasyonu ve işleyişinden kaynaklanan hareketliliğe ek olarak rıhtım yolunun bölge içi ve bölgeler arası ana yoğun araç trafiğini taşıyan ana arter niteliğinde olması karşısında projenin kentsel doku üzerinde ciddi bir ulaşım baskısı yaratacağı değerlendirilmektedir.

– Cami projesi için toplam 19 bin 950 kişilik bir kapasite belirlenmiştir. Mevcut durumda söz konusu alan rekreasyon amaçlı olarak İstanbullularca kullanılan aktif bir yeşil alandır. Dava konusu alan, mevcut ulaşım bağlantıları ve farklı ulaşım türlerinin kesişim noktasında olması nedeniyle bir çekim noktasıyken cami projesi kapsamında sunulan kapasite değerleriyle bölgede mevcut kullanıcı yoğunluğunun ortaya çıkacağı anlaşılmaktadır.

– Yeraltı katlı otopark projesinin cami alanı ile bağlantısı olmasa dahi, mevcut ulaşım bağlantıları ve farklı ulaşım türlerinin bir arada bulunması nedeniyle ortaya çıkan araç ve yaya trafiğini etkileyeceği ve mevcut kentsel dokuya ekstra bir trafik yükü getireceği değerlendirilmektedir.

Tescilli ağaçlar var
– Cami projesinin yanında önerilen yeraltı otoparkı projesiyse üzerinde tescilli ağaçların bulunduğu koruma alanıyla çakışmaktadır. Tescilli ağaçların bulunduğu aktif yeşil alanın bir bölümünün araç giriş çıkışına ayrılması parkın niteliğini zedeleyerek yaya odaklı kullanımdan taşıt odaklı bir kullanıma dönüşmesine neden olacaktır. Tescilli ağaçların projeden nasıl etkileneceğine dair herhangi bir uzman değerlendirmesine plan raporunda ve kurul kararına esas raporda bulunmamaktadır.

Dolgu alandaki yapılaşma koşulu
– Söz konusu proje büyük ibadet yeri ve külliyesi olarak değerlendirilmektedir. Projenin Kıyı Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin tanımladığı yapılaşma koşullarına göre dolgu alanında yer alabilecek ibadet yeri niteliğinde olmadığı değerlendirilmektedir.

Kent silueti
– Davaya konu kurul kararıyla uygun bulunan cami projesinde kentin simgesi olan koy ve

Haydarpaşa Garı ile görsel ilişkinin kurulmadığı, Anadolu yakası kent siluetine etkisinin göz önünde bulundurulmadığı anlaşılmaktadır. Karşı kıyıda yer alan tarihi yarımada ve anıtsal yapılarla oluşacak etki konusunda herhangi bir değerlendirmenin bulunmadığı ve sadece proje alanını en yakınında yer alan sit alanındaki kültürel yapılarla birlikte değerlendirildiği tespit edilmiştir.

Otoparkın planı yok
– Yer altı otoparkına ilişkin plan değişikliği teklifinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Projenin tescilli ağaç grubuna etkisinin ne olacağı bilinmeden, Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Komisyonu görüşü alınmadan avan projenin davaya konu kurul kararıyla onaylandığı tespit edilmiştir.

Kanuna uygun projelendirilmedi
– Cami, şadırvan, kültür merkezinin ölçek olarak diğer yapıların gabari olarak en yükseği olan Haydarpaşa Garı'ndan daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu yapıların cephe, kütle, konum, gabari, ulaşım ve tescilli ağaçlar açısından Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun ilke kararları ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na uygun şekilde projelendirilmediği tespit edilmiştir.

2.1.2. **Atatürk Havalimanı'nın Yıkımı: Mahkeme Bilirkişilerin Değerlendirmelerini Dikkate Almadı, Yürütmeyi Durdurma Talebi Reddedildi**

24 Ocak 2024 Çarşamba

Atatürk Havalimanı'nın pistlerini kırarak yapılan "Millet Bahçesi" projesinin imar planlarının iptali istemiyle açtığımız davada mahkeme yürütmenin durdurulması talebini reddetti.

Bilirkişilerin hazırladığı raporda, projenin şehircilik ilkelerine, yerleşmenin gelecekteki ihtiyaçlarına, planlama tekniklerine uygun olmadığı ve kamu yararının gözetilmediği aktarılmıştı.

İstanbul 11'inci İdare Mahkemesi'nde görülen dava dosyasına Nisan 2023'te teknik üniversitelerin şehir ve bölge planlama bölümlerinden akademisyenlerin hazırladığı bilirkişi raporu girmişti. Rapordan öne çıkan değerlendirmeler şöyleydi:

"Dar bir kapsamda ele alınamaz"
– Atatürk Havaalanı ve tamamlayıcı tesislerinin uluslararası, ulusal ve kent bütününe yönelik işlev özelliğindeyken, gerçekleştirilmesi düşünülen "yeniden işlevlendirme" ve "bölgenin yeniden yapılandırılmasına" yönelik kararların planlama işleminde olduğu gibi mevzi bir yaklaşımla ve sadece planlama alanını içine alan dar bir kapsamda ele alınmasının doğru olmayacağı düşünülmektedir.

– Dava konusu alanda tanımlanan fonksiyonların hinterlandının, yakın ve uzak etki alanlarının belirlenmeden bir işlev tahsisinin yanıltıcı olacağı değerlendirilmektedir. Aksi takdirde önerilen tüm sosyal ve teknik altyapı tesislerinin türlerinin ve bu türlerin büyüklüklerinin neye göre belirlendiğinin cevapsız kalacağı, önerilen işlevlerin İstanbul Metropoliten Alan bütünü düşünüldüğünde hangi ihtiyaçları kapsamında tasarlandığının anlaşılamayacağı ve böylece dava konusu nâzım imar planında alınan kararların nesnel ve somut ölçütlere dayandırılamayacağı düşünülmektedir.

"Planların kademeli birlikteliği sağlanamadı"
– Davaya konu planların dayanağı niteliğindeki 27 Mayıs 2022 tasdik tarihli 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı Değişikliği 27 Mayıs 2022 ile 27 Haziran 2022 tarihleri arasında askıya çıkarılmış, askı süresi içerisindeki itirazlar reddedilerek 12 Ağustos 2022'de plan kesinleşmiştir. Planların dayanağı niteliğindeki çevre düzeni planı değişikliği 12 Ağustos 2022 tarihinde kesinleşmiş olduğundan davaya konu planlar hazırlanırken kesinleşmemiş bir Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin meri plan olarak kullanılmasının mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle meri durumdaki üst ölçekli plan 15 Haziran 2009 tasdik tarihli İstanbul Çevre Düzeni Planı kararları olacağından davaya konu planların bu plana uygun olarak hazırlanmadığı ve bu nedenle de "planların kademeli birlikteliği" ilkesinin sağlanamadığı değerlendirilmektedir.

"Tescilli yapının sınırları gösterilmedi"
– İmar planları incelendiğinde yaya ve bisiklet yollarına planlarda yer verilmediği görülmektedir. 5 Ocak 2010 tarihli İstanbul VII Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararıyla terminal yapısının tescilli eser olduğu ve uygulama imar planlarında yapı sınırlarının gösterilmediği, plan notlarında ihya edileceği ifade edilen yapıların planlarda gösterilmediği anlaşılmaktadır. Bu nedenlerden ötürü uygulama

imar planının gerekli teknik içerikte ve ayrıntıda hazırlanmadığı değerlendirilmektedir.

"Plan değişikliği sınırını aşan bir değişiklik"
– Çevre düzeni planı değişikliği kapsamında bir değerlendirme yapıldığında; İstanbul metropoliten alanı, ülke ve hatta uluslararası ölçekte hizmet veren bir ulaşım ve lojistik tesisi olan Atatürk Havaalanı'na yönelik bir planlama işleminin sadece havaalanını içine alan çok sınırlı bir alanda, çevre düzeni planında yapılan mevzi bir değişiklikle gerçekleştirilemeyeceği düşünülmektedir. İmar planı değişikliğinin havaalanın konumu, hizmet etki alanı, yarattığı ulaşım talebi ve entegre olduğu diğer kullanımların düşünülmeden hazırlanmasının İstanbul'un tüm kentsel sistemlerini etkileyeceği değerlendirilmektedir. Dahası bu türden kullanımlara yönelik değişikliklerin neden olduğu ulaşım, çevresel ve trafik yönünden etkilerin dava konusu plan değişikliği sınırını aşan düzeyde olduğu değerlendirilmektedir.

"Trafik yüküyle ilgili belirsizlik giderilmedi"
– Atatürk Havaalanı'nın işlev dışı kalmasıyla bu tesisin yaratacağı trafik yükü ile plan değişikliği ile getirilen fonksiyonlar kıyaslandığında trafik yükü ve çevresel etkilere yönelik bir değerlendirme yapmak güçleşmektedir. Bunun iki temel nedeni bulunmaktadır. Bunlardan ilki, plan değişikliği öncesi ve sonrası fonksiyonların trafik taleplerine ilişkin bir verisinin bulunmaması, diğeriyse plan değişikliğiyle getirilen "kentsel ve bölgesel sosyal altyapı alanı" tanımının içinde birbirinden çok farklı fonksiyonlara izin verilmesi ve her bir türün neden olabileceği trafik yüklerin farklı olmasıdır. Bu iki temel nedenden kaynaklanan belirsizliğin hem plan değişikliği raporu hem de Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nde belirtilen altyapı etki raporunun hazırlanarak giderilmesi gerekir. Plan değişikliklerinde bu zorunlulukların yerine getirilmediği değerlendirilmektedir.

"Yapılaşmayla ilgili karar üretilmedi"
– 722,9 hektarlık planlama alanında 281,9 hektarlık millet bahçesi, 17,6 hektarlık sağlık alanı, 44,3 hektarlık sosyal tesis alanı, 87 hektarlık kültürel tesis alanı, 5, 2 hektarlık ibadet alanı, 57,1 hektarlık fuar alanı ve 229,8 hektarlık havalimanı önerilmiştir. Bu alanların 1/5000 ölçekli plan değişikliğinde yer seçimlerinin nasıl yapıldığı ve büyüklüklerinin nasıl belirlendiği, 1/1000 ölçekli plandaysa bunların yapılaşmaya nasıl aktarılacağına yönelik detaylı analizler bulunmadığı ve bu analizler doğrultusunda plan kararlarının üretilmediği anlaşılmaktadır.

"Ulaşım bağlantıları yetersiz"
– Planlardaki ulaşım bağlantıları incelendiğinde, mevcut hastane alanı dışında 475,5 hektarlık fonksiyon alanlarına erişim için planlama alanına dört adet 10-12 ve 15 metre en kesitli bağlantıların önerildiği ve bunlardan sadece en kuzeydeki bağlantı üzerinde otopark alanı önerildiği tespit edilmiştir. Halbuki bölgeye önerilen fonksiyonlar ve çekim gücü ile 1/1000 ölçekli planların gösterim detayı göz önünde bulundurulduğunda söz konusu planlama alanında otopark alanlarının yeterliliğine yönelik bir etüt bulunmadığı, ulaşım bağlantılarının yetersiz olduğu, uygulama imar planında gösterilmesi gereken otopark alanları, bisiklet yolları ve yaya yollarının gösterilmediği değerlendirilmektedir.

Yapılaşma koşulları da belirsiz
– Yapılaşma koşulları yönünden bir değerlendirme yapıldığında, uygulama imar planı ile Millet Bahçesi olarak ifade edilen arazi kullanımında Emsal:0.05 Yençok: 16.00 değeri kapsamında toplamda 140 bin 949 metrekare büyüklüğünde inşaat alanı ortaya çıkacağı, bu büyüklükte yapılaşmanın, Millet Bahçesi'nin neresinde ve nasıl gerçekleşeceğinin belirsiz olduğu anlaşılmaktadır. Millet Bahçesi alanının yakınında Atatürk Havalimanı işletmesinin de devam edeceği düşünüldüğünde, inşa edilecek yapıların taban alanlarının, yapılaşmaya izin verilecek alanların uygulama imar planında ele alınması gerekmektedir. Dahası, imar planlarına hava mania hatlarının işlenmediği, bu nedenle dava konusu uygulama imar planlarının bu yönüyle de uygulamayı yönlendirmede yetersiz kalacağı değerlendirilmektedir.

Ne olmuştu?
İstanbul Atatürk Havalimanı, Nisan 2019'da İstanbul Havalimanı'ndaki hava trafiğiyle çakıştığı gerekçesiyle tarifeli uçuşlara kapatıldı, ancak pistler kargo, bakım/onarım, genel havacılık, hava taksi, iş uçuşları, devlet uçakları ile yapılan uçuşlar ve otoritenin uygun göreceği trafiklere hizmet vermeye devam etti. Ekim 2019'da "Millet Bahçesi" hazırlıkları kapsamında apronda faaliyetleri sona eren tesis ve binaların yıkım işi için ihale yapıldı, Kasım ayında da yıkım başladı. O günlerde havalimanı sahasının sadece millet bahçesi olarak kullanılmayacağı, yapılaşmaya da açılacağının

anlaşıldığı haberler yayınlandı. Buna göre havalimanı sahasına külliye, gençlik merkezi, müze, cami, devlet konuk evi, spor alanı, yaşam merkezi, afet toplanma alanı ve fuar yapılması planlanıyordu.

Bu gelişmeler yaşanırken, tüm dünyayı etkileyen koronavirüs salgınıyla mücadele gerekçesiyle Atatürk Havalimanı'ndaki maliyeti 2 milyar TL'yi bulan iki pist kırılarak pandemi hastanesi yapıldı. Hastanenin inşaatını AKP iktidarı boyunca Türkiye'de en fazla ihale alan beş şirketten biri olan Rönesans Holding yaptı. Şirkete inşaat için Avrupa Yatırım Bankası'ndan 200 milyon Euro kullandırıldı.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bu dönemde pistin kullanılamaz hale getirilmesiyle ilgili sorumlular hakkında suç duyurusunda bulundu. Hukuksuz bir kararla hapsedilen avukatımız Can Atalay 27 Mayıs 2020'de davayı açmıştı. Çok hızlı bir şekilde 12 Haziran'da sorumlular hakkında takipsizlik kararı verildi.

İnşaat sürerken kamuoyunda hastanenin pistin kullanılamaması için yapıldığı iddiaları da dile getiriliyordu. Bu iddia Ocak 2022'de Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından canlı yayında itiraf edildi. Karaosmanoğlu, aynı yayında "Burası millet bahçesi olacak. Bütün İstanbul'a hizmet edecek" demişti. Karaismailoğlu, 9 Nisan 2022'de İstanbul Havalimanı'nda görev yapan muhabirlerle bir araya geldiği ve basın mensuplarının sorularını yanıtladığı sırada da "Atatürk Havalimanı'ndaki sıkıntıları biliyorduk zaten. Atatürk Havalimanı hikâyesi kapandı, gitti. Oranın şimdi kuzey-güney pistine Millet Bahçesi olarak işe başlanıyor" diye konuşmuştu.

Kamuoyu, bu gelişmelerden bir ay sonra 9 Mayıs 2022'de gazeteci Çiğdem Toker'in haberiyle Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) Atatürk Havalimanı'na Millet Bahçesi yapılması için sessiz sedasız ihaleye çıktığını öğrendi. Pazarlık usulüyle yapılan ihaleye altı şirket davet edildi. Altı şirketten üçü 3'üncü havalimanını yapan "beşli konsorsiyum" üyesi: Kolin, Mapa, Limak. Diğerleri de 3'üncü havalimanını işletmek üzere kurulan özel şirket İGA'nın üyeleri. İhalenin davet usulü yapılması Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin "b" bendindeki istisna hallere dayandırıldı. Yasa maddesine göre bu haller doğal afet, salgın hastalık, savaş vb. durumlar. İhale 2 milyar 127 milyon 978 bin TL'ye Yapı ve Yapı İnşaat isimli şirkete verildi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, 15 Mayıs 2022'de Atatürk Havalimanı'nın yıkılacağını ve 132 bin ağaçla Türkiye'nin en büyük Millet Bahçesi yapılacağını açıkladı. Bir gün sonra da havalimanına iş makineleri girdi ve yıkım başladı.

Ekim 2023'e gelindiğinde "Millet Bahçesi" yapılması amacıyla pistleri kırılan Atatürk Havalimanı'nda devam eden inşaat faaliyetlerle ilgili ruhsat alınmadığı ortaya çıktı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Bakırköy Belediye Başkanlığı sorumluluğunda devam eden ruhsatsız ve kaçak inşaatlar nedeniyle görevlerini ihmal eden ve görevlerini kötüye kullanan ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmuştuk.

2.1.3. **Etiler Polis Okulu Arazisi: Bilirkişilerin Siluet Uyarısına Rağmen Mahkeme Rezidans İnşaatını Durdurmadı**

24 Ocak 2024

İstanbul'un Beşiktaş ilçesindeki Akat Mahallesi'nde bulunan ve imar planı Ekim 2019'da iptal edilen Etiler Polis Meslek Yüksekokulu arazisinde devam eden rezidans inşaatının ruhsatının iptali istemiyle açtığımız davada mahkeme yürütmeyi durdurma talebimizi reddetti. Oysa, bilirkişiler, davaya konu alanın Boğaziçi etkilenme bölgesinde olması nedeniyle Boğaziçi Kanunu'nda belirlenen maksimum yapı yüksekliklerine dair hükümlere uyulmadığını tespit etmiş, rezidansın Boğaziçi'nin silüetini bozacağı uyarısında bulunmuştu. İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi'nin kararında 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27'nci maddesinin 2'nci fıkrasında idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verebileceği aktarıldı. Mahkeme, söz konusu kanun hükmünde öngörülen şartların gerçekleşmediğini öne sürerek yürütmenin durdurulması isteminin reddine hükmetti.

Mahkeme dosyasına geçtiğimiz Kasım ayında teknik üniversitelerin harita mühendisliği ve şehir ve bölge planlama bölümlerinden öğretim üyelerinin hazırladığı 59 sayfalık bir bilirkişi raporu girmişti. Bilirkişilerin tespitlerinden bazıları şöyleydi:

"Yükseklik hükmüne uyulmadı"
– Davaya konu planlarla "ticaret+ turizm" fonksiyonu verilen taşınmaza imar planıyla getirilen kararlar üst ölçekli plan kararlarıyla uyumlu değil. Taşınmazın etkilenme bölgesinde olması nedeniyle Boğaziçi Kanunu'nda belirlenen maksimum yapı yüksekliklerine dair hükümlere (Etkilenme Bölgesi TAKS: 0.15 ve Hmaks: 5 kat) uyulmaması sonucunda da çevre düzeni planının siluetle ilgili kararlarıyla çeliştiği ve planların kademeli birlikteliği ilkesine aykırılık gösterdiği değerlendirilmektedir.

"Kanun hükmü yanlış yorumlandı"
– Davalı taraf, Boğaziçi Kanunu'nun 10'uncu maddesinde düzenlenen "Gerigörünüm bölgesinde taban alanı katsayısı (T.A.K.S.) azami yüzde 15 ve 4 katı, etkilenme bölgesindeyse gene T.A.K.S.'ı yüzde 15 ve 5 katı geçmemek şartı ile konut yapılabilir" hükmüne atıf yaparak "yükseklik şartının konut alanları için geçerli olduğu" savını öne sürmüştür. Bu durum kanun hükmünün yanlış yorumlanmasından kaynaklanmaktadır.

Söz konusu kanunun amacı, Boğaziçi'nin değerlerini (Boğaziçi silüeti de bunlardan en önemlilerinden biridir) korumaktır. Kanun, "etkilenme bölgelerinde" bina (konut değil) taban alanı ve yükseklik şartını tanımlamaktadır. Bunu kuşkusuz Boğaziçi silüetini korumak için yapmaktadır. Daha sonra bina yükseklik sınırlarına bağlı kalarak "konut" yapılabilmesine izin vermektedir. Buradan hareketle, yükseklik şartının sadece konut alanlarına uygulanabileceği yorumu yapılamayacağı açıktır. Boğaziçi silüetini etkileyecek olan yapı yüksekliğinin sadece konut yapılarından değil, tüm binalardan kaynaklanabileceği açıktır.

"Eğitim alanı ayrılmadı"
– Plan değişikliğine konu alanın kullanım statüsü "ortaöğretim alanı/ ortaöğretim tesisleri alanı"-dır. Eşdeğer bir eğitim alanının ayrılmaması nedeniyle bölgede sosyal altyapı alanı dengesi bozulmuştur.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'ne göre yatırımcı kurumun uygun görüşü olarak protokol vardır, ancak bunun tek başına plan değişikliği için yeterli bir işlem olmadığı değerlendirilmiştir.

– Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 26'ncı maddesine göre, imar planı değişikliği, plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak nitelikte, kamu yararı amaçlı, teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak yapılır. Aynı maddeye göre, imar planlarında bulunan sosyal ve teknik altyapı alanlarının kaldırılması, küçültülmesi veya yerinin değiştirilmesine dair plan değişiklikleri zorunluluk olmadıkça yapılmaz. Sosyal altyapı dengesinin bozulduğu, kaldırılan "ortaöğretim alanı" kullanımına yönelik etki alanı içinde eşdeğer alanın ayrılmadığı değerlendirilmiştir.

"Siluet olumsuz etkilenir"
– Plan ve plan açıklama raporunda Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'a göre "fen ve sanat norm ve standartlarına uygun …" usul ve esaslar belirtilmemiştir. Kanunun ve uygulama yönetmeliğinin "sosyal ve teknik altyapı alanlarının sağlanması" hususları dikkate alınmamıştır.

– Boğaziçi Kanunun 1'inci maddesinde yer alan "…İstanbul Boğaziçi alanının kültürel ve tarihi değerlerini ve doğal güzelliklerini kamu yararı gözetilerek korumak ve geliştirmek ve bu alandaki nüfus yoğunluğunu artıracak yapılanmayı sınırlamak…" tarifi kapsamında Boğaziçi i silüetinin olumsuz etkileneceği düşünülmektedir.

– Dava konusu taşınmazın komşuluğundaki diğer yapı adalarıyla dengeli bir uyumluluk içermediği değerlendirilmiştir.

"Ulaşım sistemi etkilenir"
– Davaya konu planın yoğunluğu artırdığı nettir. Gerek getirdiği fonksiyonlar gerekse yoğunluk açışından kentsel ulaşım sistemini etkileyeceği aşikardır. Planda Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 26'ncı maddesinde belirtilen "kentsel teknik etki değerlendirmesi raporu analizi" plan raporu içinde yer almamaktadır. Dava konusu planın tüm bu sebeplerle imar mevzuatına da aykırılık gösterdiği değerlendirilmiştir.

"Rezidans, ticaret+turizm kullanımının alt fonksiyon değil"
– "Rezidans" fonksiyonu Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesine göre, "yüksek ni-

telikli konut" olarak tarif edilmiştir. Aynı yönetmeliğe göre, "rezidans" davaya konu "ticaret + turizm" kullanımının bir alt fonksiyonu değildir. Davaya konu imar planlarının notlarının imar mevzuatına aykırılık gösterdiği değerlendirilmiştir.

– Dava konusu taşınmazın doğal ve tarihi özellikleri nedeniyle korunması gerekli sit alanı olarak ilan edilen Boğaziçi alanında kalması, Boğaziçi Kanunu'na göre "şehir merkezine bağımlı etkilenme bölgesi"nde kalması ve belirli bir yapılaşma kısıtlılık hali bulunmasına rağmen bu hükümlere uyulmamıştır.

– Dava konusu plan değişikliğinde emsal değerinin belirtilmemesi "uygulama imar planı dili" açısından uygunsuzluk olarak düşünülmüş, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'yle çeliştiği değerlendirilmiştir. İmar planının genel yapısının, kapsadığı alanın nitelikleri ve çevrenin korunması gibi olgularla bağdaşmadığı ve üstün kamu yararı ilkesine aykırılık gösterdiği düşünülmektedir.

"Koruma yaklaşımı değil"

– Dava konusu imar planı ve plan notları Boğaziçi Kanunu, İmar Kanunu ve Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'a aykırılıkları kapsamında kendi içinde çelişmektedir. Dava konusu taşınmaz Boğaziçi alanı etkilenme bölgesinde olmasına rağmen imar planında doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunması için bir yaklaşım yer almamıştır.

– Plan raporunda yapı yüksekliği ve yoğunluk artışına sebep verecek tespit ve sentez süreçlerine yer verilmemiştir. Çevresindeki mevcut yapı dokusu ile uyumluluk arz etmediği ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'ne aykırı hükümleri sebebiyle kamu yararı ve planlama esasları ilkelerine uygun değildir. İnceleme, araştırma, etüt ve eşik analizi çalışmalarının yapılmadığı, bu sebeple şehircilik ilkelerine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Karara itiraz ettik

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, mahkemenin yürütmenin durdurulması talebini reddetmesiyle ilgili kararına itiraz ettik. Mahkemeye sunulan dilekçede, Etiler Polis Okulu arazisinde rezidans inşaatının tüm hızıyla sürdüğü belirtilerek şöyle denildi:

"Dosya kapsamında hazırlatılan bilirkişi raporu ile hukuka aykırı olduğu açık olan bir imar planının, halihazırda bu planlara dayanılarak inşaat faaliyeti sürdürülen bir alana ilişkin olarak yürütmesinin durdurulmamış olmasını anlayamamaktayız. Dosya kapsamında yapılan keşif, 2023 yılının Mayıs ayında gerçekleşmiş, bilirkişi raporu ancak Kasım ayında sunulabilmiştir. Bilirkişi raporunda yargılama konusu işlemin açıkça hukuka aykırı olduğu tespit edilmiş olmasına karşın yürütmenin durdurulması istemimiz reddedilmektedir. Bir diğer deyişle, yargılama konusu alandaki inşaat, yaklaşık altı aydır hukuksuz biçimde sürmektedir. Bu süreçte inşaat ilerlemiş, bitme noktasına yaklaşmıştır. Yürütmenin durdurulması talebimizin reddedilmiş olması, olası bir iptal kararını fiilen uygulanamaz hale getirecektir."

Ne olmuştu?

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Beşiktaş Akat Mahallesi'nde bulunan Etiler Polis Meslek Yüksekokulu ile bu parsellerin kuzeyinde bulunan tescil dışı alana ilişkin 26 Aralık 2012 tarihinde 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama imar planı değişikliği yapmıştı.

TMMOB Mimarlar Odası ve TMMOB Şehir Plancılar Odası, bu plan değişikliklerine karşı 6 Mayıs 2013 tarihinde dava açmış, dosya kapsamında alınan iki adet bilirkişi raporu da planların şehircilik ilkelerine ve hukuka aykırı olduğu tespitlerinde bulunmuştu. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi 20 Eylül 2019 tarihinde verdiği kararla dava konusu işlemi iptal etmişti. Bu karar; 28 Haziran 2021 tarihinde Danıştay 6'ncı Dairesi tarafından kesin olarak onanmıştı.

208 milyon Euro'ya satıldı

Söz konusu araziyle ilgili yapı ruhsatı 1 Kasım 2018'de verildi. 7 Kasım 2018'de de kurulan kat irtifakına göre; araziye inşa edilecek olan üç ayrı blokta toplam 516 bağımsız bölüm yer alacaktı. Basında yer alan bilgilere göre, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) 6 Aralık 2021'de söz konusu araziyi 208 milyon Euro'ya Yapı&Yapı şirketine satmıştı. Yapı&Yapı şirketi 208 milyon Euro'yu Vakıflar Bankası'ndan kullandığı krediyle ödemişti.

İmarsız alanda inşaat başladı

Etiler Polis Meslek Yüksekokulu arazisinin o günden bu yana hala herhangi bir imar planı bulunmuyordu, ancak buna rağmen arazide inşaat çalışmalarına başlandı. Bakanlık, Ocak 2023'te yeni bir imar planı hazırlamış, İBB tarafından

verilen bir yapı ruhsatı olmamasına karşın inşaat başlamıştı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, Beşiktaş Belediyesi'ne ve Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı İstanbul İl Müdürlüğü'ne yazı yazarak "ruhsatsız kaçak inşaatın ivedilikle durdurulması için gerekli işlemlerin yapılmasını" talep etmiştik, ancak inşaatın durdurulması için hiçbir şey yapılmamıştı. İBB, 15 Ağustos 2022'de harekete geçmiş, inşaatın ruhsatını iptal edilmiş ve inşaat mühürlenmişti.

Bakanlık, Ocak 2023'te yeni bir imar planı hazırlamış, İBB tarafından verilen yeni bir yapı ruhsatı olmamasına karşın inşaat yeniden başlamıştı. Bakanlığın sonradan yapı ruhsatı vermesi üzerine TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ruhsatın iptali istemiyle dava açmıştı.

2.1.4. **İnsanlığın Ortak Mirası Ayasofya'yı Korumak Asli Görevimizdir**

24 Ocak 2024

Ayasofya inşa edildiği 6. yüzyıldan bugüne Dünya mimarlık tarihinde özel bir yer tutmuştur. Yapının mimarları İsidoros ve Anthemius, Roma mimarlığının merkezi kubbeli mekân dilini bazilikal planlı yapıda daha önce denenmemiş bir şekilde yorumlamışlardır. Geliştirilen bu yeni plan şeması ve yapım sistemiyle döneminde ve sonrasında aşılamayan büyüklükte bir kubbe inşa edilebilmiş ve yapı her zaman için mimarların esin ve öğreti kaynağı olmuştur. Nitekim İstanbul'un fethinden sonra her kuşak mimarın tasarımlarını Ayasofya'yı dikkate alarak geliştirdiğini görürüz. Osmanlı mimarlığını doruk noktasına taşıyan Mimar Sinan'ın önemli esin kaynaklarından biri de Ayasofya olmuştur. Koca Sinan Ayasofya'yı çok iyi etüt etmiş, bir yandan mekânı ve strüktürü kavramış, bir yandan da yapının taşıyıcı sistemindeki önemli sorunları saptamıştır. Mimar Sinan'ın yapıyı destekleyici onarımları, Ayasofya'nın depremlerden ağır hasar almadan günümüze ulaşmasına büyük katkı oluşturmuştur.

Bir kilise olarak inşa edilen Ayasofya, İstanbul'un fethinden hemen sonra Fatih Sultan Mehmet'in emriyle cami olarak kullanılmaya başlamıştır. Dönüştürme sürecinde yapıya bir hasar verilmeden yeni işlevine uygun küçük müdahalelerde bulunulmuştur. Öyle ki 1934 yılında Mustafa Kemal Atatürk, Ayasofya'yı tüm insanlığın ortak mirası olarak değerlendirip herkes tarafından gezilebilir, ziyaret edilebilir bir yapıt olarak müzeye dönüştürülmesini istediğinde, yapının cami dönemi ekleri ve donatıları korunurken küçük ölçekli restorasyon müdahaleleri ile kilise döneminin özgün yüzeyleri de açığa çıkartılabilmiştir.

1985 yılında Ayasofya, İstanbul'un diğer bazı önemli yapı ve yerleşim alanlarıyla birlikte UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edildi. "İnsanoğlunun yaratıcı dehasını gösteren bir başyapıt" olma kriterini karşıladığı ve üstün evrensel değer taşıdığı için bu özel statüye layık görüldü. Atatürk'ün ileri görüşlülüğüyle tüm insanlığa armağan edilen Ayasofya, müze işlevinin sonlandığı 2020 yılına kadar hem zemin katı hem galeri katı halka açık, yılda ortalama 3 milyon ziyaretçi alan bir yapıydı. Yapı yeniden camiye dönüştürüldükten sonra ilk aşamada galeri katı ziyarete kapatıldı. Yapıyı bir yılda ibadet ya da ziyaret amaçlı 13 milyonun üzerinde insan ziyaret ederken, yapının bu kitlesel hareketlilik nedeniyle yaşadığı fiziksel sorunlar basında sıklıkla yer almaya başladı. Geçmişte yapı tek merkezden Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından idare edilirken ve düzenli olarak tüm bölümleri temizlenip gerekli bakım onarım işleri sürdürülürken, cami işlevi ile Bakanlığın yanı sıra Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün de yönetime dahil edilmesi ayrı bir sorun yumağı oluşturmuş, Kültür ve Turizm Bakanlığı dört katına çıkan bu ziyaretçi sayısını denetleyemez hale gelmiştir. Bu sorunun bir çözümü olarak Bakanlık geçtiğimiz günlerde bir ziyaretçi planlaması yapıldığını ve galeri katının da yeniden açılacağını duyurdu. Kuşkusuz galeri katının temizlik ve bakımının yapılarak ziyarete açılması olumlu bir yaklaşımdır. Ancak yapı camiye çevrilirken ibadetin yanı sıra yerli yabancı herkes tarafından ücretsiz ziyaret edilebileceği belirtilmişken, galeri katının ancak 25 Avro tutarında biletle gezilebilmesi, müzekart'ın dahi geçmemesi ve bu alana giriş için yapının dışında güneydoğu kesiminde inşa edilen giriş tüneli gibi yapının özgün karakterine zarar veren eklentiler soru işaretleri oluşturmaktadır. Ziyaret amaçlı gezilerde yapının gerçek giriş mekânı olan narteks bölümü yerine tam ters köşeden dar bir dehlizden doğrudan yapının üst galeri katına girmek, Ayasofya'nın görkemli tasarımının algılanmasını da engellemektedir.

Ayasofya tüm insanlığın ortak değeri olarak bir Dünya Mirası alanıdır; tüm bölümlerinde gerekli temizlik, bakım ve restorasyon işleri titizlikle yapılmalı, ibadetin yanı sıra yerli-yabancı ayrımı yapılmaksızın, hassas bir yönetim planı çerçevesinde tüm yapının herkes tarafından ziyaret edilebilir olması sağlanmalıdır.

2.1.5. **İmara Açılan Askeri Alanlar: Maltepe Atış Okulu Arazisindeki Konut Projesinin İmar Planları İptal Edildi**

25 Ocak 2024

15 Temmuz 2016 sonrası İstanbul'da boşaltılan askeri arazilerden Maltepe'deki Piyade Atış Okulu arazisine yapılmaya başlanan ruhsatsız konut projesinin imar planları iptal edildi. Mahkeme, askeri alanla ilgili imar planı değişikliğinin hukuka ve mevzuata uymadığını belirtti. Dava kapsamında hazırlanan bilirkişi raporunda söz konusu alanın hangi ihtiyaç doğrultusunda yeni bir yerleşim alanına çevrildiğinin açıklanması gerektiği aktarılmıştı.

Dar gelirliler için 100 bin sosyal konut projesi kapsamında Maltepe'deki 50 hektar büyüklüğündeki askeri arazi Toplu Konut İdaresi'ne (TOKİ) devredilmişti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da söz konusu araziyle ilgili yeni imar planları hazırlamıştı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, askeri alanların kamunun yararına kullanılması için bilimsel ve teknik gerekçelere dayanmayan imar planlarının iptal edilmesi istemiyle dava açmıştık.

Bilirkişi raporu hazırlandı
Davaya bakan İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi de imar planlarının planlama esasları ve tekniklerine uygun olup olmadığının ve plan değişikliği yapılmasının zorunlu olup olmadığının tespit edilmesi için bilirkişi raporu hazırlanmasını istemişti. Bilirkişilerin hazırladığı raporda, öngörülen nüfusun farklılık göstermesinin planların taşıması gereken kesinlik ilkesine uygun olmadığı belirtilmişti.

Rapora göre, söz konusu askeri alan çevredeki orman alanlarına benzer fauna özellikleri ve özgün türlere rastlanabilecek bir bölge karakteri taşıyor. Alanda ağaç dokusu bulunmasına karşın imar planları yapılırken ağaç tespit çalışmasının yapılmadığını aktaran bilirkişiler, alanın doğal yapısı itibariyle detaylı bir araştırma gerektiğini aktarmıştı. Atış okulu arazisi Aydos ormanlarını da içinde barındırdığı için burası yeraltı suyu rezerv alanı olarak İstanbul'da nitelikli memba sularının yoğunlaştığı alanlardan biri. Rapora göre, buna karşın, imar planlarında bu konuda bir araştırma, analiz, irdeleme yapılmamış veya plan notu hazırlanmamış.

Bilirkişiler, tüm bu değerlendirmeler sonucunda dava konusu imar planlarının imar mevzuatına, şehircilik ilkelerine ve planlama esaslarına uygun olmamasından dolayı kamu yararı taşımadığını bildirmişti.

İstanbul'un yüzde 10'u askeri alan
TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nin verilerine göre, 15 Temmuz'dan sonra boşaltılan askeri araziler İstanbul'un yüzölçümünün yüzde 10'unu oluşturuyor. İstanbul Çevre Düzeni Planı'na göre "askeri alanların tasfiyesi halinde bu alanların öncelikle eksik olan sosyal ve teknik altyapı (eğitim, sağlık, kültürel tesis, hal, mezarlık, yeşil alan vb.) alanları olarak kullanılması" gerekiyor.

Plan değişiklikleri hukuka uygun değil
İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi, söz konusu bilirkişi raporunu hükme esas aldı ve davayı karara bağladı. Mahkeme, konut projesinin yapılabilmesi için İstanbul'un Anayasası olarak kabul edilen 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yapılan değişiklikte, nâzım ve uygulama imar planlarında yapılan değişikliklerde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı sonucuna vardı.

İnşaatın ruhsatı yok
Hukuki süreç devam ederken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne arazide devam eden inşaatla ilgili düzenlenmiş bir yapı ruhsatı olup olmadığını sorduk. Ruhsat varsa örneğinin tarafımıza iletilmesini talep ettik, ancak talebimizle ilgili müdürlükten bir cevap alamadık. Herhangi bir ruhsat olup olmadığını İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İBB) İmar ve Şehircilik Müdürlüğü ve Maltepe Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'ne de sorduk. İBB İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, söz konusu arazide çatı seviyesine gelmiş altı adet bloğun kaba inşaatının devam ettiği yanıtını verirken, Maltepe Belediyesi

de inşai faaliyetleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yürüttüğünü söyledi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Maltepe Belediye Başkanlığı sorumluluğunda devam eden ruhsatsız ve kaçak inşaat nedeniyle görevlerini ihmal eden ve görevlerini kötüye kullanan ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmuştuk.

2.1.6. **6 Şubat 2023 Depreminin Ardından…**

6 Şubat 2024

6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli büyük bölgesel depremin ardından bir yıl geçti. Depremde kaybettiğimiz kişilerin acısını yaşarken, aradan geçen bir yıllık sürecin nasıl yönetildiğini anlamaya çalıştığımızda, ne yazık ki olumlu bir şey söylemenin mümkün olmadığını görüyoruz. Depremde göçük altında kalanların çoğuna zamanında ulaşılamaması, depremden canlarını kurtaranların barınma sorunlarının geçici konutlarla hızlı ve planlı bir şekilde çözülememesi, yardımların tüm bölgeye yetecek biçimde ve zamanında sağlanamamış olması, yaşamı yeniden organize edecek acil eylem planlarının yapılamamış olması gibi sorunlar, bu sürecin devlet tarafından iyi yönetilemediğini gözler önüne serdi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; hemen depremin ardından çok büyük hasar alan kentlerde yıkımın bu denli büyük olmasının nedenlerini araştırmadan, geçmişte yapılan hatalardan ders almadan ve hiçbir planlama çalışması yapmadan imar faaliyetlerine girişti. Deprem fay hattının yeni bilgiler ışığında güncel durumunun araştırılmasını beklemeden, birçok uzmanlık alanının bilgisine başvurmadan, gerekli zemin etütleri yapmadan, bilimsellikten uzak uygulamalarla bu inşaat sürecinin soruna çözüm oluşturamayacağı, bu alanların yeni bir rant ve risk alanına dönüşeceği çok açık bir biçimde görülebilmektedir.

Deprem bölgesinde geçen bu bir yıl içinde, tarihi kentlerin yok olan kültürel mirasına ilişkin nasıl bir yaklaşım içinde bulunulacağı, tarım alanlarının nasıl yeniden kullanılabileceği, barınma ve eğitim sorununun nasıl ele alınacağı, kentlerin terkedilerek bu bölgeden dışarıya yapılan göçler karşısında ne tür politikaların izleneceği, zamanla ortaya çıkan toplumsal kutuplaşmaların nasıl giderileceği, sosyal ve ekonomik sorunların nasıl çözüleceği gibi konular ise belirsizlik içinde kalmaktadır.

Bu süreçte Mimarlar Odası bir meslek örgütü olarak, depremin ilk haftasında ve daha sonrasında sahada yerinde yaptığı gözlem ve tespitlere dayanarak, sahip olduğumuz mesleki uzmanlık ve toplumsal sorumluluklarımız kapsamında; sağlıklı ve güvenli kentleşme ve yaşam çevrelerinin oluşturulması amacıyla, kamu ve toplum yararı doğrultusunda kapsamlı raporlar hazırlamış ve konuya yaklaşımını kamuoyu ile paylaşmıştır. Bu raporlarda deprem sonrası acil müdahale süreçleri, kentsel alanlarda planlama kararları, yapısal hasarlar ve kayıplar, kamu yapılarında yapısal hasarlar, kamusal hizmetler, ulaşım ve altyapı sorunları, kültür varlıkları, kentsel ve kırsal miras, göç, toplumsal yaşam ve ekonomik faaliyetler, deprem bölgesinde mesleki faaliyet ve mimarlar odası yapıları ile ilgili değerlendirmeler yer almıştır. Mimarlar Odası'nın depremden bir ay sonra gerçekleştirdiği; "Deprem Etkisinde Kültürel Miras: Şimdi ve Sonrası" panelinde de özellikle kültürel mirası oluşturan anıtsal yapılardaki yıkım nedenleri arasında, bu yapılara yanlış yapılan restorasyonların neden olduğu vurgulanmıştır.

Yıkılan veya ağır hasar gören yapılarda yapılan tespitlerde; imar aflarına bağlı olarak yapılan uygulamalar, kat artırımları biçimindeki belediye uygulamaları, belediyelerin kontrol-denetim mekanizmasındaki yetersizlikler, kullanım sırasında yapının değiştirilmesi, yanlış tadilat uygulamaları, yetersiz yapı malzeme ve teknoloji standartları, niteliksiz, denetimsiz, kurumlaşmamış müteahhitlik hizmetleri, yetersiz ve vasıfsız inşaat işçiliği, yapı üretim sürecindeki disiplinlerin yetki ve sorumluluklarının belirsizliği sayılabilmektedir.

Oysa kamuoyunda bu depremin "günah keçisi" olarak meslektaşlarımızın hedef alındığına ne yazık ki tanık olduk. Yapılan soruşturmalarda müteahhit ve fenni/teknik sorumluların tek başlarına suçlu gösterilmesini doğru bulmuyoruz. Depremi göz önünde bulundurmadan imar düzenlemesi yapan yasa yapıcılar, kimi özel düzenlemeleri yapan kamu idareleri, depreme geç müdahale eden veya müdahale için ihtiyaç duyulan me-

kanizmaları tasfiye eden siyasi iktidarın da bu süreçte sorumluluğunun büyük olduğunu düşünüyoruz.

2018 yılında çıkarılan 7143 sayılı kanunun geçici 16. maddesi "yapı kayıt belgesi "adı altında, deprem karşısında malik sorumluluğunu düzenleyen geçici bir statü geliştirmişti. Buna "Yapının depreme dayanıklılığı hususu malikin sorumluluğundadır." ibaresi eklenip, af kelimesi işlenen bir suçu açık ettiğinden, siyasi iktidar tarafından "imar barışı" olarak adlandırılıp tüm sorumluluk yapı sahibinin "beyanına" teslim edilmiş oldu. Müzakereye açık planlama çalışması yapılmadan acele açılan ihalelerle yapı ölçeğinde proje üretme çabası, beraberinde pek çok hak kaybı ve yeni problemleri doğuracaktır. Bu durum her afette ilk suçlu olarak mimar ve mühendisleri işaret edip, özeleştiriye kapalı hale gelen, kalıcı ve katılımcı çözümlerin üretilmesine de engel olmaktadır.

Sonuç olarak acıların sarılamadığını ve ranta teslim olmadan samimi çözümlerin üretilemediğini görmekteyiz, depremden sonra yaşanan bu bir yıllık süreci bu anlamda başarısız bulmaktayız.

Bu nedenle iktidarı meslek odalarının uzmanlık alanlarına saygı duymaya çağırıyor, meslek odalarının kamuoyu ile paylaştığı bilimsel bilginin dikkate alınarak, bu hassas sürecin katılımcı, şeffaf bir ortamda yürütülmesini talep ediyoruz.

2.1.7. **Bir Çevre ve İnsanlık Felaketi Daha!**

15 Şubat 2024

13 Şubat 2024 tarihinde Erzincan İliç'te bir çevre ve insanlık felaketi daha yaşadık. Bu sefer felaket haberi yine bir "altın madeni"nden, Erzincan'dan 90 km uzaklıkta Kanadalı firma SSR ortağı Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından işletilen Çöpler Kompleks Maden İşletmesi'nden geldi. Şu anda dokuz işçimiz on milyon ton toprağın altında, kayıp durumda…

Arama kurtarma çalışmaları devam ediyor. Kayıp işçilerin aileleriyle dayanışma içinde olduğumuzu ve onların acılarını paylaştığımızı belirtmek isteriz. Hepimizi derinden sarsan bu facia, ülkemizde yaşanan tüm iş ve çevre cinayetleri gibi öngörülebilir koşullarda gerçekleşmiş; ihmal, sorumsuzluk ve denetimsizlik zinciri felaketin göz göre göre gelmesine yol açmıştır.

SSR'nin Çöpler Altın Madeni'nde yaşanan toprak kayması sonucu yaşanan bu facia pek çok soruyu da beraberinde getirmektedir.

- 2022 yılında siyanür sızmasından sonra kapatılan bu şirkete faaliyetlerine devam etme iznini kim, hangi gerekçeyle verdi?
- TMMOB Yönetim Kurulu ve TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın defalarca uyardığı gibi Erzincan'dan geçen aktif fay hattına 300 metre uzaklıkta bu işletmeye hangi gerekçe ile tekrar işletme izni verildi?
- Siyanürün, Fırat Nehri'ne ve çevre bölgeye sızması nasıl önlenecek?
- Mezopotamya'ya binlerce yıldır su veren, besleyen Fırat Nehri özelinde bu coğrafya zehirden nasıl kurtulacak, arındırılacak? Fırat Nehri ve diğer su kaynaklarını da kapsayan bölge ekosisteminin yaşadığı çevresel felaketin etkileri nasıl telafi edilecek?

Tüm bu sorular havada kalmakta… Bunlara doğru dürüst yanıt veren yetkili de yok. Bu acı felaketin ardından sorumluların ortaya çıkarak hesap vermesi, olayın gelişine yol açan ihmalin nedenlerinin incelenmesi ve sorgulanması artık kabul edilemez bir boyut kazanan çevre ve insanlık felaketlerinin önlenmesi açısından elzemdir. Bu konuda izin ve karar veren tüm yetkililerin kamuoyuna açıklama yapmasını, bu soruları yanıtlamasını bekliyoruz.

Çevresel felaketlerin sürekli yaşandığı, topraklarımızı, insanlarımızı, hayvanlarımızı ve doğamızı zehirleyen bu felaketlere dur demenin zamanı çoktan gelmiştir. Bu işletmelere yetki veren, izin veren, işletmeye açan, sözüm ona "çevre etki değerlendirme" raporları düzenleyen tüm yetkilileri ve uzmanları, felaketlerden ders çıkarmayan tüm "rant tüccarlarını" kınıyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, çevre felaketlerinin önlenmesi ve doğal kaynaklarımızın korunması için yetkilileri bilgiye dayalı ve çevreye duyarlı bir politika çerçevesinde katılımcı süreçleri önemseyen bir anlayış ile sorumluluk almaya çağırıyoruz.

Çevre ve insanlık felaketlerinin tekrarlanmaması, doğal kaynaklarımızın sürdürülebilir bir şekilde

yönetilmesi için TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak doğamızı ve çevre ekolojimizi koruma mücadelesini sürdürmekte kararlıyız.

İliç felaketinin tüm yönleriyle takipçisi olacağımızı belirtiyor, göçük altındaki yurttaşlarımızın bir an evvel sağlıklı şekilde aramıza dönmesini diliyoruz.

2.1.8. **8 Mart Dünya Kadınlarının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nde, Kadınların Eşitlik, Özgürlük ve Adalet Mücadelesini Dayanışmayla Selamlıyoruz**

8 Mart 2024

Eşit, adil, özgür bir yaşam; barış ve demokrasi için geçmişten bugüne mücadeleyi her alandan büyüten tüm kadınları saygıyla anıyor, mücadelenin ve direnişin toplumsal hafızalardaki önemli dönemlerinden biri olan 8 Mart Dünya Kadınlarının Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nü selamlıyoruz.

8 Mart'ın tarihsel birikiminin hatırlattıkları ve kadınların mücadeleleriyle bugüne taşıdığı kararlılığı, eşit ve özgür bir dünyaya dair umutlarımızı diri tutmaktadır. Kadınlar, tarih boyunca dünyada ve ülkemizde, toplumun ve hayatın her alanında karşılaştıkları ayrımcılık, şiddet ve eşitsizlikle mücadele etmiş; bugün hâlâ çalışma hayatında ve toplumsal yaşamda karşılaşılan cinsiyet temelli ayrımcılık ve sömürü, kadın mücadelesinin başat meselelerinden biri olarak karşımızda durmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kadınların istihdam ve sosyal yaşamda aktif rol almasını engellemekte ve bakım sorumluluğu gibi konuları kadınların üzerine yüklemektedir. Kadın bedeni ve doğurganlığı üzerindeki denetim, kadınların özgürlüğüne yönelik bir tehdit olarak, sistemin inşasında önemli bir rol üstlenmektedir. Ülkemizde kadınlara yönelik eşitsizlik ve şiddeti meşrulaştıran anlayış ve yaklaşımlar son yıllarda oldukça artmış; ekonomik ve sosyal sömürü, cinsel istismar ve şiddetin toplumda yaygınlaşmasının önü iktidarın söylem ve politikaları ile açılmıştır.
Kadınların fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet ile yaşamdan koparıldığı bu süreçte İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması; şiddete yönelik cezasızlık ve hukuksuzluk düzeninin bir parçası olarak mevcut anlayışın kadın kimliğine yaklaşım biçiminin bir parçasıdır. Kadın emeğinin görmezden gelinerek değersizleştirildiği, kadınların kayıt dışı çalışma koşullarında ucuz işgücü olarak görüldüğü, eşit işe eşit ücret taleplerinden yoksun bırakılarak eşitsizliğin derinleştirildiği bu ortamda kadınlar; çok yönlü bu baskı düzenine karşı özgür ve adil bir yaşam mücadelesini yaşamın her alanında büyütmeye devam ediyor.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, 8 Mart'ta meydanlardan eşitlik ve özgürlük taleplerini yükseltecek olan kadınların mücadelesini selamlıyor; toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak, kadına yönelik her türlü şiddeti ve ayrımcılığı engellemek için bu alanda kadın haklarını savunmaya ve kadın hakları mücadelesinin içinde var olmaya devam edeceğimizi bir kez daha vurguluyoruz. Başta meslektaşlarımız olmak üzere tüm kadınların "8 Mart Dünya Kadınlarının Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü"nü kutluyoruz. Yaşasın 8 Mart!

2.1.9. **Beykoz'un Doğal Sit Alanı Olan Altı Mahallesiyle İlgili İmar Planlarına Bilirkişiden Engel**

12 Mart 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın "olur"uyla doğal sit derecesi düşürülen Beykoz'un Çengeldere, Fatih, Yavuzselim, Baklacı, Çiftlik ve Görele mahallelerini kapsayan 3 bin 275 hektarlık alanın imar planlarıyla ilgili bilirkişi raporu hazırlandı. Raporda, imar planı revizyonunun şehirleşme prensiplerine, planlama yöntemlerine ve plan esaslarına, kentsel yerleşmenin mevcut ve gelecekteki durumuna uygun olmadığı tespit edildi.

Ne olmuştu?
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 25 Kasım 2020'de İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı doğal sit alanında kalan Beykoz'un Çengeldere, Fatih, Yavuzselim, Baklacı, Çiftlik ve Görele mahallelerinin sit derecesini değiştirmişti. Bakanlık, bu aşamadan sonra altı mahalleyle ilgili Temmuz 2021'de imar planı hazırladı. TMMOB

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak imar planlarını yargıya taşımıştık. İstanbul 6'ncı İdare Mahkemesi'nin baktığı dava kapsamında bilirkişi raporu hazırlanmıştı.

Bilirkişiler, İstanbul Çevre Düzeni Planı'na göre tarımsal niteliği korunacak alanlarla çakışan yerlere konut fonksiyonu getirilmesi için İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden izin alınmadığını aktarmıştı. Bu durumun da Çevre Düzeni Planı ile imar planının kararları açısından uyumsuzluğa yol açtığı belirtilmişti. Planlama alanının Elmalı Barajı havza koruma alanını da kapsadığını göz önünde bulunduran bilirkişiler, kişi başına düşen inşaat alanı metrekaresinin koruma yaklaşımına uygun değerlendirilmediğini kaydetmiş, "kesin korunacak hassas alan" olarak belirlenen alanların planlama dışı bırakılmasının komşu alanların planlanmasında bütünlükten uzak sonuçlar doğurabileceği uyarısında bulunmuştu.

Söz konusu raporu hükme esas alan mahkeme, planların yürütmesini durdurmuştu.

Ek bilirkişi raporu hazırlandı

Dava kapsamında mahkemenin kararıyla 19 Şubat 2024'te bir bilirkişi raporu daha hazırlandı. Rapordan öne çıkan tespitler şöyle:

– Dava konusu alan "kesin korunacak hassas alan", "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" ve "nitelikli doğal koruma alanı" olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. İmar planında "kesin korunacak hassas alan" plan sınırı dışında bırakılmıştır. "Kesin korunacak hassas alan"ın neden plan sınırı dışında bırakıldığına yönelik bir gerekçe sunulmamıştır.

– Ekolojik, topoğrafik ve morfolojik olarak bir bütünlük gösteren bir alanın "kesin korunacak hassas alan" kısmının çıkarılarak plan yapılması parçalı bir şekilde koruma durumunu ortaya çıkarmaktadır.

– Dava konusu planda "kesin korunacak hassas alan"ın koruma rejimine bağlı olarak plan kararı getirilmeksizin korunacağı varsayılmıştır. Bu düşünce hatalıdır; çünkü dava konusu plan kararıyla getirilen konut kullanımı gibi kullanımlar "kesin korunacak hassas alan" ile bitişik ve hatta iç içedir. Alanın topoğrafya ve morfolojik yapısı ve havza alanındaki yerleşimin geçmişten günümüze büyümesi de birlikte düşünüldüğünde, "kesin korunacak hassas alan" üzerinde yapılaşma baskısı oluşması muhtemeldir.

– İmar planı kararlarıyla yapılaşma baskısını bertaraf edebilecek önlemler alınmadan doğrudan "kesin korunacak hassas alan"lar plan sınırı dışında bırakılarak bu alandaki olası değişimlerin parçacıl olarak ortaya çıkmasına olanak sağlanmıştır. Bu durum "kesin korunacak hassas alan"ların korunmasına hizmet etmeyecektir.

– Dava konusu planın sınırı dışında bırakılan "kesin korunacak hassas alan"la ilgili demiryolu ve imar yolu kararı getirilmiştir. "Kesin korunacak hassas alan" içindeki TCDD alanına yönelik Tabiat Varlığı Komisyonu tarafından bir karar alınmamıştır. Bu alan içindeki imar yollarıyla ilgili de bir karar alınmamıştır. "Kesin korunacak hassas alan"larla ilgili mevzuatın sadece orman yolu yapılmasına izin verdiği göz önünde bulundurulduğunda demiryolu ve 12 metre genişliğindeki taşıt yolunun inşai faaliyet olması nedeniyle "kesin korunacak hassas alan" içinde yapılamayacağı değerlendirilmiştir.

Tarımsal alanlar

– Çevre Düzeni Planı'nda gösterilen "tarımsal niteliği korunacak alan" ile 1/5000 ölçekli planın esas aldığı "tarımsal niteliği korunacak alanlar" birbiriyle uyuşmamaktadır. Planda İl Tarım Müdürlüğü tarafından sınırları belirlenen tarımsal araziler esas alınmıştır.

– Çevre Düzeni Planı'nda "tarımsal niteliği korunacak alan" olarak gösterilen ancak aynı zamanda 2B alanlarıyla çakışan yerlere konut fonksiyonu getirilmesi için İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden izin alınması gerekmektedir. Ayrıca demiryolu hattının bazı kısımları da "tarımsal niteliği korunacak alan" üzerinden geçmektedir.

– Görele Mahallesi'nde "tarımsal niteliği korunacak alan"dan geçen demiryolu hattıyla ilgili yalnızca bir parsele yönelik izin alınmıştır, diğer parsellere ilişkin izin alınıp alınmadığıyla ilgili dosya içinde bilgi bulunmamaktadır.

Nüfus hesabı

– Yapılan hesaplamalarda kişi başına düşen inşaat alanı 45 metrekare olarak kabul edilmiştir. Bu oranın plan raporunda yer alan doku analizlerine göre belirlendiği ifade edilmiştir, ancak dosyada bulunan Prof. Dr. Fatih Terzi tarafından

hazırlanmış teknik rapordaki doku analizlerine göre kişi başına düşen inşaat alanı 35,5 metrekaredir. Alanda kişi başına düşen inşaat alanı hesabı doku ortalamasının üzerindedir.

– Kişi başına düşen inşaat alanı 35,5 metrekare alındığında nüfus 85 bin 725 kişi olarak hesaplanmıştır. Diğer bir deyişle nüfus hesabı planlama alanı için elde edilebilecek maksimum nüfus olan 79 bin 102 kişinin üzerine çıkmaktadır.

– Nüfus hesabında kişi başına düşen inşaat alanının 45 metrekare olarak kabul edilmesi planlama alanının gerçek koşullarının üzerindedir. Bu kabul havzada yaşayan nüfusu da düşük çıkarmaktadır. Bu durum imar planı revizyonundaki sosyal ve teknik donatı alanı standartlarını değiştirebilir.

Planlar iptal edilmişti

Bu dava devam ederken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mart 2022'de Beykoz'un altı mahallesiyle ilgili imar planlarını revize etti. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi revize edilen imar planlarına da karşı da dava açmıştı. İstanbul 3'üncü İdare Mahkemesi'nde görülen davada da bilirkişi raporu hazırlanmış, raporda planların imar mevzuatına uygun olmadığı belirtilmişti. İstanbul 3'üncü İdare Mahkemesi de bilirkişi raporuna dayanarak planları iptal etmişti.

2.1.10. **Sit Derece Değişiklikleri: Sedef Adası'nı Yapılaşmaya Açacak Değişikliğin İptali Kesinleşti**

12 Mart 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın İstanbul'daki Sedef Adası'yla ilgili sit değişikliği kararının iptal edilmesi için açtığımız davada verilen iptal kararı Bölge İdare Mahkemesi tarafından kesinleştirildi. Yerel mahkeme, söz konusu değişiklikle habitatın parçalanacağını, İstanbul ekosisteminin olumsuz etkileneceğini belirtmişti. İstanbul'daki Prens Adaları'nın bir parçası olan Kaşık Adası ve Sedef Adası'nın doğal sit alanı derecesi Bakanlık tarafından Ekim 2021'de "nitelikli doğal koruma alanı" ve "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak değiştirilmişti. Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'na (ETBAR) dayandırılan sit derecesinin düşürülmesiyle adalarda yat limanı, turizm tesisi, tekne imal ve çekek yeri yapılabilecek, madencilik dahi yapılabilecekti. ETBAR hazırlama işi Bakanlık tarafından 2014 yılında AKS isimli bir şirkete 137 bin TL'ye ihaleyle verilmiş, bu şirket de İstanbul'da toplam büyüklüğü 58 bin 621 hektar olan 506 doğal sit alanı için 370 günde rapor hazırlamıştı.

Bilirkişi değerlendirmesi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi de Bakanlığın iki adayla ilgili sit derecesi değişikliğine yönelik kararının durdurulması ve iptal edilmesi için dava açmıştı. İstanbul 12'nci İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında keşif yapıldı. İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nden beş akademisyenin Mart 2023'te hazırladığı bilirkişi raporundan öne çıkan tespitler şöyleydi:

– Adaların topoğrafik yapısı ve rüzgar etkileşimi ile birlikte, olası inşaat çalışmalarından kaynaklı hava/toz kirliliği adalara yayılacak ve korunan alanlardaki doğal ortamlara zarar verecek. Sedef Ada'sında ağaç dokusunun kaybının ötesinde 19 metre yüksekliğe ulaşan topoğrafik yapıda hafriyat, kazı-dolgu işlemlerini beraberinde getirecek. Kaşık Adası'ndaysa imara açılmak istenen alan adanın tam merkezinde yer aldığı için habitat parçalanmasına neden olacak.

– Yoğun bitkisel doku ve ağaç varlığına sahip olan ada sisteminin bileşenlerinde değişikliklere gitmek sadece adaların değil İstanbul ekosistemi açısından da geri dönülemez kritik sonuçlar verebilir.

– Adalar sismik konum açısından 1'nci derece tehlikeli deprem bölgesi içinde yer alıyor. Prens Adaları, Marmara Denizi içinden geçen faylardan birine kendi adını verecek kadar sismik yapı ile etkileşim içerisinde. Prens Adaları Fayı, iki adaya da ortalama 8 km'lik bir mesafede bulunuyor. Adalarda yapılaşma alanlarını ve dolayısıyla da gece veya gündüz nüfusunu arttırmak, depremin etkilerini kaçınılmaz olarak arttırıcı bir boyuta sahip olacak.

– 2020 tarihli Adalar Tsunami Risk Analizi ve Eylem Planı Kitapçığı'na göre deniz altı heyelanı ile oluşan tsunami dalgaları, sismik kaynaklı tsunami dalgalarından daha yüksek ve diktir. Deniz

altı heyelanı modeline göre, Kaşık Adası yüzde 40 ile en fazla su basma alanı yüzdesine sahip. Sedef Adası'nda ise su basma derinliği en fazla 12,23 metre. Su basma alanı ise adanın yüzde 23,49'una denk geliyor.

– İnşaat çalışmaları ve turizm faaliyetlerinden kaynaklı olarak artacak kullanıcı miktarının ada için tehlikeyi arttırabileceği değerlendirilmektedir.

ETBAR değerlendirmesi
Bilirkişi heyeti, ETBAR'la ilgili tespitler de yapmıştı. Heyet, ETBAR'ın ada ekosistemlerinin özgünlüklerine rağmen ekolojik dirençlerinin düşük olduğuna vurgu yaptığını, ancak diğer taraftan da rapor önerisinde adaları daha da kırılgan hale getirecek şekilde koruma statülerini düşürdüğünü belirtmişti. Heyetin aktardığına göre, flora, fauna, deniz ve kara ekosistemine dair kritik önem düzeyine sahip konular hakkında yeterli ayrıntıda ve hassasiyette inceleme ve araştırma da yapılmamıştı.

Nadir köpek balıklarının üreme alanı
Bilirkişi raporunda, ETBAR'da denizel alanın 47,71 hektar olduğu ve tüm alanın yüzde 6,08'ini oluşturduğu belirtilmişti. Buna rağmen denizel ortamda bulunan ve sayıları 2 bin ila 3 bine ulaşan memeli, balık ve omurgasız türleri üzerine bir araştırma gerçekleştirilmediği ve türlerin listelenmediği ortaya çıkmıştı. Heyet, Adalar bölgesinin "Oxynotus centrina – Raja radula – Squalus acanthias" gibi nadir köpekbalıklarının önemli üreme alanlarından biri olduğunu belirterek, raporda bundan da bahsedilmediğini aktarmıştı.

Kış mevsiminde araştırma yok
Bilirkişiler, ETBAR hazırlanırken tutulan arazi tutanaklarının kopyalarını da incelemişti. Tutanak tarihlerinin 20 Mayıs 2014, 24 Ağustos 2014, 23 Ekim 2014 ve 28 Ekim 2014 olduğunu belirten heyet, araştırmanın yaz, sonbahar ve ilkbahar mevsimlerini kapsadığını, rapor hazırlanırken en az ardışık dört mevsim kuralına uyulmadığını kaydetmişti.

Bakanlıktan yeni düzenleme
İstanbul Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, bilirkişi raporundan iki ay sonra, mahkeme henüz bir karar vermeden önce Sedef Adası'nda yapılaşmanın önünü açan sit değişikliği kararını değiştirmişti. Müdürlük, 10 Nisan 2023 tarihli kararıyla adada yapılaşmanın önünü açan "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı"nı genişletmiş, adanın batısında Sedef Adası Plajı'nı kapsayan geniş bir alanı da yapılaşmaya açmıştı.

Mahkemenin kararı
İstanbul 12'nci İdare Mahkemesi, bilirkişi raporunu hükme esas alarak 27 Nisan 2023'te dava konusu sit derecesi değişikliğini iptal etmişti. Mahkeme, dava konusu işlemin dayanağı olan ETBAR'da mekânsal hesaplamaların detayları ve haritalama çalışmalarının yer almadığını aktarmıştı. Dava konusu işlemin arazi kullanımı, eğim, topoğrafya, imar durumu ve kritik türler gibi verilerle ilgili açıklayıcı olmadığını belirten mahkeme, kritik role sahip sentez çalışmasının da raporda yer almadığını kaydetmişti.

"Ardışık dört mevsim kuralına uyulmadı
ETBAR'ın bitki ve hayvan türlerine ilişkin yetersiz olduğunu belirten mahkeme, raporla ilgili yürütülen çalışma kapsamında Ağustos, Ekim ve Mayıs aylarında sahaya çıkıldığını aktarmıştı. Araştırmanın yaz, sonbahar ve ilkbahar mevsimlerini kapsadığını kaydeden mahkeme, yönetmeliğe göre rapor hazırlanırken en az ardışık dört mevsim kuralına uyulmadığını belirtmişti.

"Çevre Düzeni Planı'na uygun değil"
Dava konusu yerin koruma statüsünün "nitelikli doğal koruma alanı" ve "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak tescil edilmesinin alanda yapılaşmaya yol açacağını belirten mahkeme, ortaya çıkan yapılaşma ve bunun neticesinde nüfusun artırmasının İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın adalarla ilgili ilkelerine uymadığını kaydetmişti.

"İstanbul ekosistemini olumsuz etkileyecek"
Mahkemeye göre, biyoçeşitlilik açısından değeri yüksek, yoğun bitkisel doku ve ağaç varlığına sahip olan ada sisteminin bileşenlerinde değişikliklere gitmek, sadece adaların değil İstanbul ekosistemi açısından da geri dönülemez olumsuz sonuçlara neden olacaktı.

Afetlerle ilgili değerlendirmeler
Yapılaşma alanları ve insan aktivitelerini artırmanın depremin etkilerini de artıracağına işaret eden mahkeme, söz konusu işlemin tsunami nedeniyle de oldukça riskli olduğunu aktarmıştı. Mahkeme, davaya konu olan parselin turizm amaçlı kullanılması durumunda korunan alanların

aleyhine bozulma riski oluşacağını kaydetmişti. Bu durumda habitat parçalanması yaşanacağını belirten mahkeme, yaban hayatının olumsuz yönde etkileneceğini belirtmişti.

Bakanlığın itirazına ret
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İstanbul 12'nci İdare Mahkemesi'nin kararına itiraz ettiği için dosya üst mahkemeye taşınmıştı. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi, 21 Şubat 2024 tarihli kararıyla bakanlığın istinaf talebini reddederek yerel mahkemenin iptal kararını kesinleştirdi. Hatırlanacağı üzere, daha önce de Yassıada sit derecesi düşürülerek yapılaşmaya açılmıştı. Turizm ve kültürel tesis alanı ilan edilen adada yap-işlet-devret modeliyle otel, kongre merkezi, liman ve diğer turistik tesisler inşa edildi. 2018 yılında açılan beş yıldızlı otel, zarar ettiği için devredildi. Adanın tarihi ve doğal dokusundan ise geriye hiçbir şey kalmadı.

2.1.11. **Beykoz'un Doğal Sit Alanı Olan Zerzevatçı Mahallesi'ni Yapılaşmaya Açacak Değişikliğe Bilirkişi Engeli**

13 Mart 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın "olur"uyla sit derecesi düşürülen Beykoz'un Zerzevatçı Mahallesi'ndeki 285 hektarlık alanla ilgili bilirkişi raporu hazırlandı.

Raporda, sit derecesi değişikliğinin koruma ilke ve yaklaşımlarına ve kamu yararına aykırı olduğu, değişikliğe zemin hazırlayan Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'nun "yok hükmünde" olduğu belirtildi.

Ne olmuştu?
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 28 Ocak 2022'de Zerzevatçı Mahallesi'nin "doğal sit alanı" derecesini "nitelikli doğal koruma alanı" ve "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak tescillemişti. Söz konusu değişiklik, Bakanlığın özel bir şirkete hazırlattığı Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'na (ETBAR) dayanılarak yapılmıştı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak imar planlarını yargıya taşımıştık.

Bilirkişi raporu hazırlandı
İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi'nin baktığı dava kapsamında 5 Mart 2024'te ekolog, çevre mühendisi, yaban hayatı uzmanı ve şehir plancılarından oluşan heyet bir bilirkişi raporu hazırladı.

Raporda, dava konusu alanın ekolojik özellikleriyle ilgili tespitler yapıldı. Rapordan öne çıkan kısımlar şöyle:

125 kuş türü bulunuyor
– Dava konusu alan Boğaziçi Önemli Doğa Alanı içerisinde yer almaktadır. Boğaziçi Önemli Doğa Alanı, İstanbul Boğazı, Belgrad Ormanı, Polonezköy Tabiat Parkı ile etrafındaki ormanlık alanı kapsamaktadır. Boğaziçi Önemli Doğa Alanı dünyanın en önemli kuş göçü bölgesidir. Ayrıca yüzbinlerce su kuşu, yırtıcı ve ötücü kuş türüne göç döneminde ev sahipliği yapmaktadır. Alan, küçük orman kartalı, yılan kartalı, küçük kartal, kara çaylak, leylek ve karaleylek gibi süzülen kuşların göç nüfusunu barındırmaktadır. Bölgede binlerce karabatak, karabaş martı ve gümüş martı kışlamaktadır.

– İstanbul Kuş Gözlem Topluluğu üyelerinin Zerzevatçı Mahallesi etrafındaki son 10 yıllık kayıtlarına göre bölgede 125 kuş türü tespit edilmiştir.

– Dava konusu alanda literatür ve daha önceki yıllarda yapılan gözlemler sonucu tespit edilen 11 kuş türü tehdit altındadır.

– Alan, İstanbul'da süzülerek göç eden kuşların en iyi izlendiği Toygartepe'ye yaklaşık 700-850 metre uzaklıktadır. Beykoz sınırları içerisinde 287 kuş türü, İstanbul'da 352 kuş türü ve Türkiye'de görülen kuş türü sayısının 492 olduğu göz önüne alındığında, ülkede yaşayan kuş türlerinin yüzde 25'i dava alanında görülebilmektedir. Bu da alanın kuş türü zenginliğini göstermekle birlikte alanda yaban hayatının devamlılığının ne kadar önemli olduğuna işaret etmektedir.

– Özellikle sonbahar mevsiminde gerçekleşen kuş göçünce yüzbinlerce yırtıcı kuş bölgeden geçmektedir. Söz konusu alan ilkbahar ve sonbahar göçünde Afrika ile Avrupa arasında göç eden kuşların yorgun bir şekilde uğradıkları, yakıt depolayarak zorlu yolculuklarına devam etmelerini sağlayan bir istasyon görevi görmektedir. Göç dönemlerinde ve yaz aylarında gökyüzünü kırlangıçlar, ebabiller, arı kuşları ile yırtıcı kuşlar, kış

aylarındaysa sığırcık sürüleri ve yabani güvercin sürüleri kaplamaktadır.

– Bern sözleşmesine göre dava konusu alan ve etrafında gözlemlenen kuşlardan 116'sı koruma altındaki türlerdendir. Bu alanın kuşlar için önemli olması, süzülerek göç eden kuş göç yolu üzerinde olması, alanın etrafının genel anlamda orman olması nedeniyle "doğal sit- nitelikli doğal koruma alanı" olarak kalması gerekmektedir. Dava konusu alanın statüsünün düşürülmesinin kuşlar ve yaban hayatı açısından uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Etrafı ormanlık alan

– Sit derecesinin düşürülmesiyle söz konusu alanın önemli bir bölümünde çadırlı kamp, karavan, günübirlik faaliyetlerin yanı sıra tarım, hayvancılık amaçlı entegre tesisler, turizm tesisleri, düşük yoğunlukta yerleşimler yapılabilmekte, madenlerin aranmasına izin verilebilmektedir. Bu kapsamda dava konusu alanda sayılan kullanımlara ilişkin faaliyete gidilmesi durumunda zaten oldukça bozulmuş fakat mevcut yasal çerçeve kapsamında restore edilebilecek doğal yapının daha da bozulmasına yol açılabileceği değerlendirilmektedir.

Bilimsel rapor yok hükmünde

Raporda, sit derecesinin düşürülmesine dayanak olan ETBAR ile ilgili tespitlerde de bulunuldu. Bilirkişi raporuna göre, ETBAR 246 sayfadan oluşuyor. Bunun 43 sayfasında alana ilişkin temel bilgiler ve bulgular yer alıyor. Raporun 41 sayfasında konum bilgisi verilmeden bitki listesi, sekiz sayfasında konum bilgisi olmayan hayvan listesi, 102 sayfasında koordinat tablosu, 33 sayfasında Kuzey Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı'na ilişkin koruma kurul kararları, 10 sayfasındaysa alanda yapılan beş tespit arazi gezisiyle ilgili birer sayfalık tutanak ve birkaç fotoğraf bulunuyor. Bilirkişilerin söz konusu raporla ilgili değerlendirmeleri şöyle:

– Bu haliyle raporun bir bilimsel çalışma değil, toplama bir envanter çalışması olarak görülebileceği, ilgili yönetmelik gereği ardışık dört mevsim yapılması gerekmesine rağmen son 10 sayfaya sunulan tutanakların, 26.961,85 Ha büyüklüğündeki alan için yapılabilecek gözlemlerin büyüklüğü, içeriği ve bilimsel olarak olması gereken niteliği düşünüldüğünde ancak yok hükmünde sayılabileceği değerlendirilmektedir.

– Raporda nitel değerleri nicel olarak analiz etme iddiasıyla sunulan Analitik Hiyerarşi Süreci tekniğinin sadece nicel değerlendirme için kullanıldığı, konum bilgileri eksik olduğundan incelenen türlerin bağlamından, içinde bulundukları ortamdan koparılarak nesneleştirildiği görülmektedir. Bu yaklaşımın, İstanbul 3 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun kararlarıyla yüksek derecede belirlenen doğal sit alanlarında ortaya çıkan bozulmaları giderecek öneriler geliştirmek, daha korumacı bir tutum belirlemeye yardımcı olmak yerine, bozulmayı teşvik etmek, bozanı ödüllendirme anlamına gelecek şekilde çoğu yerde koruma derecesinin düşürülmesine neden olduğu gözlenmektedir.

– Dava konusu alan kısa sürede yönetmelik kapsamında incelenip değerlendirilebilir büyüklükte olsa da proje ekibi bu yönde bir çaba içine girmemiş, yaklaşık 27.000 Ha büyüklükteki alan için yaptığı değerlendirmelerle dava konusu tescil kararlarını verme yoluna giderek ölçeğin gerektirdiği detay çalışmalardan kaçınmıştır.

– Dava konusu işlem Beykoz ilçesindeki doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesine yönelik yapılan birkaç çalışmadan biridir. "Beykoz Doğal Sit Alanı Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu"nda itiraz konusu Zerzevatçı Mahallesi'ne yönelik özel olarak yapılmış bir çalışmaya ilişkin kanıt bulunmamaktadır.

Rapor metni içinde yapılan taramada Zerzevatçı kelimesi bir kere bile geçmemekte, arazi tespiti yapılan yerler arasında dava konusu alan veya yakın çevresi yer almamaktadır. Bu haliyle tescil işlemine yönelik koruma alanlarının sadece mevcut arazi kullanışına bakılarak belirlendiği izlenimi edinilmektedir.

– Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Beykoz'da parça parça değerlendirme çalışmalarının devam ettiği bilinmektedir. Alanın büyüklüğü nedeniyle etaplama makul görülebilir. Ancak etaplara inildiğinde "Beykoz Doğal Sit Alanı Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu"nun çalışılan etaba ilişkin kısımlarının biraz da detaylandırılması, gerekiyorsa etaba ilişkin ilave çalışmalarla, koordinat listesi gibi lüzumsuz içeriklere girilmeden bilimsel olarak kabul edilebilir genişletilmiş bir güncelleme yapılmasının koruma mevzuatı açısından daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

İmar planları iptal edilmişti

Beykoz'un Zerzevatçı Mahallesi'nin yanı sıra Çengeldere, Fatih, Yavuzselim, Baklacı, Çiftlik ve Görele mahallelerini kapsayan 3 bin 275 hektarlık alanın da sit derecesi de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından düşürülmüş, değişikliğe dayanılarak yeni imar planları hazırlanmıştı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, imar planlarının iptal edilmesi için dava açmıştık. Bu dava kapsamında geçtiğimiz günlerde bir bilirkişi raporu hazırlanmış, raporda imar planının şehirleşme prensiplerine, planlama yöntemlerine ve plan esaslarına, kentsel yerleşmenin mevcut ve gelecekteki durumuna uygun olmadığı tespit edilmişti. Bakanlık, bu dava devam ederken planlarda revizyona gitmişti. Revize planlara karşı açtığımız dava kapsamında İstanbul 3'üncü İdare Mahkemesi, planları imar mevzuatına uygun olmadığını belirterek iptal etmişti.

2.1.12. **Orman Genel Müdürlüğü Pendik'te Ormanın İmara Açılmasıyla İlgili Davada Bakanlıkla Karşı Karşıya**

27 Mart 2024

Orman Genel Müdürlüğü, Pendik'e bağlı Kurna Köyü'nde 90 dönümlük ormanlık alanın yapılaşmaya açılmasına karşı açtığımız davada Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na karşı TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin yanında dosyaya müdahil oldu. Müdürlük, ormanlık alanların imar uygulamasına konu edilemeyeceğini belirterek, bu durumun söz konusu alanın ormanlık alan vasfını yitirmesine neden olacağını kaydetti. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak Pendik'e bağlı Kurna Köyü'nde 90 dönüm ormanlık alanın yapılaşmaya açılmasına karşı dava açmıştık. Söz konusu alan 17 Temmuz 2016'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından "Kurtköy-Pendik Fuar Alanı Uygulama İmar Planı" kapsamında "fuar alanı" ilan edilmişti. İstanbul 6'ncı İdare Mahkemesi, imar planının Kurna Köyü sınırları içinde kalan kısımlarını iptal edince söz konusu alan plansız kalmıştı. Bakanlık, 20 Ağustos 2021'de dava konusu ormanlık alanın da içinde olduğu bölgeyi "Kurna ve Harmandere Mahalleleri Rezerv Yapı Alanı" ilan etmişti. Mülkiyeti Maliye hazinesinde olan ormanlık alan, Orman Genel Müdürlüğü'nün 26 Ağustos 2022 tarihli oluruyla Sahil Güvenlik Komutanlığı'na tahsis edilmişti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da 9 Haziran 2023'te ormanlık alanı yapılaşmaya açacak imar planlarını hazırlamıştı. İstanbul 7'nci İdare Mahkemesi'nde açtığımız dava kapsamında öncelikle yürütmenin durdurulmasını, sonra da planların iptal edilmesini talep etmiştik.

İstanbul 7'nci İdare Mahkemesi, Orman Genel Müdürlüğü'nün davaya katılma talebini 15 Şubat 2024 tarihli ara kararıyla kabul etti ve müdürlüğün dava konusu işlemle bağı olduğunu ve dava sonucunun hak ve menfaatini ilgilendirdiğini açıkladı. Mahkeme, Orman Genel Müdürlüğü'nü Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yanında davaya kattı. Bunun üzerine Orman Genel Müdürlüğü, 5 Mart 2024'te mahkemeye bir dilekçe daha sundu. Devlet ormanlarının imara konu edilmesinin mümkün olmadığını kaydeden Müdürlük, telafisi güç veya mümkün olmayan bir sonuçla karşılaşılmaması için kurumun hak ve menfaatinin korunması açısından Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafında davaya müdahil olmak istediğini aktardı. Müdürlüğün dilekçesinde, ormanlık alanların imar planına konu edilmesinin orman üzerinde tasarruf hakkına ve yapılaşmaya neden olacağı belirtildi. İmar uygulamaları sonucunda orman niteliğinin korunamadığına dikkat çeken Müdürlük, bakanlığın işleminin orman mevzuatına aykırı olduğunu kaydetti.

İstanbul 7'nci İdare Mahkemesi'nde devam eden dava kapsamında bilirkişi heyetinin söz konusu alanda keşif yapması bekleniyor.

2.1.13. **Kentsel Bir Bellek Olma Özelliği Taşıyan Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şube Binası Tescillenmelidir, Yıkımı Kabul Edilemez!**

28 Mart 2024

Ülkemizin en yıkıcı depremlerinden biri olan Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat depremlerinin birinci yılını geride bırakırken, depremin merkezinde bulunmasına rağmen hiç hasar almayan Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şube Binası "rezerv alan" içerisinde kalması sebebiyle yıkım

tehlikesi ile karşı karşıyadır. Depremin etkilediği afet bölgesinin olağanüstü koşulları göz önünde bulundurulduğunda; çözüm bekleyen sorunlara rağmen rant temelinde dönüşüm ısrarından vazgeçilmediğinin somut bir göstergesi olan bu girişim, kabul edilemez.

Kentlere ilişkin izlenen politikalarda ülkemizin bir deprem ülkesi olduğu gerçeği göz ardı edilerek; "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun" gibi güncellenen araçlarla, kentleri rant temelinde dönüştürmenin yolları açılmakta; yerleşim yerleri rezerv alan edilerek yeni rant alanları yaratılmaktadır.

Doğru mühendislik ve yapı teknikleriyle inşa edilerek deprem dayanımını kanıtlayan Kahramanmaraş Şubesi'nin "afet riski" gerekçesiyle yıkımına karar verilmesi; afetlerin yeni ekonomik kaynaklar yaratmada bahane olarak kullanılmasından başka bir anlam taşımamaktadır. Kamusal alanlarımızı rantçı bir politika ile yok etme niyetinde olan bu anlayışın kent merkezlerini rezerv alan ilan etmesi kabul edilemez.

Bugün, TMMOB Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şubesi Binası'nın karşı karşıya kaldığı tehdit, tek bir yapı ya da bölgeyle sınırlı kalmamakta; tüm ülke coğrafyasında uygulanabilecek bir yıkım ve mülksüzleştirme sorunu olarak önümüzde durmaktadır.

Kentin hafıza merkezinin yıkıldığı bir kent planlaması düşünülemez. TMMOB Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şubesi Binası, geçmişten bugüne kent belleğini içerisinde muhafaza eden bir değer olarak kentin kimliğinde önemli bir yer tutmaktadır. Şube binasının kültürel özelliklerle iç içeliği, yapı niteliği, kentin hafızasını taşıması, içerdiği mekânsal anlamı gibi tüm unsurlarıyla tescillenmesi ve varlığını sürdürmesi zorunluluktur. Bundan hareketle, başta TMMOB Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şube Binası olmak üzere kent merkezlerini, yaşam alanlarını, kültürel varlıklarımızı tehdit eden tüm hukuki düzenleme ve uygulamalara karşı birlikte mücadele etme çağrısında bulunuyoruz. Afetlerden fırsat yaratan bu anlayış ve politikalara karşı çevre ve toplum yararına çabamızı sürdüreceğiz.

TMMOB Mimarlar Odası Kahramanmaraş Şube Binası Kentin Hafıza Noktasıdır, Yıkılamaz!

2.1.14. **Sit Derece Değişiklikleri: Haydarpaşa Lisesi Arazisini Yapılaşmaya Açacak Sit Değişikliği İptal Edildi**

28 Mart 2024

Validebağ Korusu'nun sınırları içerisinde yer alan Haydarpaşa Lisesi arazisinin doğal sit derecesinin düşürülmesine karşı açılan davada mahkeme, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın sit değişikliği kararını iptal etti.

Üsküdar Belediyesi'nin yürütmeyi durdurma kararlarına karşın imara açmaya çalıştığı Validebağ Korusu'nun doğal bir uzantısı olan Haydarpaşa Lisesi'nin arazisinin doğal sit derecesi Resmi Gazete'de 28 Kasım 2021'de yayınlanan karara göre "'sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak tescillenmişti. Bakanlığın yaptığı derece değişikliğiyle okul arazisinde turizm faaliyetlerine ve konut inşasına izin verilecekti.

Bu değişiklikten sonra, Şubat 2022'de velilere lisenin yıkılıp yeniden yapılacağı, öğrencilerin seneye başka bir okula geçici olarak nakledileceği belirtilmişti. Kasım 2023'e geldiğimizde okul boşaltılmış, korunun yanındaki yurt binaları komple yıkılmış, okulun bahçesi de molozla dolmuştu.

Okula komşu alanın 25 metre zemin altına kadar beton döküldüğü için doğal sit alanının etkileşim geçiş sahasındaki anıt ağaçlar su kaynaklarıyla bağı kesildiği için kurumuştu.

Bilirkişi raporu hazırlandı

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Haydarpaşa Lisesi arazisini yapılaşmaya açacak değişikliğin iptalini isteyen Validebağ Gönüllüleri Derneği'nin açtığı davaya müdahil olmuştu. İstanbul 3'üncü İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında bilirkişi raporu hazırlandı. Bilirkişi raporunda, söz konusu değişikliğe dayanak olan 23 No'lu Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi Raporu'nun (ETBAR) Aralık 2016'da hazırlandığı belirtildi. ETBAR'ın Validebağ 1'nci derece doğal sit alanının tamamını kapsadığını aktaran rapor, değerlendirme sonucunda söz konusu alanın "nitelikli doğal koruma alanı" olmasının önerildiğini belirtti. Raporda Haydarpaşa Lisesi'nin bulunduğu alanın "sürdürülebilir

koruma ve kontrollü kullanım alanı" olmasına yönelik herhangi bir önerinin yer almadığını kaydeden bilirkişiler, metin içinde yapılan taramada lise alanından hiç bahsedilmediğini belirtti.

Geçici yapılaşma koşulları belirlendi
Bilirkişi raporuna göre, değişikliğin dayandığı ETBAR, İstanbul 1 Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nda görüşüldü ve Eylül 2021'de Haydarpaşa Lisesi arazisi için şu geçici yapılaşma koşulları belirlendi:

– Bu alanla ilgili Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun ve ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun uygun görüşü olmadan herhangi bir uygulamaya izin verilmez.

– Bu alanda, eğitim tesisi ve eğitim tesisine hizmet veren tamamlayıcı nitelikte diğer yapılar yapılabilir.

– Haydarpaşa Lisesi doğal sit alanında yer alan tescilli kültür varlığında uygulamalarda ilgili Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınması gerekmektedir.

– Haydarpaşa Lisesi doğal sit alanında yapılacak uygulamalar sırasında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında herhangi bir kültür varlığına rastlanması durumunda, yasaya göre çalışmaların durdurularak en yakın mülki amirliğe ve müze müdürlüğüne haber verilmesi gerekmektedir.

– Haydarpaşa Lisesi doğal sit alanına ilişkin en kısa zamanda koruma amaçlı imar planının hazırlanarak ilgili Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna ve ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonuna iletilmesi gerekmektedir.

Sadece lise alanının statüsü değişti
Bilirkişi raporuna göre, doğal sit alanı içinde yalnızca Haydarpaşa Lisesi bulunmuyor. Alanda lisenin dışında Adile Sultan Kasrı ve müştemilatları gibi önemli sivil mimarlık örnekleri ile Haydarpaşa Lisesi ile hemen hemen aynı dönemlerde yapılmış Validebağ Fen Lisesi, Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Öğretmenler Huzurevi gibi başka yapılar da bulunuyor.

Bilirkişi raporunda söz konusu alanda benzer dönemlerde inşa edilmiş yapılar varken neden sadece Haydarpaşa Lisesi alanı için statü değişikliğinin gündeme getirildiğinin dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılamadığı belirtildi.

Rapora göre, bilirkişi keşfi sırasında heyete eşlik eden okul yöneticileri, okul alanı içinde pansiyon olarak kullanılan yapıların risk oluşturması nedeniyle kullanımının kısıtlandığını ifade etti. Raporda, bu bilginin 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinden sonra okul yapılarının güvenliğiyle ilgili açıklamalar ve İstanbul Valiliği tarafından 20 Şubat 2023'te yapılan pansiyon binalarından "riskli yapı" şeklinde bahsedilen açıklamayla desteklendiği kaydedildi.

Validebağ'ın Sit Alanları Yönetim Sistemi'nde halen "1'nci derece doğal sit alanı" olarak işlem gördüğünü belirten bilirkişiler, dosyadaki ETBAR'la önerilen "nitelikli doğal koruma alanı" statüsünün hala değerlendirme aşamasında olduğunu aktardı. ETBAR'la önerilen değişikliğin henüz bir sonuca ulaştırılmadığını kaydeden bilirkişiler, ETBAR'da hiç bahsi geçmeyen Haydarpaşa Lisesi'nin gerekçesiz bir şekilde "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak ilan edilmesinin koruma mevzuatı açısından uygun olmadığını belirtti.

Bilirkişi heyeti, ortak görüşünde, Haydarpaşa Lisesi'nin Validebağ'ın 1'inci derece doğal sit alanı olarak tescillenmesinden önce alanda yer aldığını aktardı. Lisenin pansiyonlar dahil mevcut işleyişinin bozulmasına gerek olmadığını kaydeden heyet, riskli durumda olan yurt binalarının Valilik kararıyla da yenilenebileceğini belirtti ve lise arazisinin "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak belirlenmesinin uygun olduğunu değerlendirdi.

Mahkemenin kararı
Mahkeme heyeti, alanın koruma önlemi gerektiren nadir ve endemik bitki türleri barındırdığından yapılaşmaya açılarak ekolojik bütünlüğünün bozulacağını aktardı.

Heyet, ETBAR'da dava konusu alanın "nitelikli doğal koruma alanı" olarak tescil edilmesi yönünde görüş belirtildiğini hatırlattı ve buna aykırı bir işlem tesis edildiğini ifade etti.
Bakanlığın işleminde kamu yararı ve hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varan heyet, dava konusu işlemi iptal etti.

2.1.15. **Atatürk Havalimanı'nın Bitişiğine Yapılmak İstenen Konut ve Ticaret Alanının İmar Planları Durduruldu**

29 Mart 2024

Millet bahçesi projesi sebebiyle pistleri kırılan Atatürk Havalimanı'nın bitişiğindeki İTÜ Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde 27 bin metrekarelik alanın konut ve ticaret imarına açılmasıyla ilgili davada mahkeme yürütmeyi durdurdu. Mahkeme, plan teklifinin bölgedeki yapı ve insan yoğunluğunu artıracağını, nasıl bir yapılaşmanın ortaya çıkacağının belirsiz olduğunu, kamu elinde olan bir alanın konut ve ticaret alanına çevrilmesinin mevzuata göre bir plan değişikliği gerekçesi olmadığını kaydetti.

Bakırköy Şenlikköy Mahallesi'nde bulunan 106 bin metrekarelik İTÜ'ye ait olan arazi 2014'te "İTÜ Arı Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi" fonksiyonu taşıyordu. Atatürk Havalimanı'nın bitişiğindeki dev arazinin 60 bin metrekarelik kısmı 28 Temmuz 2022'de Resmî Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanı kararıyla "İTÜ Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi" ilan edildi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da geriye kalan 46 bin 820 metrekarelik araziyle ilgili Mart 2023'te yeni bir imar planı hazırladı.

"Ticaret+konut" fonksiyonu verilen arazideki yapılaşma koşulu, emsal 1, yükseklik 4 kat şeklinde ayarlandı. Plan açıklama raporunda, Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde yer alan eğitim ve lojman yapıları için İTÜ'ye kaynak oluşturmak ve çevredeki yetersiz konut ve donatı alanlarının eksikliğini gidermek üzere kentsel dönüşümde kullanmak için fonksiyon değişikliği yapıldığı kaydedildi.

Raporda, planlama alanının 1'nci derece deprem bölgesinde yer aldığı belirtildi ve kurumların görüşlerine yer verildi.

Kurum görüşleri
Bakırköy Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, 8 Aralık 2022 tarihli görüşünde, söz konusu imar planının bölgeye daha fazla nüfus ve yapı yoğunluğu getireceğini belirterek planın uygun bulunmadığını kaydetti.İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Planlama Şube Müdürlüğü de planların bölgeye 618 kişilik ek nüfus getireceğini, bölgedeki yapı yoğunluğunu artırıcı nitelikte olduğunu, bölgesel ulaşım sistemi üzerindeki talepleri de artıracağını aktardı.

Planın ayrıcalıklı yapılaşma hakkı tanıdığını belirten İBB, söz konusu alanda tescilli kültür varlığı olan Ziraat Makinaları Deney Ünitesi'nin bulunduğunu hatırlattı. Görüş yazısında, kamu yararına kullanılması gereken taşınmazın kaybına yol açacağı ve trafik yükünü artıracağı için şehircilik ilkeleri, planlama esasları, donatı alanlarının dağılımı ve çevre yapılaşma değerleri açısından uygun olmadığı değerlendirildi. İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 9 Aralık 2022 tarihli görüş yazısındaysa imar planı teklifinin Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında sakıncası olmadığı aktarıldı.

Bilirkişi raporu alındı
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak imar planının durdurulması ve iptal edilmesi istemiyle dava açmıştık. İstanbul 3'üncü İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında bilirkişi raporu alındı. Raporda, plan teklifindeki yapılaşma koşulunun bölgenin genel dokusu ile uyumlu olmadığı, bu durumun ulaşım ve donatı dengesini olumsuz etkileyeceği, bölgede yapı ve insan yoğunluğunun artacağı belirtildi.

Planlama alanındaki yapılaşma koşullarının net olarak belirlenmediğini aktaran bilirkişiler, kamu elinde bulunan bir alanın konut+ticaret alanı olmasının gerekçesinin olmadığını, yaratılan yapılaşma yoğunluğu, donatı dengelerinin bozulması gibi nedenlerle mevzuata, şehircilik ilkelerine ve planlama esaslarına aykırı bir durum oluştuğunu belirtti.

Mahkemenin kararı
Bilirkişilerin raporuna dayanan mahkeme, plan teklifinin hukuku uyarlığının bulunmadığı sonucuna vardı ve planlarla ilgili yürütmenin durdurulmasına hükmetti.

2.1.16. İmar Planları Altı Kez İptal Edilen Maslak 1453 İçin Mahkemeden Yürütmeyi Durdurma Kararı

3 Nisan 2024

Müteahhit Ali Ağaoğlu'nun Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ve Emlak Konut iş birliğiyle İstanbul Maslak'taki Fatih Ormanı'nın yanında inşa ettirdiği 1453 projesi için hazırlanan yedinci imar planının iptali istemiyle açtığımız davada mahkeme yürütmeyi durdurma kararı verdi. Dava kapsamında hazırlanan bilirkişi raporunda planların şehircilik ilke ve esaslarına, planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olmadığı belirtilmişti.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, imar planları daha önce altı kez iptal edilen Maslak 1453 için hazırlanan yedinci imar planının da iptal edilmesi için dava açmıştık. İstanbul 5'nci İdare Mahkemesi'nde görülen davada Şubat 2024'te bilirkişi raporu hazırlanmıştı. Raporda, iptal edilen plana göre inşa edilen yapıların korunduğu aktarılmış, planda alanda hem mevcut teşekkülün korunarak hem de yoğunluğun nasıl düşürüleceğine ilişkin herhangi bir bilgi, belge veya hesaplama olmadığı belirtilmişti. Plandaki belediye hizmet alanının ne amaçla kullanılacağının plan uygulama hükümlerinde belirlenmediğinin ifade edildiği raporda, planlarda özel üniversite alanı fonksiyonu yer almamasına rağmen alanda özel üniversite alanı bulunduğu kaydedilmişti. Sosyal kültürel tesis alanı ve sağlık alanında da yönetmelikte öngörülen standartlara uyulmadığı belirtilmişti. Rapora göre, alanda "ticaret+konut+turizm alanı" için ayrılan kısmı teknoloji geliştirme bölgesi yapılabileceği notu da planlama tekniklerine aykırıydı, çünkü bunun için plan değişikliği yapılması gerekiyordu. Bilirkişiler, yedinci imar planının da şehircilik ilke ve esaslarına, planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olmadığını kaydetmişti.

Yedinci imar planıyla ilgili davaya bakan İstanbul 5'inci İdare Mahkemesi, bilirkişi raporunu hükmüne esas aldı. Mahkeme, bir bölgenin düzenli ve sağlıklı bir şekilde kentleşmesi amacıyla kentleşme dışında ileriye yönelik amaçlar, hedefler ve vizyonlar da dikkate alınarak en az 15-20 yıl ilerisi düşünülerek planlama yapılması gerektiğini kaydetti. Dava konusu alanla ilgili imar planları iptal edildiğinden plansız kalan alanın yeni planlamasının yapıldığını hatırlatan mahkeme, daha önceki iptal gerekçelerinin dikkate alınması gerektiğini aktardı. Dava konusu planlarda bunun aksine olacak şekilde var olan yapı stoğunun korunmasına yönelik hükümler yer aldığı belirtildi.

"Hukuka aykırı olmasına rağmen sürdürüldü"
Mahkeme, "Dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu saptanmasına rağmen uygulamanın sürdürülmesi, hem tüm eylem ve işlemleri hukuka uygunluk karinesine dayanan hukuk devleti ilkesine aykırı bir durum yaratacağından telafisi güç zarara neden olacaktır" yorumu yaptı. Kararda, işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmemesi halinde, oluşacak zararın işlemin devam etmesi nedeniyle artacağı, yargılama sonunda verilebilecek iptal kararı ile önceki halin iadesinin olanaksızlaşacağı aktarıldı. Planların uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğini kaydeden mahkeme, oybirliğiyle yürütmenin durdurulmasına hükmetti.

Ne olmuştu?
Maslak 1453 projesinin bulunduğu İstanbul Ayazağa'daki ormanlık arazi daha önce askeri alandı. Söz konusu arazi İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından 12 Kasım 2008'de yapılan protokolle askeri tesis yapımı karşılığında TOKİ'ye devredildi, ancak iki yıl sonra, 2010'da "Gecekondu Önleme Bölgesi" ilan edildi. Söz konusu alanın imar planları da aynı yıl Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylandı.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bu uygulamaya karşı dava açmıştı. Bu dava sürerken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 16 Eylül 2011'de planlarda revizyon yaparak başka bir imar planı hazırlayarak bunu onayladı. Dava açılan imar planlarından farklı olmayan planlara göre yapılacak proje Eylül 2012'de kamuoyuna tanıtıldı.

İstanbul 8'inci İdare Mahkemesi, Mimarlar Odası'nın açtığı dava kapsamında Şubat planların iptaline karar verdi. Karara dayanak olan bilirkişi raporuna göre, konut yapılmak istenen arazi vadi tabanıydı ve yüksek derecede eğimliydi. Bu durum da deprem kuşağında olan İstanbul'da risk oluşturuyordu.

Bilirkişilerin hazırladıkları raporlarda, proje alanının İstanbul'un en önemli su kaynaklarına komşu

olduğu ve burada yapılaşmaya izin verilmesi halinde bölgenin doğal yapısının bozulacağı ve nihayetinde su kaynaklarının kirleneceği belirtilmişti. Fatih Ormanı da projeden olumsuz etkilenecek, ormandaki doğal hayatın sürekliliğinin kesileceğinin altı çiziliyordu. Bütün uyarılara karşın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ilk planlardan farklı olmayan ikinci imar planına dayanılarak Ağustos 2012'de projenin inşaatına başlandı. Bakanlığın ikinci imar planına karşı TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi de dava açmıştı. Söz konusu dava kapsamında Danıştay 6'ncı Dairesi, 2014 yılında yürütmeyi durdurma kararı verdi. Bu kararda da yine deprem tehlikesine işaret edildi. Mahkeme, planların ayrıntılı zemin etütleri yapılmadan hazırlandığını belirtmişti. Bu karar da projenin inşaatını durduramadı. O günlerde Emlak Konut GYO tarafından yapılan açıklamada 18 Nisan 2012 tarihli revize edilmiş bir imar planı daha olduğu, projenin bu plana göre yapıldığı belirtilmişti.

Kasım 2015'e gelindiğinde inşaatla ilgili başka gelişmeler de yaşandı. İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Sarıyer Belediyesi ve Şişli Belediyesi'ne gönderdiği yazıda şunları belirtti:

"Alanın mahkeme kararlarınca plansız alan olduğu dikkate alınarak verilmiş olan inşaat ruhsatlarının ivedi olarak iptal edilmesi ile inşai faaliyetlerinin hangi aşamada olduğunun ise yapı ruhsatını düzenleyen ilgili belediyelerince yerine getirilmesi hususunda gereğini arz/rica ederim."

Bu yazı da inşaatı durduramadı ve projeden satışlar başladı.
Ocak 2016'da TOKİ'nin projeyle ilgili yeni bir imar planı hazırladığı, Bakanlığın da imar planlarını onadığı ortaya çıktı. Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası bu planlara karşı da dava açtı. Bu dava kapsamında Danıştay 6'ncı Dairesi, Ağustos 2021'de imar planlarını bir kez daha iptal etti. Daire'nin kararında daha önce verilen yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarında belirtilen hususlara dikkat çekildi. Karar verildiğinde bloklarda yaşam başlamıştı. Plansız kalan proje için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bir kez daha devreye girdi ve 27 Şubat 2023'te yedinci imar planını hazırladı.

2.1.17. **Mimar Sinan'ı Saygıyla Anıyoruz**

8 Nisan 2024

Yüzyıla yaklaşan yaşamı boyunca tasarlayıp gerçekleştirdiği, her biri dünya mimarlığına esin kaynağı olmayı sürdüren eşsiz yapıtlarıyla ülkemizin ve toplumumuzun kültür elçisi olan büyük usta Mimar Sinan'ı ölümünün 436. yılında saygıyla anıyoruz.

Mimar Sinan, Anadolu'nun yanı sıra Balkanlar'dan Yakın Doğu'ya çok geniş bir coğrafyanın yapı sanatını ve mimarlık kültürünü harmanlayarak eriştiği sentez ile çağının özgün ve görkemli mimarlığını yaratmıştır. Yapılarında ölçülendirme, oran ve orantı kurma, strüktürel olgunluk ve yalınlık, mekânsal bütünlük ve kütle plastiği ile elde edilmiş estetik düzey, günümüz mimarlarına yüzyıllar öncesinden mesajlar iletmektedir.

Bugün Mimar Sinan'ın iki yapıtı, Süleymaniye ve Selimiye Külliyeleri UNESCO'nun Dünya Mirası Listesi'nde yer almaktadır. Sinan'ın yapıları, "insanın yaratıcı dehasının başyapıtları" ve "insanlık tarihinde dikkat çekici bir aşamanın seçkin örnekleri" olarak bu listeye girdiler. Dolayısıyla artık Sinan'ın mimarlığının çağdaş Dünya tarafından da "üstün evrensel değer" olarak tanındığını, Osmanlı Dünyası sınırları içinde yerel bir hayranlığın ve saygının çok ötesinde evrensel ölçekte bir DEHA olarak kabul edildiğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Sinan'ın miras bıraktığı bu eserler, bizler için bir yandan kent bütünlüğü içinde korunması gereken görkemli anıtlar, bir yandan da her baktığımızda mimar olarak kente ve topluma karşı sorumluluklarımızı hatırlatan tarihsel bir kaynaktır aynı zamanda. Sinan'ın mimarlığı İstanbul'un kentsel siluetinde imza oluşturan tüm görkemine ve azametine karşın "insan ölçeğini" asla unutmayan, içinde var olurken bireyi ezmeyen mekân kurgusuyla, toplumun bir arada zaman geçirebildiği kamusal yüzüyle de çağdaş mimarlığa ışık tutmaktadır.

Son yıllarda gerçekleşen seller, orman yangınları, depremler, heyelanlar, maden kazaları, vb. gibi insan ve doğa kaynaklı afetler, on binlerce yurttaşımızın canını kaybetmesiyle ve büyük yıkımlarla

sonuçlandı. Yıllardır bilim ve meslek insanlarının ısrarlı uyarılarına rağmen rant hırsıyla plansız programsız büyütülen yapılı çevrelerin bu kayıplardaki payı tartışılmazdır. Tüm bu olumsuzlukların ortaya koyduğu tablo, Türkiye'nin ağır insan kaybının yanı sıra uzun yıllar ekonomisini etkileyecek ve belki de genç kuşakların geleceğini de belirleyecek bir durumu ortaya koyuyor.

TMMOB Mimarlar Odası olarak 70. yılımızda; aralarında Mimar Sinan'ın eşsiz mirasına sahip olan kentlerimizin de bulunduğu tüm yaşam çevrelerimizin kimlikli, planlı ve sağlıklı gelişmesi için; tarihi ve doğal dokuyu tahrip eden, kültürel değerleri yozlaştıran ve hukuksal denetimi devre dışı bırakan, şehircilik ve mimarlık mesleği ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı mücadelemizi ilk günkü gibi sürdüreceğimizi belirtmek isteriz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi; kamu yararının gözetilmesini ve toplum hizmetinde mimarlığı temel alan tarihsel birikimiyle ülkemizin, mesleğimizin, doğal ve kültürel çevrenin, yaşam değerlerinin korunması için hukuka ve demokrasiye inanan meslek odaları üzerinde oluşturulmaya çalışılan bütün siyasi baskılara karşı özverili çalışmalarını ve mücadelesini sürdürme kararlılığındadır.

Büyük usta Mimar Sinan'ı, kültürümüze ve uygarlık tarihine yapmış olduğu katkıları nedeniyle saygıyla anarken, başta karar vericiler olmak üzere herkesi mimarlığa, kültür mirasına, insan yaşamına ve çevreye özen göstermeye davet ediyoruz.

2.1.18. **Atatürk Havalimanı'nın Yıkımı: Mahkeme Bilirkişilere İtibar Etmedi, Açtığımız Davayı Reddetti**

26 Nisan 2024

Atatürk Havalimanı'nın pistlerini kırılarak yapılan **"Millet Bahçesi"** projesinin imar planlarının iptali istemiyle açtığımız davada mahkeme, bilirkişilerin projenin kamu yararı gözetmediği yönündeki raporuna rağmen davayı reddetti. Mahkeme, bilirkişi raporundaki projenin yapılaşma koşullarının belirsiz olduğuyla ilgili değerlendirmelerin uygulamayla ilgili olduğunu savundu ve heyetin bu tespitlerine itibar etmediğini belirtti. Bilirkişilerin hazırladığı raporda, projenin şehircilik ilkelerine, yerleşmenin gelecekteki ihtiyaçlarına, planlama tekniklerine uygun olmadığı ve kamu yararının gözetilmediği aktarılmıştı.

İstanbul 11'inci İdare Mahkemesi'nde görülen dava dosyasına Nisan 2023'te teknik üniversitelerin şehir ve bölge planlama bölümlerinden akademisyenlerin hazırladığı bilirkişi raporu girmişti. Raporda, projenin sadece planlama alanını içine alan dar bir kapsamda ele alınmasının doğru olmayacağı, planların kademeli birlikteliğinin sağlanamadığı, alanda bulunan tescilli yapının sınırlarının gösterilmediği, oluşacak trafik yüküyle ilgili belirsizliğin giderilmediği, ulaşım bağlantılarının yetersiz olduğu ve yapılaşma koşullarının belirsiz olduğu tespit edilmişti.

Mahkemenin kararı

Mahkeme heyeti, davayla ilgili oybirliğiyle verdiği hükmü 29 Şubat 2024'te açıkladı. Heyet, **"Atatürk Havalimanı'nın havayolu ulaşımı açısından ülkemizin bulunduğu coğrafi avantajlı konumun getirdiği potansiyeli ve günden güne artan havayolu trafiğini karşılamayacağını"** belirtti. Atatürk Havalimanı'nın çevresinin tamamen yapılaşmış bir bölge olması nedeniyle herhangi bir fiziksel iyileştirme ya da genişlemeye imkân tanımadığını öne süren heyet, bu nedenle 29 Ekim 2018'de İstanbul Havalimanı'nın hizmete açıldığını aktardı.

Mahkeme heyeti, yeni havalimanının açılmasıyla atıl bir konumda kalan Atatürk Havalimanı'nın **"ölü yatırım durumuna düşmemesi"** ve **"bu önemli kamusal yatırımın sonucunda yaratılan değerin kaybedilmemesi"** için plan değişikliğinin zorunlu olduğunu savundu. Millet bahçesi projesinin kamu yararı amacıyla yapıldığını iddia eden heyet, proje için yapılan imar planı değişikliğinin yeterli teknik ve nesnel gerekçelerinin oluştuğu kanaatine vardı.

Heyet, İstanbul'un kentsel nüfusunun yoğun olarak yaşadığı bölgelerde açık ve yeşil alanlar ile olası bir afet durumunda halkın toplanabileceği ve acil yardımların organize edilebileceği alanlara ihtiyaç olduğunu kaydetti. Millet bahçesinin **"toplumun farklı kesimlerinden gelen farklı sosyo-ekonomik durumda ve rekreasyon anlayışlarına sahip kişilerin beklenti ve ihtiyaçla-**

rını karşılayacağını" belirten heyet, koronavirüs salgını sırasında alana kurulan hastanenin de kalıcı hale getirildiğini ifade etti.

Fuar alanın **"değişik kültürlerin teknolojik özelliklerini, sosyal ekonomik çalışmalarını izleme imkânı veren, serbest rekabetin yaygınlaşmasında ve etkinlik kazanmasında önemli rol oynadığı ve ülke ekonomisine katkı sağladığını"** kaydeden heyet, cami alanınsa **"insanların dini vecibelerini yerine getirilmesi için planlandığını"** aktardı. İmar planı değişikliğiyle İstanbul halkının kullanımı için sosyal donatı alanı oluşturulduğunu öne süren mahkeme, imar planlarında kamu yararına aykırı bir durum olmadığını savundu.

Bilirkişiler, hazırlanan imar planına göre alanda toplamda 140 bin 949 metrekare büyüklüğünde inşaat alanı ortaya çıktığını, bu büyüklükte yapılaşmanın Millet Bahçesi'nin neresinde ve nasıl gerçekleşeceğinin belirsiz olduğunu aktarmıştı. Mahkeme heyeti, bu durumun uygulama planıyla ilgili olduğunu belirterek bu tespitlere itibar etmediğini kaydetti.

Ne olmuştu?

İstanbul Atatürk Havalimanı, Nisan 2019'da İstanbul Havalimanı'ndaki hava trafiğiyle çakıştığı gerekçesiyle tarifeli uçuşlara kapatıldı, ancak pistler kargo, bakım/onarım, genel havacılık, hava taksi, iş uçuşları, devlet uçakları ile yapılan uçuşlar ve otoritenin uygun göreceği trafiklere hizmet vermeye devam etti. Ekim 2019'da **"Millet Bahçesi"** hazırlıkları kapsamında apronda faaliyetleri sona eren tesis ve binaların yıkım işi için ihale yapıldı, Kasım ayında da yıkım başladı. O günlerde havalimanı sahasının sadece millet bahçesi olarak kullanılmayacağı, yapılaşmaya da açılacağının anlaşıldığı haberler yayınlandı. Buna göre havalimanı sahasına külliye, gençlik merkezi, müze, cami, devlet konuk evi, spor alanı, yaşam merkezi, afet toplanma alanı ve fuar yapılması planlanıyordu. Bu gelişmeler yaşanırken, tüm dünyayı etkileyen koronavirüs salgınıyla mücadele gerekçesiyle Atatürk Havalimanı'ndaki maliyeti 2 milyar TL'yi bulan iki pist kırılarak pandemi hastanesi yapıldı. Hastanenin inşaatını AKP iktidarı boyunca Türkiye'de en fazla ihale alan beş şirketten biri olan Rönesans Holding yaptı. Şirkete inşaat için Avrupa Yatırım Bankası'ndan 200 milyon Euro kullandırıldı.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bu dönemde pistin kullanılamaz hale getirilmesiyle ilgili sorumlular hakkında suç duyurusunda bulundu. Hukuksuz bir kararla hapsedilen avukatımız Can Atalay 27 Mayıs 2020'de davayı açmıştı. Çok hızlı bir şekilde 12 Haziran'da sorumlular hakkında takipsizlik kararı verildi.

İnşaat sürerken kamuoyunda hastanenin pistin kullanılamaması için yapıldığı iddiaları da dile getiriliyordu. Bu iddia Ocak 2022'de dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından canlı yayında itiraf edildi. Karaosmanoğlu, aynı yayında **"Burası millet bahçesi olacak. Bütün İstanbul'a hizmet edecek"** demişti. Karaismailoğlu, 9 Nisan 2022'de İstanbul Havalimanı'nda görev yapan muhabirlerle bir araya geldiği ve basın mensuplarının sorularını yanıtladığı sırada da "Atatürk Havalimanı'ndaki sıkıntıları biliyorduk zaten. Atatürk Havalimanı hikâyesi kapandı, gitti. Oranın şimdi kuzey-güney pistine Millet Bahçesi olarak işe başlanıyor" diye konuşmuştu.

Kamuoyu, bu gelişmelerden bir ay sonra 9 Mayıs 2022'de gazeteci Çiğdem Toker'in haberiyle Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) Atatürk Havalimanı'na Millet Bahçesi yapılması için sessiz sedasız ihaleye çıktığını öğrendi. Pazarlık usulüyle yapılan ihaleye altı şirket davet edildi. Altı şirketten üçü 3'üncü havalimanını yapan **"beşli konsorsiyum"** üyesi: Kolin, Mapa, Limak. Diğerleri de 3'üncü havalimanını işletmek üzere kurulan özel şirket İGA'nın üyeleri. İhalenin davet usulü yapılması Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin "b" bendindeki istisna hallere dayandırıldı. Yasa maddesine göre bu haller doğal afet, salgın hastalık, savaş vb. durumlar. İhale 2 milyar 127 milyon 978 bin TL'ye Yapı ve Yapı İnşaat isimli şirkete verildi.

İhalenin iptalinin istemiyle açtığımız davada İstanbul 4'üncü İdare Mahkemesi, ihalenin hukuka uygun olduğu kararına varmıştı. Hiçbir bilirkişi incelemesi veya bilimsel rapora dayanmayan kararda, **"inşaat alanında konvansiyonel kalıp sistemi kullanıldığından, sosyal donatı inşaatları, genel altyapı, peyzaj düzenlemesi ve rekreasyon alanı yapımı işlerini kapsadığından işin yapım tekniği açısından özellik arz ettiği"** belirtilmişti. Danıştay, Mayıs 2023'te bu kararı bozmuştu.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, 15 Mayıs 2022'de Atatürk Havalimanı'nın yıkılacağını ve 132 bin ağaçla Türkiye'nin en büyük Millet Bahçesi yapılacağını açıkladı. Bir gün sonra da havalimanına iş makineleri girdi ve yıkım başladı. Ekim 2023'e gelindiğinde **"Millet Bahçesi"** yapılması amacıyla pistleri kırılan Atatürk Havalimanı'nda devam eden inşaat faaliyetlerle ilgili ruhsat alınmadığı ortaya çıktı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Bakırköy Belediye Başkanlığı sorumluluğunda devam eden ruhsatsız ve kaçak inşaatlar nedeniyle görevlerini ihmal eden ve görevlerini kötüye kullanan ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmuştuk.

2.1.19. **Türkiye Tasarım Vakfı'nın (TTV) 30 Nisan'da Düzenlediği "Hatay Yeniden Canlanıyor" Toplantısı Üzerine…**

9 Mayıs 2024

Bu basın açıklaması, 30 Nisan 2024'te düzenlenen "Hatay Yeniden Canlanıyor" toplantısına yapılan davet üzerine katılım gösteren TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin "TTV'nin hazırladığı Master Plan ve Pilot Bölge Projelerine" dair görüşlerinin kamuoyuyla paylaşılmasını hedeflemektedir.

2023 yılının Şubat ayında gerçekleşen depremler, ülkemizde 1980'li yıllar sonrasında büyük oranda sermaye güdümüne bırakılan yapı üretim-denetim süreçlerinin ve bu süreçlerin sonunda elde edilmiş yapılı ve doğal çevrelerin çöktüğü ve adeta yurttaşlarımızın en temel hakkı olan "yaşama hakkı"nın elinden alındığı bir tablo ortaya koymuştur. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre *herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama* hakkına sahip olsa da kamu yararı yerine özel çıkarlar korunarak bütüncül olmayan imar uygulamalarına izin verilmesi gibi kararlar, bu hakka erişilmesini engellemektedir. Anayasa'ya göre devletin bir diğer görevi *tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlamaktır.*

Yaşadığımız ağır insan kaybının yanı sıra uzun yıllar ekonomimizi de etkileyecek ve belki de genç kuşakların geleceğini de tayin edecek bu ağır tablodan çıkış için Mimarlar Odası olarak afet sonrası kentlerin yeniden yapılandırılmasında geçmişte yapılan hatalardan ders alınarak "bilim dışı" kararlara son verilmesini ve kamu yararı ile yurttaşlarımızın anayasal haklarının öncelendiği bir anlayışın gözetilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Geçmişteki istisnai hal yaratma reflekslerinin bir tezahürü olarak değerlendirilebilecek rezerv, riskli alan ilanları ve acele kamulaştırma kararlarıyla yaşam alanlarına yapılan parçacıl müdahalelerin, kent merkezlerinin kamusal alan olmaktan çıkmasına, kültürel mirasın, geleneksel dokunun yok olmasına neden olacağı düşünülmektedir.

Yaşam alanlarımızın dirençli hale getirilerek yeniden kurgulanmasına yönelik planlama yaklaşımlarında kamunun görev ve sorumluluklarının başka bir kuruluşa devredilmesinin kabul edilemez olduğunu düşünmekteyiz. Öncelikle Eylül 2023'te T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile yapılan protokoller kapsamında *"Hatay kent merkezinin ihyası için ihtiyaç duyulan tasarım ve planlama süreci"*nin[1] Türkiye Tasarım Vakfı (TTV)'na devredilmesinin şeffaflıktan uzak ve sorunlu olduğunu düşünmekteyiz.

Hatay kent merkezi bölge ve kent bütünü ile ilişki kurularak, kentin ekonomik kalkınma senaryoları ile ilişkilendirilerek, şehir planlama ilke ve esasları çerçevesinde kentte yaşayanlar, sivil toplum örgütleri, meslek odaları ve uzmanların katılımı ile gerçekleşecek bir planlama süreci sonunda ele alınmalıdır. Hatay'da ve tüm deprem bölgesinde hasarın onarılması ve sağlam bir geleceğin inşası yalnızca yapı üretimi ve noktasal tasarımlar olarak ele alınmamalı, aynı zamanda bütünsel bir yaklaşımla ve katılımcı bir süreç ile ele alınacak bir sürecin sonunda şekillendirilmelidir. Aksi takdirde bu büyük hasarın nedeni olan geçmişteki hatalar tekrar edilmiş olacaktır.

TTV ile yapılan protokolün **Hatay Master Planı, Antakya Tarihi Kent Merkezi Koruma Amaçlı Planlama** Çalışmaları ve belirlenen pilot bölge özelinde mimari tasarımların geliştirilme sürecini kapsadığı anlaşılmaktadır.[2]

TTV tarafından 30 Nisan 2023 tarihinde gerçekleştirilen "Hatay Yeniden Canlanıyor" toplantı-

sında kamuoyuyla “Master Plan” ve “Pilot Bölge Proje Sunuşları” paylaşılmış, Antakya Tarihi Kent Merkezi’ne dair gerçekleştirilen çalışmalar hakkında ise oldukça sınırlı bilgi verilmiştir. Öncelikle yapılan sunumlarda uluslararası paydaşlar[3] ve yerel ekiplerin[4] Master Plan aktarımları arasında bir eşgüdümün sağlanamadığı ve plana dair kararların projeyi yürüten paydaşlar arasında bile farklılaştığı anlaşılmaktadır.

Yerel ekip tarafından sunulan Master Plan Çalışması’nda “dere yataklarının yapılaşmaya kapatılması, yeşil koridorların oluşturulması, ana arter izlerinin korunması, idari yapıların kent merkezinden çeperlere taşınması, sosyal ve kültürel donatı alanlarının artırılması” gibi ilkesel kararların bilimsel şehircilik ilkelerine uygun olduğu düşünülmekle birlikte deprem öncesi yoğun yapılaşmanın benzer ölçeklerde sürdürülmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bu durumun pilot bölge özelindeki projelerde çok katlı ve yoğun yapılaşma ile karşılık bulduğu görülmektedir.

Master Plan’ın biçimlendirici ana fikrinin Antakya Geleneksel Mimarisi’ni şekillendiren avlulu yaşam (merkezi havuş mekân) alanlarının çağdaş kentte yeniden yorumlanması üzerine kurulduğu aktarılmasına karşın, pilot bölge ve oradan yayılarak kentin bütününe genişleme stratejisinde öngörülen plan biçimlenişinde, yapı adalarının merkezi havuş evli plan tipinin sıra evler bağlamında büyütülerek avlulu bir örüntüyle biçimlendirildiği görülmektedir. Hatay Master Planı’nın yeni embriyosu ya da yeni DNA’sı bu benzeşim ile betimlenmekle birlikte, bu stratejinin gerçekleşen plan şemalarında ciddi anlamda büyük ve yoğun kütlelere ulaştığı hemen tüm projelerde gözlemlenmektedir. Geleneksel yapılı çevrede iklime uyum sağlamak adına büyük oranda bir ya da iki katlı yapıların çevrelediği avlulu biçimlenişin kimi önerilerde on kata varan yüksekliklerde tasarlanmış çağdaş kentte nasıl bir etki yaratacağı ciddi anlamda belirsizdir ve sosyo-kültürel sürekliliken ve kalıcılıktan uzaktır. Tasarımcı ekiplerden beklenen yoğun emsal baskısı, pilot bölgedeki yapılaşmanın avlu etrafında şekillenmiş bir yapılı çevreden çok geniş cepheli büyük blokların birbirine karşılıklı derin boşluklar içerisinde birbirine bakan bir bina formasyonuna ulaştığı kesindir.

“Hatay Yeniden Canlanıyor” mottosu ile eleştirilere ve görüşlere kapalı tanıtım toplantısı, sadece projeler hazırlandıktan sonra, bir de ilgili kişilerin çağırıldığı, böylece projeye meşruiyet kazandırılmaya çalışılan bir “bilgilendirme” toplantısından öteye gidememiştir. Bu anlamda projede sunulan öneriler; tek merkezli, dar bir fiziksel şekilcilik bağlamında, sağlıklı bir planlama ve sürdürülebilir sosyo-kültürel çevre yaklaşımından bağımsız, “sözde yeni ve çağdaş”, gerçek anlamda “zorlayıcı ve tepeden inme” bir kent ve yapılaşma tasavvurundan öteye gidememiştir. Bu anlamda, pilot proje alanının çeperindeki bölgelerle ilişkisinin ise bu projede nasıl kurgulanacağı konusunda herhangi bir yanıt verilmediği ise bu tanıtımda ortaya çıkan ve yanıt alınamayan konulardan birisidir.

TTV, Pilot Bölge için elde edilecek mimari tasarımların geliştirilmesi sürecinde ise ulusal ve yerel ölçekte yirmi (20)’nin üzerinde mimarlık ofisi ve on (10) akademik danışmanla birlikte çalıştığını açıklamaktadır. Pilot Bölgedeki yapı adalarından ikisinin Vakıf tarafından yapılan çağrı sonrasında yerel mimarların oluşturduğu bir grup tarafından üstlenildiği de bu tanıtımda ortaya konmuştur. Proje bünyesinde depremzede mimarların bulunmasının gerekliliği ve bu anlamda kapsayıcı bir tutum elde edilmekle birlikte, süreçte görev alan diğer grupların hangi ilkelerle nasıl belirlendiği konusu ise şeffaflıktan uzaktır.

TTV her ne kadar sürecin katılımcı ve geniş kapsamlı olduğunu, STK’ların, merkezi ve yerel idarelerin ve halkın görüşlerinin alındığı platformların bu çatı altında kurulduğunu iddia etse de ve bu kapsamda otuz beş (35) toplantı yapıldığını ifade etmiş olsa da- ki deprem sonrası diğer ülkelerde örneğin Kobe’de bu sayı üç yüzler mertebesindedir- bu tanıtımın başta Antakya Tarihi Kent Merkezi olmak üzere uygulanacak planlarla ve projelerle ilgili kamuoyunu yeterince bilgilendirmediği düşünülmektedir. Uygulamaların hangi aşamalarla, hangi bütçeyle ve hangi yönetim ya da yönetişim mekanizmasıyla gerçekleştirileceğinin açıklanması ihtiyacı ise tümüyle havada kalmıştır. Tüm bu gelişmelerle birlikte “Hatay Yeniden Canlanıyor” tanıtımı ile birlikte, kentin gelecek ile ilgili ümit ve projeleri “rantçı” ellere servis yapılarak, Hatay halkı ve Türkiye mimarlığı devre dışı bırakılmıştır.

Kamuoyuna duyurulur.

[1] https://ttvhatay.com/hakkinda
[2] https://ttvhatay.com/hakkinda
[3] https://ttvhatay.com/masterplan/master-plan-9
[4] https://ttvhatay.com/masterplan/master-plan-7

2.1.20. **Erken Cumhuriyet Dönemi Yapısı Olan Batum Apartmanı'nın "Riskli Yapı" İlan Edilmesine Karşı Açılan Dava Reddedildi**

15 Mayıs 2024

Kadıköy Mühürdar'da Mimar Zeki Sayar tarafından 1939 yılında Batum ailesi için "kira evi" olarak tasarlanan Batum Apartmanı'nın Kadıköy Belediyesi tarafından "riskli yapı" ilan edilip koruma kurulunca tescillenmemesiyle ilgili dava reddedildi.

Mahkeme, döneminin modern mimarlık örneklerinden biri olan yapının riskli yapı ilan edilmesinin Mimarlar Odası'nın ve mimarların menfaatini ne şekilde ihlal ettiğinin ortaya konulamadığına hükmetti. Sanat tarihçisi ve yüksek mimarlardan oluşan bilirkişi heyeti yapının "korunması gereken kültür varlığı" olduğu tespitinde bulunmuştu.

Mimar Zeki Sayar tarafından 1939 yılında inşa edilen Batum Apartmanı, döneminin modern yapılarından biri olarak kabul ediliyor. Günümüze kadar özgün mimari kimliğini korumayı başarmış ender konut yapılarından biri olan yapı Moda Yenifikir Sokak'ta yer alıyor.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak söz konusu yapının İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından Ocak 2023'te "korunması gereken kültür varlığı" olarak tescil edilmesine gerek olmadığına karar verdiğini Ocak 2023'te öğrenmiştik. Oysa birçok bağımsız akademik araştırma, Mimar Sayar tarafından planlanan ve inşa edilen Batum Apartmanı'nın gerek bulunduğu konuma yerleşimi ve mimarisi gerekse iç mekân organizasyonu açısından konut mimarimizin erken Cumhuriyet dönemine ait önemli örneklerden biri olduğu konusuna vurgu yapıyordu.

Batum Apartmanı'nın tescillenerek korunması talebiyle İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi'nde dava açmıştık. Dava kapsamında mahkemenin talebiyle sanat tarihçi ve yüksek mimarlardan oluşan bilirkişi heyeti bir rapor hazırlamıştı. Raporda, Batum Apartmanı'nın yapıldığı dönemin özelliklerini göstermesi, etrafında bu özelliklerdeki binaların oldukça azalmış olması ve geçmişte aynı yerdeki yaygın kullanım biçimini göstermesi nedeniyle korunması gerektiği aktarılmıştı. Bilirkişiler, Batum Apartmanı'nın ait olduğu dönemin kendine özgü niteliklerini anlatan belge niteliğinde olduğuna da dikkat çekmişti.

Bilirkişi raporundan sonra dosyayı karara bağlayan İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi, Batum Apartmanı'nın riskli yapı ilan edilmesinin TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin ve mimarların menfaatini nasıl ihlal ettiğinin açık, anlaşılır ve somut biçimde ortaya konulamadığını belirtti. Mahkeme, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin dava konusu işlemle somut, güncel ve meşru bir menfaat ilişkisinin bulunmadığını öne sürerek, davanın ehliyet yönünden reddine karar verdi. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, mahkemenin kararına itiraz ettik. İstinaf başvurusunu değerlendiren Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi, yerel mahkemenin kararını yerinde bularak itirazımızı reddetti.

2.1.21. **Maltepe Atış Okulu Arazisi: Bakanlık Planların İptal Edilmesine İtiraz Etti, İstinaf Mahkemesi İtirazı Reddetti**

22 Mayıs 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 15 Temmuz 2016 sonrası İstanbul'da boşaltılan askeri arazilerden Maltepe'deki Piyade Atış Okulu arazisine yapılan ruhsatsız konut projesinin imar planlarının iptal edilmesine itiraz etti. İstinaf mahkemesi, bakanlığın itiraz dilekçesinde ileri sürdüğü iddiaların iptal kararını ortadan kaldıracak nitelikle olmadığına karar vererek itirazı reddetti.

Dar gelirliler için 100 bin sosyal konut projesi kapsamında Maltepe'deki 50 hektar büyüklüğündeki askeri arazi Toplu Konut İdaresi'ne (TOKİ) devredilmişti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da söz konusu araziyle ilgili yeni imar planları hazırlamıştı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, askeri alanların kamunun yararına kullanılması için bilimsel ve teknik gerekçelere dayanmayan imar planlarının iptal edilmesi istemiyle dava açmıştık.

Bilirkişi raporu hazırlandı
Davaya bakan İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi de imar planlarının planlama esasları ve tekniklerine uygun olup olmadığının ve plan değişikliği yapılmasının zorunlu olup olmadığının tespit edilmesi için bilirkişi raporu hazırlanmasını istemişti. Bilirkişilerin hazırladığı raporda, öngörülen nüfusun farklılık göstermesinin planların taşıması gereken kesinlik ilkesine uygun olmadığı belirtilmişti.

Rapora göre, söz konusu askeri alan çevredeki orman alanlarına benzer fauna özellikleri ve özgün türlere rastlanabilecek bir bölge karakteri taşıyordu. Alanda ağaç dokusu bulunmasına karşın imar planları yapılırken ağaç tespit çalışmasının yapılmadığını aktaran bilirkişiler, alanın doğal yapısı itibariyle detaylı bir araştırma gerektiğini aktarmıştı.

Atış okulu arazisi Aydos ormanlarını da içinde barındırdığı için burası yeraltı suyu rezerv alanı olarak İstanbul'da nitelikli memba sularının yoğunlaştığı alanlardan biri. Rapora göre, imar planlarında bu konuda bir araştırma, analiz, irdeleme yapılmamış veya plan notu hazırlanmamış.

Bilirkişiler, tüm bu değerlendirmeler sonucunda dava konusu imar planlarının imar mevzuatına, şehircilik ilkelerine ve planlama esaslarına uygun olmamasından dolayı kamu yararı taşımadığını bildirmişti.

İstanbul 14'üncü İdare Mahkemesi, söz konusu bilirkişi raporuna dayanarak Bakanlığın hazırladığı imar planlarını iptal etmişti.

Mahkeme, konut projesinin yapılabilmesi için İstanbul'un Anayasası olarak kabul edilen 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yapılan değişiklikte, nâzım ve uygulama imar planlarında yapılan değişikliklerde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı sonucuna varmıştı.

Bakanlık itiraz etti
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, yerel mahkemenin kararına itiraz edince dosya istinaf mahkemesine taşındı.

Bakanlık, itiraz dilekçesinde "ülke ve bölge düzeyinde karar gerektiren büyük projelerin Çevre Düzeni Planında değerlendirilmesinin planlamanın esaslarından olduğunu" ileri sürdü. "Dar gelirli vatandaşların konut edinebilmesi için yürütülen sosyal konut projesinin gerek vizyon gerekse alansal kullanım olarak kamu yararı taşıdığının göz ardı edilmemesi gerektiğini" iddia eden Bakanlık, dava konusu askeri alanın büyük bir bölümünün eğitim, sağlık, sosyal tesis alanı, kültürel tesis alanı, yol ve açık yeşil alan ve kentsel donatı alanlarına dönüştürüldüğünü iddia etti. Davalı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) de hükme esas alınan bilirkişi raporunda yer alan tespit ve değerlendirmelerin eksik ve hatalı olduğunu öne sürdü. İtirazları değerlendiren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi, ileri sürülen iddiaların yerel mahkemenin iptal kararını kaldıracak nitelikte olmadığını belirterek istinaf taleplerini reddetti.

İnşaatın ruhsatı yok
Hukuki süreç devam ederken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne arazide devam eden inşaatla ilgili düzenlenmiş bir yapı ruhsatı olup olmadığını sormuştuk. Ruhsat varsa örneğinin tarafımıza iletilmesini talep etmiştik, ancak talebimizle ilgili müdürlükten bir cevap alamamıştık. Herhangi bir ruhsat olup olmadığını İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İBB) İmar ve Şehircilik Müdürlüğü ve Maltepe Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'ne de sormuştuk. İBB İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, söz konusu arazide çatı seviyesine gelmiş altı adet bloğun kaba inşaatının devam ettiği yanıtını verirken, Maltepe Belediyesi de inşai faaliyetleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yürüttüğünü söylemişti.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Maltepe Belediye Başkanlığı sorumluluğunda devam eden ruhsatsız ve kaçak inşaat nedeniyle görevlerini ihmal eden ve görevlerini kötüye kullanan ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmuştuk.

2.1.22. **TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 1. Bölge Toplantısı Sonuç Bildirisi**

23 Mayıs 2024

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Çalışma Dönemi'nin ilk bölge toplantısı 18-19 Mayıs 2024 tarihlerinde Edirne'de gerçekleştirildi. Şube ve BKBT yönetim kurulları ile şube denetleme kurulunun katılımıyla düzenlenen toplantı, ülkenin içerisinde bulunduğu koşulları da göz önünde bulunduran bir anlayışla durum tespitleri üzerinden çözüm önerilerine odaklanan bir yaklaşımla gerçekleştirildi.

Mart ayında yapılan yerel seçimlerin etkisinin farklı alanlarda ve boyutlarda tezahür ettiği bir ortamda ekonomik kriz derinleşmeye devam etmektedir. Sömürünün sınırlarının aşıldığı, kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin her geçen gün tırmandığı, toplumsal cinsiyet eşitliğinin yok sayıldığı, yoksulluğun yaygınlaştığı, açlığın ve sefaletin toplumda derin izler bıraktığı, eşitsizliğin doruğa çıktığı, sınıflar arası çelişkinin derinleştiği, iş cinayetlerinin sorgulanmadığı ve sorumlularının yargılanmadığı, hukuksuzluğun düzenin temel araçlarından biri haline geldiği, toplumun tüm kesimlerinin demokratik kazanımlarının ellerinden alınmaya çalışıldığı, güvencesiz ve esnek çalışma koşullarının dayatıldığı, yüksek enflasyon ve derin yoksulluk koşullarında emekliler başta olmak üzere tüm emekçi kesimlerin belinin büküldüğü, sistemin iktisadi çöküşünün çelişkilerini tüm çıplaklığıyla deneyimlediğimiz bir dönemde temel insani değerlere sahip çıkmanın, adalet, demokrasi ve hukuk mücadelesini sürdürmenin taşıdığı önemin farkındayız.

Bu temel tespitlerden hareketle bölge toplantısında; ülke gündeminin genel durum değerlendirmesi ekseninde kentler ve yaşam alanları üzerinden yürütülen rant politikaları, mimarlık mesleğinin karşı karşıya kaldığı sorunlar ve tehditler, meslek örgütümüze yönelik saldırılar, meslektaşlarımızın ekonomik, demokratik ve akademik sorunları gibi gündemler kapsamlı bir şekilde değerlendirilerek, çözüm önerileri getirilmiştir. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak Mimarlar Odası'nın kuruluşunun 70. yılında, ülkemizin ve mesleğimizin geleceğine sahip çıkma geleneğinin bugüne taşıdığı tarihsel sorumluluğun bilincindeyiz. Kısa-orta ve uzun vadede çalışma programımızı ve geleceğimizi kurgularken, gücümüzü 70 yıllık özverili çalışmalar sonucu yarattığımız değerlerimizden ve demokrasi geleneğimizden alıyoruz.

70 yıllık tarihimizin bir demokrasi mücadelesi tarihi olduğunu bilerek; demokrasiye, kardeşliğe, birlik ve beraberliğe, eşitlik, özgürlük, adalet, barış ve dayanışmaya olan bağlılığımızı vurgularken, demokratik bir toplum ve insanca bir yaşam bilinciyle hareket ederek; iktidarın doğayı ve doğal yaşamı metalaştırarak sömürmesine, yaşam alanlarını yok etmesine karşı doğanın, insanların, hayvanların kısacası tüm canlıların yaşam hakkını savunmaya devam edeceğiz. Rant odaklı politikalarla kültürel değerleri yozlaştıran, hukuksal denetimi devre dışı bırakan, şehircilik ve mimarlık mesleğine ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı, mücadelemizi ilk günkü gibi sürdürme kararlılığındayız.Sistematik bir saldırı ve ablukayla karşı karşıya olan meslek odamızın bu tehditleri püskürtebilmesi için başta TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Büyükkent Bölge Temsilcilikleri (BKBT) ve 30 bin üyemizle dayanışmayı geliştiren, iç işleyişinde katılımcı demokrasiyi ve kolektif karar alma mekanizmasını merkezine alan bir kültürün egemen kılınması gerektiğini düşünmekteyiz.

Bu durum tespitlerinin ve değerlendirmelerin gerek siyasal gerekse de toplumsal düzlemde kabul gördüğünü ve toplumun geniş kesimleri tarafından da desteklendiğini; ancak sorunların doğru ve etraflıca ortaya konulmasının çözüm için katkı sağlasa da kalıcı kazanımların güçlü bir irade ve emekle elde edilebileceğini vurgulamak istiyoruz. Eleştiri ve özeleştiri mekanizmasının gereklerinden vazgeçmeden, büyük bir özveri ve motivasyonla çıktığımız bu yolda yeni dönemi de bu çalışma kararlılığı ile sürdüreceğiz.

Şubemiz ve bileşenlerinin ortaya koyduğu kararlı ve özverili çalışma isteği meslektaşlarımızla buluşacak; sorunlarımızı birlikte çözerek bir arada özgür ve demokratik bir yaşam için mücadeleyi büyüteceğiz. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak bu doğrultuda gerekli tüm sorumluluklarımızı 70 yıldır olduğu gibi yerine getirmeye devam edeceğiz.

2.1.23. **Maslak 1453'ün İmar Planları Yedinci Kez İptal Edildi**

11 Haziran 2024

Müteahhit Ali Ağaoğlu'nun Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ve Emlak Konut işbirliğiyle İstanbul Maslak'taki Fatih Ormanı'nın yanında inşa ettirdiği 1453 projesi için hazırlanan imar planları yedinci kez iptal edildi. Dava kapsamında hazırlanan bilirkişi raporunda planların şehircilik ilke ve esaslarına, planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olmadığı belirtilmişti.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, imar planları daha önce altı kez iptal edilen Maslak 1453 için hazırlanan yedinci imar planının da iptal edilmesi için dava açmıştık. İstanbul 5'nci İdare Mahkemesi'nde görülen davada Şubat 2024'te bilirkişi raporu hazırlanmıştı. Bilirkişi raporunda, iptal edilen plana göre inşa edilen yapıların korunduğu aktarılmış, planda alanda hem mevcut teşekkülün korunarak hem de yoğunluğun nasıl düşürüleceğine ilişkin herhangi bir bilgi, belge veya hesaplama olmadığı belirtilmişti. Plandaki belediye hizmet alanının ne amaçla kullanılacağının plan uygulama hükümlerinde belirlenmediğinin ifade edildiği raporda, planlarda özel üniversite alanı fonksiyonu yer almamasına rağmen alanda özel üniversite alanı bulunduğu kaydedilmişti. Sosyal kültürel tesis alanı ve sağlık alanında da yönetmelikte öngörülen standartlara uyulmadığı belirtilmişti. Rapora göre, alanda "ticaret+konut+turizm alanı" için ayrılan kısmı teknoloji geliştirme bölgesi yapılabileceği notu da planlama tekniklerine aykırıydı, çünkü bunun için plan değişikliği yapılması gerekiyordu. Bilirkişiler, yedinci imar planının da şehircilik ilke ve esaslarına, planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olmadığını kaydetmişti.

İptal edilen plan korunmaya çalışılıyor

Bilirkişi raporunu hükme esas alan İstanbul 5'nci İdare Mahkemesi davayı karara bağladı. Mahkeme, yapı ruhsat ve tadilat ruhsatı başvurularının mer'i planlara ve mevzuata göre yapılması ve projenin de buna göre hazırlanması gerektiğini belirtti. Mahkeme kararıyla iptal edilen planlara göre ruhsat ya da tadilat ruhsatı alınması mümkün olmadığını hatırlatan heyet, daha önceki iptal kararını veren İstanbul 13'üncü İdare Mahkemesi'nin kararını uygulama dışı bırakacak şekilde plan notu getirilmesinin hukuka aykırı olduğu sonucuna vardı.

Mahkeme, imar planı notlarındaki "Mevcut kontur ve gabari korunacaktır" ifadesiyle mahkeme kararıyla iptal edilen planın yapılaşma koşullarının korunmaya çalışıldığını kaydetti.

Nüfus hesapları hükümsüz kalıyor

Heyet, plan notlarında "Ticaret+turizm+konut alanında planda gösterilen kitle nizamına, plan hükümlerinde yapı kitleleri başlığı altında verilen ölçüleri ile yapı yüksekliğine ve 25.08.2016 tarihli mimari ruhsat projesine göre uygulama yapılacaktır" ifadesinin yer aldığını hatırlattı ve bu notla alanda mevcut teşekkülün korunmasının hedeflendiğini aktardı. Mevcut teşekkülün korunmasının 25 Ağustos 2016 tarihli planda öngörülen 7 bin 171 kişilik nüfusun da korunması anlamına geldiğini belirten heyet, bu hükmün plan açıklama raporundaki alanda 4 bin kişi yaşayacağı kabulünü ve bu nüfus için öngörülen donatı alanı hesaplarını da hükümsüz kıldığını ifade etti. Daha önce iptal edilen planın uygulanmaya çalışıldığını kaydeden heyet, söz konusu plan notunun mahkeme kararına ve planlama tekniklerine aykırı olduğuna hükmetti.

"Cami alanına eğitim binaları yapılamaz"

İmar planında "cami alanı" başlığının altında da notlar bulunuyordu. "Cami alanında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın uygun göreceği mimari avan projesine göre uygulama yapılacaktır. Bu alanda ibadete yönelik yapılar yanında çok amaçlı salonlar, eğitim binaları, yurt, görevli lojmanları yapılabilir" notunu hatırlatan heyet, ibadet alanında mütemmim cüz olarak ve ibadete matuf olmak üzere tesis yapılabileceğini aktardı. Plan notlarında alanın bu amaçla kullanılacağına dair bir ibare bulunmadığını anımsatan heyet, cami işlevli bir yere çok amaçlı salonlar ve eğitim binaları yapılmasının mümkün olmadığını belirtti.

Ne olmuştu?

Maslak 1453 projesinin bulunduğu İstanbul Ayazağa'daki ormanlık arazi daha önce askeri alandı. Söz konusu arazi İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından 12 Kasım 2008'de yapılan protokolle askeri tesis yapımı karşılığında TOKİ'ye devredildi, ancak iki yıl sonra, 2010'da "Gecekondu Önleme Bölgesi" ilan edildi. Söz konusu alanın imar planları da aynı yıl Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylandı.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bu uygulamaya karşı dava açmıştı. Bu dava sürerken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 16 Eylül 2011'de planlarda revizyon yaparak başka bir imar planı hazırlayarak bunu onayladı. Dava açılan imar planlarından farklı olmayan planlara göre yapılacak proje Eylül 2012'de kamuoyuna tanıtıldı.
İstanbul 8'inci İdare Mahkemesi, Mimarlar Odası'nın açtığı dava kapsamında planların iptaline karar verdi. Karara dayanak olan bilirkişi raporuna göre, konut yapılmak istenen arazi vadi tabanıydı ve yüksek derecede eğimliydi. Bu durum da deprem kuşağında olan İstanbul'da risk oluşturuyordu.

Bilirkişilerin hazırladıkları raporlarda, proje alanının İstanbul'un en önemli su kaynaklarına komşu olduğu ve burada yapılaşmaya izin verilmesi halinde bölgenin doğal yapısının bozulacağı ve nihayetinde su kaynaklarının kirleneceği belirtilmişti. Fatih Ormanı'nın projeden olumsuz etkileneceği, ormandaki doğal hayatın sürekliliğinin kesileceğinin altı çiziliyordu.

Bütün uyarılara karşın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ilk planlardan farklı olmayan ikinci imar planına dayanılarak Ağustos 2012'de projenin inşaatına başlandı.

Bakanlığın ikinci imar planına karşı TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi de dava açmıştı. Söz konusu dava kapsamında Danıştay 6'ncı Dairesi, 2014 yılında yürütmeyi durdurma kararı verdi. Bu kararda da yine deprem tehlikesine işaret edildi. Mahkeme, planların ayrıntılı zemin etütleri yapılmadan hazırlandığını belirtmişti. Bu karar da projenin inşaatını durduramadı. O günlerde Emlak Konut GYO tarafından yapılan açıklamada 18 Nisan 2012 tarihli revize edilmiş bir imar planı daha olduğu, projenin bu plana göre yapıldığı belirtilmişti.

Kasım 2015'e gelindiğinde inşaatla ilgili başka gelişmeler de yaşandı. İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Sarıyer Belediyesi ve Şişli Belediyesi'ne gönderdiği yazıda şunları belirtti:

"Alanın mahkeme kararlarınca plansız alan olduğu dikkate alınarak verilmiş olan inşaat ruhsatlarının ivedi olarak iptal edilmesi ile inşai faaliyetlerinin hangi aşamada olduğunun ise yapı ruhsatını düzenleyen ilgili belediyelerince yerine getirilmesi hususunda gereğini arz/rica ederim."

Bu yazı da inşaatı durduramadı ve projeden satışlar başladı
Ocak 2016'da TOKİ'nin projeyle ilgili yeni bir imar planı hazırladığı, Bakanlığın da imar planlarını onadığı ortaya çıktı. Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası bu planlara karşı da dava açtı. Bu dava kapsamında Danıştay 6'ncı Dairesi, Ağustos 2021'de imar planlarını bir kez daha iptal etti. Daire'nin kararında daha önce verilen yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarında belirtilen hususlara dikkat çekildi. Karar verildiğinde bloklarda yaşam başlamıştı.

Plansız kalan proje için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bir kez daha devreye girdi ve 27 Şubat 2023'te yedinci imar planını hazırladı.

2.1.24. **Atatürk Havalimanı'nın Yıkımı: İstinaf Mahkemesi Yürütmenin Durdurulması Talebini Reddetti**

9 Temmuz 2024

Atatürk Havalimanı'nın pistlerini kırılarak yapılan **"Millet Bahçesi"** projesinin imar planlarının iptali istemiyle açtığımız davada yerel mahkemenin bilirkişi raporunu hiçe sayarak reddettiği yürütmenin durdurulması talebimiz, istinaf mahkemesi tarafından reddedildi. Mahkeme, söz konusu idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmediğini savundu.

İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında Nisan 2023'te teknik üniversitelerin şehir ve bölge planlama bölümlerinden akademisyenleri tarafından bilirkişi raporu hazırlanmıştı. Raporda, projenin sadece planlama alanını içine alan dar bir kapsamda ele alınmasının doğru olmayacağı, planların kademeli birlikteliğinin sağlanamadığı, alanda bulunan tescilli yapının sınırlarının gösterilmediği, oluşacak trafik yüküyle ilgili belirsizliğin giderilmediği, ulaşım bağlantılarının yetersiz, yapılaşma koşullarının da belirsiz olduğu tespit edilmişti.

Mahkemenin kararı
Mahkeme heyeti, davayla ilgili oybirliğiyle verdiği hükmü 29 Şubat 2024'te açıklamıştı. Heyet, **"Atatürk Havalimanı'nın havayolu ulaşımı açısından ülkemizin bulunduğu coğrafi avantajlı konumun getirdiği potansiyeli ve günden güne artan havayolu trafiğini karşılamayacağını"** belirtmişti. Atatürk Havalimanı'nın çevresinin tamamen yapılaşmış bir bölge olması nedeniyle herhangi bir fiziksel iyileştirme ya da genişlemeye imkân tanımadığını öne süren heyet, bu nedenle 29 Ekim 2018'de İstanbul Havalimanı'nın hizmete açıldığını aktarmıştı.

Mahkeme heyeti, yeni havalimanının açılmasıyla atıl bir konumda kalan Atatürk Havalimanı'nın **"ölü yatırım durumuna düşmemesi"** ve **"bu önemli kamusal yatırımın sonucunda yaratılan değerin kaybedilmemesi"** için plan değişikliğinin zorunlu olduğunu savunmuştu. Millet bahçesi projesinin kamu yararı amacıyla yapıldığını iddia eden heyet, proje için yapılan imar planı değişikliğinin yeterli teknik ve nesnel gerekçelerinin oluştuğu kanaatine varmıştı.

Heyet, İstanbul'un kentsel nüfusunun yoğun olarak yaşadığı bölgelerde açık ve yeşil alanlar ile olası bir afet durumunda halkın toplanabileceği ve acil yardımların organize edilebileceği alanlara ihtiyaç olduğunu kaydetmişti. Millet bahçesinin **"toplumun farklı kesimlerinden gelen farklı sosyo-ekonomik durumda ve rekreasyon anlayışlarına sahip kişilerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacağını"** belirten heyet, koronavirüs salgını sırasında alana kurulan hastanenin de kalıcı hale getirildiğini ifade etmişti.

Fuar alanın **"değişik kültürlerin teknolojik özelliklerini, sosyal ekonomik çalışmalarını izleme imkânı veren, serbest rekabetin yaygınlaşmasında ve etkinlik kazanmasında önemli rol oynadığı ve ülke ekonomisine katkı sağladığını"** kaydeden heyet, cami alanınsa **"insanların dini vecibelerini yerine getirilmesi için planlandığını"** aktarmıştı. İmar planı değişikliğiyle İstanbul halkının kullanımı için sosyal donatı alanı oluşturulduğunu öne süren mahkeme, imar planlarında kamu yararına aykırı bir durum olmadığını savunmuştu.

Bilirkişi raporu
Bilirkişiler ise hazırlanan imar planına göre alanda toplamda 140 bin 949 metrekare büyüklüğünde inşaat alanı ortaya çıktığını, bu büyüklükte yapılaşmanın Millet Bahçesi'nin neresinde ve nasıl gerçekleşeceğinin belirsiz olduğunu aktarmıştı. Mahkeme heyeti, bu durumun uygulama planıyla ilgili olduğunu belirterek bu tespitlere itibar etmediğini kaydetmişti.

Ne olmuştu?
İstanbul Atatürk Havalimanı, Nisan 2019'da İstanbul Havalimanı'ndaki hava trafiğiyle çakıştığı gerekçesiyle tarifeli uçuşlara kapatıldı, ancak pistler kargo, bakım/onarım, genel havacılık, hava taksi, iş uçuşları, devlet uçakları ile yapılan uçuşlar ve otoritenin uygun göreceği trafiklere hizmet vermeye devam etti. Ekim 2019'da **"Millet Bahçesi"** hazırlıkları kapsamında apronda faaliyetleri sona eren tesis ve binaların yıkım işi için ihale yapıldı, Kasım ayında da yıkım başladı. O günlerde havalimanı sahasının sadece millet bahçesi olarak kullanılmayacağı, yapılaşmaya da açılacağının anlaşıldığı haberler yayınlandı. Buna göre havalimanı sahasına külliye, gençlik merkezi, müze, cami, devlet konuk evi, spor alanı, yaşam merkezi, afet toplanma alanı ve fuar yapılması planlanıyordu.

Bu gelişmeler yaşanırken, tüm dünyayı etkileyen koronavirüs salgınıyla mücadele gerekçesiyle Atatürk Havalimanı'ndaki maliyeti 2 milyar TL'yi bulan iki pist kırılarak pandemi hastanesi yapıldı. Hastanenin inşaatını AKP iktidarı boyunca Türkiye'de en fazla ihale alan beş şirketten biri olan Rönesans Holding yaptı. Şirkete inşaat için Avrupa Yatırım Bankası'ndan 200 milyon Euro kullandırıldı. Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bu dönemde pistin kullanılamaz hale getirilmesiyle ilgili sorumlular hakkında suç duyurusunda bulundu. Hukuksuz bir kararla hapsedilen avukatımız Can Atalay 27 Mayıs 2020'de davayı açmıştı. Çok hızlı bir şekilde 12 Haziran'da sorumlular hakkında takipsizlik kararı verildi.

İnşaat sürerken kamuoyunda hastanenin pistin kullanılamaması için yapıldığı iddiaları da dile getiriliyordu.

Bu iddia Ocak 2022'de dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından canlı yayında itiraf edildi. Karaosmanoğlu, aynı yayında **"Burası millet bahçesi olacak. Bütün İstanbul'a hizmet edecek"** demişti. Karaismailoğlu, 9 Nisan 2022'de İstanbul Havalimanı'nda görev yapan muhabirlerle bir araya geldiği ve

basın mensuplarının sorularını yanıtladığı sırada da "Atatürk Havalimanı'ndaki sıkıntıları biliyorduk zaten. Atatürk Havalimanı hikâyesi kapandı, gitti. Oranın şimdi kuzey-güney pistine Millet Bahçesi olarak işe başlanıyor" diye konuşmuştu. Kamuoyu, bu gelişmelerden bir ay sonra 9 Mayıs 2022'de gazeteci Çiğdem Toker'in haberiyle Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) Atatürk Havalimanı'na Millet Bahçesi yapılması için sessiz sedasız ihaleye çıktığını öğrendi. Pazarlık usulüyle yapılan ihaleye altı şirket davet edildi. Altı şirketten üçü 3. havalimanını yapan **"beşli konsorsiyum"** üyesi: Kolin, Mapa, Limak. Diğerleri de 3. havalimanını işletmek üzere kurulan özel şirket İGA'nın üyeleri. İhalenin davet usulü yapılması Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin **"b"** bendindeki istisna hallere dayandırıldı. Yasa maddesine göre bu haller doğal afet, salgın hastalık, savaş vb. durumlar. İhale 2 milyar 127 milyon 978 bin TL'ye Yapı ve Yapı İnşaat isimli şirkete verildi.

İhalenin iptalinin istemiyle açtığımız davada İstanbul 4. İdare Mahkemesi, ihalenin hukuka uygun olduğu kararına varmıştı. Hiçbir bilirkişi incelemesi veya bilimsel rapora dayanmayan kararda, **"inşaat alanında konvansiyonel kalıp sistemi kullanıldığından, sosyal donatı inşaatları, genel altyapı, peyzaj düzenlemesi ve rekreasyon alanı yapımı işlerini kapsadığından işin yapım tekniği açısından özellik arz ettiği"** belirtilmişti.

Danıştay, Mayıs 2023'te bu kararı bozmuştu. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, 15 Mayıs 2022'de Atatürk Havalimanı'nın yıkılacağını ve 132 bin ağaçla Türkiye'nin en büyük Millet Bahçesi yapılacağını açıkladı. Bir gün sonra da havalimanına iş makineleri girdi ve yıkım başladı.

Ekim 2023'e gelindiğinde **"Millet Bahçesi"** yapılması amacıyla pistleri kırılan Atatürk Havalimanı'nda devam eden inşaat faaliyetlerle ilgili ruhsat alınmadığı ortaya çıktı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Bakırköy Belediye Başkanlığı sorumluluğunda devam eden ruhsatsız ve kaçak inşaatlar nedeniyle görevlerini ihmal eden ve görevlerini kötüye kullanan ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmuştuk.

2.1.25. **Beykoz'un Doğal Sit Alanı Olan Zerzevatçı Mahallesi'ni Yapılaşmaya Açacak Değişiklik İptal Edildi**

9 Temmuz 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Beykoz'un doğal sit alanı olan Zerzevatçı Mahallesi'ndeki 285 hektarlık alanın sit derecesini düşürerek yapılaşmaya açmasıyla ilgili işlemi iptal edildi. Mahkeme, söz konusu işleme dayanak olarak kabul edilen Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'nda (ETBAR) doğal sit kararlarının ihlali sonucunda oluşan mevcut durumun kabullenilerek koruma yaklaşımından uzaklaşıldığını ifade etti. Heyet, bu durumun daha önceki doğal sit kararlarının ihlalinin korunması anlamına geleceğini kaydetti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 28 Ocak 2022'de Zerzevatçı Mahallesi'nin **"doğal sit alanı"** derecesini **"nitelikli doğal koruma alanı"** ve **"sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı"** olarak tescillemişti.

Söz konusu değişiklik, Bakanlığın özel bir şirkete hazırlattığı ETBAR'a dayanılarak yapılmıştı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak imar planlarını yargıya taşımıştık.

Bilirkişi raporu hazırlandı

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin baktığı dava kapsamında 5 Mart 2024'te ekolog, çevre mühendisi, yaban hayatı uzmanı ve şehir plancılarından oluşan heyet bir bilirkişi raporu hazırlamıştı. Raporda, sit derecesi değişikliğinin koruma ilke ve yaklaşımlarına ve kamu yararına aykırı olduğu, değişikliğe zemin hazırlayan ETBAR'ın **"yok hükmünde"** olduğu belirtilmişti.

Raporda, dava konusu alanın Boğaziçi Önemli Doğa Alanı içerisinde yer aldığı, Boğaziçi Önemli Doğa Alanı'nın, İstanbul Boğazı, Belgrad Ormanı, Polonezköy Tabiat Parkı ile etrafındaki ormanlık alanı kapsadığı ve dünyanın en önemli kuş göçü bölgesi olduğunun altı çizilmişti. Söz konusu alanın 11'i tehdit altında olmak üzere 125 kuş türüne ev sahipliği yaptığı, 116 kuş türünün koruma altında olduğu aktarılmıştı.

Bilirkişiler, sit derecesinin düşürülmesiyle söz konusu alanın önemli bir bölümünde çadırlı kamp, karavan, günübirlik faaliyetlerin yanı sıra tarım, hayvancılık amaçlı entegre tesisler, turizm tesisleri, düşük yoğunlukta yerleşimler yapılabileceğine, maden aranmasına izin verilebileceğine dikkat çekmişti. Bu nedenle sayılan kullanımlara ilişkin faaliyete gidilmesi durumunda zaten oldukça bozulmuş fakat mevcut yasal çerçeve kapsamında restore edilebilecek doğal yapının daha da bozulmasına yol açılabileceğine işaret edilmişti.

Mahkemenin kararı
İstanbul 14. İdare Mahkemesi, bilirkişi raporunu hükme esas aldı. Mahkeme, sit derecesinin düşürülmesine dayanak olan ETBAR'da doğal sit kararlarının ihlali sonucunda oluşan mevcut durumun kabullenilerek koruma yaklaşımından uzaklaşıldığını ifade etti. Heyet, bu durumun daha önceki doğal sit kararlarının ihlalinin korunması anlamına geleceğini kaydetti.

Mahkeme heyeti, ETBAR'da koruma statüsünün yükseltilerek belirlenmesi halinde alanın bozulan doğal yapısının kendini yenileyip yenilemeyeceği, çevre üzerindeki olumsuz etkilerin azalıp azalmayacağı yönünde herhangi bir tespit, inceleme ve önerilerde bulunulmadığı kaydetti.

Mahkeme, dava konusu alanda yapılaşma ve benzeri faaliyetlere gidilmesi durumunda, alanın mutlak korunması gereken doğal yapısını oluşturan türler yanında zaten oldukça bozulmuş fakat mevcut yasal çerçeve kapsamında restore edilebilecek bu doğal yapının daha da bozulmasına yol açılabileceği uyarısında bulundu. Bu haliyle dava konusu tescil kararlarında da bu yönde bir belirlemenin, öneri ve koruma yaklaşımında bulunulmadığını aktaran mahkeme, dava konusu işlemin eksik incelemeye dayandığını, hukuka uyarlığının bulunmadığını belirterek sit derece değişikliğinin iptaline karar verdi.

2.1.26. **Kanal İstanbul'a Çimento Limanı: Bilirkişilere Göre İmar Planları Mevzuatın Gerekliliklerini Taşımıyor**

9 Temmuz 2024

Kanal İstanbul için İstanbul'un Karadeniz kıyısındaki Çiftalan köyüne yapılması planlanan çimento limanının imar planlarının iptali istemiyle açtığımız davada bilirkişi raporu hazırlandı.

Raporda, kıyı rehabilite alanlarında açık ve yeşil alanların artırılmasının hedeflendiği, günübirlik rekreasyon, spor, dinlence, eğlence ve turizm ihtiyaçlarına yönelik kullanımın özendirildiği hatırlatıldı. Bilirkişiler, çimento limanının imar planlarının şehircilik ilkelerinin, planlama esaslarının, plan yapımıyla ilgili mevzuatın gerekliliklerini taşımadığı kanaatine ulaştı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, planlama alanının kamunun kullanımında olması, limanın yapılması durumunda vatandaşların yaşam düzeyini kötüleştireceği, gereksinimlerine aykırı olacağı, güvenlik ve sağlık ile ilgili ciddi problemler doğuracağı gerekçeleriyle dava açmıştık. İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında 5 Mayıs 2024'te keşif yapıldı. Keşfin ardından hazırlanan bilirkişi raporundan öne çıkan değerlendirmeler şöyle:

Bilirkişi raporu
Çimento limanı ihalesini kazanan YD Madencilik, mahkemeye sunduğu dilekçede Zonguldak Alaplı ilçesinde kurulacak liman alanından çıkacak gemilerin karayoluna yük bindirmeden doğrudan İstanbul Avrupa yakasına gelebilmesi için bu limanı yapmak istediğini belirtmişti. Bilirkişiler, yer seçimi açısından yaptıkları değerlendirmede, yük taşımacılığı için farklı bir lokasyonun bulunup bulunmadığı, bulunuyorsa uygun olmadığı yönünde bir kritiğin yapılmadığını tespit etti. Bilirkişiler, gemi taşımacılığı odaklı bir proje üzerine hazırlanan plan açıklama raporunda gemi trafiğinin durumuna yönelik analiz yapılmadığını da kaydetti.

Liman ile karayolunu birbirine bağlayan ve fiilen kullanımda olan şehir ve köy yollarından büyük tonajlı araçların geçtiğini gözlemleyen bilirkişiler, plan açıklama raporunda bölgenin ve kentin araç

sayıları üzerine etütlere ve projeyle etkileşimine yer verilmediğini aktardı.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin zorunlu tuttuğu bölge ve kente yönelik olarak doğal ve yapay eşik analizleri ve sentez kararlarının bulunmadığını belirten bilirkişiler, bu bakımdan yer seçim kararına yönelik bilimsel bir çalışmanın üretilmeden ve yönetmelik hükümleri uygulanmadan imar planı üretim aşamasına geçildiğini değerlendirdi.

Bilirkişiler, İstanbul Çevre Düzeni Planı'na göre, dava konusu kıyı rehabilite alanında açık ve yeşil alanların artırılmasının hedeflendiğini, günübirlik rekreasyon, spor, dinlence, eğlence ve turizm ihtiyaçlarına yönelik olarak kullanımının özendirildiğini ve yerleşime sakıncalı alanlarda yapılaşmanın sınırlı tutulmasının önerildiğini hatırlattı. Kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında kalan kıyı alanlarında da tekne imalatı, kayık barınakları ve plaj kullanımlarına yönlendirme yapıldığını aktaran bilirkişiler, nâzım ve uygulama imar planı yoluyla belirlenmiş arazi kullanım türünün, planların kademeli birlikteliği ilkesi açısından aykırılık teşkil ettiğini kaydetti. Bilirkişi raporunda, çimento limanının imar planlarının şehircilik ilkelerinin, planlama esaslarının, plan yapımıyla ilgili mevzuatın gerekliliklerini taşımadığı kanaatine ulaşıldı.

Ne olmuştu?
İstanbul'un Eyüpsultan ilçesine bağlı Çiftalan köyüne yapılması planlanan Marmara Çimento limanı için YD Madencilik şirketi 30 Aralık 2021'de ÇED başvurusunda bulunmuştu. Kamuoyuna yansıyan haberlere göre, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı başvurudan bir buçuk yıl sonra, 2 Haziran 2023'te proje için hazırlanan ÇED raporuna olumlu yanıt verdi. Rapordan limanın Kanal İstanbul için yapılacağı kısım çıkarılmıştı. Bunun üzerine bakanlık İstanbul Çevre Düzeni Planı'ndan **"kıyı rehabilite alanı"** ve **"jeolojik açıdan yerleşime sakıncalı alan"** olarak tanımlı alanla ilgili imar planı hazırladı.

ÇED raporu
ÇED raporuna göre, liman projesi yatırımı cari açığın azalmasında rol oynayacaktı. Raporda, İstanbul'un Avrupa yakasında çimento temininin sıkıntılı ve yüksek maliyetlerde olduğu aktarılarak, projenin **"çevreci"** ve **"ekonomik"** olduğu savunuldu. Rapora göre, beton santralinde çalıştırılacak transmikserlerin yıkanması sonucu atık sular oluşacak, bunlar çökeltim havuzuna alındıktan sonra havuz tabanında yıllık ortalama 20 ton atık beton ve beton çamuru oluşacaktı. Şirket, atığın depolanacağını, hammadde olarak kullanılmak üzere Düzce'deki santrale yollanacağını ya da lisanslı geri kazanım tesislerine iletileceğini belirtti. ÇED Raporu'na göre, projenin yakınına Çiftalan Millet Parkı yapılması planlanıyordu.

Denize kazık çakılacak
Raporda, proje için denizde herhangi bir dolgu veya dip tarama işlemi yapılmayacağı, denizde yapılacak her bir ünitenin kazıkların çakılmasıyla inşa edileceği belirtildi. Herhangi bir amaçla kazı veya dip taraması yapılması halinde kullanılacak malzemenin zararlı kimyasallar içermemesi ve denize yayılmaması için önlem alınacağı aktarıldı.

Denizdeki çalışmalarda oluşacak gemi pervanelerinden kaynaklı gürültü ve titreşimin, pervanelerden kaynaklanan su jeti etkisinin minimize edilmesi için, tankerlerin limanda yapacağı manevraların, yanaşma ve kalkışların düşük hızlı olacağı belirtildi. Artacak gemi trafiğinden kaynaklı kirliliğin azaltılması için dolum ve boşaltım sırasında olabilecek kaza risklerine karşı tedbir alınacağı aktarıldı.

Balık meraları bulunuyor
ÇED Raporu kapsamında bölgedeki balıkçılık kooperatifi üyeleri ve balıkçılarla görüşüldüğü anlaşılıyordu. Rapora göre, biyolojik çeşitlilik ve balıkçılık verimi açısından bölgenin önemli balık meraları burada bulunuyor. Nesli tehlike altında olan deniz canlılarının bulunduğu alan, dip balıkları açısından da uygun bir habitat olma özelliği taşıyor. Rapora göre, özellikle kalkan, lüfer ve levrek balıkları limanın planlandığı alanı yuvalama, yumurtlama ve beslenme alanı olarak kullanıyor. Rapora göre, özellikle su kuşları da ağırlıklı olarak besin temin etmek amacıyla bu kesimleri ziyaret ediyor. Su kuşları kış döneminde topluca bu kesimlerde görülebiliyor.

Rapora göre, söz konusu alan Karadeniz ve Marmara'nın göçmen balıklarının dinlenme, beslenme, üreme ve bekleme alanı. Liman çalışmalarının gerçekleştirileceği bölgedeki dip habitat yapısının olumsuz etkileneceğinin aktarıldığı raporda, şu ifadelere yer verildi:

"Proje alanındaki dip habitat, yakın çevresi ve tüm Trakya bölgesi Karadeniz kıyısı boyunca

birçok yerde fazlasıyla bulunmaktadır. Liman çalışmalarının gerçekleştirileceği bölgedeki zemin habitat yapısı olumsuz etkilenecektir. Bununla birlikte alanın yakın çevresinde benzer zemin yapısına sahip, projeden olumsuz etkilenmeyecek olan geniş alanlar da bulunmaktadır. Özellikle proje alanından İğneada'ya kadar olan yaklaşık 95 km'lik sahil ve hatta Bulgaristan sınırına kadar olan kesim deniz canlıları açısından oldukça uygun habitat niteliğindedir. Tüm bu sahil kesimleri, kum çekimi yapılacak bölgedeki gibi kumluk alanlar içermekte ve balıklar için uygun yumurtlama, beslenme ve barınma alanları niteliğindedir."

Kamuoyuna yansıyan haberlere göre, çimento limanını inşa etmek isteyen YD Madencilik şirketinin kurucu ortakları arasında sonradan AKP'den milletvekili aday adayı olan Metin Yerlikaya ve Dergah Akça yer almıştı. Zaman içinde şirketin yönetim kuruluna müteahhit Ali Ağaoğlu, Ağaoğlu'nun kardeşi Hüseyin Ağaoğlu ve Ağaoğlu şirketler grubunun finans direktörü Yurdagül Korkmaz da dahil olmuştu.

2.1.27. **Pendik'te 90 Dönüm Ormanlık Alanın İmara Açılmasıyla İlgili Davada Bilirkişi Raporu Hazırlandı**

9 Temmuz 2024

İstanbul'un Pendik ilçesine bağlı Kurna Köyü'nde 90 dönümlük ormanlık alanın yapılaşmaya açılmasına karşı açtığımız davada bilirkişi raporu hazırlandı. Raporda, dava konusu imar planlarının şehircilik ilke ve esasları ile planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olduğu iddia edildi. Orman Genel Müdürlüğü, devlet ormanlarının imara konu edilmesinin mümkün olmadığını kaydederek, telafisi güç veya mümkün olmayan bir sonuçla karşılaşılmaması için kurumun hak ve menfaatinin korunması açısından Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafında davaya müdahil olmuştu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, dava konusu planların yapı yoğunluğunu artıracağı, kamu yararı taşımadığı, çevre düzeni planı hükümlerine aykırı olduğu, orman alanında yapılaşmaya yol açabileceği, yeterli araştırma ve analiz bulunmadığı ve kurum görüşlerinin alınmadığını ifade etmiştik.

Bilirkişi raporu
İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında hazırlanan bilirkişi raporunda, emsal değerinin 1 olarak belirlenmesi sebebiyle imar planlarının yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayacağı, çevre düzeni planı kararlarına uygun olduğu savunuldu.

Bilirkişiler, dava konusu alanın plansız kalması sebebiyle plan yapım şartlarının oluştuğunu öne sürerek, projenin planların kademeli birlikteliği ilkesine uygun olduğunu, meri mevzuat hükümleri doğrultusunda hazırlandığını belirtti. Bilirkişiler, arazinin tahsis edildiği Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın üstlendiği görev, yetki ve sorumlulukları itibariyle ülke menfaati doğrultusunda hareket eden ve kamu yararı güden bir kolluk kuvveti olduğunu belirtti. Hâlihazırda kullanımda olan Sarıyer Sahil Güvenlik İkmal Merkezi Komutanlığı'ndaki binaların depremde hasar gördüğünü aktaran bilirkişiler, komutanlığın artan ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için yetersiz olduğunu belirtti. Dava konusu alanın ağaçsız olduğunun aktarıldığı raporda, alanla ilgili Orman Genel Müdürlüğü'nün 25 yıl süre ile kesin izin vermesi, dava konusu alana eşdeğer konum ve büyüklükte bir kamu arazisinin İstanbul il sınırları içerisinde bulunmasının güçlüğü ve ulaşım açısından uygun olması sebebiyle kamu yararı ilkesinin gözetildiği savunuldu.

Bilirkişi raporunda, dava konusu imar planlarının şehircilik ilke ve esasları ile planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olduğu iddia edildi.

Ne olmuştu?
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak Pendik'e bağlı Kurna Köyü'nde 90 dönüm ormanlık alanın yapılaşmaya açılmasına karşı dava açmıştık. Söz konusu alan 17 Temmuz 2016'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından **"Kurtköy-Pendik Fuar Alanı Uygulama İmar Planı"** kapsamında **"fuar alanı"** ilan edilmişti. İstanbul 6. İdare Mahkemesi, imar planının Kurna Köyü sınırları içinde kalan kısımlarını iptal edince söz konusu alan plansız kalmıştı.

Bakanlık, 20 Ağustos 2021'de dava konusu ormanlık alanın da içinde olduğu bölgeyi **"Kurna ve Harmandere Mahalleleri Rezerv Yapı Alanı"**

ilan etmişti. Mülkiyeti Maliye hazinesinde olan ormanlık alan, Orman Genel Müdürlüğü'nün 26 Ağustos 2022 tarihli oluruyla Sahil Güvenlik Komutanlığı'na tahsis edilmişti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da 9 Haziran 2023'te ormanlık alanı yapılaşmaya açacak imar planlarını hazırlamıştı. İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nde açtığımız dava kapsamında öncelikle yürütmenin durdurulmasını, sonra da planların iptal edilmesini talep etmiştik.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi, Orman Genel Müdürlüğü'nün davaya katılma talebini 15 Şubat 2024 tarihli ara kararıyla kabul etmiş ve müdürlüğün dava konusu işlemle bağı olduğunu ve dava sonucunun hak ve menfaatini ilgilendirdiğini açıklamıştı. Mahkeme, Orman Genel Müdürlüğü'nü Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yanında davaya katmıştı.

Bunun üzerine Orman Genel Müdürlüğü, 5 Mart 2024'te mahkemeye bir dilekçe daha sunmuştu. Devlet ormanlarının imara konu edilmesinin mümkün olmadığını kaydeden Müdürlük, telafisi güç veya mümkün olmayan bir sonuçla karşılaşılmaması için kurumun hak ve menfaatinin korunması açısından Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafında davaya müdahil olmak istediğini aktarmıştı. Müdürlüğün dilekçesinde, ormanlık alanların imar planına konu edilmesinin orman üzerinde tasarruf hakkına ve yapılaşmaya neden olacağı belirtilmişti. İmar uygulamaları sonucunda orman niteliğinin korunamadığına dikkat çeken Müdürlük, bakanlığın işleminin orman mevzuatına aykırı olduğunu kaydetmişti.

2.1.28. **Fikirtepe'de 2. Etap Dönüşüm Planlarıyla İlgili Yürütmeyi Durdurma Kararı**

11 Temmuz 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın İstanbul'un Kadıköy ilçesinde riskli alan ilan ettiği Fikirtepe bölgesiyle ilgili dönüşüm projesinin 2. etabına yönelik imar planlarının yürütmesinin durdurulmasına karar verildi. Mahkeme, uygulama imar planında yer alan üç maddenin hukuka aykırı olduğunu ve uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğini aktardı.

Fikirtepe'deki dönüşümle ilgili ikinci etap projenin 2021 yılında onaylanan imar planları İstanbul 13. İdare Mahkemesi tarafından 28 Eylül 2022'de mahkemece iptal edilmişti. Plansız kalan alanla ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mayıs 2023'te yeniden imar planı hazırlamıştı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, önceki yargı kararlarındaki iptal gerekçeleri göz ardı edilerek yeniden planlama süreci yürütüldüğü için imar planlarının iptali ve yürütmesinin durdurulması talebiyle dava açmıştık.

Bilirkişi raporu hazırlandı

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında Fikirtepe 2. etap proje alanında keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmış, 24 Nisan 2024'te de bir bilirkişi raporu hazırlanmıştı. Bilirkişi raporunda, plan raporlarında kurum görüşlerine yer verildiği ancak görüşlerin 2008-2009 yıllarında alındığı, sadece Koruma Bölge Kurulu'nun yazısının 2020 tarihli olduğu aktarılmıştı. Bilirkişi heyeti, kurum görüşlerinin üzerinden yaklaşık 15 yıl geçmesi nedeniyle görüşlerin güncellenmesinin ideal bir planlama için daha uygun olacağını değerlendirmişti.

Bilirkişi raporunda uygulama imar planında inşaat alanı hesabı ve nüfus hesabı arasında tutarsızlıklar bulunduğu aktarılarak, ticaret + konut alanı inşaat büyüklüğüyle ilgili de uyuşmazlık olduğu belirtilmişti. Bilirkişiler, uygulama imar planının 29. maddesinin iptal edilen planlardaki emsal değerini koruduğunu kaydederek, bu durumun dava konusu planlarda inşaat alanı, nüfus donatı dengesinde belirsizliğe yol açtığını ifade etmişti. Bilirkişiler, uygulama imar planının 29., 30. ve 33. maddelerinin planlama ilke ve tekniklerine ve mevzuata uygun olmadığı yönünde görüş bildirmişti.

Mahkemenin kararı

İstanbul 7. İdare Mahkemesi, bilirkişi raporunu hükme esas alarak dosyayı karara bağladı. Mahkeme, dava konusu plan notlarının mülkiyet hakkına ilişkin olması nedeniyle, uygulanmakla etkisinin tükeneceği ve telafisi güç zararlara sebebiyet verebileceği değerlendirmesinde bulundu. Anılan plan notlarının hukuka aykırı olduğunu ifade eden mahkeme, uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden yürütmenin durdurulmasına hükmetti.

Ne olmuştu?
Fikirtepe'deki **"kentsel dönüşüm"** süreci 17 yıl önce başladı. 2005 yılında "özel proje alanı" ilan edilen Fikirtepe'ye yönelik imar planları 2011 yılında onaylandı. Bakanlar Kurulu'nun 2013 yılında **"riskli alan"** ilan ettiği Fikirtepe'de yaşayan halkın mağduriyeti de katlandı. Mahalle hakkında bir yıl sonra da acele kamulaştırma kararı verildi, ancak İstanbul 6. İdare Mahkemesi 2019 yılında verdiği kararla imar planlarını iptal etti. Kararda, bakanlığın hazırladığı bazı plan notlarında donatı alanları ve imar transferi hakları ile yoğunluk kararına uygun bir yapılaşma olup olmayacağının belirsiz olduğu kaydedilmişti. Bakanlık, Şubat 2021'de bu defa da mahalleyi üç ayrı etaba ayırarak yeni imar planları hazırladı. Bakanlığın hazırladığı yeni planlarda da belirsizlik düzeltilmediği için bu planlara karşı da davalar açıldı.

2.1.29. **Kalamış Yat Limanının Özelleştirilmesi: Mahkememe Oyçokluğuyla Davayı Reddetti**

11 Temmuz 2024

Danıştay, Türkiye Denizcilik İşletmelerine ait Fenerbahçe-Kalamış Yat Limanı'nın imar planlarının değiştirilerek işletme hakkının 40 yıl daha özelleştirilmesiyle ilgili ihalenin iptali için açtığımız davayı Mimarlar Odası'nın kuruluş amaçlarıyla ilgisi bulunmadığını öne sürerek reddetti. Karara muhalefet eden mahkeme üyesiyse Oda'nın dava açma ehliyetinin bulunduğunu belirterek davanın esasının incelenerek bir karar verilmesi gerektiğini aktardı.

Danıştay 13. Daire kararında, TMMOB Mimarlar Odası'nın dava konusu işlem ile arasında somut, güncel ve meşru bir menfaat alâkasının bulunmadığı ve menfaatinin etkilenmediği savunuldu. Dava konusu işlemin Oda'nın ve mimarlık mesleği mensuplarının ne tür bir menfaatini ihlâl ettiğinin açık, anlaşılır ve somut bir biçimde ortaya koyulamadığını öne süren Daire, davanın Oda'nın kuruluş amaçlarıyla bir ilgisinin bulunmadığı gerekçesiyle ehliyet yönünden reddine karar verdi.

Karara bir üye hâkim muhalif kaldı. Üye hâkim muhalefet şerhinde, Mimarlar Odası'nın söz konusu davayı açma gerekçelerini sıralayarak bu iddiaların Oda'nın meslekî faaliyet alanıyla ilgili olması nedeniyle dava konusu işlemle mâkûl menfaat ilgisinin ve dolayısıyla dava açma ehliyetinin bulunduğunu aktardı. Üye hâkim, bu nedenle davanın esasının incelenmesi suretiyle bir karar verilmesi gerektiğini belirtti.

Ne olmuştu?
Yat limanının özelleştirilmesi ile ilgili karar 2013'te Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK), 115 bin 821 metrekarelik dolgu alanı ve 319 bin 306 metrekarelik iki yat limanı olmak üzere toplam 435 bin 128 metrekare yüzölçümlü alanı özelleştirecekti. ÖYK sonradan yapılaşmaya açılacak alanı 478 bin 507 metrekareye çıkardı.

Bunun ardından Kadıköy Belediyesi, mahalle sakinleri ile Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası kararın iptali için Özelleştirme Yüksek Kurulu'na itirazda bulundu, ancak itirazlar reddedildi. Bunun üzerine imar planının iptaliyle ilgili dava Danıştay 6. İdare Mahkemesi'ne taşındı. Dava kapsamında alınan bilirkişi raporunda Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporu düzenlenmediği için **"imar planlarının iptaline karar verilmesinin uygun olacağını"** belirtilmişti, ancak mahkeme raporu dikkate almayarak davayı reddetti. Sadece yüzen iskele alanlarının emsale katılmasına yönelik yürütmeyi durdurma kararı verdi. Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası bu karara itiraz etti. Bunun üzerine dosya Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na taşındı. Kurul, kararda planlarda hukuka aykırılık bulunmadığını belirtti ve bir önceki yüzen iskele planlarıyla ilgili kararından da geri döndü. Böylece yüzen iskele de imar planına dâhil edildi ve deniz alanının yapılaşmaya açılmasına olanak sağlandı.

Öte yandan yat limanı için hazırlanan imar planlarının iptal edilmesini isteyen 32 Kadıköylü yurttaş, Şubat 2021'de Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulunmuştu.

Fenerbahçe-Kalamış Yat Limanı'nın işletme hakkı bilindiği üzere Koç Holding'e verilmişti. Limanın kullanım süresi dolunca söz konusu alanla ilgili yeni bir imar planı yapıldı. Bu plana göre yat limanı, yer altı otoparkı, turizm tesisleri ve yüzen iskelelerle daha da genişletilecek.

İşletmenin devrine yönelik işlemler de imar planı değişikliğinden sonra yapıldı. 19 Ekim 2021'de yapılan özelleştirme ihalesinde en yüksek teklifi

2 milyar 531 milyon lira ile yine Koç Holding'in bağlı ortaklığı TEK-ART Kalamış ve Fenerbahçe Marmara Turizm Tesisleri verdi. Rekabet Kurulu da 27 Ekim'de yat limanının devralınması işlemini onayladı. İmar planı değişikliği ile Koç Holding'e bağlı ortağı olan şirket, yat limanında daha fazla alanı ticarileştirecek ve halkın kıyıya ücretsiz ulaşımının önüne bir engel daha çıkaracaktı.
Söz konusu yat limanı doğal sit alanı özelliği bulunan Fenerbahçe Yarımadası'nın komşuluğunda bulunuyor. Limanın yeni imar planı ile ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu düzenlenmemesi söz konusu alanın koruma/kullanma dengesinin nasıl belirlendiği konusunda şüphe yaratıyor.

Söz konusu imar planı hayata geçirilirse kıyı siluetinin bozulmasına, biyolojik ve kimyasal kirliliğe, deniz alanında ekolojik dengenin bozulmasına, doğal su akımlarının ortadan kalkmasına, yelken sporunun yoğun olarak yapıldığı alanın küçülmesine, inşaat yoğunluğu ile ilave gündüz nüfusu ve taşıt yoğunluğuna, doğal yaşamın tehlikeye girmesine ve hava koridorunun kesilmesine neden olacak.

2.1.30. **Parkorman'ın İmar Planları İptal Edildi**

11 Temmuz 2024

İstanbul'un kuzey ormanlarının bir parçası olan Fatih Ormanı'ndaki Parkorman'ın imar planları mahkeme tarafından iptal edildi. Mahkeme, plan değişikliklerinin ve bu değişikliklerin kaynağı olan Uzun Devreli Gelişme Planı'nın şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına uygun olmadığı sonucuna vardı.

Belgrad Ormanı'nın bir parçası olan Fatih Ormanı Tabiat Parkı'nın 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında 3 Haziran 2008'de ismi değiştirilerek Parkorman Tabiat Parkı ilan edilmişti. Söz konusu alanla ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından önce Ocak 2010'da "uzun devreli gelişme planı" hazırlanmış, daha sonra bu plan Ekim 2010, 2012 ve 2014 yıllarında revize edilmişti. Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporuna gerek olmadığı yönünde karar alınan araziyle ilgili 2016 yılına gelindiğinde imar planları hazırlanmıştı. Söz konusu plan raporlarıysa askıya çıkarılmamıştı. ÇED raporuna gerek olmadığı yönündeki karar daha sonra İstanbul 13. İdare Mahkemesi tarafından **"kontrollü kullanım bölgesi için ÇED uygulanması gerektiği"** için iptal edilmişti.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, söz konusu imar planlarının var olan doğal dokunun sürekliliğini ve yaşatılmasını olumsuz etkileyeceği, şehircilik ilkelerine, imar mevzuatına ve kamu yararına aykırı olduğu gerekçesiyle dava açmıştık. Hazırlanan imar planlarının inşaat alanını artıran hükümler bulundurmasının yanında otopark alanında da bodrum katı artıran notlar barındırıyordu. Bu durum 2017 yılında yayınlanan ÇED başvuru dosyasında da doğrulanmıştı. Dava konusu imar planıyla flora ve fauna açısından oldukça zengin olan ve korunan alanlardan biri olan Park Orman Tabiat Parkı'na kalıcı yapılar inşa edilmesine izin verilmiş, sürekli bir nüfusun bulunmasına sebep olacak kararlar getirilmişti. Ormandaki hassas koruma bölgesine bitişik olan kontrollü kullanım bölgesindeki yapılaşma için yalnızca beş metre çekme mesafesi bırakılmıştı.

Dava kapsamında hazırlanan bilirkişi raporunda imar planına **"mola noktası"** ve **"tabiat parkı giriş ve çıkış noktası"** fonksiyonlarının eklendiği, fonksiyonlarda ciddi değişiklikler yapılmamış gibi görünse de, dava konusu plan değişiklikleriyle yapılaşma koşulları ve plan notlarında inşaat alanını arttırıcı değişiklikler yapıldığı ve günübirlik alanı niteliğinin konaklama alanı niteliğine dönüştürüldüğü belirtilmişti. Raporda, imar planlarının İstanbul Çevre Düzeni Planı'ndaki tabiat parklarıyla ilgili düzenlemeye uygun olmadığı aktarılmıştı.

Bilirkişi raporunu hükme esas alan İstanbul 10. İdare Mahkemesi, imar planı değişikliklerinin ve bu değişikliklerin dayanağı olan Uzun Devreli Gelişme Planı'nın, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına uygun olmadığına karar verdi.

2.1.31. **Tuzla Kamil Abduş Gölü Çevresinin Yapılaşmaya Açılmasına Bilirkişi Engeli**

11 Temmuz 2024

İstanbul'un Tuzla ilçesinde yer alan doğal sit alanı özelliği taşıyan Kamil Abduş Gölü çevresinin doğal sit alanı derecesinin düşürülmesiyle imara açılmasına yönelik dava kapsamında bilirkişi raporu hazırlandı. Bilirkişiler, söz konusu imar planlarının göl ve çevresinin özgün karakterinin korunması, rehabilite edilmesi ve gelecek nesillere aktarılması çalışmalarına ne şekilde katkı sağlayacağının belirsiz olduğunu belirtti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 12 Ağustos 2020 tarihli kararıyla Kamil Abduş Gölü ve çevresinin doğal sit derecesini düşürerek **"nitelikli doğal koruma alanı"** ve **"sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı"** olarak tescillemişti. Bu gelişmenin ardından yine Bakanlık tarafından önce 3 Kasım 2022'de onaylanan imar planları hazırlanmıştı, itiraz edilince planlarda değişiklik yapılarak 28 Mart 2023'te onanmıştı. Planlarda göre 557 bin 547 metre kare alanda konut, ticaret, kültür, turizm ve sosyal donatı alanı gösterilmişti. Söz konusu alan İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda **"deniz, göl, gölet"**, **"jeolojik açıdan yerleşime sakıncalı alan"** sınırı içerisinde yer alırken, **"doğal afetler açısından riskli alanlar"** lejantından da etkileniyor.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak söz konusu imar planlarını yargıya taşımıştık. İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında bilirkişi raporu hazırlandı. Rapordan öne çıkan değerlendirmeler şöyle:

Bilirkişi raporu
Dava konusu planlama alanında **"düşük yoğunluklu gelişme konut alanı", "ticaret alanları", "depolama alanları", "lise alanı", "tekne imal ve çekek yeri", "park alanları", "rekreasyon alanları", "15 metre taşıt yolu", "10 metre ve 7 metre yaya yolu"** kullanımları planlanmıştı.

Dava konusu alan tersaneler bölgesine yakın olduğu için planlarda **"çekek yeri"** de gösterilmiş, ilk planda bu yapının yüksekliği 15.50 metre olarak gösterilmiş, ikinci planda yükseklik 24 metreye çıkmıştı.

Bilirkişiler, söz konusu planlamalarda **"planların kademeli birlikteliği"** ilkesine aykırılık bulunduğunu aktardı. Tekne imaline yönelik tesislerin Çevre Düzeni Planı'nda meskûn alanlar kapsamında konut kullanımına hizmet edecek tesislerden birisi olmadığı, tersane alanları kapsamında tanımlanan tesislerden olduğu belirtildi.

Flora ve faunayla ilgili rapor yok
Bilirkişiler, bir lagün olan Kamil Abduş Gölü'nün doğal karakterini ve hidrojeolojisini ortaya koyan analizler yapılmadığını ortaya koyarak, flora ve fauna kapsamında yapılan açıklamalardaysa hangi kurum ya da uzmanın görüşlerine başvurulduğu, hangi analiz tekniği ile raporda sunulan sonuçlara ulaşıldığı hakkında herhangi bir bilgi verilmediğine dikkat çekti. Alanda flora ve fauna hakkında raporda açıklananlardan daha farklı değerlendirmeler içeren çok sayıda bilimsel kaynak olduğunun altını çizen bilirkişiler, alanın bu özelliğiyle uygun uzmanlardan rapor alınmadığını belirtti.

Eksik veriyle plan kararları üretildi
Bilirkişiler, planlarda söz konusu alanın **"Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun"** kapsamında 2008 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla **"yenileme alanı"** ilan edildiğine atıf yapıldığını hatırlattı ve hangi taşınmaz kültür varlığı nedeniyle bu kararın alındığı ve hangi kültür varlığının korunması gerektiği hakkında bir açıklamaya yer verilmediğini aktardı. Plan kararlarında da bu yönde bir koruma önerisi bulunmadığına işaret eden bilirkişiler, eksik veriyle plan kararları üretildiğini belirtti.

19,6 hektar büyüklüğündeki planlama alanının çevresinde yapılaşmalar ve imar planı kararlarına sahip alanlar bulunduğunu anımsatan bilirkişiler, dava konusu plan kapsamında çevredeki kullanım türleri, nizam durumları ve yapılaşma koşullarıyla ilgili herhangi bir inceleme yapılmadığını aktardı. Planlama kararlarının çevresinden bağımsız bir şekilde alındığını ifade eden bilirkişiler, alana dair tüm verilerin değerlendirilmesi ile oluşturulmuş bir eşik sentezi yapılmadığını kaydetti.

Bilirkişilere göre, analizler kapsamında herhangi bir arazi kullanım analizi, mevcut yapılar ve durumları, hane halkı sayısı, yaklaşık nüfus ve nüfus yoğunluğu, mülkiyet durumu, sosyal ve teknik altyapılar, ağaç sayımı, anket vb. çalışma-

lara yer verilmedi. Alanın doğal karakteri, koruma statüsü, jeolojik yapısı bir arada değerlendirildiğinde dava konusu alan için bir gereklilik olan ve Yönetmelik'te ifade edilen Sakınım Planlaması ve Kentsel Risk Analizi çalışmaları yapılmadı.

Gölün ekolojik sistemine katkısı belirsiz kullanımlar
Bilirkişiler, planlama alanının bitişiğinde bir tersane alanı bulunmasına karşın doğal sit alanı içerisinde yer alan **"sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı"** kapsamında ve/veya kıyı kenar çizgisine 50 metre kadar yakında bulunan, büyük oranda doğal karakterli bu alana neden tekne imal ve çekek yeri imalatı içeren, gölün ekolojik sistemine katkısı belirsiz kullanımlarda planlandığının anlaşılamadığını belirtti.

Plan kapsamında blok nizam iki kat olarak belirlenen **"ticaret alanı"** yapılaşma koşullarının, nizam durumunun ve çekme mesafelerinin hangi bilimsel ve teknik verilere ve analizlere bağlı olarak planlandığının belirsiz olduğu aktarıldı.

Gölün nasıl korunacağı belirsiz
Dava konusu imar planlarının nitelikli bir eşik sentezi içermediğini belirten bilirkişi heyeti, plan açıklama raporunda sözel olarak birçok yerde ifade edilen **"dünya ölçeğinde önemli"** bu lagün alanının ne şekilde korunacağı, koruma – kullanma dengesinin nasıl sağlanacağı, hangi strateji ve alan yönetimi ilkeleri ile plandaki koruma kararlarının gerçekleştirileceğinin belli olmadığını kaydetti. Alan yönetiminin nasıl yapılacağının da belirsiz olduğunu aktaran bilirkişiler, konut, ticaret depolama, tekne imali gibi kullanımların alanın özgün karakterinin korunması, rehabilite edilmesi ve gelecek nesillere aktarılması çalışmalarına ne şekilde katkı sağlayacağı, olası afet anında ulaşım sisteminden ne şekilde istifade edileceği hususlarında yeterli değerlendirmenin olmadığını tespit etti. Bilirkişiler, dava konusu imar planlarının imar mevzuatına, şehircilik ilkeleri, planlama esaslarına ve planlama pratikleri ile kentsel tasarım ilkelerine uygun olmadığı konusunda görüş bildirdi.

2.1.32. **Yaşam Hakkını Savunuyoruz, Katliam Yasasına Dur Diyoruz!**

26 Temmuz 2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onaylanan 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, hepimiz açısından büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Yasa değişikliğine can güvenliği gerekçe olarak gösteriliyor olsa da köpek üretim tesislerinin kapatılmıyor olması, İstanbul Meslek Odalarının, sivil toplum kuruluşlarının ve bu konuda duyarlı çevrelerin konuya dair yaptığı açıklamalarda belirtilen itirazların dikkate alınmamış olması, can güvenliğinin öncelik haline getirilmediğini göstermiştir.

Hayvanlara yönelik 'ötenazi' önerisi, kelime olarak çıkarılmış olsa da fiili olarak öldürülmelerini engelleyecek maddeler eklenmediği görülmektedir. Sokakta yaşayan hayvanların alıştıkları mahallelerden koparılarak hapsedilecek olmaları bile o hayvanların ölüme terk etmek anlamına gelecektir. Bu öneri, yıllardır mücadelesi verilen "yaşam hakkı" ilkesine aykırıdır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, uzmanlar tarafından çözüm olarak önerilen "kısırlaştır - aşılat – yerinde yaşat" yönteminin uygulanması yerine, önerilen değişikliklerle hayvanların yaşamının sona erdirileceğini öngörmekteyiz.

Bu kanun teklifinin kabulü, Türkiye'nin hayvan hakları konusunda geriye gitmesine ve etik değerlerin gölgede kalmasına neden olacaktır. Hayvanlar da, insanlar gibi, yaşam haklarına saygı gösterilmesi gereken canlılardır ve bu hakların korunması konusunda toplumsal bir bilinç oluşturulması gerekmektedir.

Sorumluları bir kez daha uyarıyor ve önemle tekrar ediyoruz; Hayvan hakları ve refahını koruma sorumluluğunu unutmadan, hayvanların yaşam hakkını savunan, öncelik haline getiren ve bilimsel temellere dayalı çözümler geliştirilmesi gerektiğini hatırlatıyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu katliam yasasının uygulamaya geçmemesi için çaba sarf edeceğimizi, patili

dostlarımızın yaşam hakkını savunmak için elimizden gelen çabayı göstereceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

2.1.33. **Ataköy'deki Modern Konut Mirası: Bakanlığın Eklemek İstediği Yapı Bloğu Bilirkişileri Görüş Ayrılığına Düşürdü**

13 Eylül 2024

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın İstanbul Ataköy'de 2 bin 649 metrekare yeşil alanda yapmayı planladığı konut projesiyle ilgili yeni bir bilirkişi raporu hazırlandı. Mart 2023'te aleyhte tespitlerin yer aldığı rapora Bakanlığın itiraz etmesi sebebiyle hazırlanan yeni raporda bilirkişiler görüş ayrılığı yaşadı. Heyetin biri akademisyen diğeri şehir plancısı olan iki üyesi, konut projesinin imar mevzuatına, şehircilik ilkelerine, belde ihtiyaçlarına, planlama teknikleri ile kamu yararına uygun olduğu dile getirdi. Diğer akademisyen üye ise planlama kararlarının bütüncül korumayı yansıtmadığını, modern konut mirasının geleceği aktarılması için hassasiyetle yaklaşılmadığını değerlendirdi.

"Dava konusu yeşil alan, Ataköy 1. kısımda 7,84 hektarlık 564 numaralı adanın bir parçası. Bakanlar Kurulu kararıyla 1989 yılında 'turizm bölgesi' ilan edilen alan, 2004 yılında TOKİ tarafından Albatros Turizm ve Otelcilik şirketine ihale yoluyla satıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm Teşvik Kanunu'ndaki "kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapma, yaptırma, re'sen onaylama ve tadil etme" yetkisine dayanarak yeni imar planı hazırladı. Yeni imar planındaki yapılaşma koşulunda yükseklik serbest bırakıldı. Geçen süreçte bu imar planıyla 564 numaralı adaya oteller, rezidanslar ve alışveriş merkezi yapıldı."

564 numaralı ada aynı zamanda, Türkiye'nin ilk Bauhaus akımının temsilcisi binaların bulunduğu bir alan. "Piccinato Planı" olarak bilinen bir 1/500 ölçekli vaziyet planına göre tasarlanan alandaki binaların arasında kalan dava konusu parsel ise günümüzde, çok sayıda ağaca ev sahipliği yapıyor.

Planlar iptal edilince Bakanlık yeni plan yaptı

Çevre sakinleri ve TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, satışı yapılan ve turizm merkezine çevrilmesine neden olan imar planlarının iptal edilmesi için dava açmıştı. Mahkeme imar planlarını iptal etmiş, Danıştay da 2014'te bu kararı onamıştı. Bunun üzerine söz konusu alan ile ilgili yeni bir imar planı yapıldı. Planlar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bakırköy Belediyesi tarafından askıya çıkarıldı. Yeni planla zaten turizm fonksiyonu bulunan adanın dava konusu parseline ilave olarak konut fonksiyonu da eklendi. Oysa ki, imar planının hazırlık aşamasında Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım Projeler Dairesi'nden alınan görüşe göre, kreş olarak planlanmıştı.

İmar planının açıklama notlarına göre, aynı adada bulunan diğer konutlar 500-600 metrekare taban oturumuna sahipken, inşa edilmek istenen konutun oturum alanı ise 900 metrekareye ulaşıyor. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, bu yapının inşa edilmesine olanak sağlayan yeni imar planının iptal edilmesi için İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nde dava açmıştı. Dava kapsamında Mart 2023'te bilirkişi heyeti tarafından bir rapor hazırlanmıştı. Bilirkişi raporuna göre, yeşil alana yapılmak istenen blok, birinci etaptaki yapı yoğunluğunu artıracak, alandaki doluluk-boşluk dengesini bozacak, diğer blokların güneşlenme ve manzara imkânını etkileyecekti.

Afet toplanma alanıydı

Bilirkişi raporundaki idarelerle yapılan yazışmalara göre, Bakırköy Belediyesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün talebiyle söz konusu yeşil alanı afet toplanma alanı olmaktan çıkarmıştı. Bilirkişi heyeti, dava konusu parsel gibi üzerinde yapı bulunmayan hali hazırda kentlinin açık alan ihtiyacını karşılayan alanların, afet anlarında toplanma ve acil ihtiyaçların karşılanması için değerlendirilmesinin önemli olduğunu belirtmişti.

Bakanlık rapora itiraz etti

Kültür ve Turizm Bakanlığı, söz konusu aleyhte rapora itiraz edince mahkeme yeni bir bilirkişi raporu hazırlanmasına hükmetti. Bunun üzerine mahkeme kararıyla İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Doç. Dr. M. Ziya Paköz, şehir plancısı Yavuz Akdeniz ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Doç. Dr. Bilge Alpay tarafından yeni bir bilirkişi raporu hazırlandı.

Doç. Dr. Paköz ve Akdeniz, dava konusu alanla ilgili imar planı kararının, Çevre Düzeni Planı'nın bu bölge için öngörülen "turizm merkezleri" ve "meskûn alanlar" hükümlerine uygun olduğunu aktardı. İki üye, davalık imar planının, parsele tanımlanan fonksiyon kararları, yoğunluk ve yapılaşma koşullarının birbiriyle uyumlu olduğunu değerlendirdi. Paköz ve Akdeniz, Danıştay kararında dava konusu parselin "daha önce de konut alanı olarak ayrıldığının" ifade edildiğini belirterek, parselin fonksiyon olarak "konut alanı" işlevinde yer almasında hukuka aykırılık görülmediğini kaydetti. Yapılaşma koşullarının ada genelinde mevcut blokların taban alanı ve kat yüksekliğiyle uyumlu olduğu tespitini yapan iki üye, yapılaşma koşullarının genel silueti ve dokuyu bozucu bir etki yapmadığı değerlendirdi. Paköz ve Akdeniz, dava konusu imar planının imar mevzuatına, şehircilik ilkelerine, belde ihtiyaçlarına, planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olduğunu savundu.

Bilirkişiden karşı görüş

Heyetin diğer akademisyen üyesi Doç. Dr. Bilge Alpay ise, dava konusu alanda mevcutta toplam 702 kişinin yaşadığını belirterek, planlama alanında yaşayacak nüfusa ilişkin donatı alanlarının Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'ne göre kişi başına düşen alan cinsinden bir değerlendirmenin yapılmadığını ve ilave yeni nüfusun ihtiyaç duyacağı ek donatı alanına ilişkin de bir bilginin bulunmadığını aktardı.

Alpay, söz konusu parselin içinde bulunduğu Ataköy 1. Kısım'ın 1957-64 yılları arasında tasarlanarak inşa edilen örnek bir konut yerleşim alanı olduğunu hatırlattı ve günümüzde içinde barındırdığı konut, ticaret, turizm ve eğitim biçiminde tanımlanan özgün işlevlerini sürdürdüğünü, alanın mimari niteliği, kentsel düzeni ve peyzajının büyük oranda korunan bir karaktere sahip olduğunu, söz konusu parsel hakkındaki plan değişikliği kararlarının ise bu yaşam çevresinin özellikleri, değerleri, özgün karakter ve dokusu dikkate alınmadan hazırlandığını değerlendirdi.

Alpay, kontürleri çizilen yeni yapının yakınındaki mevcut bloğun güneşlenme, doğal ışıktan ve hava akımından yararlanma açısından olumsuzluk yaratacağını belirterek, batı ve güneyindeki blokların hava sirkülasyonu için de engel oluşturacağını ve uzun yıllardır oluşmuş mevcut dokuyu bozacağını aktardı.

Alpay, yapının mevcut yerleşim düzenine eklenmesinin Luigi Piccinato'nun konutların yerleşim planlarında, bina aralarındaki mesafeleri geniş tutarak ferah alanlar tasarlaması ilkesiyle uyuşmadığını kaydetti.

Alpay, dava konusu imar planında öngörülen bir konut bloğunun Ataköy 1. Etap konut bölgesindeki mevcut yaşantıyı olumlu etkilemeyeceğini belirtti. Geçmişten bu yana vaziyet planı kararları ile gelişmiş olan konut dokusunun doluluk – boşluk dengesini bozacağını kaydeden Alpay, nâzım planda öngörülen nüfusu etkilemese de 20 yıldan beri oluşan mevcut dokuya ek nüfus ve araç getireceğini, yapı ve araç trafiği yoğunluğunu arttıracağını aktardı.

Alpay, dava konusu planlama kararlarında Ataköy 1. Kısım Yerleşmesi'ni kendi değerleriyle değil, parçacıl ele alındığını ve bütüncül korumanın yansıtılmadığını belirterek, modern konut mirasının geleceği aktarılması için hassasiyetle yaklaşılmadığını değerlendirdi.

2.1.34. **Ömerli Barajı Havzasına Kurulmak İstenen "Biyoteknoloji Vadisi" Projesine Karşı Dava Açıldı**

13 Eylül 2024

Tuzla Tepeören'de "mera alanı", "yeşil alan" ve "sosyal donatı alanı" lejantındaki 254 hektar alana kurulmak istenen "biyoteknoloji ihtisas organize sanayi bölgesi" projesiyle ilgili İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hazırladığı imar planı değişikliğinin iptal edilmesi istemiyle dava açıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin proje için 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda yaptığı değişiklik 21 Şubat 2024'te onandı. Plan değişikliği raporunda, bu sanayi bölgesinin diğerlerinden farklı olarak, üretim açısından ayrı sektördeki firmaların yer alacağı değil, biyoteknolojik açıdan üretim yapacak firmaların yer aldığı bir kümelenmeyi içeren bir proje olmayı hedeflediği aktarıldı. Raporda, Tuzla'nın bu proje için yer seçim ilkeleri bakımından en doğru yer olduğu savunularak söz konusu alanda "üretim tesislerinden start-up merkezine kadar sektörün bütün katmanlarını ve dinamiklerini bünyesinde barındı-

racak, biyoteknoloji ekosistemini oluşturacak yeni nesil bir üretim üssü planlandığı" belirtildi.

İstanbul'un kuzeyine yapılaşma baskıcı artacak
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda yapılan bu değişikliğin iptal edilmesi ve yürütmenin durdurulması talebiyle İstanbul Nöbetçi İdare Mahkemesi'nde dava açtık. Mahkemeye sunulan dilekçede, söz konusu alanın Tepeören-Akfırat Atıksu Toplama Havzasında yer aldığı, uzun mesafe koruma kuşağında bulunduğu ve Ömerli Barajı Havzası'na 10 kilometre uzaklıkta olduğu aktarıldı. Söz konusu planın İstanbul kuzeyine doğru yapılaşma baskısını artıracağı, bu nedenle şehircilik ilkelerine aykırı olduğu belirtildi.

Açıklık ve katılımcılık ilkeleri ihlal edildi
Dilekçede, söz konusu planların yapım aşamasında ne ilgili vatandaşların bu sürece katılımının sağlandığı, ne de ilgili kurum ve kuruluşlardan veri, görüş ve öneri elde edildiğinin altı çizildi. Söz konusu plan değişikliği sebebiyle menfaati etkilenecek yurttaşlarla sürecin müzakere edilmediği de aktarılarak imar planlarına hâkim olması gereken açıklık ve katılım ilkelerinin açıkça ihlal edildiği belirtildi.

Çevresel Etki Değerlendirmesi yapılmadı
Mahkemeye sunulan dilekçede, imar planı değişikliği sonucunda kurulmak istenen sanayi bölgesiyle ilgili Çevresel Etki Değerlendirmesi yapılmadığı aktarıldı. Dava konusu planların uygulanmasıyla planlama alanının doğal yapısının bozulup ekolojik zarar meydana geleceği, iklim koşulları ve bölgenin biyolojik çeşitliliğinin tahribata uğrayacağı uyarısında bulunularak doğal niteliklerin özgün nitelikleriyle korunması amacı güdülmediğinden plan değişikliğinin iptali talep edildi.

Planlama usulüne uyulmadığının kaydedildiği dilekçede, dava konusu planların kanuna, yönetmeliğe, üst ölçekli planlara aykırı olduğu bu nedenle iptal edilmesi gerektiği belirtildi.

2.1.35. **Sit Derece Değişiklikleri: Bakanlığın Sedef Adası'nı Yapılaşmaya Açmak İçin Yaptığı İkinci Değişikliğe Bilirkişi Engeli**

13 Eylül 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın İstanbul'daki Sedef Adası'nı yapılaşmaya açmasına imkân sağlayan ikinci sit değişikliğiyle ilgili bilirkişi raporu hazırlandı. Raporda, değişikliğin ekosistem döngüsünü kıracağı bu nedenle de söz konusu sit derecelendirmelerinin doğal çevrenin korunması ve ekolojik sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olmadığı belirtildi. Bakanlığın yaptığı ilk değişiklik de mahkeme kararıyla aynı gerekçelerle iptal edilmişti.

İstanbul'daki Prens Adaları'nın bir parçası olan Kaşık Adası ve Sedef Adası'nın doğal sit alanı derecesi Bakanlık tarafından Ekim 2021'de **"nitelikli doğal koruma alanı"** ve **"sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı"** olarak değiştirilmişti. Kasım 2021'de de Prens Adaları'nın tamamı Cumhurbaşkanlığı kararıyla "Özel Çevre Koruma Bölgesi" ilan edilmişti. Bakanlığın Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'na (ETBAR) dayandırdığı sit derecesinin düşürülmesiyle adalarda yat limanı, turizm tesisi, tekne imal ve çekek yeri yapılabilecek, madencilik dahi yapılabilecekti.

ETBAR hazırlama işi Bakanlık tarafından 2014 yılında AKS isimli bir şirkete 137 bin TL'ye ihaleyle verilmiş, bu şirket de İstanbul'da toplam büyüklüğü 58 bin 621 hektar olan 506 doğal sit alanı için 370 günde rapor hazırlamıştı.

İlk bilirkişi raporu
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi de Bakanlığın iki adayla ilgili sit derecesi değişikliğine yönelik kararının durdurulması ve iptal edilmesi için dava açmıştı. İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında Mart 2023'te bilirkişi raporu hazırlanmıştı. Rapordan öne çıkan değerlendirmeler şöyleydi:

– Adaların topoğrafik yapısı ve rüzgâr etkileşimi ile birlikte, olası inşaat çalışmalarından kaynaklı hava/toz kirliliği adalara yayılacak ve korunan

alanlardaki doğal ortamlara zarar verecek. Sedef Adası'nda ağaç dokusunun kaybının ötesinde 19 metre yüksekliğe ulaşan topoğrafik yapıda hafriyat, kazı-dolgu işlemlerini beraberinde getirecek. Kaşık Adası'ndaysa imara açılmak istenen alan adanın tam merkezinde yer aldığı için habitat parçalanmasına neden olacak.

– Yoğun bitkisel doku ve ağaç varlığına sahip olan ada sisteminin bileşenlerinde değişikliklere gitmek sadece adaların değil İstanbul ekosistemi açısından da geri dönülemez kritik sonuçlar verebilir.

– Adalar sismik konum açısından 1'nci derece tehlikeli deprem bölgesi içinde yer alıyor. Prens Adaları, Marmara Denizi içinden geçen faylardan birine kendi adını verecek kadar sismik yapı ile etkileşim içerisinde. Prens Adaları Fayı, iki adaya da ortalama 8 km'lik bir mesafede bulunuyor. Adalarda yapılaşma alanlarını ve dolayısıyla da gece veya gündüz nüfusunu arttırmak, depremin etkilerini kaçınılmaz olarak arttırıcı bir boyuta sahip olacak.

– 2020 tarihli Adalar Tsunami Risk Analizi ve Eylem Planı Kitapçığı'na göre denizaltı heyelanı ile oluşan tsunami dalgaları, sismik kaynaklı tsunami dalgalarından daha yüksek ve diktir. Deniz altı heyelanı modeline göre, Sedef Adası'nda ise su basma derinliği en fazla 12,23 metre. Su basma alanı ise adanın yüzde 23,49'una denk geliyor.

– İnşaat çalışmaları ve turizm faaliyetlerinden kaynaklı olarak artacak kullanıcı miktarının ada için tehlikeyi artırabileceği değerlendirilmektedir.

Raporda, ETBAR'la ilgili de tespitler yapılmış, flora, fauna, deniz ve kara ekosistemine dair kritik önem düzeyine sahip konular hakkında yeterli ayrıntıda ve hassasiyette inceleme ve araştırma da yapılmadığı belirtilmişti. Nadir köpek balıklarının üreme alanı olan Adalar bölgesiyle ilgili hazırlanan ETBAR kapsamında toplam dört kez arazide gözlem yapıldığı, en az ardışık dört mevsim boyunca gözlemlenmesi gerektiği kuralına uyulmadığı ortaya çıkmıştı.

Rapordan sonra ikinci değişiklik yapıldı

Bakanlık, bilirkişi raporundan iki ay sonra, mahkeme henüz bir karar vermeden önce Sedef Adası'nda yapılaşmanın önünü açan sit değişikliği kararını değiştirmişti. 10 Nisan 2023 tarihli kararla adada yapılaşmanın önünü açan **"sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı"**nı genişletilmiş, adanın batısında Sedef Adası Plajı'nı da kapsayan geniş alan da yapılaşmaya açılmıştı.

İstanbul 12. İdare Mahkemesi, bakanlığın ilk değişikliğine karşı açtığımız dava kapsamında değişikliği iptal etmiş, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi de 21 Şubat 2024 tarihli kararıyla bakanlığın istinaf talebini reddederek yerel mahkemenin iptal kararını kesinleştirmişti.

İkinci bilirkişi raporu

Bakanlığın adadaki yapı yoğunluğunu ilk değişikliğe göre daha da artıracak ikinci değişikliğinin iptali için İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nde açtığımız dava kapsamında da bilirkişi raporu hazırlandı.

Raporda, **"nitelikli doğal koruma alanları ve sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanları"** şeklinde kategorize edilen tanımların içeriğine bakıldığında doğal yapıyı-doğal dengeyi olumsuz yönde etkileyecek birçok hususun yer aldığı aktarıldı.

"Sit derece değişikliği bilimsel verilere dayanmıyor"

Raporda, Marmara takımadaları içinde insan eliyle doğal yapısı daha az değişmiş olan Sedef Adası'nın bu niteliğinin geleceğe taşınabilmesi için daha önce 2'nci derece sit alanı sınırları içinde olan önemli bir kısmının "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" ve bir kısmının da "nitelikli doğal koruma alanı" şeklinde değiştiği, bunun sürdürülebilir koruma ilkelerine uygun olmadığı ve doğal çevreyi mutlak suretle olumsuz etkileyebileceği aktarıldı. Bu değişikliğin nedeninin anlaşılamadığını belirten heyet, değişikliğe dayanak olan 2016 tarihli ETBAR kapsamında Sedef Adası'yla ilgili herhangi bir başlığa, alt bölgelerine dair mekânsal, ekolojik ve bilimsel notlara rastlanmadığını kaydetti. Değişikliğin somut bilimsel verilere dayandırılmadan yapıldığını aktaran heyet, bu durumun adanın özgün ekosistemini ve peyzajını olumsuz yönde etkileyeceğini hatırlattı.

"Ekolojik denge bozulur"

Bilirkişi raporuna göre, Sedef adasının 30 hektarlık toplam alanının yüzde 56'sını ormanlık alanlar oluşturuyor. Raporda, adanın doğal bitki

örtüsünün ve ekosisteminin bir bütün halinde korunması ve mutlak korunacak alanlar statüsünde değerlendirilmeleri gerektiği belirtildi. Doğal bitki örtüsünün bütünden koparılması durumunda ekolojik dengenin bozulacağı uyarısında bulunan bilirkişiler, sit derecesi değişikliğinin doğal yaşam üzerinde olumsuz etki yaratacağı değerlendirmesinde bulundu.

2.1.36. **Kartal'da Yapılaşmaya Açılan Şehir Parkı: Özelleştirme İdaresi'nin Planlarıyla İlgili Yürütmeyi Durdurma Kararı Verildi**

23 Eylül 2024

İstanbul'un Kartal ilçesinde bulunan Soğanlık Mahallesi'ndeki 56 bin 642 metrekare büyüklüğünde şehir parkı ve askeri alanla ilgili Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın hazırladığı yeni imar planlarının yürütmesi Danıştay tarafından durduruldu. Danıştay kararında, iptal edilen imar planlarına ait kararların korunarak yargılama faaliyetinin etkisiz kılınmaya çalışıldığı ifade edildi. Şehir parkının imara açılmasıyla ilgili açtığımız davalarda mahkemeler daha önce imar planlarını iptal etmişti. Dava konusu alan İstanbul Anadolu Adliyesi'nin metro istasyonunun doğusunda yer alıyor. Darbe girişiminden üç ay sonra imar planı değişikliğiyle yapılaşmaya açılan alan öncesindeki imar planlarında **"şehir parkı"** ve **"askeri alan"** fonksiyonu taşıyordu. Darbe girişiminden sonra söz konusu alanla ilgili imar planı değişikliğinde şehir parkı fonksiyonu taşıyan alanın yapılaşma koşulları yükseklik 15 kat, emsal oranıysa 2 olarak belirlendi. Alanın fonksiyonu da **"ticaret +konut"** alanı olarak yeniden düzenlendi. İmar planına göre, inşaat alanının yüzde 60'ı ticaret alanı, yüzde 40'ı da konut alanıydı.

Söz konusu alanla ilgili Mart 2017'de bir imar planı değişikliği daha yapıldı. **"Ticaret+konut"** alanındaki yapılaşma koşullarının emsal 2, yükseklik 17 kat olarak yeniden düzenlendiği imar planı değişikliğinde, inşaat alanının oranları da yeniden belirlendi. Buna göre, inşaat alanının yüzde 95'i konut, yüzde 5'i ticaret alanı olacak şekilde değiştirildi. İmar planlarında **"askeri alan"** olarak görülen kısma da 10 kat yüksekliğinde yapılaşma koşulları getirildi.

Dava konusu alanla ilgili Ağustos 2017'de bir imar planı değişikliği daha yapıldı. Buna göre, **"ticaret+konut"** alanının yapılaşma koşulları yeniden 15 kata çekilmiş, zemin katlar ticaret alanı olarak tasarlanmış, üst katlarda da toplam inşaat alanının yüzde 10'u kadar ofis kullanımı olabileceği belirtilmişti. Söz konusu imar planları mahkeme tarafından iptal edilmişti. Mahkeme, şehir parkının kaldırılmasıyla oluşturulan spor tesisi alanı ve park alanı gibi yeni donatı alanlarının yalnızca burada yaşayacak kısıtlı bir nüfusa hizmet edeceğini, bunun da donatı alanlarında azalmaya yol açacağını belirtmişti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, şehir parkının imara açılması karşısında planlama alanının yaklaşık 2 kilometre uzağında bulunan Çavuşoğlu Mahallesi'nde bulunan eski taş ocağını millet bahçesine çevirmek için harekete geçmişti.

Bakanlık, şehir parkıyla ilgili Ağustos 2020'de yeni bir imar planı hazırlamıştı. Bakanlığın onadığı imar planında, **"ticaret+konut"** alanındaki yapılaşma koşulları tekrar 17 kata çıkarılmıştı. Söz konusu imar planlarındaki yapılaşma koşullarıyla yapı yoğunluğu yaklaşık 113 bin 284 metrekare artacak, 2 bin 913 kişilik ek nüfus getirecekti.

2020'de hazırlanan imar planlarının iptali istemiyle açılan dava kapsamında bilirkişilerin hazırladığı raporda, plan değişikliklerinde park ve yeşil alan ile raylı toplu taşıma istasyonu dışında bir donatıya yer verilmediği aktarılmıştı. Bilirkişiler, Millet Bahçesi ilan edilen parsellerin önceki imar planlarında da **"rekreasyon alanı"** olduğunu göz önünde bulundurarak kentsel ölçekte yeşil alan miktarında bir artışın söz konusu olmadığını aktardı. Dava konusu imar planının yeşil alan açısından azalmaya sebebiyet vereceğini belirten bilirkişiler, imar planlarının imar mevzuatına, şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olmadığını kaydetmişti. Mahkeme de söz konusu bilirkişi raporunu kararına esas alarak imar planlarını bir kez daha iptal etmişti. Bunun üzerine İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi kararı kaldırmış, dava dosyası da tekrar iptal kararı veren mahkemeye gelmişti. İstanbul 11. İdare Mahkemesi, Ocak 2023'te ek bir bilirkişi raporu daha hazırlanmasına hükmetmişti. Ek bilirkişi raporunda, yeşil alan gereksinimini karşılaması gerekçesiyle yapıldığı söylenen millet bahçesiyle ilgili tespit-

lere yer verilmişti. Raporda, millet parkıyla dava konusu alanın farklı plan bölgelerinde olduğu aktarılarak aynı planı sınırını paylaşmadığı, birbirine bitişik olmadıkları ve farklı idari işlemlerle onaylandıkları belirtilmişti. Ek raporda da imar planlarının şehircilik ilkeleri, planlama esas ve pratiklerine uygun olmadığı aktarılmıştı. İstanbul 11. İdare Mahkemesi, ek raporu hükme esas alarak, söz konusu imar planlarıyla ilgili 2023 yılında bir kez daha iptal kararı vermişti.

Özelleştirme programına alındı
Bütün bu yargısal süreçler devam ederken söz konusu alan 21 Mayıs 2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararıyla özelleştirme kapsam ve programına alınmıştı. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı da bu karara dayanarak 1/5000 ölçekli bir imar planı değişikliği hazırlamış, bu değişiklik Cumhurbaşkanı kararıyla onaylanmıştı. Bu planla alanın fonksiyonu kısmen ticaret + konut, kısmen kamu hizmet alanı olarak belirlenmiş, yapılaşma koşulları da 17 kat ve emsal 2 olarak kabul edilmişti. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak bu imar planı değişikliğinin iptali için dava açmıştık.

Yeni bilirkişi raporu alındı
Danıştay 6. Dairesi'nde görülen bu dava kapsamında da bilirkişi raporu hazırlandı, 29 Şubat 2024'te yerinde keşif yapıldı. Keşif sonrasında hazırlanan raporda, dava konusu planların, bu planlarla öngörülen konut nüfusu için gerekli kentsel, sosyal ve teknik altyapı alanının İmar Kanunu ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin zorunlu kıldığı sınırları karşılamadığı, bu nedenle imar mevzuatına, şehircilik ilkelerine ve planlama tekniklerine aykırı olduğu belirtildi.

Bilirkişiler, dava konusu planlarla getirilen kararların imar bütünlüğünü ve sosyal donatı dengesini bozucu olduğunu kaydederek, zaten yüklü olan trafik yoğunluğunu daha da arttırmasının kaçınılmaz olacağını aktardı.

Planlarda erişim yollarına yer verilmediğini ifade eden bilirkişiler, 1,94 hektar büyüklüğündeki ticaret-konut alanının tek parça olarak planlanmış olmasının şehircilik ilkelerine ve planlama tekniklerine uygun olmadığını kaydetti.

Teknik altyapı etki değerlendirme raporunda donatı alanının eksikliğine ilişkin yeterli analizin bulunmadığını belirten bilirkişiler, dava konusu plan onaylanırken yürürlükte olan çevre düzeni planı ana kararlarına aykırı olduğunun altını çizdi.

Bilirkişiler, dava konusu imar planı değişikliğinin şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine, imar mevzuatına ve kamu yararına uygun olmadığı sonucuna vardı.

Danıştay'ın hükmü
Bilirkişilerin raporunu kararına dayanak gösteren Danıştay 6. Dairesi, dava konusu imar planlarında daha önce mahkemeler tarafından iptal edilen planlardan sonra yargı kararlarını işlevsiz hale getirmeye yönelik kullanım kararları getirildiğini aktardı.

Kararda, buna karşılık yapı ve nüfus yoğunluğunun düşürülmesi, yeni sosyal ve teknik altyapı alanlarının ayrılması noktasında kesinleşen iptal gerekçelerini gidermeye yönelik bir değişiklik yapılmadığının altı çizildi.

Kararda, önceki imar planlarının temel kurgusu ve kararlarının korunduğu vurgulanarak, **"bir kısım değişiklikler yapılmak suretiyle iptale konu işlevlerin ve yoğunluğun korunmasında ısrar edildiği, bu şekilde yargılama faaliyetinin etkisiz kılınmaya çalışıldığı"** kaydedildi.

2.1.37. **Adalar İmar Planı: Bilirkişiler İmar Planının Planlama Esas ve Tekniklerine Aykırı Olduğu Görüşünde**

23 Ekim 2024

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan ve kıyıların planlamaya dâhil edilmediği Adalar imar planının iptal edilmesi istemiyle açılan dava kapsamında bilirkişi raporu hazırlandı. Raporda, plan kararı ve gösterimlerinin planlama esas ve tekniklerine aykırılık taşıdığı belirtildi.

Prens Adaları, 1984'ta doğal SİT alanı ilan edilmişti. O günden dava konusu imar planları yapılana kadar yürürlükte olan bir imar planı yoktu, inşa faaliyetleri de geçici yapılaşma koşullarına göre yapılıyordu. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın kararıyla Adalar, Kasım 2021'de **"Özel Çevre Koruma Bölgesi"** ilan edildi ve plan yapma yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Ba-

kanlığı'na verildi. Bakanlık, bu yetkiye dayanarak Prens Adaları'na bağlı Sedef ve Kaşık adalarının doğal sit derecesini düşürerek imara açılmasına sebep olacak imar planları hazırlamıştı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Adalar Belediyesi, İstanbul'daki Prens Adaları'yla ilgili 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planları hazırlamış, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da 28 Temmuz 2023'te söz konusu planları onamıştı. İmar planları özellikle kıyı alanlarını kapsamaması nedeniyle kamuoyunun tepkisini çekmişti. Ada sakinleri, hazırlanan planın koruma amacı taşımaktan çok turizm amaçlı gelişmelere hizmet edeceğini düşünüyordu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak söz konusu planların iptali istemiyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Adalar Belediyesi ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na karşı dava açmıştık. İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında 24 Haziran 2024 günü bilirkişiler keşfe gitti ve incelemenin sonunda bir rapor hazırlandı. Mahkemeye ulaşan rapordaki tespitler şöyle:

- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte 20.11.2021 tarihinde eklenen hüküm ve planların onaylandığı 12.05.2023 tarihi dikkate alındığında güncel kurum görüşünün bulunmadığı,

- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik kapsamında yer verilen orman alanlarına bitişik parsel oluşturulamaz ve orman sınırıyla parsel arasında 10 metrelik yol bırakılır kuralına uygun hareket edilmediği,

- Orman sınırından itibaren 10 metre çekme mesafesi gösterimin planın genelinde gözlemlenebildiği bu bakımdan tüm ada planını etkileyebilecek bir husus olduğu,

- Turizm taşıma kapasitesi belirlenmeden turizm amaçlı kullanımlara yönelik yer seçimlerinin ve fonksiyon büyüklüğü kararlarının yapıldığı,

- Konut alanlarında konaklama tesisi yapılabileceğine yönelik belirlenen plan kararının mevzuat dâhilinde yer almadığı,

- Ticaret + konut fonksiyonuna sahip imar adasındaki konaklama yapılabilecek parselin tayinine yönelik olarak hangi parametrelere göre karar verileceğinin açıklanmamış olduğu,

- Çevre Kanunu kapsamında ileri atık su arıtma tesisine ilişkin tespit yapılmamış olduğu,

- İSKİ kurum görüşünde alternatif alanların talep edildiği ancak bu alternatiflere ilişkin irdelemelerin olmadığı,

- Planların kıyı kenar çizgisinin kara tarafında yapıldığı değerlendirildiğinden plan notlarında kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında kaldığı ifade edilen meydan, teknik altyapı, doğal karakteri korunacak alanlar, mesire alanları, spor alanlarına yönelik hüküm geliştirilmiş olduğu,

- Kıyı Kanunu'nun sahil şeridinde planlama ile ilişkili olarak emrettiği bir husus olan "Kısmi Yapılaşma Tespiti Çalışması" hakkında plan açıklama raporu kapsamında herhangi bir irdelemeye yer verilmediği,

- Hangi adalarda kısmi yapılaşma tespitinin bulunduğuna dair bir araştırma olmaksızın ilk 100 metrelik alan içerisinde açık alan niteliğinde olmayan ve kamunun kullanımı dışında kalan arazi kullanım kararları üretilmiş olmasının imar mevzuatına aykırı olduğu,

- 1/5000 ve 1/1000 ölçekli koruma amaçlı imar planlarının içerisinde kimi plan notlarında bu tür detayların ne şekilde olması gerektiği yer yer ifade edilmesine karşın rapora altlık olarak kentsel tasarım rehberinin bulunmadığı,

- Plan açıklama raporlarında Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi Ve Müelliflerine İlişkin Usul Ve Esaslara Ait Yönetmelik kapsamında istenen kentsel tasarıma ilişkin hususlara yer verilmediği,

Plana İSKİ de itiraz etti

Raporda, planlama sürecinde ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler doğrultusunda plan kararlarının oluşturulduğu hatırlatıldı. İlgili kurum görüşlerinin en son Mayıs 2020'de oluşturulduğunu belirten bilirkişiler, ilgili kanun maddesinin bu planın onayından önce eklenmiş olması nedeniyle plana yönelik olarak güncel ihtiyaçları içeren bir kurum görüşünün bulunmadığını aktardı. Bu bakımdan yatırımcı idare tarafından yeni ve eski

arıtma tesislerine yönelik ne şekilde tasarrufta bulunacağı ve bu durumun mekânsal karşılığının ne olacağının belirsiz kaldığının ifade edildiği raporda, plana İSKİ tarafından da itiraz edildiği belirtildi.

2.1.38. **Bakanlığın Sedef Adası'nı Yapılaşmaya Açacak İkinci Sit Değişikliği de İptal Edildi**

7 Kasım 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın İstanbul'daki Sedef Adası'nı yapılaşmaya açmasına imkân sağlayan ikinci sit değişikliği de mahkeme tarafından iptal edildi. Bakanlığın bir önceki sit değişikliği kararı da Nisan 2023'te iptal edilmiş, karar Mart 2024'te kesinleşmişti. Mahkeme, son iptal kararında, Bakanlığın değişikliğinin doğal sit alanının bütünselliğini bozabilecek nitelikte olduğunu ve kamu yararına uygun olmadığını aktardı.

İstanbul'daki Prens Adaları'nın bir parçası olan Sedef ve Kaşık adalarının doğal sit alanı derecesi Bakanlık tarafından Ekim 2021'de **"nitelikli doğal koruma alanı"** ve **"sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı"** olarak değiştirilmişti. Kasım 2021'de de Prens Adaları'nın tamamı Cumhurbaşkanlığı kararıyla **"Özel Çevre Koruma Bölgesi"** ilan edilmişti. Bakanlığın Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'na (ETBAR) dayandırdığı sit derecesi değişikliğiyle adalarda yat limanı, turizm tesisi, tekne imal ve çekek yeri yapılabilecek, madencilik dahi yapılabilecekti.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Bakanlığın Sedef Adası'yla ilgili ilk sit derecesi değişikliğine karşı dava açmış, bu dava kapsamında İstanbul 12. İdare Mahkemesi Nisan 2023'te değişikliğin iptaline hükmetmişti. Bakanlık, mahkemenin kararını açıklamasından bir ay önce gerekçe göstermeden sit derecesi değişikliğinde revizyona gitmiş, adanın daha önce ikinci derece sit alanı sınırları içinde olan önemli bir kısmının derecesini "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" ve "nitelikli doğal koruma alanı" olarak değiştirmişti. Bu da yapılaşmaya açılacak alanların artması anlamına geliyordu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bu işlemin iptali istemiyle de dava açtı. İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin baktığı dava kapsamında geçtiğimiz Eylül ayında bilirkişi raporu hazırlanmış, raporda Bakanlığın değişikliğinin ekosistem döngüsünü kıracağı, bu nedenle de söz konusu sit derecelendirmelerinin doğal çevrenin korunması ve ekolojik sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olmadığı belirtilmişti.

Mahkemenin kararı

Bilirkişilerin raporunu hükme esas alan mahkeme, 11 Ekim 2024'te hükmünü açıkladı. Mahkeme, Bakanlığın işleminin dayanağı olan ETBAR'da Sedef Adası'yla ilgili sit derecelendirmesine esas teşkil edecek bilimsel veri ve ayrıntıların yer almadığını aktardı. Söz konusu ETBAR'ın 2016 tarihli olduğunu ve "Doğal Sit Alanlarının Değerlendirilmesine İlişkin Teknik Esaslar" çerçevesinde hazırlanmadığını belirtti. Bakanlığın sit derece değişikliğinin ikinci derece doğal sit alanının bütünselliğini bozabilecek ve insan eliyle daha fazla müdahaleye açık hale getirecek nitelikte olduğunu kaydeden mahkeme, bunun şehircilik ilkeleri ve koruma kararı ile kamu yararına uygun olmadığını belirtti. "Yetersiz ve hatalı bilimsel rapor dayanak alınarak tesis edilen" işlem ile yapılaşmanın ortaya çıkmasının kaçınılmaz olduğunu belirten mahkeme, oybirliğiyle değişikliğin iptaline hükmetti.

Mahkemenin sözünü ettiği Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu'nun, Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmeliği'nin 5/c maddesine göre, söz konusu alanın en az ardışık dört mevsimi kapsayacak şekilde araştırılmasıyla hazırlanması gerekiyordu. Raporun hazırlanması işi, Bakanlık tarafından 2014 yılında AKS isimli bir şirkete 137 bin TL'ye ihaleyle verilmiş, bu şirket de İstanbul'da toplam büyüklüğü 58 bin 621 hektar olan 506 doğal sit alanı için 370 günde rapor hazırlamıştı.

2.1.39. **Adalar İmar Planlarının Yürütmesi Mahkeme Tarafından Durduruldu**

12 Kasım 2024

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanarak askıya çıkarılan Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi'ne

ilişkin imar planlarının iptali istemiyle açtığımız davada mahkeme yürütmenin durdurulmasına karar verdi. Mahkemeye göre, hukuka aykırı olduğu belirlenen dava konusu planların etki alanına bağlı olarak telafisi güç zararlar oluşabilir. Prens Adaları, 1984'te doğal SİT alanı ilan edilmişti. O günden dava konusu imar planları yapılana kadar yürürlükte olan bir imar planı yoktu, inşa faaliyetleri de geçici yapılaşma koşullarına göre yapılıyordu. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın kararıyla Adalar, Kasım 2021'de "**Özel Çevre Koruma Bölgesi**" ilan edildi ve plan yapma yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na verildi. Bakanlık, bu yetkiye dayanarak Prens Adaları'na bağlı Sedef ve Kaşık adalarının doğal sit derecesini düşürerek imara açılmasına sebep olacak imar planları hazırlamıştı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Adalar Belediyesi, İstanbul'daki Prens Adaları'yla ilgili 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planları hazırlamış, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da 28 Temmuz 2023'te söz konusu planları onamıştı. İmar planları özellikle kıyı alanlarını kapsamaması nedeniyle kamuoyunun tepkisini çekmişti. Ada sakinleri, hazırlanan planın koruma amacı taşımaktan çok turizm amaçlı gelişmelere hizmet edeceğini düşünüyordu. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak söz konusu planların iptali istemiyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Adalar Belediyesi ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na karşı dava açmıştık. Dava kapsamında bilirkişi heyeti bir rapor hazırlamış, raporda, plan kararı ve gösterimlerinin planlama esas ve tekniklerine aykırılık taşıdığı belirtilmişti. İstanbul 8. İdare Mahkemesi bilirkişi raporundaki tespitleri hükme esas aldı.

Mahkemenin kararı

İmar planlarında Büyükada ve Heybeliada'da "doğa odaklı turizm alanı", Sedef Adası, Burgazada ve Kınalıada'da günübirlik rekreasyon alanı sembollerine yer verildiğini hatırlatan mahkeme, bununla ilgili kurum görüşlerinin 2018 ve 2020 yıllarında alındığı belirtti.

Orman alanlarıyla ilgili Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin "Binaların yerleşimi" başlıklı 21'nci maddesinde yer verilen "Orman alanlarına bitişik parsel oluşturulamaz. İmar planı hazırlanırken, yangına müdahaleyi kolaylaştırmak bakımından, itfaiye araçlarının ulaşımını sağlamak üzere, orman sınırı ile parsel arasında asgari 10 m yol bırakılır" düzenlemesini hatırlatan mahkeme, imar planlarında bununla ilgili de güncel bir görüşe rastlanılmadığını belirtti.

İmar planlarının ortaya çıkmasından sonra kıyıların planlanmaya dahil edilmemesi tepki çeken uygulamalardan biriydi. Mahkeme, bu konuyla ilgili değerlendirmesinde deniz tarafında bir belirlemenin olmadığını ve deniz tarafında kalan alanlarda 3621 sayılı Kıyı Kanunu'na göre hareket edilebileceğini kaydetti. Bu alanların özel mülkiyete konu edilemeyeceğini aktaran mahkeme, kıyıların plan onama sınırı dışında bırakılmalarının planlama esaslarına uyumsuzluk içermediğini savundu.

Mahkeme, Kıyı Kanunu'nun sahil şeridinde planlama ile ilişkili olarak öngördüğü "Kısmi Yapılaşma Tespiti Çalışması" hakkında plan açıklama raporunda herhangi bir irdelemeye yer verilmediğini kaydetti. Hangi adalarda kısmi yapılaşma tespitinin bulunduğuna yönelik bir araştırma olmaksızın ilk 100 metrelik alan içerisinde açık alan niteliğinde olmayan ve kamunun kullanımı dışında kalan arazilerle ilgili kullanım kararları üretmenin imar mevzuatına aykırı olduğunu aktardı. Mahkeme, ulaşım sistemi incelendiğinde, temel kullanımın yaya odaklı olarak kurgulandığını ve yol sisteminin ne şekilde tasarlanması gerektiği yönünde kuralların ortaya konduğunu belirtti. Kentsel tasarıma ilişkin hususların Ekolojik Kentsel Tasarım Rehberi'nde ele alınacağını ifade ederek uygulama imar planı sonrasına bırakıldığını hatırlatan mahkeme, mevzuatın öngördüğü şekli ile plan açıklama raporunda yer verilmediğini kaydetti.

İmar planlarına yönelik eleştirilerin arasında turizm taşıma kapasitesinin belirlenmeden turizm amaçlı kullanımlarla ilgili yer seçimlerinin yapılması da yer alıyordu. Mahkeme, konut alanlarında konaklama tesisi yapılabileceğine yönelik getirilen kuralın ilgili mevzuatta yer almadığını, ticaret+konut fonksiyonuna sahip imar adasındaki konaklama yapılabilecek parselin tayinine yönelik olarak hangi parametrelere göre karar verileceğinin açıklanmadığını belirtti.

Çevre Kanunu kapsamında ileri atıksu arıtma tesisine ilişkin tespitin bulunmadığını anımsatan mahkeme, İSKİ Genel Müdürlüğü görüşünde alternatif alanların talep edildiği halde bu alternatiflere ilişkin irdelemelerin yapılmadığını değerlendirdi.

İmar planlarının tamamı yönünden planlama teknikleri ve esasları açısından hukuka uyarlılık bulunmadığını kaydeden mahkeme, hukuka aykırı olduğu belirlenen dava konusu planların etki alanına bağlı olarak telafisi güç zararların oluşabileceğine dikkat çekti.

2.1.40. **Tuzla Kamil Abduş Gölü Çevresinin Yapılaşmaya Açılmasının Yürütmesi Durduruldu**

19 Kasım 2024

İstanbul'un Tuzla ilçesinde yer alan doğal SİT alanı özelliği taşıyan Kamil Abduş Gölü çevresinin doğal SİT alanı derecesinin düşürülmesiyle imara açılmasına yönelik dava kapsamında mahkeme dava sonuna kadar yürütmeyi durdurma kararı verdi. Dava konusu imar planında dünya ölçeğinde öneme sahip bu lagün alanının ne şekilde korunacağı ve koruma - kullanma dengesinin nasıl sağlanacağına ilişkin değerlendirmeler olmadığını belirten mahkeme, planın uygulanması durumunda korunma amacının dışında sonuçlar ortaya çıkabileceğini kaydetti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 12 Ağustos 2020 tarihli kararıyla Kamil Abduş Gölü ve çevresinin doğal SİT derecesini düşürerek "nitelikli doğal koruma alanı" ve "sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı" olarak tescillemişti.

Bu gelişmenin ardından yine Bakanlık tarafından önce 3 Kasım 2022'de onaylanan imar planları hazırlanmıştı, itiraz edilince planlarda değişiklik yapılarak 28 Mart 2023'te onanmıştı. Planlara göre, 557 bin 547 metre kare alan konut, ticaret, kültür, turizm ve sosyal donatı alanı gösterilmişti. Söz konusu alan İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda "deniz, göl, gölet", "jeolojik açıdan yerleşime sakıncalı alan" sınırı içerisinde yer alırken, "doğal afetler açısından riskli alanlar" lejantından da etkileniyordu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak söz konusu imar planlarını yargıya taşımıştık. İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nde görülen dava kapsamında bilirkişi raporu hazırlanmış, raporda, söz konusu imar planlarının göl ve çevresinin özgün karakterinin korunması, rehabilite edilmesi ve gelecek nesillere aktarılması çalışmalarına ne şekilde katkı sağlayacağının belirsiz olduğu belirtilmişti.

Mahkemenin kararı
Bilirkişilerin raporunu kararına dayanak gösteren mahkeme, dava konusu plan değişiklikleriyle 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında yer verilen kullanım türleriyle alt ölçekteki kullanım türlerinin plan kademelenmesi bakımından tutarlılık sağlamadığını kaydetti.

Dünya ölçeğinde önemli bu lagün alanının ne şekilde korunacağı, koruma - kullanma dengesinin nasıl sağlanacağına ilişkin plan açıklama raporunda değerlendirme olmadığına işaret eden mahkeme, hangi strateji ve alan yönetimi ilkeleri ile plandaki koruma kararlarının gerçekleştirileceğinin de belli olmadığını aktardı. Alan yönetiminin nasıl yapılacağına ilişkin de değerlendirmenin olmadığını belirten mahkeme, plan kararları ile önerilen konut, ticaret depolama, tekne imali gibi kullanımların alanın özgün karakterinin korunması, rehabilite edilmesi ve gelecek nesillere aktarılması çalışmalarına ne şekilde katkı sağlayacağı, olası afet anında ulaşım sisteminden ne şekilde istifade edileceği hususlarında yeterli değerlendirmenin olmadığını kaydetti.Dava konusu alan için yapılması gerekli "Sakınım Planlaması ve Kentsel Risk Analizi"nin de yapılmadığını tespit eden mahkeme, plan değişikliğinin koruma amacına hizmet etmediğine karar verdi. Plan değişikliğinin Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğine, imar mevzuatına, planlama teknikleri, şehircilik esasları ve kamu yararına aykırı olduğunu belirtti. Dava konusu plan değişikliğinin hukuka aykırı olduğunu kaydeden mahkeme şu yorumu yaptı:

"Davaya konu korunması gereken alanda mevcut plan değişikliklerinin uygulanması durumunda korunma amacının dışında sonuçlar ortaya çıkabileceği de kuşkusuzdur."

Mahkeme "açıkça hukuka aykırı olan" plan değişikliğinin uygulanması halinde telafisi güç zararlara neden olabileceği sonucuna vararak plan değişikliğinin dava sonuna kadar yürütülmesinin durdurulmasına hükmetti.

2.1.41. **İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Büyükbakkalköy (Atışokulu) Mahallesi Muhtelif Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine İlişkin Davamız**

13 Aralık 2024

İstanbul'un Maltepe ilçesi, Büyükbakkalköy Mahallesi sınırlarında yer alan ve hâlihazırda "Askeri Alan ve Askeri Güvenlik Bölgesi" statüsüne sahip olan bölge için Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Askıya çıkarılan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğine karşı dava açılmıştır.

2022 yılından günümüze bu alanın *"Ulusal ölçekten başlayarak yerel boyuta indirgenecek konulardan biri de ülke ve şehirlere ekonomik, siyasi ve kültürel katkılarda bulunan şehrin marka değerini yüksek seviyelere çıkaran Fuar (EXPO) Alanlarının oluşturulması."* hedefine yönelik planlanmasına itiraz ve davalarla karşı çıkmaktayız.

Alan İstanbul 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "Askeri Alan ve Askeri Güvenlik Bölgesi" olarak tanımlanmakta olup, bu tanım hem kamu güvenliği hem çevresel hassasiyet hem de planlama bütünlüğü açısından stratejik önem taşımaktadır. Ancak önerilen plan değişikliği ile bu statünün kaldırılarak alanın; fuar, kültürel tesis ve ticaret fonksiyonlarına dönüştürülmesi öngörülmektedir. Bu durum, planın kamu yararına aykırı bir biçimde hazırlandığını göstermektedir.

Önerilen plan değişikliğiyle 200.642 m²'lik inşaat alanına sahip fuar, panayır ve festival alanları; 38.631 m²'lik kültürel tesis alanı; 38.284 m²'lik ticaret ve turizm alanları; 3.461 m²'lik rekreasyon alanı ve otopark alanı öngörülmektedir.

Bu fonksiyonların toplamda 290.888 m²'lik bir inşaat yoğunluğu yaratacağı belirtilmekte ve bu durumun bölgesel plan bütünlüğünü bozacağı, yeşil alanların kaybına ve çevresel dengenin bozulmasına neden olacaktır.

Planlama alanı, ayrıca Samandıra-Kartal Bağlantı Yolu'na cepheli konumda bulunmakta olup hâlihazırda ulaşım yükü altında olan bu bölgede önerilen yoğun kullanımların trafik yükünü artıracağı ve bölgenin taşıma kapasitesini aşacağı saptanmıştır.

Bu durumun çevredeki yerleşim alanlarında yaşayanların yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyeceği açıktır. Planlama sahası, aynı zamanda Samandıra Askeri Havaalanı Mânia Planı sınırları içerisinde yer almakta olup önerilen yapılaşmaların hava güvenliği açısından da risk oluşturacağı değerlendirilmektedir.

Öte yandan, Maltepe gibi yapılaşma baskısının yoğun olduğu bir ilçede, kamu mülkiyetindeki askeri alanların fuar, ticaret ve benzeri kullanımlara açılması yerine, deprem toplanma alanı ve halkın erişimine açık yeşil alanlar olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda, Maltepe Büyükbakkalköy Mahallesi sınırları içerisinde yer alan muhtelif parseller ile bir kısmı tescil dışı alana ilişkin hazırlanan tüm ölçeklerdeki plan değişikliklerine karşı dava açılmıştır.

2.1.42. **Antik Perinthos Kenti 1, 2 ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanlarını Kapsayan Revizyon Koruma Amaçlı İmar Planlarına İlişkin Davamız**

18 Aralık 2024

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, Tekirdağ Marmaraereğlisi sınırları içerisinde yer alan Antik Perinthos Kentine ait 1., 2. ve 3. derece arkeolojik sit alanlarını kapsayan Revizyon Koruma Amaçlı İmar Planlarına karşı dava açılmıştır.

Bu planların, bölgenin eşsiz tarihi, kültürel ve doğal değerlerini göz ardı ederek sürdürülebilir

bir kıyı yerleşimi olarak korunmasının önünde ciddi engeller oluşturduğunu tespit edilmiştir. Plan raporunun kamuoyu ile paylaşılmamış olması, plan kararlarının gerekçelerinin anlaşılmasını zorlaştırmakta ve şeffaflık ile hesap verebilirlik ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. Plan paftası, plan notları ve raporun bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekirken, bu bütünselliğin sağlanamadığı görülmektedir.

D-110 karayolunun kuzeyinde önerilen kat ve emsal artışı Marmaraereğlisi'nin mevcut düşük yoğunluklu yerleşim dokusu ve kıyı kimliği ile uyumsuzdur. Ayrıca bölgenin 2. derece deprem bölgesi olması, bu yoğun yapılaşma ile ciddi risklerin göz ardı edildiğini göstermektedir.

Arkeolojik sit alanlarında yalnızca koruma odaklı bir bakış açısı benimsenmesi gerektiği açıktır. Emsal artışıyla yapı yoğunluğunun arttırılması ise kıyı ekosistemleri ve tarımsal sürdürülebilirlik üzerinde geri döndürülemez olumsuz etkiler yaratacaktır.

Plan notlarında Arkeolojik Sit alanının hemen bitişiğinde yer alan Akaryakıt Depolama Alanına ait silolar için yükseklik sınırının serbest bırakılması ve mevcut çevresel tehdit yaratan akaryakıt depolama tesislerine ek olarak, sit alanına ve kıyıya yakın konumlarda Konut Dışı Kentsel Çalışma ve İmalat Alanı fonksiyonlarının önerilmesi kabul edilemezdir. Bu riskli kullanım önerilerinin deprem tehdidi altındaki yüksek bir bölgede yer alması can ve mal güvenliği açısından bunun yanında çevresel sürdürülebilirlik bağlamında büyük tehlike arz etmektedir.

Planlama kararlarında, konut alanları ile arkeolojik sit alanları arasında, ayrıca sanayi, turizm ve eğitim alanları ile konut alanları arasında yeterli tampon bölgelerin tanımlanmadığı görülmüştür. Afet sonrası kullanılabilecek park ve yeşil alanların yetersiz büyüklükte ve erişilebilirlikte planlanması da büyük bir eksikliktir.

Mevcut nüfusun üzerinde bir nüfus ataması yapılması, bölgenin altyapı kapasitesini zorlayacak ve sürdürülebilirlikten uzak bir planlama anlayışını ortaya koymaktadır. Planlama alanının kuzeydoğusundaki depolama alanı ile açık su yüzeyleri arasında yeterli mesafe bırakılmaması ve tarım arazilerinin yapılaşmaya açılması da kabul edilemez kararlardır.

Sonuç olarak; Marmaraereğlisi'nin doğal, kültürel ve tarımsal değerlerini göz ardı eden bu planlama yaklaşımı, kamu yararına hizmet etmemekte; bölgenin sürdürülebilir bir kıyı yerleşimi olarak korunmasının ve geliştirilmesinin önünde ciddi bir engel teşkil etmektedir.

2.1.43. **Kanal İstanbul Projesi İçin Planlanan Rezerv Yapı Alanı İlanına Karşı Açılan Davada İptal Kararı Verildi**

26 Aralık 2024

Kanal İstanbul projesi kapsamında İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda değişiklik yapılarak planlanan Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı ilanıyla ilgili davada mahkeme planları iptal etti. Kararda, rezerv yapı alanı kararının hukuka aykırı bulunduğu belirtilerek, revizyon şeklinde hazırlanması gereken planın değişiklik olarak hazırlandığı aktarıldı. Kentsel teknik altyapı değerlendirme raporunun da bulunmadığını kaydeden mahkeme, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın hazırladığı planın mevzuata, planlama esasları ile şehircilik ilkelerine aykırı olduğu sonucuna vardı.

Bahçeşehirliler Derneği ve Kanal İstanbul proje alanında yaşayan sakinlerin Kanal İstanbul projesiyle ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yapılan "Çevre Düzeni Planı Değişikliği" ve bu değişikliğin yasal dayanağı olarak gösterilen "rezerv yapı alanı" kararlarının iptali istemiyle açtıkları davada İstanbul 5. İdare Mahkemesi hükmünü açıkladı.

Mahkemenin kararı

Mahkemenin 23 Aralık 2024 tarihli kararında, dava konusu rezerv yapı kararı öncesinde söz konusu inceleme, analiz ve sentez çalışmasının yapıldığına dair dosyaya bir verinin sunulmadığı, bu hususları açıklayan gerekçeli bir raporun bulunmadığı aktarıldı.

Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi yasası kapsamındaki hangi alanların bu bölgeye taşınacağıyla ilgili bir verinin bulunmadığını ifade eden mahkeme, buraya hangi alandaki kişi ya da konuttakilerin taşınacağının da belirli olmadığını kaydetti. Kararda, bilirkişilerin tespitlerinde de bölgenin kentsel dönüşüm amaçlı rezerv yapı

alanı ilan edilmesinin ötesinde İstanbul'a yeni bir şehir kurmak ve var olan nüfusun da ilerisinde yeni bir nüfus getirmek amaçlı olarak yapı stoğuna açıldığının anlaşıldığını belirtti. Kararda, dava konusu rezerv yapı kararlarının ayrıntılı inceleme ve araştırma yapılmaksızın hazırlandığı aktarılırken, mevzuata, şehircilik ilkelerine, kentsel dönüşüm esasları ve tekniklerine aykırı olduğu sonucuna varıldı.

Dayanak niteliğindeki rezerv yapı kararı iptal edildiğinden, dava konusu çevre düzeni planı değişikliğinin de iptali gerektiği belirtildi.

Karar oyçokluğuyla alındı. Karara muhalefet eden mahkeme üyesiyse, rezerv yapı alanı kararlarının şehircilik ilkelerine, planlama esasları ve tekniklerine uygun olduğu sonuç ve kanaatine ulaştığını aktardı.

Ne olmuştu?
Kanal İstanbul projesi kapsamında yaklaşık 33 bin 500 hektar alan 15 Kasım 2012'de ilgili rezerv yapı alanı ilan edilmişti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da bu karara dayanarak söz konusu alanla ilgili İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda 2019 ve 2021 yılları arasında bir dizi değişiklik yapmıştı. Rezerv yapı kararının ve Bakanlığın hazırladığı plan değişikliklerinin iptal edilmesi istemiyle Bahçeşehirliler Derneği ve planlama alanında yaşayan yurttaşlar İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nde dava açmıştı.

Bilirkişi raporu
Dava kapsamında 18 Temmuz 2023'te planlama alanında keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmıştı. Bunun sonucunda düzenlenen bilirkişi raporunda özetle, 16 Mart 2021 onay tarihli 1/100.000 ölçekli İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin;

- Arnavutköy ilçesinin; Karaburun, Yeniköy, Terkos, Durusu, Tayakadın, Boyalık, Baklalı, Yassıören, Dursunköy, Çilingir, Hadımköy, Haraççı, Sazlıbosna, Deliklikaya, Hacımaşlı, İmrahor, Bolluca mahallelerinde 20 bin 160 hektarlık alan,

- Başakşehir İlçesinin; Şamlar, Kayabaşı, Altınşehir, Başak, Güvercintepe, Şahintepe mahallerinde 5 bin 755 hektarlık alan,

- Küçükçekmece İlçesinin; Yarımburgaz, İstasyon, Kanarya, Fatih, Cennet mahallerinde 755 hektarlık alan,

- Avcılar İlçesinin; Yeşilkent, Tahtakale, Firuzköy, Üniversite, Gümüşpala, Denizköşkler mahallerinde 2 bin 298 hektarlık alan,

- Bağcılar İlçesinin; Mahmutbey mahallesinde 55 hektarlık alan,

- Bakırköy İlçesinin; Basınköy mahallesinde 42 hektarlık alan,

- Bayrampaşa İlçesinin; Yıldırım Mahallesinde 2 hektarlık alan,

- Esenler İlçesinin; Oruçreis Mahallesinde 881 hektarlık alan,

- Eyup İlçesinin; Pirinççi, Akpınar, İhsaniye, Ağaçlı, Odayeri, Işıklar mahallelerinde 3 bin 552 hektarlık alan olmak üzere toplam 33 bin 500 hektarlık alanı kapsadığı belirtildi.

Rapordan öne çıkan bazı tespitler şöyleydi:
- Plan açıklama raporunda belirtilen plan değişikliği gerekçelerinden büyük ölçekli yatırım kararlarının kent mekanına entegre edilmesi ve ekonominin büyümesi sonucu artan nüfusun gereksinimi olan yeni yerleşim alanlarının açılması amacının hangi kamusal yarara hizmet edeceği açıkça belirtilmediği,

- İstanbul il bütününde hangi riskli alanın ya da afetlere karşı riskli olan hangi alanda yaşayan nüfusun planlama alanına aktarılacağına ilişkin herhangi bir analiz/bilgi/belge bulunmamaktadır. Bu durumda planlama alanına Rezerv Yapı Alanı mantığı ile İstanbul'un meselâ Bağcılar, Esenler, Güngören gibi konut stokunun eski ve afetlere karşı riskli olan ilçelerdeki nüfusun aktarılacağını söylemek güçtür. Dava konusu planlama alanının Rezerv Yapı Alanı amacıyla bağdaşmayacak şekilde yeni yerleşim alanı olarak açılması ve orada nüfusun artırılması durumunun kamu yararı ile bağdaşmadığı,

- Dava konusu plan değişikliğinin, İstanbul'da afet riski karşısında can ve mal kaybını azaltmak amaçlarına hizmet etmediği, onun yerine İstanbul'un yerleşik bölgesindeki riskli alanlarla/korunan alanlarla bağlantısız olarak Kanal çevresinde yeni şehirleşme öngörülmektedir. Bu durum projeyi kamu yararından ve ana amacından uzaklaştıran, sadece İstanbul'da değil tüm Türkiye'de çarpan etkisi olabilecek ve büyük nüfus

hareketliliğine neden olabilecek başka türlü bir projeye dönüştürmektedir.

Dava konusu plan değişikliği kapsamında alınan kararlar incelendiğinde rezerv yapı alanı ve İstanbul'un riskli/korunan alanlarını ilişkilendirmeye yönelik detaylı analizlerin hazırlanmadığı, alternatif senaryoların üretilmediği tespit edilmiştir.

- Kanal çevresinde kuzeyde Durusu Gölü'nün doğusunda 9 bin ha alan, Sazlıdere Barajı çevresinde 25 bin 100 ha alan ve Küçük Çekmece Gölü çevresinde 4 bin 400 ha alan olmak üzere toplam 38 bin 500 ha alanın yeni yerleşimlere açılacağının öngörüldüğü; yerleşime açılması öngörülen bu alanların orman, otlak ve tarım alanları olduğu; Kanal çevresindeki köylerin geçim ve yaşama kaynaklarının yok edilerek yerleşim alanına dönüştürüleceği; yaşama ve üretim alanının yok edilmesinin bölgenin (köylerin) ve İstanbul'un beslenme ve su üretim alanlarını, dolayısı ile barınılabilirliğini ve devamlılığını olumsuz etkileyeceği; dava konusu işlemin orman, tarım ve mera alanlarına ve iklim değişikliğine olumsuz etkilerinin olacağı,

- Dava konusu işlem ile İstanbul'un su kaynakları üzerinde meydana gelebilecek olumsuz etkiler ve bu etkileri azaltmak için uygulanacak mühendislik çözümleri, alternatif su kaynaklarından yararlanma gibi seçeneklerin maliyetlerinin ve çevresel etkilerinin belirlenmemiş olmasının, planlama alanında öngörülen fonksiyonların kamu yararı açısından değerlendirilmesi noktasında zafiyet oluşturduğu; su yolunun inşası ile birlikte İstanbul Şehri'nde kanal ile İstanbul Boğazı arasında şehrin önemli bir nüfusunu barındıran bir ada oluşturulacağı; bu adada yaşayan nüfusun su ihtiyacının sağlanması için, ada dışı kaynaklardan sağlanan suyun hem kanal hem de İstanbul Boğazı kısmında transferi için su yolu geçişlerine ilişkin altyapıların inşa edilmesi gerektiği; bu tür altyapı tesislerinin deprem gibi afet ya da herhangi bir savaş hali gibi durumunda güvenliğinin sağlanması gerektiği, aksi takdirde ada nüfusunun su güvenliğinin tehdit altına girebileceği;

- Dava konusu plan değişikliğinde, İstanbul il bütününde hangi riskli alan afetlere karşı daha güvenli hale getirilirken veya İstanbul'un hangi tarihsel ve kültürel dokusu korunurken rezerv yapı alanından faydalanılacağı konusunun belirsiz ve programsız bırakıldığı; bu durumun rezerv yapı alanı oluşturma mantığı, projenin ve planın amaçları ile örtüşmediği,

Ek bilirkişi raporu
Bunun ardından mahkeme, ek bir bilirkişi raporu daha alınması gerektiğini, çünkü dava dosyasına sunulan bilirkişi raporunda soyut ve çok genel ifadeler kullanıldığını, sorular kapsamında bir irdeleme yapılmadığını kaydetmişti.

Mahkemenin 16 Nisan 2024 tarihli ara kararıyla hazırlanan ek bilirkişi raporunda da dava konusu plan değişiklikleri ve rezerv yapı alanı kararlarının şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve tekniklerine ve kamu yararına uygun olmadığı kanaatine varılmıştı.

2.1.44. **Yeni Yılınız Kutlu Olsun!**

30 Aralık 2024

Değerli Meslektaşlarımız ve Kamuoyuna,

Yeni bir yılı karşılamaya hazırlanırken, geride bıraktığımız yılın ağır gündemini ve zorluklarını hatırlamak, geleceğe dair umutlarımızı ve mücadele kararlılığımızı yeniden vurgulamak isteriz. Dünya genelinde derinleşen ekonomik krizler, bölgesel çatışmalar ve savaşlar, milyonlarca insanın yaşamını olumsuz etkilerken; iklim krizinin yarattığı felaketler gezegenimizin ve insanlığın geleceğini tehdit etmeye devam ediyor. Ülkemizde ise bu küresel sorunlara ek olarak, kentsel rant ve talan politikaları, doğanın ve yaşam alanlarının yok edilmesine yol açıyor. Tarım alanlarımız, ormanlarımız ve su havzalarımız plansız sanayileşme ve rant projeleri uğruna feda ediliyor. Deprem gerçeğiyle yüzleşmek yerine, plansız yapılaşma ve denetimsiz projelerle riskler artırılıyor.

Mimarlar olarak mesleğimizin kamusal yararını savunurken, özlük haklarımıza yönelik baskılarla ve mesleğimizin değersizleştirilmesine yönelik saldırılarla karşı karşıya kaldık. Bilimin, sanatın ve mimarlığın rehberliğinde daha yaşanabilir kentler inşa etme çabamız, siyasi baskılar ve rant odaklı politikalarla engellenmek isteniyor. Ancak bizler, mesleğimizin onurunu ve geleceğini koruma kararlılığımızı sürdürüyoruz.

Bütün bu zorluklara rağmen, dayanışmamızdan aldığımız güçle, mücadelemizi büyütmeye devam

edeceğiz. Toplumun çıkarlarını ve doğanın haklarını savunan bir mimarlık anlayışını hep birlikte inşa edeceğiz. Bilimin ve aklın ışığında, meslektaşlarımız ve halkımızla birlikte adil, demokratik ve sürdürülebilir bir geleceği mümkün kılmak için kararlılıkla çalışacağız.

2025 yılının, barışın, adaletin, dayanışmanın ve özgürlüğün yılı olmasını dileriz. Birlikte daha güçlü olduğumuzu unutmayarak, umutla ve cesaretle mücadelemizi sürdüreceğiz. Başta genç meslektaşlarımız olmak üzere tüm meslektaşlarımızı dayanışmaya mesleğimiz, ülkemiz ve geleceğimiz için yan yana durmaya çağırıyoruz.

Yeni yılınız kutlu olsun.

2.1.45. **Merzifonlu Kara Mustafa Paşa (Karaköy) Mescidi Özelinde İstanbul'da Gerçekleştirilmek İstenen Rekonstrüksiyon Çalışmaları Hakkında Basın Duyurusu**

8 Ocak 2025

Bu basın duyurusu 20 Kasım 2024 tarihinde kamuoyuyla paylaşıldığı üzere 1958 yılında yıkılan Raimondo d'Aranco tasarımı Merzifonlu Kara Mustafa Paşa (Karaköy) Mescidi'nin İBB Miras (Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı) tarafından yeniden yapılacağının duyurulması üzerine konu hakkında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin ilkesel görüşlerini açıklamak üzere hazırlanmıştır.

Rekonstrüksiyon projeleri ve uygulamaları, yakın tarihimizde yalnızca mimarlık kamuoyunda değil toplumsal düzeyde takip edilen ve duyarlılık gösterilen konulardan biridir. 2013 yılında Gezi Parkı'nın yerine Taksim Topçu Kışlası'nın yeniden yapılmak istenmesine karşı gelişen toplumsal muhalefet hepimizin hafızasındadır.

Türkiye demokrasi ve kent mücadelesi tarihine geçen Gezi Parkı tartışmaları, Topçu Kışlası'nın ihyâsını şimdilik durdurmuş olsa da son çeyrek yüzyılda özellikle İstanbul'da çeşitli nedenlerle ortadan kalkmış çok sayıda yapının yeniden inşa edildiği bilinmektedir.

Yedikule Hisarı, Rumeli Hisarı, Süheyl Bey, Süleyman Subaşı, Fatih Piri Mehmed Paşa, Uzun Yusuf Camileri gibi çok sayıda dini yapı ile birlikte Ayasofya Medresesi bilinen en çarpıcı ihyâ örnekleridir. Söz konusu uygulamaların bir tarihi çevre koruma uygulaması mı yoksa kentsel mekânı ve hafızayı yeniden biçimlendirme arzusu mu olduğu sorusu kamuoyunda tartışılmaya devam etmektedir. Daha yakın tarihte inşa edilmiş Emek Sineması, AKM, Mecidiyeköy Likör Fabrikası, Karaköy Yolcu Salonu gibi yapıların ise korunması için öncelikle yıkılmasının tercih edilmesi, Türkiye'de rekonstrüksiyonun adeta bir genel eğilime dönüştüğünün ispatı gibidir.

1990'lı yıllarda SSCB'nin dağılması ve Doğu ile Batı Almanya'nın birleşmesi gibi önemli ideolojik ve yönetimsel değişimlerin yaşandığı toplumlarda **seçilen geçmişe** dair yapıların **yeniden canlandırılmak** istendiği örneklerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Almanya Dresden'deki Frauenkirche, Berlin'deki Karl Friedrich Schinkel Bauakademie ve Berliner Schloss, Ukrayna'da Pirogoscha Kilisesi ve St. Michael ve Assumption Katedralleri, Belarus'ta Minsk Belediye Binası, Letonya Riga'daki Schwarzhäuperhaus, Litvanya Vilnius'taki Kraliyet Sarayı ve Rusya Moskova'daki Kazan ve Kurtarıcı İsa Katedralleri gibi yeniden yapımlar bu durumun çarpıcı örnekleridir.

Yalnızca ülkemizde değil, dünyanın diğer ülkelerinde de sık uygulanmaya başlanan mimari rekonstrüksiyonun bir koruma eylemi sayılıp sayılmayacağı uzmanlar arasında uzlaşılan bir konu değildir. ICOMOS Türkiye Mimari Mirası Koruma Bildirgesi'nde: *"Kültür varlığı değerlerini taşıyan ve toplumsal hafızada güncelliğini korumakla birlikte herhangi bir nedenle yitirilmiş olan yapının, gerek kültür varlığı niteliği, gerekse kültürel çevreye olan tarihsel katkıları ve toplumsal açıdan vazgeçilmezliğinin tanımlanması durumunda yeniden yapılması"* olarak tanımlanan rekonstrüksiyonun ancak "yapının içinde bulunduğu kentsel bağlamın değişmemiş, bu değişikliğin toplumsal hafızada yer bulmamış olduğu, eldeki mevcut belgelerin varsayımları en aza indirgeyecek düzeyde olduğu durumlarda" uygulanabileceği belirtilmiştir.

70 yıllık birikimiyle Mimarlar Odası, yaşam çevrelerimizin kimlikli, planlı ve sağlıklı gelişmesi için; tarihi ve doğal dokuyu tahrip eden, kültürel değerleri yozlaştıran, şehircilik ve mimarlık mes-

leğine ve kamu yararına aykırı olan uygulamalara karşı mücadelesini sürdürmekte ilk günkü kararlılığını sürdürmektedir. Çağdaş koruma kuramında ancak afetler, savaşlar, çatışmalar gibi olağanüstü koşullar nedeniyle kaybedilmiş yapılar açısından gündeme getirilen rekonstrüksiyonun son çeyrek yüzyılda İstanbul'da ve ülkemiz genelinde çok sayıda yapı için uygulandığını görmekteyiz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, uluslararası bilimsel ölçütlere ve kamu yararına uygun olmayan söz konusu projelere karşı mücadelesini hem toplumsal farkındalığı artırmak için hem de hukuki düzeyde sürdürmektedir. Bu çerçevedeki hukuki mücadelelerimizden iki örneği özellikle anımsatmak isteriz. 30 Aralık 2011 tarihli "1/5000 Ölçekli Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı Nâzım" ve 21 Aralık 2010 tarihli "Beyoğlu İlçesi Kentsel Sit Alanı 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama" imar planlarında aralarında Karaköy Mescidi'nin de bulunduğu pek çok yapının "ihyâ"sını öneren planların evrensel koruma ilkelerine uygun olmadığı ve kamu yararını gözetmediği gerekçeleriyle planların iptali istemiyle davalar açılmış ve mahkeme her iki davada da TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ni haklı bulmuştur.

Raimondo d'Aranco'nun özgün çizimleri kullanılarak hazırlandığı öne sürülen rekonstrüksiyon projesi, 2013 yılında İstanbul II no.lu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından uygun bulunarak onaylanmış ardından kamuoyundan yükselen eleştiriler sonrası proje uygulanmaktan vazgeçilmiştir. 1958 yılındaki yol genişletme çalışmaları kapsamında yıkılan ve özgün az sayıdaki parçası Kınalı Ada Camisi'nde bulunan Karaköy Mescidi'nin ihyâsının yukarıda kısaca açıklandığı üzere evrensel koruma ilkelerine ve kamu yararına aykırı olduğu düşünülmektedir. Geçmişte mescidin bulunduğu Karaköy Meydanı günümüzde daha yoğun ve sıkışık bir hal almış, yapının bulunduğu kentsel bağlam farklılaşmıştır. Raimondo d'Aranco'nun özgün projelerine ulaşılmış olsa dâhi mimarın uygulamada yapmış olduğu değişikliklere dair bilgiler yetersizdir.

Aradan geçen yılların ardından siyasi bir mesaj vermek amacıyla kent mekânını yeniden şekillendirmeye yönelik popülist yaklaşımların yeniden karşımıza çıkmasını hayretle karşılamaktayız. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak kültür varlıklarını özgün niteliklerriyle korumanın değerini ve hiçbir kopyanın aslı gibi değerlendirilemeyeceğini düşündüğümüzü önemle vurgular, bu doğrultuda gerçekleştirilmek istenen projeden acilen vazgeçilmesini beklemekteyiz. Gelecekte kent mekânlarına yapılacak müdahalelerin "ben yaptım oldu" yaklaşımı yerine demokratik zeminde tüm paydaşların görüşleriyle şekillendirilmesi umuduyla…

Kamuoyuna duyurulur.

2.1.46. İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı "Gümüşsuyu İncirköy Mahalleleri Etabı" Sit Derecesinin Düşürülmesine İlişkin Davamız

9 Ocak 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı içinde yer alan "Gümüşsuyu İncirköy Mahalleleri Etabı"nın doğal sit alanı statüsünün revize edilerek sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı ilan edilmesine karşı dava açtık. Bu değişikliğin, İstanbul'un ekolojik dengesi ve Beykoz'un doğal zenginlikleri için ciddi bir tehdit oluşturduğunu tespit ettik ve kamuoyunu bilgilendirme gereği duyduk.

Beykoz'un İstanbul'un kuzeyinde yer alan ve Kuzey Ormanları ile Elmalı Barajı gibi stratejik ekosistemlere komşu olan, büyük ölçüde orman örtüsüyle kaplı, tamamen bakir ve doğal özelliklerini muhafaza eden bir bölge olduğunu vurguluyoruz. Bu tür alanların, İstanbul'un çevresel sürdürülebilirliği ve ekolojik dengesi için kritik öneme sahip olduğunu biliyoruz ve bu bilinçle hukuki süreci başlattık.

"Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" statüsü, düşük yoğunluklu faaliyetler, turizm tesisleri, hatta madencilik ve hafriyat gibi doğal peyzajı tahrip edici faaliyetlere belirli koşullar altında izin vermektedir. Ancak, Beykoz'un mevcut doğal yapısı ve ekolojik önemi göz önüne alındığında, bu tür bir statü değişikliği kabul edilemez. "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" statüsünün ise doğal yapısı değişmemiş veya az değişmiş,

modern yaşam ve önemli ölçüde insan faaliyetleri tarafından etkilenmemiş alanları kapsadığı belirtilmektedir. Beykoz'un büyük ölçüde orman örtüsüyle kaplı ve bakir yapısı, bu statüye çok daha uygun bir niteliktedir.

Ayrıca, "I. Derece Doğal (Tabii) Sit" alanlarına ilişkin mevzuat, bu alanlarda bitki örtüsü, topografya, siluet etkisini bozabilecek, tahribata yönelik hiçbir eylemde bulunulamayacağını açıkça ifade etmektedir. Beykoz'un doğal yapısının korunması için bu ilkenin esas alınması gerekmektedir.

Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı statüsünün, bölgede kaçınılmaz olarak yapılaşma yoğunluğunu artıracağını ve ormanlık alanların parçalanmasına yol açacağını öngörüyoruz. Ayrıca, Elmalı Barajı ve Kuzey Ormanları'nın, İstanbul'un su kaynaklarını koruma ve iklim değişikliğine karşı direnç geliştirme açısından yaşamsal öneme sahip olduğunu biliyoruz. Bu alanlarda yapılaşmayı teşvik eden her türlü statü değişikliğinin, su kaynaklarının kirlenme riskini artıracağını, baraj havzasının doğal filtreleme kapasitesini düşüreceğini ve şehrin gelecekteki su güvenliğini tehlikeye atacağını düşünüyoruz. Gümüşsuyu İncirköy Mahalleleri Etabının mevcut doğal sit statüsünün değiştirilmesi yerine, alanın tamamının kesin korunacak hassas alan olarak ilan edilmesi gerektiğini savunuyoruz. Alanın mevcut bakirliği, ormanlık yapısı ve baraj havzasına yakınlığının, burada herhangi bir yapılaşmanın ve kullanım değişikliğinin mutlak şekilde önlenmesini zorunlu kıldığına inanıyoruz.

Herhangi bir statü değişikliğinin, kamu yararını göz ardı ederek yalnızca kısa vadeli ekonomik çıkarları önceliklendiren bir yaklaşım olacağını düşünüyoruz. İstanbul'un geleceği ve doğal mirasının korunması için bu tür alanlarda yapılaşmayı teşvik eden planlama kararlarından vazgeçilmesi ve kesin koruma ilkelerinin hayata geçirilmesi için mücadelemizi sürdüreceğiz.

2.1.47. **Tuzla Antik Mendirek ve Çevresi 1. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı ile 3. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı Sit Derece Değişikliğine İlişkin Davamız**

9 Ocak 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, Tuzla Antik Mendirek ve çevresinin 1. ve 3. derece doğal ve arkeolojik sit alanı statüsünden "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" ve "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak tescil revizesine gidilmesine karşı dava açtık. Bu değişikliğin, bölgenin doğal, tarihi ve kültürel değerleri açısından önemli riskler barındırdığını tespit ettik ve kamuoyunu bilgilendirme gereği duyduk.

Tuzla Antik Mendirek, tarih boyunca hem coğrafi hem de kültürel açıdan büyük öneme sahip bir bölge olup, doğal yapısı ve arkeolojik mirasıyla eşsiz bir niteliğe sahiptir. Sit statüsünün değişmesiyle öngörülen esneklikler, koruma amaçlı temel ilkelerle çelişebilecek sonuçlar doğurabilir.

Birinci derece arkeolojik sit alanı statüsü, bu alanın bilimsel çalışmalar dışında aynen korunmasını ve tahribata yönelik hiçbir eylemde bulunulmamasını sağlamaktaydı. Bu statünün değiştirilmesi, yalnızca arkeolojik kalıntıların korunmasını tehlikeye atmakla kalmayacak, aynı zamanda bölgenin tarihi ve kültürel bütünlüğünü zedeleyecektir.
Doğal sit alanı olarak ise bölge, ekosistem dengesi, bitki örtüsü ve doğal peyzaj açısından büyük bir öneme sahiptir. Birinci derece doğal sit alanı statüsü, taş, toprak, kum alınmasını ve sanayi atıklarının dökülmesini kesinlikle yasaklarken, yeni tescil düzenlemeleri bu tür faaliyetlere belli koşullarda izin vermektedir. "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" statüsü altında, bölgedeki doğal peyzaj ve ekolojik koridorlar tehdit altında kalabilir. Özellikle madencilik, turizm tesisleri ve altyapı projelerine yönelik izinlerin genişletilmesi, flora ve fauna üzerindeki olumsuz etkileri artırabilir.

Nitelikli Doğal Koruma Alanı statüsü altında, tarım ve hayvancılık faaliyetleri, turizm altyapısı ve hatta günübirlik kullanım alanları gibi işlevlere

izin verilmesi, doğal süreçlerin hakim olduğu bu alanda insan etkisinin artmasına yol açabilir. Bu durum, hem bölgedeki doğal dengenin bozulmasına hem de ekolojik koridorların sürekliliğinin zarar görmesine neden olacaktır. Doğal yapının korunması ve geliştirilmesi hedefiyle alınan bu karar, uygulanması sırasında bölgedeki doğal ve kültürel değerlerin tahribatına yol açabilir.

Sit alanlarının koruma derecelerinin düşürülmesi, koruma amaçlı imar planlarının genişletilmesine ve bu alanlara çeşitli işlevlerin eklenmesine olanak tanımaktadır. Bu tür bir esneklik, kamu yararını önceliklendirmek yerine, alanın ticari ve turistik kullanımlara açılmasını teşvik edebilir. Örneğin, "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" statüsünde yat limanı, tekne imal yerleri ve turizm tesislerine izin verilmesi, bölgenin doğal siluetine ve tarihi kimliğine zarar verebilir.

Ayrıca, doğal sit alanlarının birinci derece statüsünden çıkarılması, bu bölgelerde taş ocağı ve madencilik gibi faaliyetlerin yapılabilmesi için açık kapı bırakmaktadır. Bu faaliyetler, bölgedeki toprak yapısını bozarak ekosistem üzerinde geri döndürülemez etkiler yaratabilir. Antik Mendirek ve çevresi gibi eşsiz bir alanın bu tür faaliyetlere açık hale getirilmesi, hem kültürel mirasın hem de doğal zenginliklerin kaybına yol açabilir.

Sonuç olarak, Tuzla Antik Mendirek ve çevresinin tescil statüsünün değiştirilmesi, alanın tarihsel, doğal ve kültürel değerlerinin korunmasında önemli riskler barındırmaktadır. Bölgenin gelecekteki korunması için, sit statüsünün değiştirilmesi yerine mevcut koruma derecelerinin güçlendirilmesi ve alanın daha sıkı bir şekilde denetlenmesi gerekmektedir. Tuzla Antik Mendirek ve çevresinin doğal ve kültürel değerleri, yalnızca bugünkü nesiller için değil, gelecek nesiller için de korunması gereken bir miras niteliğindedir. Planlama kararlarında, kamu yararını önceliklendiren, ekolojik dengeleri gözeten ve bölgenin tarihi dokusunu koruyan bir yaklaşım benimsenmelidir.

2.1.48. İstanbul Barosu'na Yapılan Müdahaleler ve Hukukun Bağımsızlığının Tehdit Altında Olmasına Dair

15 Ocak 2025

Bugün, ülkemizde hukukun ve adaletin temel taşı olan barolara ve meslek örgütlerine yönelik sistematik baskı ve müdahalelerle karşı karşıyayız.

Son dönemde İstanbul Barosuna yönelik olarak geliştirilen politikalar, hukukun bağımsızlığını ve demokratik toplumu tehdit eden bir boyut kazanmıştır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, İstanbul Barosuna yönelik bu müdahaleleri kınıyor ve baroların özgür, bağımsız ve özerk yapılarının korunmasının hukuk devleti olmanın vazgeçilmez bir şartı olduğunu vurguluyoruz. Bu bağlamda, İstanbul Barosu'na yönelik davanın derhal düşürülmesini talep ediyoruz.

Bugün geldiğimiz noktada, İstanbul Barosu Başkanı Sayın İbrahim Kaboğlu ve yönetim kurulu üyelerine yönelik bu hukuksuz dava, baronun özerkliğini hedef almakta ve hukukun üstünlüğü ilkesine zarar vermektedir. Sayın Kaboğlu ve yönetim kurulu üyeleri, hukukun özgür ve adil bir yapıda var olabilmesi için verdikleri mücadelede yalnız değildir. Bu mücadele, tüm yurttaşların adalet arayışının bir parçasıdır.

Baronun yanında olduğumuzu ve bu süreçte adaletin, eşitliğin ve hukukun üstünlüğü ilkelerinin korunması için mücadelemizi sürdüreceğimizi açıkça ifade ediyoruz. Baronun yanında yer almak, yalnızca bir meslek örgütünün değil, demokratik toplumun tamamının dayanışma içerisinde olmasını gerektiren bir sorumluluktur.

Baroların zayıflatılması, sadece avukatların mesleki çalışma alanlarına zarar vermekle kalmayıp, aynı zamanda yurttaşların hak arama yollarını tıkayan ve yargının tarafsızlığını sorgulanabilir hale getiren bir durum yaratmaktadır. Bu nedenle, ülkemizde hukuk devleti ilkesinin tekrar tesis edilmesi ve baroların özgür yapılarının korunması için tüm demokratik kamuoyunu dayanışmaya davet ediyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, her zaman olduğu gibi, toplumsal adaletin, demokratik hakların ve hukukun üstünlüğü ilkesinin yanında olmaya devam edeceğiz. İstanbul Barosunun ve diğer tüm baroların bu süreçte yanında olduğumuzu, dayanışma ruhuyla mücadeleyi birlikte sürdüreceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

2.1.49. **Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Alanı Projesindeki Gelişmeler; Yassıören ve Boyalık, Baklalı Mahalleleri Davalarımız**

27 Ocak 2025

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bilimsel ve çevresel açıdan kabul edilemez olan Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Yapı Alanı Projesi planlarına karşı yürüttüğümüz hukuki mücadele kararlılıkla devam ediyor. Son olarak, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 27.01.2025 tarihinde Arnavutköy'ün Yassıören ile 28.01.2025 tarihinde askıya çıkarılan Boyalık ve Baklalı mahallelerine ilişkin hazırlanan yeni imar planlarına dava açmış bulunmaktayız. Ayrıca, Sazlıbosna ve Hacımaşlı mahallelerini kapsayan yeni planların askıya çıkmasının ardından yaşanan hızlı geri çekilme de projenin hukuki açmazlarını bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Arnavutköy Boyalık, Baklalı ve Yassıören Mahallelerinin bir kısmına ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın yapım gerekçeleri incelendiğinde, öne sürülen imar planı eksikliği, sağlıksız konut dokusu ve altyapı yetersizlikleri; bölgenin mevcut kırsal niteliği ve İstanbul'un üst ölçekli planlama ilkeleri ile çelişmektedir.

Afet riski gerekçesiyle İstanbul'un hiç yapılaşmamış veya kırsal köy yerleşmelerinin bulunduğu ek olarak Çevre Düzeni Planında koruma kuşakları olarak belirlenen kuzey alanlarının Rezerv Yapı Alanı ilan edilmesi, bölgenin yapılaşmaya açılması için hukuki bir araç olarak kullanılmaktadır. Plan raporlarında belirtilen "bölgedeki yatırım ve projelerle bütünleşme" ifadeleri, açıkça Kanal İstanbul ve Kuzey Marmara Otoyolu gibi büyük ölçekli projelerin etkilerini meşrulaştırma çabasıdır. İstanbul Havalimanı ve Kuzey Marmara Otoyolu'nun yarattığı yapılaşma baskısı göz önüne alındığında, bu projeleri gerekçe göstererek yeni bir yapılaşma alanı yaratmak İstanbul'da olumsuz çevresel ve sosyal etkileri daha da derinleştirecektir. Bilimsel ve çevresel açıdan kabul edilemez olan Kanal İstanbul Projesi, Boyalık Baklalı ve Yassıören gibi kırsal bölgelerde yoğun bir yapılaşmayı haklı kılamaz.

Hazırlanan imar planları, 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın kentin kuzeyindeki orman alanlarının korunması yönündeki açık kararlarına aykırıdır. Plan raporlarında Bölgedeki hassas su kaynakları olan Eşkinoz Deresi ve İSKİ içme suyu havzaları üzerindeki potansiyel olumsuz etkiler yeterince irdelenmemiştir. Zira Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv alanının ÇED Raporuna ilişkin davamız sürmektedir. Planların nüfus projeksiyonu ve yoğunluk kararları da bölgenin mevcut kırsal karakteriyle tamamen zıttır ve aşırı bir yapılaşma yoğunluğu anlamına gelmektedir. Mevcut nüfusu 1.657 kişi olan Boyalık ve Baklalı Mahallelerinin öneri plan nüfusu 21.618 kişi; mevcutta 680 kişilik nüfusu olan Yassıören Mahallesinin ise öneri plan nüfusu 3.232 olarak belirlenmiştir. Tüm bu nedenlerle, Yassıören, Boyalık ve Baklalı Mahallelerine ilişkin bu imar planlarının kamu yararını gözetmediği ve bölgenin doğal ve kırsal yapısını geri dönülmez bir şekilde tahrip etme potansiyeli taşıdığı açıktır.

Arnavutköy'ün doğal yapısı ve orman alanları ile Boyalık ve Baklalı derelerinin bulunduğu Yenişehir Rezerv Yapı Alanının bir kısmına ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği de benzer şekilde kamu yararı ve şehircilik ilkeleriyle çelişmektedir. Planlama alanı, İstanbul'un Çevre Düzeni Planında korunması gereken kuzey ormanları ve baraj havzalarının içinde yer almaktadır. Önceki planların mahkeme tarafından iptal edilmesi de bu alanın doğal niteliğinin korunması gerektiğini teyit etmektedir. Özellikle Boyalık ve Baklalı Planlarında askı sürecinde, itirazlar sonucunda yapılan revizede dikkat çekici bir şekilde yalnızca bazı mülkiyet sahiplerinin emsal artışı taleplerinin (hektar başına 100 kişiden 240 kişiye çıkarılarak) karşılanması planın temel amacının İstanbul'un kuzeyinde yeni bir şehir inşası olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu planlar afet risklerine karşı sağlıklı yaşam

alanları üretmektense, Kanal İstanbul ve diğer büyük altyapı projelerinin etkilerini meşrulaştırma ve İstanbul'un kuzeyini yapılaşmaya açma amacı taşımaktadır. Yoğunluk artışı veya oranı düşünülmeden İstanbul'un büyüme yönünün kuzey alanları olduğu asla kabul edilemez. Dolayısıyla bu planlar kamu yararını açıkça hiçe saymaktadır.

Sazlıbosna ve Hacımaşlı Planları Askıya Çıktıktan 9 Gün Sonra Geri Çekildi!

Bu planlara ek olarak, 10.02.2025 tarihinde askıya çıkarılan İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna ve Hacımaşlı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından sadece 9 gün sonra, 19.02.2025 tarihinde "Askı Sürecinin Sonlandırılmasına Dair İlan" ile askıdan indirilmiştir. Gerekçe olarak ise, İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin "İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanına 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği"nin iptali yönündeki kararının, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi tarafından kaldırılması ve dolayısıyla iptal kararının uygulanma zorunluluğunun ortadan kalkması gösterilmiştir. Bu durum üzerine, askı süreci tutanakla sonlandırılmıştır. Ancak bu hızlı adım, Kanal İstanbul ve Yenişehir projesiyle ilgili planlama süreçlerinin ne kadar sorunlu ve hukuki zeminden yoksun olduğunu açıkça göstermektedir. Daha önce mahkeme tarafından iptal edilen üst ölçekli plan kararlarının yeniden gündeme getirilmesi ve ardından apar topar geri çekilmesi, planlama süreçlerindeki keyfiliği ve tutarsızlığı bir kez daha ortaya koymuştur.

Mimarlar Odası olarak, İstanbul'un kuzeyindeki bu değerli doğal ve tarım alanlarının Kanal İstanbul projesi ve rant odaklı Yenişehir Rezerv Alanı planlarıyla yok edilmesine karşı hukuki mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz. Yassıören ve Boyalık-Baklalı planlarına karşı açtığımız planlarının yeniden askıya çıkması durumunda da gerekli hukuki adımları ivedilikle atacağız. Kamu yararını ve şehircilik ilkelerini savunan mücadelemizden asla vazgeçmeyeceğiz.

2.1.50. **Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde 28 Ocak 2025 Tarih 32796 Sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Değişiklik Hakkında Değerlendirme**

29 Ocak 2025

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından "afetlere karşı daha dirençli yapılar için yapı güvenliğine ilişkin tedbirlerini artırmak" gerekçesi ile 12 Mayıs 2023 tarihinde değişiklikler yayımlanmıştır.

Bakanlık, "Konutların zemin katlarındaki ticarî yapılara yeni kural: Ticarî zemin kat yüksekliği 4,5 metreyi geçemeyecek", "Birbirleriyle bitişik olan yapıların çekiç etkisi oluşturmasına karşın önlem alındı", "Mühendislere ve mimarlara tecrübe şartı", "Kamu binalarına yeni düzenleme; Kamunun kullanımına özel binaların mimarî proje müellifleri için de yeni kurallar" ve "Projelerin uygunluğunu Mimarî Estetik Komisyonları değerlendirecek" ifadeleriyle kamuoyuna bu değişikliklerin yapılardaki sağlamlığı artırarak depreme karşı ilave önlemler alındığı aktarılmıştı.

Yönetmelikteki bu düzenlemelere dair daha sonra; 12 Ağustos 2023 ve 13 Ocak 2024 tarihlerinde yeni değişiklikler getirilmiş; "yapı güvenliği sağlamaya yönelik" olduğu iddia edilen kısıtlılıklar esnetilmiş ve uygulanmasına dair süreler ertelenmiştir.

28 Ocak 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklikle Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği "Mevcut Yapı Ruhsatı Başvuruları" başlıklı Geçici Madde 3 değiştirilmiştir. Buna göre 12 Mayıs 2023 tarihinden önce;

• yapı ruhsatı başvurusunda bulunulmuş olan yapılar,
• riskli yapı tespiti yapılmış ya da riskli alan kapsamında alınmış olup maliklerin en az üçte ikisi ile noter onaylı kat karşılığı inşaat sözleşmesi düzenlenmiş olan yapılar,
• kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım işlerine yönelik ihale kararı veya ihale tarihi alınmış olan yapılar,

için 12 Mayıs ve 12 Ağustos 2023 ile 13 Ocak 2024 tarihinde getirilen ve Bakanlıkça "afetlere karşı daha dirençli yapılar için yapı güvenliğine ilişkin tedbirler" olarak tanımlanan aşağıdaki düzenlemelerin uygulama süreleri 31 Aralık 2025 tarihine kadar ertelenmiştir;

1. MADDE 5 – GENEL İLKELER
30. Fıkra
Aşağıda belirtilen bina türleri için bu fıkrada belirtilen kurallara uyulması zorunludur:

a) İçerisinde konut yer alan binaların zemin katlarında konut dışı fonksiyonların yapılabilmesi için; bu fonksiyonların yer aldığı zemin kat yüksekliğinin 4.50 metreden az olması, yapının tasarımında 18/3/2018 tarihli ve 30364 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Bina Deprem Yönetmeliğinin eki Deprem Etkisi Altında Binaların Tasarımı İçin Esasların Tablo 4.1.'inde yer alan A12, A13, A14 veya A15 tipi taşıyıcı sistemlerin kullanılması, kısa kolon oluşturulmaması, asma kat (Mülga ibare: RG-12/8/2023-32277) yapılmaması şartlarının tamamının sağlanması zorunludur.

b) İçerisinde konut yer alan zemin hariç (Değişik ibare: RG-12/8/2023-32277) 7 kat ve üzeri binalarda kapalı çıkma yapılamaz. Ancak kapalı çıkma yapılamaması nedeniyle parselin plan ve bu Yönetmelikle verilen emsal haklarının kullanılamadığı durumlarda; arka bahçe mesafesi 2 metrenin altına düşmemek kaydı ile arka bahçeye en fazla 1 metre taşacak şekilde, sadece kolon ve/veya perdelerden (bunların zemin altında temele kadar devam eden bölümleri dâhil) oluşan kapalı çıkmasız bina uygulamalarında, belirtilen taşıyıcı sistemin çevrelediği alan bahçe mesafesi ve taban alanı ihlali sayılmaz. Emsal haklarının bu şekilde dahi tamamen kullanılamaması halinde, parselin yol sınırlarına 4 metreden fazla yaklaşmamak kaydı ile ön bahçeye en fazla 1 metre taşacak şekilde aynı uygulamaya müsaade edilir. Bu alanın hiçbir kenarı duvar veya herhangi bir malzeme ile kapatılmaz ve bahçe niteliği ortadan kaldırılamaz. Bu fıkra kapsamındaki uygulamalarda hiçbir şekilde çıkmalı olarak tasarlanmış olan binaya göre emsal artışı sağlanamaz. (Değişik ibare: RG-12/8/2023-32277) Kapalı çıkma yapılabilen binalarda ise; çıkmayı teşkil eden konsolun mesnetlendiği/bağlantılı olduğu (Değişik ibare: RG-12/8/2023-32277) düşey taşıyıcı elemanların, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliğinin eki Esasların 7.5.1 maddesinin (a) bendi kriterlerine uygun kirişler ile birbirine bağlanması suretiyle çerçeve teşkil edilmesi zorunludur.

c) Bitişik nizam parsellerde bitişik yapılacak olan binaların arasında Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği gereği bırakılması gereken deprem derz boşluğu kadar mesafenin parsel sınırından itibaren bırakılması zorunludur. Bu boşluğun dışarı bakan tüm cepheleri, yapıların salınım yapmasına engel olmayacak şekilde hafif malzemeler ile bina boyunca kapatılarak can ve mal güvenliği temin edilir.

Yönetmelik 5.Maddesi 30.fıkrası ile 12 Mayıs 2023'te özetle; ticari zemin kat yüksekliğinin 4,5 m'yi geçmemesi, perdeli sistemin zorunlu olması, kısa kolon oluşturulmaması, asma kat yapılamaması ve zemin +4 kat ve üzeri konutlarda kapalı çıkma yapılamaması düzenlenmişti.

12 Ağustos 2023 tarihli değişiklikle ise "zemin katında dükkân olan yapılarda kapalı çıkma yapılmaması" koşulu kaldırılarak "zemin katı dükkân olan yapılarda kapalı çıkma yapılabilmesi" düzenlenmiş; kapalı çıkma yapılabilmesi için belirlenen Zemin+4 kat sınırı; Zemin+7 kata çıkarılmıştır.

13 Ocak 2024 tarihinde bu düzenlemenin uygulanması 31 Aralık 2024 tarihine kadar ertelenmiş, 28 Ocak 2025 yeni düzenlemeyle 31 Aralık 2025 tarihine kadar ertelenmiştir.

2. MADDE 57 - YAPI PROJELERİ
2.Fıkra (ç) Bendi
ç) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Devletin güvenlik ve emniyeti bakımından gizlilik arz eden yapılar ile 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve diğer özel kanunlar kapsamında kalan alanlarda yapılacaklar hariç olmak üzere; yerleşme ve yapılaşmaların mimari estetik değerinin arttırılarak şehirlere kimlik kazandırılması amacıyla, nüfusu 50 binden fazla olan belediyelerde yapılacak umumun kullanımına mahsus olan; resmi binalar, ibadet yerleri, eğitim, sağlık tesisleri, kültürel binalar, eğlence yapıları, konaklama amaçlı binalar, alışveriş merkezleri, ulaştırma istasyonları, iş hanı, büro, pasaj, çarşı gibi ticari yapılar ile merkezi iş alanları ve idaresince bu kapsamda olduğu değerlendirilen yapıların mimari proje müellifliği; kamuda veya üniversitelerin mimarlık bölümlerin-

de ya da meslek odasına kayıtlı serbest mimar olarak en az 5 yıl mesleki tecrübesi bulunup, yapı ruhsatı alınmış toplamda en az 10.000 m^2, en az 4 farklı yapının projelendirilme sürecinde aktif olarak bulunan ve bu durumlarını gerekli belgelerle tevsik eden mimarlar tarafından üstlenilebilir.

Üniversitelerin mimarlık ana bilim dalında tezli lisansüstü öğrenim görmüş olan mimarlar için bu fıkrada belirtilen asgari hizmet süresi ile proje yapımına dair kriterlerin yarısının sağlanması yeterlidir. Bu kapsamda hazırlanan mimari projelerin yöresel mimariye uygun olarak tasarlanması, yapının kullanım fonksiyonunu azami ölçüde yansıtacak mimari öğeler içermesi, giriş cephelerinin binanın kullanım fonksiyonunu öne çıkaran, kolay algılanabilir şekilde tasarlanması ve bu amaçla bina ön cephelerinde cephe ve çatı ile uyumlu olacak şekilde sundurma, portik veya kolonad/sütun benzeri tasarımlarla girişin vurgulanması, cephe tasarımına derinlik kazandırılması, ön bahçelerinde teras, merdiven, rampa ve kot farkı gibi düzenlemeler ile davetkâr bir etki sağlanması gerekir. Ayrıca mimari projenin varsa yapının bulunduğu cadde veya sokakta yer alan ve mimari estetik komisyonunca belirlenmiş olan referans bina cephesindeki mimari öğelere uyumlu olacak şekilde tasarlanması, referans bina bulunmaması halinde sokak silueti ile uyumlu olarak tasarlanması gerekir.

6. Fıkra (b), (c), (ç) ve (d) Bentleri

Statik proje; mimari projeye ve zemin ve temel etüdü raporuna uygun olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat mühendislerince hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen, betonarme, yığma, çelik ve benzeri yapıların türlerine göre taşıyıcı sistemlerini gösteren, bodrum kat dâhil olmak üzere bütün kat planları, çatı planları, iskele sistemi ile bunların kesitleri, detayları ve hesaplarıdır.

b) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Zemin kat hariç olmak üzere 5 ila 7 kat arasındaki binaların statik proje müellifliği; kamuda veya üniversitelerin inşaat mühendisliği bölümlerinde ya da meslek odasına kayıtlı serbest mühendis olarak en az 3 yıl mesleki tecrübesi bulunup, yapı ruhsatı alınmış toplamda en az 10.000 m^2, en az 4 farklı yapının projelendirilme sürecinde aktif olarak bulunan ve bu durumlarını gerekli belgelerle tevsik eden inşaat mühendisleri tarafından üstlenilebilir.

c) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Zemin kat hariç 8 ila 15 kat arasındaki binaların statik proje müellifliği; 5 yıldan fazla mesleki tecrübesi bulunan, en az biri (b) bendine göre hazırlanmış olup yapı ruhsatı alınmış toplamda en az 15 bin m^2, en az 6 farklı yapının projelendirilme sürecinde aktif olarak bulunan ve bu durumlarını gerekli belgelerle tevsik eden inşaat mühendisleri tarafından üstlenilebilir.

ç) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Zemin kat hariç 15 kat üzeri binaların statik proje müellifliği; 7 yıldan fazla mesleki tecrübesi bulunan, en az biri (c) bendine göre hazırlanmış olup yapı ruhsatı alınmış toplamda en az 20.000 m^2, en az 8 farklı yapının projelendirilme sürecinde aktif olarak bulunan ve bu durumlarını gerekli belgelerle tevsik eden yapı ana bilim dalında veya deprem mühendisliği alanında lisansüstü eğitim yapmış inşaat mühendisleri tarafından üstlenilebilir.

d) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Bu bendin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (ç) bendine göre istenen hizmet süresi ve iş deneyimi şartlarını sağlamış olan inşaat mühendisleri için ayrıca lisansüstü eğitim yapmış olma koşulu aranmaz.

7. Fıkra (c) ve (ç) Bentleri

Mekanik tesisat projesi; mimari projeye uygun olarak, makine mühendisleri tarafından hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen sıhhî tesisat, kalorifer, kat kaloriferi ve benzeri ısıtma, soğutma, havalandırma projeleri ve ısı yalıtım raporu ile (Danıştay Altıncı Dairesinin 3/2/2021 tarihli ve E.:2017/4839; K.:2021/1122 sayılı kararı ile iptal ibare: Danıştay İDDK'nın 13/6/2022 tarihli E.:2021/2819, K.:2022/2141 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.) (Yeniden düzenlenen ibare: RG-31/12/2022-32060) elektrik mühendisi veya elektronik mühendisi ya da elektrik-elektronik mühendisi veyahut elektronik ve haberleşme mühendisi ile makine mühendisi veya mekatronik mühendisi tarafından, birlikte hazırlanan asansör uygulama projeleridir. İdare, yapının özelliğine göre bu projelerden gerekli olanları ister.

c) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Yüksekliği 30,50 metreyi geçen konutlar ile inşaat alanı 2.000 m^2'yi geçen umumun kullanımına mahsus binaların mekanik tesisat proje müellifliği; kamuda veya üniversitelerin ilgili mühendislik bölümlerinde ya da meslek odasına kayıtlı serbest mühendis olarak en az 3 yıl mesleki tecrübesi bulunup, yapı ruhsa-

tı alınmış en az 10.000 m^2 ve en az 4 farklı yapının tesisat proje hazırlanma sürecinde aktif olarak bulunan ve bu durumlarını gerekli belgelerle tevsik eden makine mühendislerince üstlenilebilir.

ç) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Yüksekliği 51,50 metreyi geçen tüm binalar ile yapı inşaat alanı 30.000 m^2'yi geçen umumun kullanımına mahsus binaların mekanik tesisat proje müellifliği ise; en az 5 yıl mesleki tecrübesi bulunup, en az biri (c) bendine göre hazırlanmış ve yapı ruhsatı alınmış en az 10.000 m^2 ve en az 4 farklı yapının tesisat proje hazırlanma sürecinde aktif olarak bulunan ve bu durumlarını gerekli belgelerle tevsik eden makine mühendislerince üstlenilebilir. Bu maddenin 2. fıkrasına eklenen (ç) bendi ile nüfusu 50 binden fazla olan belediyelerde yapılacak umumun kullanımına mahsus olan yapıların mimari proje müellifliğinin üstlenilebilmesi için; kamuda, üniversitelerin mimarlık bölümlerinde veya meslek odasına kayıtlı serbest mimar olarak en az 5 yıl mesleki tecrübesinin bulunması, en az 10 bin m^2 ve 4 farklı yapının proje sürecinde aktif olarak bulunması veya mimarlık ana bilim dalında doktorasının bulunması koşulu getirilmişti.

3458 Sayılı Mühendislik Mimarlık Hakkında Kanunun 1. maddesi ile mimarlık ve mühendislik unvanlarıyla Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde sanat ve meslek icra edecek kişilerin sahip olması gereken diploma ve belgeler sayılmış; Kanunun 7. maddesi ile 1. maddede belirtilen diploma veya ruhsatnamelerden birini haiz olmayanların Türkiye'de mühendis veya mimar unvanı ile istihdam olunamayacakları, imzalarlar sanat icra edemeyecekleri, bu unvanları kullanarak oy veremeyecekleri ve imza koyamayacakları belirtilmiştir.

6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 33. maddesi uyarınca, "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve meslekî tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler."

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ana Yönetmeliği'nin Odalara Üyelik konusunu düzenleyen 49. maddesi gereği "Mühendislik-mimarlık mesleği mensupları, Birlik Genel Kurulu kararı ile belirlenen Odaya kaydolurlar. Oda kayıtlarında ve mesleği yapmada lisans eğitim esastır."

Mimarlar Odası Ana Yönetmeliği ve Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği uyarınca; planlama, imar, yapı üretim ve denetim süreçlerinin; eğitimi, uzmanlığı ve çalışma konularına göre, Mimarlar Odasının ilgili kanun, tüzük ve yönetmeliklerine uygun olarak uygulamaya, yapmaya, kabule ve imzaya yetkili, ilgili yeterlilik belgesine sahip, yükümlülüklerini yerine getirerek üyelik sıfatını ve unvanını koruyan mimar meslek mensuplarınca yürütülmesi gerekmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 28. ve 38. maddeleri uyarınca; mimarlık, mühendislik ve planlama hizmetleri, uzmanlık alanlarına uygun olarak, uzmanlık, çalışma konuları ve ilgili kanunlarına göre, çalışmanın içeriği bakımından ilgili mühendislik disiplinlerine mensup mühendisler, mimarlar, şehir plancıları tarafından yerine getirileceği düzenlenmiştir. Meslek mensupları; 3458 Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu ile düzenlenmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat uyarınca; mimarlık lisans mezunu olan, Mimarlar Odası'nda kaydı bulunan ve serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesine sahip mimarların yapı projelerini yapma yetkilerinin, bu düzenlemeyle sınırlandırılması hukuka aykırıdır.

Bu bentteki diğer düzenlemeler de, yapı üretim süreçlerinde mimari proje müellifinin tasarımına müdahale niteliğindedir.

Yönetmelik 57. Maddesi 2., 6. ve 7. fıkraları ile 12 Mayıs 2023'te özetle; mimari proje, statik proje ve mekanik tesisat projeleri için mimar, inşaat mühendisi ve makine mühendislerine kamunun kullanımına açık olup olmama ve kat yüksekliği / sayısına göre mesleki deneyim ve/veya metrekare şartı getirilmişti. 13 Ocak 2024 tarihinde bu düzenlemenin uygulanması 31 Aralık 2024 tarihine kadar ertelenmiş, 28 Ocak 2025 yeni düzenlemeyle 31 Aralık 2025 tarihine kadar ertelenmiştir.

3. MADDE 66- MİMARİ ESTETİK KOMİSYONLARI

13. ve 14. Fıkralar

(13) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Komisyon ayrıca, 57 nci maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında kalan mimari projeleri; mezkur bentte belirtilen kriterlere uygunluk bakımından inceler. Bu kapsamda komisyon referans bina belirle-

meye ve bu amaçlarla projelerde değişiklik talep etmeye yetkilidir. Bu kapsamdaki projeler, komisyon tarafından en geç on iş günü içinde incelenir. Kabul, ret veya belirtilen düzeltmeler yapılmak kaydıyla kabul şeklinde kararlar alınabileceği gibi projelerin tadil edilmesi ve incelenmek üzere tekrar komisyona sunulması yönünde ara karar da alınabilir. Komisyonca alınan nihai kararlar idarenin yapı ruhsatı düzenlemeye yetkili birimine bildirilir.

(14) (Ek: RG-12/5/2023-32188)(8) Komisyon, 57 nci maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen yapılarda ayrıca reklam yüzeyi olarak kullanılabilecek binalar ve bunların cephelerine ilişkin de karar alabilir.

12 Mayıs 2023 tarihli Yönetmelik değişikliğiyle Mimari Estetik Komisyonlarının yetkileri artırılmıştır. Mimari estetik komisyonlara; 57. maddenin 2. fıkrasına eklenen (ç) bendi kapsamındaki mimari projelerin bentteki yeni getirilen kriterlere uygunluğunu incelemek ve projelerde değişiklik talep etmek gibi yetkiler tanımlanmıştır. Yine bu düzenlemeler, proje müellifi mimarın tasarımına müdahale niteliğindedir.

Yönetmelik 66.Maddesi 13., ve 14. fıkraları ile 12 Mayıs 2023'te getirilen mimari projelerin yeni getirilen kriterlere uygunluğunu incelemek ve projelerde değişiklik talep etmek ve bu yapılarda reklam yüzeyi olarak kullanılabilecek binalar/cephelere ilişkin karar almak düzenlemelerinin uygulaması 13 Ocak 2024 tarihli değişiklikle 31 Aralık 2024 tarihine kadar ertelenmiş, 28 Ocak 2025 yeni düzenlemeyle 31 Aralık 2025 tarihine kadar ertelenmiştir.

2.1.51. İstanbul İli Kâğıthane Merkez Mahallesi 7637 Ada 33-35 Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP Değişikliği

5 Şubat 2025

Kâğıthane İlçesi, Merkez Mahallesi'nde yer alan ve Cendere Vadisi sınırları içinde bulunan 7636 ada 33 parsel ve 7637 ada 35 parsel, İstanbul İmar A.Ş. mülkiyetinde olup, söz konusu alan Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 21.11.2024 tasdik tarihli 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı değişikliğinde kısmen Ticaret+Konut Alanı, kısmen Belediye Hizmet Alanı, kısmen Özel Sağlık Tesisi Alanı, kısmen Eğitim Tesisi Alanı, kısmen Sosyal Tesis Alanı, kısmen Park ve Dinlenme Alanı, kısmen Dini Tesis Alanı olarak planlanmaktadır. Söz konusu plan değişikliği ile getirilen Ticaret+Konut alanı kararı, planlama ilkeleri, şehircilik esasları ve kamu yararı açısından çeşitli sakıncalar barındırmaktadır. İstanbul'un mevcut yapı yoğunluğu ve deprem riski göz önünde bulundurulduğunda, bu tür yoğunluk artışı öngören değişiklikler kentin sürdürülebilir gelişimi açısından olumsuz etkiler yaratacaktır. Özellikle Kâğıthane gibi yapı yoğunluğunun yüksek olduğu bölgelerde, yapı ve nüfus yoğunluğunu artırıcı düzenlemeler mevcut riskleri daha da artırmaktadır. Bölgenin konumu itibariyle altyapı, ulaşım ve sosyal donatı alanları üzerindeki mevcut baskının artırılması, hem çevresel hem de sosyal riskler doğuracaktır. Kâğıthane gibi yoğun yerleşim alanlarında yeşil alanların korunması ve artırılması kent yaşamı için hayati önem taşırken, söz konusu plan değişikliği bu alanların azalmasına yol açacaktır. Yeşil alanların yapılaşmaya açılması, kentin ekolojik dengesini zayıflatacağı gibi afet risklerine karşı da kırılganlığı artıracaktır. Öte yandan, Kâğıthane ilçesi gibi deprem riski taşıyan bölgelerde yapılaşmanın mevcut zeminin koşullarına uygun olarak tasarlanması büyük önem taşımaktadır. Nitekim bölgede yapılacak yeni yapılaşmaların, zemin etütleri ve jeolojik veriler ışığında değerlendirilerek, kat adedi ve yoğunluk artışı gibi kararların bu veriler doğrultusunda sınırlandırılması gerekmektedir. Ancak söz konusu plan değişikliği, bu hususları göz ardı ederek yapılaşma baskısını artırmakta ve riskleri artırıcı bir yön taşımaktadır.

Plan değişikliğinde alanın bir kısmının Ticaret+-Konut Alanı olarak belirlenmesi, mevcut kamusal alanların ve yeşil alanların yapılaşmaya açılması anlamına gelmektedir. Bu durum, Kağıthane gibi zaten yoğun yapılaşmaya sahip bölgelerde kamu yararını zedeleyici bir etki yaratacaktır. Ayrıca, bu değişiklik bölgedeki sosyal donatı alanlarının azalmasına ve nüfus yoğunluğunun artmasına neden olacaktır. Keza İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 14. maddesine istinaden söz konusu plan değişikliği için dava açılmış, İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 12.03.2021 tarih,

2020/1481 E. 2021/473 K. sayılı kararı ile davanın incelenmeksizin reddine karar verilmiştir. Ancak bu karara yapılan itiraz sonucunda Danıştay Altıncı Dairesi'nin 23.05.2023 tarih, 2021/10829 E. 2023/4989 K. sayılı kararı ile temyiz talebinin kabulü ve yeniden yargılama yapılmasına kesin olarak karar verilmiştir. Bu hukuki süreç, plan değişikliğinin kamu yararına uygun olmadığı ve hukuki açıdan tartışmalı olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, daha önce Kâğıthane Belediyesi tarafından söz konusu alanın sosyal donatı alanı ve yeşil alan olarak korunmasına yönelik yapılan itirazlar, bölgenin mevcut ihtiyaçları ve sosyal yaşam dengesi açısından bu alanların korunması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak bu plan değişikliğine dava açtığımızı, kentin sürdürülebilirliği, afetlere dayanıklılığı ve kamu yararının korunması adına, söz konusu plan değişikliğinin iptali için süreci yakından takip edeceğimizi kamuoyuna duyururuz.

2.1.52. **Ömerli Baraj Havzası'nı Koruma Mücadelemiz Kazanımla Sonuçlandı!**

26 Şubat 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, Ömerli Baraj Havzası'nda yer alan ve doğal niteliği korunması gereken alanın ticaret + konut alanına dönüştürülmesine karşı açtığımız davada büyük bir başarı kazandık!

İstanbul 8. İdare Mahkemesi, İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Tepeören Mahallesi 7128 Ada 2-13 Parseller, 0 Ada 653 Parsel, 8889 Ada 1 Parsel ile bir kısım tescil dışı alana ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nı iptal etti. Bu karar, İstanbul'un su havzalarını koruma mücadelemizde önemli bir zaferdir. Kentlerimizi ve doğal alanlarımızı rant odaklı planlama anlayışına teslim etmeyeceğimizi bir kez daha gösterdik. Baraj havzaları gibi kritik ekolojik alanların yapılaşmaya açılması, su kaynaklarımızı ve doğal dengeyi geri dönülemez şekilde tahrip edebilir. Mahkemenin bu hukuksuz planları iptal etmesi, kamu yararı ve bilimsel şehircilik ilkeleri açısından büyük bir kazanımdır. Bu süreçte mücadelemize destek veren tüm meslektaşlarımıza ve kamuoyuna teşekkür ederiz. Kentlerimiz ve doğamız için mücadelemiz devam edecek!

2.1.53. **Tuzla Kamil Abduş Gölü'nü Korumak İçin Açtığımız Davayı Kazandık!**

26 Şubat 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, Kamil Abduş Gölü ve çevresine ilişkin imar planlarının kamu yararına ve şehircilik ilkelerine aykırı olması nedeniyle yargıya taşıdığımız davada önemli bir zafer kazandık!

Daha önce İstanbul 4. İdare Mahkemesi, dava süresince yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Şimdi ise mahkeme, söz konusu planların tamamen iptaline hükmetti!

Mahkeme, Tuzla İlçesi, Kamil Abduş Gölü ve Çevresi 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı Değişikliği'ni ve dayanak idari işlemleri niteliğindeki 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nı hukuka aykırı bularak iptal etti. Bu karar, Kamil Abduş Gölü'nün doğal yapısının ve ekolojik değerlerinin korunması adına büyük bir kazanım olmuştur. Bilimsel ve teknik gerekçelerle karşı çıktığımız bu planların iptali, şehircilik ilkelerine uygun, kamu yararını gözeten bir planlamanın gerekliliğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Mimarlar Odası olarak, kentlerimizin ve doğal alanlarımızın rant odaklı müdahalelere karşı korunması için mücadelemizi sürdüreceğiz. Bu süreçte bizlere destek olan tüm meslektaşlarımıza ve kamuoyuna teşekkür ederiz.

2.1.54. **İstanbul İli, Kartal İlçesi, Karlıktepe Mahallesi, 10047 Ada 1 Parsel (Eski 2274 Ada 408 Parselin Bir Kısmı) Rezerv Yapı Alanına İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı**

İstanbul, Kartal İlçesi, Karlıktepe Mahallesi'nde bulunan 10047 ada 1 parsel (eski 2274 ada 408 parselin bir kısmı) için hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama

İmar Planı değişikliklerine dava açtığımızı kamuoyu ile paylaşırız.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından askıya çıkarılan bu plan değişikliklerine yapılan itirazın temelinde, yoğunluk artışı, altyapı yetersizliği ve afet riskleri gibi önemli başlıklar yer almaktadır. Söz konusu planlama alanı, geçmişte mahkeme kararıyla iptal edilen imar planlarının yerine getirilen yeni bir düzenlemeyi içermektedir. 2012 ve 2013 yıllarına ait planlar, İstanbul 9. İdare Mahkemesi tarafından 2020 yılında iptal edilmiştir. Bu iptal kararının ardından, Kartal Karlıktepe'deki alanın bir kısmı, 2017 yılında "Rezerv Yapı Alanı" olarak ilan edilerek yeniden planlanmıştır. Yeni plan teklifi, planda "Açık ve Kapalı Spor Tesisleri Alanı" olarak görünen bu parseli, Konut+Ticaret Alanı (TİCK), Park Alanı ve Belediye Hizmet Alanı olarak yeniden düzenleme önerisi getirmektedir. 9.864 m²'lik kısmın Konut+Ticaret alanı olarak planlanması, bölgedeki mevcut yoğunluk kaygılarını arttırmaktadır. *"Emsale esas inşaat alanı, imar uygulaması öncesi tapu alanının %60'ı üzerinden hesaplanacaktır"* plan notu mevcut altyapı kapasitesini aşacak bir yapılaşma yoğunluğuna işaret etmektedir. Ayrıca, "eğimden dolayı açığa çıkan 1. ve 2. bodrum katlar ile zemin katlarda ticari birimler yapılabilir" maddesiyle bodrum katların da iskân edilebilir hale getirilmesi, bölgedeki trafik ve altyapı sorunlarını derinleştirebileceğini göstermektedir.

Bölgenin yakınında bulunan ve hali hazırda yüksek yoğunluklu yapılaşmaya sahip inşaat projeler de göz önüne alındığında, bu yeni plan değişikliğinin bölgenin nüfus yoğunluğunu daha da artıracağı açıktır. Bu durumun, yaşam kalitesini düşüreceği, trafik ve altyapı problemlerini artıracağı, hatta olası bir afet sonrasında kaos ortamını tetikleyeceği de öngörülebilmektedir. Kartal gibi afet riski yüksek bölgelerdeki kentsel boşlukların açık ve yeşil alan olarak planlaması, aynı zamanda afet sonrası kullanıma uygun alanlar olarak organize edilmesi gerektiği kentsel dayanıklılığın artırılmasına katkı sağlaması açısından elzemdir.

Bu tür alanlar, afet anında geçici barınma, insani yardım dağıtım ve koordinasyon merkezi olarak kullanılabileceği gibi, kent içindeki yeşil alan ihtiyacını da karşılaması açısından çok önemlidir.

Tarihsel süreçte bu alana yönelik odamızın yaptığı itirazlar, mimarlık ve şehircilik ilkeleri, sosyolojik-demografik planlama ilkeleri ve afet sonrası senaryolar göz önünde bulundurularak, daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir kentsel gelişim için planlamanın önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Kartal Karlıktepe'deki bu plan değişikliği, sadece bir parselin değil, tüm bölgenin geleceğini etkileyecek potansiyele sahiptir.

2.1.55. **Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Alanı Projesindeki Gelişmeler; Yassıören ve Boyalık, Baklalı Mahalleleri Davalarımız**

10 Mart 2025

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bilimsel ve çevresel açıdan kabul edilemez olan Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Yapı Alanı Projesi planlarına karşı yürüttüğümüz hukuki mücadele kararlılıkla devam ediyor. Son olarak, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 27.01.2025 tarihinde Arnavutköy'ün Yassıören ile 28.01.2025 tarihinde askıa çıkarılan Boyalık ve Baklalı mahallelerine ilişkin hazırlanan yeni imar planlarına dava açmış bulunmaktayız. Ayrıca, Sazlıbosna ve Hacımaşlı mahallelerini kapsayan yeni planların askıya çıkmasının ardından yaşanan hızlı geri çekilme de projenin hukuki açmazlarını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Arnavutköy Boyalık, Baklalı ve Yassıören Mahallelerinin bir kısmına ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın yapım gerekçeleri incelendiğinde, öne sürülen imar planı eksikliği, sağlıksız konut dokusu ve altyapı yetersizlikleri; bölgenin mevcut kırsal niteliği ve İstanbul'un üst ölçekli planlama ilkeleri ile çelişmektedir. Afet riski gerekçesiyle İstanbul'un hiç yapılaşmamış veya kırsal köy yerleşmelerinin bulunduğu ek olarak Çevre Düzeni Planında koruma kuşakları olarak belirlenen kuzey alanlarının Rezerv Yapı Alanı ilan edilmesi, bölgenin yapılaşmaya açılması için hukuki bir araç olarak kullanılmaktadır.

Plan raporlarında belirtilen "bölgedeki yatırım ve projelerle bütünleşme" ifadeleri, açıkça Kanal İstanbul ve Kuzey Marmara Otoyolu gibi büyük ölçekli projelerin etkilerini meşrulaştırma çabasıdır. İstanbul Havalimanı ve Kuzey Marmara Otoyolu'nun yarattığı yapılaşma baskısı göz önüne

alındığında, bu projeleri gerekçe göstererek yeni bir yapılaşma alanı yaratmak İstanbul'da olumsuz çevresel ve sosyal etkileri daha da derinleştirecektir. Bilimsel ve çevresel açıdan kabul edilemez olan Kanal İstanbul Projesi, Boyalık Baklalı ve Yassıören gibi kırsal bölgelerde yoğun bir yapılaşmayı haklı kılamaz. Hazırlanan imar planları, 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın kentin kuzeyindeki orman alanlarının korunması yönündeki açık kararlarına aykırıdır. Plan raporlarında Bölgedeki hassas su kaynakları olan Eşkinoz Deresi ve İSKİ içme suyu havzaları üzerindeki potansiyel olumsuz etkiler yeterince irdelenmemiştir. Zira Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv alanının ÇED Raporuna ilişkin davamız sürmektedir.

Planların nüfus projeksiyonu ve yoğunluk kararları da bölgenin mevcut kırsal karakteriyle tamamen zıttır ve aşırı bir yapılaşma yoğunluğu anlamına gelmektedir. Mevcut nüfusu 1.657 kişi olan Boyalık ve Baklalı Mahallelerinin öneri plan nüfusu 21.618 kişi; mevcutta 680 kişilik nüfusu olan Yassıören Mahallesinin ise öneri plan nüfusu 3.232 olarak belirlenmiştir. Tüm bu nedenlerle, Yassıören, Boyalık ve Baklalı Mahallelerine ilişkin bu imar planlarının kamu yararını gözetmediği ve bölgenin doğal ve kırsal yapısını geri dönülmez bir şekilde tahrip etme potansiyeli taşıdığı açıktır. Arnavutköy'ün doğal yapısı ve orman alanları ile Boyalık ve Baklalı derelerinin bulunduğu Yenişehir Rezerv Yapı Alanının bir kısmına ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği de benzer şekilde kamu yararı ve şehircilik ilkeleriyle çelişmektedir. Planlama alanı, İstanbul'un Çevre Düzeni Planında korunması gereken kuzey ormanları ve baraj havzalarının içinde yer almaktadır. Önceki planların mahkeme tarafından iptal edilmesi de bu alanın doğal niteliğinin korunması gerektiğini teyit etmektedir.

Boyalık ve Baklalı Mahalleleri Mevcut Durum Öneri 1/5000 Nâzım İmar Planı

Özellikle Boyalık ve Baklalı Planlarında askı sürecinde, itirazlar sonucunda yapılan revizede dikkat çekici bir şekilde yalnızca bazı mülkiyet sahiplerinin emsal artışı taleplerinin (hektar başına 100 kişiden 240 kişiye çıkarılarak) karşılanması planın temel amacının İstanbul'un kuzeyinde yeni bir şehir inşaası olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu planlar afet risklerine karşı sağlıklı yaşam alanları üretmektense, Kanal İstanbul ve diğer büyük altyapı projelerinin etkilerini meşrulaştırma ve İstanbul'un kuzeyini yapılaşmaya açma amacı taşımaktadır. Yoğunluk artışı veya oranı düşünülmeden İstanbul'un büyüme yönünün kuzey alanları olduğu asla kabul edilemez. Dolayısıyla bu planlar kamu yararını açıkça hiçe saymaktadır.

Henüz ÇED Raporu onaylanmayan Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Alanı Projesi güzergahında yasa dışı olarak inşa edilen yapılar (Kasım 2024)

Sazlıbosna ve Hacımaşlı Planları Askıya Çıktıktan 9 Gün Sonra Geri Çekildi!

Bu planlara ek olarak, 10.02.2025 tarihinde askıya çıkarılan İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna ve Hacımaşlı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından sadece 9 gün sonra, 19.02.2025 tarihinde "Askı Sürecinin Sonlandırılmasına Dair İlan" ile askıdan indirilmiştir. Gerekçe olarak ise, İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin "İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanına 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği"nin iptali yönündeki kararının, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi tarafından kaldırılması ve dolayısıyla iptal kararının uygulanma zorunluluğunun ortadan kalkması gösterilmiştir. Bu durum üzerine, askı süreci tutanakla sonlandırılmıştır. Ancak bu hızlı adım, Kanal İstanbul ve Yenişehir projesiyle ilgili planlama süreçlerinin ne kadar sorunlu ve hukuki zeminden yoksun olduğunu açıkça göstermektedir. Daha önce mahkeme tarafından iptal edilen üst ölçekli plan kararlarının yeniden gündeme getirilmesi ve ardından apar topar geri çekilmesi, planlama süreçlerindeki keyfiliği ve tutarsızlığı bir kez daha ortaya koymuştur.

Mimarlar Odası olarak, İstanbul'un kuzeyindeki bu değerli doğal ve tarım alanlarının Kanal İstanbul projesi ve rant odaklı Yenişehir Rezerv Alanı planlarıyla yok edilmesine karşı hukuki mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Yassıören ve Boyalık-Baklalı planlarına karşı açtığımız davaların takipçisi olacak, Sazlıbosna-Hacımaşlı planlarının yeniden askıya çıkması durumunda da gerekli hukuki adımları ivedilikle

atacağız. Kamu yararını ve şehircilik ilkelerini savunan mücadelemizden asla vazgeçmeyeceğiz.

2.1.56. İstanbul Tuzla Biyoteknoloji OSB Organize Sanayi Bölgesine Ait (9+2) Adet Paftadan İbaret I. Etap 1/1000 Ölçekli İlk Uygulama ve 1/5000 Ölçekli İlk Nâzım İmar Planı

28 Mart 2025

Tuzla'da T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kurulması planlanan Biyoteknoloji İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (OSB) I. Etap için hazırlanan 1/1000 ve 1/5000 ölçekli ilk imar planları, çevresel hassasiyetleri ve şehircilik ilkelerini göz ardı etmektedir. Bakanlık onayıyla belirlenen 63,2 hektarlık I. Etap, bölgenin ekolojik dengesi ve İstanbul'un su kaynakları için büyük riskler barındırmaktadır.

Planlama alanı, İstanbul'un Anadolu Yakası'nda yer almakta ve Ömerli Havzası'na sadece 10 km uzaklıkta olup Mevcut 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'na göre bu bölge, "Doğal ve Kırsal Karakteri Korunacak Alan" ve "Çevresel Sürdürülebilirlik Açısından Korunacak Alan" lejantında kalmaktadır. Bu alanlarda düşük yoğunluklu kırsal kullanımlar ve çevresel değerleri koruyan düzenlemeler teşvik edilirken, onaylanan planlar yoğun atık ve kimyasal üretim potansiyeli taşıyan sanayi fonksiyonlarını bölgeye getirecektir. Bu durum, hem üst ölçekli planlarla hem de kamu yararına dayalı planlama anlayışıyla doğrudan çelişmektedir.

Planlama alanı İstanbul'un içme suyu ihtiyacının önemli bir kısmını karşılayan Ömerli Barajı'nın uzun mesafeli koruma havzası içinde yer almaktadır.

İSKİ İçme Suyu Havzaları Yönetmeliği'ne göre bu bölge, kirliliğe neden olacak faaliyetlerden uzak tutulması gereken kritik bir koruma alanı olup OSB gibi yoğun atık ve kimyasal üretim potansiyeli taşıyan faaliyetlerin burada planlanması, baraj havzasını ve dolayısıyla kamu sağlığını doğrudan tehdit etmektedir. Plan açıklama raporlarında herhangi bir çevresel etki değerlendirme çalışmasına yer verilmemesi ise bu tehdidin göz ardı edildiğini göstermektedir.

Planlama alanından geçen Göçbeyli Deresi ve yan kolları, DSİ ve İSKİ tarafından taşkın riski taşıyan alanlar olarak tanımlanmış durumdadır.

Bu alanların imar planlarında yapılaşmaya açılması, hem çevre güvenliği hem de ilgili yasa ve yönetmelikler açısından geri dönülemez bir hata olacaktır. Planda herhangi bir taşkın önleme veya dere ıslah projesinin yer almaması, uygulamanın telafisi mümkün olmayan zararlara yol açabileceği uyarısını beraberinde getirmektedir.

Tüm bu hususlar göz önüne alındığında, İstanbul Tuzla Biyoteknoloji İhtisas OSB I. Etap imar planları; üst ölçekli plan kararlarına aykırı olması, çevresel ve jeolojik riskleri göz ardı etmesi, Ömerli Su Havzasında kalması ve planlama süreçlerinin yetersiz olması nedenleriyle planlama ilkelerine ve kamu yararına açıkça aykırı bulunmaktadır.

Kentlilerin sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı ve bölgesel çevresel değerlerin korunması adına, söz konusu plan değişikliklerinin iptali ve yürütmenin durdurulması için TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak dava açtığımızı kamuoyuna bildiririz.

2.1.57. Mimar Sinan'ı Ölümünün 437. Yılında Saygıyla Anıyoruz

9 Nisan 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, mimarlık tarihine yön veren, çağları aşan yapılarıyla yalnızca bir dönemi değil, mimarlık disiplininin temelini şekillendiren Büyük Usta Mimar Sinan'ı, ölümünün 437. yılında saygıyla andık.

8 Nisan 2025 Salı günü meslektaşlarımızla birlikte, Süleymaniye Külliyesi'nde yer alan Mimar Sinan Türbesi'ni ziyaret ettik. Bu anlamlı buluşmada, ustanın anısı önünde saygı duruşunda bulunuldu ve mimarlık mesleğinin toplumsal sorumluluğunu hatırlatan bir birliktelik kuruldu. Mimar Sinan'ın üretimleri, sadece mimarlık tarihinin değil, ortak yaşam kültürümüzün ve kentlerimizin kolektif hafızasının da ayrılmaz bir parçasıdır.

Onun mimari yaklaşımı, döneminin teknik olanaklarını en üst seviyede kullanırken aynı zamanda kamusal mekânın anlamını da güçlendirmiştir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak bizler, Sinan'ın mekâna, insana ve kente yaklaşımını bugünün mimarlık tartışmaları içinde yeniden düşünmenin ve kamusal sorumluluğu merkeze alan bir meslek pratiğini büyütmenin önemini vurguluyoruz. Sinan'ı anmak, aynı zamanda mimarlığı bir ayrıcalık değil, topluma karşı sorumluluğu olan bir alan olarak savunmaktır. Mimarlığın toplumla, tarihsel birikimle ve kamusal değerlerle bağını güçlendirmek adına verdiğimiz mücadelede, bu büyük ustanın mirasını yaşatmaya devam ediyoruz. Mimar Sinan'ı, büyük ustamızı, bir kez daha saygıyla anıyoruz.

2.1.58. **Şehrizar Konakları Davamız (İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Burhaniye Mahallesi, 1326 Ada 56-60-61 Parseller)**

14 Mayıs 2025

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak açtığımız davada, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanarak 03.01.2024 tarihinde askıya çıkarılan **"İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Burhaniye Mahallesi, 1326 ada 56-60-61 sayılı parsellere ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı" ve "1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı"na** dair plan notu değişikliğinin iptalini talep etmiştik. Davaya konu planların, ilgili kurum görüşleri alınmadan hazırlandığı, daha önce kesinleşen mahkeme kararlarındaki iptal gerekçelerine aykırı planlama yapıldığı, özellikle "yönetici merkez alanı" gibi fonksiyonların koruma ve kullanma koşullarına uymadığı ve tanımlarının belirsiz olduğu, "Şehrizar Konakları", "Hz. Ali Camii" ve "Özel Nun İlkokulu" gibi mevcut hukuka aykırı yapılaşmaları meşrulaştırma amacı taşıdığı iddialarımız mahkeme tarafından haklı bulunmuştur. Mahkeme, planlama sürecinin özellikle 2008 yılından itibaren bölgeden farklılaştırılarak ayrı bir planlamaya konu edildiğini, önceki planların mahkeme kararlarıyla iptal edilmesine rağmen dava konusu planın, alandaki fiili yapılaşmalara hukukilik kazandırma çabası taşıdığını, dava konusu nâzım imar planının şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine ve kamu yararına uygun olmadığına karar vermiştir.

Dava konusu 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'da ise özellikle çekme mesafelerinin belediyenin yetkisine bırakılması, plan paftası ile notları arasındaki uyumsuzluklar ve yönetmeliklere aykırı "Hmax" gösterimi gibi hususlar tespit edilmiştir. Dayanağı olan nâzım imar planının hukuka aykırı bulunması ve iptal edilmesi nedeniyle, uygulama imar planının da dayanaksız kaldığına hükmedilmiştir. Sonuç olarak, dava konusu 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nın da şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine, kamu yararına ve mevzuata uygun olmadığına karar verilmiştir. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak açtığımız davada, İstanbul 5. İdare Mahkemesi; yapı ve nüfus yoğunluğunu artıran, donatı alanlarını azaltan, siluet hattını dikkate almayan ve ilgili kurum görüşlerini içermeyen planların şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına aykırı olduğuna hükmetmiştir. Dava sürecinde atanan bilirkişi heyeti, planların daha önce dört defa iptal edilen planlarla benzer nitelikler taşıdığını böylece önceki mahkeme kararlarının gerekçelerini ortadan kaldırmayan yeni planlar da yargıdan döndüğünü kamuoyuyla paylaşırız.

2.1.59. **1/1000 Ölçekli Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Mahalleleri Revizyon Uygulama İmar Planı**

31 Mayıs 2025

1/1000 ölçekli Acıbadem, Koşuyolu ve Hasanpaşa Mahalleleri Revizyon Uygulama İmar Planı'na yönelik dava açılmıştır.

Plan, mevcut yapı yoğunluğunu artırıcı nitelikte düzenlemeler içermesi, yeşil alanların korunamaması ve kamu yararını zedeleyici hükümler içermesi nedeniyle şehircilik ilkeleri açısından sakıncalar barındırmaktadır. Plan ile bazı bölgelerde kat yükseklikleri artırılmış, ayrık nizam yapılarda 5 kattan 10 kata kadar yapılaşma izni getirilmiştir. Bu durum, Kadıköy'ün mevcut altyapı kapasitesine ciddi bir yük bindirecek; enerji tüketimi, malzeme kullanımı ve karbon salımını artırarak çevresel sürdürülebilirliği tehdit edecektir.

Deprem riski yüksek olan İstanbul'da, mevcut yapı stoğunu güçlendirmek yerine kat ilavesi yoluyla dönüşüm önerilmesi, yapı güvenliği açısından büyük riskler taşımaktadır. Bu kararların ulaşım ve otopark açısından da önemli sorunlar doğuracağı açıktır. Yola cephesi olmayan parsellerde ulaşımın yeşil bantlar üzerinden sağlanacağı belirtilmekte, bu da kentsel yeşil alanların taşıma fonksiyonuna zorlanarak ekolojik dengenin bozulmasına neden olmaktadır.

Ayrıca, plan notlarında yer alan kademelendirme hükümleri doğal siluetin bozulmasına ve yüksek yapılaşmanın dengesiz dağılımına sebep olabilirken, imar haklarının başka alanlara aktarılması bölgesel altyapı üzerinde aşırı yük oluşturacaktır. Yeşil alan fonksiyonlarının zemin altı otopark ve metro çıkışı gibi kullanımlara açılması da planın tartışmalı diğer bir yönüdür. Kadıköy gibi yoğun yapılaşmış bölgelerde bu tür uygulamalar, zaten sınırlı olan yeşil alanların niteliğini ve işlevini zayıflatacaktır.

Askıya çıkarılan revizyon planın, kent bütünlüğünü, deprem güvenliğini ve kamu yararını tehdit ettiği gerekçesiyle iptali ve yeniden değerlendirilmesi talebimizi kamuoyuyla paylaşıyoruz.

2.1.60. **Marmara Denizi ve Adalar Koruma Amaçlı İmar Planları Davasında Büyük Zafer!**

1 Temmuz 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi'ne ilişkin imar planlarına karşı yürüttüğümüz hukuki mücadelede bir kez daha haklılığımız tescillenmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanarak 28 Temmuz 2023 tarihinde askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nın iptali talebiyle açtığımız davada, İstanbul 8. İdare Mahkemesi planların iptaline karar vermiştir.

Mahkemenin bu kararı, planların şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına aykırı

olduğu yönündeki itirazlarımızı haklı bulmuştur. Bu kararın ardından davalı idare tarafından yapılan istinaf başvurusu da İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi tarafından reddedilmiştir. Böylece, ilk derece mahkemesinin iptal kararı kesinleşmiş ve Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin açtığı davada önemli bir hukuki kazanım elde edilmiştir.

Kamu Yararı ve Bilimsel Planlama İlkeleri Bir Kez Daha Teyit Edildi

Marmara Denizi ve Adalar, sahip oldukları ekolojik çeşitlilik, doğal peyzaj, kültürel miras ve özgün yerleşim dokusuyla yalnızca İstanbul'un değil, tüm Türkiye'nin ortak değerleridir. Ancak, Bakanlık tarafından hazırlanan planlar, bölgenin bu hassas özelliklerini gözetmeyen, koruma–kullanma dengesini zedeleyen ve yerel katılım süreçlerinden uzak bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Şubemiz, söz konusu planların yürürlüğe girmesi durumunda geri dönüşü olmayan çevresel tahribatların ve yerleşimlerin özgün karakterinin bozulmasının kaçınılmaz olacağını bilimsel raporlarla ortaya koymuş, dava süreci boyunca da bu gerekçeleri savunmuştur.

Mimarlar Odası'nın Kararlı Mücadelesi

Mahkeme kararları, mimarlık ve şehircilik ilkeleri, bilimsel veriler ve kamu yararı temelinde yürütülen mücadelemizin doğruluğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Bu sonuç, yalnızca Mimarlar Odası'nın değil, Adalar'ın, Marmara Denizi'nin ve tüm kentlilerin geleceğini savunan toplumun ortak kazanımıdır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; doğal, kültürel ve tarihi değerlerin korunması, bilimsel temellere dayanan planlama süreçlerinin egemen kılınması ve kamusal yararın öncelendiği bir kent politikası için mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Marmara Denizi ve Adalar için verilen bu hukuk zaferi, yalnızca geçmişteki bir planın iptali değil, geleceğe dair daha adil, katılımcı ve sürdürülebilir bir planlama anlayışının da teminatıdır.

2.1.61. **Atatürk'ün Şartlı Bağış'ını Koruma Yolunda Bir Kent Mücadelesi Kazandık!**

17 Temmuz 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak 30.12.2021 tarihinde Yalova ili Merkez ilçesi Gaziosmanpaşa Mahallesi 1474 ada 12 parselde yer alan ve Mustafa Kemal Atatürk tarafından şartlı olarak bağışlanan vakıf arazisi üzerinde başlatılan Millet Bahçesi projesine ilişkin olarak, şartlı bağışa ve hukuki düzenlemelere aykırı şekilde yürütülen inşaat faaliyetlerinin durdurulması ve varsa yapı ruhsatının iptali talebiyle ilgili dava açmıştık.

Bu süreçte, 05.12.2023 tarihinde ise yapı ruhsatlarına dayanak teşkil eden plan ilavelerine karşı açtığımız diğer dava kapsamında verilen kararda söz konusu planların mimarlık ilkeleri, planlama esasları ve imar mevzuatına aykırı olduğu belirtmiştir. *"…Yönetmeliklerde belirlenen standartlara aykırı olduğu anlaşıldığından, şehircilik ilkeleri ve planlama esasları ile imar mevzuatına aykırı olan dava konusu nâzım ve uygulama imar planlarında hukuka uyarlık bulunmamaktadır…"* gerekçesiyle planların iptaline hükmedilmiştir.

Söz konusu alan için plan iptal davasının kazanılması ile *"Onaylanmış herhangi bir 1/5.000 ölçekli nâzım imar planı ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı bulunmaması"* gerekçesi de ruhsata ilişkin davada güçlü bir gerekçe olarak yer almıştır. Devam eden hukuki sürecin sonucunda, yapı ruhsatlarının iptali talebiyle açtığımız dava da lehimize sonuçlanmış ve karar temyiz yolu kapalı olarak kesinleşmiştir. Böylelikle, Atatürk'ün şartlı bağışıyla kamuya kazandırılmış bu değerli tarım arazisinde hukuka aykırı yapılaşmaya karşı açtığımız davalarda yargı, mimarlık ve planlama ilkeleri doğrultusunda karar vermiştir.

Söz konusu alandaki çiftlikler, Mustafa Kemal Atatürk'ün 11.06.1937 tarihinde yazılan vasiyet mektubunda yer alan;

"Çiftliklerin yerine göre arazi ıslah ve tanzim etmek, muhitlerini güzelleştirmek, halka gezecek, eğlenecek ve dinlenecek sıhhi yerler, hilesiz ve nefis gıda maddeleri temin etmek, bazı yerlerde ihtikârla fiili ve muvaffakiyetli mücadelede bulunmak gibi hizmetleri de bulunmak zikre şayandır. Bünyelerinde metanetine ve muvaffakiyetlerinin temelini teşkil eden geniş çalışma ve ticari esaslar dâhilinde idare edildiği takdirde tecrübelerini müspet iş sahasından alan müesseselerin ziraat usullerini düzeltme istihsalatı artırma ve köyleri kalkındırma yolunda devletçe alınan ve alınacak olan tedbirlerin hüsnü intihap ve iktisabına birer amil ve mesnet olacaklarına kani bulunuyorum ve bu kanaatle tasarrufumdaki bu çiftlikleri bütün tesisat, hayvanat ve demirbaşları ile beraber hazineye hediye ediyorum." ifadeleri ile Türkiye Cumhuriyeti hazinesine bağışlanmıştır.

2.1.62. **Kuzey Ormanları'nda 29 Dönümlük Alanın Sanayiye Tahsis Edilmesine Karşı Kent Mücadelemizi Başlattık!**

22 Temmuz 2025

Arnavutköy İlçesi, Boyalık Mahallesi'nde bulunan 127 ada 3 ve 4 numaralı parsellerdeki yaklaşık 29 dönümlük arazi, mevcut plan kararları ve çevresel duyarlılıklar açısından kritik bir durumu yansıtıyor. Bu alan, 2009 onaylı Çevre Düzeni Planı'nda "Kesin Korunacak Hassas Alan" olarak belirlenmişken, 16 Mart 2021 tarihli plan revizyonunda "Eko-Turizm Bölgesi" statüsüne alınmıştı. Ancak gelinen noktada, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılan son değişikliklerle bu alanın sanayi faaliyetlerine açılması yönünde adımlar atıldığı görülmüştür.

Meslek odaları, bilim insanları ve uzmanlar, İstanbul'un kuzeyindeki hassas alanların "eko-turizm" fonksiyonuna dahi alınmasına karşı çıkarken, bu son gelişme endişeleri daha da artırmıştır. Zira, "ticaret" lejantı altında bir sanayi faaliyeti-

KENT MÜCADELEMİZ

Kuzey Ormanları'nda 29 Dönümlük Alanın Sanayiye Tahsis Edilmesine Karşı Kent Mücadelemizi Başlattık!

TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

nin yürütülmesi planlanmaktadır. Plan açıklama raporuna göre, Maliye Hazinesi mülkiyetindeki bu arazi, 10 Mayıs 2024 tarihinde Ahlatcı Metal Rafineri Anonim Şirketi'ne "Yeniden Değerlendirilmiş Metal Atık ve Hurdalar" imalatına yönelik yatırımlar için tahsis edilmiş durumda. Bu durum, planlama alanının gerçek fonksiyonu ile tanımlanan lejant arasında ciddi bir tutarsızlık olduğunu açıkça göstermiştir. Metal atık geri kazanımı gibi üretim süreçlerini içeren bir faaliyetin "ticaret alanı" olarak sınıflandırılması, şehircilik ilkelerine ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ilkesine aykırılık teşkil etmiştir.

Bu imar planı değişikliğinin en dikkat çekici yönlerinden biri de, söz konusu alanın Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Yapı Alanı'nın hemen doğusunda yer alması. Yıllardır meslek örgütleri, uzmanlar ve çevre aktivistleri tarafından dile getirilen "Kanal İstanbul'un bir ulaşım veya sosyal konut projesi olmaktan öte, İstanbul'un kuzeyini çeşitli gerekçelerle yapılaşmaya açma projesi olduğu" tezi, bu son gelişmeyle bir kez daha doğrulanıyor. Bölgenin stratejik konumu ve art arda gelen bu tür plan değişiklikleri, İstanbul'un doğal dengesini ve ekolojik bütünlüğünü tehdit eden büyük ölçekli bir dönüşümün parçası olarak yorumlanıyor.

Raporda yer alan önemli bir detay ise, planlama alanının jeolojik açıdan "Önlemli Alan 2.1 (ÖA-2.1) – Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar" ve "Önlemli Alanlar-2.1a (ÖA-2.1a)" sınırları içerisinde kalmasıdır. Bu tür riskli alanlarda sanayi niteliğinde tesislerin inşası, potansiyel çevresel ve yapısal riskleri artırarak hem kamu güvenliğini tehdit edebilir hem de bölgenin hassas ekosistemine onarılamaz zararlar verebilir. Özellikle Durusu Gölü, Küçükçekmece Gölü ve Büyükçekmece Gölü'ne olan yakınlığı göz önüne alındığında, metal geri kazanım süreçlerinden kaynaklanabilecek olası kirlilik riskleri, bölgenin su kaynakları ve biyolojik çeşitliliği üzerinde ciddi tehditler oluşturabilir. Tüm bu gelişmeler ışığında, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, kamu yararına aykırı bu imar planı değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

Bu hukuki süreç, İstanbul'un kuzeyindeki planlama kararlarının şeffaflığı ve kamu yararına uygunluğu açısından büyük önem taşımaktadır.

2.1.63. **İstanbul İli Eyüpsultan İlçesi Mithatpaşa (Kemerburgaz) Mahallesi 4, 5, 18, 19, 162, 163, 164, 165, 403, 2757, 2758, 2759, 3252, 3253, 3302, 3335, 3336, 3367 ve 3368 Parselleri Kapsayan Alana İlişkin 1/5000 Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği**

6 Ağustos 2025

İstanbul'un kuzeyindeki kritik ve hassas bölgelerden biri olan Eyüpsultan İlçesi, Mithatpaşa (Kemerburgaz) Mahallesi'nde, toplamda 63.191,88 metrekarelik bir alanı kapsayan parsellerde 1/5000 Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Uygulama İmar Planı Değişikliği teklifi gündeme gelmiştir. İstanbul Caddesi, Davutpaşa Caddesi ve tarihi Kemerburgaz Surları arasında yer alan bu alan, taşıdığı tarihi, kültürel ve doğal değerler nedeniyle büyük önem arz etmektedir.

Ancak sunulan plan değişikliği teklifi, plan gerekçesinden korunan alanların ihlaline, üst ölçekli planlara uyumsuzluktan kurum görüşlerinin göz ardı edilmesine ve alanın "rezerv yapı alanı" olarak belirlenmesine kadar birçok ciddi sorun barındırmaktadır.

Plan raporunda, bölgenin İstanbul'un gelişen yerleşim alanlarından biri olduğu, ulaşım ağları ve kamu yatırımları nedeniyle plan değişikliğine ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Ayrıca, İstanbul Havalimanı'na yakınlığı ve D020 Karayolu ile erişilebilirliğin avantaj sağladığı ifade edilmiştir. Ancak, planların ancak kamu yararı amacıyla yapılabileceği ilkesi, bu gerekçelerle doğrudan ihlal edilmektedir.

Söz konusu alan, Kırkçeşme Galeri Hattı ve Su Kuşakları Koruma Bandı içerisinde ve Belgrad Ormanı'na yakın bir konumda yer almaktadır. Kanuni Sultan Süleyman döneminden kalma bu tarihi ve kültürel miras, İstanbul'un en önemli Osmanlı mimari eserlerinden biri olup, su kaynaklarının korunması açısından hayati öneme sahiptir. Bu denli önemli bir tarihi peyzaj alanının, "tarım yapılmıyor olması" veya "özel sektör yatırımlarının önünü açarak alanın performansını maksimize etmesi" gibi sadece gelir odaklı, sübjektif ve hatalı gerekçelerle ele alınması kabul edilemez bir durumdur. Özel sektör yatırımlarının önünün açılmasının "kamu yararına olması" teknik olarak mümkün değildir; zira özel sektör, belirli bir zümrenin çıkarına hizmet ederken, kamuya ait korunması gereken alanlardan vazgeçilmesi, kaçınılmaz olarak kamu zararına yol açacaktır.

Planlama alanının bir kısmı, Kırkçeşme Galeri Hattı ve Su Kuşakları Koruma Bandı içerisinde kalmaktadır. Mimar Sinan tarafından inşa edilen bu tarihi su yolları, İstanbul'un su ihtiyacını karşılayan ve özel koruma tedbirleri gerektiren kültürel ve doğal miraslarımızdandır. Bu koruma bantları, yapılaşma, sanayi faaliyetleri ve tarımsal kirleticilerden su yollarını muhafaza etmeyi amaçlar. Ne yazık ki, sunulan 1/1000 uygulama imar planında, su kuşağı koruma bandından çok daha dar, yalnızca 25 metrelik bir yeşil bant bırakıldığı açıkça görülmektedir. Bu durum, tarihi su yollarının korunmasına yönelik ciddi bir ihlal teşkil etmektedir. Planlama alanı, 15 Haziran 2009 tasdik tarihli 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda "Gelişimi ve Yoğunluğu Denetim Altında Tutulacak Alan" lejantında kalmaktadır. Ayrıca, 10 Şubat 1985 tarihli 1/5000 Ölçekli Kemerburgaz Nâzım İmar Planı'nda kısmen "Tarım Alanı" lejantında yer alırken, 13 Kasım 2002 tarihli 1/1000 Ölçekli Kemerburgaz Revizyon Uygulama İmar Planı'nda da kısmen "Tarım Alanı" olarak belirtilmiştir. Planlama alanının büyük bölümü halihazırda bakir yeşil alan niteliğindedir. Bu durum, yeni plan teklifinin üst ölçekli planlarla ve mevcut arazi kullanımlarıyla uyumsuz olduğunu göstermektedir.

Diğer yandan, plan teklifi hazırlık sürecinde ilgili kurum görüşleri dikkate alınmamıştır:

- **İstanbul I Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu**, su galeri hattı ve kemer etrafında belirli mesafelerde yapılaşma kısıtlamaları getirmiş olmasına rağmen, bu kararlara tam olarak uyum sağlanmamıştır. Özellikle 0-25 metre mesafede kesinlikle yapılaşma yapılamayacağı belirtilirken, 25-50 metre mesafede dahi sadece peyzaj öğeleri ve belirli büyüklükte sosyal tesislerin yer alabileceği ifade edilmiştir. Ancak plan notlarında bu kısıtlamaların tam olarak yansıtılmadığı görülmektedir.
- **İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı**, plan değişikliğinin Selanik Bulvarı, 10 metrelik ulaşım aksları ve bölgesel ulaşım sistemi üzerinde olumsuz trafik yükü yaratacağı yönünde olumsuz görüş bildirmiştir. İstanbul gibi ulaşım sorunu yaşayan bir kentte bu denli önemli bir kurum görüşünün dikkate alınmaması, planın en sorunlu kısımlarından biridir.
- **İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) Genel Müdürlüğü** de planlama alanının tarihi Kırkçeşme Suyolları 100m ve 15m koruma bandı ile Uzun Kemer ile çakıştığını, bu alanlarda yapılaşmaya izin verilmesinin Kurul kararıyla değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. İSKİ ayrıca, yüzeysel su kaynaklarının olduğu bu bölgede artacak yapılaşmanın "kentsel ısı adası etkisi" yaratacağını ve su kaybını önlenemez biçimde artıracağını, bunun İstanbul'un su kaynakları için büyük bir tehdit olduğunu vurgulamıştır. Ancak, bu ciddi uyarılara rağmen sadece "sızdırmazlık önlemleri alınacaktır" şeklinde yetersiz bir plan notu düzenlenmiştir. Planlama alanı, 17 Nisan 2025 tarihli Bakanlık Makam Oluru ile 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiştir. Ancak, 6306 sayılı Kanun'un amacı afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi iken, planlama alanının neden "rezerv yapı alanı" ilan edildiği ve hangi afet riskli alan için ayrıldığına dair net bir gerekçe bulunmamaktadır. Yaklaşık 1025 kişilik bir nüfusu barındırmak amacıyla yapılan bu ilan, yasanın ruhuna aykırı düşmekte ve kamuoyunda ciddi soru işaretleri uyandırmaktadır. Tüm bu sorunlar, Eyüpsultan Kemerburgaz'daki bu plan değişikliğinin sadece lokal

bir imar düzenlemesi olmaktan öte, İstanbul'un kuzeydeki son doğal ve kültürel değerlerinin yok edilmesine yönelik daha geniş bir stratejinin parçası olduğunu düşündürmektedir. Kamuoyunun bu konudaki duyarlılığının artırılması ve yetkililerin bu endişeleri dikkate alması büyük önem taşımaktadır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, kamu yararına aykırı bu imar planı değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.64. **İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna Mahallesi, Batı Kısım, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/5000 Ölçekli Revizyon Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı**

6 Ağustos 2025

İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna Mahallesi – Batı Kısım, Yenişehir Rezerv Yapı Alanı'na ilişkin hazırlanan 1/5000 Ölçekli Revizyon Nâzım İmar Planı, detaylı incelemeler sonucunda kamu yararı ve şehircilik ilkeleri açısından ciddi sorunlar barındırmaktadır. Planlama alanının 2,5 milyon metrekareyi aşan büyüklüğü ve mevcut kırsal karakteri göz önüne alındığında, öngörülen yapılaşma ve nüfus artışı ile üst ölçekli plan kararları ve bölgenin ekolojik hassasiyeti arasında önemli çelişkiler bulunmaktadır.

Planın temel gerekçeleri olarak sunulan imar planı eksikliği, sağlıksız konut dokusu ve altyapı yetersizlikleri, bölgenin mevcut kırsal/tarımsal niteliğiyle ve İstanbul'un 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ilkeleriyle çelişmektedir. Alanın "Rezerv Yapı Alanı" ilan edilmesi, somut afet riski verilerine dayanmaktan ziyade, bölgeyi yapılaşmaya açmak için bir araç olarak görülmektedir.

Özellikle İstanbul'un kuzeyindeki orman alanlarının korunması ve yapılaşma baskısının önlenmesi gerektiği yönündeki üst ölçekli plan kararları açıkça ihlal edilmektedir.

Planlama alanı, İstanbul'un önemli içme suyu kaynaklarından Sazlıdere İçme Suyu Barajı ve havzası üzerinde yer almakta olup, hassas su kaynakları üzerindeki potansiyel olumsuz etkiler yeterince irdelenmemiştir.

Sazlıdere Barajı'nın içme suyu maksadının %0'a düşürülmesi gibi kritik bir karara dayandırılan yapılaşma süreci, İstanbul'un su güvenliği ve çevresel sürdürülebilirlik açısından kabul edilemez riskler taşımaktadır. Ayrıca, Kanal İstanbul ve Kuzey Marmara Otoyolu gibi büyük ölçekli altyapı projeleri ile entegrasyon çabası, planın kamu yararından ziyade rant odaklı bir yaklaşıma sahip olduğunu göstermektedir.

Mevcut nüfusu sadece 1054 kişi olan Sazlıbosna Mahallesi için 20 yıl sonrası için öngörülen 25.067 kişilik nüfus projeksiyonu gerçekçi değildir ve orantısız bir yapılaşma baskısını işaret etmektedir. Hektar başına 240 kişi yoğunluk kararı, bölgenin kırsal karakteriyle tamamen zıttır. Ayrıca, planda önerilen donatı alanları, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği (MPYY) standartlarının altında kalmaktadır. Özellikle eğitim alanları için yapılan hesaplama yöntemi MPYY'ye aykırıdır. Yeni bir kentin kurulacağı bu ölçekte bir alanda eğitim, sağlık, sosyal ve kültürel donatı alanlarının yetersiz olması, gelecekte ciddi sosyal ve fiziksel sorunlara yol açacaktır. Ulaşım kademelenmesindeki eksiklikler de sağlıklı bir kent içi ulaşım sisteminin sağlanamadığını göstermektedir.

Sonuç olarak, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna Mahallesi Batı Kısım'a ilişkin hazırlanan bu plan; üst ölçekli planlarla çelişen, doğal eşikleri ve su kaynaklarını göz ardı eden, demografik verilerle uyuşmayan ve donatı standartlarını karşılamayan bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Bu planın mevcut haliyle uygulanması, bölgenin doğal yapısını ve ekosistemini geri dönüşü olmayan bir şekilde tahrip edecek, İstanbul'un su güvenliğini tehlikeye atacak ve sürdürülebilir şehircilik ilkelerine aykırı düşecektir. Plan, kamu yararını değil, büyük altyapı projelerinin getirdiği rant beklentilerini ve yapılaşma baskısını meşrulaştırma amacını taşımaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, kamu yararına aykırı bu imar planı değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.65. **Beykoz İlçesi, Zerzevatçı Mahallesi İle Mahmut Şevket Paşa ve Elmalı Mahallelerinde Yer Alan Doğal Sit Alanını Korumak İçin Açtığımız Davayı Kazandık**

11 Ağustos 2025

Üst ölçekteki 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Plan Raporu ve Hükümlerine aykırı olarak hazırlandığı, İstanbul 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Plan Raporu ve notlarında; henüz yapılaşma olmamış 2B parsellerinin öncelikle rekreasyon alanları ve fidanlıklar tertip edilerek orman alanlarına geri kazandırılması gerekli iken aksine dava konusu planlarla yapılaşmaya açılması, ayrıca yapılaşmış 2B arazilerinin de orman alanlarına olan baskıyı azaltacak şekilde rehabilite edilip kamuya ait sosyal ve teknik alt yapı alanları olarak değerlendirilmesi gerekirken 1192 kişilik planlama alanının nüfusunu projeksiyon nüfus olarak 2844 kişi olarak tasarlayıp yapılaşmanın arttırılması 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Plan Raporu ve notlarına aykırılık içerdiği, dava konusu plan raporlarında alanda mevcut 28,15 ha'lık tarım alanlarının korunduğunun belirtildiği ancak tarım alanlarının bir kısmının günübirlik dinlenme tesisi fonksiyonuna ayrıldığı, halbuki 1/100.000 Çevre Düzeni Plan Notlarında Anadolu yakasındaki bu tarım alanlarının 1. derece potansiyeli olan tarım alanları olup tarımsal amaç dışı kullanılamaz denildiği, koruma-kullanma dengesinin bozulduğu, daha çok kullanma yönünde kararların alındığı planlama alanının %60 oranındaki boş arsaların çoğunluğu yapılaşmaya açıldığı etkileşim ve geçiş alanları bırakılmadığı, bu tür alanlarda yapılaşmayı öngören planların yapılmasının ve koruma hedefinden uzaklaşan yapılaşma hükümlerinin su krizi ve iklim krizinin tahribatı arttıracağı, sorunların daha da artmasına ve bu alanların geri dönülmeyecek şekilde kaybolmasına sebep olacağı nedenleriyle hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptalini istemiştik.

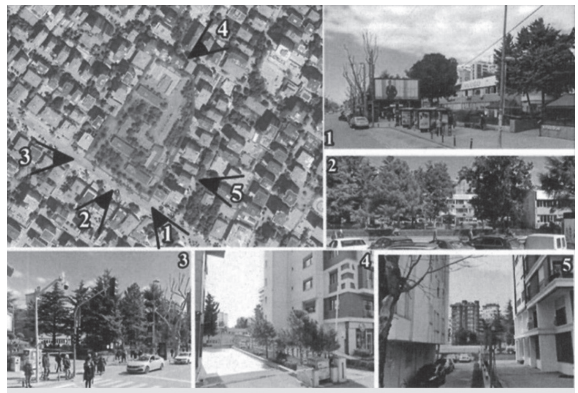
Yine bu alanın bakanlığın sit alanlarının sit derecelerini düşürürken yalnızca sit alanı adını düşürmüş gibi yapan ancak lejantta her türlü turizm, maden faaliyetlertinin yapılabileceği "Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Doğal Sit-Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı"na alınmasına ilişkin de dava açmıştık. Söz konusu sit derece değişikliğin hukuka aykırı olduğu kesinleşti ve dolayısıyla planlar da iptal edildiğini kamuoyuna duyururuz.

2.1.66. **Bağdat Caddesi'ndeki Tek Yeşil Doku Olan Kadıköy Erenköy Tarım İl Binası Alanındaki Onlarca Ağacı Korumak İçin Dava Açtık!**

14 Ağustos 2025

Bakanlık İstanbul İli Kadıköy İlçesi Erenköy Mahallesi 1098 Ada 2 Parsele İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği teklifini askıya çıkardı. Mevcut durumda İlköğretim Tesis Alanı ve İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Binalarının yer aldığı Yönetim Merkez Alanı olarak belirlenmiş olan alanın üzerinde 32 farklı türden 272 ağaç bulunmaktadır. Yeni plan teklifiyle, nüfus projeksiyonları dikkate alınmadan ilkokul alanı kaldırılarak yerine 2,5 kat yapılaşma ile İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü binalarının yenilenmesi öngörülmektedir.

Ancak söz konusu plan teklifi sadece depreme dayanıksız binaların dönüşümünü amaçlamamaktadır. Alandaki değerli ağaç dokusunun korunma yöntemlerinin belirtilmemesi ve gelecekte ihtiyaç duyulması halinde potansiyel bir ilkokul

alanının kaybedilmesine neden olacak bu plan değişikliğinin gerekçeleri, açıkça kamu yararına aykırı niteliktedir. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu plan değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.67. **17 Ağustos Depremi'nin 26. Yılında Afetlere Karşı Dirençli Kentler İçin Acil Çağrı!**

17 Ağustos 2025

Basına ve Kamuoyuna

26 yıl önce, 17 Ağustos 1999'da, bu ülkenin kalbine kazınmış en büyük acılardan birini yaşadık. O gece, Marmara'nın sularında yankılanan çığlıklar, yerle bir olmuş kentler, yitip giden on binlerce can, yalnızca bir doğal felaketin değil; ihmallerin, rant uğruna göz ardı edilen bilimsel uyarıların, yok sayılan planlama ilkelerinin sonucuydu.

17 Ağustos İzmit ve 12 Kasım Düzce depremleri, ardından Afyon, Van, İzmir ve son olarak 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleri… Her defasında aynı acı tablo: yıkılmış kentler, kaybolan hayatlar, yarım kalan yaşamlar. Her deprem, her felaket, bizlere bir kez daha gösterdi ki; bu topraklarda afet değil, tedbirsizlik öldürmektedir.

Son günlerde yaşanan Balıkesir depremi ise bu gerçeği yeniden gözler önüne sermiştir. Bir kez daha yurttaşlarımız geceyi panik içinde sokaklarda geçirmiş, binaların güvenliğine duyulan kaygı, ülkemizin afetlere karşı hâlâ hazırlıksız olduğunu ortaya koymuştur. Can kaybı yaşanmamış olması, bir şansın ötesinde değildir; böylesi bir deprem, yapı stokumuzun ne kadar kırılgan ve güvencesiz olduğunu hatırlatmıştır.

Aradan geçen 26 yılda merkezi yönetim politikaları değişmemiş; yerel yönetimlerin yetkileri daraltılmış; deprem toplanma alanları, yeşil alanlar, kıyılar ve doğal yaşam alanları birer rant kapısına çevrilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile TOKİ eliyle doğal, kültürel ve tarihi miras yatırım aracına dönüştürülmüş; afetlerde hayat kurtaracak kamusal alanlar AVM'lere, rezidanslara, stadyumlara dönüştüren inşaat firmalarına teslim edilmiştir.

Kentsel dönüşüm, amacı olan riskli yapı stokunu yenileme hedefinden saptırılmış; asıl yenilenmesi gereken bölgeler yerine, yapı rezerv alanı ilan edilen boş alanlarda, doğayı ve kent ekosistemini yok eden yoğun yapılaşmalar hayata geçirilmiştir. Üretilen milyonlarca metrekare inşaata rağmen, mimar ve mühendisler işsiz bırakılmış; iş bulanlar ise yoksulluk sınırının altında ücretlere mahkûm edilmiştir. Bu tablo, tekelleştirilmiş yapı üretim ve denetim süreçlerinin ürünüdür. Meslek odaları ve bağımsız uzmanlar süreçten dışlanmış; denetim, özel sektör tekellerine devredilmiştir. Bu tekelleşme derhal dağıtılmalı, adil ve katılımcı bir yapı üretim ve denetim sistemi hayata geçirilmelidir Türkiye yüzölçümünün %66'sı aktif fay hatları üzerindedir; nüfusun %70'i deprem tehlikesi altındaki bölgelerde yaşamaktadır. Buna rağmen, her büyük depremin ardından aynı can ve mal kayıpları yaşanmakta; bilimsel veriler doğrultusunda bütüncül bir afet politikası hayata geçirilmemektedir. 2018'de çıkarılan "İmar Barışı" ile milyonlarca kaçak ve güvensiz yapı yasallaştırılmış; halk, teknik güvenlikten yoksun binalarda yaşamaya mahkûm edilmiştir.

İstanbul'da 2000 yılı öncesinde yapılmış yaklaşık 793 bin yapı risk altındadır. Mevcut yapı stokunun %60'ı mühendislik hizmeti almamış, milyonlarca insan olası bir depremde ölümle burun buruna yaşamaktadır. Bununla birlikte kentin doğal varlıkları, mega projeler ve kontrolsüz altyapı yatırımlarıyla yok edilmektedir. Ormanlar, tarım alanları, kıyılar ve askeri alanlar, "büyüme" adı altında talan edilmekte; ekolojik denge bozulmakta, afetlere karşı direnç kapasitemiz her geçen gün azalmaktadır.

Ülkemizde afet yönetimi politikaları, rant odaklı yaklaşımlardan arındırılmalı; planlama, yapı üretim ve denetim süreçleri, yalnızca teknik uzmanlığı ve bilimsel bilgi birikimi olan mimar, mühendis, şehir plancıları ve meslek odalarının katılımıyla yürütülmelidir. Yetkilileri, bu tekelleşmeyi sonlandırmaya, kamusal yararı esas alan, şeffaf, adil ve bilimsel bir süreci hayata geçirmeye çağırıyoruz.

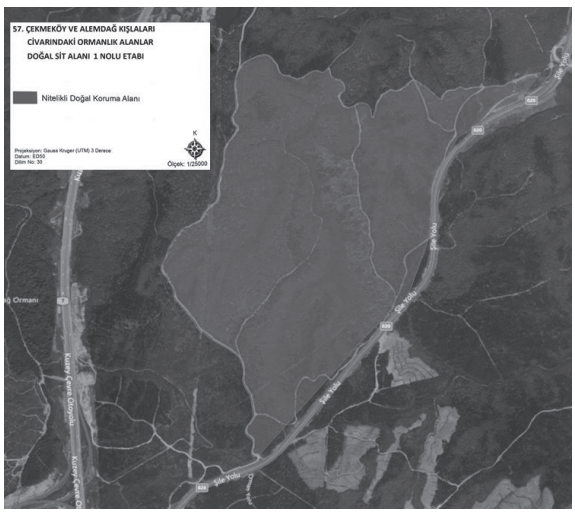
Devletin asli görevi, tüm yurttaşlarına eşit, güvenli ve sağlıklı yaşam koşulları sağlamaktır. Bunun yolu; merkeziyetçi ve rant odaklı politikaları terk ederek, bilim insanlarının, meslek odalarının, üniversitelerin ve tüm ilgili uzmanlık alanlarının ortak aklıyla planlama yapmaktan geçmektedir.

TMMOB Mimarlar Odası olarak, 17 Ağustos'ta yitirdiğimiz yurttaşlarımızı saygıyla anıyor; bilimsel mimarlık ve şehircilik ilkelerine aykırı her türlü rant politikası karşısında, halkın yaşam hakkı, sağlıklı çevre ve güvenli kentler için mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğimizi kamuoyuna ilan ediyoruz.

2.1.68. **İstanbul İli Çekmeköy ve Alemdağ Kışlaları Civarındaki Ormanlık Alanlar Doğal Sit Alanı 1 Nolu Etabı**

21 Ağustos 2025

İstanbul İli Çekmeköy ve Alemdağ Kışlaları civarındaki ormanlık alanların "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak tescil edilmesine ilişkin karar, bölgenin ekolojik bütünlüğü, su güvenliği ve doğal yapısı açısından ciddi riskler barındırmaktadır. Ayvalı ve Çataldağ Devlet Ormanı içerisinde kalan bu alanlar, meri 1/100.000 ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda açıkça "Orman Alanı" olarak tanımlanmış; kentin en önemli ekolojik koridorlarından biri olarak korunması gerektiği vurgulanmıştır. Ömerli Deresi'nin Armutalçağı Deresi 4 ve 5 numaralı kolları bu bölgeden geçmekte olup, burada ortaya çıkacak her türlü yapılaşma su kalitesini ve su miktarını doğrudan tehdit edecektir. Alan aynı zamanda Beykoz–Şile–Çekmeköy hattındaki kritik ekolojik omurganın parçasıdır ve bölgede son yıllarda açılan maden sahaları ve konut alanları, koruma statüsünün esnetilmesi durumunda oluşacak riski açıkça göstermektedir.

"Nitelikli Doğal Koruma Alanı" statüsü bir koruma kararı gibi görünmekle birlikte, izin verilen faaliyetlerin kapsamı alanın doğal bütünlüğünü zayıflatan niteliktedir. Günübirlik kullanım alanları, mesire alanları, parklar, rekreatif düzenlemeler, kamping alanları ve bungalov yapıları; teleferik, enerji nakil hattı, iletişim hatları, atık su arıtma tesisleri ve açık otopark gibi altyapı yatırımları; doğal kaynak suyu ve jeotermal su kullanımı gibi uygulamalar koruma amacıyla örtüşmemektedir.

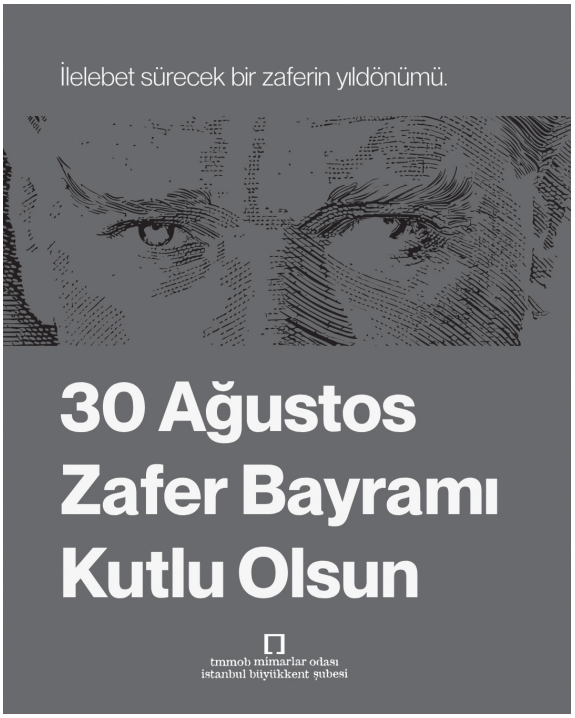
Özellikle kamping alanları için öngörülen 10.000 m² alt sınırı, 150 ünitelik kapasite ve %20 oranında bungalov inşaatı izni, düşük yoğunluklu turizm adı altında kalıcı bir yapılaşmanın önünü açmaktadır. Bu tür düzenlemelerin "koruma amaçlı imar planı yapılması koşulu" ile serbest bırakılması, planlama araçlarının koruma değil yapılaşma amacıyla kullanılmasına neden olacak; alanın geri döndürülemez biçimde tahrip edilmesinin önünü açacaktır.

Söz konusu düzenleme, İstanbul'un ekolojik denge ve su güvenliği açısından en kritik havzalarından birinde kamu yararını ikinci plana iten, kısa vadeli ekonomik kazançları önceleyen bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Bu nedenle, doğal sit statüsünün "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak değiştirilmesine ilişkin kararın iptali ve alanın tamamının yeniden "Kesin Korunacak Hassas Alan" olarak belirlenmesi zorunluluktur. Bölgenin mevcut bakirliği, ormanlık yapısı, biyolojik çeşitliliği ve baraj havzasına yakınlığı, burada herhangi bir yapılaşmanın mutlak surette engellenmesini gerektirmektedir. İstanbul'un uzun vadeli ekolojik sürdürülebilirliği, iklim dayanıklılığı ve su kaynaklarının korunması, ancak bu tür alanların en üst düzey koruma statüsüyle güvence altına alınmasıyla mümkün olacaktır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu plan değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.69. **30 Ağustos Zafer Bayramı Kutlu Olsun!**

30 Ağustos 2025

103 yıl önce, Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde milletimizin azim ve kararlılığıyla kazanılan 30 Ağustos Zaferi, yalnızca askeri bir başarı değil; aynı zamanda bağımsız,

laik ve demokratik Cumhuriyetimizin temellerinin atıldığı bir dönüm noktasıdır.

Atatürk'ün "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir" ilkesiyle kurulan Cumhuriyet, özgürlük, eşitlik ve adaletin rehberi olmuş; bilimden sanata, eğitimden mimarlığa, kültürden kentleşmeye kadar her alanda çağdaşlaşmanın yolunu açmıştır. Bugün bizlere düşen, bu mirası korumak ve daha ileriye taşımaktır.

Ne var ki, Cumhuriyetin ikinci yüzyılına girerken; Atatürk'ün aydınlanmacı vizyonu yok sayılmakta, hukukun üstünlüğü ve laiklik ilkesi aşındırılmakta, İstanbul'un tarihsel belleği ve mimari mirası rant politikaları uğruna yok edilmektedir. Kentlerimizin kimliği, doğamız ve kamusal değerlerimiz büyük bir tehdit altındadır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; Atatürk'ün devrimlerini ve Cumhuriyetin kurucu değerlerini savunmayı, bilimin, özgürlüğün ve kamusal yararın yolunda mücadeleyi, İstanbul'un kültürel mirasını, belleğini ve kamusal alanlarını korumayı tarihsel bir sorumluluk ve görev kabul ediyoruz. Hiçbir baskı, hiçbir çıkar politikası bizleri bu yoldan alıkoyamayacaktır.

Büyük Zafer'in 103. yılında, Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere tüm silah arkadaşlarını, aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi saygı, minnet ve özlemle anıyor; tüm meslektaşlarımızın ve yurttaşlarımızın 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı kutluyoruz.

2.1.70. **Mimarlık Mesleğinin Yaratıcı Gücüyle Elde Edilen Değerler, Sistemin Rant ve Talan Üzerine Kurulu Düzenine Sığmaz!**

6 Ekim 2025

Dünya Mimarlık Günü, mimarlığın yalnızca bir meslek değil, toplumun geleceğini şekillendiren yaratıcı bir güç olduğunu bir kez daha hatırlattığı bir gündür. Uluslararası Mimarlar Birliği'nin bu yıl için belirlediği "Dayanıklılık için Tasarım" teması, bizlere barınmadan kent ölçeğine uzanan tüm yaşam alanlarında eşitlik, adalet ve kamusal yararı önceleyen bir üretim sorumluluğunu hatırlatmaktadır.

Ancak içinde yaşadığımız toplumsal ve mekânsal gerçeklikte, mimarlık mesleğinin bilgi ve emek birikimi, rant ve talan üzerine kurulu düzenin sınırlarına hapsedilmek istenmektedir. Bugün, kentlerimiz piyasa baskılarının, sermaye çıkarlarının ve rant politikalarının kuşatması altındadır. Kamusal alanlarımız, doğal varlıklarımız ve kültürel mirasımız, katılımcı ve bilimsel planlama ilkelerinden uzak, günübirlik kararlarla geri dönülmez bir biçimde tahrip edilmektedir.

Mimarlığın öznesi olan biz mimarlar, bu yıkıcı sürecin parçası değil karşısında duranlarız. Yaratıcı emeğimiz, kolektif bilgi ve dayanışmamız; piyasanın kâr hırsına sığmaz. Çünkü mimarlık, her bireyin nitelikli, sağlıklı ve eşitlikçi yaşam çevrelerine ulaşma hakkının savunusudur.

Bu bağlamda; kentlerimizin talan politikaları yerine bilimsel şehircilik ilkeleriyle planlanmasını, doğal varlıklarımızın ve kültürel mirasımızın korunmasını, kamu yararını esas alan politikaların hayata geçirilmesini, mimarlığın yaratıcı gücünün özgürce toplumsal yarar için kullanılmasını ve mimarlık mesleğinde yaratılan tekelleşmeye karşı çıkılmasını savunuyoruz, savunmaya devam edeceğiz. Mimarlık mesleğinin ve mimarların sorumluluğu, mevcut düzenin sınırlarını aşarak

daha eşitlikçi, dayanışmacı ve özgür bir gelecek için mücadele etmektir.

Bu inançla, bütün meslektaşlarımızın Dünya Mimarlık Günü'nü kutluyor; mimarlığın yaratıcı gücüyle toplum için daha adil, daha özgür ve dayanıklı yaşam alanları üretme, kamusal alanlarımızı koruma kararlılığımızı yineliyoruz.

2.1.71. **Çorlu Belediyesi'nin Yetki Aşımı Yargıdan Döndü: Mesleki Tescil Yetkisi Yalnızca Meslek Odalarına Aittir**

14 Ekim 2025

Çorlu Belediyesi'nin "Dijital Yapı Ruhsatı" sürecine geçiş kapsamında aldığı ve proje müellifleri, şantiye şefleri, yapı denetim firmaları ile müteahhitlere kayıt zorunluluğu getiren, ayrıca "online sisteme kayıt ücreti" adı altında harç tahsilatını öngören meclis kararları (2024/190 ve 2024/211) TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından yargıya taşınmıştı.

Odamız, söz konusu kararların TMMOB Kanunu, 6235 sayılı yasa ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine açıkça aykırı olduğunu, belediyelerin meslek mensuplarını kayıt altına alma veya bu kayıtlar üzerinden ücret talep etme yetkisine sahip olmadığını vurgulayarak yürütmenin durdurulması talebinde bulunmuştu.

Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi, odamızın itirazını haklı bularak, Çorlu Belediyesi'nin ilgili meclis kararlarının yürütmesini durdurma kararı verdi. Bu karar, yalnızca Çorlu Belediyesi özelinde değil, tüm yerel yönetimlerin meslek alanımıza yönelik benzer uygulamalarında yetki sınırlarını hatırlatan emsal bir nitelik taşımaktadır.

Mahkeme kararı, bir kez daha açık biçimde göstermiştir ki, mimar ve mühendislerin mesleki tescil işlemleri yalnızca bağlı bulundukları meslek odaları tarafından yürütülebilir. Belediyelerin bu kapsamda herhangi bir kayıt, denetim ya da ücretlendirme yetkisi bulunmamaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, mesleki denetim mekanizmalarının ve meslek odalarının kamusal yetkilerini aşındıran tüm girişimlere karşı, kamu yararı, meslek etiği ve örgütlü mesleki denetim ilkeleri doğrultusunda mücadelemizi sürdüreceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

2.1.72. **İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 13.03.2025 Tarih ve 414 Sayılı Kararına Karşı Dava Açıldı**

20 Ekim 2025

13.03.2025 tarih ve 414 sayılı İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi kararına dayanılarak getirilen düzenleme, İstanbul genelinde çatı katlarına "çatı dairesi" ilavesine imkân tanımaktadır. Bu değişiklik, tamamı deprem bölgesinde yer alan ve yaklaşık 15 milyon insanın yaşadığı İstanbul'un mevcut risklerini artırma potansiyeli taşımaktadır. Söz konusu düzenlemenin gerekçesi *"İstanbul'un çatı aralarının daha ferah katlara dönüştürülmesi ve düzenli, ortak bir uygulamaya kavuşturulması"* olarak ifade edilmiştir. Ancak fiiliyatta bu değişiklik:

- Plansız ve projeye aykırı olarak inşa edilmiş mevcut çatı katlarının meşrulaştırılmasına,
- Nüfus yoğunluğunun artmasına,
- Mevcut binalara çatı katı eklenmesi durumunda statik sorunlar oluşmasına ve kentsel dönüşümü hızlandırmak amacıyla yapılan bu değişikliğin daha da riskli bir duruma yol açmasına.
- Mülkiyet hakkına ilişkin sorunlara yol açmaktadır.

Özellikle mevcut plan notları, hali hazırda dubleks dairesi olan kat maliklerine +1 kat kazanma olanağı sunarak, bu kişilere özel bir imar artışı sağlamaktadır. Öte yandan, eğer dubleks dairelerdeki çatı katları ortak alan olarak belirlenirse, bu durum mevcut sahipler için maddi kayba yol açabilecektir. Dubleks ve dubleks olmayan dairelerin durumu plan notlarında net bir şekilde açıklanmadığı için bu durum belirsizliğini korumaktadır. Bu belirsizlik, dubleks daireli apartmanlarda mevcut çatı üzerine bir kat daha ilavesine izin verilip verilmeyeceği gibi önemli soruları da beraberinde getirmektedir. Plan notlarında bu tür durumların açıklığa kavuşturulmamış olması ciddi bir belirsizlik yaratmaktadır.

Özellikle "çatı dairesi" kavramına dair İstanbul'un ilçelerine göre yere özgü sınırlandırmalar yapılmadan direkt olarak aynı plan notlarının eklenmesi farklı zemin türlerinde, farklı zemin ivme değerlerine sahip, farklı yoğunluklardaki ilçelere aynı yapılaşmanın getirilmesi anlamına gelmekte, tüm ilçelerde yeknesak bir uygulama ön görülmesine sebep olmaktadır. Oysa planlama sürecinin yere özgü, sosyo-ekonomik, fiziki ve çevresel analizler üzerine inşa edilmesi gerekir.

Ayrıca önerilen plan notunda yer alan:
- **"Çatı daireleri, imar planlarında belirtilen bina yüksekliği sınırlamalarına dâhil edilmez."** ifadesi, fiilen bir emsal artışı anlamına gelmektedir. Yüksek gerilim hatları gibi farklı ve riskli teknik konular da dikkate alınarak belirlenen bina yüksekliği gibi sınırlandırmalarını geçersiz kılınması hayati risk oluşturacaktır.

- **"Tescilli yapı komşuluğunda veya adada tescilli yapı varsa ilgili koruma kurulundan görüş alınarak uygulama yapılır."** ifadesi ise koruma mevzuatı açısından sorunludur. Özellikle kültürel ve tarihi mirasın söz konusu plan notlarının ardından nasıl etkileneceği ve bu duruma karşı önlemlerin yeterince tarif edilmemiş olması, kısıtlamalara yer verilmemiş olması söz konusu durumun ucu açık bırakılmış olması koruma ilkeleri açısından risk ortaya çıkarmaktadır.

Diğer bir yandan söz konusu yönetmelik değişimi için odamıza 03.03.2025 tarihinde gönderilen kurum görüşü talebine cevaben ilettiğimiz olumsuz görüşte de belirtildiği üzere söz konusu düzenleme, katılımcı planlama ilkesine de doğrudan aykırıdır. Zira planlama süreçlerinin en temel ilkelerinden biri, ilgili tüm tarafların, özellikle de meslek odalarının, görüş ve değerlendirmelerinin dikkate alınmasıdır. Söz konusu imar yönetmeliği plan notu ilavesi, doğrudan kent güvenliği, yapı stoku, nüfus yoğunluğu ve mülkiyet hakkı gibi temel mimarlık ve şehircilik konularını etkilemektedir. Bu bağlamda, görüşü en çok dikkate alınması gereken kurumlardan biri kuşkusuz Mimarlar Odası'dır. Ancak, tarafımıza 26.02.2025 tarihinde iletilen görüş talebine, tüm gerekçeleriyle ayrıntılı bir şekilde olumsuz görüş bildirilmesine rağmen; bu görüş yok sayılmıştır. Zira meslek odalarının görüşleri, imar ve planlama mevzuatı, mimarlık ve şehircilik ilkeleri doğrultusunda kamu yararını koruma sorumluluğunun bir parçasıdır. Buna rağmen, olumsuz görüşümüz hiçbir şekilde dikkate alınmamış; bilimsel, teknik ve mesleki uyarılar göz ardı edilmiştir.

Sonuç:
1. Söz konusu plan notlarının iptali,
2. İlgili belediye meclis kararının iptali,
3. Bu plan notuna dayanarak askıya çıkarılan (36 ilçeyi kapsayan) plan notu ilavelerinin iptali.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak söz konusu karara dava açtığımızı ve tüm ilçelerde uygulamaların takipçisi olacağımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.73. **Demokratik Cumhuriyet; Toplumsal Barışın, Demokratik Katılımın, Özgür ve Tam Bağımsız Türkiye'nin Teminatıdır! Cumhuriyetimizin 102. Yılında: Kazandırdıklarıyla Yeniden Demokratik Bir Geleceğe Doğru Mücadelemiz Sürecek!**

29 Ekim 2025

Bugün, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde, bağımsızlık mücadelesinin küllerinden doğan Türkiye Cumhuriyeti'mizin 102. yılını kutluyoruz. Bu kutlu gün, yalnızca bir bayram değil; ezilenlerin zaferi, emekçilerin umudu ve özgür bir toplumun teminatıdır. Cumhuriyet, bize eşitlik, adalet ve aydınlanma gibi devrimci kazanımlar armağan etti. O, karanlık bir imparatorluk mirasından sıyrılıp, laiklik ışığında aydınlanan bir ulus yarattı; kadınlara seçme-seçilme hakkı vererek cinsiyet eşitliğinin öncüsü oldu; köylüyü milletin efendisi ilan ederek halkçılığın tohumlarını ekti; devrimcilikle çağdaşlaşmayı zorunlu kıldı ve özgürlük rüzgarlarıyla bireysel hakları koruma altına aldı. Bu kazanımlar, bugün hâlâ neoliberal fırtınalara, otoriter baskılara ve toplumsal eşitsizliklere karşı dimdik ayakta duran bir kalkandır.

Ancak, sevgili meslektaşlarımız; 102 yıl sonra Cumhuriyet'in o saf ruhu, karanlık gölgelerle kuşatılmış durumdadır. Ekonomik krizler emekçiyi ezerken, çevre talanı kentlerimizi yok ederken, ifade özgürlüğü zincirlenirken, biz mimarlar ola-

rak bu mirasın bekçileri olarak sesleniyoruz: Cumhuriyet'i kuran asli unsurlar bu yozlaşmaya karşı halkın iradesini esas alan bir demokrasi için omuz omuza savaşmaya devam etmeli! Onların emaneti, nostalji değil; güncel bir emirdir. Bizler, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu emri yürekten benimsiyoruz:

Yeniden demokratik bir Cumhuriyet için, kurucularımızın devrimci ruhuyla birleşerek mücadele etmeliyiz. Sınıf dayanışmasını, emek haklarını ve ekolojik adaleti merkeze alan bir direnişle, otoriter eğilimleri püskürtmeli, çoğulcu bir demokrasiyi inşa etmeliyiz. Hayalimiz, laikliğin devrimcilikle, halkçılığın özgürlükle buluştuğu o parlak günlerdir: Toplumsal barışın hâkim olduğu, adaletin her sokakta soluklandığı, ezilenlerin sesinin meclislerde yankılandığı bir demokratik Cumhuriyet! Burada, kadın-erkek, emekçi-aydın, Kürt-Türk, Alevi-Sünni ayrımı silinir; doğa yağmasız, kentler yaşanabilir, kültürler özgürce çoğalır. Böyle bir Cumhuriyet'in önemi, yalnızca tarihsel bir zafer değil; geleceğimizi kurtarmanın anahtarıdır. O, emperyalizmin ve faşizmin karşısında bir kale, iklim krizine karşı bir kalkan, gençlerimize umut veren bir ufuktur. Unutmayalım: Demokratik Cumhuriyet, emekçinin alın teriyle yoğrulmuş bir yapıdır; onu korumak, yeniden inşa etmek hepimizin görevidir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, 102. yılda bu mirası yaşatmak için tüm demokratik güçleri, meslek odalarını ve halkı birleşmeye çağırıyoruz. Omuz omuza, laik, devrimci, halkçı ve özgürlükçü bir Türkiye için yürüyelim! Yaşasın Cumhuriyet! Yaşasın Demokratik Mücadelemiz!

2.1.74. **İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Uskumruköy Mahallesi 255 Ada 10 Parsele İlişkin 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Plan Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı**

21 Ağustos 2025

İstanbul İli Sarıyer İlçesi Uskumruköy Mahallesi 255 ada 10 parsel için hazırlanan 1/5000 ölçekli

Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, bölgenin doğal karakteri, hukuki statüsü ve kamu yararı ilkeleri açısından ciddi sakıncalar içermektedir. Planlama alanı, 15.06.2009 tasdik tarihli 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda "Kırsal Yerleşim Alanı" ve "Gelişimi ve Yoğunluğu Denetim Altında Tutulacak Alan" olarak tanımlanmakta olup, bu karar bölgenin düşük yoğunluk ve kırsal nitelikte korunması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Yeni plan teklifinde öngörülen TAKS 0.40, KAKS 1.20 ve 3 kat yapılaşma koşulları, bu ilkeye açıkça aykırı olup alana yüksek yapılaşma ve yoğunluk baskısı getirmektedir.

Parselin bulunduğu bölge, 2960 sayılı Boğaziçi Yasası kapsamında Geri Görünüm ve Etkilenme Bölgesi'nde yer almakta, ayrıca 3. Derece Doğal Sit Alanı niteliği taşımaktadır. Ağaçlık bir dokuya sahip olan bu alanın yapılaşma yoğunluğunu artıran her türlü plan kararı, sit alanlarının korunması yönündeki temel prensiplerle çelişmektedir. Maliye Hazinesi adına kayıtlı olan parsel, önceki planlarda "İlköğretim Alanı" olarak belirlenmiş olup, bu

durum alanın kamusal bir hizmet amacıyla tahsis edildiğini göstermektedir. Kamuya ait bir eğitim alanının, ihtiyaç analizi yapılmadan özel eğitim ve anaokulu fonksiyonlarına dönüştürülmesi kamu yararına açıkça aykırıdır.

Plan değişikliği süreci hukuki açıdan da sorunludur. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 24.04.2024 tarihinde onaylanan önceki plan değişikliği (Özel Eğitim Alanı ve Ticaret Alanı), İstanbul 19. İdare Mahkemesi'nin 19.02.2025 tarihli kararıyla iptal edilmiştir. Ancak yeni plan teklifi, mahkemenin kamu yararı, yoğunluk artışı ve Boğaziçi–Sit Alanı hassasiyetlerine ilişkin iptal gerekçelerini gidermemekte; yalnızca "Ticaret Alanı" ibaresi çıkarılarak yerine "Anaokulu Alanı" eklenmek suretiyle benzer bir kullanım yeniden sunulmaktadır. Bu durum, iptal kararının etkisizleştirilmesine yönelik bir girişim niteliği taşımaktadır.

Yeni yapılaşma koşulları, 10.110,16 m²'lik parselde yaklaşık 12.132 m² inşaat alanına izin vererek kırsal karakterli, ağaçlık ve sit statüsündeki bir alanda kabul edilemeyecek düzeyde yoğunluk artışı yaratmaktadır. Parselde bulunan 84 adet ağacın varlığı dikkate alındığında, bu yoğunluk bölgenin doğal dokusunun büyük ölçüde yok olmasına yol açacaktır. Ayrıca, Özel Eğitim Alanı lejantı; anaokulundan liseye, özel meslek lisesinden geniş kapasiteli özel eğitim tesislerine kadar pek çok yoğun kullanımı mümkün kılmakta, bu durum bölgenin taşıma kapasitesinin üzerinde bir etki yaratmaktadır.

Plan değişikliği, hem doğal sit alanı korunması ilkesine hem Boğaziçi alanlarının taşıdığı yüksek hassasiyete hem de kamu hizmet alanlarının korunması gerekliliğine aykırıdır.

Bölgenin ekolojik yapısı, mevcut sit statüsü ve kamusal ihtiyaçları gözetilerek planlanması esastır. Bu nedenle söz konusu plan değişikliklerinin uygulanması, kamu yararı ve çevresel sürdürülebilirlik açısından ciddi riskler taşımaktadır; alanın mevcut statüsü doğrultusunda korunması gerekmektedir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu plan değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.75. **İstanbul İli, Şişli İlçesi, Kaptanpaşa Mahallesi, Özel Proje Alanı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği**

19 Eylül 2025

Hükümler'in 4. maddesinde yer alan "planlama alanında kamu eline geçmesi gereken alanlar bila bedel terk edilmeden uygulama yapılamaz" hükmünün tamamen iptal edilmesidir. Teknik süreçlerin "kesintisiz ilerlemesi" gerekçesiyle kaldırıldığı belirtilen bu hüküm, imar hukukunda kamu yararının en temel güvencelerinden birini oluşturmakta; yoğunluk artışı getiren özel proje alanlarında sosyal donatı ve teknik altyapı ihtiyacının karşılanabilmesi için gerekli kamu alanlarının kente kazandırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu şartın ortadan kaldırılması, planın kamusal sorumlulukları ikinci plana iterek ticari getiriyi önceliediğini açıkça göstermekte; özellikle bölgenin mevcut altyapı kapasitesi dikkate alındığında ulaşım, sağlık, sosyal donatı ve hizmet alanlarının daha da yetersiz hale geleceği öngörülmektedir. Ayrıca İSKİ ve Ulaşım Daire Başkanlığı gibi teknik altyapı kurumlarının görüşlerine planlama sürecinde yer verilmemiş olması, planın bütüncüllüğüne ve şehircilik biliminin gerektirdiği çok kurumlu değerlendirme ilkelerine aykırıdır.

Kamuya terk edilmesi gereken alanların yok sayılması, yüksek yoğunluklu yapılaşmanın hiçbir altyapı güvencesi olmadan bölgeye yüklenmesi anlamına gelmekte ve bu nedenle plan değişikliği şehircilik ilkeleri, kamu yararı ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun temel hükümleriyle bağdaşmamaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu plan değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.76. **Yıldız Parkı Etabı Doğal Sit Alanı Duyurusu**

19 Eylül 2025

İstanbul İli Beşiktaş İlçesi Yıldız Parkı Etabına ilişkin doğal sit statüsü değişikliği, alanın tarihi,

ekolojik ve hukuki bütünlüğünü zedeleyen ciddi riskler taşımaktadır. Bizans'tan Osmanlı'ya uzanan geçmişi ile Yıldız Sarayı'nın dış bahçelerini oluşturan Yıldız Parkı, Malta ve Çadır Köşkleri gibi tescilli kültür varlıklarını barındıran, kentin en önemli tarihî peyzajlarından biridir. Sahilden başlayıp Beşiktaş Tepesi'ne kadar uzanan topografyası, özgün bitki örtüsü ve koru niteliğini günümüze kadar koruyan ekolojik yapısıyla İstanbul'un nadir değerleri arasında yer almaktadır. Bu özellikler, alanın hem doğal hem kültürel varlık olarak bütün halinde korunmasını zorunlu kılmaktadır. Nitekim İstanbul 9. İdare Mahkemesi, 28 Eylül 2023 tarihli kararıyla önceki sit derecesi değişikliğini iptal etmiş; gerekçesinde Yıldız Parkı'nın "ekolojik, fizyografik ve biyolojik yapısı itibarıyla bütün olarak korunması gerektiğini" açıkça belirterek alanın tamamının "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak tescil edilmesi gerektiğini hükme bağlamıştır.

Buna karşın Bakanlık Makamı'nın 11.08.2025 tarihli Olur'u, Mahkeme kararına aykırı biçimde alanı iki ayrı statüye ayırmakta; bir bölümünü "Nitelikli Doğal Koruma Alanı", diğer bölümünü ise "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak belirlemektedir. Özellikle ikinci statü, Yıldız Sarayı kompleksi, Büyük Mabeyn Köşkü, Yıldız Hamidiye Camii ve Yıldız Teknik Üniversitesi yerleşkesinin de bulunduğu bölgeyi turizm tesisleri, yat limanı, tekne imal–çekek yerleri, madencilik faaliyetleri ve konut gelişimi gibi yoğun ve kalıcı yapılaşma baskısına açık hale getirmektedir. Bu tür faaliyetler, Mahkeme'nin belirttiği bütünsel koruma ilkesini ihlal etmekle kalmayıp, Yıldız Parkı'nın tarihî siluetini, doğal peyzajını ve özgün ekosistemini geri döndürülemez biçimde tahrip edecektir. Öte yandan "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" statüsünün öngördüğü iskele, balıkçı barınağı, bekçi kulübeleri, rekreatif düzenlemeler, günübirlik alanlar, teleferik ve ulaşım hatları, açık otopark ve bungalovlu kamping alanları gibi uygulamalar dahi, bir tarihî koru için ağır bir kullanım baskısı oluşturarak yeşil alan sürekliliğini parçalamaktadır.

Alanın bütün olarak korunması gerektiği yönündeki kesin yargı kararına rağmen sit statüsünün parçalı ve kullanım izinlerini genişleten şekilde yeniden belirlenmesi, hukuka aykırılık teşkil ettiği gibi, kamu yararı açısından da kabul edilemez niteliktedir.

Bu nedenle Yıldız Parkı Etabı Doğal Sit Alanı'nın "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tesciline ilişkin idari işlemin yürütmesinin durdurulması ve ardından iptali gerekmektedir. Mahkeme kararına uygun olarak, alanın tamamının en yüksek koruma statüsü olan "Kesin Korunacak Hassas Alan" veya Mahkeme'nin belirlediği şekliyle "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak bütüncül bir şekilde tescil edilmesi, Yıldız Parkı'nın tarihî, kültürel ve ekolojik değerlerinin korunması bakımından zorunluluktur.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu plan değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.77. **T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Tarafından Hazırlanan İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Hacımaşlı Mevki Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Yapı Alanı Güzergâhında Yer Alan Toplu Konutlara Yönelik ÇED Raporları ve Sazlıdere Barajı'nın İçme Suyu Havzasından Çıkarılmasına Yönelik Cumhurbaşkanlığı Kararına ilişkin Davalarımız**

26 Eylül 2025

İstanbul ili, Arnavutköy ilçesi sınırlarında, Sazlıbosna ve Hacımaşlı mevkilerinde, Avrupa Rezerv Alanı içinde yer alan ve Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından yapılması planlanan konut projelerine ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporları hukuka, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına aykırılıklar içermektedir. Aynı bölge içinde, aynı şantiye alanında gerçekleştirilmesi planlanan projeler için ayrı ayrı ÇED raporlarının hazırlanması, bütüncül bir çevresel değerlendirme sürecini olanaksız hale getirmekte; çevresel etkilerin parçalı bir yaklaşımla ele alınmasına neden olmaktadır. Bu durum, yö-

netmeliklerin öngördüğü çevresel bütünsellik ve kümülatif etki analizlerini ihlal etmektedir.

Planlanan konut alanları, İstanbul'un içme suyu ihtiyacını karşılayan stratejik öneme sahip Sazlıdere Barajı'nın etki alanı içinde yer almakta olup baraj havzasının imara açılması ve yeni yapılaşmalara konu edilmesi, İstanbul'un mevcut ve gelecekteki su güvenliği açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır. ÇED Raporu EK-7b'de yer alan 15 Eylül 2022 tarihli ve 6065 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Sazlıdere Barajı'nın içme suyu maksadının %0'a düşürülmesi gibi, oldukça kritik bir karar yalnızca ÇED raporu eklerinde ve sınırlı belgelerde yer almakta; kamuya açık bir tartışmaya açılmamaktadır. Oysa su kaynaklarının statüsünde yapılacak bu derece ciddi bir değişiklik, yalnızca yürütme organının kararıyla değil, geniş katılımlı teknik, hukuki ve toplumsal bir değerlendirme süreciyle ele alınmalıdır. ÇED raporunda yer alan *"Son yıllarda Sazlıdere Barajı'ndan elde edilen suyun kalitesinin, içme suyu standartlarına uymadığı gözlemlenmiştir."* ifadesinin geçerliliği yoktur. Sazlıdere barajı günümüzde İstanbul'da kritik şekilde 5 ilçenin su ihtiyacını karşılamaktadır ve vazgeçilemez bir konumdadır.

Bunun alternatifi olarak ÇED Raporunda sunulan yeni su kaynakları bulunacaktır ve deniz suyu su arıtımı yapılacaktır ifadeleri ise son derece muğlak ifadeler olup yeni su kaynakları bulunamadığı takdirde olası riskler tanımlanmamıştır. Bu durum, su hakkının ve Anayasa'nın 56. Maddesi olan *"Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir."* ifadesine açıkça aykırıdır.

Projenin gerekçesi olarak öne sürülen sosyal konut üretimi iddiası, hem mekânsal hem de toplumsal açıdan çelişkiler barındırmaktadır. Planlanan yapılaşmanın, Proje alanı 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "Orman Alanı", "Mera" ve "Tarımsal Niteliği Korunacak Alan" olarak işaretli alan bölgelerinde yapılacak olması, koruma-kullanma dengesi açısından kabul edilemez bir duruma işaret etmektedir. Üstelik projelerde öngörülen nüfus artışı oldukça dikkat çekicidir. ÇED raporunda mevcut durumda Hacımaşlı ve Sazlıbosna mahallelerinde 1.754 kişi olarak belirtilen nüfusun plan nüfusu ile toplamda 67.688 kişiye ulaşacağı ifade edilmektedir. Bu artış yalnızca altyapı ve çevresel kaynaklar açısından değil, aynı zamanda planlama ilkeleri bağlamında da ciddi bir sürdürülemezlik örneğidir. Ayrıca, sosyal konut politikalarının uluslararası literatürde marjinalleşmeye neden olan uygulamalara dönüşmemesi için, yer seçimlerinin merkezden uzak bölgeler yerine, kent içi entegre ve ulaşılabilir alanlarda yapılması gerektiği bilinmektedir. Aksi durumda, bu tür projeler, düşük gelir gruplarının sosyal dışlanmasını artırmakta, ulaşım maliyetlerini yükseltmekte ve mekânsal adaletsizlikleri derinleştirmektedir. Bu yönüyle, kamu yararı gerekçesiyle meşrulaştırılmaya çalışılan proje, gerçekte kamu yararını bertaraf etmektedir.

En önemli hususlardan bir diğeri ise ÇED raporu EK 7a'da belirtilen; *"Proje alanının mücavir alan sınırları içerisinde ve imarlı alanlarda olması durumunda süreçlerde herhangi bir aksamaya mahal vermeyecek şekilde Yönetmeliğin 16/3-a maddesinde yer alan; a) Kurum /kuruluş görüşü alınmamasına ve toplantı düzenlenmesine gerek duyulmaması, hazırlanan dosyanın yeterli bulunması ve benzeri durumlarda, Bakanlık tarafından 15 iş günü içinde ÇED inceleme ve değerlendirme süreci tamamlanarak karar aşamasına geçilir."* ifadesinin açıkça ÇED sürecinin şeffaflığına, katılımcılığa ve bilimsellikten uzak olduğunu göstermektedir.

ÇED süreçlerinin şeffaflığı da ciddi şekilde ihlal edilmiştir. ÇED Yönetmeliği Madde 27'ye göre;

"MADDE 27- *(1) ÇED sürecine ilişkin iş ve işlemler, Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminden (e-ÇED) yürütülür. Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminin yürütülmesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sayfasında ilan edilir."*

Projeye dair ÇED raporları, Valilik web sitesinde yayınlanmamış, kamuoyuna açık bilgi erişimi sağlanmamıştır. Bu durum, ÇED Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine açıkça aykırıdır. Dahası, tüm bu veriler ışığında, Arnavutköy Sazlıbosna ve Hacımaşlı mevkilerinde gerçekleştirilecek olan söz konusu konut projelerine ait ÇED raporlarının bütüncül bir değerlendirmeye tabi tutulmadan onaylanması, yalnızca çevre ve ekoloji açısından değil; planlama, hukuk, kamu yönetimi ve toplumsal adalet açısından da çok sayıda sorunu beraberinde getirmektedir. Projenin ekolojik denge, su güvenliği, tarım alanlarının korunması, kamusal karar alma süreçlerinin şeffaflığı ve sosyal eşitlik ilkeleri bakımından yeniden değerlendirilmesi ve derhal durdurulması gerekmektedir.

Mimarlar Odası olarak, İstanbul'un kuzeyindeki bu değerli doğal ve tarım alanlarının Kanal İstanbul projesi ve rant odaklı Yenişehir Rezerv Alanı planlarıyla yok edilmesine karşı hukuki mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

2.1.78. **Mimarlık Mesleğinin Yaratıcı Gücüyle Elde Edilen Değerler, Sistemin Rant ve Talan Üzerine Kurulu Düzenine Sığmaz!**

6 Ekim 2025

Dünya Mimarlık Günü, mimarlığın yalnızca bir meslek değil, toplumun geleceğini şekillendiren yaratıcı bir güç olduğunu bir kez daha hatırlattığı bir gündür. Uluslararası Mimarlar Birliği'nin bu yıl için belirlediği "Dayanıklılık için Tasarım" teması, bizlere barınmadan kent ölçeğine uzanan tüm yaşam alanlarında eşitlik, adalet ve kamusal yararı önceleyen bir üretim sorumluluğunu hatırlatmaktadır.

Ancak içinde yaşadığımız toplumsal ve mekânsal gerçeklikte, mimarlık mesleğinin bilgi ve emek birikimi, rant ve talan üzerine kurulu düzenin sınırlarına hapsedilmek istenmektedir. Bugün, kentlerimiz piyasa baskılarının, sermaye çıkarlarının ve rant politikalarının kuşatması altındadır. Kamusal alanlarımız, doğal varlıklarımız ve kültürel mirasımız, katılımcı ve bilimsel planlama ilkelerinden uzak, günübirlik kararlarla geri dönülmez bir biçimde tahrip edilmektedir.

Mimarlığın öznesi olan biz mimarlar, bu yıkıcı sürecin parçası değil karşısında duranlarız. Yaratıcı emeğimiz, kolektif bilgi ve dayanışmamız; piyasanın kâr hırsına sığmaz. Çünkü mimarlık, her bireyin nitelikli, sağlıklı ve eşitlikçi yaşam çevrelerine ulaşma hakkının savunusudur.

Bu bağlamda; kentlerimizin talan politikaları yerine bilimsel şehircilik ilkeleriyle planlanmasını, doğal varlıklarımızın ve kültürel mirasımızın korunmasını, kamu yararını esas alan politikaların hayata geçirilmesini, mimarlığın yaratıcı gücünün özgürce toplumsal yarar için kullanılmasını ve mimarlık mesleğinde yaratılan tekelleşmeye karşı çıkılmasını savunuyoruz, savunmaya devam edeceğiz.

Mimarlık mesleğinin ve mimarların sorumluluğu, mevcut düzenin sınırlarını aşarak daha eşitlikçi, dayanışmacı ve özgür bir gelecek için mücadele etmektir. Bu inançla, bütün meslektaşlarımızın Dünya Mimarlık Günü'nü kutluyor; mimarlığın yaratıcı gücüyle toplum için daha adil, daha özgür ve dayanıklı yaşam alanları üretme, kamusal alanlarımızı koruma kararlılığımızı yineliyoruz.

2.1.79. **Demokratik Cumhuriyet; Toplumsal Barışın, Demokratik Katılımın, Özgür ve Tam Bağımsız Türkiye'nin Teminatıdır!**

29 Ekim 2025

Cumhuriyetimizin 102. Yılında: Kazandırdıklarıyla Yeniden Demokratik Bir Geleceğe Doğru Mücadelemiz Sürecek!

Bugün, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde, bağımsızlık mücadelesinin küllerinden doğan Türkiye Cumhuriyeti'mizin 102. yılını kutluyoruz. Bu kutlu gün, yalnızca bir bayram değil; ezilenlerin zaferi, emekçilerin umudu ve özgür bir toplumun teminatıdır. Cumhuriyet, bize

eşitlik, adalet ve aydınlanma gibi devrimci kazanımlar armağan etti. O, karanlık bir imparatorluk mirasından sıyrılıp, laiklik ışığında aydınlanan bir ulus yarattı; kadınlara seçme-seçilme hakkı vererek cinsiyet eşitliğinin öncüsü oldu; köylüyü milletin efendisi ilan ederek halkçılığın tohumlarını ekti; devrimcilikle çağdaşlaşmayı zorunlu kıldı ve özgürlük rüzgârlarıyla bireysel hakları koruma altına aldı. Bu kazanımlar, bugün hâlâ neoliberal fırtınalara, otoriter baskılara ve toplumsal eşitsizliklere karşı dimdik ayakta duran bir kalkandır.

Ancak, sevgili meslektaşlarımız; 102 yıl sonra Cumhuriyet'in o saf ruhu, karanlık gölgelerle kuşatılmış durumdadır. Ekonomik krizler emekçiyi ezerken, çevre talanı kentlerimizi yok ederken, ifade özgürlüğü zincirlenirken, biz mimarlar olarak bu mirasın bekçileri olarak sesleniyoruz:

Cumhuriyet'i kuran asli unsurlar bu yozlaşmaya karşı halkın iradesini esas alan bir demokrasi için omuz omuza savaşmaya devam etmeli! Onların emaneti, nostalji değil; güncel bir emirdir.

Bizler, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu emri yürekten benimsiyoruz: Yeniden demokratik bir Cumhuriyet için, kurucularımızın devrimci ruhuyla birleşerek mücadele etmeliyiz. Sınıf dayanışmasını, emek haklarını ve ekolojik adaleti merkeze alan bir direnişle, otoriter eğilimleri püskürtmeli, çoğulcu bir demokrasiyi inşa etmeliyiz.

Hayalimiz, laikliğin devrimcilikle, halkçılığın özgürlükle buluştuğu o parlak günlerdir: Toplumsal barışın hâkim olduğu, adaletin her sokakta soluklandığı, ezilenlerin sesinin meclislerde yankılandığı bir demokratik Cumhuriyet! Burada, kadın-erkek, emekçi-aydın, Kürt-Türk, Alevi-Sünni ayrımı silinir; doğa yağmasız, kentler yaşanabilir, kültürler özgürce çoğalır. Böyle bir Cumhuriyet'in önemi, yalnızca tarihsel bir zafer değil; geleceğimizi kurtarmanın anahtarıdır. O, emperyalizmin ve faşizmin karşısında bir kale, iklim krizine karşı bir kalkan, gençlerimize umut veren bir ufuktur. Unutmayalım: Demokratik Cumhuriyet, emekçinin alın teriyle yoğrulmuş bir yapıdır; onu korumak, yeniden inşa etmek hepimizin görevidir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, 102. yılda bu mirası yaşatmak için tüm demokratik güçleri, meslek odalarını ve halkı birleşmeye çağırıyoruz. Omuz omuza, laik, devrimci, halkçı ve özgürlükçü bir Türkiye için yürüyelim! Yaşasın Cumhuriyet! Yaşasın Demokratik Mücadelemiz!

2.1.80. **Sultanbeyli Mimar Sinan Mahallesi Rezerv Yapı Alanı Plan Değişikliğine Karşı Yargı Süreci**

18.11.2025

İstanbul ili, Sultanbeyli ilçesi, Mimar Sinan Mahallesi, 106 ada 91 ve 92 parseller ile 7901 ada 1 parseli kapsayan "Rezerv Yapı Alanı" ilanına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği kararlarına karşı; TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına açıkça aykırılıklar nedeniyle iptal davası açmış bulunmaktayız.

6306 sayılı Kanun kapsamında tanımlanan "rezerv yapı alanı" kavramı, afet riski altındaki alanların tahliyesi ve güvenli yerleşim alanlarının oluşturulması amacını taşımaktadır. Ancak söz konusu plan değişikliği ile bu yasal aracın yapılaşmamış yeşil alanları imara açmak için bir araç olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu yaklaşım, planlamada kısa vadeli ekonomik çıkarların kamu yararının önüne geçirilmesi anlamına gelmekte ve şehircilik etiğiyle açıkça çelişmektedir.

Meri imar planında planlama alanının yaklaşık %72'si rekreasyon ve park alanı olarak ayrılmışken, dava konusu plan değişikliği ile bu oran %15'lere kadar düşürülmüştür. Plan açıklama raporunda donatı alanlarının sayısal olarak artırıl-

dığı iddia edilse de, gerçekte bütüncül ve nitelikli yeşil sistem kurgusu parçalanmıştır. Yapılaşma baskısı altında kalan son açık alanların parçalı bir şekilde değerlendirilmesi, ekolojik koridor sürekliliğini bozmakta ve kişi başına düşen yeşil alan miktarını dünya sağlık standartlarının oldukça altına itmektedir.

Plan değişikliği ile mevcut doku üzerindeki yapı yoğunluğu orantısız şekilde artırılmıştır. Meri planda 16.056 metrekare olan konut alanı; 40.285 metrekare konut ve 6.529 metrekare ticaret + konut alanı olmak üzere yaklaşık 46.814 metrekareye çıkarılmıştır. Soyut hesaplamalarla bölgedeki yaklaşık 390 kişilik mevcut nüfusun, plan kararlarıyla 1088 kişiye çıkarılması öngörülmektedir. Nüfusu yaklaşık 3 katına çıkaran bu yoğunluk artışının, çevresel, sosyal ve altyapısal etkileri yeterince analiz edilmemiştir. Plan notları ile getirilen emsal dışı alanlar ve su basman kotu düzenlemeleri, fiili yoğunluğun öngörülenin de üzerine çıkmasına sebebiyet verecek niteliktedir.

Plan raporunda tamamlanmamış metro hatlarına ve otoyol bağlantılarına atıf yapılarak ulaşım sorununun çözüldüğü iddia edilmektedir. Oysa bölgedeki mevcut 10-12 metrelik yol kurgusu, artacak olan araç ve yaya yükünü karşılamaktan uzaktır. Ulaşım etütleri ve teknik analizler yapılmaksızın getirilen bu yoğunluk, bölgede kronik bir trafik kaosu yaratacak ve afet anında tahliye süreçlerini imkânsız hale getirecektir. Sultanbeyli ilçesi 1. derece deprem bölgesinde yer almaktadır. İlgili kurumlarca (İBB Deprem Risk Yönetimi ve AFAD) yapılan uyarılarda; planlama çalışmasının afet risklerine karşı mekânsal düzenlemeleri içermesi ve toplanma alanlarına dair AFAD görüşünün alınması gerektiği belirtilmiştir. Bu görüşlerin ve teknik zorunlulukların eksik bırakılması, "afet güvenliği" gerekçesiyle sunulan planın kendi amacıyla çeliştiğini kanıtlamaktadır.

Planlama alanı, İstanbul'un hayati öneme sahip içme suyu havzalarının koruma kuşağı içerisinde yer almaktadır. İSKİ İçme Suyu Havzaları Yönetmeliği uyarınca, havza alanlarında arazi kullanımının en az düzeyde tutulması ve toprağın suyla buluşmasının sağlanması gerekirken; yapılan değişikliklerle havza alanları betonlaştırılmaktadır. Kamu yararı gözetilerek korunması gereken su kaynaklarının, maddi rant uğruna yapılaşmaya açılması kentsel sürdürülebilirlik açısından kabul edilemez bir hatadır.

Sonuç olarak; şeffaflıktan uzak, katılım süreçleri işletilmemiş, bilimsel ve teknik dayanaklardan yoksun olan bu plan değişikliği; kentin sosyal dokusunu bozmakta, doğal kaynaklarını yok etmekte ve afet riskini artırmaktadır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, şehircilik ilkelerini, planlama esaslarını ve halkın sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını savunmak adına bu hukuksuz işlemin iptali için yargı sürecini sonuna kadar takip edeceğiz.

2.1.81. **Beykoz Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı Çavuşbaşı Mahallesi 0 Ada 8 Parsel ve Çubuklu Mahallesi 186 Ada 2 Parsel Dedeoğlu Özel Ormanı Etabı Tescil Duyurusu-Sit Derece Değişikliği Davamız**

20 Kasım 2025

Beykoz Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı içinde yer alan Çavuşbaşı Mahallesi 0 Ada 8 Parsel ile Çubuklu Mahallesi 186 Ada 2 Parsel (Dedeoğlu Özel Ormanı) İstanbul'un henüz yapılaşmamış son orman dokularından biridir ve Karadeniz kıyısı boyunca uzanan Kuzey Ormanları'nın ayrılmaz bileşenidir. İstanbul'un karbon yutak alanları, su havzaları, biyolojik çeşitliliği ve mikro iklim dengesi açısından kritik işlevlere sahip bu ormanlık alanların "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" statüsüne aktarılması, görünürde koruma vurgusu taşısa da gerçekte yapılaşma ve kullanım baskısını artırma potansiyeli nedeniyle ekosistem üzerinde geri döndürülemez etkiler yaratacaktır.

Sit değişikliği yapılan alan içerisinde “164. Yıl Polis Hatıra Ormanı” ve “Dedeoğlu Özel Ormanı” yer almakta olup, söz konusu bölge 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı’nda açık şekilde “Orman Alanı” statüsünde tanımlanmıştır. Plan hükümlerinin 8.4.1.1 maddesinde orman alanlarının korumaya esas alanlar olduğu, yalnızca orman ekosistemine zarar vermeyecek nitelikte ve ilgili kurumun uygun görüşüyle sınırlı günübirlik rekreatif kullanımlara izin verilebileceği, özel öneme sahip alanların ise yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılabileceği açıkça belirtilmektedir. Aynı hüküm, orman içerisindeki maden ocağı taleplerinin Orman Kanunu’na tabi olduğunu ve mutlaka ÇED raporu hazırlanması gerektiğini zorunlu kılmaktadır.

Ancak mevcut sit derecesi değişikliği ile getirilen “Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı” statüsü; düşük yoğunluklu turizm tesisleri, altyapı ve rekreatif kullanımların yanı sıra belirli koşullarda madencilik ve hafriyat faaliyetlerine dahi kapı aralamaktadır. Bu esneklik, orman bütünlüğünün parçalanmasına, habitat kaybına, ekolojik koridorların kesintiye uğramasına ve flora–fauna çeşitliliğinin azalmasına neden olacak; bölgenin taşıma kapasitesini aşarak Kuzey Ormanları’nın ekolojik dengesini bozacaktır. Ayrıca artacak insan faaliyeti nedeniyle bölgenin doğal silueti geri dönülemez biçimde zarar görebilecek, İstanbul’un kuzey kuşağında hâlâ korunmayı başarmış olan bu eşsiz ekosistem tehdit altına girecektir.
Nitelikli Doğal Koruma Alanı kapsamında dahi tarım–hayvancılık, turizm altyapısı veya günübirlik kullanımlar gibi faaliyetlere izin verilmesi, doğal süreçlerin hâkim olduğu bu bölgede insan etkisini artırarak uzun vadede ekosistemi zayıflatacaktır. Sit derecesinin düşürülmesi, koruma amaçlı imar planlarında daha fazla işlevin alan içine sokulmasına olanak tanımakta; bu durum kamu yararı yerine ticari ve turistik kullanım baskısını önceliklendiren bir planlama yaklaşımına dönüşmektedir. “Sürdürülebilir koruma” adı altında yat limanı, tekne imal yerleri, turizm tesisleri gibi işlevlere izin verilebilmesi, orman alanlarının gerek üst ölçekli plan gerek Orman Kanunu çerçevesinde sahip oldukları koruma statüsüyle açıkça çelişmektedir.

En kritik noktalardan biri ise, yeni sit statülerinin plan hükümlerindeki 8.4.1.1 Orman Alanları maddesi ile çelişmesidir. Söz konusu madde maden faaliyetlerinde ÇED zorunluluğu ve sıkı koruma ilkesi getirirken, yeni sit statüsü bu alanlarda madencilik ve hafriyat faaliyetlerine izin veren bir kapı aralamaktadır. Bu durum hem üst ölçekli plan kararlarına hem de “koruma-kullanma dengesi” ilkesine açıkça aykırıdır.

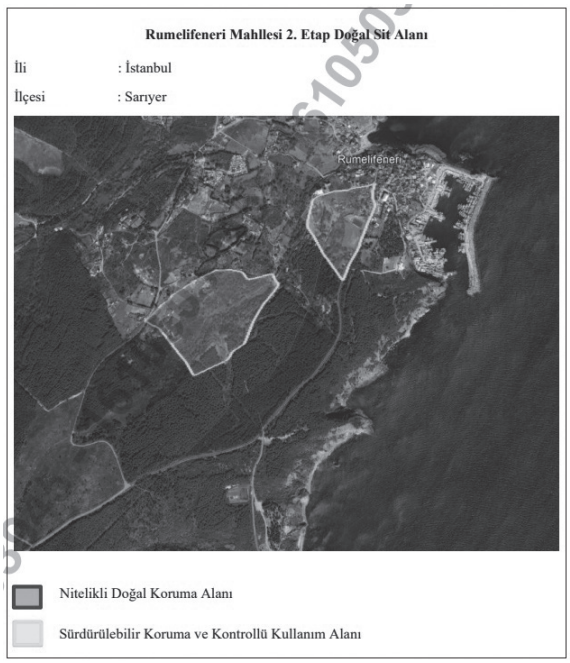
Sonuç olarak bu sit derecesi değişikliği, üst ölçekli plan kararlarını, orman bütünlüğünü, ekolojik koridorları ve kamu yararı ilkesini zedelemekte; Beykoz’un doğal karakterini bozucu, Kuzey Ormanları’nı parçalayarak ekosistemi geri dönülemez şekilde tehdit eden bir niteliğe sahiptir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, kamu yararına aykırı bu imar planı değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.82. **Sarıyer İlçesi, Rumelifeneri Mahallesi 2. Etap Doğal Sit Alanı Tescili**

5 Aralık 2025

Sarıyer İlçesi Rumelifeneri Mahallesi’nde yer alan ve İstanbul’un henüz yapılaşmamış nadir doğal alanlarından biri olan 2. Etap Doğal Sit bölgesi, Karadeniz kıyısı boyunca uzanan Kuzey Ormanları’nın bir parçası olarak kentin karbon yutak alanları, biyolojik çeşitliliği, su havzaları ve mikro

iklimi açısından kritik bir ekolojik çekirdek niteliğindedir. Bu alanların "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" statüsüne geçirilmesi, adında koruma vurgusu taşısa da düşük yoğunluklu turizm, rekreatif kullanım, altyapı tesisleri ve hatta madencilik gibi faaliyetlere belirli koşullar altında izin vermesi nedeniyle yoğun yapılaşma baskısını artıracak ve bölgenin doğal bütünlüğünü geri dönülmez biçimde zayıflatacaktır.

Nitekim bölgenin bir kısmı 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda "Gelişimi ve Yoğunluğu Denetim Altında Tutulacak Alan" lejantında olup, bu alanların çevresel sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda sıkı denetim altında planlanması gerektiği hükme bağlanmıştır; diğer kısmı ise Boğaziçi Kanunu kapsamındaki "Boğaziçi Alanı"nda yer almakta olup doğal güzelliklerin, kültürel değerlerin ve siluet bütünlüğünün korunması zorunluluktur. Ancak sürdürülebilir koruma statüsü altında yat limanı, turizm tesisleri, tekne imal yerleri, günübirlik kullanım alanları, tarım-hayvancılık faaliyetleri ve çeşitli altyapı yatırımlarının mümkün hale gelmesi, ormanlık alanların parçalanmasına, habitat bütünlüğünün bozulmasına ve ekolojik koridorların kesintiye uğramasına yol açacak bir zemin oluşturmaktadır.

Bu esneklik yalnızca flora ve fauna kaybına değil, aynı zamanda bölgenin doğal peyzajı ve kültürel varlıkları için de tehdit oluşturmaktadır; örneğin Antik Mendirek ve çevresi gibi benzersiz alanlar madencilik ve hafriyat faaliyetlerine açık hale gelebilmektedir. Sit derecesinin düşürülmesi, koruma amaçlı imar planlarında doğal karakteri bozacak işlevlerin eklenmesini kolaylaştırmakta, üst ölçekli plan kararları ve Boğaziçi Kanunu'nun temel ilkeleriyle çelişmekte; kamu yararı yerine ticari ve turistik kullanım baskısını önceleyen bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

Bu nedenle, Rumelifeneri 2. Etap Doğal Sit alanının koruma derecesinin düşürülmesi, bölgenin ekolojik bütünlüğü, doğal peyzajı ve kültürel mirası için ciddi riskler barındırmakta olup şehircilik ilkeleri ve sürdürülebilir çevre yönetimi hedefleriyle bağdaşmamaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu plan değişikliğine karşı dava açtığımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.83. **Bakırköy Basınköy'de Kıyı Alanlarını ve Kamusal Müşterekleri Sermayeye Devretme Girişimine Karşı Yargıdayız**

16.12.2025

İstanbul ili, Bakırköy ilçesi, Basınköy Mahallesi 712 ada 7 parsel ve yakın çevresini kapsayan "Rezerv Yapı Alanı" konulu 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliklerine karşı yargı süreci başlatılmıştır. Söz konusu planlama alanı, Florya Atatürk Ormanı'na komşu olması ve yakın çevresindeki Atatürk Deniz Köşkü, Kibrithane gibi tescilli kültür varlıklarıyla kurduğu mekânsal ilişki nedeniyle, kentin doğal ve tarihsel mirası açısından yüksek öneme sahip stratejik bir bölgedir. Alanda çok sayıda bitki grubu bulunmaktadır.

Plan değişikliğinin teknik açıdan en kritik sorununu alanın jeolojik yapısı oluşturmaktadır. Yerleşime Uygunluk Haritalarına göre "ÖA-2a" (Heyelan Nedeniyle Ağır Önlemler Alınması Gereken Alan) olarak tanımlanan ve yüksek yer ivmesi değerine sahip olan bölge, bilimsel veriler ışığında yapı yoğunluğunun kısıtlanması gereken hassas bir dokudadır.

Ancak dava konusu planlar, bu bilimsel gerçekliğin aksine, meri planlarda "Park ve Dinlenme Alanı" ile "Sosyal ve Kültürel Tesis (Kütüphane ve Halk Eğitim Merkezi)" fonksiyonuna ayrılmış olan kamusal alanları tasfiye ederek 200 ki/ha konut kullanımına açmaktadır. Plan notlarında yer alan "eğimden dolayı açığa çıkan 2 bodrum katın iskân edilebileceği" yönündeki hüküm, bölgedeki

yapı ve nüfus yoğunluğunu hesaplanan değerlerin çok üzerine çıkaracak niteliktedir.

Bu durum, yalnızca teknik altyapı ve sosyal donatı dengesini bozmakla kalmayıp, kıyı alanındaki kamusal erişilebilirliği de özel mülkiyet lehine kısıtlamaktadır. İlgili kurum görüşlerinde dahi bölgedeki sağlık ve ibadet alanlarının yetersizliği vurgulanırken, mevcut donatı fonksiyonlarının kaldırılarak yapı yoğunluğunun artırılması, şehircilik ilkeleri ve kamu yararı ile açıkça çelişmektedir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; deprem ve heyelan riski taşıyan bir kıyı bandında, kamusal alanları tasfiye eden bu planlama kararlarının iptali için hukuki mücadelemizi sürdüreceğimizi bildiririz.

2.1.84. **Arnavutköy İlçesi Karaburun ve Yeniköy Mahalleleri İmar Planlarına İlişkin Yargı Kararı**

18.12.2025

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Arnavutköy ilçesi, Karaburun ve Yeniköy Mahallelerini kapsayan alanda Millet Bahçesi yapılmak üzere askıya çıkarılan plana ilişkin TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak 20223 yılında açtığımız dava kapsamında itirazlarımız ve bilirkişi raporuna ilişkin olarak İstanbul 5. İdare Mahkemesi;

"…dava konusu imar planlarına yönelik hazırlanan plan açıklama raporlarının ölçeğinin gerektirdiği detayda hazırlanmadığı, 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Raporunda yer seçimine yönelik analiz ve sentezin yer almadığı, bu ölçekte planın en temel konusu olan yer seçimi kararının getirilmemiş olduğu, planlama alanının yakın çevresi ile nasıl bir entegrasyon sağlayacağının belirlenmediği, fonksiyon tanımlamalarının gösterilmediği, kıyı alanının sadece ada şeklinde belirtildiği ve fonksiyonların ayrışmasının verilmediği, ulaşım sirkülasyonunun çözülmediği ve otopark alanı gösterilmediği, sadece bisiklet yolunun gösterildiği, 19.50 metrelik yolun hem erişebilirlik hem de ulaşım güvenliği açısından etkisinin analiz edilmediği ve plan kararına yansımadığı,

"1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Raporunda ise, kullanım fonksiyonlarına yönelik yapılaşma şartları, yaya-taşıt erişimi, otopark çözümü, yeşil alan sistemi vb. konulara yer verilmediği, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında yer alan fonksiyonların ve yapılaşma koşullarının avan projeye bırakıldığı, alanın sadece bütünsel olarak gösterilip, detayların avan projeye bırakılması nedeniyle 1/1000 ölçekli planda olması gereken kararların yer almadığı, bu durumun plan hiyerarşinin de sağlanamaması anlamına geldiği, plan paftalarında alanın yakın çevresi ile ilişkisinin nasıl kurulacağına dair gösterimlerin yer almadığı, planlama alanının büyüklüğü net bir biçimde plan raporunda tanımlanmadığı, plan raporunda yer alan büyüklükler arasında tutarsızlık bulunduğu, dolayısıyla teknik yönden yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Yine Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik gereğince kıyılarda doldurmanın sadece kamu yararının gerektirdiği hallerde daha uygun alternatifler bulunmaması veya kıyı alanının yetersizliği nedeniyle ve uygulama imar planı kararı ile yapılabileceği, dava konusu alanda doldurma yapılabilmesi için öncelikle kamu yararının olması dışında bu dolgunun yapılabilmesi için uygun alternatiflerin bulunmaması ve kıyının yetersizliğinin belirlenmesi gerektiği, dava konusu imar planlarına ilişkin plan açıklama raporlarında ise, kıyıda planlanan fonksiyonları ve dolguya neden ihtiyaç duyulduğunun açıklanmadığı, kıyıdan başka yerde yapılması mümkün olan millet kıraathanesi, cami, mescit yapıları ile açık spor alanları, meydan, tematik bahçeler gibi açık alan kullanımlarına dair denizin doldurulmasının zorunluluğuna yönelik açıklamalara yer verilmediği görülmektedir." şeklinde hükmetmiştir.

Bu bağlamda açtığımız dava kapsamında yapılması planlanan Millet Bahçesi'nin imar mevzuatına, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu

yararına uygun olmadığı kanaatine varılmış ve dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık görülmemiştir.

2.1.85. **TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi olarak Ataşehir Kayışdağı'nda Eğitim Alanının "Ticaret + Konut" Fonksiyonuna Dönüştürülmesine Karşı Hukuki Mücadele Başlattık!**

30.12.2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; Anayasa'nın 135. maddesi ve 6235 sayılı Kanun'un tarafımıza yüklediği, şehir planlarının kamu yararına uygunluğunu denetleme görevi uyarınca; Ataşehir Kayışdağı Mahallesi 1845 ada 18 parsel sayılı taşınmazın "Özel Eğitim Alanı" fonksiyonundan çıkarılarak "Ticaret + Konut" alanına dönüştürülmesine ilişkin imar planı değişikliklerine karşı TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nin başlanmış olduğu hukuki sürece müdahil olduğumuzu duyururuz. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanan bu planlama süreci, ağır sorunlar barındırmaktadır; Milli Eğitim Bakanlığı'nın yasal görüşü alınmaksızın ve hiçbir teknik gerekçe sunulmaksızın bir eğitim alanının tasfiye edilmesi, bölgenin sosyal donatı dengesini ve plan bütünlüğünü geri dönülemez şekilde bozmaktadır. Çevre dokusuyla uyumsuz şekilde belirlenen 1,80 emsal ve 9 katlık yapı yoğunluğu, bölgeye ciddi bir nüfus ve altyapı yükü getirecek, kamu yararından ziyade rant odaklı bir yapılaşmanın önünü açacaktır.

Anayasa'nın 56. maddesinde yer alan "sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını" savunma sorumluluğumuz gereği, TMMOB Şehir Plancıları Odası tarafından açılan davaya katılma talebinde bulunarak; hukuka, şehircilik ilkelerine ve toplum çıkarlarına aykırı olan bu işlemlerin ivedilikle yürütmesinin durdurulması ve iptali için yargı nezdindeki mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğimizi kamuoyuna bildiririz.

2.1.86. **Sarıyer Parkorman Planları Bir Kez Daha Hukuksuz Bulundu!**

12 Ocak 2026

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 06/12/2016 tarih ve 12538 sayılı işlemi ile onanan İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Parkorman Tabiat Parkına ilişkin "1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği" ve "1/1000 Uygulama İmar Planı Değişikliği" ile bu değişikliklerin dayanağı olan "Uzun Devreli Gelişme Planı"nın; haksız ve hukuka aykırı olduğu, NİP Değişikliği ile plan lejantına "Plan Değişikliği Sınırı" ilave edilerek Otopark Alanı olarak belirlenmiş olan kısmın Kontrollü Kullanım Bölgesine dönüştürüldüğü, plan notlarına göre inşaat alanlarının arttırıldığı, "4.3.1. Kapalı Otopark Alanı" başlıklı plan notuna eklenen not ile otopark alanında iki ile sınırlandırılan bodrum kat sayısının artırıldığı, "4.2.2. Mola Noktaları" başlıklı plan notunun b bendine eklenen son cümle ile Sürdürülebilir Koruma Bölgesinde yer alan mola noktalarında "zeminde doğal malzemeler ile düzenleme" yapılabilmesine imkân verildiği, "4.3. Kontrollü Kullanım Bölgesi" başlıklı plan notundaki bodrum katı ifadesi "bodrum katlar" olarak değiştirilerek tabiat parkı olarak belirlenmiş alanda yapılacak yapılarda birden fazla bodrum kat inşa edilmesine olanak sağlandığı, hem flora hem de fauna açısından oldukça zengin olan Park Orman Tabiat Parkının, korunması ve sürekliliğinin sağlanması gereken "korunan alanlardan" biri olduğu, dava konusu imar planı ile bu doğal değerlerin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasına ilişkin koruma kararları ile kullanma kararları arasındaki denge kullanma

lehine bozulduğu, orman alanının bir parçası olan ve doğal yaşamın bulunduğu alana imar planı ile kalıcı yapılar inşa edilmesine izin verildiği, sürekli bir nüfusun bulunmasına sebep olacak kararlar getirildiği iddialarıyla iptalini istediğimiz planlara ilişkin;

İstanbul 10. İdare Mahkemesi tarafından;
- Planların Kademeli Birlikteliği İlkesine Aykırılık: Üst ölçekli plan olan 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı (ÇDP), Tabiat Parklarında sadece "sökülebilir" yapı elemanlarına ve temel ihtiyaçlara (yeme-içme vb.) izin vermektedir. Ancak dava konusu alt ölçekli planlar, kalıcı yapı niteliğindeki "konaklama üniteleri" (bungalovlar) önererek üst ölçekli plan kararlarını ihlal etmiştir.
- Fonksiyon Değişikliği ve Yoğunluk Artışı: Alan, önceki planlarda "Günübirlik Kullanım Alanı" iken, yeni planlarla fiilen "Konaklama Alanı"na (Kamping/Bungalov) dönüştürülmüştür. Plan notları ve yapılaşma koşullarıyla inşaat alanı artırılmış; 53 adet bungalov, idari binalar ve havuz gibi yapılarla "Kontrollü Kullanım Bölgesi"nde yapılaşma baskısı oluşturulmuştur.
- ÇED Sürecindeki Usulsüzlük: Planlama teknikleri açısından, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinin plan onayından önce tamamlanması ve plana veri oluşturması gerekirken, bu süreç planlardan sonra işletilmiştir. Ayrıca daha önce verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararı başka bir mahkemece (13. İdare Mahkemesi) iptal edilmiştir.
- "Zaruri İhtiyaç" İlkesinin İhlali (Orman Kanunu): 6831 sayılı Orman Kanunu'na göre, orman alanlarında sadece ziyaretçilerin "zaruri ihtiyaçlarını" karşılayacak yapılara izin verilebilir. Mahkeme, metropolün (şehrin) hemen dibindeki bir parkta, kalıcı konaklama tesislerinin (bungalovların) bir "zaruri ihtiyaç" olmadığına hükmetmiştir.

Mahkeme, Danıştay'ın bozma kararı sonrası yaptığı sınırlı incelemede de; yapılan değişikliklerin inşaat alanını artırıcı nitelikte olduğu, günübirlik kullanımın konaklamaya dönüştürüldüğü ve bunun üst ölçekli plan ile kanunlara aykırı olduğu sonucuna vararak işlemin hukuka uygun olmadığına karar vermiştir.

2.1.87. **Selimiye Camii Restorasyonunda Tarihi Katmanların ve UNESCO Dünya Miras Değerlerinin Korunmasına Yönelik Yargı Kararı**

12 Ocak 2026

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Mahkemesi; UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan Edirne Selimiye Camii'nin restorasyon sürecine dair TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak açtığımız ve yürütme durdurma kararı verilen davaya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan itirazı reddetmiştir. Davanın temelinde, caminin harim kısmı, ana kubbe ve yarım kubbelerinde yer alan kalem işi bezemelerin niteliğinin korunması yer almaktadır.

Mahkemenin, yürütmeyi durdurma kararını onarken dayandığı gerekçeler, restorasyon etiği ve koruma tarihi açısından belirleyici niteliktedir.

Kararda, ICOMOS Türkiye Milli Komitesi ve bilirkişi raporlarına atıfla, yapının 16. yüzyıldaki özgün ana kubbe bezemelerine dair ellerinde somut bir belge, çizim veya kanıt bulunmadığı vurgulanmıştır.

Bakanlığın sadeleştirme amacına karşın mahkeme; mevcut bezemelerin yaklaşık 200 yıllık bir geçmişe sahip olduğunu, Osmanlı'nın geç dönem üslubunu yansıttığını ve yapının 2011 yılında UNESCO listesine mevcut haliyle kaydedildiğini hatırlatmıştır. Koruma kuramı açısından, altta kaldığı varsayılan ancak hakkında kesin bilgi olmayan bir döneme ulaşmak adına, eldeki somut,

nitelikli ve tarihi belge niteliği taşıyan bir katmanın yok edilmesi kabul edilemez bulunmuştur.

Sonuç olarak yargı makamı, somut belgeye dayanmayan bu müdahalenin bilimsel bir restorasyon çalışmasından ziyade, hatalı bir "rekonstrüksiyon" girişimi olacağını tespit etmiştir. Projenin uygulanması halinde eşsiz bir kültür varlığı üzerinde telafisi imkânsız zararlar doğacağı ve idari istikrar ilkesinin zedeleneceği belirtilerek, Bakanlığın yürütmeyi durdurma kararına yaptığı itiraz reddedilmiştir.

Selimiye Camii'nin taşıdığı özgün kültürel değerler, yalnızca bugünün değil, gelecek nesillerin de korunması gereken evrensel bir mirasıdır. Bu eşsiz eserin korunmasına yönelik hukuki ve teknik sürecin titizlikle takipçisi olacağımızı kamuoyuna duyururuz.

2.1.88. **Kadıköy Rıhtım'da Bilimsel Gerçekler Hukuk Marifetiyle Yok Sayılmıştır!**

20 Ocak 2026

İstanbul ili, Kadıköy ilçesi, Rıhtım Mevkiinde bulunan kıyı dolgu alanı üzerinde yapılması planlanan cami, yeraltı otoparkı ve müştemilat projesine dair İstanbul 3. İdare Mahkemesi tarafından verilen iptal kararı, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 15.12.2025 tarihli kararı ile bozulmuş ve davanın reddine karar verilmiştir. Bu karar kentin en hassas noktalarından biri olan Kadıköy Rıhtımı'nda, bilimin ve tekniğin uyarılarını "kesinleşmiş plan" zırhı arkasına saklanarak yok sayan, kentsel koruma hukukuna ağır bir darbe vuran bir nitelik taşımaktadır.

Dava sürecinde hazırlanan ve yerel mahkemenin iptal kararına dayanak oluşturan bilirkişi raporu, projenin Kadıköy'e vereceği zararları tartışmaya yer bırakmayacak şekilde şu gerekçelerle ortaya koymuştur;

Halihazırda bir ulaşım aktarma merkezi olan Rıhtım bölgesine, hiçbir trafik analizi yapılmadan 20 bin kişilik bir kapasite ve 1242 araçlık otopark yüklenmesi, bölgeyi bir ulaşım kaosuna sürükleyecektir. Proje, Kıyı Kanunu'nda belirtilen emsal sınırlarını 24,2 kat, yükseklik sınırlarını ise minarelerde 14,6 kat aşmaktadır. İstanbul'un simge yapısı Haydarpaşa Garı'ndan dahi yüksek olan 80 metrelik minareler ve 51 metrelik kubbe, kentsel sit alanının ve tarihi siluetin geri dönülemez şekilde tahrip edilmesi anlamına gelmektedir. Proje kapsamında, üzerinde tescilli ağaçların bulunduğu mevcut aktif yeşil alanın altına yeraltı otoparkı inşa edilmesi, hem ağaçların geleceğini tehlikeye atmakta hem de yaya odaklı kamusal alanı taşıt odaklı bir ranta kurban etmektedir. Teknik incelemeler, 500 metrelik yürüme mesafesinde bulunan dört ayrı caminin varlığıyla, bölgede böyle bir dini tesis ihtiyacının bulunmadığını saptamıştır.

Bilimsel bir gerçeklik olarak vurgulamak gerekir ki; söz konusu proje alanı, jeolojik açıdan sıvılaşma riski en yüksek olan hassas bir "kıyı dolgu alanı" niteliğindedir. İstanbul'un beklenen deprem gerçeği ve zemin yapısının dinamik tepki karakteristikleri dikkate alındığında, bu tür stabil olmayan alanlar üzerine devasa yapı kütlelerinin inşa edilmesi, kentsel dayanıklılık ilkelerini temelden sarsmaktadır. Dolgu alanlarının deprem anındaki davranış biçimi, üzerine yüklenen orantısız inşaat alanı ve yoğun trafik yüküyle birleştiğinde, kenti olası bir afette çok daha kırılgan hale getirmekte ve açıkça can ve mal güvenliğini tehdit etmektedir. Bölge İdare Mahkemesi, bilirkişi raporundaki hayati uyarıları; projenin dayanağı olan imar planlarının daha önce kesinleşmiş olması ve cami yapılarının Kıyı Kanunu'ndaki yükseklik sınırından muaf tutulması gibi usuli ve yönetmelik odaklı yorumlarla geçersiz kılmıştır. Mahkeme, kentin fiziksel gerçekliğini ve gelecekte yaşanacak altyapı kaosunu değil, idari işlemlerin kâğıt üzerindeki hiyerarşisini öncelemiştir. Bilimin "burada bu ölçekte bir yapı yapılamaz" dediği noktada, yargı "plan kesinleştiyse yapı yapılabilir" diyerek kentsel yağmanın önünü açmıştır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; Kadıköy'ün siluetini, kıyılarını, tescilli ağaçlarını ve kamusal haklarını, "plan kesinleşti" bahanesinin arkasına sığınan rant odaklı projelere teslim etmeyeceğiz. Bilimsel raporların haklılığımızı tescil ettiği bu süreçte, Bölge İdare Mahkemesi'nin bu hatalı kararını temyiz ederek mücadelemizi Danıştay nezdinde sürdüreceğiz. Kadıköy Rıhtımı İstanbulluların müşterek yaşam alanıdır!

Hukuku, şehircilik ilkelerini ve kamu yararını savunmaya sonuna kadar devam edeceğiz!

2.1.89. **Bolu Kartalkaya'da Yaşananları Unutmadık, Unutturmayacağız!**

21.01.2026

Bolu Kartalkaya Kayak Merkezi'nde bulunan bir otelde, 21 Ocak 2025 tarihinde meydana gelen ve 78 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği yangın faciasının üzerinden bir yıl geçti. Aradan geçen zamana rağmen bu felaketin yarattığı acı, öfke ve sorumluluk duygusu tazeliğini korumaktadır. Yaşamını yitiren yurttaşlarımızı saygıyla anıyor, yakınlarının acısını paylaşıyoruz.

Kartalkaya'da yaşananlar, tekil bir olay ya da beklenmedik bir kaza değildir. Bu facia; yapı üretim süreçlerinde, kullanım aşamasında ve kamusal denetim zincirinde biriken ihlallerin, ihmallerin ve bilinçli görmezden gelmelerin sonucudur. Yangın güvenliği açısından hayati öneme sahip düzenlemelerin, yalnızca mevzuatta var olması; uygulama, denetim ve süreklilik sağlanmadığı sürece yaşamı korumaya yetmemektedir.

Yapıların projelendirilmesinden inşa edilmesine, ruhsatlandırılmasından işletilmesine kadar geçen tüm süreçlerde yangın güvenliği; mimari tasarımın, mühendislik çözümlerinin ve kamusal denetimin ayrılmaz bir parçası olmak zorundadır.

Kaçış yollarının sürekliliği, yangın merdivenlerinin işlevselliği, algılama ve söndürme sistemlerinin çalışır durumda olması, yapı malzemelerinin yangın performansı ve düzenli bakım-denetim süreçleri yaşamsal önemdedir. Kartalkaya'da yaşanan facia, bu bütüncül yaklaşımın nasıl terk edildiğini açık biçimde ortaya koymuştur.

Denetimin piyasa ilişkilerine bırakıldığı, sorumluluğun idareler, işletmeler ve özel kuruluşlar arasında parçalandığı yapı üretim süreci; insan yaşamını doğrudan tehdit etmektedir. Yapı güvenliği, maliyet hesabına indirgenemez. Kamusal kullanım içeren yapılarda, güvenliğin sürekliliği yalnızca işletmecinin inisiyatifine bırakılamaz; etkin, bağımsız ve denetime dayalı bir kamu sorumluluğu olarak ele alınmalıdır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak bir kez daha vurguluyoruz:

Yangınlar kader değildir. Bu tür facialar; bilimsel ve teknik ilkelerin dışlandığı, mesleki birikimin yok sayıldığı ve denetim mekanizmalarının etkisizleştirildiği bir yapı üretim düzeninin sonucudur. Yaşam hakkı, yapı güvenliği üzerinden pazarlık konusu yapılamaz.

Kartalkaya faciasının yıl dönümünde çağrımız nettir: Yangın güvenliği başta olmak üzere yapı güvenliğine ilişkin tüm süreçler kamusal yarar doğrultusunda yeniden ele alınmalı; meslek odalarının bilgi ve deneyimi dışlanmadan, bütüncül ve bağlayıcı denetim mekanizmaları hayata geçirilmelidir. Sorumluların hesap vermediği her süreç, yeni felaketlerin zeminini hazırlamaktadır.

Bu facianın unutulmaması, sorumlulukların görünür kılınması ve benzer acıların bir daha yaşanmaması için sürecin takipçisi olmayı sürdüreceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

2.2. Ortak Basın Açıklamaları

2.2.1. **Ataköy I. ve II. Kısımlar Modern Mimarlık Mirası Olarak Korunmalıdır**

23 Mayıs 2024

1957-64 yılları arasında tasarlanarak inşa edilen Ataköy I. ve II. Kısımlar, Türkiye'nin planlama ve mimarlık tarihindeki yeri ile modern mimarlık mirasının özgün bir örneğidir. Benzer niteliklere sahip Levent I-IV. Kısımlar 2008 yılında Kentsel Sit Alanı olarak tescil edilmişken Ataköy I. ve II. Kısımlar 2005 yılından günümüze kadar süren uğraşlara rağmen hak ettiği bu statüye ne yazık ki henüz sahip olamamıştır.

Buna rağmen, alanın konut, ticaret eğitim gibi işlevleri barındıran kentsel düzeni ve peyzajı bugüne dek büyük oranda korunmuştur.

Çağının en yenilikçi planlama ve mimarlık anlayışı ve en ileri yapım teknolojileri kullanılarak üretilmiş olan bu planlı konut alanının bütünlüğü son dönemde kentsel dönüşüm adı altında rant odaklı tehditler ile karşı karşıya kalmaktadır.

Bu kapsamda gündeme gelen F Blok'un yıkılması Ataköy I. ve II. Kısımların bütünlüğü ve yapının kendi mimari nitelikleri açısından kabul edilemez. Başta I. Kısımda yer alan F Blok olmak üzere Ataköy I. ve II. Kısımlardaki konutlara miras değerleri gözetilerek yaklaşılması ve güçlendirilerek geleceğe taşınması Türkiye'nin modern konut mirası açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu süreçte yer alan tüm karar vericileri bu hassasiyetle davranmaya davet ediyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

ICOMOS Türkiye 20. Yüzyıl Mirası Ulusal Bilimsel Komitesi

DOCOMOMO Türkiye Ulusal Çalışma Grubu

KORDER – Koruma ve Restorasyon Uzmanları Derneği

2.2.2. **Gezi Direnişi 11 yaşında, Adalet Yıllardır Kayıp!**

27 Mayıs 2024

Taksim Dayanışması, Gezi direnişinin 11'inci yıldönümü sebebiyle 27 Mayıs 2024 Pazartesi günü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası'nda basın toplantısı gerçekleştirdi. Taksim Dayanışması bileşenlerinin katılımıyla gerçekleşen toplantıda DİSK adına Asalettin Arslanoğlu, KESK adına Ensari Korkmaz, İstanbul Tabip Odası adına Osman Küçükosmanoğlu, TMMOB adına İstanbul İKK Sekreteri Seyfettin Avcı söz alarak birer konuşma yaptılar. Konuşmaların ardından haksız ve hukuksuz şekilde 25 aydır özgürlüklerinden mahrum edilen Gezi tutsaklarından Tayfun Kahraman ile Can Atalay'ın cezaevinden gönderdikleri mesajlar basın ve kamuoyu ile paylaşıldı.

Taksim Dayanışması adına Mücella Yapıcı'nın okuduğu basın açıklaması şu şekilde:
11 yıl önce bugün ülkemiz tarihinin en demokratik, en katılımcı, en barışçı, en feminist, en adaletli, en ekolojist, en genç, en renkli ve en mücadeleci halk hareketi, dünyadaki ve ülkemizdeki adaletsizliklere karşı GEZİ parkında buluştu. Buluşmakla kalmadı, ülkemizin siyasal, toplumsal ve kültürel tarihinde silinemeyecek kadar derin ve gökkuşağı gibi renkli bir iz bıraktı. Meydanları dolduran milyonların direnişi tüm renkleriyle dirençliliği, kararlılığı, çok sesli bir ezgiyi, yeryüzü sofrasında sıcak bir paylaşımı, kardeşleşmeyi, umudu simgeledi.

Tüm bu gerçekliğin karşısında GEZİ direnişini darbeyle, terörle ilişkilendirmek akılla, mantıkla, hukukla ve vicdanla izah edilemez. Bilinmelidir ki, GEZİ davası ve benzeri tüm siyasi davalarda "adalet" mekanizmasını iktidarın siyasi emellerinin aracı haline getirmiş olmak ülkemize yapılan en büyük kötülüklerden biridir.

Çünkü GEZİ'deki toplumsal refleksi sindirmeye çalışmak;
Kadın cinayetlerinden, doğa katliamlarına, 1 Mayıs Taksim meydan yasağından, eğitim ve sağlıktaki piyasalaştırma ve yozlaştırma uygula-

malarına kadar süren onlarca sorun karşısında tepkisizliği amaçlar.

Çünkü GEZİ'deki toplumsal refleksi sindirmeye çalışmak;
İliç'te milyonlarca ton toprağın altında nefessiz kalan işçilerin haklarına ve hatırasına kayıtsız kalmayı;

Tam on bir kenti yıkan depremlerin öncesi ve sonrasında yaşanan zafiyetlere, eksikliklere, aksaklıklara göz yummayı ve hepsinden önemlisi binlerce insan enkaz altında iken iktidarı korumak için yaşanan insanlık suçlarına ses çıkarmamayı amaçlar.

Çünkü GEZİ'deki toplumsal refleksi sindirmeye çalışmak;
Tahammül edilemez boyutlara varan hayat pahalılığının ve yüksek enflasyon karşısında bütün emekçilerin ve emeklilerin ücretlerini baskılayarak yoksullaştırmayı hedefleyen "sıkılaştırma" politikalarına sessiz kalınmasını amaçlar.
**
GEZİ davasında haklarından somut tek bir delil bile olmadan 7 yıldır tutsak edilen Osman Kavala için verilen ağırlaştırılmış müebbet cezası, 2 yıldır hukuksuzca hapsedilen Can Atalay, Tayfun Kahraman, Çiğdem Mater ve Mine Özerden için verilen 18'er yıllık hapis cezaları onanmış durumda.

Daha önce hakkında iki kez beraat kararı verilen Gezi davasındaki sözde delilleri yeniden kıymetlendiren; intikamcı, hukuk ve akıl dışı bir yargılama ile arkadaşlarımızın özgürlüklerini gasp edenlere, GEZİ'yi kriminalize etme çabaları karşısında sessiz kalanlara eğip bükmeden şunu söylemek istiyoruz: "Ağırlaştırılmış müebbet" cezasının ne anlama geldiğini, 7 yılı aşan tutukluluğun mahiyetini ve tüm bunların tek bir manalı delil içermeyen keyfi mahkeme kararlarına dayandığını bildikleri halde suskun kalanların bu hukuksal kumpası kuranlardan bir farkı kalmamaktadır. Arkadaşlarımıza yaşatılan bu uzun tutukluluğun siyasi, hukuki ve insani sorumluluğundan hiç kimse kendini vareste tutamaz. Sadece sizlerin değil, çocuklarınızın da geleceğini bağlayacak bu utanç dolu siyaseti yürütmekten veya buna karşı büründüğünüz sessizlikten vazgeçin! Bu utançtan kurtulmanın yolu topluma yaşatılan hukuksuzluk, haksızlık ve mağduriyetler karşısında ses çıkarmak, itiraz etmek, suskunluğu bozmaktır. Bu durum herkes için geçerlidir. Televizyon ve gazetelerde her gün etik, hukuk, hakkaniyet dersi veren gazeteci ve televizyonculara, demokrasinin bir bileşeni olduklarını iddia eden tüm sendikalara, meslek örgütlerine, derneklere, vakıflara, ülke yönetme iddiasındaki tüm siyasi partilere, sosyalist, muhafazakar, sosyal demokrat veya liberal bütün kişi, kurum ve kuruluşlara seslenmek istiyoruz.

GEZİ davasında yaşatılan bu haksızlığın son bulması için ses verin! Sessiz kalmak, görmezden gelmek bu haksızlığa, adaletsizliğe ortak olmaktır!

Talebimiz kısa, net ve somuttur: GEZİ adına hapiste tuttuğunuz herkesi derhal serbest bırakın! Serbest bırakmak zorundasınız çünkü bu dava öncesinde verilen beraat kararlarında da açıkça ifade edildiği gibi ortada gerçek anlamda bir "suç" ya da "suçlu" yoktur. Sermayeden ve iktidardan yana olan dünya düzeninde mücadele etmenin haklı ve meşru olduğunu yıllardır söylüyoruz. Büyük şairin tabiriyle ölümün adil olması için hayatın da adil olması gerekir. Adalet duygusunun yok edildiği bir ülkenin geleceği olur mu? Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmadığı, hatta verdiği kararlar iktidarın işine gelmediği için kapatılmasının en yetkili kanallardan dillendirildiği bir ülkede demokrasiden söz edilebilir mi?

11 yıldır söylediklerimizi bugün de hatırlatıyoruz: GEZİ Direnişi'nin gerçekten görülmesi gereken bir davası, unutturmayacağı değerleri ve kayıpları var. GEZİ Direnişi'nin Berkin'in, Hasan Ferit'in, Ali İsmail'in, Ahmet'in, Mehmet'in, Abdo Can'ın, Medeni'nin, Ethem'in katillerinden ve azmettiricilerinden sorulacak bir hesabı var. GEZİ Direnişi bu ülkenin dünü değil geleceğidir. Eşitlik, özgürlük, adalet ve demokrasi için sönmeyecek bir umut olmaya devam edecek.

Taksim Dayanışması

2.2.3. **Toplum, Kent ve Çevre İçin Haydarpaşa Dayanışması Basın Açıklaması**

6 Kasım 2024

Değerli Basın Emekçileri,

Haydarpaşa garı, limanı ve çevresinin 2000'li yıllardan bu yana iktidar ve emrindeki TCDD yöne-

timi tarafından büyük bir inatla sermayeye peşkeş çekilme girişimine karşı, toplumun tüm duyarlı kesimleri ile birlikte yılmadan ve usanmadan bir uğraşı veriliyor.

Kent toplum ve çevre için Haydarpaşa Dayanışması olarak, gerek hukuksal alanda, gerekse 19 yıldır durmaksızın sürdürdüğümüz Pazar nöbetleri ile, 2005 yılından bu yana yaşayan endüstriyel kültür varlığımız olan Haydarpaşa Garı'nın “”kültürel ve kamusal kimliğini” korumak için mücadele ediyoruz. Özellikle 2004 yılından itibaren, TCDD ve kamusal alanlarımızın özelleştirilmesine dair yasalar çıkartılarak, koruma kurulu kararları, koruma amaçlı imar planları yok sayılarak, şeffaflıktan uzak, gizli kapaklı projeler, sözleşmeler yapılıp kamu kaynakları milyonlarca lira zarara sokularak;

Deprem bekleyen bir kentin en önemli ulaşım yapıları ve ihtiyacı olan Haydarpaşa limanı, Haydarpaşa Garı, Sirkeci Garı, ulusal ve uluslararası gayrimenkul, turizm vb. sermayesinin emrine sunulmaya çalışılmıştır. Yıllar içinde bu amansız uğraşı “Haydarpaşa Manhattan Olacak”, “Haydarpaşa Venedik Olacak”, “Haydarpaşa Otel Olacak”, “Haydarpaşa Ticaret Merkezi Olacak”, “Haydarpaşa Kültür Merkezi Olacak” “Haydarpaşa Cruise Liman Olacak” “Haydarpaşa olimpiyat köyü olacak ve “Haydarpaşa Müze Olacak” gibi söylemler ve kentsel dönüşüm projeleri olarak karşımıza çıktı. Aynı inatla sürdürülen yasal ve toplumsal mücadelelerin sonucunda bütün bu projeler ortadan kaldırıldı. Ancak inat bitmedi.

Haydarpaşa Garının Gar işleviyle milyonlarca bedel ödenerek yapılan restorasyonu ve arkeolojik çalışmalar sona erip garlarımızın trenleriyle ve toplumla buluşması beklenirken bu kez karşımıza kültür endüstrisi sermayesi kültür vadisi projesi çıktı. TCDD'nin kendi müdürlüklerinin dahi İstanbul'un merkezi gar binası olan Haydarpaşa ve Sirkeci garlarına olan ihtiyacın ısrarla belirtilmesine rağmen TCDD yönetimi tarafından Ağustos 2024'te yapılan bir protokolle Haydarpaşa ve Sirkeci Garları 29 Yıllığına Kültür ve Turizm Bakanlığına devredildi. Hukuksuz ve kamu yararına aykırı bulunan bu protokole karşı TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası tarafından yasal girişimlerde bulunulmuştur.

Gerek protokol eki belgede demiryollarına bırakılan alanın büyüklüğü ve ardından yine gizli kapaklı hazırlanan ve son günlerde Kültür ve Turizm Bakanı tarafından kamuoyuna açıklanan bu yeni dönüşüm projesi taslağı, diğerlerinde olduğu gibi Sirkeci ve Haydarpaşa Garlarını, kamu yararı ve toplumun ulaşım hakkının gözetilmesi kaygılarından uzak bir şekilde, özel bir zümreye hizmet edecek bir kültür endüstrisi alanına dönüştürme çabasından başka bir şey değildir. Her türlü yöntem kullanılarak toplum nezdinde meşrulaştırılmaya çalışılan bu projeler incelendiğinde arkeo-park, müze, bienal ve performans sanatları merkezi gibi işlevlerle garın ana ulaşım merkezi olarak kullanımının geri plana atılacağı açık olarak anlaşılmaktadır. Asli görevi kültür varlıklarımızı korumak olan ve Haydarpaşa garının tüm işlevleri ile korunmasına dair kendi bünyesindeki Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu kararlarını dahi dava konusu etmiş Kültür ve Turizm Bakanlığına tekrar ve önemle hatırlatıyoruz. Haydarpaşa ve Sirkeci Garları dünyada iki kıtayı demir yolları ile birleştiren ve bir başka örneği bulunmayan, gerek uluslararası, gerekse ulusal koruma otoriteleri tarafından dünyanın “yaşayan endüstri mirası” olarak kabul edilmiştir. Bu “yaşayan” endüstriyel mirasının sermayeye peşkeş çekilerek öldürülmesine asla geçit vermeyeceğiz. Evrensel koruma ilkeleri, İstanbul'un deprem gerçeği ve ulaşım ihtiyaçları dikkate alınarak, garlarımızın “Gar” olarak kullanılmaya devam edilmesi ve trenlerimizle birlikte topluma bir an önce iade edilmesi yaşamsal bir zorunluluktur.

Toplumsal ihtiyaçları ve evrensel ilkeleri görmezden gelen tüm projeler gibi, meşruluktan uzak bu projeleri de reddediyoruz! Yirmi yıldır sürdürdüğümüz haklı mücadelemiz, Haydarpaşa ve Sirkeci garları tam kapasite ile topluma iade edilene kadar sürecektir.

Haydarpaşa Garı tren seferleri ve tüm işlevleriyle halkın kullanımına sunulana kadar “Haydarpaşa Gardır, Gar Kalacak!” demekten ve nöbetlerimizden vazgeçmeyeceğiz. Bu kapsamda tün duyarlı kesimleri ve halkımızı Cumartesi 12.30'da Kadıköy iskele meydanından Haydarpaşa garına düzenlediğimiz yürüyüşe ve 13.30'da garda basın açıklamasına katılmaya davet ediyoruz.

#HaydarpaşaGardırGarKalacak
Toplum, Kent ve Çevre İçin Haydarpaşa Dayanışması

3

Üye Toplantıları

MİMARLAR ODASI
İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
2.BÖLGE TOPLANTISI

3.1. Danışma Kurulu Toplantıları

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem çalışmaları kapsamında, Şube çalışma programının değerlendirilmesi, mesleki ve toplumsal gelişmelerin birlikte ele alınması ve üyelerin görüş, öneri ve beklentilerinin tartışılması amacıyla 2024 yılında iki adet 2025 yılında bir adet Danışma Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Delegelerin, komite ve komisyonlar ile Oda çalışmalarına katkı sunan üyelerin katılımıyla yapılan toplantılarda; ülkede ve kentlerde yaşanan siyasal, toplumsal ve ekonomik gelişmelerin mimarlık mesleğine ve meslek alanına etkileri değerlendirilmiş, meslek odalarının kamusal rolü, örgütlenme ve dayanışma olanakları ile Şubenin yürüttüğü ve planladığı çalışmalar ele alınmıştır.

Danışma Kurulu toplantılarında, meslek ve meslektaş sorunlarına ilişkin görüşler paylaşılmış; mesleki hizmetler, mesleki uygulama politikaları, eğitim, örgütlenme süreçleri ve Şubenin çalışma önceliklerine dair katkılar alınmıştır. Bu toplantılar, Şube çalışmalarının ortak akılla değerlendirilmesine ve döneme ilişkin yol haritasının katılımcı bir zeminde tartışılmasına olanak sağlamıştır.

3.2. Bölge Toplantıları

3.2.1. **TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 1. Bölge Toplantısı Edirne'de Yapıldı**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 1. Bölge Toplantısı 18-19 Mayıs 2024 tarihlerinde Edirne'de gerçekleştirildi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ile şubeye bağlı Anadolu I BKBT, Anadolu II BKBT, Trakya BKBT, Edirne, Yalova, Lüleburgaz, Çorlu, Silivri, Çerkezköy, Keşan, Tekirdağ temsilcilik yönetim kurulu üyeleri ile Kırklareli'nden temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilen toplantı; açılış konuşmalarının ardından "tanışma, şube ve temsilciliklerin çalışmaları hakkında bilgi aktarılması, mevcut durum değerlendirmesi, örgütsel durum değerlendirmesi ve planlama" maddeleri ile devam etti.

Bölge toplantısının birinci gününde yürütülen çalışmalar, etkinlikler, kent mücadeleleri, üye durumları, meslek alanının sorunları ve benzeri konular hakkında bilgilendirmeler yapıldı. İkinci

gün, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve temsilciliklerinin içinde bulunduğu mevcut durum her birim tarafından değerlendirildi ve geleceğe dair fikirler sunularak verimli bir tartışma ortamı oluşturuldu.

Toplantıya katılan tüm birimlere katkılarından dolayı teşekkür ederiz.Toplantı sonrasında yayımlanan sonuç bildirisi aşağıdadır:

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Çalışma Dönemi'nin ilk bölge toplantısı 18-19 Mayıs 2024 tarihlerinde Edirne'de gerçekleştirildi. Şube ve BKBT yönetim kurulları ile şube denetleme kurulunun katılımıyla düzenlenen toplantı, ülkenin içerisinde bulunduğu koşulları da göz önünde bulunduran bir anlayışla durum tespitleri üzerinden çözüm önerilerine odaklanan bir yaklaşımla gerçekleştirildi.

Mart ayında yapılan yerel seçimlerin etkisinin farklı alanlarda ve boyutlarda tezahür ettiği bir ortamda ekonomik kriz derinleşmeye devam etmektedir. Sömürünün sınırlarının aşıldığı, kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin her geçen gün tırmandığı, toplumsal cinsiyet eşitliğinin yok sayıldığı, yoksulluğun yaygınlaştığı, açlığın ve sefaletin toplumda derin izler bıraktığı, eşitsizliğin doruğa çıktığı, sınıflar arası çelişkinin derinleştiği, iş cinayetlerinin sorgulanmadığı ve sorumlularının yargılanmadığı, hukuksuzluğun düzenin temel araçlarından biri haline geldiği, toplumun tüm kesimlerinin demokratik kazanımlarının ellerinden alınmaya çalışıldığı, güvencesiz ve esnek çalışma koşullarının dayatıldığı, yüksek enflasyon ve derin yoksulluk koşullarında emekliler başta olmak üzere tüm emekçi kesimlerin belinin büküldüğü, sistemin iktisadi çöküşünün çelişkilerini tüm çıplaklığıyla deneyimlediğimiz bir dönemde temel insani değerlere sahip çıkmanın, adalet, demokrasi ve hukuk mücadelesini sürdürmenin taşıdığı önemin farkındayız.

Bu temel tespitlerden hareketle bölge toplantısında; ülke gündeminin genel durum değerlendirmesi ekseninde kentler ve yaşam alanları üzerinden yürütülen rant politikaları, mimarlık mesleğinin karşı karşıya kaldığı sorunlar ve tehditler, meslek örgütümüze yönelik saldırılar, meslektaşlarımızın ekonomik, demokratik ve akademik sorunları gibi gündemler kapsamlı bir şekilde değerlendirilerek, çözüm önerileri getirilmiştir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak Mimarlar Odası'nın kuruluşunun 70. yılında, ülkemizin ve mesleğimizin geleceğine sahip çıkma geleneğinin bugüne taşıdığı tarihsel sorumluluğun bilincindeyiz. Kısa-orta ve uzun vadede çalışma programımızı ve geleceğimizi kurgularken, gücümüzü 70 yıllık özverili çalışmalar sonucu yarattığımız değerlerimizden ve demokrasi geleneğimizden alıyoruz.

70 yıllık tarihimizin bir demokrasi mücadelesi tarihi olduğunu bilerek; demokrasiye, kardeşliğe, birlik ve beraberliğe, eşitlik, özgürlük, adalet, barış ve dayanışmaya olan bağlılığımızı vurgularken, demokratik bir toplum ve insanca bir yaşam bilinciyle hareket ederek; iktidarın doğayı ve doğal yaşamı metalaştırarak sömürmesine, yaşam alanlarını yok etmesine karşı doğanın, insanların, hayvanların kısacası tüm canlıların yaşam hakkını savunmaya devam edeceğiz.

Rant odaklı politikalarla kültürel değerleri yozlaştıran, hukuksal denetimi devre dışı bırakan, şehircilik ve mimarlık mesleğine ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı, mücadelemizi ilk günkü gibi sürdürme kararlılığındayız.

Sistematik bir saldırı ve ablukayla karşı karşıya olan meslek odamızın bu tehditleri püskürtebilmesi için başta TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Büyükkent Bölge Temsilcilikleri (BKBT) ve 30 bin üyemizle dayanışmayı geliştiren, iç işleyişinde katılımcı demokrasiyi ve kolektif karar alma mekanizmasını merkezine alan bir kültürün egemen kılınması gerektiğini düşünmekteyiz.

Bu durum tespitlerinin ve değerlendirmelerin gerek siyasal gerekse de toplumsal düzlemde kabul gördüğünü ve toplumun geniş kesimleri tarafından da desteklendiğini; ancak sorunların doğru ve etraflıca ortaya konulmasının çözüm için katkı sağlasa da kalıcı kazanımların güçlü bir irade ve emekle elde edilebileceğini vurgulamak istiyoruz. Eleştiri ve özeleştiri mekanizmasının gereklerinden vazgeçmeden, büyük bir özveri ve motivasyonla çıktığımız bu yolda yeni dönemi de bu çalışma kararlılığı ile sürdüreceğiz.

Şubemiz ve bileşenlerinin ortaya koyduğu kararlı ve özverili çalışma isteği meslektaşlarımızla buluşacak; sorunlarımızı birlikte çözerek bir arada özgür ve demokratik bir yaşam için mücadeleyi

büyüteceğiz. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak bu doğrultuda gerekli tüm sorumluluklarımızı 70 yıldır olduğu gibi yerine getirmeye devam edeceğiz.

3.2.2. **TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 2. Bölge Toplantısı Çorlu'da Gerçekleştirildi!**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 2. Bölge Toplantısı, 22 Eylül 2024 tarihinde Çorlu'da, şube temsilciliklerinin katılımıyla başarıyla gerçekleştirildi. Toplantının gündemi, şubemiz ve temsilciliklerin bugüne kadar gerçekleştirdiği çalışmaların değerlendirilmesi, hedefler ve bir sonraki toplantıya kadar neler yapılabileceği üzerine odaklanıldı.

Toplantıya katılan tüm temsilciliklere ve katkı sağlayan herkese teşekkür ederiz. Bölge toplantımız, gelecekteki faaliyetler için önemli bir yol haritası çizmiştir.

3.2.3. **TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem 3. Bölge Toplantısı Tekirdağ'da Gerçekleştirildi**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem 3. Bölge Toplantısı, 13 Nisan 2025 tarihinde Tekirdağ Temsilciliği ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Bölge temsilciliklerimizin katılımıyla düzenlenen toplantıda, temsilciliklerin yürüttüğü çalışmalar değerlendirildi; örgütsel işleyiş, mesleki sorunlar ve gelecek çalışmalara ilişkin planlamalar ele alındı. Şube ve temsilcilikler arası dayanışmanın artırılması, yerel ölçekteki mesleki ve toplumsal gündemlerin takibi ile bölge ölçeğindeki ortak mücadele başlıkları da toplantının gündeminde yer aldı.

Toplantı sonunda, meslek alanımıza ve kamu yararına yönelik mücadele hattının ortaklaştırılması yönünde görüş birliği sağlandı.

3.2.4. **48. Dönem 4. Bölge Toplantısı Yalova'da Gerçekleştirildi!**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem 4. Bölge Toplantısı, 16 Kasım 2025 tarihinde Yalova'da, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yalova Temsilciliği'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantı,

İstanbul Büyükkent Şubesi ile bölge temsilciliklerinin katılımıyla, örgütlenme süreçlerini güçlendirmek ve mesleki mücadele başlıklarını birlikte değerlendirmek amacıyla düzenlendi.

Toplantıda; bölge temsilciliklerinin yürüttüğü çalışmalar ele alınarak mimarların meslek hakları, mesleki denetim süreçleri ve önümüzdeki döneme ilişkin çalışma başlıkları değerlendirildi. Kent ve meslek gündemini yakından ilgilendiren gelişmeler karşısında ortak tutumların geliştirilmesi, yerel çalışmaların şube politikalarıyla eşgüdümü ve kamu yararını gözetmeyen planlama ve yapılaşma süreçleri ile kent suçlarına karşı ortak mücadele hattının güçlendirilmesi vurgulandı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem 4. Bölge Toplantısı, Şubemizin örgütlü yapısını güçlendiren, temsilcilikler arası eşgüdümü artıran ve mimarlık mesleğinin kamusal niteliğini savunmaya yönelik ortak mücadeleyi besleyen önemli bir buluşma olarak değerlendirildi.

Başta ev sahipliği için TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yalova Temsilciliği olmak üzere, toplantıya katkı sunan tüm temsilciliklerimize ve katılan meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

3.3. Üye Toplantıları

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, 48. Çalışma Dönemi kapsamında, meslektaşların katılımını güçlendirmek, örgütsel işleyişi ortak akıl doğrultusunda sürdürmek ve mesleki

gündemleri birlikte değerlendirmek amacıyla üç adet geniş katılımlı üye toplantısı gerçekleştirmiştir.

Bu kapsamda, 17 Mart 2024, 3 Kasım 2024 ve 9 Kasım 2025 tarihlerinde düzenlenen üye toplantılarında; şube çalışmalarına ilişkin genel bilgilendirmeler paylaşılmış, mimarlık mesleğinin güncel sorunları ve meslektaşların karşı karşıya kaldığı yapısal güçlükler değerlendirilmiş, önümüzdeki döneme ilişkin çalışma başlıkları ve öneriler katılımcıların görüşleri doğrultusunda ele alınmıştır.

Üye toplantıları, şubemizin birlikte üretme, birlikte yönetme anlayışı doğrultusunda, katılımcı ve çoğulcu bir tartışma zemini yaratmayı; mesleki dayanışmayı güçlendirmeyi ve örgütlü mücadelenin sürekliliğini sağlamayı hedeflemiştir.

Bu toplantılar aracılığıyla, üyelerin şube çalışmalarına doğrudan katkı sunabildiği, görüş ve önerilerini paylaşabildiği önemli bir ortak buluşma alanı oluşturulmuştur.

48. Çalışma Dönemi boyunca gerçekleştirilen üye toplantıları, Şubemizin demokratik işleyişinin ve mesleki ve kamusal sorumluluk anlayışının temel bileşenlerinden biri olarak sürdürülmüştür.

3.4. Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği Taslağı Delege Toplantısı Gerçekleştirildi

19 Ekim 2025

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından, Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği taslağına ilişkin bilgilendirme yapmak ve delegelerin görüşlerini almak amacıyla düzenlenen Delege Toplantısı, 19 Ekim 2025 Pazar günü İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası'nda gerçekleştirildi.

Toplantı, 8-9 Ağustos 2025 tarihlerinde Ankara'da yapılan 49/2 Merkez Danışma Kurulu gündeminde yer alan ve 31 Ekim – 1 Kasım 2025 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilecek Olağanüstü Genel Kurul'da görüşülmesi planlanan Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği taslağına ilişkin sürecin, delegelerle birlikte değerlendirilmesi amacıyla düzenlendi.

Toplantıda, söz konusu yönetmelik taslağının içeriği, mimarlık mesleğinin icrası üzerindeki olası etkileri, mesleki denetim süreçleriyle ilişkisi ve uygulamada yaratabileceği sonuçlar ele alındı. Delegeler, taslak metin üzerinden görüş ve önerilerini paylaşarak, mesleğin kamusal niteliğinin korunması, mimarlık hizmetlerinin etik ve teknik ilkeler doğrultusunda yürütülmesi ve meslek alanının güvenceli biçimde düzenlenmesine yönelik değerlendirmelerde bulundu.

Karşılıklı fikir alışverişi ve tartışmalarla geçen toplantıda, delegelerin katkılarının Olağanüstü Genel Kurul sürecine taşınmasının önemi vurgulandı. Katılımcı ve çoğulcu bir mesleki tartışma zemininin gerekliliğine dikkat çekilerek, Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği'nin meslek ortamı açısından taşıdığı kritik öneme işaret edildi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, mimarlık mesleğini doğrudan ilgilendiren düzenlemelerin, üyelerin ve delegelerin aktif katılımıyla, ortak akıl ve mesleki sorumluluk bilinci çerçevesinde değerlendirilmesini temel bir ilke olarak benimsediğimizi bir kez daha vurguluyor; toplantıya katkı sunan tüm delegelerimize teşekkür ediyoruz.

NURSER ÖZTUNALI'YI
HATIRLAMAK
(4 Şubat 1947-28 Şubat 1999)
«Kadın
hareketinde,
kadınların
tarihinin
yazılmasını
istiyorum.»
Feminizm ve Mimarlık Buluşması:
Nurser Öztunali'yı Hatırlamak
Feminist, mimar Nurser Öztunali'yı (1947-1999)
hep birlikte anıyoruz.

4

Şube Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu

HAYDARPAŞA BİR BÜTÜNDÜR
HAYDARPA
DAYANIŞM
GÜVENLİK

18 Aralık 2004 tarihli *Resmî Gazete*'de yayımlanan TMMOB Mimarlar Odası Yönetmeliği 66. maddesi uyarıca Şube Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu'nun oluşumu, görev ve yetkileri belirlenmiştir. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şube Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu 2-4 Şubat 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen 48. Dönem Genel Kurulunda seçilerek göreve gelmiş 5 asıl ve 5 yedek üyeden oluşmuştur.

Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulunun ilk toplantısı 13.03.2024 tarihinde yüz yüze gerçekleştirilmiş, Onur Kurulu ve şubeler Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu ile çevrimiçi yapılan ortak toplantıdan sonra savunma talep yazılarının kurul başkanı imzası olması gerektiğinin belirtilmesi üzerine kurulumuz 12.09.2022 tarih ve 47/6 no'lu toplantısında "48. Dönem Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu Başkanlığını Huriye Savat'ın Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu Başkanı olarak belirlenmiş olduğunun Şube Yönetim Kuruluna iletilmesine" karar verilmiş, ardından Şube Yönetim Kurulunun kararı ile savunma talep yazıları Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu Başkanı imzası ile gönderilmiştir.

48. Dönem toplantılarımız kurul üyelerimizin katılımı ile yüz yüze olarak 14 kez, online olarak ise 2 kez yapılmıştır.

48/4 sayılı toplantı.

48/4 sayılı toplantı.

Mimarlar Odası Onur Kurulu'na yardımcı organ niteliğinde olan Şube Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu; Yönetim Kurulu tarafından iletilen konular üzerinde gerekli inceleme ve hazırlık çalışmalarını yaparak, üyelerimizin mimarlık mesleğini uygulama süreçlerinde, işverenleri ve meslektaşları ile aralarında oluşan şikâyet ve çözümsüzlüklerde öncelikle taraflar arasında uzlaşma sağlanması için çaba göstermiş, uzlaşma sağlanamayan konularda soruşturma işlemini yürütmüştür.

Soruşturma sonucunda mimarın mesleki uygulamalarında kusurlu davrandığının tespit edildiği durumlarda, konuya ilişkin rapor hazırlanarak Onur Kuruluna sevki önerisi ile Şube Yönetim Kuruluna sunulmuştur.

2024-2026 yılları arasında gerçekleşen Şube Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu toplantıları gündeminde toplam 1080 dosya yer almıştır. Bu konuların 500'ü Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, 580'i İstanbul Büyükkent Şube ve bağlı temsilciliklerin mesleki denetim biriminden gelmiştir. Şikâyet içerikli 13 adet dosyadan 1 üye farklı şubeye kaydını aldırdığı için konu şubesine iletilmiş, 4 dosya Onur Kuruluna sevk edilmiş, 2 dosya üzerinde ise uzlaşmaya gidilmiştir.

Başvuruların konu başlıkları ve sayıları:

- TC Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 4708 Sayılı Yapı Denetimi Kanununa aykırı davranışları tespit edilen 500 meslektaşımıza ilişkin dosya tarafımıza iletilerek Odamız mevzuatına göre işlem yapılması talep edilmiştir. 500 dosyadan 155 tanesi geçmiş dönemlerden 48. Döneme iletilen dosyalardır. 341 dosyaya ilişkin işlem tamamlanarak Onur Kurulunda görüşülmek üzere, 3 dosya eksik belgelerin istenmesi yönünde, 1 dosya da üyelerin başka şube üyesi olması nedeni ile, 5 üyenin vefat etmiş olmaları nedeni ile dosyaların kapatılması görüşü ile, 7 üyenin dosyası hakkında beraat kararı olması sebebi ile dosyanın kapatılması görüşü ile, 6 üye hakkında kovuşturmaya

48/4 sayılı toplantı.

yer olmadığına dair kararın olması sebebi ile dosyanın kapatılması görüşü ile, 5 üyenin ise yargı sürecinin devam ettiği görüşü ile birlikte MYK'na iletilmesine karar verilmiştir. 48. Dönemden 32 üyenin soruşturma süreci devam etmekte, 59 dosya incelenmek üzere beklemektedir.

- Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği uyarınca yükümlü oldukları halde projelerini mesleki denetime sunmadan ruhsat alan 1197 meslektaşımıza ilişkin dosyalar İstanbul Büyükkent Şube Yönetim Kurulu tarafından kurulumuza iletilmiştir. Meslektaşlarımıza gönderilen yazılar ile yükümlülükleri hatırlatılmış ve yerine getirilmesi talep edilmiştir. Yükümlülükleri hatırlatılmasına rağmen yerine getirmeyen 580 meslektaşımıza ilişkin dosya Onur Kurulunda görüşülmek üzere MYK'na iletilmiş, 617 meslektaşımıza ilişkin soruşturma süreci devam etmektedir.

Çeşitli konular;

- Serbest Mimarlık Hizmetleri Büro Tescil Belgesi üzerinde tahrifat yaparak geçerlilik yılı ve tarihini değiştiren 1 dosya hakkında ilgili belediyesine ve üyemize yazı yazılmış tüm bilgi ve belgeler dosyasına eklenerek Onur Kurulunda görüşülmek üzere MYK'na iletilmiştir.
- İstanbul'da bulunan bir ilçe belediyesinden gelen Yapı Kullanma İzin Belgesinde imzadan imtina etmiş olduğu anlaşılan şantiye şefi olarak görev yapan 1 üyenin dosyası Onur Kurulunda görüşülmek üzere MYK'na iletilmiştir.
- Yapı, ruhsat ve eklerine aykırı uygulamaların ilgili idaresi tarafından tespit edilen ve teknik uygulama sorumlusu olarak görev yapan üyelerimize ilişkin 2 adet dosya tarafımıza iletilmiş, 1 adedi Onur Kurulunda görüşülmek üzere MYK'na iletilmiş, diğer dosya ile ilgili soruşturma süreci devam etmektedir.
- Bir vatandaşın şikâyeti ile tarafımıza iletilen 1 dosya hakkında konu yargıya intikal ettiği için yargı sürecinin beklenmesine, yargı kararının kesinleşme şerhi ile birlikte tarafımıza iletilmesi durumunda tekrar değerlendirileceğine karar verilmiştir.
- Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na aykırı davranışlarda bulunarak izinsiz proje kullanımı hakkında 1 adet dosya tarafımıza iletilmiş konu yargıya intikal ettiği için yargı sürecinin beklenmesine, yargı kararının kesinleşme şerhi ile birlikte tarafımıza iletilmesi durumunda tekrar değerlendirileceğine karar verilmiştir.

48.döneme kadar Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulunda görev alan üyelerimize ve kurulumuzun sekreterliğini yürüten Gizem Yaren'e ve Leyla Celep Gürsoy'a katkılarından dolayı teşekkür eder, aramızdan ayrılan kurul üyelerimizi saygı ile anarız. 48. dönem Soruşturma ve Uzlaştırma Kurulu üyelerimize katkılarından dolayı sonsuz teşekkür ederiz.

5

Şube Denetleme Kurulu

TMMOB MİMARLAR ODASI
İstanbul BÜYÜKKENT ŞUBESİ
48.DÖNEM YÖNETİM KURULU-KOMİTE VE ÇALIŞMA GRUPLARI
KOMİTE VE KOMİSYONLAR
1. ÖRGÜTLENME
2. AFET YÖNETİMİ KOMİSYONU
3. MESLEKİ UYGULAMA VE DENETİM
KOMİTESİ
KADIN KOMİSYONU
10. YAPI DENETİM KOMİSYONU
11. BİLİRKİŞİLİK
12. İLETİŞİM VE MEDYA KOMİSYONU
13. İMAR PLANLAMA VE ÇEVRE KOMİSYONU
14. ETKİNLİKLER VE PLANLAMA KOMİSYONU
15. ÜCRETLİ VE İŞSİZ MİMARLAR KOMİSYONU
16. YAYIN KURULU
17. BİLİŞİM MBÇK

TMMOB Mimarlar odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Olağan Genel Kurulu'nda 5 asıl üye ve 5 yedek üye Şube Denetleme Kurulu'na seçilmiştir. Kurulun görev alanı, İstanbul Büyükkent Şubesi'ne bağlı yedi temsilcilik (Edirne, Tekirdağ, Yalova, Keşan, Çerkezköy, Çorlu, Lüleburgaz) ve MDG (Şarköy) kapsamaktadır.

48. dönemde Mayıs - Haziran 2024 ve Ekim - Kasım 2024, Mayıs - Haziran 2025 ve Ekim 2005 tarihlerinde olmak üzere her temsilcilik dört kez denetlenmiştir. Tüm birimlere gidilerek denetleme işlemleri ve genel görüşmeler yapılmış, tespit ve değerlendirmeler raporlanarak yönetim kuruluna sunulmuştur.

İki ve dördüncü etaplar sonunda asıl ve yedek üyelerin katılımı ile genel değerlendirme toplantıları yapılmıştır. Yapılan tespit ve değerlendirmeler İstanbul Büyükkent Şubesi'ne Merkez Denetleme Kuruluna ve denetlenen temsilciliklere iletilmek üzere 3 takım olarak raporlanmıştır.

İstanbul Büyükkent Şube Yönetim Kurulu toplantılarında da bilgilendirme yapılmıştır. Merkez denetlemelere de iştirak edilerek, kurumsal olarak denetleme ilkeleri üzerinde bilgi ve görüş alışverişi yapılmıştır.

Kurulumuzun bu çalışma döneminde yaptığı denetlemelerdeki genel tespit ve değerlendirmeler aşağıda sıralanmıştır.

- Temsilcilik çalışanlarına Oda iç mevzuatının uygulanması için eğitim verilmesi gerekliliği tespit edildi.
- Üye - Oda ilişkilerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi yönünde çalışmalar tavsiye edildi.
- Şube ve temsilcilikler arasındaki işbirliği için bölge toplantıları yapılması talebi iletildi.
- Şantiye şefliği üstlenme konusunda, mesleki denetim koşulunun diğer disiplinlerde aranmamasının, rekabette meslektaşlarımızı geri bıraktığı tarafımıza bildirilmiştir.
- Bütçe disiplinine sadık kalmaları bütçe aşılmamasına özen gösterilmesi talep edilmiştir.
- Çevre sorunları ile ilgili daha etkin faaliyetler yürütülmesi talep edilmiştir.
- Verilen cezaların yeterince caydırıcı olmadığı yönünde geri bildirimler alınmıştır.

İstanbul Büyükkent Şube Denetleme Kurulu, 48. Dönemde, şube ile bağlı temsilcilikler arasında iletişimin güçlendirilmesi, Oda uygulamalarının örgütün bütününe yaygınlaştırılmasına yönelik görevlerini yerine getirmeye çalışarak, bütüncül bir Oda yapısı oluşması için çaba sarf etmiştir.

BİZ GEZİCİYİZ
siz çapulcu
GEZİ KALIR
TAKSİM DAYANIŞMASI

6

Mesleki Denetimde Mimari Çevre Etki Değerlendirmesi

6.1. Toplantı Tutanakları

6.1.1. **1. Toplantı Tutanağı**

MD/ÇED Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı
Toplantı No: 48/1
Toplantı Tarihi: 14.03.2024

Katılanlar: Zeynep Eres Özdoğan, Ayşe Zeynep Ahunbay, Saltık Yüceer, Ayşe Mücella Yapıcı, Sema Kocabaş, Deniz Mazlum, Oğuz Ayata, Eyüp Muhcu, Deniz İncedayı, İsmail Doğanyılmaz, Gülşen Kılıçreis Özaydın, Mehmet Özdoğan , Yalçın Deniz Özen, Koray Güler, Hülya Kök, Burcu Selcen Coşkun, Ahmet Erkan, Bilge Ar, Pelin Pınar Giritlioğlu, Leyla Celep Gürsoy, Senanur Kevser Göksoy, Ekin Öztürk, Sibel Baydil,

Gündem:
- Bilgilendirme
- ÇED Danışma Kurulu Seçimleri
- ÇED Danışma Kurulu toplantı periyodu hk.

48. Çalışma Dönemi Çevre Etki Değerlendirme Danışma Kurulumuz ilk toplantısı 47.Dönem ÇED Danışma Kurulu Başkanı Zeynep Eres Özdoğan'ın açılış konuşması ile Karaköy binamızda yapılmıştır. Zeynep Eres Özdoğan açılış konuşmasında 47.dönemin özellikle Maraş depremleri ve ardından yaşanan çevre ve insan yıkımları gölgesinde zorlu koşullarda yaşandığını ve deprem felaketinin ardından getirilen 7471 sayılı yasa ve ilke kararlarının, depremini bekleyen Marmara bölgesi ve İstanbul için de ne denli önemli olduğunu belirterek geçmiş dönemde yapılan çalışmaların bir özetini sunmuştur.

Ayrıca geçmiş dönemden bugüne özellikle Tarihi Yarımada ve Boğaziçi konusundaki çalışmaların önümüzdeki dönemde de devam ettirilmesi hususunda ortak bir görüş birliğine varılmıştır.

Sırasıyla söz alan ÇED Danışma Kurulu üyeleri, Mimarlar Odası'nın Mesleki Denetimde Mimari Çevre Etki Değerlendirmesi (MD/ÇED) çalışmalarının içinden geçilen koşullarda öneminin yadsınamaz bir şekilde bir kez daha ortaya çıktığını ve bizlerin dayanışma içinde üyelerimizle ve toplumla birlikte mücadele edeceği platformları daha da önemli hale getirdiğini, yaşanılabilir bir çevre, kent ve doğa için verdiğimiz bu mücadelede kamuoyunu önceden bilgilendirme sorumluğumuzun da önemi vurgulanmıştır.

Bütün bu sorumlulukları yerine getirebilmek için özellikle kamuda ve ilgili kurumlarda çalışan üyelerimizle kurulacak mesleki ilişkinin önemi vurgulanarak bu konuda gerekli çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Önümüzdeki çalışma döneminin programının ve ilkelerinin saptanması için yerel seçimlerin hemen ardından daha katılımlı bir danışma kurulu toplantısı yapılmasına ve danışma kurulu toplantılarının belirli bir periyotta ve mümkünse her ay yapılması uygun görülmüştür. Bu bağlamda;

Kararlar:
1. TMMOB Mimarlar Odası Mesleki Denetimde ÇED Yönetmeliği kapsamında şubemiz 47. Dönem MD/ÇED Danışma Kurulu'nun; ÇED Danışma Kurulu Başkanı Deniz Mazlum, ÇED Danışma Kurulu II. Başkanı Mehmet Zafer Akdemir, ÇED Danışma Kurulu Sekreteri A. Mücella Yapıcı, ÇED Danışma Kurulu Raportörü Leyla Celep Gürsoy, Şube MD/ÇED Sorumlu YK üyesi Koray Güler olarak belirlenmesinin Şube yönetim kuruluna iletilmesine,
2. Önümüzdeki çalışma döneminin programının ve ilkelerinin saptanması için yerel seçimlerin hemen ardından daha katılımlı bir danışma kurulu toplantısı yapılmasına ve danışma kurulu toplantılarının belirli bir periyotta ve mümkünse her ay yapılması uygun görülmüştür.

6.1.2. **2. Toplantı Tutanağı**

MD/ÇED Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı
Toplantı No: 48/2
Toplantı Tarihi: 28.08.2024

Katılanlar: Zeynep Ahunbay, Eyüp Muhcu, Mücella Yapıcı, Zeynep Eres Özdoğan, Pelin Pınar Giritlioğlu, Saltuk Yüceer, Ahmet Erkan, Mehmet Zafer Akdemir, Hülya Kök, Osman Güdü, Senanur Kevser Göksoy, Serhat Fikret Erarslan, Leyla Celep Gürsoy, Ayça Yazıcı, Nuri Cem Ceylan, Oğuz Ayata, Rümeysa Kuduban.

Gündem

1. Rexx Sineması,
2. İstanbul (Bakırköy-Üsküdar) Kat Artışı Hakkında,

3. İstanbul İli, Pendik İlçesi, Harmandere Mahallesi ve Çevresi, Rezerv Yapı Alanı 1. Etap 1/5000 ölçekli Nâzım İmar planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği Hakkında,
4. Ömerli Barajı Göl ve Havzası İmar Planı Değişikliği Hakkında.

Kararlar

1. Rexx Sineması

- Mevcut tescil başvurusunun incelenmesi ve eksik ya da güçsüz yanlarının tespit edilmesine karar verildi. Güçlendirme ve onarımın öne çıkarılması, mimari değerinin ve kentle kurduğu ilişkinin vurgulanması gerekliliği belirtilmiştir.
- Binayla ilgili çalışmalar yapmış olan akademisyenlerin görüşlerinin alınmasına; bu görüşlerin uzman raporu olarak tescil başvurusuna eklenmesine karar verilmiştir.
- Alanda imar planının olmaması, geçiş dönemi kararlarının geçerli olması konusu ele alınmış, 3. Derece Sit Alanı vurgusunun itiraz sürecinde önemi vurgulanmıştır.
- Kararın Oda tarafından resmi olarak yeniden talep edilmesi ve 29.09.2024 olan itiraz süresinin bu talep üzerine belirlenmesine karar verilmiştir.
- Karar belgesindeki imzaların yetersizliği ve içeriğin eksiklikleri vurgulanarak kararın geçerliliğin hukuki olarak sorgulanması söz konusu olmuştur. Özellikle kararda belirtilen 2863 sayılı Kanun'un 6. Maddesine uymadığı gerekçesinin çürütülmesi önemli bulunmuştur.
- Mülk sahibi Rum Kilisesi Vakfı ile görüşme ayarlanmasına, kamuoyunda bilgilendirme ve farkındalık oluşturulmasına karar verilmiştir.

2. İstanbul (Bakırköy-Üsküdar) Kat Artışı Hakkında

- Planın henüz askıya çıkmaması nedeniyle dava açılmadığı ancak askıya çıkması beklenen Kasım ayında dava açılacağı ifade edilmiştir.
- 2009 Çevre Düzeni Planı'nda dahi belirtilen nüfus yoğunluğu kapasitesinin aşılmış olmasına rağmen +1 kat kararının depreme ilişkin sorunlar yaratacağının duyurulmasına devam edilmesi ortaya konmuştur.

3. İstanbul İli, Pendik İlçesi, Harmandere Mahallesi ve Çevresi, Rezerv Yapı Alanı 1. Etap 1/5000 ölçekli Nâzım İmar planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği Hakkında

- Bu alanın imar planı değişikliğine ilişkin raporda da belirtildiği üzere Ömerli Barajı havza koruma kuşağı içinde yer alması ve buna rağmen emsal artışı ile alana getirilecek nüfus yoğunluğunun daha önce yakın çevrede yapılan prestij projelerin bir devamı olduğu bu nedenle dava açılması gerektiğine karar verilmiştir.
- Dava sürecinde özellikle mevcut arazi kullanışta fuar alanı olan yeşil dokunun ve askeri alanın ticaret işlevi verilmesinin hukuken de sorunlu olduğu (Askeri alanın yalnızca donatı lejantına çevrilebileceği gerekçesiyle) bu nedenle itirazın kapsamının genişletilmesi gerekliliğine karar verilmiştir.

4. Ömerli Barajı Göl ve Havzası İmar Planı Değişikliği Hakkında (Tuzla BİOSAD)

- Ömerli Baraj Havzası içinde planlanan bu proje raporunda yer alan 20.000 kişilik çalışan nüfus ve farklı sektörlerin yer alacağı, projenin giderek çevresini dönüştürücü bir içerikte olduğu belirtilmiştir. Proje için özellikle prestij mega projeler olan Kuzey Marmara Otoyolu, üçüncü köprü ve yeni havalimanı projeleri ile değerlendirildiğinde, İstanbul'un Trakya ile bütünleşik şekilde Kuzey Ormanlarını tehdit edişine doğru bir ilerlemenin adımları olduğu ifade edilmiştir.
- Çevre Mühendisleri ve Şehir Plancıları Odası ve diğer meslek odaları ile işbirliği içinde dava açılması gerekliliği belirtilmiştir.
- Bu bağlamda bir kamuoyu oluşturmak için 1/100.000 Çevre Düzeni Planı kapsamında da ele alınan özellikle Trakya ve İstanbul'u bütüncül bir biçimde etkileyen ve İstanbul'un merkezden çepere doğru genişleyen yayılışını bir arada ele alan bir sempozyum yapılmasına karar verilmiştir.
- İSKİ'nin bu konuda hazırlamış olduğu ve yürürlüğe konulması bekletilen planın incelenmesi ve uzman görüşlerinin dava sürecine dahil edilmesi gerekliliği ortaya konmuştur.

6.1.3. **3. Toplantı Tutanağı**

28.08.2024
Saat: 20:00-Çevrimiçi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
48/3 Nolu Çed Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı

MD/ÇED Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı
Toplantı No: 48/3
Toplantı Tarihi: 11.12.2024 / Çevrimiçi

Katılanlar: Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Erkan Gültekin, Eyüp Muhcu, Gülşen Özaydın, Handan Türkoğlu, Hande Akarca, Hülya Kök, İclal Dinçer, Koray Güler, Mehmet Zafer Akdemir, Mücella Yapıcı, Oğuz Ayata, Osman Güdü, Pelin Pınar Giritlioğlu, Rümeysa Kuduban, Saltuk Yüceer, Senanur Göksoy, Toprak Erduvan, Zeynep Ahunbay. 48/3 No.lu ÇED Danışma Kurulu Toplantısı'nda alınan kararlar Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere aşağıda belirtilmiştir.

Gündem:

1. (Kanal İstanbul) İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Boyalık ve Baklalı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı,
2. İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Mahallesi, 3. Etap Rezerv Yapı Alanına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı,
3. (Galatasaray Stadyumu) İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, İ. Ayazağa Mahallesi, 3 Ada 34 Parsele İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği,
4. Doğan Apartmanı,
5. Şile İlçesi Kabakoz Mah. 3402 Ada 207 Parsele İlişkin 1/5000 Ölçekli NİP Değişikliği,
6. Karaköy- Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Camii İhyası.

Gündem Dışı Maddeler:

1. Medipol Hastanesi,
2. İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Osmanağa Mahallesi, 1427 ada 95 parsele ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği.

Kararlar:

1. **(Kanal İstanbul) İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Boyalık ve Baklalı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının bir kısmına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı**

- Kanal İstanbul ile ilgili projenin başlangıcında ortaya konan nüfus artışının çok üstünde olacağına ilişkin hesabının kamuoyuyla yeniden paylaşılması, özellikle keşifte tespit edilen görüntülerle birlikte.
- Diğer projelerin mimarlardan istenmesi ve gönderilmemesi halinde onur kuruluna sevk edilmesi,
- Plan ile ilgili tüm odaların yer aldığı bir basın duyurusu hazırlanması.

2. **İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Mahallesi, 3. Etap Rezerv Yapı Alanına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı**

- Fikirtepe'nin 3. etabıyla birlikte, Kadıköy'de nüfus artışının %25 olduğu; bu durumun 2012'den bu yana iptal edilen planlama süreçlerinden itibaren bilindiği buna rağmen uygulamaların devam ettiği vurgulanmıştır.
- Kadıköy'de sosyolojik yapının değişme riski, yeni yerleşimin mevcut dokuyla uyumsuz olduğu ve yerel halkın bölgeden çekilmesiyle yerinden edilme süreçlerinin yaşandığı ifade edilmiştir.
- Mevcut 1 ve 2. Etabın yaklaşık %20'sinin dolu olduğu ve bu bağlamda konut modelinin yeniden düşünülmesi gerektiği belirtilmiştir.
- **Çekme mesafesi,** kotlandırma gibi yapısal kararların mimari proje aşamasında belirlenmesini mümkün kılan plan notlarının kabul edilemez olduğu,
- Alanın riskli bir zemin yapısına sahip olduğu ve rezerv alan ilan edilmesiyle daha büyük bir yoğunluğun getirilmesinin statik ve stabilite sorunlarına yol açabileceği ifade edilmiştir.
- Kadıköy gibi demokratik örgütlenmenin yüksek olduğu bir bölgede, belediye, demokratik örgütler, dernekler ve Kadıköy BKBT öncülü-

günde bir dayanışma toplantısı düzenlenmesine karar verilmiştir.

3. (Galatasaray Stadyumu) İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, İ. Ayazağa Mahallesi, 3 Ada 34 Parsele ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği

- Alanın şev olması, sıkışık bir parselde yer alması, hazine arazilerinin tahsis edilmesi ve Cendere Vadisi'ne ilişkin durum değerlendirilmiştir.
- Meri 1/5000 planda park olan alanın tahsisinin kamu yararına aykırılığı belirtilmiştir.
- Eğimli alanlarda sıfır kotunun serbest bırakılmasının yaratabileceği etkiler ele alınmıştır.
- Plan lejantında konut, ticaret gibi farklı fonksiyonların yer almasına izin veren belirsizliklerin sorunlu olduğu tespit edilmiştir.
- Dava açılması kararının yerindeliği belirtilmiştir.

4. Doğan Apartmanı

- Parseldeki eski yapıya ve tescilli duvara ilişkin verilerin elde edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

5. Şile İlçesi, Kabakoz Mahallesi, 3402 Ada, 207 Parsele ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği

- Kıyıların yapılaşmaya açılması, alanın fonksiyonlarının özel sağlık tesisi ve turizm tesis alanı gibi amaçlarla değiştirilmesi eleştirilmiştir.
- Plan notlarında sıfır kotunun yer almasının, Şile'nin planlama ilkesi olan 2 kat sınırını aşacak şekilde izin verilmesine neden olduğu vurgulanmıştır.
- Planın gerekçesi olarak gösterilen "kamu kaynaklarının etkin kullanımı, istihdam olanaklarının artırılması, turizm potansiyeli…" gibi açıklamaların şehircilik ilkelerine ve kamu yararına aykırı olduğu ifade edilmiştir.
- Dava açılması kararının özellikle emsal teşkil edecek bir kıyı alanı olması açısından önemi ortaya konmuştur.

6. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Camii İhyası

- Bu kararın politik bir enstrüman olarak kullanılması eleştirilmiştir.
- Beyoğlu Koruma Planının iptal nedenlerinden birinin kent bütünündeki ihya kararları olduğu belirtilmiştir.
- Yapının özgün parçalarının kaybolmuş olması nedeniyle, D'Aronco'nun sanat eserinin aslına uygun olmayan bir şekilde yeniden inşa edilmesinin modern koruma ve mimarlık anlayışına/ilkelerine aykırı olduğu vurgulanmıştır.
- Yüksek Koruma Kurulu'nun ilke kararıyla onaylanan bu projeye karşı kamuoyu oluşturulması gerektiği belirtilmiştir.
- Koruma Bölge Kurulundan projenin talep edilmesi, ihya projelerine dair bir **çalıştay düzenlenmesi ve** bu **çalıştayda tüm ilgili ihya kararlarının ele alınmasına karar verilmiştir.**

Gündem Dışı Maddelerle İlgili Kararlar:

- Kadıköy Osmanağa'da yapılan camiye ilişkin yerel halkın Oda'nın davasına müdahilliği, itiraz süreçlerine katılımının teşvik edilmesi gerekliliği belirtilmiştir.
- UNESCO Tarihi Yarımada Yönetim Planına ilişkin gelen kurum talebine yönelik bir danışma kurulu toplantısının düzenlenmesi, toplantı çıktısının raporlaştırarak kurula gönderilmesine karar verilmiştir.

6.1.4. **4. Toplantı Tutanağı**

MD/ÇED Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı
Toplantı No: 48/4
Toplantı Tarihi: 19.02.2025 / Çevrimiçi

Katılanlar: Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Ayça Yazıcı, Bilge Ar, Deniz Özen, Erkan Gültekin, Hülya Kök, İclal Dinçer, İsmail Doğanyılmaz, Koray Güler, Mehmet Zafer Akdemir, Mücella Yapıcı, Nadide Seçkin, Osman Güdü, Pelin Pınar Giritlioğlu, Rümeysa Kuduban, Saltuk Yüceer, Senanur Kevser Göksoy, Toprak Erduvan, Zekiye Yenen, Zeynep Ahunbay.

48/4 No.lu ÇED Danışma Kurulu Toplantısı'nda alınan kararlar Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere aşağıda belirtilmiştir.

Gündem:

1. (Kanal İstanbul) İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi,

Sazlıbosna ve Hacımaşlı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı,

2. Yenikapı Kruvaziyer Limanı Projesi ve ÇED Raporu,
3. İstanbul İli Kâğıthane Merkez Mahallesi 7637 Ada 33-35 Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP Değişikliği,
4. Şişli Merkez Mahallesi 10619 Ada 3 Parsel Rezerv Alanı (Taşyapı İnşaat),
5. Kalamış Marina,
6. İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Mahalleleri 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı,
7. Rexx Sineması ve Batum Apartmanı Hakkında Bilgilendirme.

Kararlar:
Haberleşmenin sağlıklı olabilmesi ve belge bilgi aktarımının kolaylaştırılması için WhatsApp grubu kurulmasına karar verilmiş olup. Dilerseniz bu linke tıklayarak gruba katılabilirsiniz.
https://chat.whatsapp.com/Kcmvks5SSuYF7rpGriXjou

1. (Kanal İstanbul) İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna ve Hacımaşlı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/5000 Ölçekli Nâzım ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı

- Kanal İstanbul ve Yenişehir Rezerv Alanı Çevre Düzeni Planı değişikliğine ilişkin 5. İdare Mahkemesi tarafından verilen iptal kararının Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesi tarafından kaldırılması gelişmesi ile önceki planlara dönülmesi durumunun hukuki olarak tartışılacağı,
- Alanın parçacıl planlardansa yoğunluk ve nüfus artışına ilişkin ilkelerini bütüncül bir şekilde reddeden, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı bağlamında değerlendirildiği kısa vadede kamuoyu oluşturmak adına güncel durumun ilan edilmesine ilişkin bir duyuru metni, orta vadede açıklayıcı bir bilgilendirme kitapçığı ve uzun vadede İBB'nin de davet edildiği bir bilgilendirme çalıştayının düzenlenmesi,
- Bu konuda gerekli çalışmaların başlatılması için İKK ve Kanal İstanbul Hukuk grubunun bilgilendirilmesi.

2. Yenikapı Kruvaziyer Limanı Projesi ve ÇED Raporu

- UNESCO 45. Dünya Miras Komite Toplantısı'nda 46. toplantıda sunulmak üzere talep edilen ve 46. Toplantıda sunulmaması gerekçesiyle 47. Toplantıda sunulmak üzere (6-16 Temmuz 2025 Bulgaristan Sofia) KUMED raporu istenen Yenikapı Kruvaziyer Limanı ile Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi projeleri ile ilgili güncel durumu bildirmek ve destek talep etmek için UNESCO'ya yazı yazılması, (UNESCO 46. Toplantı Raporu sf.115 UNESCO-46. Dünya Miras Komite Toplantısı Raporu, (Syf 115).pdf)
- Konu hakkında ICOMOS ile toplantı yapılması,
- Bir sonraki ÇED gündemine Kabataş Meydan Düzenlemesi ve Transfer Merkezi Projesi'nin alınması,

3. İstanbul İli Kâğıthane Merkez Mahallesi 7637 Ada 33-35 Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP Değişikliği

- Plan değişikliğine yönetim kurulu tarafından dava açma kararı alınmıştır.

4. Şişli Merkez Mahallesi 10619 Ada 3 Parsel Rezerv Alanı (Taşyapı İnşaat)

- Alan hakkında Şişli Belediyesi ile görüşülmesi, gerekli bilgi ve belge talebinin yapılması.
- Bakanlığa plansız ve ruhsatsız bu uygulamayla ilgili yazı yazılması ardından dava açma olanaklarının araştırılması.

5. Kalamış Marina

- Kadıköy Belediyesi'nin Kalamış Marina'nın güncel durumu, günümüze kadar çeşitli kurum ve Kadıköylüler hakkındaki çalıştayına Kadıköy Temsilciliğimizin ve Yönetim Kurulu'ndan ilgili temsilcilerin katılması.

6. İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Mahalleleri 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı

- Plan değişikliğine yönetim kurulu tarafından dava açma kararı alınmıştır.

7. Rexx Sineması ve Batum Apartmanı Hakkında Bilgilendirme

- Rexx Sineması'na ilişkin Rum Ortodoks Kilisesi yetkilileri ile görüşme yapılması.
- Koruma Kurulu'na Batum Apartmanı'nın ve Zeki Sayar'ın önemini, 20. yy yapılarının koruma ilkelerine ilişkin yazı yazılması.

Ek:
11.06.2025

UNESCO TÜRKİYE MİLLİ KOMİSYONU'NA
Konu: Yenikapı Kruvaziyer Limanı, Kazlıçeşme Kruvaziyer Limanı ve Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi Projeleri Hakkında Destek Talebi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, devam etmekte olan Yenikapı Kruvaziyer Limanı, Kazlıçeşme Kruvaziyer Limanı ve Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi projelerinin güncel durumu hakkında bilgilendirme yapmak isteriz. 45. Dünya Miras Komitesi Toplantısı'nda bu projelere ilişkin "Kültürel Miras Etki Değerlendirme Raporlarının" (KÜMED) sunulması talep edilmiştir; ancak bu raporlar 46. toplantıda sunulmamıştır. Söz konusu raporların, 6-16 Temmuz 2025 tarihlerinde Bulgaristan'ın Sofya kentinde gerçekleşecek 47. toplantıda sunulacağı taahhüt edilmiştir.

Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi tamamlanmış olup Yenikapı Kruvaziyer Limanı'nın ise Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporunun tamamlanmak üzere olduğunu biliyoruz. Ancak söz konusu ÇED raporunda projenin kültürel mirasa olumsuz etkilerde bulunmayacağı belirtilmesine rağmen, raporda kapsamlı bir kültürel miras etki değerlendirmesi yer almamaktadır. Bu nedenle, söz konusu ÇED raporunun nihai hali onaylanmadan önce UNESCO'nun bu aşamada desteğini talep etmekteyiz.

118bis paragrafı ve "Dünya Mirası Bağlamında Etki Değerlendirmeleri için Kılavuz ve Araç Seti" uyarınca KÜMED raporlarının hazırlanması ve sunulmasının önemi tarafımızca kabul edilmektedir. Komitenin son kararlarında da vurgulandığı gibi, geri dönülmez kararlar alınmadan önce kapsamlı değerlendirmeler yapılması, İstanbul'un Üstün Evrensel Değeri'nin korunması için kritik önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Yenikapı Kruvaziyer Limanı ve Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi projelerine ilişkin talep edilen KÜMED raporlarının, Kapalıçarşı, Kara Surları, Yedikule Gazhanesi, Kara Surları Millet Bahçesi ve Kazlıçeşme Kruvaziyer Limanı için devam eden ve planlanan çalışmalarla ilgili bilgilerin sunulmasının sağlanması konusunda UNESCO'nun desteğini talep ediyoruz. Ek olarak, Sultanahmet Arkeoparkı, Yenikapı, Saraçhane ve Theodosius Limanı'nda planlanan kazı çalışmalarına dair bilgilerin zamanında sunulması konusunda da yardımınızı rica ederiz. İstanbul'un kültürel mirasını korumaya öncelik veren çalışmalara destek verme konusundaki kararlılığımızı belirtir, bu gelişim projelerinin Dünya Miras Komitesi tavsiyeleri doğrultusunda ilerlemesini sağlamak için UNESCO'nun sürekli rehberliğinin ve işbirliğinin kritik rol oynayacağına inanıyoruz.

İlgili KÜMED raporlarına ulaşabilmemiz için değerli desteğinizi bekliyor ve İstanbul'un kültürel mirasını korumak için işbirliğimizi sürdürmeye hazır olduğumuzu belirtmek isteriz.

6.1.5. **5. Toplantı Tutanağı**

MD/ÇED Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı
Toplantı No: 48/5
Toplantı Tarihi: 22.05.2025

48/3 No.lu ÇED Danışma Kurulu Toplantısı'nda alınan kararlar Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere aşağıda belirtilmiştir.

Gündem:

1. Bakırköy 1/1000 Uygulama İmar Planı Değişikliği,
2. Kanal İstanbul Yenişehir Rezerv Alanı Son Davalarımız, ÇED Raporları ve Keşif,
3. Kazlıçeşme Seaport Projesi,
4. Yargıdan Gelen Kararlar Hk. (Fikirtepe 3. Etap, Pendik Harmandere, Kartal Soğanlık),
5. Şehrizar Konakları,
6. Şişli İlçesi 10619 Ada 3 Parsel (Taş Yapı),
7. NEF Kandilli Projesi,
8. Tuzambarı,
9. Unkapanı-Voynuk Şücaatin Cami İhyası,

10. Kadıköy Erenköy-İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü.

Kararlar:

1. **Bakırköy İlçesi, Kartaltepe, Zuhuratbaba, Osmaniye, Zeytinlik, Cevizlik, Yenimahalle ve Sakızağacı Mahallelerini kapsayan 15.03.2025 onanlı Demiryolu Kuzeyi ve Güneyine İlişkin 1/1000 ölçekli (UİP-341065192 Plan İşlem Numaralı Bakırköy Merkez Demiryolu Kuzeyi ve Güneyine İlişkin 1/1000 ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı)**
- Plana dava açma kararı alınmıştır.

2. **Kazlıçeşme Seaport Projesi**
- 48/4 ÇED Toplantısında aktarılan Yenikapı Kruvaziyer Limanı, Zeytinburnu Basketbol Gelişim Merkezi, 48/5 ÇED Toplantısında ise Kazlıçeşme Kruvaziyer Liman Projesi için UNESCO Milli Komiteye bir yazı yazılması karar verilmiştir. (UNESCO Türkiye Milli Komisyonuna göndermek üzere hazırlanan yazıyı ekte bulabilirsiniz. Görüşlerinizi bekliyoruz.)

3. **Tuzambarı**
- Yeni restorasyon projesinin ve kurul kararlarının İstanbul 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünden, Beyoğlu Belediyesi'nden ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinden istenmesine karar verilmiştir.

4. Şehrizar **Konakları,**
- Ruhsat iptallerinin istenmesine karar verilmiştir.

5. **Kadıköy Erenköy-İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü**
- Plana dava açma kararı alınmıştır.
- Alanda basın açıklaması, konuşma düzenlenmesine konu ile ilgili kamuoyunun bilgilendirilmesine karar verilmiştir.

Konu: Yenikapı Kruvaziyer Limanı, Kazlıçeşme Kruvaziyer Limanı ve Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi Projeleri Hakkında Destek Talebi

Sayın Dünya Miras Merkezi,
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, devam etmekte olan Yenikapı Kruvaziyer Limanı, Kazlıçeşme Kruvaziyer Limanı ve Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi projelerinin güncel durumu hakkında bilgilendirme yapmak isteriz. 45. Dünya Miras Komitesi Toplantısı'nda bu projelere ilişkin "Kültürel Miras Etki Değerlendirme Raporlarının" (KÜMED) sunulması talep edilmiştir; ancak bu raporlar 46. toplantıda sunulmamıştır. Söz konusu raporların, 6-16 Temmuz 2025 tarihlerinde Bulgaristan'ın Sofya kentinde gerçekleşecek 47. toplantıda sunulacağı taahhüt edilmiştir.

Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi tamamlanmış olup Yenikapı Kruvaziyer Limanı'ın ise Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporunun tamamlanmak üzere olduğunu biliyoruz. Ancak söz konusu ÇED raporunda projenin kültürel mirasa olumsuz etkilerde bulunmayacağı belirtilmesine rağmen, raporda kapsamlı bir kültürel miras etki değerlendirmesi yer almamaktadır. Bu nedenle, söz konusu ÇED raporunun nihai hali onaylanmadan önce UNESCO'nun bu aşamada desteğini talep etmekteyiz.

118bis paragrafı ve "Dünya Mirası Bağlamında Etki Değerlendirmeleri için Kılavuz ve Araç Seti" uyarınca KÜMED raporlarının hazırlanması ve sunulmasının önemi tarafımızca kabul edilmektedir. Komitenin son kararlarında da vurgulandığı gibi, geri dönülmez kararlar alınmadan önce kapsamlı değerlendirmeler yapılması, İstanbul'un "Olağanüstü Evrensel Değeri"nin korunması için kritik önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Yenikapı Kruvaziyer Limanı ve Zeytinburnu Basketbol Geliştirme Merkezi projelerine ilişkin talep edilen KÜMED raporlarının, Kapalıçarşı, Kara Surları, Yedikule Gazhanesi, Kara Surları Millet Bahçesi ve Kazlıçeşme Kruvaziyer Limanı için devam eden ve planlanan çalışmalarla ilgili bilgilerin sunulmasının sağlanması konusunda UNESCO'nun desteğini talep ediyoruz. Ek olarak, Sultanahmet Arkeoparkı, Yenikapı, Saraçhane ve Theodosius Limanı'nda planlanan kazı çalışmalarına dair bilgilerin zamanında sunulması konusunda da yardımınızı rica ederiz. İstanbul'un kültürel mirasını korumaya öncelik veren çalışmalara destek verme konusundaki kararlılığımızı belirtir, bu gelişim projelerinin Dünya Miras Komitesi tavsiyeleri doğrultusunda ilerlemesini sağlamak için UNESCO'nun sürekli rehberliğinin ve işbirliğinin kritik rol oynayacağına inanıyoruz. Değerli desteğinizi bekliyor ve İstanbul'un kültürel mirasını korumak için işbirliğimizi sürdürmeye hazır olduğumuzu belirtmek isteriz.

6.1.6. **6. Toplantı Tutanağı**

MD/ÇED Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı
Toplantı No: 48/6
Toplantı Tarihi: 24.09.2025

Katılanlar: Alper Ünlü, Ahmet Erkan, Aynur Savaş Uluğtuğ, Bilge Ar, Eyüp Muhcu, Gizem Yaren, Handan Türkoğlu, Hande Akarca, Hülya Kök, Mehmet Özdoğan, Mehmet Zafer Akdemir, Mücella Yapıcı, Nadide Seçkin, Nuran Zeren Gülersoy, Oğuz Ayata, Pelin Pınar Giritlioğlu, Rümeysa Kuduban, Saltuk Yüceer, Senanur Kevser Göksoy, Toprak Erduvan, Zeynep Ahunbay. 48/6 No.lu ÇED Danışma Kurulu Toplantısı'nda alınan kararlar, Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere aşağıda belirtilmiştir.

Gündem:

1. İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Camiikebir Mahallesi 3585 ada 12 parsele ilişkin 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği,
2. İstanbul Vakıflar 2. Bölge Müdürlüğü İhalesi Hk. (Moda Bostanı),
3. İstanbul İli, Şişli İlçesi, Kaptanpaşa Mahallesi, Özel Proje Alanı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği (Taş Yapı),
4. ÇŞB Sit derece değişikliği ilanları
    a. Yıldız Parkı Etabı Doğal Sit Alanı Duyurusu
    b. Sarıyer İlçesi, Rumelifeneri Mahallesi 2. Etap Doğal Sit Alanı Tescili,
    c. Beykoz Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı Çavuşbaşı Mahallesi 0 Ada 8 parsel ve Çubuklu Mahallesi 186 Ada 2 Parsel Dedeoğlu Özel Ormanı Etabı Tescil Duyurusu,
5. 15 Ağustos 2025 tarihinde yayımlanan doğal sit alanları hakkında ilke kararları hk.
6. Selimiye Camii'nin restorasyonu hk.

Kararlar:

1. İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Camiikebir Mahallesi, 3585 ada 12 parsel – 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği

- Plana ve Kurul Kararına dava açılmasına karar verilmiştir.
- Haliç kıyılarına ilişkin bir toplantı yapılmasına karar verilmiştir.

İstanbul Vakıflar 2. Bölge Müdürlüğü İhalesi (Moda Bostanı)
Konuya dair bilgilendirme yapılmış olup, kamuoyu oluşturulması için çalışma yürütülmesine karar verilmiştir.

2. İstanbul İli, Şişli İlçesi, Kaptanpaşa Mahallesi – Özel Proje Alanı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği (Taş Yapı)

- Söz konusu özel proje alanına ilişkin önceki dava ile bağlantı kurulmuş; İstanbul genelinde "özel proje alanları, rezerv alan, riskli alan, nitelikli doğa koruma alanı ve sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı sit statüleri" kapsamında kente aykırı imtiyazlı yapılaşma koşullarının tartışılması için bir panel düzenlenmesine karar verilmiştir.

3. ÇŞB Sit Derece Değişikliği İlanları

- Yıldız Parkı Etabı Doğal Sit Alanı
- Sarıyer İlçesi Rumelifeneri Mahallesi 2. Etap Doğal Sit Alanı
- Beykoz Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı (Çavuşbaşı Mah. 0 Ada 8 Parsel ve Çubuklu Mah. 186 Ada 2 Parsel – Dedeoğlu Özel Ormanı)
- Sit derecelendirme kararlarına dava açılmasına karar verilmiştir. Önceki kararla bağlantılı olarak "sit alanlarında yeni koşullar"ın bütüncül ve koruma odaklı bir yaklaşımla tartışmaya açılması uygun görülmüştür.

4. 15 Ağustos 2025 Tarihli Doğal Sit Alanları İlke Kararları
İlke kararlarına ilişkin ÇED Danışma Kurulu görüşleri hazırlanarak Merkez ÇED Danışma Kurulu'na iletilmiştir. (Ekte yer almaktadır.)

5. Selimiye Camii Restorasyonu
Restorasyona ve restitüsyon projesine dava açılması gerekliliği belirtilmiş; (dava 28.09.2025 tarihinde açılmıştır.) Ayrıca, durumun Oda adına UNESCO'ya taşınması gerektiği kararlaştırılmıştır.

Ek: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şube - Doğal Sit Alanları İlke Kararları Görüşü

Merkez ÇED Danışma Kurulu üyelerinin görüşlerine ek olarak;

A- **144 Sayılı Doğal Sit Alanlarında Yapılabilecek Hayvan Bakım Evlerine ve Doğal Yaşam alanlarına Dair İlke Kararı Hakkında Değerlendirme**

Bu karar, hayvan bakımevlerinin ve doğal yaşam alanlarının doğal sit alanları içine yerleştirilmesine izin vererek koruma altındaki alanların uzun vadeli bütünlüğünü tehlikeye atmaktadır. Doğal sitler, hassas ekosistemleri, su kaynaklarını ve biyolojik çeşitliliği barındıran, kentlerin ekolojik dengesi açısından vazgeçilmez alanlardır. Bakımevleri için önerilen yer seçimi, bu dengenin bozulmasına yol açacak niteliktedir. Karar, yapıların ölçeği, malzeme türü, altyapı ve ulaşım ihtiyaçları gibi temel konularda hiçbir sınırlama veya standart içermemektedir. Bu belirsizlik, ilerleyen süreçte betonarme ve geniş hacimli tesislerin inşasına kapı aralayabilir. Diğer yandan hayvanların kent merkezlerinden uzaklaştırılması, yalnızca ekolojik değil, sosyal açıdan da sorunludur. Hayvanların doğal yaşam alanı kisvesi altında kırsal izolasyona gönderilmesi, onların toplumsal etkileşimden kopmasına, doğal davranışlarının bozulmasına ve sahipsiz hayvanların görünmezleştirilmesine neden olacaktır. Hayvan refahı amacıyla başlatıldığı ileri sürülen bu uygulama, gerçekte kent ekosisteminden canlıları uzaklaştırarak hem hayvanların hem de kent sakinlerinin ortak yaşam hakkını zayıflatır. Uzun vadede bu yaklaşım, koruma statüsündeki alanların imara açılmasına zemin hazırlayabilecek, sit niteliğinin aşamalı biçimde ortadan kalkmasına yol açabilecektir. Bu nedenle karar, hem ekolojik denge hem de planlama etiği bakımından kabul edilemez bir yönelim taşımaktadır. Bu kararı ile kesin korunacak hassas alanlar ve 1. derece doğal sit alanları dışında kalan bölgelerde, ekolojik değerler, doğal yapı, siluet ve peyzaj özellikleri göz önünde bulundurularak ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu değerlendirme yaparak, komisyonun uygun görmesi durumunda, koruma amaçlı imar planı veya geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları çerçevesinde sahipsiz hayvanlar için hayvan bakımevleri ve doğal yaşam alanlarının kurulmasına izin verilmiştir. Doğal sit alanlarına sahipsiz hayvanlar için bakımevleri ve doğal yaşam alanları kurulması ile doğal sit alanlarının çok hor kullanılması, bu alanların yağmalanması, farklı belediyelerin çok farklı uygulamaları ile kontrol dışına çıkması, doğal sit alanlarının büyük zarar görmesi, tahrip edilmesi, barındırdığı doğal güzelliklerin, siluet, jeolojik ve ekolojik yapının bozulması, çevre sağlığının zarar görmesi ve her türlü tehlike ve tahribata açık hale gelecektir. Bütün bu tehlikeler ve sakıncalardan dolayı, 15 Ağustos 2025 Tarih ve 32987 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın İlke Kararı ile, kesin korunacak alanlar dışında, doğal sit alanlarında sahipsiz hayvanlar için bakımevleri ve doğal yaşam alanları kurulmasına izin verilmesine ilişkin ilke kararı iptal edilmelidir.

B- **146 Sayılı Doğal Sit Alanlarında Kalan Yapılarda Yapı Ruhsatı Değişikliği ve Basit Onarımlara Dair İlke Kararında Değişiklik Yapılmasına Dair İlke Kararı Hakkında Değerlendirme**

Bu karar koruma Bölge Komisyonu onayını devre dışı bırakarak yetkili idarelere ruhsat değişikliği ve "basit onarım" yetkisi tanımak, yargı kararlarının açıkça baypas edilmesidir. Bu yaklaşım, hukukun üstünlüğü ilkesini zedeleyerek idari keyfiliğe yol açar. Doğal sit alanlarındaki yapıların özgün mimari doku ve peyzaj değerleri, "basit onarım" adı altında gerçekleştirilecek esaslı müdahalelerle bozulma tehlikesi altındadır. Denetim mekanizmasının zayıflaması, sit alanlarının koruma amaçlı plan kararlarını işlevsizleştirecek ve kamu yararını ortadan kaldıracaktır. Hukuki süreçlerin devre dışı bırakılması, yalnızca mevcut yargı kararlarını ihlal etmekle kalmaz, aynı zamanda ileride geri dönüşü olmayan çevresel ve kültürel tahribatların önünü açar. Bu durum, planlama disiplini açısından ciddi bir kırılma noktasıdır ve kamusal denetim ilkelerinin yok sayıldığını göstermektedir. Bu karar ile Doğal SİT alanlarında bulunan yapılarda gerçekleştirilecek tadilatlarda izin şartının esnetilmesi amaçlanmaktadır. Karara göre, doğal SİT alanı tescilinden önce mimari projesi ilgili idare tarafından uygun görülüp mevzuata uyun olarak tamamlanmış veya tescil tarihi itibariyle subasman vizesi almış yapılarda gerçekleştirilecek tamir, onarım ve tadilatlar; Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu kararına gerek duyulmaksızın imar mevzuatı kapsamında yetkili idarelerin izni ile yapılabilecektir. Doğal sit

alanlarındaki yapılarda gerçekleştirilecek tadilatlar normalde Koruma Bölge Komisyonunun iznine tabidir. Dolayısıyla böyle bir yapıda Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonundan gerekli izin alınmadan esaslı tadilat yapılması halinde 2863 sayılı Kanun'un 65. maddesi uyarınca "Korunan alanlarda izin alınmadan inşai ve fiziki müdahalede bulunulması" suçu ortaya çıkacaktır. Bu karar kuralsız yapılaşmaya vize anlamına gelmektedir.

C- **147 Çevresel Etki Değerlendirmesi Sürecine Yönelik Yapılacak İş ve İşlemler Hakkında İlke Kararı Hakkında Değerlendirme**

Bu karar, ÇED süreçlerinin temel amacını zayıflatan ve idari yetkiyi parçalayan bir içerik taşımaktadır. Bakanlık ile il müdürlükleri arasında onay yetkisinin bölünmesi, özellikle büyükşehirlerde süreci karmaşıklaştıracak ve sorumluluk boşlukları yaratacaktır. ÇED sürecinin zaten birçok projede yalnızca formaliteye indirgenmiş olması, bu yeni düzenleme ile birlikte daha da işlevsiz hale gelecektir. Yeni uygulamanın süreci bir yıldan dört aya indirmesi, madencilik ve yenilenebilir enerji projeleri gibi çevresel etkisi yüksek faaliyetlerin derinlemesine incelenmesini fiilen imkânsız kılar. Bu, ÇED'in varlık nedenini ortadan kaldırmak anlamına gelir. ÇED raporu hazırlanmadan projelerin uygulanmasına olanak tanıyacak bir yaklaşım, yalnızca doğal sit alanlarını değil, geniş ölçekli ekosistemleri de geri dönüşsüz biçimde tehdit eder. Usule ilişkin bu hızlılaştırma, kamusal katılımı da devre dışı bırakarak demokratik planlama süreçlerine ciddi bir darbe vuracaktır. Sonuç üç karar bir arada değerlendirildiğinde, Türkiye'nin doğal sit alanlarının bütüncül korunma anlayışından uzaklaştırıldığı açıkça görülmektedir. Koruma mevzuatının esnetilmesi, yargı kararlarının etkisizleştirilmesi ve ÇED süreçlerinin kısaltılması, yalnızca ekolojik değil, hukuki ve toplumsal boyutlarıyla da ciddi tehditler yaratmaktadır. Bu düzenlemeler, su havzalarının, biyolojik çeşitliliğin ve kültürel peyzajın geleceğini tehlikeye atarken; kamu yararı, şeffaflık ve katılımcılık ilkelerini de hiçe saymaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem ÇED Danışma Kurulu

6.1.7. 7. Toplantı Tutanağı

MD/ÇED Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı
Toplantı No: 48/7
Toplantı Tarihi: 14.01.2026

Katılanlar: Ahmet Erkan, Alper Ünlü, Eyüp Muhcu, Hande Akarca, Hülya Kök, İlker Fişek, Mehmet Özdoğan, Mehmet Zafer Akdemir, Mücella Yapıcı, Oğuz Ayata, Osman Güdü, Pelin Pınar Giritlioğlu, Rümeysa Kuduban, Saltuk Yüceer, Toprak Erduvan, Y. Deniz Özen, Yiğit Ozar, Zeynep Ahunbay.

48/6 No.lu ÇED Danışma Kurulu Toplantısı'nda alınan kararlar, Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere aşağıda belirtilmiştir.

Gündem:
1. İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, İbrahimağa Mahallesi,1421 Ada, 4 Parsel (Mimari Avan Proje).
2. Kadıköy Rıhtım Camii Hk.
3. İstanbul İli Dervişali Mahallesi 2567 Ada, 35-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74 Parseller ve 2555 Ada 1-2 Parseller (Karagümrük Vefa Stadyumu).
4. Şişli İlçesi, Kaptanpaşa Mahallesi, 2152 Ada 174 Parsele İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı (Perpa).
5. Fatih İlçesi Nişanca ve Kâtip Kasım Mahalleleri 821-822-2375 Adaların Bir Kısmı ve Bir Kısım Kadastral Boşluk Alanına İlişkin Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği.
6. İstanbul Kuzey Demiryolu Geçişi (Inrail)-ÇED Raporu Hk.
7. Kalamış Yat Limanı ÇED Raporu Hk.
8. Şile Kurnaköy- Kömürcüoda İBB Katı Atık Merkezi.

Kararlar

1. İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, İbrahimağa Mahallesi,1421 Ada, 4 Parsel (Mimari Avan Proje).
- Söz konusu projeye ilişkin, belediye tarafından Oda'ya iletilen bilgi ve belgelerin incelenmesi ve ilgili kurul kararına dava açılması uygun görülmüştür.
- Alanın Khalkedon Kazıları açısından öneminin vurgulanması ve gerekli basın duyurularının yapılması önerilmiştir.

2. Kadıköy Rıhtım Camii Hk.
- Gerekli hukuki süreç devam ederken, alana ilişkin basın açıklaması yapılması önerilmiştir.

3. İstanbul İli Dervişali Mahallesi 2567 Ada, 35-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74 Parseller ve 2555 Ada 1-2 Parseller (Karagümrük Vefa Stadyumu).

- Alana ilişkin güncel fotoğraf ve belgelerle savcılığa suç duyurusunda bulunulması gerekliliği belirtilmiştir.
- Söz konusu alana ilişkin Koruma Kurulu'na, Bakanlığa, Fatih Belediyesi'ne ve İstanbul Alan Yönetim Başkanlığı'na resmi yazı iletilmesi,
- ICOMOS ve UNESCO'nun 8 Ocak tarihli resmi açıklamalarını öğrenme zamanı olarak kabul ederek ruhsata ve kurul kararına dava açılması önerilmiştir.

4. Şişli İlçesi, Kaptanpaşa Mahallesi, 2152 Ada 174 Parsele İlişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı (Perpa).

- 29.01.2026'da askıdan inecek plan için itiraz dilekçesi iletilmesi uygun bulunmuştur.

5. Fatih İlçesi Nişanca ve Kâtip Kasım Mahalleleri 821-822-2375 Adaların Bir Kısmı ve Bir Kısım Kadastral Boşluk Alanına İlişkin Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği.

- Alana ilişkin sur-kıyı ilişkisinin irdelenmesi, Perititch Haritaları'ndan kontrol edilerek eski yeni karşılaştırmasının yapılması, donatı analizleriyle desteklenmiş bütüncül bir dilekçe ile dava açılması önerilmiştir.

6. İstanbul Kuzey Demiryolu Geçişi (Inrail)-ÇED Raporu Hk.

- Projenin kamuoyuna duyurulmasının gerekliliği belirtilmiştir.
- Çok disiplinli bir çalıştay düzenlenerek projenin değerlendirilmesi önerilmiştir.
- TMMOB İKK bünyesinde konuya ilişkin bir bilim kurulu kurulması için talepte bulunulması önerilmiştir.

7. Kalamış Yat Limanı ÇED Raporu Hk.

- Konu ile ilgili Anadolu 1. BKBT'de bir paydaş toplantısının yapılması,
- ÇED olumlu kararına dava açılması uygun bulunmuştur.

8. Şile Kurnaköy-Kömürcüoda İBB Katı Atık Merkezi

- Söz konusu tesis ile ilgili İBB Çevre Koruma Kontrol Başkanlığına ve İSTAÇ'a resmi yazı yazılması,
- Konunun Çevre Mühendisleri Odası ile paylaşılması gerekliliği belirtilmiştir.

6.2. Örnek ÇED Raporları

6.2.1. **Karanfilköy Kent Etiler**

Projenin adı: Karanfilköy Kent Etiler
Yeri: İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Rumelihisarı Mahallesi, 1400 ada 2, 274, 275, 276 parseller; 2014 ada 2 parsel; 2017 ada 1 parsel

Bu çekince raporu, Mimarlar Odası Mesleki Denetim Uygulamasının genel amaç ve beklentileri doğrultusunda, Oda'nın kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu olması ve bu nedenle 6235 sayılı yasa ile yükümlendiği "kamuyu ilgilendiren mesleki konularda ilgili idarelere görüş ve önerilerde bulunma" görevinin yerine getirilmesi amacı ve sorumluluğu altında düzenlenmiş olup, çevresel etkileri bakımından sakıncalar yaratacağı kanaatine varılan projenin ortaya çıkmasına neden olan imar koşullarına yöneliktir.

Bu nedenle, proje müellifinin mimari hizmet ve müelliflik hakları saklıdır.

Çekinceler

Karanfilköy'ün hikâyesi, 1920'lerde tarımsal üretim yapılan kırsal bir alan olarak başlasa da, kısa sürede plansız kentleşmenin çarpıcı bir örneğine dönüşmüştür. Karanfil ve çilek üretimiyle bilinen bu bölge, 1930'larda özel mülkiyete konu olmuş, ardından hızla parçalanarak satılmış ve gecekondulaşmanın temelleri atılmıştır. 1940'lar ve 1950'lerde Türkiye genelinde yaşanan kırdan kente göç dalgası, Karanfilköy'de düzenli bir planlama olmaksızın nüfus artışına ve yapılaşmaya neden olmuştur.

1960'larda Levent hattının gelişmesi, bölgeyi konut, ticaret ve finans sektörleri açısından değerli hâle getirmiştir. Buna rağmen Karanfilköy, 1980'lere kadar kanalizasyon, su, elektrik ve yol gibi temel altyapı hizmetlerinden yoksun bırakılmıştır. 1966 tarihli "Gecekondu Yasası" ile bölge resmen "Gecekondu Önleme Bölgesi" ilan edilmiş; bu, araziyi belediyeye devrederek dar gelirli halka uygun konut sağlanacağı vaadini taşımaktaydı. Ancak bu karar, fiiliyatta altyapısız ve güvencesiz yaşam koşullarının yasallaştırılmasından öteye geçememiştir.

1974'te bölgenin yakınındaki kıyı kesimi kültürel ve doğal değerleri nedeniyle koruma altına alınmış, Karanfilköy bu kararın "etkileme alanı" içine dâhil edilmiştir. Bu durum, mahalle sakinlerine yalnızca "mülkiyet tahsis belgesi" verilmesine yol açmış; bu belge, arazi üzerinde hak iddiası sunmak bir yana, sadece gecekondu yapımına sınırlı bir izin anlamına gelmiştir. Yani devlet, hak sahipliği yerine geçici ve kırılgan bir meşruiyet sunmuştur.

1984 yılında çıkarılan yeni yasa ise kaçak yapılaşmış alanları büyükşehir planlarından çıkararak sorumluluğu Beşiktaş Belediyesi'ne devretmiş, böylece bölgedeki hukuki belirsizlik kurumsallaşmıştır. Bu süreçte ne imar izni ne de tapu verilmiş, yalnızca geçici mülkiyet tahsis belgeleri ile bölge sakinlerinin varlığı ertelenmiş ve güvencesiz bırakılmıştır. Üstelik bu belgelerin geçerlilik süresi 2015'te sona ermiş, Karanfilköy halkı yeniden mülkiyet hakkı ve barınma güvencesinden yoksun bırakılmıştır.

Sonuç olarak Karanfilköy'ün tarihsel gelişimi, devletin bir yandan gecekonduyu teşvik ederken diğer yandan onu hukuki güvenceden yoksun bırakması üzerinden şekillenmiştir. Bölge, koruma kararı, planlama boşlukları ve mülkiyet belirsizliği arasında sıkışmış; kentleşme ile hak mücadelesi arasındaki gerilimli bir alan hâline gelmiştir. Bu durum, bugün yürütülen kentsel dönüşüm projelerinin yalnızca fiziksel yapıları değil, aynı zamanda tarihsel bir adaletsizliğin izlerini de dönüştürmeye çalıştığını göstermektedir. Söz konusu proje bu tarihi süreç üzerine inşa edilen bir "prestij" projesidir.

Söz konusu proje için tarafımıza iletilen belgeler incelendiğinde;

Beşiktaş Karanfilköy'de yer alan kentsel dönüşüm projesi 1.354 konut ve 142 ticari birim olmak üzere 1.496 bağımsız birimden oluşmaktadır. Sosyal medyada ve basında alanın konumundan faydalanarak bir prestij projesi inşa edilmiş olup proje tarafımıza imar durumu olmadan iletilmiştir. Söz konusu projenin imar durumunun gizlilik anlaşmaları nedeniyle tarafımıza iletilmemiş olması projenin hukuksuz temellere oturduğunu olduğunu açıkça göstermektedir. İmar durumu tarafımıza iletilmediğinden arsanın mevcut durumu, yapının koşullarını belirleyen plan notları, TAKS ve KAKS bilgileri olmadan söz konusu projenin hangi koşullar altında inşa edildiğine ilişkin

mesleki denetim yapılamadığından yalnızca telif kaydı altına alınmıştır.

Tüm bu nedenler ile mesleki denetime sunmuş olduğunuz mimari projeniz, Mimarlar Odası Mesleki Denetim Uygulamasının genel amaç ve beklentileri doğrultusunda, Oda'nın kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu olması ve bu nedenle 6235 sayılı yasa ile yükümlendiği "kamuyu ilgilendiren mesleki konularda ilgili idarelere görüş ve önerilerde bulunma" görevinin yerine getirilmesi amacı ve sorumluluğu doğrultusunda çevresel etkileri ve teknik detay yoksunluğu bakımından çekince ile karşılanmış mesleki denetim onayı yapılmadan olup, telif haklarının korunması açısından kayıt altına alınmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

6.2.2. **Tersane Haliç Projesi**

Projenin adı: Tersane Haliç Projesi
Yeri: İstanbul İli Beyoğlu İlçesi Camiikebir Mahallesi 3585 ada 1 parsel

Bu çekince raporu, Mimarlar Odası Mesleki Denetim Uygulamasının genel amaç ve beklentileri doğrultusunda, Oda'nın kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu olması ve bu nedenle 6235 sayılı yasa ile yükümlendiği "kamuyu ilgilendiren mesleki konularda ilgili idarelere görüş ve önerilerde bulunma" görevinin yerine getirilmesi amacı ve sorumluluğu altında düzenlenmiş olup, çevresel etkileri bakımından sakıncalar yaratacağı kanaatine varılan projenin ortaya çıkmasına neden olan imar koşullarına yöneliktir. Bu nedenle, proje müellifinin mimari hizmet ve müelliflik hakları saklıdır.

Çekinceler
Bilindiği gibi gerek Anayasa'nın 135. maddesi, gerekse 6235 sayılı TMMOB Kanununa göre "mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak" amaçları doğrultusunda mesleğin doğru uygulanmasının sağlanması, mimarlık/mühendislik meslek alanlarındaki hizmetlerde kamunun can ve mal güvenliğinin sağlanması ve korunmasına yönelik denetim ve gözetimlerde bulunulması, hizmetin mimar/mühendis tarafından yapılıp yapılmadığının denetlenmesi, haksız rekabetin önlenmesi gibi konular da TMMOB ve bağlı odalarının görev ve yetkisi dâhilindedir. Bu çerçevede kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu tarafından ilgili yasaların verdiği yetki ve amaçlar çerçevesinde hazırlanarak Resmî Gazete' de yayımlanmak suretiyle yürürlüğe girmiş olan yönetmeliklerde yer alan kurallar icrai nitelikte hukuk kurallarıdır.

Mimarlar Odası, Mesleki Denetim Yönetmeliği hükümlerine göre, "Mimarlık hizmetlerinin; kamu yararını gözetmek, haksız rekabeti engellemek, meslek etiğini ve eser sahibi mimarın 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundan gelen haklarını korumak" amaçlarıyla mesleki denetim uygulamasını yürütür. Yönetmeliğin 15. maddesinde mimarların görev, hak ve sorumlulukları belirtilirken; mimarların, yönetmelik kapsamına giren tüm serbest mimarlık hizmetlerini Mimarlar Odası'nın mesleki denetimine sunmakla yükümlü oldukları, mimarın bu yükümlülüğünün iş sahibinin, ilgili idarenin, inşaat ve kullanma izni veren mercilerin Mimarlar Odası mesleki denetimini istememesi durumunda da ortadan kalkmayacağı belirtilmiştir. Mimarın kendisine tanınmış görev, hak ve sorumluluklarının Mimarlar Odası dışında başka bir kuruluş tarafından sınırlanamayacağı ve kısıtlanamayacağı son derece açıktır. Ancak bütün bu mesleki kurallarımıza rağmen bahse konu yerlerdeki yapı ruhsatlarında proje müellifi olarak göründüğünüz halde Odamız kayıtlarında yapılan inceleme sonucunda söz konusu hizmetinize ilişkin mesleki denetim yaptırmadığınız anlaşılmış, durum tarafınıza yazılı olarak bildirdikten sonra, ilgili mimari projenizi mesleki denetim amacıyla Odamıza iletmiş bulunmaktasınız. Tarafımıza iletilen belgeler incelendiğinde; Çekince raporumuza konu olan mimari projenin;

İstanbul'un tarihsel üretim hafızasının en katmanlı odaklarından biri olan, Osmanlı denizcilik tarihinin altı asırlık sanayi mirasını barındıran Camialtı ve Taşkızak Tersaneleri bölgesinde yürütülmekte olan Tersane Haliç Projesi kapsamındaki konut+ticaret, kültür, ticaret gibi fonksiyonların yer aldığı karma kullanımlı işlevlerden oluşan üç farklı projeyi kapsadığı görülmektedir.

Kentin kolektif belleğinde yer eden endüstriyel bir sit alanının, küresel gayrimenkul geliştirme dinamikleri doğrultusunda radikal bir dönüşüme uğratılması sürecini temsil etmektedir. Ancak bu dönüşüm süreci, mimarlık disiplini, şehircilik esasları, uluslararası koruma tüzükleri ve kamu yararı ilkesi çerçevesinde incelendiğinde, teknik

ve etik açıdan giderilmesi imkânsız çelişkiler ve geri döndürülemez tahribatlar barındırmaktadır. Projenin kavramsal çerçevesi ve uygulama pratikleri maksimum inşaat alanı ve ticari getiri hedefini merkeze alarak, bölgenin özgün kimliğini ve kentsel bağlamını tehdit eden çok boyutlu bir müdahaleye dönüşmüştür. Öncelikle, endüstriyel mirasın korunması ve yeniden işlevlendirilmesi bağlamında proje, evrensel kabul görmüş Nizhny Tagil Tüzüğü ve Venedik Tüzüğü gibi uluslararası normlara metodolojik olarak aykırılık teşkil etmektedir. Tersane alanı, sadece fiziksel yapı stoğundan ibaret olmayıp, üretim teknolojisinin, işçi sınıfı kültürünün ve mekânsal ilişkilerin oluşturduğu bütüncül bir endüstriyel peyzajdır. Ancak mevcut proje, bu bütünlüğü parçalayarak tersane yapılarını tarihsel ve işlevsel bağlamından koparmakta, onları lüks tüketim ve turizm fonksiyonlarına hizmet eden birer dekoratif kabuğa indirgemektedir.

Tescilli kültür varlığı niteliğindeki kızaklar, atölyeler ve idari binaların restorasyonunda, yapının ruhunu ve zamanın izlerini koruyan çağdaş konservasyon teknikleri yerine, yapısal bütünlüğü ve iç mekân kurgusunu tamamen değiştiren, sadece dış cepheyi koruma odaklı bir anlayış benimsenmiştir. Bu tutum, yapıların özgünlüğünü zedelemekte ve endüstriyel mirasın belgesel değerini yok ederek, alanı sterilize edilmiş, ticarileştirilmiş ve sahneleştirilmiş bir tüketim mekânına dönüştürmektedir. Vinçler, raylar ve havuzlar gibi endüstriyel donatılar, üretim süreçlerinin tanıkları olmaktan çıkarılıp, bağlamından kopuk peyzaj öğeleri olarak metalaştırılmıştır.

Şehircilik ilkeleri ve kıyı kullanımı açısından değerlendirildiğinde ise proje, Anayasa ve Kıyı Kanunu ile güvence altına alınan *"Kıyıların herkesin eşit ve serbestçe yararlanmasına açık olması"* ilkesini fiili olarak ihlal etmektedir. Haliç kıyı şeridi, kamusal bir hak alanı olmasına rağmen, proje kurgusu içinde yer alan konutlar, lüks oteller, alışveriş alanları, özel marinalar ve üst gelir grubuna hitap eden perakende birimleri aracılığıyla, sosyo-ekonomik bir filtreleme mekanizması yaratılmaktadır. Kâğıt üzerinde kamusal erişime açık gibi sunulan alanlar, tasarlanan lüks tüketim fonksiyonlarının baskınlığı ve güvenlik odaklı mekânsal düzenlemeler nedeniyle, kentlinin serbestçe deneyimleyebileceği gerçek bir kamusal alan olmaktan uzaklaşarak, belirli bir zümreye hizmet eden yarı-özel alanlara dönüşmektedir. Bu durum, kent toprağının kullanım değerinden ziyade değişim değeri üzerinden kurgulanması sonucunu doğurmakta ve kıyı şeridinin kamudan koparılarak özelleştirilmesi sürecini meşrulaştırmaktadır. Projenin kentsel morfoloji ve siluet üzerindeki etkisi de teknik açıdan kritik sorunlar barındırmaktadır. Haliç Havzası, Tarihi Yarımada ve Galata siluetinin tampon bölgesi ve görsel koruma alanı niteliğindedir. Tersanelerin tarihsel karakteri, işlevin gerektirdiği yatay, geniş açıklıklı ve alçak gabarili yapı tipolojisine dayanmaktadır. Buna karşın, proje kapsamında önerilen ve inşa edilen yeni yapı kütleleri, hem taban alanı katsayısı (TAKS) hem de emsal yoğunluğu açısından mevcut tarihi dokunun ölçeği ile uyumsuz bir kütlesel baskı oluşturmaktadır. Yaratılan bu yoğun yapılaşma,

Haliç'in topoğrafik ve doğal eşiklerine saygı duymayan, siluet etkisini gözetmeyen ve bölgenin tarihsel atmosferini ezen bir yaklaşımın ürünüdür. Ayrıca, bölgeye yüklenen yoğun turizm ve ticaret fonksiyonlarının yaratacağı ek trafik yükü, hâlihazırda doygunluk noktasına ulaşmış olan bölge ulaşım altyapısı üzerinde yönetilemez bir baskı oluşturacak, teknik altyapı ve otopark gereksinimleri ise tarihi dokunun daha da tahrip edilmesini zorunlu kılacaktır. Sosyo-mekânsal bağlamda ise proje, çevresindeki Kasımpaşa ve Okmeydanı gibi geleneksel mahalle dokularıyla bütünleşmek yerine, kendi içine kapalı, sınırları keskin hatlarla belirlenmiş bir "kapalı site" (gated community) mantığıyla kurgulanmıştır. Bu durum, proje alanı ile hinterlandı arasında derin bir mekânsal ve sınıfsal ayrışmaya neden olmaktadır. Projenin yarattığı gayrimenkul değer artışı ve spekülatif rant beklentisi, çevre mahallelerde soylulaştırma süreçlerini kuşkusuz tetiklemekte ve tetikleyecek, yerleşik nüfusun ve küçük esnafın yerinden edilme riskini artıracaktır.

Sonuç olarak Tersane Haliç Projesi, endüstriyel bir miras alanını kamusal yarar ve koruma ilkeleri doğrultusunda kente kazandırmak yerine, küresel sermayenin beklentileri doğrultusunda metalaştıran, kentsel belleği silen, sosyal ayrışmayı derinleştiren ve mimari mirası bir dekor olarak kullanan, mimarlık ve şehircilik disiplininin temel doğrularıyla çatışan bir gayrimenkul geliştirme projesi karakteri taşımaktadır.

Tarafımıza bu alan kapsamında "Tersane Haliç" projesi adı altında üç adet mimari proje dosyası iletilmiştir; Projenin imar durumuna bakıldığında

"Bakanlık Makamının 05.03.2015 tarih ve 1541 sayılı olurları ile özel proje alanı ilan edilmiştir" denmektedir. Söz konusu projeler;

1. Haliç Yat Limanı ve Kompleksi-58 Blok Konut+Ticaret,
2. Sadberk Hanım Müzesi-Kültürel Tesis,
3. T8 No'lu Bina Restorasyonu.

Tüm bu nedenler ile; Mimarlar Odası mesleki denetim uygulamasının genel amaç ve beklentileri doğrultusunda, Oda'nın kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu olması ve bu nedenle 6235 sayılı yasa ile yükümlendiği "kamuyu ilgilendiren mesleki konularda ilgili idarelere görüş ve önerilerde bulunma" görevinin yerine getirilmesi amacı ve sorumluluğu doğrultusunda, mesleki denetim onayı yapılmamış olup, telif haklarının korunması açısından kayıt altına alınmıştır.

6.2.3. **Gayrettepe Ticari+Konut Tadilat Projesi**

Çekince raporumuza konu olan mimari proje; İstanbul İli, Şişli İlçesi, Mecidiyeköy Mahallesi, 307 Pafta, 1961 Ada, 21 Parsel için T.C. Şişli Belediyesince düzenlenen, 13.01.2023 tarih, 2023-5914 sayılı imar durumuna göre düzenlenmiştir. Tarafımıza iletilen belgeler ve imar durumunda incelendiğinde; anılan imar durumu 24.06.2006 onanlı 1/1000 ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Uygulama İmar Planı ve 16.08.2011 onanlı Şişli-Gülbahar Mah. 307 Pafta, 2410 Ada, 246 Parsel (kısmen) İstikamet Tadili Planı değişikliğine göre düzenlenmiş, ayrık inşaat nizamında olup. TAKS, KAKS oranları ve diğer şartların avam projeye bırakıldığı görülmüştür.

İmar planları kenti bir bütün olarak planlayan ve gelişimine yön veren belgeler olarak her türlü kentsel çalışmanın başlangıç noktasında yer almalıdır. Bu yönüyle imar planları, teknik altyapının planlaması ve koordine edilmesinde birincil rol oynar. Teknik altyapının etkin bir şekilde planlaması ve koordinasyonu, imar planlarının kentlerin fiziki ve demografik özelliklerine uygun şekilde yapılmasına ve çok sık değiştirilmemesine bağlıdır. Oysa ülkemizde imar planları kentlerin gelişimine ve büyümesine bağlı olarak gereksinimleri zamanında karşılayacak, kentin doğru ve sağlıklı olarak gelişmesine yön verecek şekilde hazırlanmadığı gibi, çok sayıda ayrıcalıklı imar değişikliği yapılarak olduğu kadarıyla da plan bütünlüğü ve tutarlılığı ortadan kaldırılmaktadır. Mimarlar Odası, parsel ölçeğinde yapılan plan tadilatlarıyla teknik ve sosyal alan oranı ve standardını düşüren, yoğunluk değerlerini artıran, planlamada eşitlik ilkesine uymayan, aynı konum ve ulaşılabilirlik özelliklerine sahip alanlara farklı yapılaşma hakları ve yoğunluklar getiren, plan bütünlüğüne, şehircilik bilimi ve ilkelerine, planlama yöntemlerine ve plan esaslarına, kamu yararına, imar hukukuna ve doğal koşullara uygun olmayan planlama kararları doğrultusunda ortaya çıkan yapılaşma koşullarının kentsel bozulma ve kirlenmenin asıl nedeni olduğu görüşündedir. Şehircilik ve planlama ilkeleri ile plan yapım esaslarına da aykırı olarak düzenlenen yönetmelikler ve plan notları nedeniyle, 6058,34 m^2 yüzölçümlü arsada 34.140,21 m^2 toplam inşaat yapı kütlelerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Tüm bu sakıncaların yanı sıra, TAKS sınırlamasına bağlı kalmaksızın neredeyse parselin tamamında yapılan otoparklar ile kentsel toprakların koruma-kullanma dengesi bozulmakta, kentleri insanların değil otomobillerinin yaşadığı betonlaşmış alanlar haline getirerek zaten yetersiz olan açık alanları iyice azaltmanın gerek deprem, gerekse iklim dengeleri (yeraltı suyu, akışa geçen yağmur suyunun alçak bölgelerde yaratacağı su baskınları, nem) açısından yaratacağı sakıncalar ve dünyamızın küresel iklim değişiklikleri konusunda yaşadığı hassasiyetler göz ardı edilerek kentin bütün ekolojik dengeleri yok edilmektedir.

Tüm bu nedenlerle; mesleki denetime sunmuş olduğunuz mimari projeniz, Mimarlar Odası Mesleki Denetim Uygulamasının genel amaç ve beklentileri doğrultusunda, Oda'nın kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu olması ve bu nedenle 6235 sayılı yasa ile yükümlendiği "kamuyu ilgilendiren mesleki konularda ilgili idarelere görüş ve önerilerde bulunma" görevinin yerine getirilmesi amacı ve sorumluluğu doğrultusunda çevresel etkileri bakımından çekince ile karşılanmıştır.

6.2.4. **Arnavutköy Sazlıbosna Toplu Konut Projesi**

İmar planları kenti bir bütün olarak planlayan ve gelişimine yön veren belgeler olarak her türlü kentsel çalışmanın başlangıç noktasında yer almalıdır. Bu yönüyle imar planları, teknik altya-

pının planlaması ve koordine edilmesinde birincil rol oynar. Teknik altyapının etkin bir şekilde planlaması ve koordinasyonu, imar planlarının kentlerin fiziki ve demografik özelliklerine uygun şekilde yapılmasına ve çok sık değiştirilmemesine bağlıdır. Ülkemizde imar planları kentlerin gelişimine ve büyümesine bağlı olarak gereksinimleri zamanında karşılayacak, kentin doğru ve sağlıklı olarak gelişmesine yön verecek şekilde hazırlanmadığı gibi, çok sayıda ayrıcalıklı imar değişikliği yapılarak olduğu kadarıyla da plan bütünlüğü ve tutarlılığı ortadan kaldırılmaktadır. Üstelik yapılan imar değişiklikleri genellikle yoğunluk artırıcı özellik taşımakta, bu da altyapı tesislerinin yeniden konumlandırılmasını ve/veya kapasite artışını zorunlu hale getirmekte ve kamu kaynaklarının plansız bir şekilde israf edilmesine ve ayrıcalık tanınan parsel bazındaki değişiklerin yarattığı tüm maliyetlerin kamuya yüklenmesine yol açmaktadır.

Mimarlar Odası, parsel ölçeğinde yapılan plan tadilatlarıyla teknik ve sosyal alan oranı ve standardını düşüren, yoğunluk değerlerini artıran, planlamada eşitlik ilkesine uymayan, aynı konum ve ulaşılabilirlik özelliklerine sahip alanlara farklı yapılaşma hakları ve yoğunluklar getiren, plan bütünlüğüne, şehircilik bilimi ve ilkelerine, planlama yöntemlerine ve plan esaslarına, kamu yararına, imar hukukuna ve doğal koşullara uygun olmayan planlama kararları doğrultusunda ortaya çıkan yapılaşma koşullarının kentsel bozulma ve kirlenmenin asıl nedeni olduğu görüşündedir.

Ayrıca, planlama alanı ve çevresinde 4 adet havza bulunmaktadır. Bunlar Alibey Havzası, Terkos Gölü Havzası, Büyükçekmece Gölü Havzası ve Sazlıdere Baraj Gölü Havzası'dır. Planlama alanına yakın en yakın havza Sazlıdere Baraj Gölü Havzası'dır. İstanbul'un su ihtiyacının yüzde 33,5'i Terkos Havzası'ndan, yüzde 18,5'i Büyükçekmece Havzası'ndan, yüzde 15'i Alibey Havzası'ndan karşılanmaktadır. Bu havzalar genel toplamda İstanbul'un su ihtiyacının yüzde 69'unu karşılamaktadır. Planlama alanı İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından belirtilen havza koruma sınırları içerisinde Sazlıdere Baraj Gölü havzasının orta ve uzun mesafeli koruma sınırı içerisinde kalmaktadır, ayrıca İstanbul'a yıllık 50 hm^3 içme suyu sağlayan Sazlıdere Baraj Gölü havzasının kolları planlama alanları sınırları içerisinden geçmektedir. İçme Suyu Havzalarının korunmasına yönelik ilk yönetmelik 1984 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İSKİ tarafından çıkarılmıştır. Ancak 1995 yılında yapılan radikal değişiklikle, korumaktan çok kullanmaya yönelik bir içeriğe kavuşturulmuştur. O tarihten bu yana birbiri ardına çıkarılan 6 yönetmelik ile İSKİ İçme Suyu Havzaları Yönetmeliği; korumak yerine yapılaşmayı ve kaçak yerleşmeleri yasallaştıran bir hal almış ve kentin tümü için hayati önem taşıyan içme suyu kaynaklarımız tehlike altında kalmıştır. İçme Suyu Havzaları suyu doğanın kullanımı için toplayan, biriktiren ve canlı cansız tüm bileşenlerin kullanımına sokan bölgelerdir ve Doğa'yı korumak Suyu korumakla mümkündür. Suyu korumak ise su havzalarının arazi kullanımının çevresel tahribat yaratmayacak şekilde planlanması ile mümkündür. Arazi kullanımın en az düzeyde tutularak yağmurla gelen suyun en kısa ve temiz bir şekilde toprakla, dolayısıyla yeraltı suyu ile buluşması sağlanmalıdır.Ancak doğal kaynaklarımız açısından bu kadar hassas ve önemli olan bir alanda; kamu yararı gözetilerek ve korumaya yönelik olması gereken İSKİ Yönetmelikleri ve İmar Planlarının, tam tersi anlayışlarla kentlerin geleceği düşünülmeden, siyasi ve maddi ranta kurban edilerek üretildiği görülmektedir. İSKİ Yönetmeliği, 1/5000 plan, 1/1000 plan ve söz konusu plan notları ile her adımda daha da betonlaştırılan Su Havzaları ile İçme Suyu Kaynaklarımız yok edilmektedir. Bu anlayış, İmar Planlarının Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 1. maddesinde belirlenen; imar planlarının amacının, insan, toplum ve çevre ilişkilerinde kişi ve aile mutluluğunu sağlamak, kentsel toprakların korunma ve kullanma dengelerini en rasyonel biçimde belirlemek olduğu ilkesine aykırıdır.

Tüm bu nedenler ile beraber tarafımıza iletilmemiş olan 'İmar Durum Belgesi' göz önünde bulundurularak; planlama ve şehircilik ilkelerine aykırı olmakla yer alan imar koşullarına göre hazırlanan mimari projeniz Mimarlar Odası Mesleki Denetim Uygulamasının genel amaç ve beklentileri doğrultusunda, Oda'nın kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu olması ve bu nedenle 6235 sayılı yasa ile yükümlendiği "kamuyu ilgilendiren mesleki konularda ilgili idarelere görüş ve önerilerde bulunma" görevinin yerine getirilmesi amacı ve sorumluluğu doğrultusunda çevresel etkileri bakımından çekince ile karşılanmıştır. Mesleki denetim onayı kapsamında işlem yapılmamış olup telif haklarının korunması açısından kayıt altına alınmıştır.

7

EKA MBÇK

Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları
Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu

MBÇK'lar Yönetmeliği'ne göre Seçimli Toplantısı yapılamadığı için bir önceki dönem EKA-MBÇK Yürütme Kurulu yenilenmeden; var olan Çalışma Grupları ile göreve devam edilmiştir. Böylece 48.dönemde de bir önceki yani 47. dönemden kalan çalışmalar tamamlanmaya çalışılmıştır.

7.1. Mimarlık ve Kuram Seminerleri - 1

Prof. Dr. Uğur Tanyeli: "Mimarlık Düşünmek mi, Mimarlığı Kuramsallaştırmak mı?"

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından mimarlık kuramına ilişkin tartışmaları derinleştirmek ve düşünsel üretim alanlarını güçlendirmek amacıyla başlatılan Mimarlık ve Kuram Seminerleri dizisinin ilk buluşması, 12 Aralık 2025 Cuma günü Prof. Dr. Uğur Tanyeli'nin katılımıyla TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası'nda yoğun katılım ile gerçekleştirildi.

"Mimarlık Düşünmek mi, Mimarlığı Kuramsallaştırmak mı?" başlığıyla düzenlenen seminerde, mimarlık disiplininin kuramsal çerçevesi, düşünsel üretim biçimleri ve eleştirel açılımları kapsamlı biçimde ele alındı.

Tanyeli, mimarlığın yalnızca tasarım ve uygulama süreçleri üzerinden değil; düşünce, söylem ve kuram üretimi üzerinden de tartışılması gerektiğine dikkat çekti.

Seminer kapsamında, mimarlık düşüncesinin tarihsel ve güncel bağlamları, kuramın disiplin içindeki konumu ve mimarlık pratiğiyle kurduğu ilişki üzerine değerlendirmeler yapıldı. Katılımcıların katkılarıyla zenginleşen tartışma ortamı, mimarlık kuramının güncel sorunlarına yönelik farklı bakış açılarını görünür kıldı.

Etkinlik, seminerin ardından gerçekleştirilen imza töreni ile devam etti. Farklı kuşaklardan meslektaşlar, mimarlık düşüncesine uzun yıllardır yön veren duayen isim Prof. Dr. Uğur Tanyeli ile bir araya gelerek kendisiyle tanışma ve kitaplarını imzalatma olanağı buldu.

İmza töreni, kuşaklar arası etkileşimi güçlendiren ve ortak mimarlık belleğini besleyen bir buluşma zemini oluşturdu.

Mimarlık ve Kuram Seminerleri dizisinin bu ilk buluşması, "Mimarlıkta Kuram Sempozyumu"na giden süreçte önemli bir düşünsel durak olarak kayda geçti.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, mimarlık alanında kuramsal tartışmaları çoğaltmayı ve ortak düşünme zeminlerini genişletmeyi hedefleyen bu seminer dizisini önümüzdeki dönemde farklı başlıklar ve konuşmacılarla sürdürmeyi planlamaktadır.

İstanbul büyükkent şubesi
chamber of architects of turkey
GEZİ'YE ÖZGÜRLÜK
Gezi için Adalet Nöbetinde 731. Gün.

8

BİLİŞİM MBÇK

Bilişim Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu

Çalışma dönemi boyunca toplantılarını sürdürmüş; mimarlık ve bilişim alanındaki güncel gelişmeler, mesleki dijitalleşme süreçleri ve Oda çalışmalarına katkı sağlayabilecek başlıklar üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur.

Bu toplantılar aracılığıyla kurulun çalışma alanları yeniden ele alınmış, olası etkinlik ve üretim başlıklarına ilişkin hazırlık ve ön değerlendirmeler yapılmıştır.

Söz konusu dönem içerisinde kurul tarafından kamuya açık bir etkinlik gerçekleştirilmemiş olmakla birlikte, yapılan toplantılar ilerleyen dönemlerde hayata geçirilebilecek çalışmalar için altyapı oluşturmayı hedeflemiştir.

9

Komite, Komisyon ve Çalışma Grupları

TEŞEKKÜRLER
PANEL
Akademide
MİMARLIK
tmmob mimarlar odası
istanbul büyükkent şubesi
PAZAR
01
06
2025
Prof. Dr. Alper Ünlü
Akademide
MİMARLIK
PAZAR
01
06
2025
PANEL

9.1. Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin mesleki denetim ısrarı, dar anlamda bir bürokratik işlem ya da teknik kontrol mekanizması değildir. Mesleki denetim; kentin, toplumun ve doğanın sermaye odaklı imar politikalarıyla tahrip edilmesine karşı yürütülen kamusal bir mücadelenin asli araçlarından biridir. İmar hareketliliğini yakından izlemek, katılımcılıktan uzak, bilimsel ve toplumsal ihtiyaçları gözetmeyen planlama süreçlerine müdahil olmak, hukuka aykırı ve kamu yararını ihlal eden planlara karşı itiraz ve dava süreçlerini işletmek; mesleki denetimin temel varlık nedenidir.

Bu çerçevede Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi çalışmalarında, mesleki denetimin yalnızca meslek alanını düzenleyen bir araç değil, aynı zamanda kamu ve toplum yararını esas alan bir mimarlık ve planlama anlayışının savunusu olduğu vurgulanmıştır. Sağlıklı, yaşanabilir ve adil kentlerin ancak kamusal sorumluluk bilinciyle yürütülen mimarlık ve planlama süreçleriyle mümkün olacağı açıktır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından 2012 yılında yayımlanan 1310 sayılı genelge ile Sicil Durum Belgesi'nin kaldırılması ve devamında yapılan yönetmelik değişiklikleri, mesleki denetimi zayıflatan, meslek odalarının yetkilerini sınırlandıran bir sürecin önünü açmıştır. Deprem kuşağında yer alan bir ülkede mesleki denetimin zorunlu ve güçlü bir biçimde uygulanması gerekirken, kamusal denetimi dışlayan bu yaklaşım kabul edilemezdir. Bu tutum, yalnızca mimarlık mesleğini değil, doğrudan toplumun can ve mal güvenliğini tehdit etmektedir.

Mesleki denetim uygulamalarında karşılaşılan sorunlar, mevzuat boşlukları, mesleki kısıtlılıkları bulunan meslektaşlarımız hakkında kurumlarla yapılan yazışmalar ve alınan yanıtlar; BKBT'ler ve Temsilciliklerle yürütülen görüş alışverişleriyle ortak bir politik zeminde değerlendirilmiş, şeffaf ve kolektif bir bilgi paylaşımı sağlanmıştır. Amaç, mesleki denetimi etkisizleştiren uygulamalara karşı ortak bir mücadele hattı örmektir. Bu doğrultuda Genel Merkez Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi çalışmalarına katkı sunmak üzere, şube ve temsilciliklerde görev alan Mesleki Denetim Görevlisi mimarlarla yüz yüze ve çevrimiçi toplantılar yapılmış; Mimarlar Odası Programı'nın geliştirilmesi ve Dijital Mesleki Denetim'e geçiş süreci ele alınmıştır. Yönetim Kurulu değerlendirmeleri sonucunda, İstanbul Büyükkent Şubesi hinterlandı içinde yer alan Proje Müellifliği, Fenni Mesuliyet / TUS ve Şantiye Şefliği Üye Sicil Belgeleri için dijital başvuru panelleri oluşturulmuş; bu çalışmalar raporlaştırılarak ilgili kurullara sunulmuştur. TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin hazırlanma sürecinde gerçekleştirilen çalıştaylar, mesleki denetimin kamusal niteliğini güçlendiren önemli bir adım olmuş; söz konusu yönetmelik, 31.10.2025 – 01.11.2025 tarihlerinde yapılan TMMOB Mimarlar Odası 49. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu'nda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Öte yandan, mimarlık mesleğinde giderek derinleşen tekelleşme, imzacılık gibi meslek etiğine açıkça aykırı uygulamalar ve emeğin değersizleştirilmesi, Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi'nin temel gündemlerinden biridir. Yapılan incelemeler sonucunda, 2020–2024 yılları arasında İstanbul'da verilen yaklaşık 27.000 yapı ruhsatının yarısında mimari proje müellifi olarak yalnızca 100 mimarın imzasının bulunduğu tespit edilmiştir. Bu tablo, mimarlık hizmetlerinin küçük bir azınlıkta yoğunlaştığını, mesleki rekabetin adaletsiz hale getirilmesi ve mimarlığın kamusal niteliğinin piyasa ilişkileri içinde aşındırıldığını açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenle, mimarlıkta tekelleşmeye, imzacılığa ve meslek etiğini yok sayan uygulamalara karşı yeni bir mücadele aksına ihtiyaç olduğu değerlendirilmiş; süreci daha adil, eşitlikçi ve kamusal bir zemine taşımak amacıyla gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Mesleki denetim, bu mücadelenin en önemli araçlarından biridir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, mesleki denetimi; haksız imar planlarına karşı durmanın, katılımcı olmayan planlama süreçlerini teşhir etmenin, kamu yararını savunmanın ve sağlıklı kentler için mücadele etmenin vazgeçilmez bir parçası olarak görmektedir. Bu anlayışla yürütülen çalışmalar, yalnızca mimarların meslek haklarını değil, toplumun geleceğini ve kentlerin yaşam hakkını savunma iradesinin ifadesidir.

9.2. Kentleşme ve Planlama Komitesi

Komite ilk toplantısını yüz yüze gerçekleştirmiştir. Toplantıda oluşturulan çalışma programı doğrultusunda çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Avukatımız Deniz Yalçın Özen toplantıya davet edilerek kendisinden süre gelen davalar hakkında bilgilendirme rica edilmiştir.

Danışmanlık alacağımız hocalarla ilgili liste oluşturulmuştur. Komite yaptığı ilk toplantıda olur da alınarak danışman üyeler olarak aşağıda belirten üyeleri belirlemiştir. Öte yandan tüm komisyonlar için üyelere yapılan duyurular sonucunda komisyonumuza 50'ye yakın üyenin katılım talebi olmuştur.

Danışman üyeler: Haluk Gerçek, Ceyhan Çılğın, Orhan Demir, Gül Köksal, Şence Türk, Ahmet Büyükduman, Behiç Ak, Ali Hepşen, Nuran Zeren Gülersoy, Akgün İlhan, Pelin Pınar Giritlioğlu, Cihan Uzunçarşılı Baysal, İclal Dinçer, Av. Deniz Yalçın Özen.

Kentsel Dönüşüm ve 6306 Sayılı Yasa hakkında bir etkinlik yapılması önerilmiş daha sonra 16, 17, 18 Eylül 2024 tarihlerinde "Kentsel Yenileme/ Dönüşüm Uygulamaları Süreci Seminer Dizisi" gerçekleştirilmiştir.

Komite üyelerimiz ayrıca 22-23 Kasım 2024 tarihlerinde ÇED Danışma Kurulu tarafından önerilen Kentsel Gelişme Politikaları ve İçme Suyu Havzaları Sempozyumu'na ve Afet Komitesi tarafından gerçekleştirilen Risk Belirleme Çalıştayı (Town Waching)'na destek vermiştir.

Ayrıca kendine verilen görev çerçevesinde askıya çıkan imar kararlarını değerlendirerek görüş beyan etmiş, imar ve planlama ile ilgili düzenlenen toplantılara Oda'yı temsilen katılmış, imar konularında Oda'ya gelen görüş taleplerini için raporlar düzenlemiştir. Komite Prof. Dr. Handan Türkoğlu yürütücülüğünde dönem boyunca Oda'nın dava raporlarına bilimsel altlık oluşturmada ÇED Danışma Kurulu ile birlikte çalışmıştır. Güncel plan değişikliklerinin incelenmesi mimarlık ve şehircilik ilkelerine karşı hususların tespiti ve yönetim kuruluna iletilmesi bağlamında önemli bir işlev kazanmıştır. Komite kapsamında ayrıca TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne İBB ve çeşitli kamu kurumlarından gelen resmi kurum görüşleri yanıtlanarak iletilmiştir.

Yanıtlanan Kurum Görüşleri;

- 20.01.2025 Aydos Kalesi ve yakın çevresi Koruma Amaçlı İmar Planı Çalışmaları,
- Beylikdüzü İlçesi Gölyaka – Pekmez Bölgeleri Nâzım İmar Planı Çalışmaları,
- 08.01.2025 Beylikdüzü İlçesi Kavaklı Köyüstü Mevkii ve Çevresine İlişkin 1/5000 Ölçeli Nâzım İmar Planı,
- 26.02.2025 İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarafından İletilen ve İstanbul Geneli Çatı Alanlarına İlişkin Meri İmar Planlarına Plan Notu İlavesi,
- 10.02.2025 Şişli İlçesi Merkez ve Çevresi (Fulya 2. Etap) 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Çalışmaları.

9.2.1. **Kentsel Yenileme / Dönüşüm Uygulamaları Süreci Semineri**

İstanbul'da artan kentsel dönüşüm ve yenileme uygulamalarının, farklı bakış açılarıyla çok yönlü olarak ele alınması gerekliliği doğmuştur. Bu bağlamda İmar ve Çevre Komisyonu, 16-18 Eylül tarihleri arasında "Kentsel Yenileme/Dönüşüm Uygulamaları Süreci" başlıklı bir seminer dizisi düzenlemiştir.

Üç gün süren bu etkinlikte; kentsel yenileme ve dönüşüm sürecine dair pek çok kritik konu, akademisyenler, şehir plancıları, mimarlar ve çevre mühendisleri gibi alanında uzman isimlerin katılımıyla detaylıca tartışılmıştır.

Seminer dizisi, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü'nün açılış konuşması ile başlamış, ardından TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yedek Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet Ocakçı'nın tematik sunuşu ile devam etmiştir. Seminerler, ilk günden itibaren akademisyenler, öğrenciler, dönüşüm uygulamalarında yer alan çeşitli aktörler ve halkın yoğun ilgisiyle gerçekleştirilmiştir.

16 Eylül: Birinci Gün Oturumları
Birinci gün oturumlarını Prof. Dr. Mehmet Ocakçı yönetmiştir. İlk oturumda; Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy *"Mevcut Kentsel Dokularda Çevre ve Yaşam Kalitesinin Yükseltilmesi: Kentsel Planlama ve Tasarım Uygulamaları"*, İnşaat Mühendisi Rahmi Hızır *"İstanbul'da Kentsel Dönüşüm Uygulamaları"* ve Mimar Serkan Albayrak *"Bir Şehrin Cürufu"* başlıklı sunumlarını gerçekleştirmişlerdir.

Prof. Dr. Handan Türkoğlu yöneticiliğinde gerçekleşen ikinci oturumda; TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu İkinci Başkanı Erol Türkmen *"Kentsel Dönüşüm Uygulamalarında Karşılaşılan Hatalar"*, Mimar Doğu Kaptan *"Bir Kentsel Dönüşüm Modeli Olarak Maltepe Başıbüyük Sosyal Konutları"* ve Doç. Dr. Emre Kishalı *"Kentsel Dönüşüm ve Mimari Mirasa Olan Etkileri: Kocaeli Üzerinde Değerlendirmeler"* konularını ele almışlardır.

Doç. Dr. Koray Güler yürütücülüğündeki günün üçüncü ve son oturumda ise; Doç. Dr. Duygu

Erten *"Kentsel Dönüşümde İklim Değişikliği ile Mücadelede Fırsatlar"*, Prof. Dr. Üner Çolak *"Enerji ve Sürdürülebilirlik Açısından Kentsel Dönüşüm*", Çevre Mühendisi Nurhan Altınakar *"Kentlerde Arıtma Sorunları ve Kentsel Yenilemede Politik Ekoloji"* ve Prof. Dr. Tuğrul Erbaydar *"Kentsel Dönüşüm ve Halk Sağlığı"* başlıklı konuşmalarını yapmışlardır.

17 Eylül: İkinci Gün Oturumları
Seminer dizisinin ikinci günü, "Kentsel Dönüşümün Hukuk ve Organizasyon Boyutu" başlıklı birinci oturum ile başlamıştır. Yüksek Mühendis Mimar Mücella Yapıcı'nın moderatörlüğünü üstlendiği bu oturumda ilk sözü, *"Kentsel Dönüşümün Değişen Yasal İçeriği ve Pratiğe Yansımaları"* konusuyla Prof. Dr. Şevkiye Şence Türk almıştır. Ardından Pelin Pınar Giritlioğlu *"Kentsel Dönüşüm Mevzuatına Barınma Hakkı Perspektifinden Bir Bakış"* başlıklı sunumunu gerçekleştirmiştir. Oturumun son konuşmasını ise Şehir Plancısı Ceyhan Çılğın, *"Rezerv Yapı Alanlarından Kalıcı Konut Uygulamalarına: Kentsel Dönüşümün Olağanüstüleşmesi"* başlığıyla yapmıştır.

Programın "Kentsel Dönüşümün Ulaşım ve Altyapı Boyutu" başlıklı beşinci oturumunun moderatörlüğünü, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü üstlenmiştir. Bu bağlamdaki konuşmaların ilki, Prof. Dr. Haluk Gerçek tarafından *"Ulaşım Hakkı ve Ulaşım Yoksulluğu"* üzerine yapılmıştır. Devamında Yüksek Şehir Plancısı ve Ulaşım Plancısı Orhan Demir *"Kamu Arazilerinin Dönüşümü ve Ulaşım"*, Doç. Dr. Kevser Üstündağ ise *"Kentsel Dönüşüme Göz Hizasından Bakmak"* konularını irdelemişlerdir.

Günün son oturumu olan altıncı oturum, "Kentsel Dönüşümün Sosyo-Ekonomik Boyutu" başlığı altında Almira Yılmaz Çetinkaya moderatörlüğünde gerçekleşmiştir. Konuşmacılardan Prof. Dr. Gülden Erkut *"Sürdürülebilirlik Perspektifinden Ekolojik-Toplumsal Dönüşüm Nasıl İnşa Edilebilir?"* ve Prof. Dr. Asuman Türkün *"Kentsel Dönüşümün Toplumsal Mekânsal Sonuçları"* üzerine sunumlarını yapmışlardır. Bağımsız Araştırmacı Cihan Uzunçarşılı Baysal ise "İstanbul'un İlk Geniş Kapsamlı Kentsel Dönüşümü: Ayazma-*Tepeüstü Projesinden Ülke Sathına Dönüşümün Cebir ve Şiddeti"* başlıklı konuşmasıyla oturumu tamamlamıştır.

18 Eylül: Üçüncü Gün Oturumları
Seminer dizisinin son günü TMMOM Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan moderatörlüğünde gerçekleşmiştir. Yedinci oturum Kentsel Dönüşümün Finans Boyutu kapsamında Prof. Dr. Ali Hepşen *"Kentsel Dönüşümde Finansal Kaynak* Çözümleri*: Sermaye Piyasası Uygulamaları"* başlıklı sunumunu gerçekleştirmiştir. Oturumun diğer bir konuşmacısı Dr. Ahmet Büyükduman ise *"Kentsel Dönüşümde Klasik Finansman Yöntemleri"* konusunu tartışmaya açmıştır.

Seminer dizisinin son oturumuna TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yedek Yönetim Kurulu Üyesi Toprak Erduvan moderatörlük yapmıştır. Doç. Dr. Burcu Zeybek "*Kentsel Dönüşümün Uzlaşma Süreci"*, Mimar Engin Akgün "*Kentsel Dönüşüm Sürecinde Bilgilendirme"* başlıklı sunuşlarını gerçekleştirmiştir.

Oturumun son konuşmacısı ise *"Tozkoparan nasıl 'Topzkoparant' Yapıldı"* sunumu ile Tozkoparan Derneği (TOZDER) Başkanı Ömer Kiriş olmuştur.

Etkinlik sonunda düzenlenen değerlendirme bölümünde, seminerde ele alınan konuların özeti yapıldı ve kentsel yenileme/dönüşüm süreçlerinin daha sürdürülebilir, katılımcı ve toplum yararına nasıl geliştirilebileceği tartışıldı. Kapanışta yapılan değerlendirmede, Prof. Dr. Alper Ünlü, Prof. Dr. Mehmet Ocakçı ve Prof. Dr. Handan Türkoğlu kentsel yenileme/dönüşümün uygulamalarının ulaşım ve altyapı boyutu, planlama boyutu ve

tasarım boyutu ağırlıklı olmak üzere, kent ve halk üzerindeki etkilerini vurguladılar, bilgi aktarımında bulundular.

9.2.2. **Aydos Kalesi ve Yakın Çevresi Koruma Amaçlı İmar Planı Çalışmaları İçin Görüşlerimiz**

20 Ocak 2025

Aydos Kalesi ve yakın çevresi, tarihî ve doğal değerleriyle İstanbul'un önemli kültürel miras alanlarından biridir. Mevcut durumda 1. Derece Arkeolojik ve Doğal Sit alanı olan bölge, sahip olduğu doğal ve kültürel varlıkların korunmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu kapsamda hazırlanacak koruma amaçlı imar planlarının mevcut doğal ve kültürel değerlerini maksimum düzeyde koruması gerekir.

Sit derecesinde değişiklik yapılmaması, arkeolojik alan ve ormanın bütüncül bir yaklaşımla ele alınması, alanda herhangi bir yapılaşmaya izin verilmemesi planın temel hedefleri olmalıdır.

Alanın tarihî ve doğal dokusuna zarar verebilecek günübirlik tesisler ve yapılaşmalar önerilmemeli, bölgenin yeni bir kentleşme baskısı ile karşı karşıya kalması önlenmelidir. Bölgenin turizm, eğitim ve spor gibi kentsel kullanımlara açılması, arkeolojik ve doğal sit alanını tehdit edecektir. Bu tür faaliyetlerin orman ekosistemini bozacağı ve yapılaşma baskısını artıracağı göz önünde bulundurularak, planlarda bu tür kullanımlara yer verilmemesi gerekir. Bölgede araç yolu açılması, ormanın kırsal ve doğal karakterine zarar verecek, ekolojik dengenin bozulmasına neden olacaktır. Mevcut orman yolunun korunması, herhangi bir genişletme veya asfaltlama işleminin yapılmaması uygun olacaktır.

Ayrıca, bölgede madencilik ve taş ocağı faaliyetlerinin yürütülmesine izin verilmemeli, bu konuda açık hükümler içeren plan notları eklenmelidir. Orman alanlarının kentleşme baskısı altında olduğu göz önüne alındığında, bu alanların korunması için her türlü önlemin alınması gerekir. Endemik bitki türlerinin korunması için gerekli tedbirler uygulanmalı ve alanın ekolojik yapısını bozmadan sürdürülebilir bir koruma anlayışı benimsenmelidir.

Alanın ormanlık yapısı göz önüne alındığında, olası orman yangını için önlemlerin alınması da önem taşımaktadır. Bilindiği gibi orman yangınlarının birçoğu kullanım sırasında insan hatası yüzünden çıkmaktadır. Ayrıca sit alanında yanıcı patlayıcı madde depolarının da yer almaması için plan notlarına açık bir hüküm eklenmelidir.

Sonuç olarak Aydos Kalesi ve orman alanının korunabilmesi ancak sürdürülebilir bir yaklaşımla yapılacak koruma amaçlı imar planı ile mümkün olacaktır. Bölgenin doğal ve kültürel mirasını tehdit eden her türlü yapılaşma baskısına karşı önlemler alınmalı ve sit statüsünün kesinlikle korunması sağlanmalıdır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu çerçevede yapılacak koruma amaçlı imar planlarının takipçisi olacağımızı bildiririz. Odamızın hâlihazırda alana ilişkin herhangi bir yatırımı veya proje önerisi bulunmamaktadır.

9.2.3. **Beylikdüzü İlçesi Gölyaka – Pekmez Bölgeleri Nâzım İmar Planı Çalışmaları İçin Görüşlerimiz**

4 Şubat 2025

Beylikdüzü ilçesine bağlı Gölyaka ve Pekmez bölgeleri, jeolojik yapısı ve deprem riski açısından dikkatle ele alınması gereken alanlar arasında yer almaktadır. Bölgenin zemin yapısını büyük ölçüde Gürpınar Formasyonu belirlemektedir.

Gürpınar Formasyonu, Oligosen dönemine ait ince-orta tabakalı kumtaşı ve laminalı kiltaşı ardalanmasından oluşan bir yapıya sahiptir. Kilin baskın olduğu bu formasyon içerisinde silt, kum ve çakıl bantları da gözlemlenmektedir. Bölgesel ölçekte 700 metreden fazla kalınlığa sahip olan Gürpınar Formasyonu'nun Beylikdüzü'ndeki ortalama kalınlığı yaklaşık 100 metredir. Bu formasyon daha çok vadi tabanları ve yamaçlarda yüzeylenmekte olup, Gölyaka bölgesinde yaygın olarak gözlemlenmektedir.

Gürpınar Formasyonu'nun fiziksel ve kimyasal özellikleri, zemin stabilitesi açısından belirleyi-

ci olup, özellikle kil içeriğinin yüksek olması nedeniyle heyelan riski taşımaktadır. Bölgedeki yamaçlarda aktif heyelan sahaları bulunmakta olup, geçmişte meydana gelen heyelanların izleri de mevcuttur. Bu nedenle, heyelan duyarlılığı yüksek olan alanlarda yapılaşmaya yönelik planlamalar yapılırken, detaylı jeoteknik analizlerin gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Zemin iyileştirme çalışmaları ve uygun temel sistemlerinin kullanılması, heyelan riskinin azaltılması açısından gereklidir.

Bölge, deprem tehlikesi açısından İstanbul'un yüksek riskli alanlarından biri olarak değerlendirilmektedir. Kuzey Anadolu Fayı'nın Marmara Denizi içindeki kollarına yakın konumda bulunması nedeniyle şiddetli sarsıntılara maruz kalma olasılığı yüksektir. Türkiye Deprem Tehlike Haritası'na göre bölge, yüksek ivme değerlerine sahip olup, yer hareketlerinin yapılaşma üzerindeki etkisi göz önünde bulundurularak planlama kararları alınmalıdır. Sahil kesimlerine yakın olan ve gevşek zeminlerin yayılım gösterdiği bölgelerde sıvılaşma riski önemli bir sorun teşkil edebilir. Bu nedenle, bu alanlarda zemin iyileştirme çalışmaları yapılmadan ağır ve yüksek yoğunluklu yapılaşmaya gidilmemesi önerilmektedir.

Nâzım imar planı hazırlanırken, bölgenin taşıma kapasitesinin yanı sıra, olası bir deprem anında can ve mal kaybını en aza indirmek için alınacak önlemler titizlikle değerlendirilmelidir. Zemin etütleri, yapı temel sistemlerinin belirlenmesinde yol gösterici olmalı ve yüksek riskli alanlar açık-yeşil alan veya düşük yoğunluklu yapılaşma bölgeleri olarak planlanmalıdır.

Planda kat adedi, emsal ve yoğunluk arttırıcı kararlar alınmamalıdır. Olası bir afet anında tahliye yollarının açık tutulmasını sağlayacak geniş arterler ve yeşil koridorlar oluşturulmalı, altyapı sistemleri ise deprem yüklerine dayanıklı şekilde tasarlanmalıdır. Bölgedeki yapılaşmanın, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği esaslarına uygun şekilde yürütülmesi ve deprem güvenliğini artıran inşaat tekniklerinin teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Özetle bölgede deprem ve heyelan riskleri göz önüne alınarak, yoğunluk ve kat adedi artışından kaçınılmalı, sürdürülebilir, dayanıklı bir yapılaşma modeli benimsenmelidir.

Tüm bu veriler ışığında, Gölyaka ve Pekmez bölgeleri için hazırlanacak nâzım imar planı, sadece yapılaşma yönelimlerini belirlemektense, bölgenin doğal ve jeolojik yapısını gözeten, afetlere karşı dirençli ve sürdürülebilir bir kentsel gelişimi hedefleyen bir yaklaşım benimsemelidir. Zemin koşulları, deprem tehlikesi ve kentsel dayanıklılık ilkeleri dikkate alınarak hazırlanacak plan, bölgenin uzun vadeli güvenliği ve yaşanabilirliği açısından kritik bir rol oynayacaktır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu çerçevede yapılacak imar planlarının takipçisi olacağımızı bildiririz.

Odamızın hâlihazırda alana ilişkin herhangi bir yatırımı veya proje önerisi bulunmamaktadır.

9.2.4. **Şişli İlçesi Merkez ve Çevresi (Fulya 2. Etap) 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Çalışmaları Hakkında Görüşlerimiz**

10 Şubat 2025

Şişli İlçesi Merkez ve çevresi, özellikle Fulya 2. Etap bölgesi, yoğun kentleşmenin ve yapılaşma baskısının etkili olduğu bir alan olup, planlama sürecinde bütüncül bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir. Bölgenin mevcut fiziki ve sosyo-ekonomik yapısı göz önüne alındığında, planlama kararlarının kentsel riskleri azaltıcı ve yaşanabilir bir çevre oluşturmayı hedefleyen bir çerçevede ele alınması büyük önem taşımaktadır.

Plan notlarına kentsel dönüşüm yapılması halinde emsal ve kat artışına yönelik herhangi bir hükmün eklenmemesi gerekmektedir.

Bölgedeki mevcut yapı stokunun yenilenmesi elbette önemli olmakla birlikte, bu dönüşüm sürecinin yoğunluk artışıyla değil, mevcut kentsel altyapının kapasitesini aşmayacak ve kentsel yaşam kalitesini yükseltecek şekilde yönlendirilmesi gerekmektedir. Parsel bazlı yoğunluk artışı uygulamalarının önüne geçilmesi, planın bölgesel ölçekte dengeli bir yapılaşma öngörmesini sağlayacaktır. Deprem riskleri açısından değerlendirildiğinde, bölgenin yüksek yapı yoğunluğuna sahip olması, nüfus yoğunluğunu ve olası afet senaryolarında oluşabilecek riskleri artırmaktadır. Bu nedenle, deprem toplanma alanlarının korunması ve artırılması kritik bir planlama kriteri

olarak ele alınmalıdır. Deprem sonrası tahliye ve geçici barınma olanaklarını sağlayacak açık ve yeşil alanların planlanması, mevcut yapılaşma baskısı göz önüne alındığında hayati bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca, planlama sürecinde su basma riskleri ve bölgenin topoğrafik yapısı dikkate alınarak, eğimden kat kazanılmasına yönelik uygulamalardan kaçınılmalı ve afet risklerini artırabilecek imar kararlarına yer verilmemelidir. Bu bağlamda, plan sürecinde ilgili meslek odaları ile işbirliği içinde çalışılması büyük önem taşımaktadır. Planlama sürecinin şeffaf, katılımcı ve bilimsel temellere dayalı bir yaklaşımla yürütülmesi, bölgenin sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde gelişmesini sağlayacak en temel unsurlardan biridir. Şişli ilçesi gibi yüksek yapılaşma ve nüfus yoğunluğuna sahip bir bölgede, imar kararlarının yalnızca ekonomik beklentiler doğrultusunda değil, kent sağlığı, afet direnci ve kamusal fayda çerçevesinde şekillendirilmesi gerektiğini vurgulamak isteriz. Planın uygulama aşamasında, plana ilişkin süreçlerde iş birliği içinde çalışmaya hazır olduğumuzu belirtiriz. Odamızın hâlihazırda alana ilişkin herhangi bir yatırımı veya proje önerisi bulunmamaktadır.

9.2.5. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarafından İletilen ve İstanbul Geneli Çatı Alanlarına İlişkin Meri İmar Planlarına Plan Notu İlavesi Hakkında Görüşlerimiz

26 Şubat 2025

İstanbul, gerek yapı yoğunluğu gerekse deprem riski açısından dikkatle ele alınması gereken bir kenttir. Hâlihazırda birçok ilçede çatı katlarına yönelik çeşitli plan notları mevcut olup, bu doğrultuda bazı ilçelerde bağımsız bölüm oluşturulmasına izin verilmiştir. Ancak İstanbul geneline yayılacak şekilde çatılarda bağımsız bölüm oluşturulmasına imkân veren bu yeni düzenlemenin ciddi riskler taşıdığı kanaatindeyiz. Öncelikle, İstanbul'da beklenen büyük deprem riski göz önüne alındığında yapı yoğunluğunun artırılmaması gerektiği açıktır. Çatı katlarının bağımsız bölüm olarak değerlendirilmesine imkân tanımak, nüfus yoğunluğunu artırarak altyapı, ulaşım ve sosyal donatı alanlarında ek yük yaratacaktır. Mevcut yapı stokunun büyük bir kısmı depreme dayanıklılık açısından riskli durumda olup, çatı katlarına yeni bağımsız bölümler eklemek bu yapıları daha da zorlayacaktır. Özellikle eski yapıların statik kapasiteleri bu tür ilave yükleri karşılamakta yetersiz kalabilir. Dolayısıyla binaların çatılarda yapılacak herhangi bir tadilata statik açıdan uygun olup olmadığını ispatlayacak test sonuçları ve projeler olmadan çatılara bağımsız bölüm verilmemelidir. Diğer taraftan, İstanbul'da hâlihazırda ciddi oranda boş konut stoku bulunmaktadır ve bu durum yeni konut ihtiyacını sorgulanır hâle getirmektedir. İmar planlarının temel amacı, yapılaşma koşullarını belirleyerek dengeli ve sürdürülebilir bir kent dokusu oluşturmaktır. Ancak söz konusu plan notu düzenlemesi, dolaylı bir emsal artışı niteliği taşıyarak yapılaşma yoğunluğunu artırmaktadır. Bu durum, mimarlık ve şehircilik ilkeleriyle örtüşmemektedir. Bununla birlikte, çatılara ilişkin tasarım standartlarının İmar Yönetmeliği'ne eklenerek standartlaştırılması olumlu bir adım olarak değerlendirilmektedir. Ancak bu düzenleme yapılırken mevcut yapı haklarının ötesine geçilmemesi gerekmektedir. Hâlihazırda belirli ilçelerde çatı katlarına yönelik tanınan haklar göz önünde bulundurulmalı ve bu hakların artırılmasına yönelik bir genişleme yapılmamalıdır. Yeni düzenlemeler yapılırken, mevcut yapı stokunun dayanıklılığı göz önüne alınmalı ve statik kapasiteyi artırmaya yönelik yapısal güçlendirme çalışmaları teşvik edilmelidir.

Sonuç olarak, İstanbul'da çatı alanlarının bağımsız bölüm olarak kullanılmasına imkân veren düzenlemenin, kentin mevcut yoğunluğunu artırarak ciddi riskler doğuracağı açıktır. Bu nedenle, plan notu düzenlemesiyle bağımsız bölüm oluşturma hakkının genişletilmesine karşı olduğumuzu bildiririz. Bu düzenlemenin yeni yoğunluk artışına yol açmadan ve mevcut riskleri artırmadan yapılması gerektiğini önemle vurgularız.

9.2.6. Beylikdüzü İlçesi Kavaklı Köyüstü Mevkii ve Çevresine İlişkin 1/5000 Ölçeli Nâzım İmar Planı Hakkında Kurum Görüşlerimiz

08 Ocak 2025

Plan sınırını oluşturan alan komisyonumuzca irdelenmiş olup;

Beylikdüzü, Kuzey Anadolu Fay Hattına yakın olması nedeniyle birinci derece deprem bölgesi içerisinde yer almaktadır. Aynı zamanda jeolojik yapısı nedeni ile alanın büyük bir bölümü önlemli yapılaşması gereken hassas bir bölgedir.

Özellikle Gürpınar ve Kavaklı Deresi yamaçlarında heyelan riski söz konusudur. Dolayısı ile planlama sürecinin tüm bu hassasiyetleri dikkatlice ele alması gerekmektedir. Mevcut yapı stoku ve yer seçimi büyük riskler barındırmaktadır. Ayrıca mevcut durumda ıslah edilmiş olan Kavaklı Dere yatağının korunması büyük önem taşımakta olup, taşkın riski bulunmaktadır. Jeolojik durumun hassasiyeti ve taşkın riski göz önüne alındığında bölgenin daha fazla inşaat yoğunluğu artışını kaldıracak durumda olmadığı söylenebilir.

Öte yandan sanayi ve konut alanlarının bir arada bulunması çevresel ve sosyal açıdan çeşitli sorunlar yarattığı risk oluşturduğu bilinmektedir. Planlama sürecinde geçimsiz kullanımların bir arada bulunmasının önlenmesi, varsa tampon bölgeler oluşturulması ikincil tehlikelere sebebiyet verilmemesi açısından uygun olacaktır.

Özetle bölgede deprem ve taşkın tehlikesi nedeni ile mevcut olan riskler göz önüne alınarak, yoğunluk ve kat adedi artışından kaçınılmalı, sürdürülebilir, dayanıklı bir yapılaşma modeli benimsenmelidir. Bölgede taşkın riski yüksek alanlarda yeni yapılaşma sınırlandırılmalı ve mevcut yapılar taşkın riski göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.

Sanayi tesislerinin ikincil tehlike yaratmaması için gerekli önlemler alınmalı, çevreye olumsuz etkilerin ve riskin azaltılması için sanayi ve konut alanları birbirinden ayrılmalı yerleşmenin mevcut yeşil sistem ile bütünleşen yeşil tampon bölgeler oluşturulmalıdır. Bölgede yeşil alanlarının artırılması riski azaltacak, bölgenin yaşam kalitesini yükseltecektir. Sanayi tesislerinin su kullanımı kontrol altına alınmalı, evsel su tüketimi ve sanayi su tüketimi arasındaki dengenin sürdürülebilir hale getirilmesi sağlanmalıdır. İklim krizine bağlı olarak artan aşırı yağışlar dikkate alınarak, yağmur suyu toplama sistemleri geliştirilmelidir. Yeşil altyapı uygulamalarının yaygınlaştırılması ve suyun geri dönüşümünün sağlanması, bölgenin uzun vadede daha dirençli hale gelmesine katkı sağlayacaktır. Sanayi ve konut alanlarının ayrıştırılması, yeşil tampon bölgelerin oluşturulması, deprem ve taşkın riskine karşı gerekli önlemlerin alınması ve su yönetiminin sürdürülebilir hale getirilmesi bölgenin geleceği açısından kritik önemi olan konulardır. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda, Beylikdüzü Kavaklı Mahallesi'nin risk ve hassasiyetlere dikkat edilerek, sürdürülebilir ve katılımcı bir kentsel planlama modeli ile ele alınması ve bu kapsamda geliştirilecek planlama kararları ile Beylikdüzü Kavaklı'nın daha yaşanabilir, dirençli ve yaşam kalitesi yüksek bir yerleşme olacağına inancımızı iletiriz.

Odamızın hâlihazırda alana ilişkin herhangi bir yatırımı veya proje önerisi bulunmamaktadır.

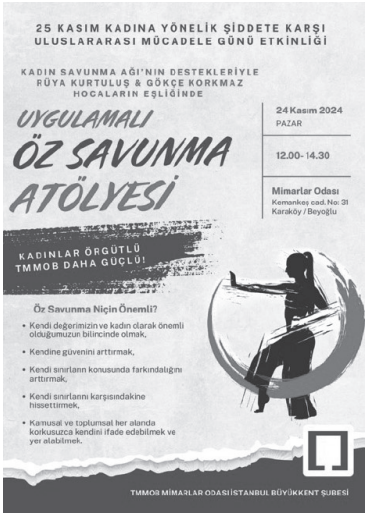
9.3. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu Faaliyetleri

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu, 48. Dönem faaliyetlerine kadın üyelere açık bir çağrı yaparak başlamış; kadın mimarların oda örgütlülüğünü büyütmek, taleplerini, ev içinde ve kamusal yaşamda karşılaştıkları eşitsizlikleri görünür kılmak, mekânın cinsiyetlendirilmiş yapısına karşı çalışma yürütmek ve kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesini, meslek odası örgütlülüğüyle desteklemek amacını taşımıştır. Yapılan çağrıya gelen dönüşler doğrultusunda komisyon bu dönemde yeni isimlerle çalışmaya başlamış; düzenli aylık toplantılar yapmıştır, ihtiyaç halinde bu toplantıların sıklığı etkinlik ve eylem takvimine göre arttırmış, toplantı raporlarını ve alınan kararları şubeye taşımıştır. Komisyon sekretaryası görevini Aynur Savaş Uluğtuğ üstlenmiştir. Peki, bu dönemde neler yaptık?

- **8 Mart 2024, Basın Açıklaması:** Eşit, adil, özgür bir yaşam; barış ve demokrasi için geçmişten bugüne mücadele eden tüm kadınları selamlayarak, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak, kadına yönelik her türlü şiddeti ve ayrımcılığı engellemek için kadın hakları mücadelesini kararlılıkla sürdüreceğimizi belirterek 8 Mart, Dünya Kadınlarının Birlik, Mücadele ve Dayanışma gününü kutladığımız basın açıklamamızı yayınladık.
- **10 Mart 2024, *Dünya Kadınlarının Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü Etkinliği*:** 8 Mart'ı her zamanki umut ve inadımızla karşılamak adına sevgili meslektaşımız Mücella Yapıcı ile keyifli bir söyleşi programı yaptık. Video gösteriminin yapıldığı, gezi tutuklusu meslektaşımız ile sohbet ederek dayanışmayı büyüttüğümüz ve ardından kokteyl ile günü sonlandırdığımız bir gün yaşadık.
- **5 Mayıs 2024, Kahvaltı Programı:** Karaköy binamızda, kahvaltılı bir buluşma düzenleyerek; mesleğe yeni başlayan kadın meslektaşlarımızın ya**ş**adığı ayrımcılığı, hak kayıplarını ve mobbingi konuştuk. Komisyon faaliyetlerinden bahsederek üyelerimizi bilgilendirdik. Çalışma programını paylaşıp karşılıklı fikir alışverişinde bulunduk. 34 kadının katıldığı, birbirimizden güç bulduğumuz, daha çok yan yana geleceğimiz etkinliklerde buluşmak umuduyla günü tamamladığımız bir buluşma gerçekleştirmiş olduk.
- **1 Temmuz 2024, Emeğin Cinsiyetli Yüzü:** Meslek Yaşantısında Kadın Mimarlar: Yazar Ebru Pektaş ile birlikte, toplumsal yeniden üretim sürecini; çocuk ve yaşlı bakımı, ev içi emeği, kadın istihdamını ve kadınların toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı maruz kaldığı ayrımcılıkların meslek yaşantısına etkilerini konuştuk. Soru-cevap bölümü ile devam eden online etkinliğimizde, meslek yaşantısında kadın olmaktan kaynaklı yaşadığımız eşitsizliklerin ne kadar benzer olduğunu bir kez daha görmüş olduk.
- **24 Kasım 2024, Öz Savunma Atölyesi:** Kadın Savunma Ağı'nın destekleriyle, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Uluslararası Dayanışma Günü kapsamında feminist öz savunma atölyesi düzenledik. Kadın üyelerimizin kendi sınırları konusunda farkındalığını arttırmak ve karşısındakine de bunu hissettirmek, kendisine yönelik bir saldırı söz konusu olduğunda kendini psikolojik ve fiziksel olarak koruyabilecek pratik egzersizler yaptık.
- **25 Kasım 2024, Basın Açıklaması:** Baskıcı yönetim ve planlama politikalarının sonucu eşitsiz sosyo-ekonomik koşullardan en çok etkilenen kesimlerden olan kadınların insani hak ve özgürlüklerinin kısıtlandığı ve politik-sistematik maruz kalınan kadın cinayetlerini gündemleştirdiğimiz, şiddetin önlenmesinde öncelikli hedefin cinsiyet temelli yapısal eşitsizlikler olduğunu vurguladığımız 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Uluslararası Dayanışma Günü basın açıklamamızı yayınladık.
- **27 Şubat 2025, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi:** Eğitmen Duygu Akpınar'ın anlatımıyla, İKK Kadın komisyonunun desteğiyle, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin temellerini, ortaya çıkışını ve şu an nasıl sürdürüldüğü konusunu ele aldık, cinsiyet rollerinin nasıl şekillendiğini tartıştık. Verimli ve interaktif bir eğitim gerçekleştirmiş olduk.
- **8 Mart 2025, Basın Açıklaması:** Artan siya-

8 MART
KADINLARIN ULUSLARARASI BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ ETKİNLİĞİ
9 MART 2025 PAZAR
15:00 - 18:30
Dr. Öğr. Üyesi Nazlı UÇAR
"TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNİN KAMUSAL MEKÂNLARA YANSIMALARI"
PROGRAM
15:00 AÇILIŞ KONUŞMASI
Aydan ADANIR
TMMOB İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri
15:15-16:00 SÖYLEŞİ
Dr. Öğr. Üyesi Nazlı UÇAR
İstanbul Kent Üniversitesi
16:00-16:15 ARA
16:15-17:00 KATKILAR
17:00-18:30 KOKTEYL
YER: TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
KEMANKEŞ CADDESİ NO:31
KARAKÖY / BEYOĞLU
TMMOB İKK KADIN KOMİSYONU

8
MART
KADINLARIN ULUSLARARASI BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ ETKİNLİĞİ
10 MART 2024 PAZAR
14.00-17.00
PROGRAM
Açılış
Ayrur SAVAŞ ULUĞTUĞ
Etkinlik Konuşması
Aysel DURGUN
Video gösterimi
Söyleşi
A. Mücella YAPICI
16.00 KOKTEYL
17.00 ADALET NÖBETİ KATILIMI
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
Kemankeş Caddesi No:31 Karaköy/Beyoğlu

25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ ETKİNLİĞİ
KADIN SAVUNMA AĞI'NIN DESTEKLERİYLE RÜYA KURTULUŞ & GÖKÇE KORKMAZ HOCALARIN EŞLİĞİNDE
UYGULAMALI
ÖZ SAVUNMA
ATÖLYESİ
24 Kasım 2024
PAZAR
12.00- 14.30
Mimarlar Odası
Kemankeş cad. No: 31
Karaköy / Beyoğlu
KADINLAR ÖRGÜTLÜ TMMOB DAHA GÜÇLÜ!
Öz Savunma Niçin Önemli?
• Kendi değerimizin ve kadın olarak önemli olduğumuzun bilincinde olmak,
• Kendine güvenini arttırmak,
• Kendi sınırlarını konusunda farkındalığını arttırmak,
• Kendi sınırlarını karşısındakine hissettirmek,
• Kamusal ve toplumsal her alanda korkusuzca kendini ifade edebilmek ve yer alabilmek.
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

tmmob mimarlar odası
istanbul büyükkent şubesi
MEDENİ KANUN BİLGİLENDİRME TOPLANTISI
14 Eylül 2025
20.30
Konuk:
Av. Ayça Yakupoğlu
Çevrimiçi (Zoom)
Katılım Linki:
zoom.us/j/81299650378
Toplantı ID'si: 812 9965 0378
Şifre: 403108
(0212) 251 49 00
www.mimarist.org
mimarist@mimarist.org

Feminizm ve Mimarlık Buluşması:
Nurser Öztunalı'yı Hatırlamak
Feminist, mimar Nurser Öztunalı'yı (d.1947-ö.1999) hep birlikte anıyoruz.
14.00 Biyografi Sunumu
14.30 Nurser Öztunalı'nın Hayatı, Mimarlığı ve Feminist Oluşu
Moderatör: Simla Sunay
Konuklar: Beyza Bürkev, Eser Öztunalı, Gülser Öztunalı Kayır
15.30-15.45 Ara
15.45 Kadın Çevresi ve Feminist Hareketle Nurser Öztunalı
Moderatör: Rüya Kurtuluş
Konuklar: Handan Koç, Sevgi Uçan Çubukçu, Şule Aytaç
08
11
2025
cumartesi
konum
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Kemankeş Karamustafapaşa Mah., Kemankeş Cad., No:31 Karaköy/Beyoğlu-İstanbul
tmmob mimarlar odası
istanbul büyükkent şubesi

davet
Kadın Komisyonu'muzun 48. Dönem çalışmalarına katkı sağlamak amacı ile
geniş katılımlı kahvaltı buluşması
5 Mayıs 2024 Pazar günü Saat 11.00'de TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy binasında yapılacaktır.
Kadın meslektaşlarımızın katılımını bekliyoruz.
Katılım durumunuz hakkında bilgi vermenizi rica ederiz.
İletişim:
Serap ŞİRİN
0212 251 49 00
iletişim@mimarist.org
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

Kadın Komisyonumuzun
"Medeni Kanun'un Dünü, Bugünü: Bugünlere Nasıl Geldik?"
konulu panel etkinliği,
Av. Hülya GÜLBAHAR ve Av. Lütfiye Nalan ERMİŞ'in katılımları ile
26 Mayıs 2024 Pazar günü Saat 15.00- 17:00 arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy binasında yapılacaktır.
Kadın meslektaşlarımızın katılımını bekliyoruz.
İletişim:
kadin@mimarist.org
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
KADIN KOMİSYONU

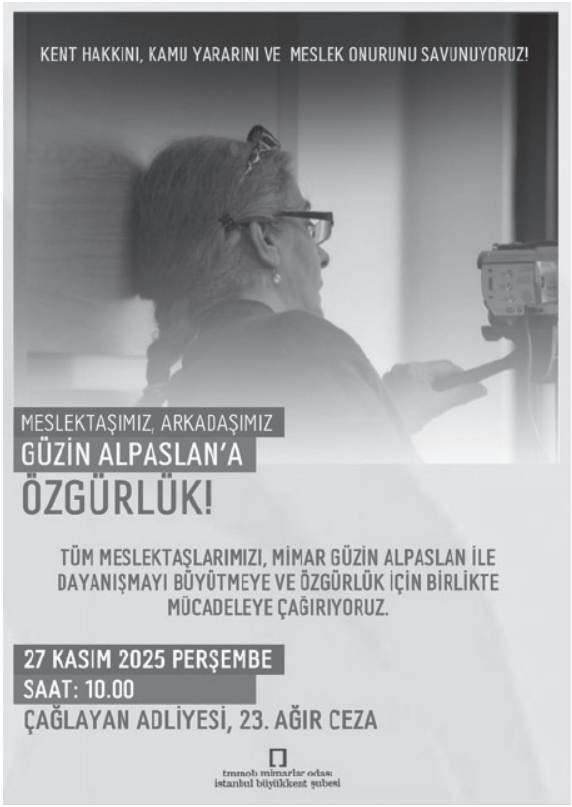

etkinlik
Kadın Komisyonumuzun
"Emeğin Cinsiyetli Yüzü: Meslek Yaşantısında Kadın Mimarlar"
konulu etkinliği,
Yazar Ebru Pektaş'ın katılımları ile
1 Temmuz 2024 Pazartesi günü Saat 20:30'da Zoom Online oturumu ile gerçekleştirilecektir.
Kadın meslektaşlarımızın katılımını bekliyoruz.
İletişim:
kadin@mimarist.org
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
KADIN KOMİSYONU

si baskılara, toplumsal muhalefete yönelik saldırılara, hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına karşı kadınlar olarak karşı çıktığımızı belirttiğimiz, siyasi tutsak olan meslektaşlarımız için özgürlük istediğimiz, ayrımcılığın olmadığı eşit ve adil bir dünya için mücadele edeceğimizi ifade ettiğimiz Dünya Kadınlarının Birlik, Mücadele ve Dayanışma günü basın açıklamamızı yayınladık.

- **9 Mart 2025, Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kamusal Mekânlara Yansımaları:** Dr. Öğretim Üyesi Nazlı Uçar'ın konuk olduğu, İKK Kadın komisyonunun desteğiyle gerçekleşen etkinlikte; kadın mücadelesinin mekânsal ve toplumsal boyutlarını ele aldık, kamusal alanlarının toplumsal cinsiyet rollerine göre nasıl şekillendirildiğini ve bu durumun kadınların mekânı kullanım ve dolaşım biçimine etkisini tartıştık.
- **14 Eylül 2025, Medeni Kanun Bilgilendirme Toplantısı:** Av. Ayça Yakupoğlu'nun konuk olduğu online toplantımızda, kadın hakları başta olmak üzere Medeni Kanun'un bireysel ve toplumsal yaşamımıza etkilerini ele aldık. Farkındalık kazandığımız, hukuki haklarımız konusunda bilgilerimizin pekiştiği bilgilendirici ve öğretici bir toplantı yaptık.
- **21 Eylül 2025, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi:** TMMOB Mimarlar Odası Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu tarafından örgütlenen, eğitmen Duygu Akpınar'ın sunum yaptığı online eğitime katıldık.
- **29 Eylül 2025, *İstanbul Yerel Kurultayı*:** Bu yıl dokuzuncusu düzenlenecek olan "Eşitlik için diren, örgütlen, değiştir" temalı kadın kurultayının yerel ayağının örgütlenmesi

sürecinde gerek kurultay içeriğinin şekillendirilmesi, teknik hazırlıklar, önergelerin hazırlanması ve diğer yazımsal süreçler için mimar kadınların katkısı büyük olmuştur. Umudumuzu, direncimizi tazelediğimiz, örgütlü gücümüze inandığımız bir yerel kurultayı daha geride bıraktık.

- **11 Kasım 2025, Feminizm ve Mimarlık Buluşması:** Nurser Öztunalı'yı Hatırlamak: Kadın Hareketi içinde önemli bir yere sahip olan feminist mimar Nursel Öztunalı hep birlikte andık. Nurser Öztunalı'nın biyografisinin aktarıldığı, ailesi ve feminist yol arkadaşları tarafından; onun yaşamı, mimarlığı, feminist kimliği ve kadın hareketi içindeki yeri üzerine söyleşi ile devam eden bir anma gerçekleştirdik.
- **25 Kasım 2025, Basın Açıklaması:** Eşit, özgür, demokratik ve şiddetsiz bir toplumsal yapı için yan yana olduğumuzu belirterek; kadınların kentte, evde, okulda, işyerinde, fabrikada, şantiyede şiddetsiz ve eşit koşullarda yaşama ve çalışma hakkının korunması için, sözümüzü, taleplerimizi ifade ettiğimiz ve şiddetsiz, sömürüsüz, eşit ve özgür bir yapıyı ancak örgütlü mücadelemizle kazanabileceğimizin altını çizdiğimiz basın açıklamamızı yayınladık.
- **Meslektaşımız Güzin Alparslan'ın Haksız Tutukluluğu:** Sevgili Güzin Alpaslan, kent hakkını, kamu yararı ve meslek etiğini savunan, barış ve demokrasi mücadelesine omuz vermiş bir meslektaşımızdır. Siyasi iktidarın, yurttaş iradesi ve seçilmişlere yönelik saldırıları devam ederken, 11 Şubat günü gözaltına alındı ve geçtiğimiz aylarda, 27 Kasım'da tahliye edildi. Meslektaşımızın dava sürecini takip etmeyi ve onunla destek ve dayanışma ***içinde olmayı*** hep sürdürdük. Bunu siz meslektaşlarımızla da paylaşmayı; baskılara, haksız ve hukuksuz uygulamalara karşı yan yana durmayı önemli gördüğümüz belirtmek adına ***önemli görüyoruz.***

9.3.1. **8 Mart 2025 Bildirisi**

8 Mart 2025

Yıllardır, umutla bir araya gelmiş mimar kadınlar olarak, el ele vererek, her birimizin sorununa, ortak sıkıntılarımıza çözüm bulabilmek için, BİZ olmak adına kadın komisyonumuzda yolumuza devam ediyoruz. "Kadın oluş"a dair mesleki sorunlarımız için mücadele ediyoruz. Ne yazık ki hâlâ eşit işe eşit ücret alamıyoruz. Ücretli ve İşsiz Mimarlar Komisyonu'nun 2024'te yaptığı ankette kadın mimarların daha az ücret aldığı ortaya çıktı.

Eşitsizliklerin tespiti ve çözümü için çalışmalarımızı tüm zorluklara rağmen sürdürüyoruz. Son bir yılda, bir yandan ekonomik krizlerle ve gündelik hayata yansımalarıyla boğuşurken demokratik direniş alanlarımız daha da daraldı. 8 Martlar, 25 Kasımlar yasaklanmak istendi. Tarihsel, siyasal ve kamusal mekânlar kadınlara kapatıldı. Anayasal protesto ve kamusal alan haklarımız çiğnendi. Hukuksuz gözaltılar ve tutuklamalar arttı. Festivaller, filmler, kitaplar sansürlendi. Trans kadınların barınma hakları gasp edildi. Muhalif partilerce yürütülen yerel yönetimlere kayyum atandıkça kadın danışma ve dayanışma birimleri lav edildi. Bugün kürtaj kamu hastanelerinde fiili uygulanmıyor. Bugün nafaka karşıtı hareket nedeniyle, kazanımlarımız yasal olarak tehlikede. Yerel yönetimlerin kreş açması yasaklandı. Osmanlı döneminden bugüne, tarihimizde ilk defa cinsiyet eşitliğine ve cinsel yönelime karşıt "biyolojik

cinsiyeti" anayasada tanımlamaya yönelik antifeminist, homofobik ve transfobik teklifler meclisin gündeminde.

Kadın cinayetleri ve cezasızlık tutumu artarken, nüfusu artırma planıyla, kadınları yeniden "doğurgan" ilan eden Aile Enstitüsü kuruldu. İktidar 2025'i Aile Yılı ilan etti. Tüm bunlar olurken, İstanbul'da bir kadın, şiddet gördüğü, evli olduğu erkek için uzaklaştırma kararı almakla kalmadı evinin önüne beton blok ve demir kapılarla barikat kurdu! Kadına yönelik şiddet daha somut ve mekânsal gösterilemezdi.

Cinsiyetten ekolojiye her yerde ve her alanda büyük bir isyan ve beraberinde de muhalif sivil toplum kuruluşlarına, feministlere, gazetecilere, barıştan yana toplananlara karşı büyük bir suçlandırma operasyonu sürüyor.

Değerli iki meslektaşımız Güzin Alpaslan ve Kardelen Taş bu operasyonlarla tutuklandı. Canımız Mücella Yapıcı tekrar beraat ederken diğer Gezi Parkı Direnişi tutsağı arkadaşlarımız hâlâ özgürlükten yoksun. Gezi'yi nöbetlerde savunmaya devam ediyoruz! Tüm siyasi tutuklu meslektaşlarımızın derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz! Davalarının her daim takipçisi olacağız.

Ülkedeki tüm olumsuz gidişata rağmen BİZ birlikteyiz. Birbirimizden güç alıyoruz. Tüm yasaklara inat yan yanayken özgürüz. Çıkış yolları arıyoruz. Şiddetin, tacizin, baskıların, ayrımcılığın, emek ve doğa sömürüsünün olmadığı, özgür, adil, eşitlikçi, hukukun yeniden var olduğu güzel bir dünya için mücadele veren tüm kadınlarımıza selam olsun… Yaşasın dünya kadınlarının birlik, mücadele ve dayanışma günü 8 Mart!

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu

9.3.2. **Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü Bildirisi**

25 Kasım 2025

Kadına yönelik şiddetin her türüne karşı mücadeleyi, örgütlü yapımızın ve mesleki sorumluluğumuzun ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, kadınların kentte, evde, okulda, işyerinde, fabrikada, şantiyede şiddetsiz ve eşit koşullarda yaşama ve çalışma hakkının korunması için, her yıl sesimizi yükselttiğimiz, taleplerimizi güncellediğimiz bir direniş günüdür.

2025 yılında yine kadınların çoğu "evlerinde" öldürüldü. Kadınların çoğu aile içinde öldürüldü. Bu durum, "aile ve ev en güvenli alandır" algısını sorgulatmaktadır. Uzaklaştırma tedbiri aldırmış kadınlar silahla öldürüldü.

Kadınlar üniversite kampüsünde, sokakta, parkta göz göre göre öldürüldü. Kadınlar erken tahliye edilen, cezaevinden izinli çıkan katillerce öldürüldü. 2025, kadın cinayetleri kadar kadın işçi ve çocuk işçi cinayetleriyle kamuoyunun sarsıldığı bir yıl oldu. Her iş cinayeti kadın yoksulluğunu, yaşa bağlı güvencesiz çalışma koşullarını, tasarruf bahanesiyle iş güvenliği yasa ve şartlarının uygulanmadığını, yapı güvenliğinin ihmal edildiğini görünür kıldı.

Afet, kaza, kader diyerek üstü örtülen, çıkara dayalı her kasıtlı ihmalle sonuçlanan tutarsız ve karmaşık düzen toplu ölümleri getirdi. Kartalkaya'daki otel yangını, denetimin ruhsat aşamasına sıkıştığını; işletme döneminde re'sen denetim ve yetki paylaşımındaki tutarsızlıkların ciddi boşluklar yarattığını gösterdi. İtfaiyeden rapor alamayan işletmeci, özel bir şirketten geçersiz raporla faaliyetini sürdürebildi; yerel ve merkezi yönetim arasındaki gerilim can aldı. Dilovası'ndaki patlama ise iskânsız, yanıcı kimyasallarla çalışan, yangın güvenliği ve iş güvenliği tedbirleri bulunmayan bir imalathanenin nasıl ruhsat alabildiğini ortaya koydu. Gebze'de zemine bağlı olarak çöken apartman ise metro hattı inşaatının güvenliğine dair soru işaretlerini büyüttü.

Güvensiz ve denetimsiz yapı üretimi doğrudan yaşam hakkına yönelen sistematik bir şiddet biçimidir ve bundan en çok kadınlar ve çocuklar olumsuz etkilenmektedir.

Yapı ve şantiye alanları, kadın çalışanlar için hâlâ güvenlik açısından risk barındıran ortamlardır. İş güvenliği ve sağlığı erkeklerin fiziki özellikleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Çalışma yaşamında karşılaşılan cinsel şiddet ve taciz, iş güvenliği kapsamında yer almamaktadır.

Bunlarla beraber bu sene hukuksuzluk artmış, suçsuz yere tutuklu bulunan ve kadın mücadelesi yürüten arkadaşlarımız –bunlardan biri olan Güzin Alpaslan da dâhil olmak üzere– adil yargılanma hakkından yoksun bırakılmış, siyasal ve sembolik şiddete uğramıştır. Kadını ev içine ve bakım yüküne hapseden, kamusal yaşamdan dışlayan, şiddete açık hale getiren, çalışma yaşamına dâhil olduğunda ise güvencesizliğe, düşük ücrete, mobbinge maruz bırakan erkek egemen kapitalist sömürü düzeni evde, işte, sokakta, kampüste; toplumsal yaşamın her alanında kadına yönelik şiddeti farklı biçimlerde yeniden üretmektedir.

Erkek şiddetinin cezasız kaldığı, koruma mekanizmalarının işlemediği ve kamu denetiminin sermaye lehine esnetildiği koşullarda, kadınların yaşamı, emeği, güvencesi tehdit altındadır. Kadınların eşit, özgür, güvenceli ve şiddetsiz bir yaşam sürmesi, bu sömürü düzenine karşı etkin bir mücadeleyle kazanılabilir.

Taleplerimiz:
- Kadın emeğini değersizleştiren, ucuz, eşitsiz, güvencesiz ve denetimsiz çalışma koşullarını olağanlaştıran politikalara son verilsin!
- Kadına yönelik şiddet kapsamında failler izole edilsin, cezalandırılsın, tedbir kararları sıkılaştırılsın.
- Bireysel silahlanma acil durdurulsun, uzaklaştırma kararı olan şiddet failinin silaha erişimi denetimlerle engellensin.
- Kreşler kapatılmasın! Çoğaltılsın.
- Kadın sığınma evleri artırılsın. Mevcut kadın konuk evleri ihtiyacı tam karşılayacak biçimde mimari ve sosyal planlamalarla iyileştirilsin.
- Trans kadınların barınma hakkına saldırılmasın!
- Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine ve kadına yönelik şiddetle mücadele için geniş bütçe ayrılsın, merkezi kent ve mimari tasarımlar eşitlik ilkesiyle yapılsın.
- Mimar Güzin Alpaslan başta olmak üzere hak mücadelesi yürüten siyasi tutsaklar ve Gezi Parkı Direnişi tutukluları derhal serbest bırakılsın!

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu olarak, kadınların yaşam hakkını, güvenli çalışma ve yaşama hakkını, eşit ve adil bir toplum talebini savunmaya devam edeceğiz.

Eşit, Özgür, Demokratik Ve Şiddetsiz Bir Toplumsal Yapı İçin Yan Yanayız. 25 Kasım'da Alanlardayız, Yaşasın Kadın Mücadelemiz!

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu

9.3.3. Uygulamalı Öz Savunma Atölyesi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu, 24 Kasım Pazar günü "Uygulamalı Öz Savunma Atölyesi" düzenlemiştir. Kadın Savunmasından Rüya Kurtuluş ve Gökçe Korkmaz hocaların yürütücülüğünde, 16 kadının katılımıyla gerçekleşen atölye, şiddet kavramını tanımlamak, şiddeti farklı boyutlarıyla ele alarak farkındalık kazanmak ve kadınların şiddetle baş etme yöntemlerinden biri olan "öz savunma" pratiğini öğretmek amacıyla planlandı. Etkinlik boyunca, şiddetin tanımı ve türleri üzerine konuşmalar yapıldı; kadınların kendi deneyimlerinden yola çıkarak bu kavramı somut bir bağlama oturtmaları sağlandı.

Şiddeti Anlamak ve Önlemenin Yolları
Atölyenin başlangıç aşamasında, kadınlar şiddetin yalnızca fiziksel bir saldırıdan ibaret olmadığını, psikolojik, ekonomik, cinsel ve sosyal boyutlarının da hayatın pek çok alanında kendini gösterebildiğini tartıştılar. Bu tartışmalar, kadınların karşılaştıkları baskı ve tehditleri daha iyi anlamalarına yardımcı olurken, şiddet türlerine karşı farkındalık yarattı.

Risk Yönetimi ve Stratejiler
Kadınların tehdit anlarında nasıl davranması gerektiğine ilişkin temel prensipler paylaşıldı. Bu bağlamda, şiddet anında riskin nasıl yönetilebileceği üzerinde duruldu. Kadınların:
- Bulundukları mekânı tanımaları,
- Çevrelerini gözlemlemeleri,
- Sakin kalmayı öğrenmeleri gerektiği vurgulandı.

Olası bir tehdit durumunda, saldırganın niyetini anlamaya ve sınır koymaya yönelik sözlü iletişim teknikleri uygulamalı olarak gösterildi.

Eğer sözlü müdahale etkili olmazsa, fiziksel öz savunma yöntemleri devreye alınarak saldırgandan uzaklaşmak için hangi tekniklerin kullanılabileceği öğretildi. Özellikle toplu taşımada ve kamu-

sal alanlarda sıkça yaşanan taciz vakalarına dair örnekler üzerinden, nasıl davranılması gerektiği uygulamalı bir şekilde gösterildi.

İkili Oyunlar ve Pratikler
Atölyede, kadınların özgüvenlerini ve fiziksel dirençlerini artırmayı hedefleyen ikili oyunlar oynandı. Bu oyunlar, kadınların hem bireysel sınırlarını tanımasını hem de kolektif bir dayanışma içerisinde hareket etmesini sağladı. Uygulamalı pratikler, kadınların gündelik yaşamda karşılaşabilecekleri durumlara hızlı ve etkili çözümler geliştirmelerini sağlamak amacıyla gösterildi.

Güçlenme ve Dayanışma
Etkinlik, kadınların birbirleriyle dayanışma içinde olduklarını hissetmeleri açısından da önemli bir alan yarattı. Kadınlar, yaşadıkları sorunların bireysel değil, toplumsal olduğunu; erkek egemen düzenin bu sorunların temelinde yattığını bir kez daha fark etti.

Atölye sonunda kadınlar hem birbirlerinden güç aldıklarını hem de artık daha öz güvenli olduklarını paylaştı. Kadınlar, buradan edindikleri bilgilerle daha güvenli ve dirençli bir şekilde hayatlarına devam edeceklerini ifade etti.

9.3.4. **Kadın Komisyonumuzun 1 Temmuz 2024 Tarihinde Düzenlemiş Olduğu "Emeğin Cinsiyetli Yüzü: Meslek Yaşantısında Kadın Mimarlar" Etkinliği ve Konu İle İlgili Değerlendirmesi**

Mimarlar Odası Kadın Komisyonu tarafından 1 Temmuz Pazartesi günü gerçekleştirilen etkinlikteki tartışma başlıkları bağlamında mimarlık mesleğinde emeğin cinsiyetli yüzü ve DİSK-AR'ın 2016 yılında yayınlamış olduğu, "dönüşüm sürecinde mimar" adlı çalışmadan referansla hazırlanan görüş yazısıdır.

"Emeğin cinsiyeti olur mu?" bu soru kapitalist üretim biçimi ve üretim ilişkilerine işaret eden çerçeve soru olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kapitalist rejim, erkek tahakkümü altındadır. Erkek egemen kapitalist sistem, egemenliğin maddi dayanağını kar maksimizasyonu üzerinden sağlamakta, emeği cinsiyetlendirerek ayırmaktadır.

Cinsiyete dayalı iş bölümü, cinsiyete dayalı ücret ve iş yerinde tacize maruz kalma olasılığı kadın istihdamını engelleyen unsurlardan olduğu söylenebilir. Kadınların maaşı "ek gelir" olarak görüldüğünden erkeklere göre çok daha düşük ücretlere çalıştırılmaktadır. Bu sorun, "Kadınlar emek gücünü daha ucuza satıyorsa neden istihdam oranları düşük?" sorusunu akla gelmektedir. Sorunun cevabı basittir, erkek egemen kapitalist rejim; kadınların tırnakları ile kazıyarak elde ettik-

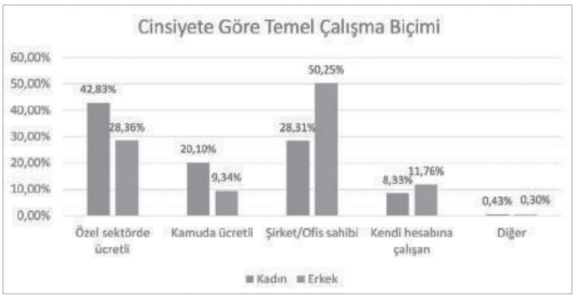
leri haklar olan; gebelik, süt ve doğum izni, kreş gibi birçok hakkını sağlamamak için bunun yanında kadınların emek sürecinde biyolojik kesintileri olmasından dolayı kadın emeğini dışarıda bırakmakta ya da kadınları enformel sektörde, güvencesiz işlerde çalıştırmaktadır. Enformel sektördeki kadın istihdamı %30 civarında olmakla birlikte TÜİK'in verilerine göre 13,3 milyon kadın çocuk baktığı için iş bile arayamamaktadır.

Emeğin cinsiyetli yüzü mimar kadınları da meslek yaşantısında etkilemektedir. Yoğun kadın emeği katılımı gerektiren işlerde, emeğin vasıfsızlaştırılarak mesleğin mekanikleştirilmesi, erkek egemen kapitalist sistemin kadın emeğini yadsıdığı bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

TMMOB 2024 Ocak ayında, Mimarlar Odası'na kayıtlı üye sayısını 80.789 olarak açıklamıştır. Bu sayının 38.012'si kadın mimarlardan oluşmaktadır. Mimarlık mesleğinde kadın oranı %47'dir.[1] Erkek ve kadın oranı bağlamında, TMMOB'ye bağlı diğer odalara kıyasla kadın temsiliyeti açısından eşitlik olduğu görülmektedir. Ancak meslek insanı olmakla mesleği icra etmek arasında bir açı farkı vardır.

DİSK-AR'ın 2016 yılında yayınlamış olduğu, TMMOB Mimarlar Odası üye bilgi sisteminin güncellenmesi için mimarların meslek profilinin araştırılması (1995-2015) çalışması kapsamında mimarlık mesleğinin dönüşüm sürecinde olduğunu belirtmiştir.[2]

Öncelikle, ankete katılan mimarların çalışma biçimlerine bakıldığında kadın mimarların erkek mimarlara oranla, ücretli çalışan olarak özel sektörde yoğunlaştığı görülmektedir. Ücretli çalışan kadın mimarların oranı erkek mimarlara oranla oldukça yüksektir. Erkek mimarların %50'sinin şirket/ofis sahipliği bulunurken, kadın mimarlar için şirket/ofis sahipliği oranı %28'dir. Genel olarak ücretli olarak çalışan kadın mimarlar, çalışma biçimi olarak erkek mimarlardan net bir biçimde ayrılmaktadır. Bu çalışmaya göre cinsiyet, mimarlık mesleği pratiği açısından ayrıştırıcı bir öğedir. Cinsiyete göre bağlı bulunulan sosyal güvenlik kurumuna bakıldığında kadınların ücretli çalışan olarak hem işçi hem de memur statüsünde erkeklere oranla daha fazla olduğu görülmektedir. BAĞKUR kapsamında ise kadınların oranı erkeklerin oranına göre oldukça düşüktür. Kadın mimarların %63'ü SSK'ya veya emekli sandığına, erkek mimarların ise %38 SSK'ya veya emekli sandığına bağlı olarak çalışmaktadır. Özellikle kamuda kadın ve erkek mimarlar arasında oransal olarak ciddi bir fark olduğu göze çarpmaktadır. Çalışma kapsamında bu konuya dair bir bilgi bulunmamakla birlikte, kamuda çalışmanın görece güvenceli bir çalışma alanı olduğu, hafta sonu

izni, resmi tatiller, maaşın yüksek olabilmesi ve kreş olanağı gibi imkânlar dolayısıyla kadınların tercih edebileceği bir çalışma alanı olduğu düşünülmektedir. Kadın mimarların, mesleki yaşantılarında plan/proje ve tasarım alanına yoğunlaştığı görülmektedir.

Denetim ve diğer hizmet biçimlerinde eşit temsiliyet sağlanmıştır. Kadın mimarların eğitim alanında erkeklere oranla daha fazla yer aldığı görülmektedir. Eğitim alanında kadın mimarların, uygulama/şantiye alanında ise erkekler mimarların daha fazla çalışıyor olmasının, toplumsal cinsiyet rollerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.
Cinsiyet ayrımı işsizlik konusunda da belirgin bir şekilde görülmektedir. Online üye güncelleme uygulamasına katılan mimarlar arasındaki erkeklerde işsizlik oranı %0,92 iken, kadınlarda bu oran %1,68 civarındadır.

Kadın mimarlar, iş görüşmesinde ayrımcılığa uğramasından çalışma yaşamında yükselememe problemi yaşamasına; mülkiyet/sahiplik konusunda erkeklerin gerisinde olup emeğin değersiz görülmesine kadar çalışma yaşamında ve gündelik hayatında birçok ayrımcılık biçimiyle karşı karşıya kalmaktadır. Temsiliyet açısından da çalışma ve hizmet biçiminde erkeklerin gerisinde kalmaktadır. Mesleğini yapamaz hale geldiği koşullarda ise başka işlere yönelebilmektedir.

Kadın mimarların genel olarak teknik eleman kadınların temsiliyeti meslek örgütlerinde ve sendikalarda da sağlanamamıştır. Öyle ki, çatı örgütü olan TMMOB'un şu ana kadar hiç kadın başkanı olmamıştır. Birçok sendikada da durum benzerdir.

Bu bağlamda kadın mimarların, emeğin cinsiyetli yüzü ve toplumsal cinsiyet rollerine karşı örgütlü ve güçlü olması kritiktir. Yaşadığımız birçok sorunun çözümü ancak biz kadın mimarların, meslek odasında ve çalıştığı sektördeki ilgili iş kolundaki sendikasında var olmasıyla, kadın mücadelesini büyütmesiyle mümkün olacaktır.

1. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği. (2024, Ocak 18). https://www.tmmob.org.tr/icerik/tmmobye-bagli-odalarin-uye-sayisi-677-bin-oldu
2. TMMOB Mimarlar Odası (2016). TMMOB Mimarlar Odası üye bilgi sisteminin güncellenmesi için mimarların meslek profilinin araştırılması (1995-2015) https://www.academia.edu/25792737/Dönüşüm_Sürecinde_Mimar

9.3.5. **Feminizm ve Mimarlık Buluşması: Nurser Öztunalı'yı Hatırlamak**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu olarak, 8 Kasım 2025 tarihinde, feminist mimar Nurser Öztunalı'nın (1947-1999) yaşam öyküsünü hatırlamak, feminizm ve mimarlık kesişiminde tarihsel bir figürü, ailesi, meslekten ve feminist hareketten arkadaşlarından dinlemek üzere bir araya geldik. Program, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi adına yönetim kurulu ve kadın komisyonu üyemiz Aynur Savaş Uluğtuğ'un takdim ve teşekkürü ile başladı. Ardından, komisyon gönüllümüz, feminist mimar Simlâ Sunay'ın, gerek ailesi ve arkadaşları gerek Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı'nda yaptığı araştırmalardan derlediği biyografik sunumla devam etti. Simlâ, feminist biyografik çalışmasını, Nurser Öztunalı'nın kızı Beyza Bürkev ile birlikte sundu. Bu sunumda değeri ve önemi kısaca şöyle tarif edildi:

- 68 kuşağı temsilcisi olması.
- Feministlerin; orta ve üst sınıftan, eğitimli, dil bilen, okuyan, yazan; yaşanan sorunları teorikte bilen ama bunlara hedef olmayan kadınlar olduğu önyargısını kendi gördüğü sistematik erkek şiddetini (anonim) teşhir ederek yıkması.
- Mimarlık pratiğinden edindiği organizasyonel ve yapı kurma becerilerini feminist yöntemle harmanlaması.
- Meslekte ve kadın hareketinde her zaman sahada; işçiyle, şiddet gören kadınla temas ederek kavramsal dilini sınıflar arası kurabilmesi.

Moderatörlüğünü Simlâ Sunay'ın yaptığı ilk oturum, hayatı, mimarlığı ve aile ilişkilerine yönelikti ve konuklar; kızı Beyza Bürkev, kız kardeşi Gülser Öztunalı Kayır ve diğer kız kardeşi Eser Öztunalı'ydı. "Nurser Öztunalı'nın hayatı, mimarlığı ve feminist oluşu" başlıklı bu oturumda kız kardeşi Eser Öztunalı ve ablası Gülser Öztunalı Kayır, biyografik sunuma paralel olarak yaşam serüvenini canlı tanıklıkları ile aktardılar.

1980 sonrasının öncü aktivistlerinden olan mimar Nurser Öztunalı'nın aynı zamanda yayıncılık da yaptığını, Kadın Çevresi Yayınları, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ve Mimarlık Vakfı kurucularından olduğunu biliyoruz. Kadın Çevresi'nin ilk mekânı Nurser Öztunalı'nın Beşiktaş'taki mimar-

lık ofisinin 15 metrekarelik bir odası… Mesleğine olan tutkusu ve titizliği, eş zamanlı olarak bürosunda feminist çevre ile buluşmaları onun yaşamının öne çıkan aksları olduğunu ve enerjisini günlüklerinde aldığı notlardan anlamak zor değil. Kızı Beyza Bürkev ise mimarlık ofisini açık tutmaktaki direncini ve inadını, aile içi şiddet yaşadığı ve boşandığı süreci anlattı. Bürkev, mimarlık pratiğine dair bilgiler ve anılar da aktardı.

Moderatörlüğünü feminist aktivist Rüya Kurtuluş'un yaptığı "Kadın Çevresi ve Feminist Harekette Nurser Öztunalı" başlıklı ikinci oturumda; Handan Koç, Sevgi Uçan Çubukçu, Şule Aytaç; Türkiye'de ikinci dalga feminizmin çok amaçlı ilk örgütlenmesi olan 1984 yılında kurulan Kadın Çevresi buluşmalarını, aynı zamanda İstanbul'da 12 Eylül askeri darbesi sonrası ilk izinli, kitlesel kadın yürüyüşü olan "Kadınlar Dayağa Karşı Dayanışmaya" (1987) organizasyon sürecini ve bu kampanyanın "dayak" kavramıyla isim mimarı olduğunu, ayrıca kampanyanın ardından kurulan Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı kurucuları, gönüllüleri ve denetçileri arasında da bulunduğunu ifade etti. Hem Nursel Öztunalı'yı hatırlamak hem de o dönemi canlı tanıklarıyla dinlemek ve yine feminist hareketin diğer bir figürü Stella Ovadia'nın da aramıza katılması ve 4-29 Mart 1994 tarihleri arasında Kadın Eserleri Kütüphanesi'nde hazırladığı "İz Kalsın" başlıklı seçkide 1980 sonrası feminist hareketin belgelerinin sergilendiğini ifade etmesinin, katılımcıları tarihsel bir yolculuğa sürüklediğini söylemek mümkün. Programda oturumlar sırasında seyircilerden de Nurser ile anılarına dair katılım olması hepimizi mutlu etti.

Nurser Öztunalı: *(4 Şubat 1947, Mersin – 28 Şubat 1999, İstanbul), mimarlık pratiği ile feminist politikayı iç içe geçiren, 1980 sonrası Türkiye feminist hareketinin kurucu ve dönüştürücü figürlerinden biridir. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nde mimarlık eğitimi aldı; öğrencilik yıllarında 1968'de Dolmabahçe Sarayı Restorasyonu'nda staj yaptı. 1970'te evlendi; 1972'de mezun oldu ve iki çocuk annesi oldu. 1970–1971 yıllarında Petek Mimarlık ile Kazancı Yokuşu'nda iş hanı, İran Konsolosluğu ve Rumelihisarı'nda apartman restorasyonlarında çalıştı; bu dönem annelikle eşzamanlı ilerledi. 1972–1973'te Bayındırlık Bakanlığı Büyük Yapılar Proje Müdürlüğü bünyesinde Atatürk Havalimanı İnşaatı ve AKM 1. Kısım Tadilat Projesi'nde görev aldı. 1973–1975'te Beşiktaş'ta Salih Bağcı Han'da kendi bürosunu kurdu; 1975–1976 ikinci annelikle geçen bir ara verdi; 1977'de Öztel İş Hanı'nda bürosunu yeniden açtı. Mimarlık pratiğinde restorasyon, endüstri yapıları ve iç dekorasyon alanlarında çalıştı; 1987–1988'de Doğan Kuban'dan sertifikalı restorasyon eğitimi aldı. 1987–1995 arasında CESER Mimarlık'ta inşaat mühendisi Cemal Akça ile ortaklık yürüttü; Zincirlikuyu'daki ofiste Kastamonu Küre Bakır İşletmeleri, Alarko Elazığ Ferrokrom Tesisi, Sistaş Siirt Meyan Kökü Fabrikası ve Okan Holding Gaziantep İplik Fabrikası projelerinde yer aldı; 1994'te Aras Yapı'da müteahhit vekilliği ve ince yapı kontrolörlüğü yaptı. Lise yıllarında Fatih Kız Lisesi'nde "8 Kadın" oyununda sahne aldı; 1971–1972'de Cumhuriyet Gazetesi Yunus Nadi Ödülleri'nin "Kadın–Erkek Eşitliği" konulu yarışmasına katıldı. On iki yıl süren ev içi erkek şiddetinin ardından boşanma süreci 1972'de başladı, 1977'de yargıdan döndü ve 1981'de tamamlandı; bu deneyimi 1982'de bir radyo konuşmasıyla kamusal olarak ifşa etti. 1981'de Kadınca dergisini şiddet üzerine aradı; 1982'de Yazko Kadın Semineri'ne katıldı, Şirin Tekeli'nin evindeki feminist toplantılarla buluştu; "dayak" üzerine anket ve mülakat önerileri sundu ve Kadın ve Bedeni Sempozyumu için çalıştı. 1983'te Dayak Grubu'nun kuruluşunda yer aldı; 1984'te Kadın Çevresi'nin kurucuları arasında oldu; 17 Mayıs 1987'de Yoğurtçu Parkı'ndaki Dayağa Karşı Dayanışma Yürüyüşü'nün örgütlenmesine katkı verdi. 1990'dan itibaren Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nda gönüllü çalıştı ve denetçilik üstlendi; 1991'de "Bedenimiz Bizimdir" kampanyası kapsamında ev toplantıları ve kadın cinselliği sohbetlerini yürüttü. Öztunalı, 28 Şubat 1999'da İstanbul'da yaşamını yitirdi; ardında mimarlıkla feminist deneyim siyasetini birlikte kuran öncü ve kalıcı bir hat bıraktı.*

9.4. Ücretli Çalışanlar ve İşsiz Mimarlar Komisyonu

Ücretli Çalışanlar ve İşsiz Mimarlar Komisyonu dönemin başında yapılacak çalışmalara meslektaşlarımızın katılmalarına yönelik bir çağrı yayınlayarak gündemini paylaşmıştır. Bu gündem çerçevesinde dört toplantı gerçekleştirilmiştir. Aşağıda yapılan çağrıyı ve toplantılarla ilgili bilgiyi paylaşıyoruz.

Sevgili meslektaşlarımız,
TMMOB'un 18 Ocak'ta açıkladığı sayılara göre Mimarlar Odası'na kayıtlı üye sayısı 80.789'dur. Mimarların %83 ücretli çalışan (özel ve kamu), işsiz ya da emekli konumundadır. Oda üyesi olmayan mimarlar da eklendiğinde bu oranın artacağı söylenebilir. Biz ücretli çalışanlar, esnek ve güvencesiz çalışma koşullarına; yoksulluk sınırı altında ücrete çalıştırılmakta, baskıya, mobbinge uğramakta, çeşitli meslek hastalıklarına ve birçok hak gaspına maruz kalmaktayız. İş, güvence, insan onuruna yakışır bir yaşam biz ücretli çalışan, işsiz mimarların da hakkıdır. Buradan bütün meslektaşlarımızı bu koşullara karşı mücadele etmeye, Ücretli, İşsiz Mimarlar Çalışma Grubuna dahil olup emeğimize, haklarımıza sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Amaç:
- Komisyonun kalıcı olması için gerekli altyapının oluşturulması, var olan altyapıların güncellenmesi,
- Şubemizin ücretli çalışan ve işsiz mimarlar için bir üretim mekânı olması,
- Sendikalarla ilişkilerin güçlendirilmesi,
- Ücretli çalışan ve işsizler için Oda tarafından hukuki destek sağlanması (işten atılma, ücret gaspı, mobbing, görev tanımı dışında iş yaptırılması vb. konularda),
- Sektör bazlı alt çalışma gruplarının oluşturulup iletişimin süreklileştirilmesi,
- İşyeri temsilciliklerinin oluşturulması.

Yöntem:
- Önceki çalışmaların arşiv taraması ve web üzerinden paylaşılması,
- Görüşmelerin komisyon üzerinden raporlanarak yapılması,
- Yazışmalarla vb. ulaşılamayan üyelerin ziyaret edilmesi kamu-akademi vb.,
- Tüm öneri ve kararların ücretli çalışan ve işsiz mimarların katılımıyla geliştirilmesi.

Etkinlik Hedefleri:
- Ücretli ve işsiz mimarların sektördeki maaş, moobing vb. konular üzerine konuşabileceği güvenli ortamın şubemiz olması,
- Orta vadede bu ortamda gerçekleşen konuşmaların katılımcılarının artması, sektörün durumu ile ilgili genel bir veri çıkması,

- Uzun vadede mümkünse bu konular üzerine katılımcılarla birlikte çözüm üretilmesi ve yönetime sunulması.

Bu amaçlara ulaşmak için, yukarıda bahsedilen yöntemlere mümkün olduğunca uyma hedefi ile çalışma programımızı sizlerin de katkıları ile hayata geçirmek istiyoruz. Bu bağlamda, siz meslektaşlarımızın bu anket formunu doldurmasını rica eder, Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonuna dahil olup tüm bu sorunlara hep birlikte çözüm bulmaya, emeğimize ve haklarımıza sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Anket Linki: https://docs.google.com/forms/d/1yMC7Zn-tE-ECLaqKrg0-QINQyT-vRPFv1mhJ2C0054z4
İletişim: ucretliissiz@mimarist.org

9.4.1. **Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar "Şantiyede" Buluştu Bir Arada Dayanışmayla!**

29 Eylül 2024 tarihinde, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde gerçekleştirilen "Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Buluşuyor: Şantiyede Mimarlık" başlıklı etkinlikte; mimarların şantiyedeki mesleki sorumlulukları, çalışma koşulları, iş sağlığı ve iş güvenliği, meslek hastalıkları, dayanışma, sendikal ve mesleki örgütlenme olanakları konuları ele alınmıştır.
Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü'nün konuşmasıyla başlayan etkinlik komisyon yürütücüsü Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Kargın'ın konuşmasıyla devam etmiştir. Ardından oturumlara geçilmiş, üç oturum bir forum bölümü ile etkinlik tamamlanmıştır. Gün boyu devam eden 60'ı aşkın katılımcı olmuştur. Etkinlikte yapılan sunumlar ve tartışmalar çerçevesinde ise aşağıdaki görüşler ortaya çıkmıştır:

Mimarların Şantiyedeki Mesleki Sorumlulukları: Mesleki Görevlerimiz ve Hukuki Sorumluluklarımız
Yapı üretim süreçlerinde mimarların şantiyelerdeki görevinin şantiye şefliği yapan mimar ve şantiyede çalışan mimar (dizayn ofis, teknik ofis, saha mimarı) olarak iki başlıkta ele alınması gerektiği ifade edildi. Teknik bilgi ve meslek etiği dışında hukuki olarak sorumluluklar bakımından şantiye şefinin ağır sorumluluklar taşıdığı belirtildi. Şantiye şefinin yasal sorumluluklarının altı çizilerek, hukuki süreçlerde karşılaşılan zorlukların aşılması için bilinçli olmamız, üstlendiğimiz sorumlulukları farkında olmamız ve sorumluluklarımızı yerine getirmemiz gerektiği ve dayanışmanın önemi vurgulandı. Şantiyelerde iş sağlığı ve güvenliği konularında mimarların risk yönetimi kültürünü geliştirmelerinin kritik olduğu vurgulandı. Bunun yanında, işverenin birçok yükümlülüğünü şantiye şefliği yönetmeliğince şantiye şefine devrettiği, işverenin ihmal ve ihlalleri sonucu ya da iş ortamında asli sorumluluklarını yerine getirmemesi sonucu doğabilecek sorunlardan şantiye şefinin mesul tutulabildiği ifade edilerek hukuki olarak bu mesuliyetin aşılması için öneriler paylaşıldı.

Şantiyedeki Çalışma Koşulları: Uzun Çalışma Saatleri ve Güvencesizlik
Şantiyelerdeki uzun çalışma saatlerine maruz kalan mimarların, fiziksel ve psikolojik tükenmişlik yaşadıkları, çalışma ortamından kaynaklı risklerle de birlikte meslek hastalıkları ile karşı karşıya oldukları vurgulandı. İnşaat projelerinin, süreç bazlı değil proje bazlı bir iş olduğu ve belli bir sürede belli bir finansman kaynağıyla iş yetiştirme telaşının yoğun yaşandığı, bu durumun ise hız ve üretim baskısına, mobbinge neden olduğu vurgulandı.

Mimarların, zorlu ve kötü çalışma koşulları nedeniyle mesleğini yapmakta zorlandığı belirtildi.
Örgütsüzlüğün, iş cinayetlerinin en yoğun olduğu, ücret ve hak gasplarının önünün alınamadığı, iş güvencesinin tesis edilemediği inşaat sektöründe bir arada olmanın, mücadele etmenin önemi vurgulandı.

Örgütlenme Olanakları: Sendikalar ve TMMOB
TMMOB'un geçmişteki örgütlenme ve sendikal faaliyetleri, TEKSEN ve TÜTED deneyimleri, TMMOB Ücretli Çalışan ve İşsiz Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları kurultaylarından bahsedildi, geçmişten bugüne Mimarlar Odası'ndaki Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar etkinlikleri hakkında bilgi verildi.

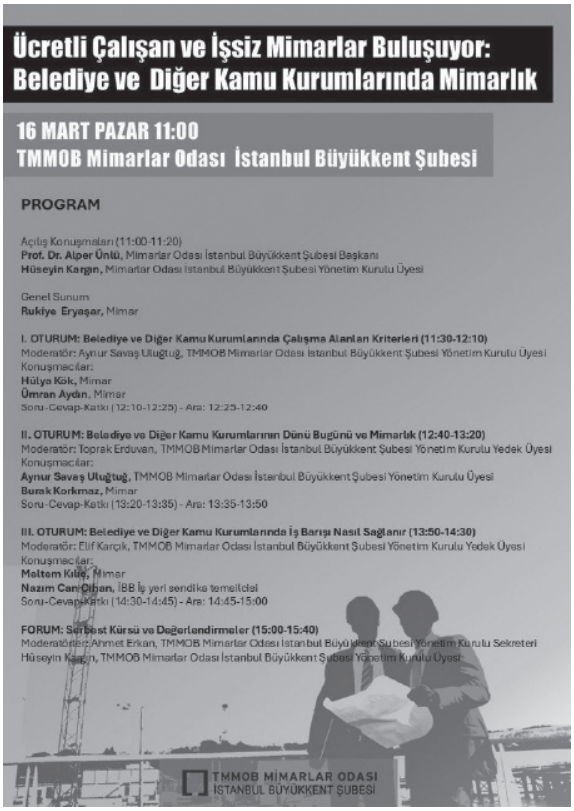
TMMOB ve Mimarlar Odası'nın tecrübelerine, tarihimize yaslanarak örgütlenme perspektifimizi daha ileriye taşımamız gerektiği, bu güçte olduğumuz ifade edildi. Mimarların TMMOB'un bu tarihsel mirasından yararlanarak bir mücadele zemini inşa etmede öncü olabileceği ifade edildi.
Sendikalı olmanın anayasal bir hak olduğu, çalı-

şanların haklarını savunmada ve çalışma koşullarını iyileştirmede önemli bir araç olarak görülmesi gerektiği ifade edildi. Ancak, mimarlar arasında sendikalaşma oranının düşük olması, mesleki hak kayıplarına yol açmaktadır. Bu durumun çözümü için, örgütlenme bilincinin yaygınlaştırılması gerektiği vurgulandı. Mimarların öz örgütlülüğünün yaratılabilmesi için sendika içerisinde faaliyet yürütülebileceği paylaşıldı. İngiltere'deki mimarlık işçileri sendikasından bahsedildi. Meslek ve iş kolu sendikacılığı konusunda farklı görüşler sunuldu.

Dayanışma ve Kolektif Mücadele: Mimarların Hak Arayışında Öncü Olacak Güçtedir

Şantiyede karşılaşılan zorluklara karşısında bireysel çabalarla değil, kurtuluşun hep birlikte, bir arada olmaktan geçtiği ifade edildi. Meslek odamız olan Mimarlar Odasıyla, yapı üretim sürecinde birlikte çalıştığımız İnşaat Mühendisleri, Makine Mühendisleri, Elektrik Mühendisleri, Harita Mühendisleri ile birlikte ve ilgili iş kolundaki sendikalarla, toplumsal ve sivil inisiyatiflerle, derneklerle bir arada, dayanışma içerisinde kolektif mücadele yürütmenin önemi vurgulandı. Forum kısmında ön plana çıkan diğer başlıklar şu şekilde özetlenebilir:

- Meslek İçi Dayanışma,
- Dayanışma Ağlarının Kurulması,
- Kolektif Eylemler,
- Taban Maaş,
- Çalışma Saatleri,
- Kamusal Hizmet Olarak Şantiye Şefliği,
- Kamusal Hizmet Olarak Yapı Denetimi,
- Yasal Düzenlemeler ve Denetimler,
- Üye sicil sisteminin yeniden düzenlenmesi,
- Emek meslek örgütleri ile ortak çalışmaları sürdürmek örnekler oluşturmak.

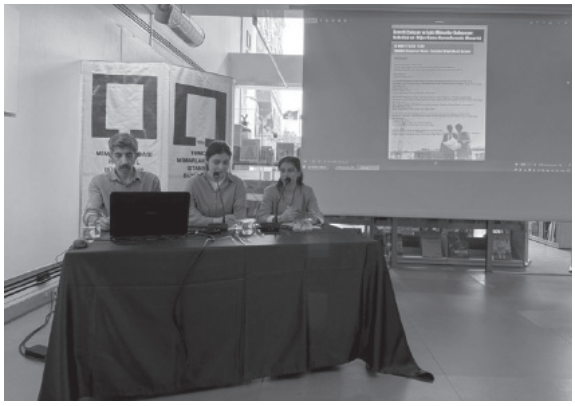
9.4.2. **Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar "Belediye ve Diğer Kamu Kurumlarında" Buluştu**

16 Mart 2025 Pazar günü saat 11.00'de TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nde Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonunun, "şantiyelerde, belediye ve kamu kurumlarında, akademide ve ofiste mimarlık" olmak üzere dört ayrı başlıkta ele almayı planladığı buluşmalardan ikinci, belediye ve diğer kamu kurumlarında çalışan mimarları bir araya getirdi. Üç oturum ve bir forum bölümünde oluşan program kapsamında, kamu

kurumlarında mimarların çalışma koşulları, örgütlenme ve meslek hakları tartışıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasını gerçekleştiren TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü, uzun süredir kamu sektörünün Oda gündeminde yeterince yer almadığını, bu nedenle etkinliğin önemli bir boşluğu doldurduğunu belirtti. Kamu kurumlarında çalışan mimarların Oda üyeliği zorunluluğu-

nun olmaması, örgütlenme ve iletişim sorunlarını beraberinde getiriyor. Kamudaki mimarlar, politik baskılarla mesleklerinden uzaklaştırılıyor, mimarlık rolleri engelleniyor.

Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonu yürütücüsü Hüseyin Kargın, meslektaş profiline bakıldığında ücretli çalışanların çoğunluğu oluşturduğunu, ancak kamuda çalışan mimarlarla ilgili yeterli veriye sahip olunmadığını vurguladı. Örgütlenmenin ve meslek hakları için dayanışmanın elzem olduğunu belirterek, mobbing ve iş baskısına karşı iş barışının sağlanması gerektiğini ifade etti. Ayrıca, taşeronlaşmanın mimarları güvencesizleştirdiğini ve bu konuda çözüm üretilmesi gerektiğini dile getirdi.

1. Oturum: Belediye ve Kamu Kurumlarında Çalışma Alanları ve Kriterler

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Aynur Savaş Uluğtuğ'un moderatörlüğünü yaptığı oturumda, Hülya Kök ve Ümran Aydın sunumlarını gerçekleştirdi.

Hülya Kök, kamu kurumlarında çalışan mimarların büyük bir sorumluluk üstlendiğini vurguladı. Kentlere kimlik kazandırmak, tarihsel ve kültürel mirası korumak gibi misyonları olduğuna dikkat çekerek, mimarlığın sadece fiziksel yapılarla sınırlı olmadığına işaret etti.

Mimarların kamu kurumlarında Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyeleri, iştirak şirketleri, imar ve ruhsat birimleri, kaçak yapı denetimi, fen işleri müdürlüğü, kentsel dönüşüm ve kültür varlıkları gibi alanlarda çalıştığını belirtti. Bakanlık düzeyinde ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı gibi kurumlarda mimarların görev aldığını ifade etti.

Kamuda çalışmanın bazı avantajları olduğu gibi, ciddi dezavantajları da bulunuyor:
- Avantajlar: Yerel halkla doğrudan temas, kamusal fayda odaklı projeler üretme imkânı,
- Dezavantajlar: Enflasyon karşısında yetersiz kalan maaşlar, sosyal hak eksiklikleri, siyasi değişimlerin etkisi, ağır iş yükü.

Kamu mimarlarının, siyasi ve rant ilişkilerinden bağımsız çalışması gerektiğini vurgulayan Kök, meslek odalarının kamuda çalışan mimarları daha güçlü desteklemesi gerektiğini belirtti.

Ümran Aydın, Şişli Belediyesi'nde 657 sayılı yasa kapsamında memur olarak çalıştığını, ancak her yıl farklı bir müdürlükte görevlendirildiğini aktardı. Kamuda çalışan mimarların, yasaların uygulanmasındaki zorluklar ve bürokratik engellerle mücadele ettiğini söyledi.

TMMOB üyesi mühendis ve şehir plancılarının da benzer sorunlarla karşı karşıya olduğunu belirtti.

2. Oturum: Kamuda Mimarlığın Dünü ve Bugünü

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Toprak Erduvan'ın moderatörlüğünü yaptığı oturumda, Aynur Savaş Uluğtuğ ve Burak Korkmaz sunumlarını gerçekleştirdi.

Aynur Savaş Uluğtuğ, 1980 sonrası devletin girişimci devlete dönüşüm sürecini ve Turgut Özal dönemiyle birlikte kamuda taşeronlaşma ve güvencesizleşmenin arttığını belirtti. Neoliberal politikalar sonucunda kamu yönetiminde "toplam kalite yönetimi" anlayışının hâkim olduğunu ve bunun belediyelerde ciddi dönüşümler yarattığını ifade etti.

Burak Korkmaz, Kartal Belediyesi'nde çalışan bir mimar olarak, kamu hizmeti ve mimarlık eğitimi arasındaki çelişkileri dile getirdi. Serbest çalışan meslektaşlarının sermaye ile işbirliği yapmak zorunda kaldığını, bu yüzden mimarlık alanında bağımsız bir örgütlenmenin gerekli olduğunu vurguladı. Kamuda çalışan mimarların farklı statülere ayrıldığını belirterek, 657'li memurların devlet güvencesi altında olduğunu, ancak taşeron çalışanların tamamen güvencesiz bırakıldığını ifade etti[1]. Belediyedeki çalışma ortamı ve biçiminin, mimarlık yapma pratiğinin özüyle çeliştiğini; çünkü belediyede devletten gelen emirleri uygulayan bir memur gibi çalışmak gerekirken, mimarlık ise tasarlananı bütünlüğünü ve konseptini bozmadan hayata geçirmek için süreci yöneten bir yaklaşımı gerektirdiğini, dolayısıyla memur-mimar ikiliğinin çalışma biçimlerinde çakışmaya yol açtığını belirtti

3. Oturum: Belediye ve Kamu Kurumlarında İş Barışı Nasıl Sağlanabilir?

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Elif Karçık'ın moderatörlüğünü yaptığı oturumda, Nazım Can Cihan ve Meltem Kılıç sunumlarını gerçekleştirdi.

Nazım Can Cihan, iş barışının temel bir kavram olduğunu, ancak belediyelerde işveren haklarının korunduğunu, çalışan haklarının ise göz ardı edildiğini belirtti.

Kamudaki çalışanlar memurlar, taşeron işçiler, sözleşmeli personel ve iştirak şirketleri çalışanları gibi farklı statülere ayrılmış durumda. Bu statü farklılıkları:
- Ücret dengesizliği yaratıyor,
- İş motivasyonunu düşürüyor,
- Örgütlenmeyi zayıflatıyor.

İBB'de 32 iştirak şirketi bulunuyor ve yaklaşık 100 bin çalışanın 75 bini iştirak şirketlerine bağlı olarak görev yapıyor. Aynı işi yapan çalışanlar farklı sendikalara üye olabiliyor ve farklı haklara sahip olabiliyor. Bu durum, eşit işe eşit ücret ilkesini zedeleyerek iş barışını olumsuz etkiliyor.

Meltem Kılıç, çalışma koşullarındaki eşitsizliklerin iş motivasyonunu ciddi şekilde etkilediğini belirtti. İzin hakları, yemek ücretleri ve maaşlar konusunda büyük farklar bulunduğunu, bu nedenle işyerinde huzursuzluk yaşandığını dile getirdi. Toplu iş sözleşmesi süreçlerinin mimarları doğrudan ilgilendirdiğini, ancak meslek örgütlerinin bu süreçte daha etkin bir rol alması gerektiğini vurguladı.

4. Oturum: Forum

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Sekreteri Ahmet Erkan'ın moderatörlüğünü yaptığı oturumda, söz alan TMMOB Mimarlar Odası Genel Sekreter Yardımcısı İlayda Karabulut, Mimarlar Odası işyeri temsilcileri yönetmeliğinden atıfla, "Kamu ve özel sektörde çalışan mimarların, mesleki gereksinimlerini karşılamak, mesleki üretimlerini kolaylaştırmak ve bu üretimlerin güvenliğini sağlamak ve korumak amacıyla; üyeler arasında mesleki dayanışma ortamı oluşturmak, meslektaşlar arasında doğrudan iletişimi sağlamak, mimarlık mesleğini geliştirmek ve toplum yararını gözeterek meslek onurunu korumak hedeflenmektedir. Bu doğrultuda işyeri temsilciliği, üyelerin karşılaştıkları ekonomik, sosyal ve mesleki sorunları izlemek, çözüm önerileri geliştirmek ve ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde üyeleri temsil etmek üzere faaliyet yürütür." maddesine dikkat çekti.

49. dönemde şubelerden işyeri temsilcilerinin belirlenmesi ve genel merkeze bildirilmesiyle komite çalışmaları başlatıldığı bilgisi paylaşıldı. Karabulut, işyeri temsilciliğinin; kamu ve özel sektörde çalışan mimarların meslek hakları, çalışma koşulları ve sorunları konusunda iletişim kurabildikleri ve Oda çatısı altında örgütlenebildikleri önemli bir yapı olduğunu vurguladı. Ancak Oda'nın yaptığı çalışmaların bazı meslektaşlara yeterince ulaşamaması, örgütlülük bağlamında eksiklikler yarattığını belirtti. Bu nedenle özellikle kamuda çalışan ya da Oda'dan uzak duran meslektaşların, daha öğrencilik yıllarından itibaren Oda ile bağ kurmaları önem arz etmekte. İşyeri komitelerin birbiriyle iletişimde olması ve deneyim aktarımını sağlamasının, yıllardır süren ortak sorunlara çözüm üretmenin ilk adımı olacağını vurguladı.

Sonuç ve Öneriler:

Belediye ve kamu kurumları tanımları gereği kamu adına nitelikli bir yaşamın ve yaşam alanlarının oluşturulabilmesi ve sürdürülebilmesi için çok önemli görevler düşmektedir. Yapılı çevrenin kurgulanmasından inşasına meslek disiplinlerin katılımcı bilimsel bir anlayışta davranması bir zorunluluktur. Kişinin tüm politik ve ekonomik değerlendirmelerden uzak kamusal bir yaşamın parçası olarak güven içerisinde yaşaması için meslek insanlarının mesleklerini yapabilmeleri mesleki sorumlulukları yerine getirebilecekleri bir çalışma ortamını örgütlemelidir. Belediye ve kamu kurumları kişiye yani topluma, bulunduğu coğrafi konum fiziki şartlarına uygun bir yaşamı kurmakla yükümlüdür. Partizan tutumlar, siyasi baskılar, kurumlar arası statü farklılarının yaptırıma dönüşmesi, (bakanlık belediye gibi) kayyumlar, taşeronlaşma gibi olumsuzluklar uzak kalınarak meslek ve yaşam alanları korunmalıdır. Kısaca kamu; nüfusu, doğal kaynakları, coğrafi özellikleri, doğayı ve tüm canlıları düşünen planlayan kuran koruyan sürdürebilirliğini sağlayan insanlarının çalışması ve yaşaması için fiziki ve sosyal çalışmaların merkezidir. Buradan hareketle,
- Kamu projelerinde liyakat esas alınmalıdır. Meslektaşlar siyasi baskılardan bağımsız hareket edebilmelidir.
- Kamuda çalışan mimarların sayısı artırılmalıdır. İş yükü çok fazla ve mevcut çalışanlar büyük bir baskı altındadır.
- Kamuda çalışan mimarlar için örgütlenme zorunluluktur. Farklı istihdam türleri nedeniyle parçalanmış bir yapı söz konusu ve bu durum, kolektif hareketi zayıflatıyor.

- Meslek odalarının kamu mimarlarını desteklemesi gerekir. Oda, yanlış projelere karşı hukuki ve idari destek sağlamalı, rant projelerine karşı mücadele etmelidir.
- Eşit işe eşit ücret ilkesi hayata geçirilmelidir. Kamu kurumlarında çalışan mimarların özlük hakları arasındaki uçurum kapatılmalıdır.
- Toplu iş sözleşmesi süreçlerine meslek odaları daha fazla dâhil olmalıdır. Kamu mimarlarının sendikal hakları güçlendirilmelidir.

Kamuda çalışan mimarların, mühendislerin, plancıların, yaşadığı mesleki ve sorunlar yeni değil çözüm ancak örgütlenme ve dayanışma ile mümkün olabilir.

(1): Belediyedeki mevcut çalışma ortamı ve biçiminin mimarlık yapma pratiğinin özüyle çeliştiğini; belediyede devletten gelen emri uygulama/memur olarak çalışma yapmak gerekirken mimarlık tasarımı, üretileni bütünü konsepti bozmadan uygulamak için süreci yöneten olarak çalışma yapmayı gerektirdiği için çalışma biçimlerinin memur/mimar ikiliğinin çakıştığını belirtti.

9.4.3. **“Akademide Mimarlık” Paneli**

Ücretli çalışan ve işsiz mimarlar “Akademide Mimarlık” panelinde buluştu. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonu’nun destekleriyle 1 Haziran’da gerçekleşen panel üç oturum ve bir forum bölümünden oluştu. TMMOB Mimarlar Odası Büyükkent Şube Sekreteri Ahmet Erkan’ın açılış konuşmasından sonra TMMOB Mimarlar Odası Büyükkent Şubesi Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü tematik sunumunu gerçekleştirdi.

Birinci oturum, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Aynur Savaş Uluğtuğ’un moderatörlüğünde başladı.

Doç. Dr. Gül Köksal, akademide mimarların mesleki sorumluluklarını etik, ahlak ve devrimci dönüşüm bağlamında tartışmaya açtı. 1980 sonrası normatif düzeni, biyopolitikayı ve gözetleme-yönetleme ilişkilerini değinip, üretim ilişkilerinin bu düzlemde sürdüğünü belirtti. TMMOB’nin 6 Şubat depremleri sonrası pozisyonunun sorgulanmasına dair eleştirilerini paylaştı. İyi mimarlık/kötü mimarlık kavramlarının ahlaki normlar, değerler üzerinden atandığını belirtti. Güç ilişkileri, kentsel dönüşüm ve bilgi üretimi gibi kavramlarla mimarın konumunu sorgulayarak sınıfsızlaşma tahayyülünün ve komünleşen bir yaşamın inşasının gerekli olduğunu vurguladı. İstanbul Teknik Üniversitesi Bina Bilgisi Anabilim Dalı’nda akademisyen Doç. Dr. Bihter Almaç ise mimari tasarım stüdyo dersi bağlamında öğrencilerle çalıştıkları konulara dair bilgilendirme yaptı. Mimarlığın nasıl yapıldığının ve üretildiği ortamın sorgulanması gerektiğini ifade etti. 50/D statüsündeki araştırma görevlilerinin iş güvencesi sorunu, 33/A kadrosuna geçişlerde yaşanan liyakat sorunları ve kendisinin açtığı dava sürecinden bahsetti.

Dr. Batu Kepekçioğlu, akademide karşılaştığı mobbing ve işten çıkarılma sürecini paylaştı. Vakıf üniversitelerinde yaşanan keyfi uygulamalara dikkat çekti. Liyakatsizlik, nepotizm ve etik dışı yönetim biçimleri nedeniyle üniversitelerde yaşanan baskıyı eleştirdi. Yaşadığı süreç sonunda üniversiteden ayrıldığını belirtti.

İkinci oturum, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yedek Yönetim Kurulu üyesi Toprak Erduvan’ın moderatörlüğünde başladı.

Dr. Engin Aktürk, akademide şeffaf, adil ve demokratik süreçlerin eksikliğini vurguladı. Atanma süreçlerinin adil olmadığını, ücret dağılımında eşitsizlik yaşandığını, mesleki gelişimin desteklenmediğini ifade etti. Oda ve sendika örgütlenmesinin önemine dikkat çekerek bağımsız izleme mekanizmalarının gerekliliğini savundu.

Araştırma Görevlisi Gizem Büyükgüner, akademide mimarlık emek biçimlerini ele aldı. Yayın ve proje baskısı, idari işler ve düşük ücretli, güvencesiz çalışma koşullarına dikkat çekti. Akademide mimarın görev tanımının Mimarlar Odası tarafından netleştirilmesi gerektiğini belirtti. Eğitim modeline ilişkin olarak, uygulama ve proje deneyiminin güçlendirilmesi gerektiğini söyledi.

Araştırma Görevlisi Esin Yılmaz ise, araştırma görevliliğinin çok yönlü ama görünmez emeğine değindi. Kolektif üretim zeminlerinin eksikliğine, teknik altyapı ve laboratuvar olanaklarının yetersizliğine dikkat çekti. Sektör deneyiminin akademiye taşınmasının önemini vurguladı.

Üçüncü oturum, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yedek Yönetim Kurulu üyesi Elif Karçık moderatörlüğünde başladı. Dr. Esra Akbalık, vakıf üniversitelerinde akademisyenlerin karşılaştığı güvencesizlik, sözleşmesizlik ve bas-

kı ortamını anlattı. Demokratik, bilimsel ve ücretsiz eğitimin önemini vurguladı. Vakıf Üniversiteleri Dayanışma Meclisi ve Öğretmen Sendikası deneyimlerini aktararak, kronolojik olarak mücadelenin tarihçesini anlattı. Mimarlık bölümlerinin kapatılması gibi girişimlere karşı mimarlık disiplininin özgün ihtiyaçlarının savunulması gerektiğini ifade etti. Umut ve mücadelemiz devam ettiği müddetçe mutlaka kazanacağımızın altını çizerek herkesi örgütlenmeye davet etti. Eğitim-Sen İstanbul 6 Nolu Üniversiteler Şubesi Örgütlenme Sekreteri Şenol Solum, yaptığı bilgilendirme sunumunda üniversitelerdeki akademik kadroların sendikalaşma oranlarına, kadın ve erkek akademisyenler arasındaki örgütlenme verilerine, bu verilerin farklılıklarına ve üniversite bazında yürütülen sendikal çalışmaların durumuna ilişkin önemli bilgiler paylaştı. İstanbul genelinde birçok üniversitede akademik personelin sendikal örgütlülüğü artmakta, özellikle kadın akademisyenlerin sendikalaşma oranlarının erkek akademisyenlerden yüksek.

Solum, üniversite kampüslerinde açılan zincir kafeterya, teknoloji merkezi vb. mekânların piyasa odaklı yaklaşımla ele alındığını bu yüzden de üniversitelerin kamusal niteliğinin zayıflatıldığını da ifade etti. Bu tür uygulamaların kamusal bir hak olan eğitimi ticarileştirdiğini ve üniversitelerin özgün kamusal işlevini zayıflattığı görüşünü paylaştı. Eğitimin piyasa dinamiklerine terk edilemeyeceğini vurgulayarak, akademisyenleri de bu konuda tepki göstermesi gerektiğini belirtti. Hem özlük hakları ve çalışma yaşamındaki tüm haklarımız için hem de kamusal eğitim için güçlü bir sendikal örgütlülüğü ihtiyaç olduğunu söyledi. Başta akademisyenler olmak üzere tüm eğitim emekçilerini sendikalı olmaya ve ortak mücadeleyi büyütmeye davet etti.

Üçüncü oturumun tamamlanmasının ardından forum bölümüne geçildi. Forum bölümü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Kargın moderatörlüğünde başladı. İstanbul Teknik Üniversitesi'nden gelen öğrenciler, öğrenciler için ve meslek için dayanışma çağrısı yaptılar. Akademik boykotlar, Taşkışla'daki forumlar, 'Boykot-Lab' gibi alternatifler üzerinden örgütlü pratiklerinden bahsettiler. Akademisyenlerin yanlarında olmadığını belirterek, hocalarına eleştirilerini paylaştılar.

Dr. Gül Köksal, bu tür buluşmaların karşılaşma ve yüzleşme zeminleri sunduğunu, yeni deneyim alanlarının neşeyle ve yıpranmadan örgütlenmesi gerektiğini belirtti.

Dr. Engin Aktürk, Oda'nın hem üyeleriyle ilişkilerini daha sıkı tutması gerektiğini hem de katalizör görevi üstlenerek üyelerini sendikalara yönlendirmesi gerektiğini vurguladı.

Dr. Esra Akbalık, dayanışma akademileri, sendikalar ve KHK'lı akademisyenlerle kurulan ilişkilerin önemine dikkat çekerek, baskıya rağmen birlikte mücadelenin mümkün olduğunu ifade etti.

9.4.4. **Ofislerde Mimarlık Pratiği Etkinliği Gerçekleştirildi**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Ücretli Çalışan ve İşsiz Mimarlar Komisyonu tarafından düzenlenen "Ofislerde Mimarlık Pratiği" başlıklı etkinlik, 14 Eylül 2025 Pazar günü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesinde yoğun katılımla gerçekleştirildi. Üç oturum ve bir forum bölümünden oluşan program, mimarlık üretim süreçlerini ücretli çalışanlar ve işsiz meslektaşlar açısından ele almayı; mesleğin güncel sorunlarını görünür kılmayı ve ortak çözüm önerileri oluşturmayı amaçladı. Etkinlik, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan'ın açılış konuşmasıyla başladı. Erkan, mimarlık pratiğinin giderek zorlaşan çalışma koşullarına, emeğin görünmezleşmesine ve meslek alanlarında yaşanan dönüşümlere dikkat çekerek; ofislerde çalışan mimarların bir araya gelmesinin, deneyim paylaşımının ve örgütlü mücadelenin önemine vurgu yaptı.

Oturum 1: Ofiste Ücretli Çalışan Olma Durumu ve Ofislerde Mimarlık Pratiği
Moderatör: Fikriye Özkılıç (Mimar). İlk oturumda, Gülşah Aykaç, Rukiye Eryaşar ve Necat Aktan farklı ölçek ve tipolojilerdeki mimarlık ofislerinde yaşadıkları deneyimleri aktardı. Katılımcılar, yarışma ofislerinden kentsel tasarım bürolarına uzanan geniş bir yelpazede; iş bölümü pratiklerinin yaratıcılığı nasıl etkilediğini, üretim sürecinde görünmeyen emeğin boyutlarını ve yoğun çalışma temposunun mesleğin niteliğine olan yansımalarını tartıştı.

Oturumda ayrıca, ofis içi hiyerarşiler, karar alma süreçlerine katılım ve genç mimarların mesleğe

başlangıçta karşılaştığı belirsizlikler öne çıkan başlıklar arasındaydı.

Oturum 2: Ofislerde Çalışan Mimarların Çalışma Koşulları

Moderatör: Toprak Erduvan (Mimar). İkinci oturumda Oğuz Kağan Akçaözoğlu ve Lokman Turunç, Ünzile Batmanlar ve Elif Dışpınar söz aldı. Konuşmacılar, ücret politikaları, mesai ve fazla çalışma kültürü, esnek/serbest çalışma biçimleri ve sosyal haklar üzerine kapsamlı değerlendirmelerde bulundu. Özellikle mimarlık ofislerinde yaygınlaşan "esnek ama güvencesiz" çalışma biçimlerinin meslektaşların yaşam pratiklerini nasıl etkilediği, karşılaşılan mobbing vakaları, işveren–çalışan ilişkisinin hukuki sınırları ve meslek içi dayanışmanın gerekliliği tartışıldı. Mimarlık öğrencilerinin staj dönemlerinde yaşadığı hak ihlalleri ve yeni mezunların iş bulma zorlukları da oturumun önemli konularından biriydi.

Oturum 3: Ofislerde Örgütlenmenin Gereği ve Mücadele Yolları

Moderatör: Elif Karçık (Mimar). Üçüncü oturum, mesleki hak mücadelesi ve örgütlenme pratikleri üzerine yoğunlaştı. Konuşmacılar; Prof. Dr. Alper Ünlü (TMMOB Mimarlar O¬dası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı), Doç. Dr. Serkan Öngel (BMİS Sınıf Araştırmaları Merkezi), Deniz Gülşen (Sosyal-İş Sendikası Genel Sekreteri). Bu oturumda, mimarlık mesleğinde sendikal örgütlenmenin tarihsel arka planı, güncel olanakları ve karşılaşılan engeller kapsamlı biçimde ele alındı. Prof. Dr. Ünlü, mimarlık disiplininin yalnızca yaratıcı bir tasarım alanı değil, aynı zamanda yoğun emek gerektiren bir çalışma alanı olduğuna dikkat çekerek; meslektaşların haklarının korunması için kurumsal dayanışmanın zorunluluğunu vurguladı. Öngel ve Gülşen ise Türkiye'de beyaz yakalı emek mücadeleleri, toplu sözleşme pratikleri, iş yerinde örgütlenme deneyimleri üzerine örnekler sunarak mimarlar için uygulanabilir modeller tartıştı.

Oturum 4: Forum – Serbest Kürsü

Moderatör: Hüseyin Kargın (TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi). Etkinliğin son bölümünde gerçekleştirilen forumda katılımcılar söz alarak kendi çalışma deneyimlerini, karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini paylaştı. Forum, özellikle genç mimarların çalışma hayatında karşılaştığı eşitsizliklerin

görünür kılınması ve kolektif mücadele yollarının ortaklaştırılması açısından oldukça verimli geçti. "Ofislerde Mimarlık Pratiği" etkinliği, mimarlık mesleğinin ücretli çalışanlar açısından taşıdığı güncel sorunları tartışmaya açan kapsamlı bir buluşma oldu. Gün boyunca dile getirilen ortak görüş; mimarlık ofislerinde yaşanan güvencesizliğin, yoğun emek sömürüsünün ve örgütsüzlüğün mesleğin niteliğini doğrudan etkilediği yönündeydi. Etkinlik; mesleki dayanışmanın güçlendirilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve mimarların ortak hak mücadelesinin görünür kılınması açısından önemli bir adım olarak değerlendirildi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, ücretli çalışan ve işsiz mimarların sorunlarını görünür kılmaya, ortak çözüm yolları üretmeye ve örgütlü mücadelenin güçlendirilmesine yönelik çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

9.5. Tarih Çalışma Grubu

Mimarlar Odası tarihini derlemek, bu amaca yönelik olarak Oda arşivinin derlenmesine katkı sağlamak, "Mimarlık Müzesine Doğru" başlığı altında çalışmalar yürütmek, şube bünyesinde daha önce gerçekleştirilen sözlü tarih çalışmalarını devam ettirmek ve yayına dönüşmesini sağlamak gibi alanlarda çalışma yürütmek üzere "Tarih Çalışma Grubu" daha önceki dönemlerde oluşturulmuştu.

Tarih Çalışma Grubunun aşağıdaki konularda çalışma yürütmesi hedeflenmiştir:
1. Sözlü tarih görüşmeleri ve "TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" yayın çalışmaları.
2. "TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Dosyalar" yayın çalışmaları.
3. Şube arşivinin derlenmesi çalışmaları.
4. Mimarlık Müzesi çalışmaları.

Bu dönem çalışmaları içerisinde Mimarlar Odası'nın 70. yılı nedeniyle özel bir derlemenin yapılması ayrıca gündeme gelmiştir. Oda'nın kuruluş yıldönümünde, Aralık 2024 tarihinde bir sempozyum düzenlenmesi hedeflenmiştir.

"TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" Çalışmaları

Daha önce başlatılmış olan sözlü tarih ve yayın çalışmaları Bülend Tuna yönetiminde 48. Dönem'de de sürdürülmüştür. Sözlü Tarih ve Yayın Çalışmaları 2018 yılında Aydın Boysan'la yapılan sözlü tarih esas alınarak başka söyleşilerin de eklenmesiyle bir yayın hazırlanmıştı. Aynı format devam ettirilerek "Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" kitap dizisi oluşturulmuştur. Bu kapsamda yürütülen yayın çalışmalarının sayısı bu dönem yayımlanan Besim Çeçener, Mete Göktuğ, Aydan Bulca Erim ve Oktay Ekinci kitaplarıyla birlikte 24 olmuştur. Hazırlanan yayınların listesi şöyledir:

1. Niyazi Duranay
2. Orhan Şahinler
3. Maruf Önal
4. Doğan Hasol
5. Aydın Boysan
6. Afife Batur
7. Nur Akın
8. Çelen Birkan-Güven Birkan
9. Müşfik Erem
10. Sami Yılmaztürk
11. Yıldız Sey
12. Zakarya Mildanoğlu
13. Esad Suher Cevat Erder
14. Yücel Gürsel
15. Erdal Aktulga
16. Refael Avidor
17. Yaşar Marulyalı
18. Cengiz Bektaş
19. Zeynep Ahunbay
20. Besim Çeçener
21. Mete Göktuğ
22. Aydan Bulca Erim
23. Oktay Ekinci

"TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Dosyalar" Çalışmaları

Mimarlar Odası tarihinde önemli bir yer tutan, kent mücadeleleri alanında yürütülen çalışmalarla ilgili derlemelerin yapılması, elimizdeki arşiv belgelerinin ulaşılabilirliğinin sağlanması düşünülmüş, bu çerçevede bir dizi hazırlanması gündeme gelmiştir. Her konu çerçevesinde ayrı bir çalışma grubu oluşturulmuş, ilgili isimlerin doğrudan katkısı alınmaya çalışılmıştır.

"TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Dosyalar" dizisinde uzun süredir süren çalışmalardan bazıları olgunlaşmış ve bu dizi kapsamında yayımlanmıştır. Yayımlanan kitaplar şunlardır:

1. Park Otel Dosyası
2. Sulukule Dosyası

Atatürk Kültür Merkezi Dosyası çalışmaları devam etmektedir.

Şube Arşivinin Derlenmesi, Arşiv Programının Hayata Geçirilmesi Çalışmaları
En acil konu olarak arşiv programının alınarak arşivin düzenli bir şekilde bu programa aktarılması ve kolay ulaşılabilir olmasının sağlanması hedeflenmiştir. Arşivde henüz ayrıntılı incelenmemiş çok sayıda dosya bulunmaktadır, bu dosyaların incelenmesi, dijital ortama aktarılması ve konularına göre tasnifi başlı başına bir proje olarak ele alınması hedeflenmiştir.

Elimizdeki görsel malzeme arşivinin dijital hale getirilmesi, içeriğinin, fotoğraflarda yer alan kişilerin belirlenmesi gündemdedir.

Mimarlık Müzesi Çalışmaları
Bu kapsamdaki çalışmalarda ana hedef uygun bir mekân düzenlenmesidir. Yıllardır çeşitli olanaklarla sürdürülmeye çalışılan "Mimarlık Müzesi" fikrinin canlı tutulması, elimizdeki malzemenin derlenmesi ve geliştirilmesi hedefiyle İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy binasında uygun alanlarda kilitli dolaplarda mütevazı bir şekilde başlamış olan müze çalışmaları aynı şekilde sürmektedir.

9.6. Afet Yönetimi Çalışma Grubu

Amaç: Afet yönetiminin dört temel aşamasına (zarar azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme) dikkat çekmek üzere eğitimler, seminerler, atölyeler düzenlenmesi esas alınmıştır. Bu kapsamda "Arama Kurtarmada Mimarın Rolü" paneli; "Kent Risk Gözlem Atölyesi, (Town Watching)" seminerler, saha çalışması ve sunumlar ve tartışmalar olmak üzere; Afet Yönetimi ve Yerel Afet Gönüllüsü eğitimleri yapılmıştır.

9.6.1. **Afet Yönetimi ve Yerel Afet Gönüllüsü Eğitimi**

Arama Kurtarmada Mimarın Rolü; başlıklı etkinlik 21 Aralık Cumartesi günü, Mimar Faruk Şahin, Ayhan Çelik ve Taner Arslan'ın sunumlarıyla TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde gerçekleşti. Etkinliğin moderatörlüğünü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Aynur Savaş Uluğtuğ yaptı. Açılış konuşmasını yapan, TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Handan Türkoğlu, afet yönetiminin dört temel aşamasına (zarar azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme) dikkat çekerek, dünyada bu süreçlerin genellikle benzer bir şekilde ele alındığını vurguladı. Özellikle mimarlık bağlamında zarar azaltma aşamasına odaklanarak, risk analizi yapılması gerektiğine, yer seçimi ve lojistik konularının önemine dikkat çekti. Türkoğlu ayrıca, Afet Komisyonu tarafından 2025 yılı ocak ayında gerçekleştirilecek saha çalışmasından bahsederek, uygulamalı analizlerin önemini vurguladı. Genel Bilgilendirme Arama-kurtarma süreçlerinin küresel organizasyonu ve bu süreçlerde mimarların rolü hakkında kapsamlı bilgiler paylaşıldı. Arama-kurtarma süreçlerinde temel çatı organizasyonun, Birleşmiş Milletlere bağlı Uluslararası Arama-Kurtarma Danışma Grubu (INSARAG) tarafından yürütüldüğü belirtildi. INSARAG'ın, dünya genelinde arama-kurtarma çalışmalarına öncülük ettiğini ve Türkiye dâhil birçok akredite kurumun bu yapıya bağlı olarak çalışmalarını yürüttüğü ifade edildi. Arama-kurtarma sürecindeki ekipler arasında (örneğin, itfaiyeciler, ilk yardım ekipleri ve savunma birimleri) koordinasyon sorunları yaşanabileceği, INSARAG'ın bu koordinasyonu sağlama açısından önemli bir rol oynadığı vurgulandı.

Arama kurtarma ekiplerin hafif, orta ve ağır seviyeler olarak üç gruba ayrılmaktadır:

1. **Hafif Seviye Ekipler:** Sınırlı kapasiteye sahiptir. En basit arama-kurtarma görevlerini yerine getirir. Bu seviyede yapı uzmanı bulundurma zorunluluğu yoktur.
2. **Orta Seviye Ekipler:** Maksimum seviyede çalışır ve üç vardiya sistemi ile gece gündüz görev yapar. Görev alanlarında yapı uzmanı (mimar veya inşaat mühendisi) bulunması zorunludur.
3. **Ağır Seviye Ekipler:** Orta seviye ekiplerle benzer görevler üstlenir. Ek olarak, aynı anda iki farklı bölgede müdahale edebilir. Yapı uzmanı bulunması bu seviyede de zorunludur. Arama kurtarma konusunda INSARAG ve AFAD'ın Hatay'daki arama-kurtarma çalışmalarında oynadığı roller detaylı bir şekilde ele aldı. Ayrıca yerel ekiplerin ve mimarların süreçteki hayati katkılarının altı çizildi.

- AFAD, INSARAG tarafından akredite edilmiş bir kurum olarak, Hatay'daki deprem sürecinde etkili bir rol üstlendi. 400 ekip ve 50'şer kişilik gruplarla toplamda 20.000 kişi sahada aktif görev yaptı.
- INSARAG, Hatay'da 255 ekip ve 11.000 personelle 14 gün boyunca çalıştı. Bu süreçte 300 kişi kurtarıldı. Kurumsal organizasyonların bu süreçte önemi kritik olmakla birlikte, dünya genelinde arama-kurtarma çalışmalarında hayat kurtarıcılık anlamında, enkazdan çıkarılan %85'inin yerel ekipler tarafından gerçekleştirildiği belirtildi. Özellikle afet sonrası ilk 24-48 saatlik süreç ile ilk 72 saat, müdahale açısından en kritik zaman dilimleri olarak tanımlandı. Bu bağlamda mahallelerde yerel afet ekiplerinin kurulması, afete karşı arama kurtarma, ilk yardım gibi temel eğitimlerin alınarak hazırlıklı olunmasının hayati önem taşıdığı belirtildi.

Arama-Kurtarmada Mimarların Rolü

1. Hafif seviye ekiplerde yapı uzmanı bulundurulmamasına rağmen, bu alanda da mimarların katkılarının önemli olduğu vurgulandı. INSARAG'ın belirlediği standartlar çerçevesinde, mimarların sürece dâhil edilmesi, afet yönetiminin etkinliğini artırmada önemli bir adım olacağı belirtildi.
2. Mimarlar, triyaj yapmak, hasar tespiti, harita ve yapıyı okuyarak mimari bilgi birikimi sayesinde kurtarma çalışmalarını hızlandırmak ve güvenli hale getirmek gibi görevleri üstle-

nebilir. Mimarların bu süreçlerde etkili olabilmesi için temel afet müdahale eğitimlerini de alarak müdahale sürecinde daha fazla katkı koyabileceği vurgulandı.

3. Mimarlar enkaz okuyabilir; kolon, kiriş ve taşıyıcı öğelere zarar vermeden delikler açılması ve kurtarma sürecinin bu alanlarda planlı yürütülmesini sağlayabilir. Tünel kazarak ilerleme gibi yöntemler her zaman doğru ve güvenli olmayabilir. Yukarıdan başlayarak her katta delikler açarak ilerlemek gibi yöntemler de yerine göre uygulanabilir. Bu yöntemle katlar güvenli şekilde kontrol edilebilir. Kolon, kiriş ve taşıyıcı öğelerin zarar görmemesi açısından teknik bilgiye sahip olmayan kişilerin enkazda yanlış müdahalelerde bulunmasını engellemek için mimarların rolü önemlidir.

Müdahale Aşamasında Örgütlü Gücün Önemi
Afet sonrası organizasyon ve meslek odalarının sahadaki katkılarıyla ilgili bilgilendirme yapıldı. Afet yönetiminde iyi bir organizasyonun önemine vurgu yapılarak, bazı meslek odalarının örnek çalışmalarına değinildi.

1. **Tabipler Birliği ve Eczacılar Odası:** Üyelerini dönüşümlü olarak görevlendirerek, sahada sağlık hizmetlerinin kesintisiz bir şekilde sürdürülmesi sağlanmıştır. TTB, bu süreçte birinci derece sağlık hizmeti sunarak sağlık ocakları kurmuştur. Üç ay boyunca örgütlü bir çalışma yürüterek afet bölgesinde afetzedelerin sağlık hizmetine erişebilmesini sağlamıştır. Eczacılar ise ilaç temini ve dağıtımı konusunda halk sağlığı açısında önemli çalışmalar gerçekleştirmiştir. Sahada çalışan sağlıkçılar koordineli bir şekilde halk sağlığının korunması için katkı sunmuşlardır.
2. **İnşaat Mühendisleri Odası:** İnşaat Mühendisleri Odası'nın binlerce üyesiyle sahada hasar tespiti yapmıştır. Bu tespitler, özellikle deprem sonrası binalarına girememeyen ve dışarıda kalan insanlar için kritik bir rol oynadı.

   Az hasarlı binaların tespit edilerek insanlara yönlendirilmesi, birçok kişinin soğuk hava koşullarında dışarıda kalmasını önledi. Tespitler sayesinde insanlar evlerine güvenle dönebildi.
3. **Mimarlar Odası ve Diğer Meslek Odalarının Katkıları:** Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası, afet sonrası yerleşim yerlerinin planlanması, çadır yerleşimlerinin düzenlenmesi ve lojistik konularda destek sunabilir. Meslek odaları bu süreçte rotasyon sistemini etkin şekilde kullanarak, üyelerini daha verimli ve sağlıklı çalışmasını sağlayabilir. Mimarlar Odası ve TMMOB afet yönetimine örgütlü gücüyle katlı koyabilir. Saha deneyimlerinin raporlaştırılmasının ve belgelenmesi de önemlidir. Bu deneyimler, gelecekteki afet yönetimi stratejilerine rehberlik edebilir. Sahadaki eksikliklerin tespiti ve iyileştirme çalışmalarına temel oluşturabilir.

Program sonunda kapanış konuşmasını yapmak üzere söz alan TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan, planlama ve iyileştirme süreçlerinin önemine de değinerek bu alanda mimarlara da büyük sorumluluklar düştüğünü ifade etti.

9.7. Uluslararası İlişkiler Komitesi

2024-2026 döneminde Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Uluslararası İlişkiler Komitesi çalışmaları TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi programı paralelinde ve koordinasyonunda yürütülmüştür. Bu çerçevede söz konusu dönemde, Türkiye Mimarlar Odası'nın aktif üyesi olduğu UIA (Uluslararası Mimarlar Birliği) ve UMAR (Akdeniz Mimarlar Birliği) çalışmalarında temsilcilerimiz Konsey Üyesi olarak (UIA, Ayşen Ciravoğlu ve UMAR, Deniz İncedayı ve Selin Oktan) görev yapmaktadırlar. UIA ve UMAR ile Mimarlar Odası ortak çalışmalarını, etkinlik (webinarlar, yarışmalar, çevrim için konferanslar vb. gibi) ve paylaşımlarını sürdürmektedir. Ayrıca, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Uluslararası İlişkiler Komitesi meslek alanında düzenlenen uluslararası etkinlikleri, dijital ortamdaki paylaşımları izlemekte ve önemli mimarlık tartışmalarını kendi platformlarında (sosyal medya, dergiler, bülten vb. gibi) paylaşmaktadır.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi üyesi Deniz İncedayı, 2023-2026 UIA Çalışma Döneminde, UNESCO-UIA Validasyon Kurulu Eş Başkanlığı görevini üstlenmiştir. Bu bağlamda, UIA Validasyon Konseyi tarafından düzenlenen çevrim içi ve yüz yüze toplantılara katılmış ve katılmaktadır. Validasyon Kurulunun dönem çalışmalarında aktif rol almaktadır. UNESCO-UIA Validasyon Kurulu 4-5 Temmuz 2025 tarihli toplantısı (yüz yüze olarak) Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiş, Validasyon Kurulu Çalışma Grupları (Task Force Groups), eğitimleri ve stratejik plan çalışmaları bu toplantıda gündeme getirilerek tartışılmış ve şekillendirilmiştir. Ayrıca, bu bağlamda MiAK (Mimarlık Akreditasyon Derneği) için uluslararası sistem validasyonu başvurusu konusu da UNESCO-UIA Validasyon Kurulu gündemine getirilmiştir ve bu amaca yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Deniz İncedayı, UMAR tarafından düzenli olarak yapılan çevrimiçi toplantılara katılmaktadır. Ayrıca Malta Cumhuriyeti'nde düzenlenen (yüz yüze) UMAR Konsey toplantısı ile Genel Kurulu'na Türkiye adına katılım sağlamış (Selin Oktan ile), gelişmeleri hazırlanan raporlarla aktarmıştır. UMAR Genel Kurulu'nda (2025-2028 dönemi için) belirlenen yeni konsey üyeleri arasında yer almaktadır.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi üyesi Ayşen Ciravoğlu ise, UIA Konsey üyesi olarak yüz yüze ve çevrimiçi konsey toplantılarına katılım sağlamaktadır. Toplantı raporları TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne iletilmiş, özellikle genç mimarlar çalışmaları, dünya mimarlık günü etkinlikleri, genel kurul değerlendirmeleri ve UIA'dan haberleri içeren metinler Mimarlar Odası tarafından yayımlanan Mimarlık ve mimar.ist dergilerinde paylaşılmıştır.

Bunlara ek olarak Ayşen Ciravoğlu, Birleşmiş Milletler 'Habitat Professional Forum'unda bu dönem üye olarak görev almaktadır. Dönem çalışmalarına ve toplantılara ait tüm süreçler Mimarlar Odası Genel Merkezi düzeyinde raporlanmakta ve mesleki bilgiler ve gelişmeler yayın araçlarıyla meslektaşlar ile paylaşılmaktadır.

9.8. Yarışmalar Komitesi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem Yarışmalar Komitesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile birlikte, ülkemizde ve şehrimizde hızla artan sosyal konut sorununa çözüm oluşturabilmek amacıyla bir yarışma üzerinde çalışmalar yürütmüş, İBB yetkilileri, İnşaat Mühendisleri Odası ve Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubeleri temsilcileri ve bu konuda çalışan meslektaşların oluşturduğu İstanbul Sosyal Konut Program Yarışması Çalışma Grubu çalışmalarına katılmıştır. Bu çalışma maalesef 19 Mart 2025 tarihinde İBB'ye yönelik operasyonlar neticesinde askıya alınmıştır. Konu günceldir, önümüzdeki dönem Yarışmalar Komitesi'nin önemli çalışma alanlarından biri olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca aynı tema üzerinde bir öğrenci yarışması üzerinde çalışmalar yapılmış, bu yarışma da bir sonraki döneme aktarılmıştır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48.Dönem Yarışmalar Komitesi her dönem olduğu gibi bu çalışma döneminde de TMMOB Mimarlar Odası 49. Dönem Yarışmalar Komitesi çalışmalarına destek vermiş, komitede Erol Türkmen ve Ömer Mutlu ile temsil edilmiştir. Dönem çalışmaları kapsamında yarışmalar için oluşturulan jüri havuzunun genişletilmesi, açılan yarışmalar için jüri adaylarının belirlenmesi, yarışma düzenleyen idarelerle yazışmalar, Mimarlar Odası Yarışmalar Genelgesi'nin geliştirilmesi gibi konularda katkı sunulmuştur.

9.9. Öğrenci Çalışmaları

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, kuruluşundan bu yana mimarlığı yalnızca bir meslek alanı olarak değil; kamusal sorumluluk, toplumsal fayda ve kültürel üretim alanı olarak ele alan bir anlayışla çalışmalarını sürdürmektedir. Bu yaklaşımın temel bileşenlerinden biri, mimarlık öğrencileriyle erken dönemde kurulan, süreklilik arz eden ve karşılıklı öğrenmeye dayalı ilişkidir.

İstanbul Büyükkent Şubesi; mesleğin kamusal niteliğini korumak, mimarlık ortamında etik, nitelikli ve toplum yararını önceleyen üretimi savunmak ve bu değerleri yeni kuşaklara aktarmak doğrultusunda, öğrencileri yalnızca geleceğin mimarları olarak değil; bugünün söz söyleyen, üreten ve sürece dâhil olan aktörleri olarak değerlendirmektedir.

Bu anlayış çerçevesinde, 2024–2026 dönemi boyunca mimarlık öğrencilerine yönelik çalışmalar, Şubemiz bünyesinde yer alan ve öğrenci üyelerden oluşan GENÇMİMAR.İST oluşumu aracılığıyla yoğunlaştırılarak sürdürülmüştür. GENÇMİMAR.İST; öğrencilerin Oda ile bağ kurmasını, meslek ortamını yakından tanımasını, mimarlık pratiğini farklı ölçek ve başlıklar üzerinden deneyimlemesini ve kolektif üretim süreçlerine aktif olarak katılmasını hedefleyen bir öğrenci oluşumudur.

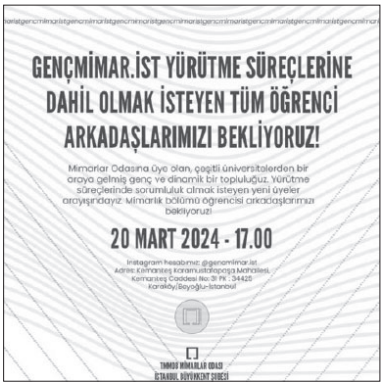

Öğrencilerle Kurulan İlişkinin Çerçevesi
İstanbul Büyükkent Şubesi için öğrencilerle kurulan ilişki, yalnızca etkinliklere katılım üzerinden değil; birlikte düşünme, birlikte üretme ve birlikte karar alma süreçleri üzerinden şekillenmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen çalışmalar; tanışma toplantılarından gezilere, atölyelerden yayınlara uzanan çok katmanlı bir yapı oluşturmaktadır.

Dönem boyunca, 8 farklı üniversiteden gelen talepler doğrultusunda öğrencilere Odamızın tarihçesi, çalışma alanları, örgütlenme biçimi ve mesleki mücadele pratiği aktarılmıştır.

Bu buluşmalar, öğrencilerin Mimarlar Odası'nı yalnızca bir meslek kurumu olarak değil; aktif bir meslek ve kent mücadelesi alanı olarak tanımalarına olanak sağlamıştır.

GENÇMİMAR.İST YÜRÜTME SÜREÇLERİNE DAHİL OLMAK İSTEYEN TÜM ÖĞRENCİ ARKADAŞLARIMIZI BEKLİYORUZ!
Mimarlar Odasına üye olan, çeşitli üniversitelerden bir araya gelmiş genç ve dinamik bir topluluğuz. Yürütme süreçlerinde sorumluluk almak isteyen yeni üyeler arayışındayız. Mimarlık bölümü öğrencisi arkadaşlarımızı bekliyoruz!
20 MART 2024 - 17.00
İnstagram hesabımız: @gençmimar.ist
Adres: Kemaneş Karamustafapaşa Mahallesi, Kemaneş Caddesi No: 31 Pk : 34425 Karaköy/Beyoğlu-İstanbul
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
TANIŞMA TOPLANTISI
9 Mart 2024, 15.00-18.00

tmmob mimarlar odası istanbul büyükkent şubesi
ALT KOMİTELERİMİZİ TANIYALIM
Gençmimarist

İBB MİRAS İLE GEZİ
SARAÇHANE ARKEOPARK
AZİZ POLYEUKTOS KİLİSESİ,
BUKOLEON SARAYI
GENÇMİMAR.İST

MİMARI İLE GEZ
ATAKÖY BARUTHANESİ
GENÇMİMAR.İST

CBA
GENÇMİMAR.İST
MİMARI İLE GEZ

ŞANALarc
MİMARI İLE GEZ
Murat Şanal
GENÇMİMAR.İST

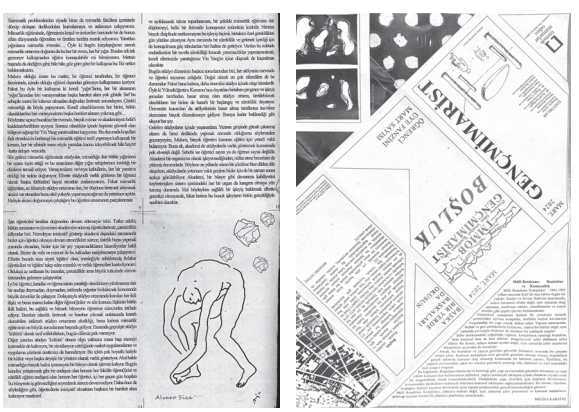

Kurumsal Buluşmalar ve Kolektif Üretim

9 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirilen Öğrenci Tanışma Toplantısı, 12. Mimarlık ve Eğitim Kurultayı sonrasında düzenlenen ilk geniş katılımlı öğrenci buluşması olmuştur. Farklı üniversitelerden öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen toplantıda; Oda-öğrenci ilişkileri, öğrencilerin Oda bünyesinde nasıl daha aktif rol alabileceği ve önümüzdeki dönemde hangi başlıklarda birlikte üretim yapılabileceği üzerine ortak bir zemin oluşturulmuştur.

Aynı gün düzenlenen ve 13 üniversiteden 115 öğrencinin katıldığı buluşmada, genç mimarlar, Yönetim Kurulu üyeleri ve öğrenciler bir araya gelmiştir. Bu toplantıda, GENÇMİMAR.İST bünyesinde yürütülen çalışmalara katılmak isteyen öğrenciler için açık çağrı yapılmış; yürütme süreçlerinin öğrencilerle birlikte şekillenmesi hedeflenmiştir. Böylece öğrenciler, yalnızca katılımcı değil, sürecin doğrudan parçası hâline gelmiştir.

Öğrenci üretimini görünür kılmayı amaçlayan fanzin çalışmaları, bu dönemin önemli kolektif üretim başlıklarından biri olmuştur.

Öğrencilerin editörlüğünü ve yazarlığını üstlendiği bu yayınlar aracılığıyla, mimarlık ortamına ilişkin düşünceler, eleştiriler ve deneyimler paylaşılmıştır.

31 Ekim tarihinde gerçekleştirilen 1. Sınıflar Buluşması, mimarlık eğitimine yeni başlayan öğrencilerle Oda arasında ilk temasın kurulmasını amaçlamış; meslek, örgütlülük ve dayanışma kavramları etrafında bir tanışma ve oryantasyon alanı oluşturmuştur. Üniversite mimarlık kulüpleriyle ilişki kurmayı ve bu ilişkileri süreklileştirmeyi hedefleyen çalışmalar kapsamında, 2 Aralık tarihinde Mimar Sinan Mimarlık Kulübü ile ilk kulüp buluşması gerçekleştirilmiştir. Şube gezisinin ardından yapılan belgesel gösterimi, etkinliği paylaşım ve tartışma ortamına dönüştürmüştür.

"Mimarı ile Gez" ve Kent Deneyimleri

İstanbul Büyükkent Şubesi'nin öğrencilere yönelik çalışmalarında, mimarlık üretiminin yerinde deneyimlenmesi önemli bir yer tutmaktadır. Bu kapsamda düzenlenen "Mimarı ile Gez" etkinlikleri, yapıların tasarım süreçlerini doğrudan müelliflerinden dinleme ve mekânı bütüncül biçimde okuma olanağı sunmuştur.

Bu çerçevede;
- Ali Derya Dostoğlu ve Uğur Özer ile *Ataköy Baruthane*,
- Ali Hızıroğlu ile *Garanti BBVA Teknoloji Kampüsü*,
- Mert Uçer ve Hande Ciğerli ile *Büyükada Taş Mektep*,
- Cafer Bozkurt ile Cafer Bozkurt *Mimarlık Ofisi*,

ziyaret edilmiştir.

Kentle kurulan ilişkiyi güçlendirmek amacıyla, İBB Miras rehberliği eşliğinde Saraçhane Arkeopark ve Bukoleon Sarayı gezisi gerçekleştirilmiş; İstanbul'un tarihsel katmanları ve kamusal alanları yerinde tartışılmıştır.

Ofis Gezileri, Atölyeler ve Disiplinlerarası Deneyimler

Öğrencilerin mimarlık pratiğini ve üretim ortamlarını yakından tanımalarını sağlamak amacıyla ofis gezileri ve atölyeler düzenlenmiştir. Murat Şanal eşliğinde gerçekleştirilen SANALarc Mimarlık Ofisi gezisi, öğrencilerin bir mimarlık ofisinin günlük işleyişini gözlemlemelerine olanak tanımıştır.

4 Kasım tarihinde, Seranit'in katılımıyla İstanbul Fuar Merkezi'ne düzenlenen teknik gezi, malzeme, üretim ve endüstri-mimarlık ilişkisine odaklanmıştır.

24 Kasım'da gerçekleştirilen "Oyun Dünyasında Mimarlık" etkinliği kapsamında, mimarlığın farklı disiplinlerle kurduğu ilişki ele alınmış; Nisan İpek Akkuzu'nun sunumuyla mimarların oyun sektöründeki rolleri tartışılmış ve Blender programı üzerinden uygulamalı bir atölye gerçekleştirilmiştir.

Afet Mimarisinde Esnek Çözümler Atölyesi, Savaş Ekinci, Betül Kavaklı ve Murat Şahin yürütücülüğünde iki gün boyunca sürdürülmüş; teorik paylaşımların ardından afet anında kullanılabilecek mekânlara yönelik tasarımlar üretilmiş ve maket çalışmaları yapılmıştır.

Mesleki Hayata Geçiş ve Dayanışma

Öğrencilerin mezuniyet sonrası mesleki hayata geçişlerini desteklemek amacıyla, mimarlık öğrencileri ile mimarlık ofislerini bir araya getiren kapsamlı bir Staj Programı yürütülmüştür. Programın her yıl sürdürülebilir biçimde uygulanabilmesi için bir yol haritası oluşturulmuş ve kurumsallaştırılması hedeflenmiştir.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, öğrencilerle kurduğu bu çok katmanlı ilişki aracılığıyla; mimarlık eğitimini meslek ortamıyla buluşturmayı, gençlerin sözünü ve üretimini görünür kılmayı ve örgütlü bir mimarlık ortamının sürekliliğini sağlamayı amaçlamaktadır.

Öğrenci üyelerden oluşan Genç MimarİST aracılığıyla yürütülen bu çalışmalar, mimarlığın yalnızca geleceğine değil; bugününe de öğrencilerle birlikte yön verme iradesinin somut bir göstergesidir.

9.10. Bilirkişilik Komisyonu

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi bünyesinde, rapor dönemi içerisinde bilirkişilik alanında mesleki yetkinliğin artırılmasına yönelik olarak çeşitli eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 24 saat süreli Temel Bilirkişilik Eğitimi toplam 13 kez düzenlenmiş ve bu eğitimlerden 312 kişi yararlanmıştır. Ayrıca 6 saat süreli Yenileme Bilirkişilik Eğitimi 2 kez gerçekleştirilmiş olup, bu programlara 40 kişi katılmıştır. Söz konusu eğitimler, en az doktora düzeyinde akademik yeterliliğe sahip hukukçular ile Bilirkişi Komisyonu üyesi, deneyimli mimar eğitmenler tarafından verilmiştir.

Adalet Bakanlığı İstanbul Bölge Kurulu'na bağlı bilirkişi listesinde, dönem sonu itibarıyla resmi olarak kayıtlı 181 mimar bilirkişi bulunmaktadır. Liste dışında çalışmakta olan mimar bilirkişilerin sayısına ilişkin ise sağlıklı ve güncel bir veri mevcut değildir. Bilirkişi Komisyonu, ilgili dönem içerisinde toplam 11 kez toplanmış; toplantılarda mimar bilirkişilerin mesleki uygulamalarda karşılaştıkları sorunlar, hukuki sorumluluklar ve etik yükümlülükler kapsamlı biçimde ele alınmıştır. Bu çerçevede mimar bilirkişilerin karşılaştıkları yapısal sorunlar, Bilirkişilik Kanunu ve ilgili yönetmeliklerin uygulanışı, havuz sisteminin işleyişi ve liste dışı bilirkişilerin çalışma koşulları değerlendirilmiştir. Ayrıca HMK'nin 285. maddesi kapsamında bilirkişilerin hukuki sorumlulukları ile etik ilkeler tartışılmış; bilirkişiler ile hâkimler arasındaki ilişkiler ve bazı bilirkişilerin diğerlerine kıyasla daha fazla dosya almasının nedenleri üzerinde durulmuştur. Komisyon çalışmalarında, Oda Yönetim Kurulu bünyesinde bir bilirkişi mimarın yer almasının önemli olabileceği değerlendirilmiş;

Bilirkişi Komisyonu ile Oda Yönetim Kurulu arasındaki ilişkilerin daha etkin yürütülmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir. Bunun yanı sıra, mimarların iş kapsamlarının ve uzmanlık alanlarının mahkemelere doğru ve anlaşılır biçimde aktarılabilmesi amacıyla bir bilgilendirme programı hazırlanması gereği ortaya konulmuştur. Dönem içerisinde bir Bilirkişilik Çalıştayı düzenlenmesi önerilmiş, çalıştayın kapsamı ve ana başlıkları belirlenerek Oda Yönetimine iletilmiştir. Çalıştayın oldukça geniş kapsamlı olacağı değerlendirilmesi üzerine sonrasında yerine bir panel düzenlenmesinin daha uygun olacağı sonucuna varılmıştır. Panelin ana başlıkları belirlenmiş ve davet edilecek kişi ve kurumlar üzerinde durulmuş olmakla birlikte, gelecek dönem için önemli bir altlık oluşturulmuştur.

Komisyon toplantılarında ayrıca mimarlık mesleğinin alt uzmanlık alanları tartışılmış ve bu alanlara yönelik bilirkişilik eğitimlerinin artırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Bu doğrultuda Ağustos ayı itibarıyla Oda Yönetimi ve SMGM tarafından bilirkişilik yenileme ve kamulaştırma eğitimleri başlatılmıştır. Bununla birlikte, mimar bilirkişilere yönelik bilgilendirici bir broşür hazırlanmasının ve daha önce hazırlanmış olan el broşürünün yeniden basılarak dağıtılmasının faydalı olacağı konusunda görüş birliğine varılmıştır.

9.11. Çocuk ve Mimarlık Komisyonu

Çocuk ve Mimarlık Komisyonu, kentin çocuklar için ne ifade ettiğini; çocukların, ebeveynlerin ve bakım verenlerin kamusal alandaki varlığını mimarlık disiplini başta olmak üzere çok disiplinli bir çerçevede ele almak amacıyla çalışmalarını sürdürmüştür. Bu dönem boyunca komisyon, çocuğu kent yaşamının aktif, hak sahibi ve söz alabilen bir öznesi olarak değerlendiren bir yaklaşımı merkeze almıştır.

Komisyon toplantıları ve yürütülen tartışmalar; çocuk hakları, kent hakkı, kamusal alanda kapsayıcılık, güvenlik, erişilebilirlik ve eşitlik başlıkları etrafında şekillenmiştir. Çocukların yaş, gelişim ve ihtiyaç farklılıklarını gözeten mekânsal kurguların önemi vurgulanmış; kamusal alanların çocukları ve onlarla birlikte kenti deneyimleyen bakım verenlerini kapsayan bir bütün olarak ele alınması gerektiği tartışılmıştır.

Bu süreçte özellikle kamusal alanda bağımsız hareket, çocuğun kentle kurduğu ilişki, sosyal gelişimin çevreyle etkileşimi ve ayrışmayan mekânlar kavramları öne çıkmıştır. Kentin çocuk için "de" olma hali; yani oyun, öğrenme, sosyalleşme ve gündelik yaşamın doğal bir parçası olarak deneyimlenebilmesi komisyon çalışmalarının temel referanslarından biri olmuştur. Çocukların kamusal mekânda görünür olması kadar, ebeveynlerin ve bakım verenlerin de bu mekânlarda eşit, güvenli ve desteklenmiş bir biçimde var olabilmesi komisyonun ortak gündemini oluşturmuştur.

Dönem içinde 18.5.2025 tarihinde gerçekleştirilen "Çocuk(luğum) İçin Tasarlıyorum" başlıklı çalıştay, bu tartışmaların yoğunlaştığı ve farklı disiplinlerin bir araya geldiği önemli bir üretim alanı olmuştur. Mimarlar, şehir plancıları, sosyologlar, psikologlar ve pedagogların çoğunlukta olduğu katılımcı profiliyle hem yüz yüze hem de çevrim içi olarak geniş bir katılım sağlanmış; yaklaşık 120 kişinin katıldığı çalıştayda "Kent çocuklar için ne kadar adil?" sorusu etrafında Araştırma Görevlisi Dr. İmran Gümüş Battal'ın da katılımıyla ile kolektif bir düşünme süreci yürütülmüştür.

Komisyon çalışmaları boyunca çocukların kente katılımı, çocuklar adına karar üretilen değil çocuklarla birlikte düşünülen bir kent yaklaşımının gerekliliği vurgulanmıştır. Ebeveynlerin ve bakım verenlerin kent yönetimi, tasarım ve planlama süreçlerine dahil edilmesine yönelik yöntemler; çocuk dostu kentlerin ancak bütüncül ve disiplinler arası bir bakışla mümkün olabileceği fikri etrafında ele alınmıştır.

Bu dönem, Çocuk ve Mimarlık Komisyonu açısından yalnızca toplantılarla sınırlı olmayan; tartışma, üretim, paylaşım ve birlikte düşünme pratiklerinin güçlendiği bir süreç olmuştur. Komisyon, önümüzdeki dönemlerde de seminerler, atölyeler, saha çalışmaları ve kamusal üretimler yoluyla çocuk odaklı mekânsal adalet tartışmasını derinleştirmeyi hedeflemektedir.

10

Etkinlikler

10.1. Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması

Şener Özler adına düzenlenen Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışmaları 2024 ve 2025 yılında iki ayrı tema çerçevesinde gerçekleştirildi ve ödül kazanan resimler sergilendi.

Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması – XVI: "Kent ve Sokak Hayvanları"
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen "Kent ve Sokak Hayvanları" temalı XVI. Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması düzenlendi, yarışmaya toplam 905 eser katıldı.

İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin yer aldığı 8 kategoride yapılan değerlendirmeler; Almira Yılmaz, Derya Gençer Erdoğan, Hülya Pekşen Yavuz, M. Koray Atay, Meltem Yıldızlar ve Zafer Atmanoğlu'ndan oluşan seçici kurul tarafından gerçekleştirilmiştir. Değerlendirme sonucunda 78 ödül ve 81 sergileme olmak üzere toplam 159 eser seçildi.
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak düzenlediğimiz "Kent ve Sokak Hayvanları" temalı XVI. Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması'nın ödül töreni ve sergi açılışı 26 Nisan 2024 Cuma günü saat 14.00'te TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi sergi salonunda gerçekleştirildi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan'ın açılış konuşması ile başlayan etkinlikte ilk olarak yarışmanın seçici kurul üyelerine teşekkür belgeleri takdim edildi. Ödül ve sergilemeye değer görülen eser sahiplerine ise belgelerini seçici kurul üyelerinden Almira Yılmaz, Koray Atay ve Hülya Pekşen Yavuz verdi.

Ödül alan eserler 26 Nisan 2024-7 Mayıs 2024 tarihleri arasında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi sergi salonunda ziyaret edilebildi.

Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması – XVII: "Kentin Parkları"
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen "Kentin Parkları"

temalı XVII. Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması düzenlendi, yarışmaya toplam 1184 eser katıldı.

İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin yer aldığı 8 kategoride yapılan değerlendirmeler; Ayça Yazıcı, Ayper Urlu, Betül Keskin Yeşildal, Derya Gençer Erdoğan, Gizem Nur Öncü, M. Koray Atay ve Şirin Bayram'dan oluşan seçici kurul tarafından gerçekleştirilmiştir. Değerlendirme sonucunda 73 ödül ve 71 sergileme olmak üzere toplam 144 eser seçildi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak düzenlediğimiz "Kentin Parkları" temalı XVII. Şener Özler Çocuk ve Mimarlık Resim Yarışması'nın 25 Nisan 2025 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanan ödül töreni ve sergi açılışı, İstanbul'da yaşanan deprem nedeniyle ertelenmişti.

Etkinliğin yeni tarihi olarak belirlenen 9 Mayıs 2025 Cuma günü, saat 14.00'te TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde düzenlenen ödül töreniyle birlikte seçilen eserlerin sergisi de açıldı. Ödül alan eserler 9-29 Mayıs 2024 tarihleri arasında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi sergi salonunda ziyaret edilebildi.

10.2. Ajanda Fotoğraf Yarışması

Her yıl başında yayımlanan ve üyelere dağıtılan Mimarlar Odası Ajandasında yer alacak fotoğrafların seçim için düzenlenen fotoğraf yarışmaları düzenlendi, kazanan eserler sergilendi

2025 Yılı Ajandası Fotoğraf Yarışması: "Zaman ve Mekan"

Yirmi altıncısı düzenlenen Ajanda Fotoğraf Yarışması'nın teması "Zaman ve Mekân" olarak belirlenmişti. 1 Ekim 2024 tarihinde M. Koray Atay, Ozan Bilgiseren, Saygun Dura, Murat Gür ve

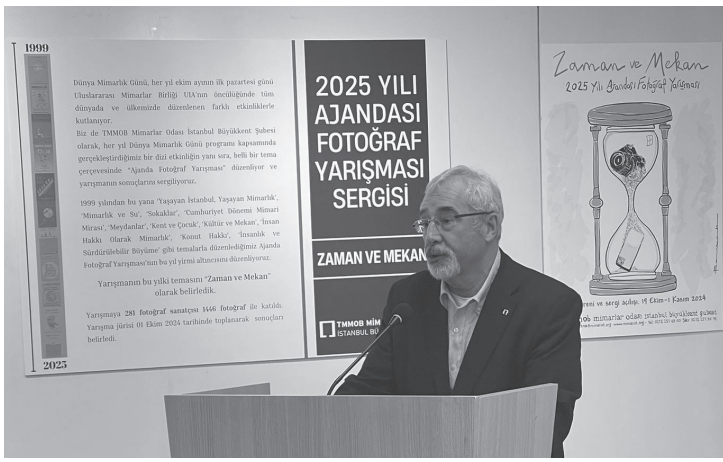

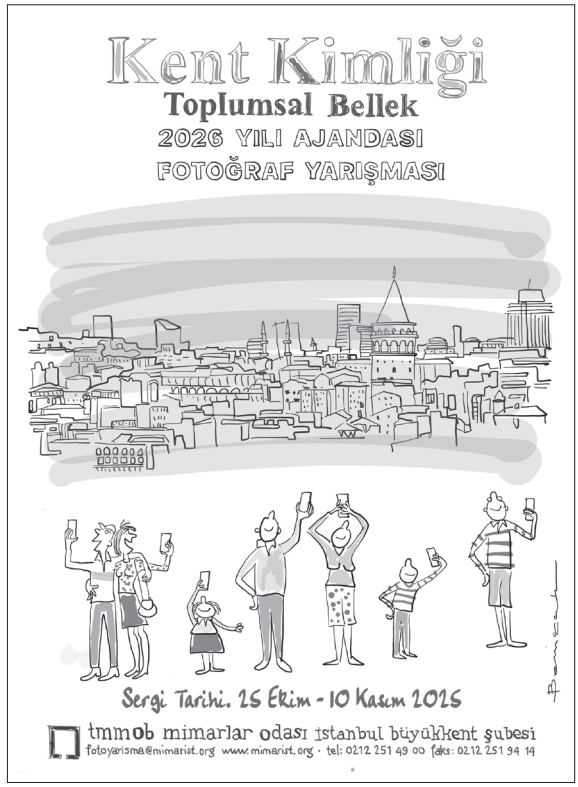
Özcan Yaman'ın katılımıyla yapılan seçici kurul toplantısında, 281 fotoğraf sanatçısının toplam 1446 başvurusu değerlendirilmiş, birincilik ödülü alan fotoğraf 2025 yılı ajandamızın kapağında, 3 ödül ve 38 sergileme ödülü alan fotoğraflar ise ajandanın sayfalarında yer aldı. Fotoğraf sergisi

açılışı 19 Ekim 2024 tarihinde gerçekleştirildi. Fotoğraf sanatçılarına ve seçici kurul üyelerine kültürel katkı belgeleri yönetim kurulumuz tarafından takdim edildi.

26. Ajanda Fotoğraf Yarışması'nın sergisi, 19 Ekim – 1 Kasım 2024 tarihleri arasında Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi sergi salonunda ziyaret edilebildi.

2026 Yılı Ajandası Fotoğraf Yarışması: " Kent kimliği ve Toplumsal Bellek"
Yirmi yedincisi düzenlenen Ajanda Fotoğraf Yarışması'nın teması "Kent Kimliği ve Toplumsal Bellek" olarak belirlenmişti.

1 Ekim 2025 tarihinde M. Koray Atay, Tahsin Aydoğmuş, Ozan Bilgiseren, Murat Gür, Nevra Topalismailoğlu ve Kemal Türk'ün katılımıyla yapılan seçici kurul toplantısında, 262 fotoğraf sanatçısının toplam 1432 başvurusu değerlendirilmiş, birincilik ödülü alan fotoğraf 2026 yılı ajandamızın kapağında, 3 ödül ve 38 sergileme ödülü alan fotoğraflar ise ajandanın sayfalarında yer aldı. Sergi açılışı 25 Ekim 2025 tarihinde gerçekleştirildi. Fotoğraf sanatçılarına ve seçici kurul üyelerine plaketleri yönetim kurulumuz tarafından takdim edildi.

27. Ajanda Fotoğraf Yarışmasının sergisi 25 Ekim – 10 Kasım tarihleri arasında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi sergi salonunda ziyaret edilebildi.

10.3. Kent Düşleri Atölyesi

10.3.1. **Kent Düşleri Atölyeleri - XVII: "Mimarlık ve Sınır"**

Mimarlığın kamusal ve toplumsal sorumluluklarına yönelik farkındalık yaratmak amacıyla 2005 yılından bu yana yürüttüğümüz Kent Düşleri Atölyelerinin on yedincisi bu yıl 8 Temmuz – 2 Ağustos 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Atölyelerin son günü olan 2 Ağustos Cuma günü, her bir atölye grubu çalışmalarını Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesinde sundular, atölye boyunca edindikleri deneyimleri dinleyiciler ile paylaştılar. Öğrencilere ve yürütücülere katılım belgelerinin verilmesinin ardından gerçekleştirilen kokteyl ile Kent Düşleri Atölyeleri XVII sona erdi.

Atölye sonuçları Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent şubemizde sergilendi. Kent Düşleri Atölyeleri, her yıl farklı disiplin alanlarının entelektüel birikimini bir araya getirerek öğrencilerin katılımıyla İstanbul'a dair zengin tartışma ortamları oluşturmayı hedefler. Bu süreçte, katılımın yoğun olduğu ve özveriyle çalışılan atölye sürecinin ürünü olan öğrenci çalışmaları, XVII. Kent Düşleri Atölyesi e-Kitabı içinde paylaşıldı.

XVII. Kent Düşleri Atölyesine ve içeriğine katkıda bulunan tüm yürütücülere ve öğrencilere, değerli emekleri, katılım ve katkıları için bir kez daha teşekkür ederiz.

10.3.2. **Kent Düşleri Atölyeleri XVIII: "Kolektif Bellek ve Meydanlar"**

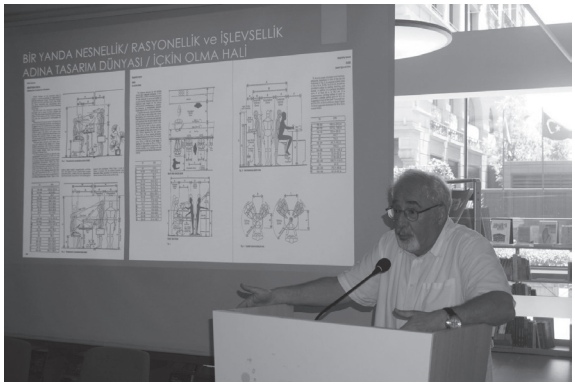
Kent Düşleri Atölyeleri XVIII Tamamlandı: Kolektif Belleğin İzinde, Meydanların Dönüşümüne Dair Alternatif Bir Eğitim Süreci

Mimarlığın kamusal ve toplumsal sorumluluklarına yönelik farkındalık yaratmak amacıyla 2005

yılından bu yana TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenmekte olan Kent Düşleri Atölyeleri, bu yıl on sekizinci kez, “Kolektif Bellek ve Meydanlar” temasıyla 7 Temmuz – 1 Ağustos 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Yaz döneminde staj kapsamında da değerlendirilebilen bu kapsamlı atölye prog-

ramı, katılımcı mimarlık öğrencilerine yalnızca mesleki gelişim değil, aynı zamanda alternatif ve eleştirel bir düşünme ortamı da sunarak, kente ve mimarlığa dair kolektif üretim süreçlerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Farklı üniversitelerden gelen öğrencilerin bir araya geldiği atölyeler; birlikte üretme, tartışma, sahaya inme ve gözlemleme gibi yöntemlerle öğrencilerin kentle kurdukları ilişkiyi dönüştürmeyi hedeflemiştir.

Bu yıl atölye, şehir içi ve şehir dışından gelen 23 farklı üniversiteden toplam 84 öğrencinin katılımıyla; 1., 2., 3. ve 4. sınıf lisans öğrencilerinin bir araya geldiği çok katmanlı bir eğitim ve üretim süreci olarak kurgulanmıştır.

Bu Yılın Teması: "Kolektif Bellek ve Meydanlar"

Atölye programının bu yılki teması olan "Kolektif Bellek ve Meydanlar", bireysel ve toplumsal hafızanın oluştuğu ve dönüştüğü mekânlar olarak meydanlara odaklanmıştır. Bellek; yalnızca bireysel bir zihinsel süreç değil, toplumsal deneyimlerin aktarıldığı, kuşaklar arası süreklilikle şekillenen kolektif bir yapıdır. Bu bağlamda, meydanlar yalnızca fiziksel toplanma alanları değil, aynı zamanda toplumsal mücadelelerin, dayanışmaların, ritüellerin ve dönüşümlerin iz bıraktığı hafıza mekânlarıdır.

Kentlerin tarihsel ve kültürel katmanlarının iç içe geçtiği bu alanlar, zaman içinde anlam değiştirerek farklı sosyo-politik karşılaşmaların mekânı haline gelir. İstanbul'un karmaşık tarihsel katmanları ve farklı dönemlerdeki mekânsal politikaları göz önüne alındığında; kent meydanlarının taşıdığı simgesel, sosyal ve politik yük, mimarlık öğrencileri için eleştirel bir sorgulama zemini yaratmıştır.

Programın Kurgusu ve Katılımcı Süreçleri

Kent Düşleri Atölyeleri XVIII, Şube Yönetim Kurulu Başkanımız Prof. Dr. Alper Ünlü'nün açılış konuşmasıyla başlamıştır. Ardından gerçekleştirilen uzman sunumlarında; kamusal alanın dönüşümü, kent belleği, toplumsal hafıza, mekânsal süreklilik, politik temsil ve meydan kavramı gibi başlıklar tartışmaya açılmıştır.

İlk gün sunumlarında katılımcılara kuramsal bir zemin sağlanmış; öğrenciler, farklı ölçeklerde ve disiplinlerde düşünmeye teşvik edilmiştir.
Sunumların ardından katılımcı öğrenciler, yürütücü mimarların rehberliğinde dört ayrı atölye grubuna ayrılmıştır. Her grup, İstanbul'un farklı meydanlarını seçerek, belirledikleri alanlar üzerine detaylı gözlem, analiz, kavramsallaştırma, haritalama ve temsile dayalı üretim süreçlerine başlamıştır.

Atölye süreci dört haftalık yoğun bir programa yayılmıştır:
1. Hafta: Kuramsal sunumlar, tanışma oturumları, saha gezileriyle katılımcılara kavramsal bir çerçeve oluşturulmuştur.
2. Hafta: Gruplar, yürütücü mimarların rehberliğinde İstanbul'un farklı meydanlarını inceleyerek yerinde gözlem ve haritalama çalışmaları yürütmüştür.
3. Hafta: Analizlerden kavramsallaştırmaya geçilmiş, ara sunumlar ve ortak değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.
4. Hafta: Üretimlerin tamamlanması, sunumlar, sergi hazırlıkları ve final değerlendirmeleri yapılmıştır.

Bu süreç boyunca öğrenciler, sahada yaptıkları gözlemleri kent belleği, mekânsal politika ve kullanıcı deneyimleriyle ilişkilendirmiş; geçmişten geleceğe uzanan temsiller ve meydanların potansiyel dönüşümlerine dair alternatif öneriler geliştirmiştir.

Çalışma Ortamı: Alternatif Bir Öğrenme ve Üretim Alanı

Bir ay süren bu yoğun program boyunca, öğrencilerin sadece teknik becerileri değil, aynı zamanda kamusal sorumluluk, mesleki etik, eleştirel düşünme ve kolektif üretim pratikleri de desteklenmiştir. Atölyeler süresince gerçekleştirilen ortak toplantılar, ara sunumlar, yürütücü değerlendirmeleri ve grup tartışmaları ile süreç şeffaf, katılımcı ve üretime odaklı bir zeminde ilerlemiştir.

Katılımcılar için yalnızca bir staj programı olmanın ötesine geçen bu süreç, mimarlığın düşünsel alanıyla fiziksel mekân arasında bağ kurmayı sağlayan, çok yönlü bir deneyim alanı sunmuştur.

Sergi ve Sunum Programı

1 Ağustos 2025 Cuma günü, Şube merkezimizde gerçekleştirilen Sergi ve Sunum Programı, her atölye grubunun çıktılarının kamuoyu ile paylaşıldığı bir kapanış etkinliği olmuştur. Gün boyu süren sunumlar boyunca, her grup kendi sahasına ilişkin analizlerini, kavramsal yaklaşımları-

nı, öneri kurgularını ve tasarımlarını aktarmıştır. İstanbul'un meydanlarına dair üretilen bu dört farklı perspektif; belleğin mekânsal karşılıkları, kolektif hafızanın kırılganlığı, kamusal alanın dönüşümü ve yeniden anlamlandırılması gibi kavramlarla zenginleşmiştir.

Sergi ve sunumların ardından düzenlenen kokteyl buluşması, katılımcılar arasında etkileşimi güçlendiren, deneyimlerin paylaşıldığı sosyal bir kapanış ortamı sunmuştur. Kent Düşleri Atölyeleri XVIII'in çıktıları, her yıl olduğu gibi bu yıl da yayınlaştırılarak kalıcı hale getirilecektir. Öğrencilerin üretimlerini, tartışmalarını ve kavramsal çerçevelerini içerecek bu yayın, yalnızca belgelenme amacı taşımamakta; aynı zamanda mimarlık eğitimi, kent belleği ve kamusal alan üzerine sürdürülen kuramsal düşünme alanına katkı sunmayı hedeflemektedir.

Kent Düşleri Atölyeleri XVIII, mimarlık öğrencilerinin kentle ve meslekle ilişkilerini yeniden kurdukları, düşündükleri, tartıştıkları ve birlikte ürettikleri bir deneyim olarak tamamlandı. Atölyeye emek veren tüm yürütücülere, katkı sunan uzmanlara, katılımcı öğrencilere ve destek veren kurumlara teşekkür ederiz.

10.4. Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali

18. İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali Değerlendirme Raporu

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından Beyoğlu Belediyesi'nin desteğiyle Beyoğlu Sineması'nda gerçekleştirilen "18. İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali", 13 Ekim 2024 tarihinde düzenlenen ödül töreniyle tamamlanmıştır. Toplam 101 ülkeden 850 filmin başvurduğu yarışmanın gösterimi 7-11 Ekim tarihleri arasında yapılmış; süreç boyunca 31 belgesel ve 6 animasyon olmak üzere toplam 37 film izleyiciyle buluşmuştur. Yapılan değerlendirmeler neticesinde; **Sami Yılmaztürk Jüri Özel Ödülü**'ne Türkiye'den Halis Eren Koçyiğit'in *Konur Sokak* (Konur Street) adlı yapımı layık görülmüştür. **Belgesel dalında** birincilik ödülünü Singapur'dan Serena Wen ve Zhen Yu Hue'nin *414* isimli filmi kazanırken, İtalya'dan Maurizio Dalla Palma *A Letter to the Sycamore* ile ikincilik, Portekiz'den Daniel Sousa ise *Missing Footsteps* ile üçüncülük ödülünün sahibi olmuştur. **Animasyon kategorisinde** ise Bosna-Hersek'ten Aleta Rajic *Chronicity* filmiyle birinci, İran'dan Mahdi Barqzadegan *Glory* ile ikinci, Portekiz'den Miguel Pires de Matos ise

Eduardo Walter and Leonidov isimli eseriyle üçüncü seçilmiştir.

19. İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali Değerlendirme Raporu

19. İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından, 13-18 Ekim 2025 tarihleri arasında Kadıköy Barış Manço Kültür Merkezi'nde

gerçekleştirilmiştir. 103 farklı ülkeden gelen 665 film başvurusu ile rekor düzeyde uluslararası ilgi gören festival, mimarlık ve kent yaşamına dair küresel ve yerel sorunları sinema diliyle tartışmaya açan önemli bir platform işlevi görmüştür.

Festival Temalarının Ekseninde Toplumsal ve Mekânsal Krizler:
Festival programı ve ödüllü filmler, günümüz kentlerinin karşı karşıya olduğu en kritik konuları merkeze almıştır: Kent Belleği, Afet Sonrası Yeniden İnşa, Toplumsal Eşitsizlik, Mekânsal Adalet, İklim Krizi ve Kültürel Mirasın Korunması.

- **Afet ve Direnç:** Ulusal Kategori Sami Yılmaztürk Özel Ödülü'nü kazanan **"60"** (Koray Kesik), 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından Antakya'nın enkazda kalan ruhunu ve hayatta kalma mücadelesini aktararak, Türkiye'nin en yakıcı gündemine güçlü bir görsel deneyimle odaklanmıştır. Bu, mimarlık ve kent planlaması meslek alanının afet sonrası yeniden inşa ve dayanıklılık görevini sinema üzerinden teyit etmektedir.
- **Toplumsal ve Mekânsal Adalet:** Belgesel dalı birincisi **"The Old Daughter of Shiraz"** (Marzieh Setayesh Mehr, İran) ataerkil toplumdaki kadınların direncini ve ikincisi **"Fractal Cities"** (Haotian Zhang, Çin) ise Hong Kong'un konut türlerindeki eşitsizliği ve mekânsal kısıtlamaları fraktal bir dille sorgulamıştır. Bu filmler, kentsel mekânın toplumsal eşitsizlikleri nasıl hem ürettiğini hem de açığa çıkardığını güçlü bir şekilde ortaya koymaktadır.
- **Kültürel Miras ve Kimlik:** Üçüncülük ödülünü alan **"Cosmopolis Fine Line"** (Okan Şeker, Fatih Öztürk), Heybeliada Ruhban Okulu'nun tarihi üzerinden Türkiye'nin dini ve kültürel çeşitliliğinin mekânsal tanıklığını yaparak kültürel mirasın korunması temasını işlemiştir.

Toplam 38 filmin (34 Belgesel, 4 Animasyon) yer aldığı 19. Festival, mimarlık ve kent filmlerini sadece görsel bir şölen olarak sunmakla kalmamış, aynı zamanda uluslararası ölçekte kent krizlerini tartışan, yönetmenlerle izleyicileri buluşturan (17 yönetmen ile yapılan söyleşilerle zenginleşerek), eleştirel bir düşünce ortamı yaratmıştır.

Festival, TMMOB Mimarlar Odası'nın kent ve mimarlık kültürüne katkısının sürdürülebilir bir örneği olarak, kentsel dönüşüm ve küresel zorluklar çağında mesleğin toplumsal sorumluluğunu sinema ile güçlendirmiştir.

10.5. Mimar Sinan Anmaları

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, mimarlık tarihine yön veren, çağları aşan yapılarıyla yalnızca bir dönemi değil, mimarlık disiplininin temelini şekillendiren Büyük Usta Mimar Sinan'ı, her sene olduğu gibi, bu dönem içerisinde de ölüm yıldönümlerinde saygıyla andık.

8 Nisan 2025 günü meslektaşlarımızla birlikte, Süleymaniye Külliyesi'nde yer alan Mimar Sinan Türbesi'ni ziyaret ettik. Bu anlamlı buluşmada, ustanın anısı önünde saygı duruşunda bulunuldu ve mimarlık mesleğinin toplumsal sorumluluğunu hatırlatan bir birliktelik kuruldu.

Mimar Sinan'ın üretimleri, sadece mimarlık tarihinin değil, ortak yaşam kültürümüzün ve kentlerimizin kolektif hafızasının da ayrılmaz bir parçasıdır. Onun mimari yaklaşımı, döneminin teknik olanaklarını en üst seviyede kullanırken aynı zamanda kamusal mekânın anlamını da güçlendirmiştir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak bizler, Sinan'ın mekâna, insana ve kente yaklaşımını bugünün mimarlık tartışmaları içinde yeniden düşünmenin ve kamusal sorumluluğu merkeze alan bir meslek pratiğini büyütmenin önemini vurguluyoruz. Sinan'ı anmak, aynı zamanda mimarlığı bir ayrıcalık değil, topluma karşı sorumluluğu olan bir alan olarak savunmaktır. Mimarlığın toplumla, tarihsel birikimle ve kamusal değerlerle bağını güçlendirmek adına verdiğimiz mücadelede, bu büyük ustanın mirasını yaşatmaya devam ediyoruz. Mimar Sinan'ı, büyük ustamızı, bir kez daha saygıyla anıyoruz.

10.6. Cumartesi Buluşmaları

10.6.1. **Faruk Soydemir ile Geleneksel Yapılar ve Koruma Pratikleri Üzerine**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen Cumartesi Buluşmaları serisinin 2025 yılı ikinci etkinliği, 14 Haziran 2025 tarihinde mimar Faruk Soydemir'in katılımıyla TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin Karaköy binasında gerçekleştirildi. Etkinlikte, uzun yıllardır Türkiye'nin farklı bölgelerinde kültürel mirasın belgelenmesi ve korunmasına yönelik çalışmalar yürüten Soydemir, rölöve, restitüsyon ve restorasyon alanlarındaki deneyimlerini meslektaşlarıyla paylaştı. Sunum, mimarın geleneksel konut mimarisi üzerine yürüttüğü projelerden örnekler ve saha deneyimleri üzerinden şekillendi.

Kapı ve pencere detaylarından tavan kaplamalarına, çıkmalardan ahşap dolaplara, ocaklardan çatılara kadar pek çok geleneksel yapı öğesi; Erzurum'dan Muğla'ya, Gaziantep'ten Safranbolu'ya uzanan coğrafi çeşitlilikle birlikte aktarıldı.

Faruk Soydemir, bu öğelerin korunması sırasında karşılaştığı sorunlara ilişkin örnekler verirken, yerel ustalık bilgisiyle geliştirdiği çözüm yollarını ve projeye özel uygulama stratejilerini detaylandırdı.

Soydemir'in sunumu, yalnızca mimari unsurların belgelenmesi ve onarımıyla sınırlı kalmadı; aynı zamanda koruma alanında çalışan mimarların sahada karşılaştıkları etik, kültürel ve teknik sorunlara da ışık tuttu. Koruma sürecinin yalnızca teknik bir uygulama değil, aynı zamanda mimarın yerel bağlamla kurduğu ilişkiyi sürekli olarak yeniden inşa ettiği bir alan olduğunun altı çizildi. Katılımcılar, sunumun ardından gerçekleşen soru-cevap bölümünde, özellikle uygulama süreçlerine ilişkin daha derinlemesine bilgi alma fırsatı buldular. Etkinlik, farklı kuşaklardan mimarların mesleki deneyim aktarımı üzerinden kurduğu diyalogla tamamlandı. Koruma projeleri, geleneksel evler ve yapım teknikleri üzerine yoğunlaşan bu buluşma, Cumartesi Buluşmaları serisinin mimarlığın farklı üretim alanlarına dair çok yönlü tartışma zeminleri yaratma hedefini sürdürdüğünü bir kez daha ortaya koydu.

10.6.2. **Cumartesi Buluşmaları'nda "İyi Mimarlık Nedir?" Sorusu Tartışmaya Açıldı**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen Cumartesi Buluşmaları serisi, 2025 yılının ilk etkinliğiyle 8 Mart 2025 Cumartesi günü Karaköy Binası'nda gerçekleştirildi. "İyi Mimarlık Nedir?" başlığıyla düzenlenen buluşma, mimarlık mesleğinin güncel tartışma alanlarını odağına alan verimli bir paylaşım ve tartışma zemini sundu.

Etkinlikte, mimarlar Sevince Bayrak ve Oral Göktaş konuk olarak yer aldı.

Söyleşide, iyi mimarlığın nasıl tanımlanabileceği, bu tanımın farklı bağlamlarda nasıl değiştiği ve mesleki pratikler içerisinde hangi ölçütlerle ele alındığı üzerine kapsamlı bir tartışma yürütüldü. Katılımcılar, mimarlığın yalnızca estetik ya da teknik bir üretim alanı değil; etik, toplumsal sorumluluk ve bağlamsal duyarlılıklarla şekillenen çok katmanlı bir pratik olduğuna dair görüşlerini paylaştı.

Mesleki deneyimlerin aktarıldığı buluşmada, mimarlık pratiğinin gündelik üretim koşulları, tasarım süreçlerinde karşılaşılan ikilemler ve "iyi" olma halinin mutlak bir tanımdan ziyade tartışmaya açık bir kavram olduğu vurgulandı. Etkinlik, farklı kuşaklardan mimarların ve mimarlıkla ilgilenen

katılımcıların aktif katkılarıyla, karşılıklı etkileşimi önceleyen bir tartışma ortamında gerçekleşti.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen ve mimarlık ile tasarım alanına ilgi duyan herkesin katılımına açık olan etkinlik, Cumartesi Buluşmaları serisinin düşünsel paylaşımı önceleyen yaklaşımını sürdürdüğü bir buluşma olarak tamamlandı.

10.7. Kuşaktan Kuşağa Geleneksel Mimarlar Buluşması

Farklı dönemleri bir araya getiren Kuşaktan Kuşağa Geleneksel Mimarlar Buluşması bu dönem TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde gerçekleştirildi.

12 Ekim 2024 ve 11 Ekim 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen buluşmalarda meslekte 30., 40., 50., 60., 70. yılını dolduran meslektaşlarımıza plaketleri takdim edildi. Törenler, plaket törenlerinin ardından düzenlenen kokteyller ile sona erdi.

10.8. Sempozyum, Seminer, Panel, Sergi ve Sunuşlar

10.8.1. **"Kentsel Yenileme / Dönüşüm Uygulamaları Süreci" Seminer Dizisi**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından 16-18 Eylül 2024 tarihlerinde düzenlenen "Kentsel Yenileme/Dönüşüm Uygulamaları Süreci" başlıklı seminer dizisi, Karaköy'de yoğun katılımla gerçekleştirildi. Üç gün süren seminerde, kentsel yenileme/dönüşüm sürecine dair birçok önemli konu başlığı, alanında uzman akademisyenler, şehir plancıları, mimarlar ve çevre mühendisleri, gibi çeşitli alanlardan uzmanların katılımı ile farklı bakış açılarından detaylıca ele alındı.

Etkinlik sonunda düzenlenen değerlendirme oturumunda, seminerde ele alınan konuların özeti yapıldı ve kentsel yenileme/dönüşüm süreçlerinin daha sürdürülebilir, katılımcı ve toplum yararına nasıl geliştirilebileceği tartışıldı.

Kapanışta yapılan değerlendirmede, Prof. Dr. Alper Ünlü, Prof. Dr. Mehmet Ocakçı ve Prof. Dr. Handan Türkoğlu kentsel yenileme/dönüşümün uygulamalarının ulaşım ve altyapı boyutu, planlama boyutu ve tasarım boyutu ağırlıklı olmak üzere, kent ve halk üzerindeki etkilerini vurguladılar, bilgi aktarımında bulundular.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, seminerimize katılım gösteren, sunum yapan ve bilgi aktarımında bulunan tüm uzmanlara, konuşmacılara ve katılımcılara teşekkür ederiz.

10.8.2. **"İstanbul'da Kentsel Dönüşüm ve Yitirilen Cumhuriyet Dönemi Mimarlık Mirası" Sempozyumu**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından, Cumhuriyet'in erken döneminden bugüne uzanan mimarlık mirasının kentte yaşanan dönüşümler karşısındaki durumunu tartışmak amacıyla 12 Haziran 2024 Çarşamba günü kapsamlı bir sempozyum ve forum düzenlendi. Tüm gün süren etkinlik, mimarlık alanında çalışan akademisyenleri, uzmanları, araştırmacıları ve meslek insanlarını bir araya getirdi.

Sempozyumun açılış konuşmasını, Cumhuriyet dönemi yapılı çevresinin korunmasının önemine vurgu yapan Prof. Dr. Alper Ünlü gerçekleştirdi. Moderasyonunu Doç. Dr. Koray Güler'in üstlendiği ilk oturumda, Cumhuriyet dönemi mirasının

belgelendirilmesi, modern mimarlığın korunması ve kentsel dönüşüm baskıları ele alındı.

- Dr. Esra Kudde, Cumhuriyet dönemi mirasının İstanbul Kültür Varlıkları Envanteri'nde belgelenmesine ilişkin değerlendirmeler sundu.
- Doç. Dr. Ebru Omay Polat, modern mirasın "patinası", yani zaman içindeki katmanlı yaşanmışlıklarının korunması üzerine konuştu.
- Dr. Öğretim Üyesi Yıldız Salman, kentsel dönüşüm süreçlerinin modern konut mirası üzerindeki etkilerini aktardı.
- Doç. Dr. Gül Köksal ise kültür endüstrisinin etkisi ve dönüşüm baskıları altında kalan endüstri mirasını İstanbul örneği üzerinden ele aldı.

- Doç. Dr. Umut Almaç moderatörlüğündeki ikinci oturumda, Cumhuriyet dönemi mimari üretiminin değerleri ve yakın geçmişin malzeme-mimarlık ilişkisi tartışıldı.
- Doç. Dr. Burcu Selcen Coşkun, dönemin mimari üretimlerini ve bu üretimin oluşturduğu değer sistemini değerlendirdi.
- Dr. Onur Karahan, Türkiye'nin betonarme tarihine ve betonarmenin korunması gereken bir kültürel değer olarak ele alınmasına dikkat çekti.
- Doç. Dr. Işıl Polat Pekmezci ve Doç. Dr. Bekir Pekmezci, modern mirasın korunmasında malzeme boyutunu ele aldı.
- Eda Uğur Kılınç, mimar-sanatçı işbirliğiyle üretilen duvar mozaiklerinin korunmasına ilişkin sorunları aktardı.

Günün son oturumu, Prof. Dr. Deniz İncedayı moderatörlüğünde gerçekleştirildi.
- Doğan Tekeli, İMÇ'nin rehabilitasyon sürecine ilişkin müellif mimar olarak koruma ve güçlendirme önerilerini paylaştı.
- Dr. Öğretim Üyesi Neslinur Hızlı Erkılıç, Botanik Anabilim Dalı ve Alfred Heilbronn Botanik Bahçesi üzerinden kimlik, bellek ve modern miras ilişkisine odaklandı.
- Ebru Şevkin, ANAP dönemindeki belediyecilik anlayışının İstanbul'un kent morfolojisini nasıl dönüştürdüğünü inceledi.

10.8.3. **"Medeni Kanun'un Dünü Bugünü: Bugünlere Nasıl Geldik?" Paneli**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kadın Komisyonu tarafından düzenlenen Medeni Kanun'un Dünü Bugünü: Bugünlere Nasıl Geldik? Paneli, 26 Mayıs 2024 Pazar günü 15.00-17.00 saatleri arasında Karaköy binasında gerçekleştirildi. Panelde, hukukçular Hülya Gülbahar ve Lütfiye Nalan Ermiş konuşmacı olarak yer aldı.

Etkinlik, Türkiye'de ve toplumsal düzeyde kadının hukukî konumunun tarihsel değişimini; eski ve yeni düzenlemeler, kadın-erkek eşitliği, medeni haklar ve toplumsal cinsiyet açısından Medeni Kanun'un geçirdiği evrim bakımından ele aldı. Katılımcılar, mevzuattaki dönüşümleri, kadınların hak arayış süreçlerini ve bugünlere nasıl gelin-

diğini birlikte tartıştı. Panel, mimarlık camiası içinde özellikle kadınların ve mekânsal / toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeten meslek ortamında yasal çerçeve ve tarihsel bilinç açısından önemli bir boşluğu doldurmayı hedefledi.

10.8.4. **"Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" Sergisi ve Açılış Paneli**

29 Ekim 2023'te açılmış olan "Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" sergisi meslektaşlarımızın gösterdiği yoğun ilgi üzerine 7-30 Haziran 2024 tarihleri arasında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası'nda ziyaretçilerle yeniden buluştu. Sergi, üç büyük imparatorluğa başkentlik yapmış İstanbul'un yüzyıllık geçmişinde mekânsal, toplumsal, siyasal ve kültürel olarak önemli eşikleri gözler önüne sermeyi, tarihsel süreci yeniden değerlendirme fırsatı yaratmayı, anımsamayı ve anımsatmayı amaçlıyor.Aydınlanmacı devrimlerin, laikliğin, demokrasinin ve eşitliğin öncüsü Cumhuriyetin 100 yıllık serüveninden, kentinden, mimarlığından ve yaşamından özel bir kesit sunan sergi, ikinci yüzyılın eşiğinde Cumhuriyetimizi politikaları, hedefleri ve toplumcu yaklaşımlarıyla tekrar değerlendirmeyi deniyor. Bu çerçevede serginin yeniden açılacağı 7 Haziran Cuma günü bir açılış paneli gerçekleştirildi. "Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" sergisi açılış paneli, TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Zeynep Eres Özdoğan ile TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan'ın açılış konuşmalarıyla başladı. Panel, Prof. Dr. Deniz İncedayı'nın moderatörlüğünde; Doç. Dr. Gül Cephanecigil, Prof. Dr. Zeynep Ahunbay ve Doç. Dr. Bülent Batuman'ın sunumlarıyla devam etti.

10.8.5. **Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" Sergisi Gerçekleştirildi**

İlk olarak 29 Ekim 2023 tarihinde açılan "Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" sergisi, meslektaşlarımızdan ve ziyaretçilerden gördüğü yoğun ilgi üzerine 7–30 Haziran 2024 tarihleri arasında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası'nda yeniden ziyaretçilerle buluştu.

Sergide, üç büyük imparatorluğa başkentlik yapmış İstanbul'un Cumhuriyet dönemi boyunca geçirdiği dönüşüm; mekânsal, toplumsal, siyasal ve kültürel eşikler üzerinden ele alındı. Cumhuriyet'in kuruluşundan günümüze uzanan süreçte İstanbul'un planlama kararları, mimari üretimi, kamusal mekânları ve yaşam pratikleri, tarihsel bağlamı içinde mimarlık perspektifinden değerlendirilerek ziyaretçilere kapsamlı bir okuma sunuldu. Aydınlanmacı devrimlerin, laikliğin, demokrasinin ve eşitlik mücadelesinin mekâna yansımalarını odağına alan sergi; Cumhuriyet'in

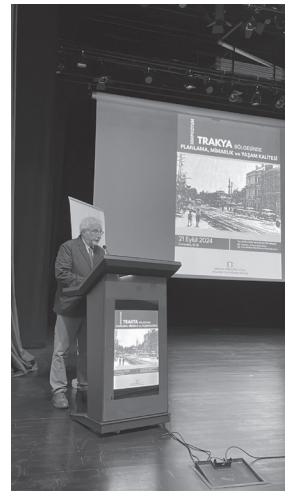
ilk yüzyılında şekillenen mimarlık ve kentleşme pratiklerini görünür kılarken, anımsama ve anımsatma kavramlarını temel bir yaklaşım olarak ele aldı. Sergi, Cumhuriyet'in toplumcu ve kamucu değerlerini, ikinci yüzyılın eşiğinde yeniden düşünmeye davet eden bir bellek çalışması niteliği taşıdı. "Mimarlar Odası'nın Perspektifinden İstanbul'un Cumhuriyet Yüzyılı" sergisi, İstanbul'un Cumhuriyet dönemine ait mimarlık mirasını, kentsel gelişim dinamiklerini ve bu süreçte yaşanan kırılmaları bütüncül bir çerçevede ele alarak, mimarlık tarihi ve kent belleği açısından eleştirel bir değerlendirme alanı açtı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından gerçekleştirilen sergi, mimarlık ortamı ile kentliler arasında Cumhuriyet'in mekânsal mirasına ilişkin ortak bir düşünme ve tartışma zemini oluşturdu.

10.8.6. **"Trakya Bölgesinde Planlama, Mimarlık ve Yaşam Kalitesi" Sempozyumu**

21 Eylül 2024 tarihinde Çorlu'da düzenlenen "Trakya Bölgesinde Planlama, Mimarlık ve Yaşam Kalitesi" sempozyumu, yoğun katılım ve

değerli katkılarla başarıyla tamamlandı. Sanayi kentlerinde mimarlık, sürdürülebilir tasarım ve kentsel yaşam kalitesi gibi önemli konuların ele alındığı verimli oturumlarla bölgenin mimarlık ve şehir planlama gündemine ışık tutuldu. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, sempozyumun gerçekleşmesinde emeği geçen, katılım gösteren, sunum yapan ve bilgi aktarımında bulunan tüm uzmanlara, konuşmacılara ve katılımcılara teşekkür ederiz. Etkinliğimiz, Trakya bölgesinin mimarlık ve planlama açısından gelişimine önemli katkılar sağlamaya devam edecektir.

10.8.7. **Rekonstrüksiyon: Tarihin Yeniden Kurgulanması – II Panel / Forum**

Koruma Alanında Kavramsal ve Kurumsal Yaklaşımların Buluşması

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından 3 Mayıs 2025 Cumartesi günü düzenlenen "Rekonstrüksiyon: Tarihin Yeniden Kurgulanması – II" başlıklı etkinlik, kültürel miras alanındaki güncel tartışmaları disiplinlerarası bir bakış açısıyla ele almak üzere Şube merkezinde gerçekleştirildi.

İlki 2013 yılında düzenlenen etkinlik, bu yıl ikinci kez, artan rekonstrüksiyon uygulamalarının kavramsal çerçevesini, yöntemsel boyutlarını ve kurumsal sorumluluk alanlarını yeniden değerlendirme ihtiyacına yanıt olarak kurgulandı.

Etkinlik, Şube Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü'nün açılış konuşmasıyla başladı.

Ünlü, koruma alanında çoğalan rekonstrüksiyon uygulamalarının mimarlık mesleği açısından taşıdığı kuramsal, etik ve toplumsal yükü hatırlatarak, bu türden çok katmanlı tartışmaların ortak bir zemin yaratma potansiyeline işaret etti.

Rekonstrüksiyonun, sadece yitirilenin yerine bir fiziksel yapı koymaktan ibaret olmadığını; geçmişin temsili, tarihsel süreklilik ve kamusal hafıza gibi karmaşık alanlara doğrudan müdahil olduğunu belirtti.

Açılış konuşmasının ardından başlayan panel oturumu, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ÇED Danışma Kurulu Sekreteri Y. Müh. Mimar Mücella Yapıcı'nın moderatörlüğünde yürütüldü. Panelde dört farklı akademisyen, rekonstrüksiyon konusunu özgün başlıklar altında tartışmaya açtı.

Prof. Dr. İclal Dinçer'in "Tarihi Kent Mekânlarında Rekonstrüksiyon? Ne Zaman ve Hangi Koşullarda?" başlıklı sunumu, kentsel bağlamda rekonstrüksiyon kararlarının değerlendirilmesine dair eleştirel bir çerçeve sundu.

Prof. Dr. Zeynep Ahunbay ise "Rekonstrüksiyon Tutkusu" başlığı altında, bu müdahale biçiminin giderek artan biçimde gündelik koruma pratiğine nasıl yerleştiğine işaret eden bir başlık seçti. Doç. Dr. Koray Güler'in "Yitirilen Bir Kültür Varlığının Yeniden Yapımında Farklı Yaklaşımlar" başlıklı sunumu, yeniden inşa süreçlerine dair yöntem-

sel çoğulluğa gönderme yaptı. Doç. Dr. Ebru Omay Polat ise "Bir Algı ve Sunum Aracı Olarak Rekonstrüksiyon" başlıklı sunumunda, yeniden yapımın kültürel temsil ve algı inşası boyutuna dikkat çekti.

Panelin ardından verilen kısa bir kahve arasından sonra etkinlik, "Koruma Kuruluşları Rekonstrüksiyona Nasıl Bakıyor?" başlıklı forum oturumuyla devam etti. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan'ın moderatörlüğünde yürütülen forumda, alanda etkinlik gösteren kurum ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, kendi bakış açıları ve deneyimleri çerçevesinde konuya yaklaşımlarını paylaştı.

Forum katılımcıları arasında ICOMOS Türkiye adına Doç. Dr. Umut Almaç, Europa Nostra adına Arkeolog Yiğit Ozar, DOCOMOMO Türkiye adına Dr. Yıldız Salman, KORDER adına Doç. Dr. Özgün Özçakır, Kültürel Mirası Koruma Derneği (KMKD) adına Doç. Dr. Emre Kishalı ve Tarihsel Çevre ve Yapı Korumacıları Derneği adına Y. Mimar Deniz Alkan yer aldı. Katılımcı kurumlar, kendi çalışma alanlarından edindikleri bilgi ve deneyimlerle, rekonstrüksiyonun yalnızca teknik bir süreç değil, aynı zamanda karar alma mekanizmaları, toplumsal katılım ve meslek etiği ile doğrudan ilişkili olduğunu ortaya koyan bir tartışma ortamı yarattı.

Gerek panel gerekse forum oturumlarında, yeniden yapım projelerinin hangi koşullarda gündeme geldiği, bilimsel belgelemeye dayalı karar alma süreçlerinin nasıl işletildiği ve farklı paydaşların bu süreçlerde üstlendiği roller kapsamlı biçimde ele alındı. Sunumlar ve tartışmalar boyunca, rekonstrüksiyonun mimarlık ve koruma pratiğindeki yeri, kültürel mirasın temsili ve yeniden üretimi bağlamında değerlendirildi. Etkinlik, soru-cevap bölümüyle son bulurken, hem akademik hem mesleki çevrelerden gelen katılımcıların katkılarıyla derinleşen tartışmalar, disiplinler arası etkileşimin ne denli gerekli ve verimli olduğunu bir kez daha gösterdi. Rekonstrüksiyonun tek bir tanıma indirgenemeyecek kadar çok boyutlu bir mesele olduğu ve bu nedenle çoğulcu, katılımcı ve sorgulayıcı bakışlara ihtiyaç duyduğu yönünde ortak bir kanaat oluştu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu önemli buluşmada bilgi, deneyim ve değerlendirmeleriyle katkı sunan tüm konuşmacılara, kurum temsilcilerine, organizasyonda emeği geçen gönüllü ve çalışanlarımıza, ayrıca etkinliği ilgiyle takip eden tüm izleyicilere içtenlikle teşekkür ederiz. Koruma alanındaki mesleki ve toplumsal sorumluluğu hep birlikte tartıştığımız, ortaklaştığımız ve çoğalttığımız bu tür buluşmaların devam etmesini dileriz.

10.8.8. **Kentsel Gelişim Politikaları ve İstanbul İçme Suyu Havzaları Sempozyumu**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından 22-23 Kasım 2024 tarihlerinde düzenlenen "Kentsel Gelişim Politikaları ve İstanbul İçme Suyu Havzaları Sempozyumu", İstanbul'un içme suyu havzalarının korunması ve sürdürülebilir yönetimi konusundaki önemli sorunları gündeme taşıdı. Etkinlik, su kaynaklarının ekolojik ve hukuki boyutlarıyla ele alınarak çok yönlü bir tartışma platformu sundu.

İki gün süren sempozyum TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü ve TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkez Yönetim Kurulu Sekreteri Tores Dinçöz'ün yaptığı açılış konuş-

maları ile başladı. Sempozyum boyunca çeşitli disiplinlerden katılımcılar, İstanbul'un içme suyu havzalarına yönelik tehditleri, çözüm önerilerini ve gelecekte atılması gereken adımları tartıştı. Kentleşmenin, mega projelerin ve yatırım politikalarının havzalar üzerindeki etkileri detaylı bir şekilde tartışıldı; çevre hukuku, ekolojik denge ve toplumsal su hakkı mücadeleleri bağlamında çözüm önerileri sunuldu.

Birinci Gün: Ekolojik Durum ve Kentleşmenin Etkileri

Sempozyumun ilk günü, açılış konuşmalarının ardından "İçme Suyu Havzalarında Mevcut Durum: Ekolojik, Yasal ve Yönetsel Tespitler" başlıklı oturumla başladı. Moderatörlüğünü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 2. Başkanı Erol Türkmen'in yaptığı bu oturumda, Prof. Dr. Beyza Üstün, Prof. Dr. Doğan Kantarcı, Prof. Dr. Doğanay Tolunay ve Eyüp Muhcu'nun sunumlarıyla Marmara ve İstanbul içme suyu havzalarının mevcut durumu, ekolojik önemi ve küresel iklim değişikliğinin bu alanlara etkileri masaya yatırıldı.

Ardından gerçekleşen "İstanbul Su Havzalarındaki Tahribatın Nedenleri: Kentleşme ve Planlama Boyutu" oturumunda Prof. Dr. Handan Türkoğlu moderatörlüğünde, Yüksek Müh. Mim. Mücella Yapıcı, Prof. Dr. Azime Tezer, Prof. Dr. Pelin Pınar Giritlioğlu ve Dr. Esra Ekşi Balcı tarafından su havzalarındaki tahribat, mega projelerin yarattığı etkiler ve mekânsal planlamanın su kaynaklarına yönelik tehditleri tartışıldı.

Günün son oturumu olan "Yatırım Politikaları ve İçme Suyu Havzaları" oturumunda TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu 1. BKBT Başkanı Saltık Yüceer moderatörlüğünde Dursun Yıldız, Prof. Dr. Haluk Gerçek, Murat Kapıkıran, Osman Güdü ve Prof. Dr. Fuat Ercan, tarım, sanayi ve enerji yatırımlarının su havzalarına etkilerini ve ekoloji-ekonomi dengesinin nasıl sağlanabileceğini değerlendirdi.

İkinci Gün: Hukuki Çerçeve ve Toplumsal Mücadele

İkinci gün, içme suyu havzalarının korunmasındaki yasal gelişmelere odaklanarak başladı. "Yasal Gelişmelerin İçme Suyu Havzalarına Yansımaları ve Uygulama Sorunları" başlıklı oturumda TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu 2. BKBT Başkanı Osman Güdü moderatörlüğünde, Prof. Dr. Şevkiye Şence Türk,

Av. Onur Cingil, Av. Gökhan Cömert ve Av. Deniz Özen, çevre hukuku bağlamında karşılaşılan sorunları ve yasal mevzuatın su kaynaklarının korunmasındaki rolünü ele aldı.

Günün devamında "Su Havzaları ve Su Hakkı Mücadeleleri" başlıklı oturumda, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Trakya BKBT Başkanı Ömer Mutlu moderatörlüğünde Prof. Dr. Nilgün Tamer Görer ve Doç. Dr. Sevim Budak ekolojik müşterekler olarak içme suyu havzalarının korunmasındaki toplumsal dayanışmayı ve su hakkı mücadelesinin önemini vurguladı.

Etkinlik, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Ahmet Erkan moderatörlüğünde gerçekleşen kapsamlı bir forumla sona erdi.

Forumda, tüm oturumların çıktıları bütüncül bir şekilde değerlendirildi ve çözüm odaklı bir perspektifle geleceğe yönelik öneriler sunuldu.

Sempozyuma katılan konuşmacılar, İstanbul'un su kaynaklarının korunması için disiplinler arası işbirliğinin önemine dikkat çekerken, toplumsal farkındalık ve dayanışmanın bu mücadelenin temel taşları olduğunun altını çizdi.

Sempozyumun çıktıları önümüzdeki günlerde kitaplaştırılacak ve İstanbul'un su geleceğini güvence altına almak için somut adımların atılmasına rehberlik edecektir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak etkinliğe katkı sunan tüm konuş-

macılara, katılımcılara ve destekçilere teşekkür ederiz, su havzalarımızı koruma mücadelemizi sürdüreceğiz!

10.8.9. **“Mimari Tasarımda Sürdürülebilirlik ve Güneş Enerjisi” Etkinliği**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen “Mimari Tasarımda Sürdürülebilirlik ve Güneş Enerjisi” başlıklı etkinlik, 11 Mayıs 2025 Pazar günü 13.00–18.00 saatleri arasında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binasında gerçekleştirildi. Etkinlik, mimarlıkta sürdürülebilirlik, enerji verimliliği ve çevresel sorumluluk konularına ilgi duyan çok sayıda katılımcının yoğun ilgisiyle gerçekleşti. Açılış konuşmasında, mimarlık mesleğinin iklim krizi karşısında üstlenmesi gereken dönüştürücü rol vurgulandı. Yapılı çevrenin tasarımından inşasına, malzeme seçiminden kullanıcı deneyimine kadar pek çok alanda sürdürülebilirliğin artık bir tercih değil, zorunluluk haline geldiği ifade edildi.

Etkinlik boyunca; sürdürülebilir tasarım ilkeleri, net sıfır karbon hedefleri, döngüsel ekonomi yaklaşımları, güneş enerjisinin mimariye entegrasyonu, enerji üreten yapı kabukları ve biyofilik tasarım anlayışı gibi başlıklar etraflıca ele alındı.

Güneş enerjisi sistemlerinin yapı kabuklarına entegre edildiği örnekler üzerinden, pasif ve aktif enerji stratejileri karşılaştırmalı olarak sunuldu. Yapay zekâ destekli simülasyon araçlarının tasarım sürecine dahil edilme yöntemleri, gün ışığı optimizasyonu ve enerji modelleme uygulamaları üzerinden değerlendirildi.

Etkinliğin uygulama örnekleriyle desteklenen bölümünde, farklı ölçek ve bağlamlarda gerçekleştirilmiş çevreci projeler üzerinden deneyim aktarımı sağlandı. Bu kapsamda, etkinliğe davetli olarak katılan An Mimarlık ofisi, kendi pratiğinde sürdürülebilirliği merkeze alan yaklaşımını ve çeşitli projelerden örnekleri katılımcılarla paylaştı.

Ofisin enerji verimliliği, malzeme duyarlılığı ve doğayla bütünleşik mekân üretimi konusundaki yaklaşımı, mimarlık pratiğinde sürdürülebilirliğin bütüncül olarak nasıl ele alınabileceğine dair somut bir çerçeve sundu.

Etkinlikte ayrıca, dünyadan örnekler aracılığıyla küresel mimarlık ortamında sürdürülebilirliğe verilen önemin altı çizildi. Triodos Bank (Hollanda), The Resource Rows (Kopenhag) ve Sara Kulturhus (İsveç) gibi projeler üzerinden enerji verimliliği, esnek kullanım ve rejeneratif tasarım ilkelerinin nasıl hayata geçirildiği örneklendi.

Her bir proje, yalnızca teknik başarılarıyla değil, aynı zamanda kullanıcıyı ve doğayı odağa alan mekânsal çözümleriyle dikkat çekti.

Katılımcıların katkıları ve sorularıyla zenginleşen etkinlik, sürdürülebilirlik konusunun yalnızca teknik değil, aynı zamanda etik, toplumsal ve kültürel bir mesele olduğuna işaret etti.

Yapılı çevrenin yalnızca bugünü değil, geleceği de kapsayacak biçimde ele alınması gerektiği yönünde ortak bir bilinç ortaya kondu. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, etkinliğe bilgi ve deneyimleriyle katkı sunan tüm konuşmacılara, oturumu takip eden meslektaşlarımıza ve bu alandaki çabaları önemseyen tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

Çevreyle uyumlu, toplumsal sorumluluk içeren ve geleceğe dönük mimarlık üretimleri için birlikte düşünmeye ve üretmeye devam edeceğiz.

10.8.10. **Yapay Zekânın Mimarlıkta Tasarım ve Temsil Aracı Olarak Kullanımı Semineri**

Seminerde mimarlık pratiğinde dijital dönüşümün etkileri, fırsatları ve sınırları tartışıldı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen "Yapay Zekânın Mimarlıkta Tasarım ve Temsil Aracı Olarak Kullanımı" başlıklı seminer, 31 Mayıs 2025 Cumartesi günü Şube merkezinde gerçekleştirildi. Seminerde, teknolojik dönüşümün meslek alanımıza etkileri, üretken yapay zekâ araçlarının yaratıcı süreçlerdeki yeri ve mesleki sorumluluklara dair yeni tartışma başlıkları bir araya geldi.

Etkinliğin açılış konuşması, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri Ahmet Erkan tarafından yapıldı. Erkan konuşmasında, yapay zekâ teknolojilerinin yalnızca bir araç olarak değil, mimarlığın üretim, temsil ve sorumluluk biçimlerini yeniden tanımlayan bir paradigma olarak gündeme geldiğini vurguladı. Teknolojik gelişmelerin hızla mesleki uygulamalara dâhil olduğu bir çağda, mimarlık alanının kendi etik zeminini, yaratıcılık alanını ve eleştirel düşünce kapasitesini koruyarak bu dönüşüme yanıt vermesi gerektiğini belirtti.

Seminerin konuşmacıları arasında yer alan Prof. Dr. Serbülent Vural (TMMOB Mimarlar Odası Trabzon Şubesi Başkanı), teknolojik gelişmelerin mimarlık tarihinde nasıl dönüştürücü kırılmalara yol açtığını tarihsel örnekler ve kavramsal yaklaşımlarla aktardı. Dijitalleşmenin sadece üretim araçlarını değil, mekânı kavrayış biçimlerimizi ve temsil pratiklerimizi de yeniden biçimlendirdiğini vurgulayan Vural, yapay zekânın bu bağlamda nasıl konumlandırılabileceğine dair eleştirel bir çerçeve sundu.

Dr. Selin Oktan (TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu Üyesi) ise, özellikle üretken yapay zekâ sistemleri (generative AI) üzerine odaklandı. Oktan sunumunda, günümüzde mimari tasarım sürecinde kullanılan veri odaklı, öğrenebilen ve üretken algoritmaların örnek uygulamalar üzerinden nasıl işlediğini paylaştı.

Mimarlık öğrencileri ve genç tasarımcılar arasında giderek yaygınlaşan bu araçların, tasarım kararlarını hangi ölçüde etkilediği ve kullanıcı ile makine arasındaki ilişkinin nasıl şekillendiği sorularını gündeme getirdi.

Seminer boyunca aşağıdaki başlıklar kapsamlı bir biçimde tartışıldı:

- Mimarlık ve teknoloji ilişkilerinin evrimi,
- Mimarlıkta dijital tasarım ve üretim teknikleri,
- Yapay zekânın tanımı, türleri ve mimarlıkla ilişkisi,
- Üretken yapay zekâ araçlarının avantajları ve sınırlılıkları,
- Mimari temsilin dönüşen biçimleri,
- Örnek projeler ve uygulama alanları,
- Yapay zekâ kullanımında etik, sorumluluk ve özgünlük sorunları,
- "Yapay zekâ mimarların yerini alabilir mi?" sorusu etrafında yürütülen açık tartışmalar.

Katılımcıların yoğun ilgi gösterdiği seminer, hem teknik sunumlar hem de eleştirel yaklaşımlarla zenginleşti. Yapay zekâya dair güncel tartışmaların yalnızca teknolojik merak düzeyinde değil, mesleki etik, tasarım kültürü ve emeğin dönüşümü üzerinden ele alınmasının önemine dikkat çekildi. Tartışmalar boyunca vurgulanan bir diğer nokta da, yapay zekânın mimarlığı dönüştürürken aynı zamanda mimarların bu dönüşüme dair kendi sözünü üretmesi gerektiği idi. Teknolojiye teslim olmadan, onu anlamak, yönlendirmek ve mimarlığın özgün değerleriyle bütünleştirmek gerektiği ortak bir kanaat olarak öne çıktı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bu güncel ve çok katmanlı konuyu mesleki tartışmaya açan seminerimize katkı sunan tüm konuşmacılara, etkinliği ilgiyle takip eden üyelerimize ve katılımcılara teşekkür ederiz. Mimarlık pratiğinde toplumsal sorumluluk, yaratıcılık ve teknolojik bilinç arasındaki dengeyi birlikte üretmek için tartışmaya devam edeceğiz.

10.8.11. **"Çocuk(luğum) İçin Tasarlıyorum" Çalıştayı**

Çocuk odaklı tasarım için disiplinlerarası bir buluşma. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Çocuk ve Mimarlık Komisyonu tarafından organize edilen "Çocuk(luğum) İçin Tasarlıyorum" başlıklı çalıştay, 18 Mayıs 2025 Pazar günü, Şube merkezinde yoğun bir katılımla gerçekleştirildi. Katılımcıların ortak motivasyonu; çocukların kentteki varlığını görünür kılmak, farklı yaş gruplarının mekânsal gereksinimlerini anlamak ve çocuk haklarını odağa alan kamusal tasarım ilkelerine dair kalıcı bir tartışma zemini yaratmaktı.

Çocukların kentle kurduğu ilişkiyi yeniden düşünmeye ve mekânsal eşitsizlikleri çocuk bakış

açısından analiz etmeye odaklanan çalıştay; mimar, şehir plancısı, pedagog, sosyolog, psikolog, eğitimci, oyun terapisti, ebeveyn ve yerel yönetim temsilcilerinin bir araya geldiği disiplinlerarası bir buluşma olarak şekillendi.

Çocukluk Hafızasından Kent Hakkına

Günün açılışında yapılan konuşmalarda, çocukluk dönemine dair mekânsal hafızanın bireyin yaşamı boyunca sürdürdüğü mekân algısını nasıl şekillendirdiğine vurgu yapıldı. Çocukların günümüz kentlerinde nasıl sınırlı bir hareket alanına sahip oldukları, oyun alanlarının dönüşümü ve kamusal donatılarda yaşanan yetersizlikler ele alındı. Bu çerçevede çalıştayın, yalnızca fiziksel çevrenin iyileştirilmesini değil; aynı zamanda çocuğun kent yaşamına aktif ve özgür biçimde katılımını hedefleyen sosyal ve mekânsal bir dönüşümün parçası olarak kurgulandığı belirtildi.

Kavramsal Çerçeve ve Yöntem Bilgilendirmesi

Açılış konuşmalarını takiben gerçekleştirilen kavramsal sunumlarda, çocuk gelişim kuramları ışığında mekânsal gereksinimler değerlendirildi. Çocukların kentle ilişkisine yönelik temel yaklaşımlar ve mevcut kent politikalarının bu ilişkide yarattığı engeller aktarıldı. Katılımcılara çalıştayın yöntemi ve hedeflenen çıktılar hakkında bilgi verilirken, oturumlar sonucunda hazırlanacak "Çocuk Odaklı Kent Tasarım Rehberi" taslağına katkı sunmaları hedeflendi.

Dört Masa, Dört Yaş Grubu

Çalıştay, farklı yaş gruplarına odaklanan dört ayrı yuvarlak masa oturumu biçiminde kurgulandı. Her masa, özgün bir tematik çerçevede çalışarak çocukların kentsel deneyimlerini yaşa özgü gereksinimlerle birlikte analiz etti:

Masa 1: "0–3 Yaş Çocuklar ve Bakım Verenleri İçin Mekânlar" başlığında çalışmalar yürüttü. Bebek bakım alanları, puset erişimi, sessiz alan ihtiyacı, kamusal alanda emzirme ve alt değiştirme imkânları gibi çok temel ama sıklıkla ihmal edilen ihtiyaçlar gündeme taşındı. Gündelik yaşamın erişilebilirliği ve ebeveynlerin kent yönetimine katılımı da bu masanın öne çıkan başlıklarındandı.

Masa 2: "4–6 Yaş: Oyun ve Sosyal Etkileşim Alanları" temasıyla; hayal gücünü destekleyen açık alan tasarımı, oyun güvenliği ve sosyalleşme olanaklarını odağa aldı. Oyunun çocuk yaşamındaki merkezi rolü, mekânsal planlama ve tasarım kararlarına nasıl dâhil edilebileceği tartışıldı.

Masa 3: "7–12 Yaş: Okul Çevresi ve Mahalle" başlığında ise, çocukların okula güvenli ulaşımı, sokakta oyun oynama hakkı, mahalle bağları ve sosyal ilişkileri üzerinden kent mekânları ele alındı. Bu yaş grubunun yarı-bağımsız hareket alanlarına dair farkındalık ve çocukların kendi rotalarını oluşturma kapasiteleri üzerine konuşmalar yapıldı.

Masa 4: “Gençlik ve Mekânsal Kimlik” başlığıyla 13+ yaş grubunun kamusal alandaki görünürlüğü, mekân üretme hakkı ve kentle kurdukları aidiyet ilişkileri üzerine odaklandı. Gençlerin mekânsal deneyimlerini tanıma, sosyalleşme imkânlarını artırma ve dışlanma hissini azaltmaya yönelik öneriler geliştirildi.

Ortak Sunumlar ve Rehber İçin Yol Haritası
Günün sonunda masa temsilcileri yürütülen çalışmaları ve üretilen önerileri paylaştı. Sunumlar boyunca, çocukların farklı yaş evrelerinde karşılaştığı mekânsal sorunlara dair kapsamlı bir değerlendirme yapıldı. Her masanın çıktısı, ortak bir çerçevede “Çocuk Odaklı Kent Tasarım Rehberi” taslağına katkı sunacak şekilde kayda alındı. Kapanış oturumunda ise rehber taslağının hazırlanma süreci, çıktılar doğrultusunda planlanacak etkinlikler ve bu sürecin yerel yönetimlerle paylaşılmasına yönelik izlenecek yol haritası üzerinde duruldu. Özellikle kamusal alanlara dair geliştirilen önerilerin uygulanabilirliği ve çocukların karar alma süreçlerine doğrudan ya da dolaylı katılımının sağlanması gerekliliği vurgulandı.

Kalıcı Bir Diyalog İçin İlk Adım
“Çocuk(luğum) İçin Tasarlıyorum” başlıklı bu çalıştay, çocukların kent deneyimlerini merkezine alan, mimarlık mesleğinin toplumsal sorumluluğunu çocuk haklarıyla birlikte düşünmeyi öneren güçlü bir başlangıç oldu. Kentin planlama süreçlerinde çocuklara yalnızca kullanıcı değil, aynı zamanda hak sahibi bireyler olarak yer açmak; hem fiziksel çevrenin hem de toplumsal duyarlılığın dönüşümü açısından hayati önem taşımaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, çalıştaya katkı sunan tüm moderatörlere, masalarda bilgi ve deneyimlerini paylaşan katılımcılara, bu tartışmayı sahiplenen tüm meslektaşlarımıza ve çocuk odaklı bir kent tahayyülüne inanan herkese teşekkür ederiz. Çocukların özgürce var olabildiği, hayal kurabildiği ve kent yaşamına eşit biçimde katılabildiği bir gelecek için çalışmaya devam edeceğiz.

10.8.12. **“Dünya Mirası Tarihi Yarımada’yı Korumak – III” Panel / Forum Gerçekleşti**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen “Dünya Mirası Tarihi Yarımada’yı Korumak – III: 40. Yılda Yeniden Bir Değerlendirme” başlıklı Panel–Forum etkinliği, 20 Eylül 2025 Cumartesi günü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi’nin Karaköy Binası’nda geniş katılımla gerçekleştirildi. UNESCO’nun 1985 yılında aldığı kararla İstanbul’un Tarihi Alanlarının Dünya Mirası Listesi’ne kabul edilişinin 40. yılı vesilesiyle düzenlenen etkinlik; koruma, planlama, kültürel miras yönetimi ve kurumsal uygulamalar alanında uzman akademisyenleri, araştırmacıları ve farklı kurum temsilcilerini bir araya getirdi.

Açılış Konuşmaları: 40 Yıllık Koruma Serüvenine Giriş
Etkinlik, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü’nün açılış konuşmasıyla başladı.

Prof. Dr. Ünlü’nün gerçekleştirdiği konuşmada, Tarihi Yarımada’nın uluslararası koruma literatüründeki yerinden, Dünya Mirası Listesi’ne giriş sürecinin Türkiye’de yarattığı farkındalıktan ve geçen kırk yılda yaşanan dönüşümlerin değerlendirilmesinin öneminden bahsedildi.

Tarihi Yarımada’nın bütüncül bir koruma yaklaşımıyla ele alınması gerektiğini vurgulandı.

I. Oturum (Dünya Mirası Tarihi Yarımada'nın 40 Yılı – I)
Moderatör: Y. Mühendis Mimar Mücella Yapıcı (TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ÇED Danışma Kurulu Sekreteri) İlk oturumda, 40 yıllık sürecin tarihsel arka planı ve koruma–planlama yaklaşımı kapsamlı şekilde değerlendirildi.

- Prof. Dr. İclal Dinçer: *"Tarihi Yarımada'nın Dünya Mirası Olarak Korunmasında Neredeyiz?"* başlıklı sunumunda, sit alanı ilanından itibaren uygulanan planlama kararlarını, değişen yönetim modellerini ve güncel tehditleri tartıştı.
- Prof. Dr. Zeynep Ahunbay: Süleymaniye Dünya Mirası Alanı'nın korunma durumu, karşı karşıya olduğu riskler ve geleceğe yönelik senaryoları ele aldı.
- Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy: İTÜ bünyesinde yürütülen Zeyrek Dünya Mirası Alanı Koruma Planlama Çalışmalarını aktararak bölgenin mekânsal dönüşüm dinamiklerine ışık tuttu.

Sunumlar, Tarihi Yarımada'nın yönetiminde karşılaşılan çok katmanlı sorunların bilimsel ve kurumsal yönleriyle değerlendirilmesi açısından güçlü bir çerçeve sundu.

II. Oturum (Dünya Mirası Tarihi Yarımada'nın 40 Yılı – II)
Moderatör: Mimar Ahmet Erkan (TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Sekreteri) İkinci oturum, alan üzerinde yürütülen akademik araştırmalar, geçmiş projeler ve kurumsal arşiv çalışmaları üzerinden Tarihi Yarımada'nın çok katmanlı yapısını ele aldı.

- Dr. Gülsün Tanyeli: İTÜ'de Tarihi Yarımada üzerine yürütülen projeleri ve Nezih Eldem'in dönemin yönlendirici çalışmalarıyla ilişkilerini anlattı.
- Arş. Gör. Mustafa Sayan: Kara Surları'nın korunmasına yönelik retrospektif bir değerlendirme sunarak surların karşılaştığı tehditlere ve koruma stratejilerine odaklandı.
- Dr. Seçil Tezer Altay ve Y. Mimar Burcu Akan: Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün İstanbul arşivlerini temel alan çalışmaları ile Müller–Wiener Haritası ve Zeyrek–GIS analizlerini içeren kapsamlı bir araştırmayı paylaştı.

Bu oturum, Tarihi Yarımada'nın arşivsel zenginliğini, belgeleme çalışmalarının önemini ve tarihsel verinin güncel koruma politikalarına etkisini ortaya koydu.

III. Oturum (Dünya Mirası Tarihi Yarımada'nın Bugünü)
Moderatör: Doç. Dr. Koray Güler (TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi). Üçüncü oturum, alanın güncel değerleri, mevcut riskler ve kurumların sahada yürüttüğü çalışmaların değerlendirilmesine ayrıldı.

- Doç. Dr. Nisa Semiz: Haliç ve Marmara Surları'nın değerleri ile bu alanlara yönelik korunma önerilerini sundu.
- Doç. Dr. Mine Esmer: Tarihi Yarımada'da Bizans mirasının korunma süreçleri üzerine yoğunlaşarak mekânsal ve kurumsal sorunları aktardı.
- Y. Mimar Hülya Kök: İBB Kültürel Miras Koruma Şube Müdürlüğü'nün yürüttüğü güncel uygulamaları paylaştı.
- Y. Mimar Merve Gedik: İBB Kültür Varlıkları Projeler Müdürlüğü'nün Tarihi Yarımada'da yürüttüğü projeler üzerine odaklanan sunumuyla sahadaki uygulamalara yönelik kapsamlı değerlendirmeler yaptı.

Forum: Dünya Mirası Tarihi Yarımada'nın Geleceği
Moderatör: Mimar Erol Türkmen (TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu 2. Başkanı). Günün sonunda düzenlenen forum bölümünde katılımcılar söz alarak koruma politikaları, planlama kararları, alan yönetimi, bütüncül koruma stratejileri ve alanı tehdit eden güncel uygulamalar üzerine görüşlerini paylaştı. Forum, akademi–kamu–meslek örgütü arasındaki iletişim ve işbirliğini güçlendiren canlı bir tartışma ortamına dönüştü.

Sonuç: 40 Yılın Ardından Yeni Bir Değerlendirme
Etkinlik boyunca vurgulanan ortak görüş; Tarihi Yarımada'nın çok katmanlı kültürel mirasını korumanın bütüncül, bilimsel ve kamusal bir yaklaşım gerektirdiğiydi. Sunumlar ve tartışmalar, 1985'ten bu yana geçen kırk yılda Tarihi Yarımada'nın koruma hikâyesinin hem başarılarını hem de çözüm bekleyen sorunlarını görünür kıldı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak;
- Koruma politikalarının güncel tehditler karşısında güçlendirilmesini,
- Bilimsel bilgiye dayalı planlama süreçlerinin önemini,
- Tarihi Yarımada'nın evrensel değerinin korunması gerektiğini

bir kez daha vurguluyor; tüm paydaşlarla birlikte çalışmayı sürdüreceğimizi ifade ediyoruz.

10.8.13. **Sergei Tchoban ile "Çizim Yoluyla Düşünmek" Konferansı Gerçekleştirildi**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, uluslararası ölçekte mimarlık pratiği ve çizim üretimiyle tanınan mimar Sergei Tchoban'ı 4 Ekim 2025 Cumartesi günü şube binasında ağırladı. "Çizim Yoluyla Düşünmek" başlıklı konferans, mimarlık öğrencileri, akademisyenler ve meslektaşların katılımıyla gerçekleştirildi.

Konferansta Sergei Tchoban, mimari tasarım sürecinde el çiziminin düşünce üretimindeki belirleyici rolünü kendi mesleki pratiği üzerinden ele aldı. Mimari fikrin, zihinden ele ve oradan çizime uzanan bir süreçte biçimlendiğini vurgulayan

Tchoban, çizimi yalnızca bir temsil ya da anlatım aracı olarak değil, düşünmenin doğrudan bir biçimi olarak tanımladı. Çizimin, tasarım sürecinin başlangıcında olduğu kadar karar anlarında da mimara alan açtığını; belirsizlik ve karmaşıklıkla baş etmenin temel araçlarından biri olduğunu ifade etti.

Sunum, Tchoban'ın konut, ofis, kültür yapıları ve kentsel ölçekli projelerinden seçilmiş örnekler üzerinden ilerledi. Mimarlığın siyasal, toplumsal, ekolojik ve kültürel bağlamlarla kurduğu ilişki, bu projeler üzerinden çizim pratiğiyle birlikte tartışmaya açıldı. Özellikle kamusal nitelik taşıyan ve karmaşık programlara sahip yapılarda, çizimin analitik bir araç olarak tasarım sürecini yönlendirdiği; mimarın mekânsal kararlarını görünür kıldığı vurgulandı.

1962 yılında St. Petersburg'da doğan Sergei Tchoban, mimarlık eğitimini St. Petersburg Sanat Akademisi'nde tamamladı. 1991 yılından bu yana Almanya'da yaşayan Tchoban, Hamburg, Berlin ve Dresden merkezli olarak faaliyet gösteren ve bugün TCHOBAN VOSS Architekten GmbH adıyla çalışmalarını sürdüren ofisin yönetici ortaklarından biridir. Ofis bünyesinde konut, ofis, otel ve kültür yapılarından kent ölçekli dönüşüm projelerine uzanan geniş bir üretim alanı bulunmaktadır.

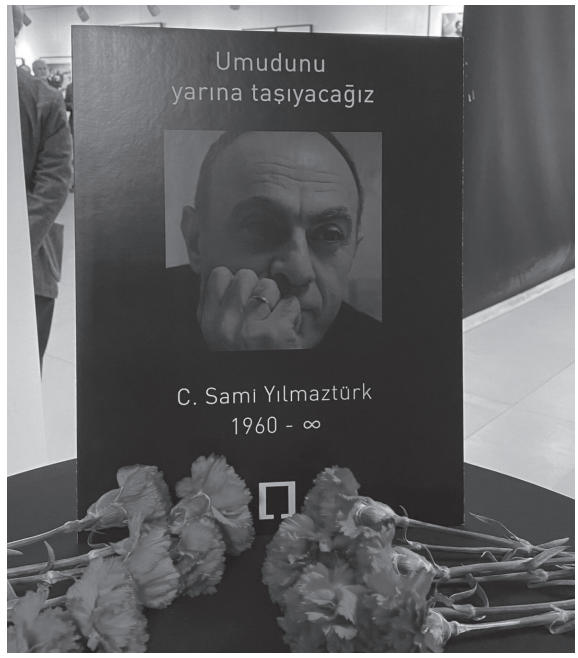
Tchoban'ın mesleki pratiğinde çizim, yalnızca tasarım sürecinin bir aşaması değil; mimarlık düşüncesinin taşıyıcı unsurlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Bu yaklaşımın bir uzantısı olarak 2009 yılında Berlin'de kurulan Tchoban Foundation, mimarlık çizimlerine adanmış özel müzesiyle 2013 yılından bu yana faaliyet göstermektedir. Tchoban'ın mimari çizimleri, uluslararası ölçekte pek çok müze, galeri ve koleksiyonda yer almaktadır.

Konferans, mimarlıkta temsil, tasarım sürecinde düşüncenin görselleşmesi ve el çiziminin güncel mimarlık pratiğindeki yeri üzerine yürütülen tartışmalar açısından ortak bir zemin oluşturdu. Katılımcılar için etkinlik, dijital araçların baskın olduğu güncel üretim ortamında, çizimin mimari düşünceyle kurduğu ilişkiyi yeniden değerlendirme imkânı sundu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, bilgi ve deneyimini bizlerle paylaşan değerli mimar Sergei Tchoban'a, etkinliğe katılım göstererek tartışma ortamını zenginleştiren tüm mimarlık öğrencilerine, araştırmacılara ve meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

10.8.14. **Sami Yılmaztürk'ü Anma Programı ve Özkan Samioğlu Fotoğraf Sergisi**

Ülkemizin aydınlık geleceğine, kamunun çıkarlarının korunmasına ömrünü adayan, mesleğini bilimin ışığında halkın yararına kullanma mücadelesinin en önemli köşe taşlarından biri olan Sami Yılmaztürk'ü aramızdan ayrılışının 6. yılında TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası'nda düzenlediğimiz tören ile andık.

C. Sami Yılmaztürk'ü anma programı kapsamında Fotoğraf Sanatçısı Özkan Samioğlu'nun "Kum Üstü Yaşamlar" ve "Bir İstanbul Hanımefendisi Necla Hanım Teyze" adlı sergilerinin açılışı yapıldı. Behiç Ak'ın açılış konuşmasının ardından, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Alper Ünlü, Sami Yılmaztürk'ün eşi Nilgün Yılmaztürk söz aldı. Son olarak Fotoğraf Sanatçısı Özkan Samioğlu söz alarak sergilerinin hikâyesini katılımcılar ile paylaştı. Program, gerçekleştirilen müzik dinletisiyle sona erdi. Sergi, 21 Mart tarihine dek ziyaretçilerini ağırlamaya devam etti.

10.8.15. **"Şehrin Ruhu – Bir Tanık Haydarpaşa Garı" Sergisi ve Paneli**

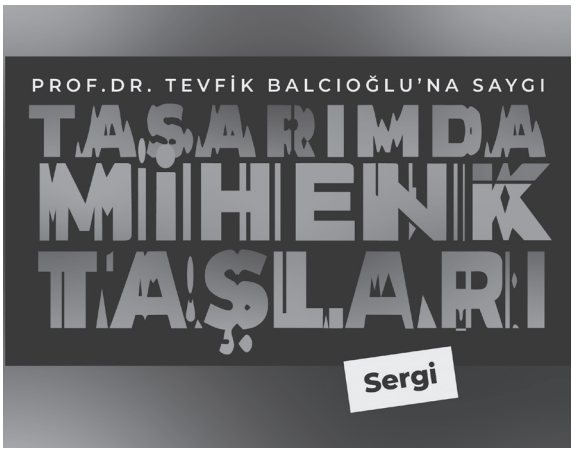
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü, Araştırmacı Sosyolog Ayça Yüksel, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ÇED Danışma Kurulu Sekreteri Mücella Yapıcı ile BTS İstanbul 1 No'lu İşyeri Temsilcisi Tugay Kartal'ın konuşmacı olarak katıldığı "Şehrin Ruhu - Bir Tanık Haydarpaşa" paneli 6 Nisan 2024 Cumartesi günü Karaköy Binası'nda gerçekleştirildi.

Panele paralel olarak Fotoğraf Sanatçısı Hatice Ezgi Özçelik'in "Şehrin Ruhu - Bir Tanık Haydarpaşa Sergisi"nin açılışı da gerçekleştirildi. Sergi, 21 Nisan 2024 tarihine dek TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Karaköy Binası Sergi Salonu'nda ziyaretçilerini ağırlıdı.

10.8.16. **Tevfik Balcıoğlu Kitap Lansmanı ve "Mihenk Taşları" Sergisi**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından Mayıs 2024'te yayımlanan Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu'nun "Tasarım Dünyasına Doğru Yolculuk Rehberi" kitabının lansmanı, 29 Haziran 2024 tarihinde TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesinin Karaköy Binası'nda geniş katılımlı bir programla gerçekleştirildi. Balcıoğlu, etkinlik kapsamında okurlarıyla buluşarak kitabını imzaladı. Lansman günü; "Tasarımda Mihenk Taşları" sergisinin açılışı, serbest kürsü toplantısı ve Türkiye'de endüstriyel tasarımın gelişimini odağa alan kapsamlı bir panel ile zenginleşti. Program ETMK'nin Dünya Endüstriyel Tasarım Günü kapsamında düzenlediği açılış konuşmaları ve söyleşiyle başladı. Kitap lansmanı bölümünde Ahmet Erkan, Behiç

Ak, Gülay Gamze Güven ve Prof. Dr. Tevfik Balcıoğlu konuşmalar gerçekleştirdi. Ardından Prof. Dr. Özlem Er moderatörlüğünde yapılan panelde "Türkiye'de Endüstriyel Tasarımın 2. Yüzyılı: Olanlar, Olmayanlar ve Gelecek" başlığı ele alındı. Dr. Öğretim Üyesi Can Özcan, Dr. Öğretim Üyesi Aren Kurtgözü ve Erdem Akan panelist olarak yer aldı. Etkinlik, sergi açılışı ve kokteyl ile sona erdi.

10.8.17. **Kent Risk Belirleme Gözlem Atelyesi Gerçekleştirildi**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından, kent risklerini daha yakından tanımak ve afetlere karşı farkındalığı artırmak amacıyla düzenlenen Kent Risk Belirleme Gözlem Atelyesi, 17–31 Ocak 2025 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Japonya'da 1995 Büyük Hanşin Depremi sonrasında geliştirilen "Town Watching" metodolojisi temelinde kurgulanan atelye, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Afet Komisyonu'nun katkılarıyla hayata geçirildi. Atelye sürecinde, kentsel risklerin belirlenmesine yönelik teknik bir altyapı oluşturulması ve katılımcıların afet yönetimi konusundaki bilgi ve farkındalıklarının artırılması hedeflendi. Atelyenin ilk aşaması, 17 Ocak 2025 tarihinde gerçekleştirilen seminerlerle başladı. Prof. Dr. Handan Türkoğlu ve Prof. Dr. Alper Ünlü'nün katılımlarıyla yapılan oturumlarda, kentsel risk belirleme metodolojileri, teorik çerçeve ve afet risklerinin mekânsal okunmasına ilişkin yaklaşımlar ele alındı. 24 Ocak 2025 tarihinde gerçekleştirilen saha çalışmasında, belirlenen kentsel alanlarda ekipler halinde incelemeler yapıldı. Çalışmalar kapsamında bina cephelerinden sokak dokusuna, açık alanlardan tahliye güzergâhlarına kadar farklı ölçeklerde kentsel riskler gözlemlendi; 1/500 ölçekli haritalar üzerinde işaretlemeler ve analizler gerçekleştirildi. Atelyenin son aşaması olan 31 Ocak 2025 tarihli oturumda, ekiplerin saha çalışmaları sonucunda elde ettikleri bulgular sunularak, farklı risk analizleri üzerinden karşılaştırmalı tartışmalar yürütüldü. Aynı alanlarda yapılan çalışmaların ortaya koyduğu farklı okumalar, kentsel risklerin çok katmanlı yapısını görünür kıldı. Atelye çalışmaları; Mimarlar Odası üyeleri ile mimarlık öğrencilerinin de katılımıyla, disiplinler arası bir çalışma ortamında gerçekleştirildi. Kent risklerinin yerinde

gözlemlenmesi ve birlikte tartışılması, afetlere karşı ortak bir farkındalık ve sorumluluk bilincinin geliştirilmesine önemli katkılar sundu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, afet risklerinin azaltılması, kentsel güvenliğin artırılması ve bilimsel-katılımcı yöntemlerin yaygınlaştırılması doğrultusunda yürüttüğümüz çalışmaları sürdürmeye devam edeceğiz.

10.8.18. **"Yapay Zekâ ile Mimarlık Nereye Evriliyor?" Başlıklı Söyleşi Gerçekleştirildi**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen "Yapay Zekâ ile Mimarlık Nereye Evriliyor?" başlıklı etkinlik, 15 Mart 2025 Cumartesi günü Karaköy Binası'nda gerçekleştirildi. Mimarlık ve tasarım alanında yapay zekânın giderek artan etkilerini odağına alan buluşma, yoğun katılımla gerçekleşti.

Etkinlikte, Synthetic Architecture'ın kurucuları Pınar Ongun ve Ozan Ertuğ konuk olarak yer aldı. Söyleşide, yapay zekânın mimarlık pratiğini nasıl dönüştürdüğü, tasarım süreçlerine ne tür

yeni araçlar ve yaklaşımlar sunduğu ve mimarlık disiplininin geleceğine dair olası yönelimler ele alındı. Buluşmada özellikle; mekân üretimi, malzeme kullanımı ve vernaküler mimari üzerine geliştirilen dijital eskiz pratikleri üzerinden yapay zekânın tasarım sürecindeki rolü tartışmaya açıldı. Yapay zekânın yalnızca bir temsil ya da görselleştirme aracı değil, tasarım düşüncesini dönüştüren ve yeni ifade biçimleri üreten bir aktör olarak nasıl konumlanabileceği üzerine değerlendirmeler yapıldı. Katılımcıların aktif katkılarıyla ilerleyen söyleşide, mimarlıkta dijitalleşme, yaratıcılık, bağlam ve yerellik kavramları yapay zekâ ekseninde yeniden düşünülürken; teknolojik gelişmelerin mimarlık mesleğinin etik, kültürel ve üretim pratikleriyle ilişkisi tartışıldı. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde gerçekleştirilen etkinlik, yapay zekâ ve mimarlık ilişkisini eleştirel bir çerçevede ele alan, güncel ve ufuk açıcı bir buluşma olarak tamamlandı.

10.8.19. **1968 Gençlik Hareketi ve Zap Suyu Köprüsü Deneyimi Söyleşiyle Ele Alındı**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, 13 Aralık 2025 Cumartesi günü, Türkiye'nin yakın tarihine damga vuran önemli bir dayanışma pratiğini odağına alan "1968 Gençlik Hareketi ve Zap Suyu Köprüsü" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi. Saat 14.00'te başlayan etkinlikte, 1968 Gençlik Hareketi'nin simgesel deneyimlerinden biri olarak tarihe geçen Zap Suyu Köprüsü süreci, tanıkların anlatımları eşliğinde ele alındı.

Söyleşinin moderatörlüğünü Mücella Yapıcı üstlenirken, konuklar Yaşar Yılmaz, Necati Doğru ve Yavuz Önen, Zap Suyu Köprüsü deneyimini tarihsel, toplumsal ve politik bağlamlarıyla aktardı.

Etkinlikte; uzun yıllar kirli savaş deneyimi yaşamış toplumlarda barışın inşası, hakikatle yüzleşmenin önemi, insan hakları ihlallerinin açıklığa kavuşması ve mağdurların adalet talebi gibi başlıklar etrafında kapsamlı bir tartışma yürütüldü.

Konuşmalarda, gerçek bir barışın ancak toplumsal vicdanın temizlenmesiyle mümkün olabileceği vurgulanırken; hakikatin açığa çıkarılmasının, hem mağdurlar hem de toplumun bütünü açısından vazgeçilmez bir koşul olduğu ifade edildi.

Zap Suyu Köprüsü'nün, yalnızca fiziksel bir inşa süreci değil, aynı zamanda kolektif emek, dayanışma ve sorumluluk bilinciyle şekillenen tarihsel bir eşik olduğuna dikkat çekildi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde gerçekleştirilen söyleşi, geçmişle yüzleşmenin ve toplumsal hafızayı canlı tutmanın önemini yeniden hatırlatan güçlü bir buluşma olarak tamamlandı.

10.9. Kitap Tanıtım ve İmza Günleri

“Zeynep Ahunbay” Kitabı İmza Günü ve Söyleşisi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından yürütülen “Mimarlar Odası Tarihinden Portreler” dizisi kapsamında yayımlanan Prof. Dr. Zeynep Ahunbay kitabının imza günü, 9 Haziran 2024 Pazar günü Şubenin Karaköy Binası’nda gerçekleştirildi. Saat 16.00’da başlayan etkinlikte, kitap üzerine bir söyleşi de düzenlenerek Zeynep Ahunbay’ın mesleki birikimi, tanıklıkları ve Oda çalışmalarına katkıları ele alındı. “Mimarlar Odası Tarihinden Portreler” dizisi, meslek örgütüne emek vermiş mimarları vefa anlayışıyla anmayı amaçlayan bir yayın projesi olarak sürdürülüyor.

Dizinin yirminci kitabı olarak hazırlanan bu çalışma, mimari koruma alanının önde gelen isimlerinden, Oda’nın Kültürel Mirasın Korunması ve Geliştirilmesi Komitesi ile ÇED Danışma Kurulu’na uzun yıllardır katkı sunan Prof. Dr. Zeynep Ahunbay’ı akademik, mesleki ve kişisel yönleriyle daha yakından tanıtıyor.

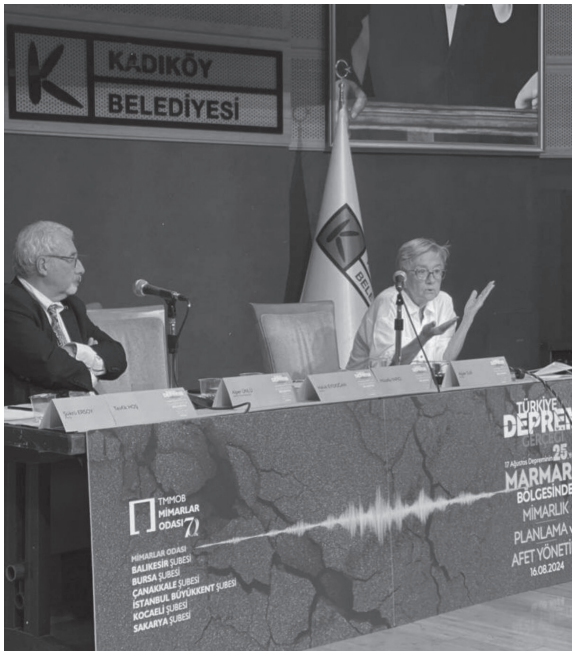

10.10. Genel Merkez ve Şubelerle Yapılan Ortak Etkinlikler

10.10.1. **"Türkiye'nin Deprem Gerçeği" Sempozyumu**

Mimarlar Odası Genel Merkezi ve Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Kocaeli ve Sakarya Şubelerinin katılımıyla İstanbul Büyükkent Şubesinin ev sahipliğinde, depremlerin ülkemizde yarattığı yıkımlar ve afet yönetimindeki yapısal sorunlara dikkat çekmek amacıyla "Türkiye'nin Deprem

Gerçeği: 17 Ağustos Depreminin 25. Yılında Marmara Bölgesinde Mimarlık, Planlama ve Afet Yönetimi Sempozyumu" düzenlendi.

16 Ağustos 2024 tarihinde Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesinde gerçekleştirilen sempozyumda; 1999 İzmit ve Düzce depremlerinden 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerine uzanan süreç kapsamlı biçimde ele alındı.

Depremlerin ardından sürdürülen rant odaklı planlama ve yapılaşma politikalarının yarattığı riskler, yerel yönetimlerin dışlandığı yeniden inşa süreçlerinin sorunları ve toplum temelli katılımın gerekliliği uzmanlar tarafından tartışıldı.

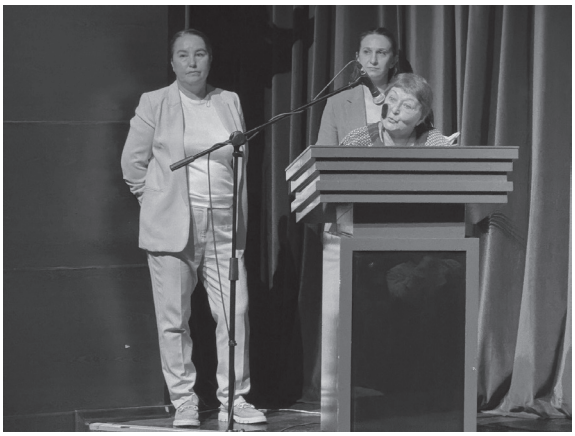
Sempozyum, afetlere karşı dayanıklı yapılı çevrelerin oluşturulması, sağlıklı ve güvenli kentleşme ilkelerinin güçlendirilmesi ve kültürel-mimari mirasın korunmasına ilişkin değerlendirmelerle tamamlandı.

Etkinlik, mimarlık meslek ortamı ve ilgili tüm kesimlerin katılımına açık olarak gerçekleştirildi. Sempozyumdaki sunuşlar etkinliğin ardından kitaplaştırıldı.

10.10.2. **Prof. Dr. Cevat Erder Anısına, 8. Ulusal Mimari Koruma Proje ve Uygulamaları Sempozyumu Gerçekleştirildi**

TMMOB Mimarlar Odası tarafından düzenlenen 8. Ulusal Mimari Koruma Proje ve Uygulamaları Sempozyumu, 23-24 Mayıs 2025 tarihlerinde

İstanbul Maltepe'deki Prof. Dr. Türkan Saylan Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Bu yıl, Türkiye'de mimari koruma eğitiminin kurumsallaşmasına öncülük eden, alanın gelişimine akademik ve uluslararası katkılarıyla yön vermiş olan Prof. Dr. Cevat Erder anısına düzenlenen sempozyum, koruma alanında çalışan meslektaşların yoğun ilgisi ve katılımıyla tamamlandı.

Sempozyumun açılış konuşmaları; TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu II Büyükkent Bölge Temsilciliği Yönetim Kurulu Başkanı Osman Güdü, İstanbul Büyükkent Şube Yönetim Kurulu Başkanı Alper Ünlü, TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Zeynep Eres Özdoğan ve Maltepe Belediye Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Bulut tarafından yapıldı. Açılışın ardından düzenlenen anma etkinliğinde, Prof. Dr. Cevat Erder'in akademik mirası ve koruma alanındaki öncülüğü, Prof. Dr. Erder'in eşi Ferhan Erder'in konuşmasının ardından, Prof. Dr. Güliz Bilgin Altınöz ve Prof. Dr. Zeynep Ahunbay'ın sunumlarıyla onurlandırıldı.

İki gün boyunca altı oturum ve iki poster oturumuyla süren sempozyumda; deprem bölgesindeki koruma uygulamaları, ahşap yapı

restorasyonları, anıt yapı müdahaleleri, konut ölçeğinde restorasyon projeleri, ve sergilemeye yönelik uygulamalar gibi farklı temalarda pek çok güncel proje ele alındı. Sunumlar kapsamında hem mimari hem mühendislik yaklaşımları bütüncül bir değerlendirmeyle tartışmaya açıldı.

Katılımcıların yoğun ilgi gösterdiği, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Koray Güler'in yönettiği forum oturumunda ise, "Korumanın Yasal ve Kurumsal Örgütlenmesinde Güncel Tartışmalar" başlığı altında; mevzuat değişiklikleri, ilke kararları, koruma kurullarının işleyişi ele alındı. Forum, mimari koruma alanında politika ve uygulama ilişkisine dair güncel sorunları bütün yönleriyle ele alan verimli bir tartışma zemini sundu.

10.10.3. **"Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği" Taslağı Çalıştayı**

TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi ve TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği" Taslağı Çalıştayı, 1 Mart 2025 tarihinde geniş bir katılımla gerçekleştirildi.

Şubemiz üyesi mimarların aktif katkı sunduğu çalıştayda, meslek alanımızın güncel ihtiyaçları doğrultusunda yönetmelik taslağına ilişkin görüş, öneri ve düzeltmeler değerlendirildi.

Çalıştay kapsamında katılımcılar, mesleki temsiliyeti güçlendirmek ve farklı istihdam biçimlerine dair özgün sorun alanlarını tartışmak üzere dört ayrı masa etrafında toplandı:

- 1 No'lu Masa: Serbest Mimarlık Hizmetleri
- 2 No'lu Masa: Ücretli Çalışan Mimarlar Grubu
- 3 No'lu Masa: Akademide Çalışan Mimarlar Grubu
- 4 No'lu Masa: Yapı Denetimde Çalışan Mimarlar Grubu

Her masa, kendi çalışma alanına özgü sorun ve ihtiyaçları gündeme alarak Mimarlık Hizmetleri Yönetmeliği Taslağı'na yönelik değerlendirmelerini oluşturdu. Görüşmeler sonucunda ortaya konan kapsamlı öneriler, hem mesleğin gelişimi hem de kamusal yararın gözetilmesi açısından önemli katkılar sundu.

Çalıştay sonunda, her masa tarafından hazırlanan öneri ve düzeltmeler derlenerek Mimarlar Odası Genel Merkezi'ne iletilmek üzere raporlandı.

Bu çalışma, mesleki katılımın güçlendirilmesi ve yönetmelik taslağının sahadan gelen deneyimlerle zenginleştirilmesi açısından değerli bir adım olarak değerlendirildi.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, üyelerimizin katkılarıyla şekillenen bu süreçte ortak akıl ve dayanışmanın önemini bir kez daha vurguluyor; tüm katılımcılara teşekkür ediyoruz.

10.10.4. **Yangın Güvenliği ve Mimarlık Paneli**

TMMOB Mimarlar Odası, TMMOB Mimarlar Odası Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM), TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent

Şubesi ve İstanbul Büyükkent Şubesi Anadolu 1. Büyükkent Bölge Temsilciliği ortaklığında; Kadıköy Belediyesi ev sahipliğinde düzenlenen "Yangın Güvenliği ve Mimarlık Paneli", 13 Mart 2025 Perşembe günü Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi A Salonu'nda yoğun katılımla gerçekleştirildi.

Panel, mimari tasarım süreçlerinde yangın güvenliğinin nasıl ele alınması gerektiğini, yürürlükteki yönetmeliklerin uygulama alanındaki yansımalarını ve güncel yaklaşımların disiplinlerarası bir bakış açısıyla değerlendirilmesini amaçladı. Yapılı çevrede can ve mal güvenliğini sağlamanın yanı sıra, tarihsel mirasın korunması ve kentlerin sürdürülebilirliği açısından da yangın güvenliğinin ne denli kritik bir öneme sahip olduğu bir kez daha vurgulandı.

Panel Programı kapsamında yer alan sunum başlıkları ve konuşmacılar şu şekildeydi:
• Yönetmelik Uygulamaları Açısından Yeni Binalar ve Mevcut Binalar / Dr. Gökhan Balık – Türkiye Yangından Koruma ve Eğitim Vakfı (TÜYAK).
• Yangın Güvenliğinde Mimari Tasarım Algoritmaları / Prof. Dr. Alper Ünlü - Fırat Ali Fırat.
• Tarihi Yapılar ve Yangın Güvenliği / Prof. Dr. Mustafa Özgünler.
• Yangında Tahliye ve Kaçış Yolları Planlaması / Doç. Dr. Nuri Serteser.
• Yapı Malzemeleri Davranış Özellikleri ve Genel Tasarım Yaklaşımları / Timur Diz – Isı Su Ses ve Yangın Yalıtımcıları Derneği (İZODER). Sunumların ardından gerçekleştirilen soru-cevap ve tartışma bölümü, panelin etkileşimli yapısını pekiştirirken, farklı meslek disiplinlerinin yangın güvenliğine yönelik bakış açılarını bir araya getirdi. Ortaya konan öneriler, uygulamadaki sorun alanlarına dair çözüm üretme potansiyeli taşıması açısından da değerli birer katkı sundu. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; kamu yararı ve yaşam güvenliği doğrultusunda meslek alanımızın toplumsal sorumluluğunu önemseyen bu etkinliğin gerçekleşmesine katkı sunan tüm konuşmacılarımıza, katılımcılarımıza ve ev sahibi Kadıköy Belediyesi'ne teşekkür ederiz.

10.10.5. **70. Yılında Mimarlar Odası: "Mimarlık ve Gelecek" Sempozyumu Gerçekleştirildi**

1954 yılından bu yana mimarlığın ve toplumsal yaşamın her alanında öncü bir rol üstlenen TMMOB Mimarlar Odası, 70. kuruluş yılı kapsamında düzenlenen "Mimarlık ve Gelecek" sempozyumunu 14 Aralık 2024 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirdi. TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi ve TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi işbirliğiyle düzenlenen sempozyum, Karaköy Binası'nda yoğun katılımla yapıldı.

Sempozyum, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Alper Ünlü ile TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeynep Eres'in açılış konuşmalarıyla başladı. Açılışta, Mimarlar Odası'nın

70 yıllık kurumsal birikimi, mimarlık mesleğinin toplumsal sorumlulukları ve güncel mücadele alanları vurgulandı. Ardından TMMOB Mimarlar Odası Genel Sekreteri Tores Dinçöz, "70. Yılında Mimarlar Odası" başlıklı sunumuyla Oda'nın tarihsel gelişimini, örgütsel yapısını ve mesleki-politik sürekliliğini ele aldı.

Sempozyumun ilk oturumunda, Mimarlar Odası'nın kuruluşundan bugüne uzanan kurumsal ve mesleki rolü farklı başlıklar altında değerlendirildi. Bu bölümde, Oda'nın mimarlık politikalarıyla ilişkisi, örgütlenme biçimleri ve meslek pratiğiyle kurduğu bağ tartışmaya açıldı. Mimarlar Odası'nın kamusal sorumluluğu ve meslek alanındaki dönüştürücü etkisi, tarihsel bir perspektifle ele alındı.

İkinci oturumda ise "Mimarlık ve Gelecek" başlığı altında, mimarlık mesleğinin güncel krizler karşısındaki konumu ve geleceğe dair olasılıkları tartışıldı. Türkiye'de mimarın değişen rolü, mimarlık eğitimi politikaları ve uluslararası mesleki örgütlenmeler bağlamında Mimarlar Odası'nın yeri ve önemi değerlendirilerek, mesleğin önümüzdeki dönemde karşı karşıya olduğu yapısal sorunlar ve sorumluluk alanları ele alındı.

Sempozyum, günün sonunda gerçekleştirilen değerlendirme ve forum bölümünde katılımcıların katkılarıyla devam etti.

Forumda, Mimarlar Odası'nın geçmişten gelen birikimi ile geleceğe yönelik hedefleri arasında kurulabilecek süreklilikler ve yeni mücadele alanları üzerine görüş alışverişinde bulunuldu.

"Mimarlık ve Gelecek" sempozyumu, Mimarlar Odası'nın 70 yıllık tarihini yalnızca bir anma çerçevesinde değil, geleceğe dönük ortak bir düşünme ve tartışma zemini olarak ele alan kapsamlı bir buluşma olarak tamamlandı.

11

Adalet Nöbeti

700. GÜN
Gezi için
Adalet
Nöbetinde
700.
Gün
ADALET BİR GÜN
HERKESE GEREKECEK...
#GeziOnurumuzdur
tmmob
GEZİ'YE
ÖZGÜRLÜK!

TMMOB ve bağlı odalarının, ülke tarihinin en kitlesel ve barışçıl halk hareketlerinden biri olan Gezi Direnişi'nin yargılandığı dava kapsamında verilen hukuksuz ve siyasi kararlara karşı başlattığı, "Karanlık Gider, Gezi Kalır" sloganıyla 26 Nisan 2022'den bu yana beri Türkiye'nin dört bir yanına yayılan Adalet Nöbetleri, yalnızca tutuklu arkadaşlarımızın özgürlüğünü talep eden bir eylem değil, aynı zamanda anayasal hakların, meslek onurunun ve hukukun üstünlüğünün kararlılıkla savunulduğu tarihsel bir direniş alanıdır.

Mimarlar Odası Genel Merkezi önünde başlanan ve İstanbul Büyükkent Şubesi önünde bir demokrasi kürsüsüne dönüşerek sürdürülen bu nöbetlerin temel dayanağı, arkadaşlarımızın herhangi bir suç işledikleri için değil, halkın çıkarlarını ve kamusal alanları savundukları, Taksim Meydanı'nın ve Gezi Parkı'nın tarihsel, kültürel ve doğal mirasına sahip çıktıkları, iktidarın rant odaklı ve bilim dışı projelerine karşı anayasal yetkilerini kullanarak itiraz ettikleri ve mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için cezalandırılmak istenmesidir.

Sürecin başlangıcı, Taksim Meydanı ve Gezi Parkı'nı yok edeceği açık olan, dönemin iktidarı tarafından "yayalaştırma" ve "ihya" adı altında topluma dayatılan projelerin bilim, teknik ve hukuk tanımazlığını ortaya koymak amacıyla 2012 yılında atılan adımlara dayanmaktadır; bu kapsamda meslek odaları, sendikalar, sivil toplum örgütleri ve mahalle inisiyatiflerinin bir araya gelerek oluşturduğu, sekretaryasını Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nin üstlendiği Taksim Dayanışması, sürecin en başından itibaren hukuki ve demokratik bir zeminde mücadele yürütmüştür. Ancak yargı organları, Gezi Direnişi'nin anayasal bir hak kullanımı olduğunu tescilleyen ve sanıklar hakkında defalarca beraat kararı veren kendi içtihatlarını yok sayarak, hukukun evrensel ilkelerine aykırı bir biçimde, hiçbir somut delil ve gerekçe olmaksızın aynı suçlamalarla davayı yeniden gündeme getirmiş, davaları birleştirip ayırarak bir hukuk sorunu yaratmış ve nihayetinde 25 Nisan 2022 tarihli karar duruşmasında arkadaşlarımızı 18'er yıl hapis cezası ile mahkûm ederek tutuklamıştır.

Bu süreçte, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ÇED Danışma Kurulu Sekreteri Yük. Müh. Mimar Mücella Yapıcı ve Hakan

Altınay'ın tahliye edilmesinin ardından, halen cezaevinde tutulan Mimarlar Odası Hukuk Müşaviri Şerafettin Can Atalay ve Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi eski başkanı Dr. Tayfun Kahraman başta olmak üzere tüm Gezi Tutuklularının özgürlüklerine kavuşması, bu nöbetlerin vazgeçilmez ve ertelenemez amacıdır; zira arkadaşlarımız, kente, doğaya ve yaşama sahip çıkmanın bedelini ödemekte, meslek odalarının toplumsal muhalefetteki yerini ve bilimsel gerçekleri savunmanın onurunu temsil etmektedirler. Taksim Dayanışması bileşenleriyle birlikte, hukuksuzluğun hüküm sürdüğü bu karanlık tablo dağılana, Gezi'nin eşitlikçi ve özgürlükçü ruhu yargı önünde aklanana ve tutsak arkadaşlarımız aramıza dönene kadar, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak Adalet Nöbeti'ni bir vicdan, hukuk ve demokrasi mücadelesi olarak kesintisiz sürdüreceğimizin, tarihe ve kamuoyuna karşı en büyük sorumluluğumuz olduğu bilinmelidir.

tmmob mimarlar odası
istanbul büyükkent şubesi

ÖĞRENCİ TEMSİLCİSİ SEÇİMLERİ

18 Ocak 2025 Cumartesi, 14.00-17.00

YER: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

12

Meslek İçi Eğitim Çalışmaları

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, 1990'lı yılların başında yalnızca AutoCAD ile başlattığımız meslek içi eğitim programları, geçen yıllar içinde gelişerek ve çeşitlenerek 48. Çalışma Dönemi'nde de güçlü bir biçimde sürdürüldü.

Bu dönemde amacımız; mimar meslektaşlarımızın çağın teknolojik gelişmelerine paralel olarak kendilerini yenileyebilmeleri, uluslararası ölçekte kullanılan tasarım ve simülasyon yazılımlarına hâkim olmaları ve yapay zekâ destekli tasarım süreçlerine entegre olabilmeleridir.

Bu doğrultuda; Revit, Revit Advanced, 3Ds Max, SketchUp, AutoCAD, Adobe Photoshop, Rhino gibi bilgisayar destekli tasarım ve görselleştirme programlarında çok sayıda eğitim düzenlenmiş, alanında uzman eğitmenlerle hem mimarlar hem de mimarlık öğrencileri için nitelikli içerikler sunulmuştur.

Katılımcıların bilgi ve becerilerini toplumsal gereksinimlerle ilişkilendiren bir anlayışla yürütülen eğitimlerde, yalnızca teknik yetkinlik değil, mesleki sorumluluk bilincinin de güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM) koordinasyonunda yürütülen çalışmalarla, Enerji Kimlik Belgesi (EKB) ve D1 Temel Bina Akustiği Uzmanlığı, Bilirkişilik Temel ve Yenileme Eğitimi ve Kamulaştırma (Bilirkişilik Alt Uzmanlık Alanı) Eğitimi, Mimari Tasarımda Kaçış Yolu Düzenlemeleri, Tarihi ve Kültürel Yapılarda Keşif, Metraj ve İhale Dosyası Hazırlama, Alüminyum Giydirme Cephe Sistemleri; Terminoloji, performans, standart, şartname Temel Eğitimi ve Su Yalıtımı Eğitimi gibi sertifikalı programlar meslektaşlarımızın erişimine sunulmaya devam edilmiştir.

12.1. **Bilgisayar Destekli Tasarım Eğitimleri**

Alanında uzman eğitmenler tarafından yürütülen Bilgisayar Destekli Tasarım Eğitimleri, farklı disiplinlerden gelen katılımcıların yoğun ilgisiyle sürdürüldü. Eğitimler, yalnızca teknik bilgi aktarımını değil; aynı zamanda deneyim paylaşımını, meslekler arası etkileşimi ve güncel dijital üretim araçlarının tanıtımını da hedefledi. 48. Dönem boyunca gerçekleştirilen Temel Eğitimler, Modelleme ve Görselleştirme Eğitimleri ile BIM Temel Eğitimleri, katılımcılara sektördeki dijital dönüşüme uyum sağlama fırsatı sundu.

Öne çıkan eğitim başlıkları:
- Revit Temel Eğitimi
- Revit Advanced Eğitimi
- 3Ds Max Eğitimi
- SketchUp Eğitimi
- Adobe Photoshop ile Mimari Sunum Teknikleri
- AutoCAD Eğitimi
- Rhino Eğitimi

2024–2025 döneminde toplam 53 sınıf açılmış; 3Ds Max'ten Revit'e, AutoCAD' ten SketchUp'tan Photoshop'a kadar geniş bir yelpazede eğitimler düzenlenmiştir. Bu süreçte hem öğrenciler hem de profesyoneller, tasarım süreçlerini geliştirecek yeni beceriler kazanarak sektördeki yerlerini güçlendirmiştir.

Bilgisayar Destekli Tasarım Eğitimleri

3Ds Max Eğitimi
Süre: 48 Saat (6 Hafta) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 10

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	3ds Max Eğitimi	13 Şubat - 21 Mart 2024
2.	3ds Max Eğitimi	7 Mayıs - 13 Haziran 2024
3.	3ds Max Eğitimi	15 Ekim - 26 Kasım 2024
4.	3ds Max Eğitimi	03 Aralık 2024
5.	3ds Max Eğitimi	17 Aralık 2024 - 28 Ocak 2025
6.	3ds Max Eğitimi	4 Şubat - 13 Mart 2025
7.	3ds Max Eğitimi	29 Nisan - 17 Haziran 2025
8.	3ds Max Eğitimi	27 Eylül - 26 Ekim 2025
9.	3ds Max Eğitimi	29 Kasım - 28 Aralık 2025
10.	3ds Max Eğitimi	2 Aralık 2025 - 8 Ocak 2026

Revit Temel Eğitimi
Süre: 48 Saat (6 Hafta) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 19

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Revit Temel Eğitimi (Sabah Grubu)	17 Şubat - 31 Mart 2024
2.	Revit Temel Eğitimi (Öğle Grubu)	17 Şubat - 31 Mart 2024
3.	Revit Temel Eğitimi	2 Mart - 7 Nisan 2024
4.	Revit Temel Eğitimi	27 Nisan - 2 Haziran 2024
5.	Revit Temel Eğitimi	29 Haziran - 4 Ağustos 2024
6.	Revit Temel Eğitimi	20 Temmuz - 25 Ağustos 2024
7.	Revit Temel Eğitimi	7 Eylül - 13 Ekim 2024
8.	Revit Temel Eğitimi	14 Eylül - 20 Ekim 2024
9.	Revit Temel Eğitimi (Sabah Grubu)	9 Kasım - 15 Aralık 2024
10.	Revit Temel Eğitimi (Öğle Grubu)	9 Kasım - 15 Aralık 2024
11.	Revit Temel Eğitimi	28 Aralık 2024 - 2 Şubat 2025
12.	Revit Temel Eğitimi (Sabah Grubu)	17 Şubat - 31 Mart 2024
13.	Revit Temel Eğitimi (Öğle Grubu)	17 Şubat - 31 Mart 2024
14.	Revit Temel Eğitimi	1 Mart - 13 Nisan 2025
15.	Revit Temel Eğitimi	10 Mayıs - 23 Haziran 2025
16.	Revit Temel Eğitimi	5 Temmuz - 10 Ağustos 2025
17.	Revit Temel Eğitimi	20 Eylül - 19 Ekim 2025
18.	Revit Temel Eğitimi	8 Kasım - 14 Aralık 2025
19.	Revit Temel Eğitimi	3 Ocak - 8 Şubat 2026

Revit Advanced Eğitimi
Süre: 32 Saat (4 Hafta) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 9

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Revit Advanced Eğitimi	1 Mart - 13 Nisan 2024
2.	Revit Advanced Eğitimi	27 Nisan - 19 Mayıs 2024
3.	Revit Advanced Eğitimi	17 Mayıs - 8 Haziran 2024
4.	Revit Advanced Eğitimi	24 Ağustos - 15 Eylül 2024
5.	Revit Advanced Eğitimi	7 - 29 Eylül 2024
6.	Revit Advanced Eğitimi	28 Aralık 2024 - 19 Ocak 2025
7.	Revit Advanced Eğitimi	17 Mayıs - 8 Haziran 2025
8.	Revit Advanced Eğitimi	24 Ağustos - 15 Eylül 2025
9.	Revit Advanced Eğitimi	20 Aralık 2025 - 11 Ocak 2026

SketchUp Pro Eğitimi
Süre: 16 Saat (2 Hafta) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 10

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	SketchUp Pro Eğitimi	14 Şubat - 24 Mart 2024
2.	SketchUp Pro Eğitimi	17 Nisan - 26 Nisan 2024
3.	SketchUp Pro Eğitimi	08 Mayıs - 17 Mayıs 2024
4.	SketchUp Pro Eğitimi	16 Ekim - 25 Ekim 2024
5.	SketchUp Pro Eğitimi	20 Kasım - 29 Kasım 2024
6.	SketchUp Pro Eğitimi	18 Aralık - 27 Aralık 2024
7.	SketchUp Pro Eğitimi	5 Şubat 2025
8.	SketchUp Pro Eğitimi	2 Temmuz - 11 Temmuz 2025
9.	SketchUp Pro Eğitimi	1 Ekim - 10 Ekim 2025
10.	SketchUp Pro Eğitimi	10 Aralık - 19 Aralık 2025

Rhinoceros 3D Eğitimi
Süre: 28 Saat (6 Hafta) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 2

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Rhinoceros 3D Eğitimi	4 Ekim - 2 Kasım 2025
2.	Rhinoceros 3D Eğitimi	29 Kasım - 28 Aralık 2025

AutoCAD Eğitimi
Süre: 32 Saat (4 Hafta) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 1

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	AutoCAD Eğitimi	27 Eylül 2025

Photoshop (Mimari Sunum) Eğitimi
Süre: 24 Saat (3 Hafta) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 2

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Photoshop Eğitimi	27 Eylül 2025
2.	Photoshop Eğitimi	10 Aralık - 25 Aralık 2025

12.2. **SMGM Kapsamında Açılan Sertifikalı Eğitimler**

Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM) çatısı altında düzenlenen sertifikalı eğitimler, mimarlık ve mühendislik disiplinlerinin güncel gereksinimlerine yanıt verecek biçimde yapılandırılmıştır. 2024–2025 döneminde Enerji Kimlik Belgesi (EKB), D1 Temel Bina Akustiği Uzmanlığı Bilirkişilik Temel ve Yenileme Eğitimi, Kamulaştırma Bilirkişilik Alt Uzmanlık Alanı Eğitimi, Mimari Tasarımda Kaçış Yolu Düzenlemeleri, Tarihi ve Kültürel Yapılarda Keşif, Metraj ve İhale Dosyası Hazırlama, Alüminyum Giydirme Cephe Sistemleri; Terminoloji, Performans, Standart, Şartname Temel Eğitimi ve Su Yalıtımı Eğitimi olmak üzere toplam 36 sınıf açılmıştır.

12.2.1. **Enerji Kimlik Belgesi (EKB) Eğitimi**

Enerji verimliliği ve sürdürülebilirlik ilkelerini mimarlık pratiğine kazandırmayı amaçlayan bu eğitimler, 24 saat (3 gün) süresince gerçekleştirilmiştir. 2024–2025 döneminde toplam 7 sınıf açılmış ve çok sayıda mimar ile mühendis bu programa katılmıştır.

Enerji Kimlik Belgesi (EKB) Uzmanlığı Eğitimi
Süre: 24 Saat (3 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 8

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	05 - 07 Nisan 2024
2.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	03 - 05 Mayıs 2024
3.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	27 - 29 Aralık 2024
4.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	14 - 16 Şubat 2025
5.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	14 - 16 Mart 2025
6.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	13 - 15 Haziran 2025
7.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	29 - 31 Ağustos 2025
8.	Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlığı Eğitimi	28 - 30 Kasım 2025

12.2.2. **D1 Temel Bina Akustiği Uzmanlığı Eğitimi**

72 saatlik (9 gün) yoğun bir programla yürütülen D1 Temel Bina Akustiği Eğitimi, mimari tasarım süreçlerinde akustik bilincin artırılmasını hedeflemiştir. 2024 ve 2025yıllarında toplam 2 sınıf açılmıştır.

D1 Temel Bina Akustiği Uzmanlığı Eğitimi
Süre: 72 Saat (9 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 2

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	D-1 Temel Bina Akustiği Eğitimi	21 Şubat 2025
2.	D-1 Temel Bina Akustiği Eğitimi	12 Aralık - 29 Aralık 2025

12.2.3. **Bilirkişilik Temel ve Yenileme Eğitimi**

754 sayılı Bilirkişilik Kanunu ve 03.08.2017 tarihli Bilirkişilik Yönetmeliği uyarınca, bilirkişilik başvurusu yapacak kişilerin “Bilirkişilik Temel Eğitimi”ne katılım belgesi alma zorunluluğu bulunmaktadır. 3 Mayıs 2025 tarihli yönetmelik değişikliği ile eğitim süreci yeniden düzenlenmiştir. Bilirkişilik Temel Eğitimi, 6754 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelik kapsamında zorunlu olup, 2025 yılında yapılan düzenleme ile TMMOB Mimarlar Odası SMGM koordinasyonunda yürütülmektedir. Eğitimler; temel eğitim 24 saat (12 saat teorik + 12 saat uygulamalı), Yenileme eğitimi 6 saat (4 saat teorik + 2 saat uygulamalı) olarak düzenlenir; hukukçu ve mimar eğitmenler tarafından verilir. 2024 ve 2025 yıllarında toplam15 eğitim sınıfı açılmıştır.

12.2.3.1. **Bilirkişilik Temel Eğitimi**

12 saati teorik ve 12 saati uygulamalı olmak üzere toplam 24 ders saatinden oluşmaktadır. Bilirkişilik Temel Eğitimi'nin 2 günlük teorik bölümü en az doktora düzeyinde akademik unvana sahip hukukçu eğitmenlerimiz, 2 günlük uygulama bölümü ise en az beş yıllık bilirkişilik deneyimi bulunan mimar eğitmenlerimiz tarafından yürütülmektedir.

Eğitimi tamamlayan katılımcılara SMGM tarafından 3 yıl geçerli "Katılım Belgesi" verilmektedir. 2024 ve 2026 yıllarında toplam13 temel eğitim sınıfı açılmıştır.

Bilirkişilik Temel Eğitimi
Süre: 24 Saat (4 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 13

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 1)	23 - 26 Haziran 2025
2.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 2)	10 - 13 Temmuz 2025
3.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 3)	16 - 19 Temmuz 2025
4.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 4)	24 - 27 Temmuz 2025
5.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 5)	31 Temmuz - 03 Ağustos 2025
6.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 6)	09 - 17 Ağustos 2025
7.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 7)	21 - 24 Ağustos 2025
8.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 8)	04 - 07 Eylül 2025
9.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 9)	18 - 21 Eylül 2025
10.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 10)	02 - 05 Ekim 2025
11.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 11)	18 - 26 Ekim 2025
12.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 12)	15 - 18 Kasım 2025
13.	Bilirkişilik Temel Eğitimi (Sınıf 13)	29 Kasım - 02 Aralık 2025

12.2.3.2. **Bilirkişilik Yenileme Eğitimi**

4 saati teorik ve 2 saati uygulamalı olmak üzere toplam 6 ders saatinden oluşmaktadır. Bilirkişilik Yenileme Eğitimi'nin 1 günlük teorik bölümü en az doktora düzeyinde akademik unvana sahip hukukçu eğitmenlerimiz, 1 günlük uygulama bölümü ise en az beş yıllık bilirkişilik deneyimi bulunan mimar eğitmenlerimiz tarafından yürütülmektedir. Eğitimi tamamlayan katılımcılara SMGM tarafından 3 yıl geçerli "Katılım Belgesi" verilmektedir. 2024 ve 2025 yıllarında toplam 2 yenileme eğitim sınıfı açılmıştır.

Bilirkişilik Yenileme Eğitimi
Süre: 6 Saat (1 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 2

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Bilirkişilik Yenileme Eğitimi	20 Temmuz 2025
2.	Bilirkişilik Yenileme Eğitimi	31 Ağustos 2025

12.2.4. **Kamulaştırma Bilirkişilik Alt Uzmanlık Alanı Eğitimi**

Bilirkişilik Yönetmeliği kapsamında tanımlanan gerekliliklere paralel olarak hazırlanan Kamulaştırma Eğitimi, 2 gün süren (16 saatlik) eğitimle tamamlanmıştır. 2024 ve 2025 yıllarında toplam 6 eğitim sınıfı açılmıştır.

Kamulaştırma Bilirkişilik Alt Uzmanlık Alanı Eğitimi
Süre: 16 Saat (2 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 6

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Kamulaştırma Eğitimi	17 - 18 Mayıs 2025
2.	Kamulaştırma Eğitimi	9 - 10 Ağustos 2025
3.	Kamulaştırma Eğitimi	16 - 17 Ağustos 2025

12.2.5. **Mimari Tasarımda Kaçış Yolu Düzenlemeleri Eğitimi**

Yangın güvenliğinde mimari tasarımı en çok etkileyen unsur kaçış yolu düzenlemeleridir. BYKHY'ye uygun çıkış sayısı, konumu, genişliği ve izin verilen kaçış mesafeleri doğru tasarlanmalıdır. 5 saat (1 gün) süresince gerçekleştirilmiştir.

Mimari Tasarımda Kaçış Yolu (Yangın) Düzenlemeleri
Süre: 5 Saat (1 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 1

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Mimari Tasarımda Kaçış Yolu (Yangın)	21 Eylül 2024

12.2.6. **Tarihi ve Kültürel Yapılarda Keşif, Metraj ve İhale Dosyası Hazırlama Eğitimi**

Eğitim; tarihi ve kültürel yapıların korunması kapsamında restorasyon proje yönetimi, mevzuatların yorumlanması, rapor ve sözleşmelerin hazırlanması, restorasyon ihaleleri, metraj–keşif–hakediş süreçleri ve eski eser birim fiyat analizlerini kapsamaktadır. 16 saat (2 gün) süresince gerçekleştirilmiştir.

Tarihi ve Kültürel Yapılarda Keşif, Metraj Hazırlama
Süre: 16 Saat (2 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 1

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Tarihi ve Kültürel Yapılarda Keşif, Metraj	14 Eylül 2024

12.2.7. **Alüminyum Giydirme Cephe Sistemleri; Terminoloji, Performans, Standart, Şartname Temel Eğitimi**

Eğitim, yapı sektöründe cephe sistemlerinin tasarım, üretim, montaj ve performans değerlendirme süreçlerine dair temel bilgiler sunar. Modern mimaride kullanılan cephe türleri, tasarım kriterleri, uygulama prensipleri, cam uygulamaları ve giydirme cephelerin temel performans konuları başlangıç düzeyinde anlatılmıştır. 2024 ve 2025 yıllarında toplam 2 eğitim sınıfı açılmıştır.

Süre: 16 Saat (2 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 2

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Alüminyum Giydirme Cephe Sistemleri	29 - 30 Haziran 2024
2.	Alüminyum Giydirme Cephe Sistemleri	25 - 26 Ocak 2025

12.2.8. **Su Yalıtımı Eğitimi**

Su yalıtımının tanımı, yapılara etkisi, dayanıklılık ve konfor açısından önemi ile ilgili mevzuat ve standartlara yönelik genel çerçeve aktarılmıştır.

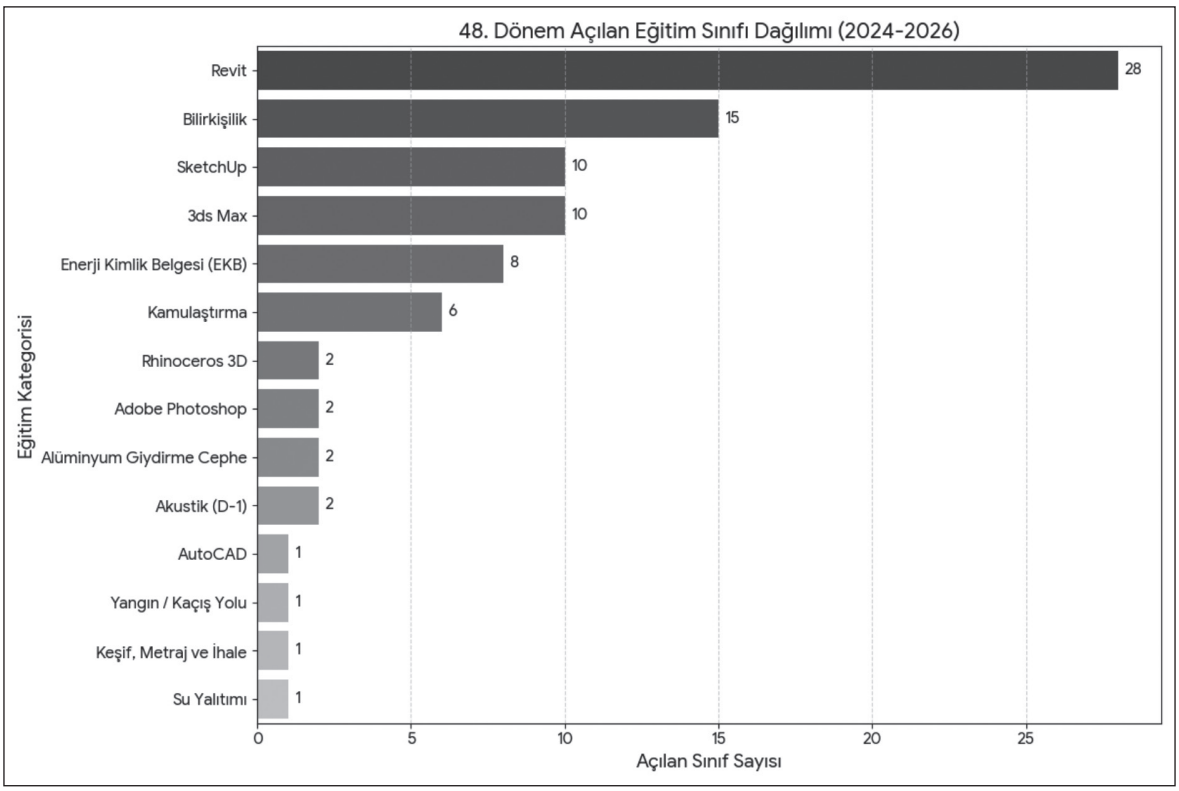
Süre: 3 Saat (1 Gün) | **Toplam Sınıf Sayısı:** 1

Sıra	Eğitim Adı	Tarih Aralığı
1.	Su Yalıtımı Eğitimi	5 Nisan 2025

Sonuç ve Değerlendirme

48. Çalışma Dönemi boyunca gerçekleştirilen eğitim çalışmaları, meslektaşların güncel teknolojilere uyumunu güçlendirmiş, bilgi paylaşımını artırmış ve toplumsal sorumluluk bilincini pekiştirmiştir. Şubemiz, gelecekte de teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek, dijital tasarım ve yapay zekâ odaklı eğitim altyapısını geliştirmeye; mesleki gelişimi desteklemeye devam edecektir.

Grafik 2. 48. Dönem Açılan Eğitim Sınıfı Dağılımı

Şiirler yazarım
basılmaz
basılacaklar ama
Bir mektup beklerim müjdeli
belki de öldüğüm gün gelir
mutlaka gelir ama
Ne devlet ne para
insanın emrinde dünya
belki yüz yıl sonra
olsun
mutlaka bu böyle olacak ama

13

Yayın Çalışmaları

13.1. Süreli ve Elektronik Yayınlar

13.1.1. **mimar.ist**

Şubemizin yayın organlarından mimarlık ve kent kültürü dergisi **mimar.ist**, İstanbul ağırlıklı olmak üzere mimarlık ve şehircilik gündemini, sorunlarını ve tartışmalarını çok yönlü olarak izleme, meslektaşlar ve ilgili alanlar arasında iletişimi güçlendirme, kuramsal alanda katkılar sağlama, uygulama alanında meslek ürünlerini tanıtma, eleştiriye açma amaçlarıyla 2001 yılından bu yana yayın yaşamını sürdürmektedir. 2013 yılından bu yana, dört aylık periyotlarla yılda üç sayı ve ortalama 112 sayfa olarak yayımlanmaktadır. Ocak 2026'da 84. sayısı yayımlanacaktır.

48. Dönemde mimar.ist dergisinin yayın politikası ve işleyişinde önemli bir değişiklik gerçekleştirilmiştir. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 48. Dönem Yönetim Kurulu ve Yayın Kurulu tarafından uzun süredir yürütülen tartışmalar ve değerlendirmeler sonucunda derginin güncel yayıncılık koşullarına uygun olarak yeniden yapılandırılması, akademik niteliğinin güçlendirilmesi, başvuran yazı sayısının ve niteliğinin artırılması, ulusal ve uluslararası indekslerde taranmasının sağlanması ve mesleki tartışmalara daha fazla katkı sunması amacıyla hakemli dergi statüsüne geçilmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda, 2025 Kış sayısı olan 82. Sayı, mimar.ist'in hakemli yayın modeline geçtiği ilk sayı olmuştur.

Bu dönüşüm kapsamında makale, araştırma ve deneme türündeki yazıların değerlendirilmesi JournalAgent hakemli dergi sistemi üzerinden yürütülmeye başlanmış; daha önce Yayın Kurulu tarafından gerçekleştirilen kör hakemlik süreci, sistem üzerinden çift taraflı kör hakemlik yöntemiyle sürdürülmüş; davetli yazılar, görüş, anma, haber-etkinlik ve kütüphane gibi bölümler ise hakem sürecine tabi olmaksızın dijital sisteme işlenerek yayın programına dâhil edilmiştir. Sistem değişikliğine paralel olarak, derginin ulusal ve uluslararası indekslerde taranabilmesine yönelik başvuru süreçleri başlatılmış; derginin kapak tasarımı, sayfa düzeni ve iç tasarımında da yeni yayın modeline uygun güncellemeler yapılmıştır.

48. Dönemde yayımlanan sayılar şu şekildedir:
Sistem değişikliği öncesinde yayımlanan sayılar:
79. Sayı – Yaz 2024
80. Sayı – Sonbahar 2024
81. Sayı – Sonbahar 2024

Bu sayılarda derginin yerleşik yapısı korunmuş; özel dosya konuları, kent ve mimarlık gündemine ilişkin makaleler, inceleme-eleştiri yazıları, söyleşiler ve projeler yer almıştır.

Sistem değişikliği sonrasında yayımlanan sayılar:
82. Sayı – Kış 2025 (Hakemli sisteme geçiş sayısı)
83. Sayı – Yaz 2025
84. Sayı – Güz 2025

Bu sayılar, derginin akademik niteliğini güçlendiren hakemli süreçle hazırlanmış; dosya konuları,

makaleler ve değerlendirme süreçleri JournalAgent sistemi üzerinden yürütülmüştür.

mimar.ist'in tüm sayılarının tam içeriği PDF formatında mimaristdergi.org ve mimarist.org/ mimar-ist adresi üzerinden yayımlanmaya devam etmekte; basılı versiyonunun dağıtımı ise önceki dönemlerde olduğu gibi üniversiteler, kütüphaneler, araştırma merkezleri ve ilgili kurumlara sınırlı protokol çerçevesinde sürdürülmektedir. Üyelerimiz dergiye şubemizden erişim sağlayabilmektedir.

48. Dönemde gerçekleştirilen bu sistem değişikliği, mimar.ist dergisinin içerik niteliğinin güçlendirilmesi, akademik görünürlüğünün artırılması ve mimarlık alanındaki güncel tartışma ve değerlendirmelere daha etkin katkı sunması açısından önemli bir adımı temsil etmektedir.

Derginin içeriği gerek kuramsal, bilimsel anlamda akademik alana, araştırmacılara destek vermek, gerekse kent, ülke ve dünyadaki mimarlık eserlerini tanıtmak ve eleştiriye açmak amacıyla her sayıda oluşturulan özel dosya konularıyla da desteklenmektedir. 48. dönemde hazırladığımız dosya konuları şunlardır:

- "Savaşlar Çağında Yıkım ve Mimarlık" (Sayı: 80, Yaz 2024, Dosya Editörü: Esra Akbalık)
- "Venedik Tüzüğü'nün 60. Yılında Korumanın Genişleyen Kapsamına İlkesel Metinler Üzerinden Bir Bakış" (Sayı 81, Sonbahar 2024, Dosya Editörleri: Koray Güler, Zeynep Eres)
- "Beykoz Dosyası" (Sayı 83, Yaz 2025, Dosya Editörleri: Gülşen Özaydın, A. Derin Öncel)
- "Hatırlanan Geçmişin İzinde: 1950'den Günümüze İstanbul'da Barınma Pratikleri" (Sayı 84, Güz 2025, Dosya Editörleri: Ebru Şevkin, İlke Alatlı, Yeşim Erdal)

Çalışma raporumuz yayıma hazırlanırken çalışmaları süren 85. sayımızın dosya konusu ise, Hale Gönül ve İnci Olgun editörlüğünde, "İstanbul'da Dönüşümün Konut Mimarlığı" olacak.

86. sayı için (Bahar 2026), 85. sayı dosyasının devamı niteliğinde bir çalışma yapılması önerisi mimar.ist Dergi Yayın Kurulu üyelerince uygun bulundu.

Dosya konuları dışında; *Haber/Etkinlik, Kütüphane, Anma, Görüş, Tasarım, İnceleme, Eleştiri/ Kuram, Proje/Profil, Eğitim, Ekoloji, Farklı* İnsanlık *Durumları, Kent/Planlama, Kent Arkeolojisi, Uygulama, Yapı Fiziği/ Malzeme/Detay* konu başlıklarındaki makale ve söyleşilere de yine her sayıda yer verilmeye çalışılmıştır.

mimar. ist'in bütün sayılarının tam içeriği PDF formatında şubemizin web sitesinden yayımlanmaya devam etmektedir (http://www.mimarist.org/ mimar-ist/).

13.1.2. **Mimarlara Mektup**

Mimarlara Mektup, gündemi takip eden ve Oda çalışmalarını duyuran ve aylık periyotlarla yayınlanan, şubemiz haber bültenidir.

İlk sayısı Mayıs 1991 tarihinde basılmış olup bugüne dek 310 sayı yayınlanmıştır. Üyelerimiz, *Mimarlara Mektup*'un pdf formatına mimarist.org üzerinden erişim sağlayabilmektedir. Ayrıca, 2003-2026 yılları arasında basılmış olan *Mimar-*

lara Mektup sayılarına, mobil cihazlar için daha konforlu okuma imkânı sağlayan epub, yani dijital yayın biçimine yine mimarist.org üzerinden erişilebilmektedir. Düzenli olarak Mimarlar Odası birimlerine, meslek odaları ve STK'lara protokol ile sınırlı şekilde dağıtımı gerçekleştirilmektedir.

Mimarlara Mektup büyük ölçüde iletişimi güçlendirmek, meslektaşlar arasında önemli konu, tartışma başlıklarını yaygınlaştırmak ve Oda'ya ilişkin haberleri paylaşma amacını karşılamaktadır. Bültende yer alan tüm yazı, haber ve fotoğrafların web sitesinde yayımlanması da sürdürülmüş, tüm içeriklerin web sitesine yönlendirmesi sağlanmıştır.

13.1.3. **www.mimarist.org**

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin resmî web sitesi olarak yayın faaliyetini sürdüren mimarist.org, meslektaşlarımızın güncel mimarlık haberlerine, basın açıklamalarına, Oda etkinliklerine, yarışmalara, mesleki mevzuata ve komite-komisyon çalışmalarının raporları gibi belgelere kolayca ulaşabilmesinin dijital aracıdır.

Fotoğraf galerileri ve her yıl düzenlenen oda etkinliklerinin fotoğraflarına ulaşabilmenin yanı sıra, kurumsal yarışmaların sonuçları da site kullanıcılarıyla paylaşılmaktadır.

Odamızın süreli ve süresiz yayınlarının pdf formatını inceleme ve indirme imkânı sunan mimarist.org, 'Dijital Yayınlar' kategorisiyle yayınlarımıza EPUB formatında ulaşılmasını mümkün kılıyor.

Uluslararası Sayısal Yayıncılık Forumu tarafından e-kitap standardı olarak ilan edilen, gömülü cihazlarda ve bilgisayarlarda kullanılmak üzere geliştirilmiş bir dosya biçimi olan EPUB ya da tam adıyla Electronic Publication formatındaki yayınlarımıza ulaşabilmek için mimarist.org ana sayfasında yer alan 'Dijital Yayınlar' başlığına tıklamak yeterli.

13.1.3.1. **yarismo.org**

2018 yılından bu yana yayında olan yarismo.org web sitesi ve bağlı platformlar arşiv, detaylı arama ve bilgi paylaşımı özellikleriyle Yarışmalar Komitesi çalışmaları için olduğu kadar katılımcılar için de pratiklik kazandıran, duyuruların geniş kitlelere ulaşmasını sağlayan bir site haline gelmiştir. yarismo.org arşivi üzerinden yarışmayı düzenleyen idareye, yarışmanın yerine, yarışma türüne, yarışmanın seçici kuruluna, yarışmanın yılına, yarışma sonuçlanmış ise ödül sahiplerine ait bilgilere ulaşmak ve bu bilgilere göre arama yapmak mümkündür. Yarışmanın düzenlendiği iller, yarışmayı düzenleyen idareler, yarışmalarda görev almış jüri üyeleri, raportörler ve danışmanlar, yarışmaların türü ve tipiyle ilgili istatistiksel verilere de ulaşmak mümkündür.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, yarismo.org web sitesinin içeriğinin zenginleşmesi için çalışmalarına devam edecektir.

13.1.3.2. **mimar-is.org**

Web sitemiz mimarist.org üzerinden yönlendirilen, uzantı adresi girilerek de ulaşılabilen İş-Eleman Arayanlar Sayfası, www.mimar-is.org olarak iş ya da çalışan arayışı süren meslektaşlarımıza hizmet vermeyi amaçlayan platformumuz, Türkiye İş Kurumu tarafından, TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezine gönderilen yazı gereğince, www.mimar-is.org web sitemizin faaliyetlerine geçici olarak ara verilmek durumunda kalınmıştır. Gelen yazıda; "4857 sayılı İş Kanunu'nun "İş ve

İşçi Bulmaya Aracılık" başlıklı 90. Maddesi ile; "İş arayanların elverişli oldukları işlere yerleştirilmeleri ve çeşitli işler için uygun işçiler bulunmasına aracılık görevi, Türkiye İş Kurumu ve bu hususta izin verilen özel istihdam bürolarınca yerine getirilir." düzenlemesi getirilmiştir. Söz konusu düzenlemeler uyarınca iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyeti kanunen yalnız Türkiye İş Kurumu ve Kurum tarafından izin verilerek yetkilendirilen istihdam bürolarına verilmiştir. Meslek kuruluşları tarafından; web sayfaları, sosyal medya hesapları başta olmak üzere, iş ve işçi arayanlara ilişkin ilanların yayınlanması söz konusu düzenlemeler uyarınca yasal değildir."

Bilgilendirmesi yapılmıştır…

13.1.4. **Mimarist.tv**

Günlük iş yoğunlukları nedeniyle Oda etkinliklerine katılamayan mimarların, araştırma yapmak isteyen akademisyen ve öğrencilerin yararlanabilmesi, mimarlık kültürüne katkıda bulunmak için etkinlik çekimlerinin yüklendiği www.mimarist.tv; hizmet vermeye devam etmektedir. Mimarist.tv üzerinden basın açıklamaları ve etkinliklerin yayın arşivine kolayca ulaşılabilir.

Ayrıca mimarist.tv üzerinden bazı etkinlikler canlı yayınlanmaktadır. Bugüne dek canlı yayın ile aktardığımız ve yayın arşivinde bulunan "Kentsel Arkeoloji Çalıştayı", "Mimarlık Semineri", "Ayın Konuğu Programı" kapsamında gerçekleştirilen buluşmalar, "Mimarlar Deneyimlerini Paylaşıyor: Cumartesi Buluşmaları", "Mimarlar Kitaplarını Anlatıyor", "Mimarlık ve Eğitim Kurultayı", "İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali", "Anma Programları", "SMGM Seminerleri", "Cumhuriyetin Yüzüncü Yılında İstanbul – Mimarlık ve Yerleşme Kültürü Sempozyumu", "7. Ulusal Mimari Koruma Proje ve Uygulamaları Sempozyumu" gibi başlıca etkinliklerimizin yanı sıra gerçekleştirilen basın açıklamaları ve toplantıları, forum, sempozyum gibi diğer etkinlikler mimarist.tv üzerinde izlenebilmektedir.

13.1.5. **Sosyal Medya Kurumsal İletişim Faaliyetleri**

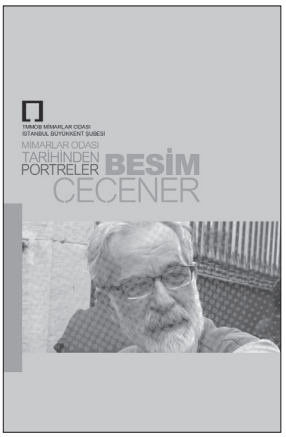
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin sosyal medya kanalları üzerinden yürüttüğü çalışmanın facebook ağı @istanbulmimarlarodasi kullanıcı adıyla paylaşımlarını sürdürmektedir. mimarist.org adresi üzerinden kamuoyuyla paylaşılan açıklamaların ve etkinliklerin duyurulduğu aktif bir dijital medya aracı olan hesabın, rapor tarihi itibariyle 13 bin takipçisi bulunmaktadır. Sayfanın ziyaret ve okunma sayısı ortalaması alınarak oluşturulan istatistiklere göre sayfanın organik erişim sayısı 9 bin 193'tür. X platformunda 2015 yılında @mimarist_org kullanıcı adıyla başlayan çalışma, etkileşim rakamları düşünüldüğünde önemli bir erişim seviyesine ulaşmıştır. Ocak 2026 itibariyle 5663 takipçisi olan hesap, Oda duyurularının yanı sıra ortak etkinlik ve mücadelelerin kampanya düzeyinde sürdürülmesine katkı sağlamaktadır.

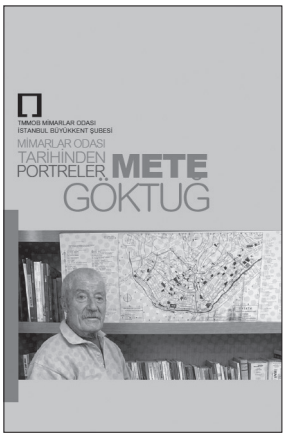
Ortak ve kurumsal etkinliklerimizin mimarist.tv aracılığıyla yayınlanan video kayıtları, 'Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi' adıyla YouTube kanalımızda yayınlanmaya devam etmektedir.

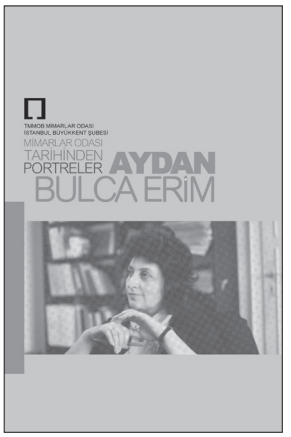
Sosyal medyada fotoğraf ve video paylaşma uygulaması olarak yaygın kullanım alanına sahip Instagram'da @istanbulmimarlarodasi kullanıcı adıyla paylaşımları süren hesabımızın Ocak 2026 itibariyle 16.443 takipçisi bulunmaktadır.

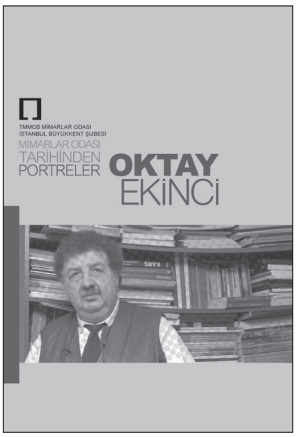
2026-2028 dönemi için yeni medya alanındaki çalışmaların genişletilmesi, bu yol ile hedeflenen erişim kitlesine ulaşılması amaçlanmaktadır.

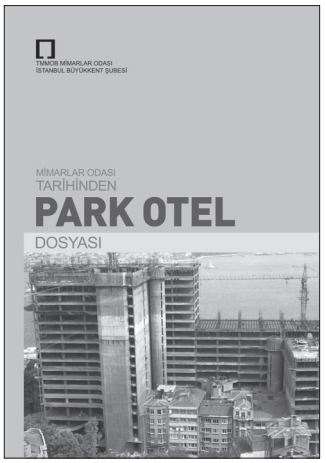
13.2. Süresiz Yayınlar

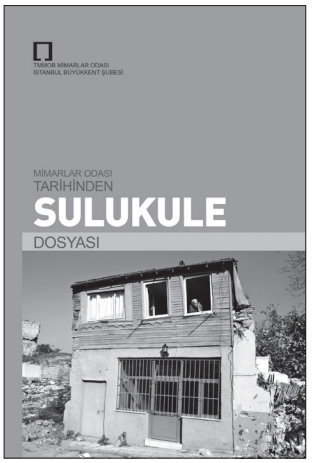

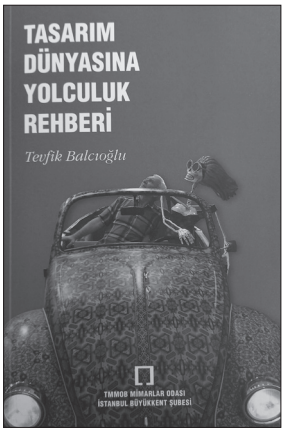

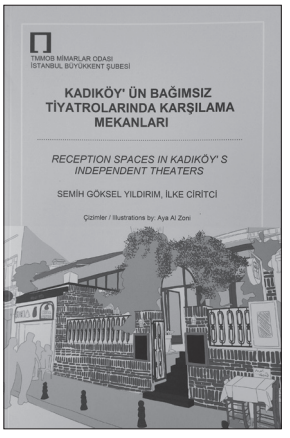

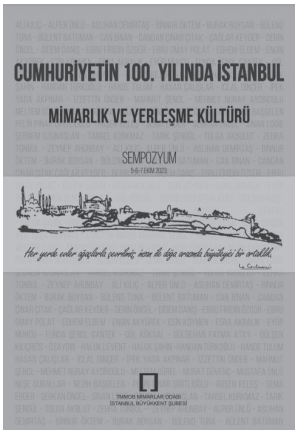

13.2.1. **TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler:** ***Besim Çeçener***

Dizi Editörü: Bülend Tuna; Yayına Hazırlayanlar: Bülend Tuna, Cevad Özdil; Tasarım Uygulama: Ebru Laçin Kilci; Kapak Tasarımı: Nilgün Kara Babacan; Kasım 2024, Türkçe, 437 sayfa.

Mimarlığa farklı yönleriyle katkı yapmış, iz bırakmış meslek büyüklerimizle sürdürülen "Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" dizisinde Besim Çeçener kitabıyla karşınızdayız. Besim Çeçener'le yakın beraberliği olan, hayatının değişik dönemlerinde kendisine değmiş, birlikte bir şeyler paylaşmış farklı isimlerin anı ve düşüncelerini aktaran bu kitaba bir giriş niteliğindeki yazıları onu daha yakından tanımamızı sağlıyor.

Arşivimizde bulunan Şener Özler'in kendisiyle yaptığı ve yayına dönüşmemiş bir söyleşinin yanı sıra, her zaman eşinin yanında olmuş, uzun yıllar her çalışmasına katkıda bulunmuş, birlikte emek vermiş meslektaşımız Engin Çeçener'le de bir söyleşi yapmak, onun emeklerini de böylesi bir potaya eklemek istedik. Besim Çeçener'in farklı zamanlarda kendi çalışma yaşamının ayrıntılarını, özellikle Koruma Kurulu yıllarında karşılaştığı sıkıntıları aktardığı yazıları var elimizde. Bunlardan özellikle kendi ifadeleriyle oluşan bir derlemeyi de ekledik. Anlatılarda yer yer tekrarlar olsa da her bir metin bir başka detaya odaklandığı için tablonun bütünlüğü açısından önemli diye düşündük.

Hayli üretken bir yazar olarak Besim Çeçener'in bir kısmı kitaplaşmış, bir kısmı dergilerde yer alan külliyatının dökümünü yapmak bile başlı başına bir çalışma gerektiriyordu. Özellikle Mimarlar Odası yayınlarında yer alan ve daha önceki kitaplarında yayımlanmayan yazılarını derlemeyi ve okurlara daha kolay ulaşılabilir olmasını hedefledik. Farklı yıllara yayılan dostluklarıyla birlikte yaşamının son demlerinde mutlu günler geçirdiği Yalova Çukurköy izlenimleri, bu özel anlardan aktarılan görseller, Mimarlar Odası Yıldız Dış Karakol binasında açılan sergisindekiler ve diğer resimlerinden oluşan bir seçki kitabımızın albüm bölümünde yer alıyor.

Geçmişten geleceğe neler aktarabileceğimizi, her birimizin farklı ortamlarda, birikimlerimizle, farklı beraberliklerdeki birikimlerimiz ve deneyimlerimizle neler yapabildiğimizi, bunları nasıl derleyebileceğimizi, nasıl anlamlı kılabileceğimizi düşünüyor, "Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" dizisini bu çerçevede geliştirmeye çalışıyoruz. Besim Çeçener kitabının iyi bir örnek oluşturduğu kanısındayız.

13.2.2. **TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler:** ***Mete Göktuğ***

Dizi Editörü ve Yayına Hazırlayan: Bülend Tuna; Tasarım Uygulama: Nazmi Aslan, Kapak Tasarımı: Nilgün Kara Babacan, Nisan 2025, Türkçe, 208 sayfa.

Mimarlığa farklı yönleriyle katkı yapmış, iz bırakmış meslek büyüklerimizle sürdürülen "Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" dizisinde Mete Göktuğ kitabıyla karşınızdayız. Mete Göktuğ'la yakın beraberliği olan, hayatının değişik dönemlerinde kendisine değmiş, birlikte bir şeyler paylaşmış farklı isimlerin anı ve düşüncelerini aktaran bu kitaba bir giriş niteliğindeki yazıları onu daha yakından tanımamızı sağlıyor. Mete Göktuğ'la farklı zamanlarda iki ayrı söyleşi gerçekleştirdik. Her iki söyleşide de yakın dostu Refael Avidor yanımızdaydı ve ortama katkı sağladı.

Mete Göktuğ için bir Galata âşığı diyebiliriz. İstanbul'un benzersiz bir bölgesi olan Galata üzerine yoğunlaşması, bu alandaki bilgi birikimini cömertçe paylaşması, semtin önemini, potansiyelini, başta orada yaşayanlar, duyarlı kentiler, mimarlık öğrencilerine ısrarla aktarması, bu yönde semt örgütlenmesine gayret etmesi, öncülük yapması, herkeste bir farkındalık yaratması uğruna gösterdiği çabalar hafızalarımızda yer etti.

Mete Göktuğ ODTÜ'nün ilk öğrencilerinden, henüz şimdiki binaların ortada olmadığı, kent içinde barakalarda eğitim verildiği dönemlerde okula başlamış. Üstelik İstanbul'daki Güzel Sanatlar Akademisi'ni terk ederek ODTÜ'yü tercih etmiş.

Bunun nedenlerini, farklı bir eğitim arayışının ipuçlarını söyleşide bulacaksınız. ODTÜ'deki eğitim ortamıyla ilgili ilginç paylaşımları oldu. Bu arayışın kendisini yönlendirdiği, farklı kültürleri, ülkeleri, insanları tanıma tutkusu ile gerçekleştirdiği bir tür dünya turunun izlerini de burada aktarmaya gayret ettik. Seyahatlerinde yanında gezdirdiği eskiz defterine işlediği izlenimlerini ilk

defa görme fırsatım oldu, eminim siz de beğeneceksinizdir.

Mete Göktuğ öncelikle plancı olduğunu ısrarla vurguluyor, bu konuda yaptıkları çalışmaları, İstanbul Nâzım Plan Bürosu deneyimini aktardığı satırlar oldukça değerli. İstanbul gibi tarihi bir kentte, farklı kültürlerin izlerinin katmanlaşarak günümüze kadar geldiği bir ortamda plancının, mimarın sorumluluğunu hissetmesinin önemi açık.

Galata bölgesinin tarihi üzerinde yapılan çalışmaları aktarması, bölgedeki kültür varlıklarının farkına varılmasını ısrarla vurgulaması örnek alınası bir mücadele geleneğinin ürünü olarak görülüyor.

13.2.3. **TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler:** ***Aydan Bulca Erim***

Dizi Editörü: H. Bülend Tuna; Derleyen: Çetin Ünalın; Kapak Tasarımı: Nilgün Kara Babacan; Grafik Tasarım: Ebru Laçin Kilci, Nilgün Kara Babacan; Grafik Uygulama: Nilgün Kara Babacan; Eylül 2025, Türkçe, 192 sayfa.

"Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" dizisinde Aydan Bulca Erim kitabıyla karşınızdayız. Kendisi hayattayken başlayan bu çalışmanın sonlandığını ve kitabın yayınlandığını ne yazık ki göremedi.

Çetin Ünalın bu kitabın derlenmesi sürecinde Aydan Erim'le çok yakın çalışma yürüttü, sözlü tarih görüşmelerini birlikte gerçekleştirdiler. Arşivinin derlenmesi, fotoğraflarının seçilmesi gibi pek çok işin üstesinden gelinebilmesi böylesi bir yakın ilişkinin sağlanmasıyla ve yoğun bir emekle olabildi.

Kendisini tanıyanların ortaklaşa benimsediği haliyle Aydan Ablamızla yakın beraberliği olan, hayatının değişik dönemlerinde kendisine değmiş, birlikte bir şeyler paylaşmış isimlerin anı ve düşüncelerini aktaran yazıları onu daha yakından tanımamızı sağlıyor.

Aydan Bulca Erim ODTÜ'nün ilk öğrencilerinden, henüz şimdiki binaların ortada olmadığı, kent içinde barakalarda eğitim verildiği dönemlerde okula başlamış. O dönemlere ilişkin aktardıkları eğitim tarihimizle ilgili önemli bilgiler içeriyor.

Bu dizideki kitaplarda meslek büyüklerimizle ilgili anlatımlarda yetiştikleri aile ortamlarını, mimarlığı tercih etmelerinin nedenlerini, okul yıllarındaki anılarını aktarmalarını özellikle istiyor, bunların dönem atmosferinin canlı tasvirleri olduklarını düşünüyoruz. Aydan Bulca Erim söz konusu olunca aile şeceresinin daha detaylı yer alması kaçınılmaz oldu. Kitapta yer verdiğimiz özet bilgilerden nasıl bir ortamda yetiştiğini görüyoruz, aile çevresinde yer alan şahısların Cumhuriyet tarihiyle özdeş kişilikleri hikâyeyi ilginçleştiriyor.

Kitapta okul sonrası meslek ortamındaki çalışmaları detaylı bir şekilde aktarılıyor. Özellikle 1960'ların ikinci yarısından itibaren meslek örgütlerinde gözlenen değişim sürecindeki katkısı önemli.

Aydan Bulca Erim "Mimarlar Odası Toplum Hizmetinde" sloganını daha belirgin bir şekilde kullanılır olduğu dönemin yöneticilerinden. 12 Mart askeri müdahalesinin hemen ertesinde Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'nun Şaban Ormanlar başkanlığındaki yönetimlerinde yer alıyor. Mimarlar Odası tarihinin ülkenin siyasi tarihiyle paralel okunması gerekliliği burada tekrar karşımıza çıkıyor.

13.2.4. **TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Portreler:** ***Oktay Ekinci***

Dizi Editörü: H. Bülend Tuna; Kapak Tasarımı: Nilgün Kara Babacan; Grafik Tasarım: Ebru Laçin Kilci, Nilgün Kara Babacan; Grafik Uygulama: Nilgün Kara Babacan; Ekim 2025, Türkçe, 272 sayfa.

Mimarlık mesleğine katkı yapmış, Mimarlar Odası'nın çalışmalarında iz bırakmış meslektaşlarımızla sürdürülen "Mimarlar Odası Tarihinden Portreler" dizisinde Oktay Ekinci kitabıyla karşınızdayız.

Oktay Ekinci'nin zamansız kaybı hepimiz için derin bir üzüntü kaynağı olmuştu. Ölümünün birinci yıldönümünde gerçekleştirilen anma programında, dostları, yakınları henüz acısı ve hatırası canlı iken duygularını aktarmışlardı. Anma programına katılan ve şu anda bir kısmı hayatta olmayan dostlarının, meslektaşlarının sunuşların da içinde yer alacağı bir derlemenin "Portreler" dizisi kapsamında yapılması gündeme gelmişti,

ancak ne yazık ki gerçekleşmesi zaman aldı. Şimdi o programda konuşulanların da yer aldığı bir derlemeyi sunuyoruz.

Oktay Ekinci'nin çok yönlü çalışma hayatında kendisine değen, farklı ortamlarda bir arada bulunmuş kişilerden yeni değerlendirme yazıları almak istedik. Ailesi ve aile yakınlarının yanı sıra Oda çalışmalarında birlikte yer almış meslektaşlarımızdan yazılar istedik, fotoğraflarla birlikte aktardıkları anıları, değerlendirmeleri önemli bir belge niteliğinde. Muğla Oktay'ın hayatında çok başka bir yer tutuyordu, oradaki çalışmalarını aktarabilecek isimlere ulaşmaya çalıştık. Yıllarca Cumhuriyet gazetesinde köşe yazıları yazdı, birlikte aynı ortamlarda çalışan gazeteci ve yazarlardan görüşlerini aldık. Koruma kurullarında üyeliği sırasında birlikte olan meslektaşlarımızdan anılarını paylaşmalarını istedik. Kuruluşunda önemli katkısı olduğu, ölümüne kadar Danışma Kurulu üyeliğini sürdürdüğü Tarihi Kentler Birliği çerçevesinde yakından tanıklıkları olan isimler duygularını paylaştıkları metinlerle kitaba katkı yaptılar. ÇEKÜL Vakfı Başkanı ve Tarihi Kentler Birliği Danışma Kurulu üyesi değerli hocamız Prof. Dr. Metin Sözen belki de yaşamının en son yazısını Oktay Ekinci için yazdı.

Oktay Ekinci üretken bir yazardı, değişik ortamda yazdıklarını zamanında kitaplaştırmıştı. Bazısını artık sahaflarda bulabileceğimiz kitaplarının tam listesini ekledik. Yeğeni İpek Yezdani'nin derlediği "Hayat Hikâyesi" Oktay Ekinci'nin çok yönlü yaşamını çok güzel aktarıyor. Farklı dönemlerdeki etkinliklerden fotoğraflarla Oktay Ekinci albümü kitabımızın sonunda yer alıyor.

13.2.5. **TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden *Park Otel* Dosyası**

TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden Park Otel Dosyası; Dizi Editörü ve Yayına Hazırlayan: H. Bülend Tuna; Park Otel Dosyası Çalışma Grubu: H. Bülend Tuna, Mehmet Bozkurt, Canan Coşkun; Tasarım Uygulama; Nilgün Kara Babacan; Kapak Tasarımı: Nilgün Kara Babacan; Mayıs 2025, Türkçe, 192 sayfa.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin çalışma programında yer alan bu dizinin Oda'nın tarihi ile ilgili bilgilerin, arşiv belgelerinin derlenerek değerlendirilmesi, gelecek kuşaklara sağlıklaştırılarak aktarılmasına katkı yapacağını düşünüyor ve önemsiyoruz. Mimarlar Odası'nın yıllar içerisinde duyarlı kentliler, kentli kuruluşları, farklı disiplinlerden akademisyenlerle birlikte geliştirdiği mücadele geleneğini sürdüren, idare hukuku çerçevesinde önemli kazanımları olan, geniş bilgi dağarcığına, böylesi kent sorunlarına nasıl yaklaşılması gerektiğini bilen, bu deneyime sahip kadrolarının birikimini önemsiyoruz ve bu bilginin geleceğe aktarılabilmesinin bir aracı olarak bu çalışmayı önemsiyoruz.

Şener Özler'in son günlerine kadar uğraş verdiği, sistemleştirmeye çalıştığı Oda arşivi, bugün "Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi" adını taşıyor. Oda'nın mücadele geleneğinin belgelerini derlemek, gelecek kuşaklara daha düzgün ve ulaşılabilir olarak aktarabilmek önemli bir hedefi olmuştu. Yeni dizi bu hedefi gerçekleştirmenin bir adımı oldu. "Park Otel Dosyası" ile ilgili belgeler, dava kayıtları, gazete kupürleri, koruma kurulu kararları, Oda belgeleri vb. dijital ortama aktarıldı, kitapta yer veremediğimiz belgelere araştırmacıların ulaşması mümkün hale geldi.Uzun yıllara dayanan Park Otel mücadelesi sürecinde katkısını esirgemeyen, bir kısmı da hayatta olmayan tüm kişi ve kuruluşları bu vesileyle selamlıyor, saygıyla anıyoruz.

Kitapta yer alan yazı ve belgelerden yerel yönetimlerin, partilerin, politikacıların, ilgili bakanlık görevlilerinin, hukukçuların, gazetecilerin, meslek kuruluşlarının, akademisyenlerin ve elbette kentlilerin konuya ilişkin farklı yaklaşımlarını sürecin ayrıntılarında izlemek mümkün. Bunların sadece geçmişte yaşananlar olarak değil, gelecekte olabileceklere hazır olmak anlamında da görmenin mümkün ve gerekli olduğunu düşünüyoruz. Geçmişten geleceğe neler aktarabileceğimizi, her birimizin farklı ortamlarda, birikimlerimizle, farklı beraberliklerdeki birikimlerimiz ve deneyimlerimizle neler yapabildiğimizi, bunları nasıl derleyebileceğimizi, nasıl anlamlı kılabileceğimizi düşünüyor, "Mimarlar Odası Tarihinden Dosyalar" dizisini bu çerçevede geliştirmeye çalışıyoruz. "Park Otel Dosyası" kitabının iyi bir örnek oluşturduğu kanısındayız.

13.2.6. **TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden *Sulukule* Dosyası**

Dizi Editörü: H. Bülend Tuna; Yayına Hazırlayanlar: H. Bülend Tuna, Yeşim Erdal; Sulukule Dosyası Çalışma Grubu: H. Bülend Tuna, Yeşim Erdal, Mücella Yapıcı, Mehmet Bozkurt, Rümeysa Kuduban; Tasarım Uygu-

lama: Nilgün Kara Babacan; Kapak Fotoğrafı: Nejla Osseiran; Kapak Tasarımı: Nilgün Kara Babacan; Temmuz 2025, Türkçe, 296 sayfa.

"TMMOB Mimarlar Odası Tarihinden" dizisinin ikinci ürünü olan "Sulukule Dosyası" kitabıyla karşınızdayız. Bu dizinin Oda'nın tarihi ile ilgili bilgilerin, arşiv belgelerinin derlenerek değerlendirilmesi, gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı yapacağını düşünüyor ve önemsiyoruz. Mimarlar Odası'nın yıllar içerisinde duyarlı kentliler, kentli kuruluşları, farklı disiplinlerden akademisyenlerle birlikte geliştirdiği mücadele geleneğini sürdüren, idare hukuku çerçevesinde önemli kazanımları olan, geniş bilgi dağarcığını, böylesi kent sorunlarına nasıl yaklaşılması gerektiğini bilen, bu deneyime sahip kadrolarının birikimini önemsiyoruz ve bu bilginin geleceğe aktarılabilmesinin bir aracı olarak bu çalışmayı yapıyoruz.

Kent mücadeleleri doğası gereği çok bileşenli bir beraberliği, ısrarlı ve bilinçli bir takibi gerektiriyor. Farklı davalarda kazanılan tecrübenin, planlama teknik bilgisinin çok önemli bir birikim sağladığını, ama her konunun kendi özelinde bir başka mücadele yöntemini gerekli kıldığını Sulukule'de yaşananlarda bir kez daha görmüş olduk. Sulukule olarak tanımlanan bölgenin yıkımına yol açan sürecin başından itibaren duyarlı çevrelerin harekete geçmesiyle, yaşayanlarla birlikte hukuk mücadelesine katkı verilmesinin yanı sıra çok yönlü destek programlarıyla yalnız olmadıklarını hissetmelerini sağlayan bir dayanışma örneği de gösterildi. Farklı disiplinlerden katkılar derlendi, yaratıcı mücadele örnekleri sergilendi.

Sulukule Roman Derneği Başkanı Şükrü Pündük ve Mücella Yapıcı ile gerçekleştirdiğimiz söyleşide yaşananlar tüm açıklığıyla gözler önüne serildi. Yüzlerce yıldır yaşadıkları bölgeden uzaklaştırılan halkın yaşadıkları travma farklı anlatılarda çok ayrıntılı dile getirildi. Mimar, şehir plancısı, sanat tarihçisi, müzikolog, sosyolog, arkeolog, fotoğraf sanatçısı gibi çok farklı disiplinlerden kişilerin süreçle ilgili yaşadıklarını aktardıkları yazılarına kitapta yer verdik. Böylesi bir kent mücadelesinin değişik açılardan irdelenmesinin bundan sonra yaşanacaklara örnek olabilecek ayrıntıların kayda geçirilmesini önemli bulduk.

Geçmişten geleceğe neler aktarabileceğimizi, her birimizin farklı ortamlarda, farklı beraberliklerdeki birikimlerimiz ve deneyimlerimizle neler yapabildiğimizi, bunları nasıl derleyebileceğimizi, nasıl anlamlı kılabileceğimizi düşünüyor, "Mimarlar Odası Tarihinden Dosyalar" dizisini bu çerçevede geliştirmeye çalışıyoruz. "Sulukule Dosyası" kitabının iyi bir örnek oluşturduğu kanısındayız.

13.2.7. **Tasarım Dünyasına Yolculuk Rehberi**

Tevfik Balcıoğlu, Grafik Tasarım ve Uygulama: Ebru Laçin Kilci, Mayıs 2024, Türkçe, 72 sayfa.

Tevfik Balcıoğlu'nun tasarım üzerine görüşlerini kendi aktarımıyla akademik dilden uzak rahat sözcük kullanımlarıyla kulağa da hoş gelen, ilgilenen herkes tarafından rahatça okunacak bir yazı tarzı hedefleyerek aktardığı kitap şu bölümlerden oluşuyor:
- Tasarım nedir? Hayatımıza bir sözcük girdi.
- Bir zamanlar tasar vardı.
- "Design" nerden çıktı?
- Tasarım kapsamı genişliyor.
- Bana göre.
- Tasarım motivasyonu.
- Tasarım alanlarının tanımları ve diğer faktörler.
- Son/uç gözlemler: tasarım dünyasına yolculuk rehberi için ilk taslak.

Kitap "Notlar" ve "Kaynaklar" bölümüyle tamamlanıyor.

13.2.8. **Türkiye'nin Deprem Gerçeği**

TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi ve Balıkesir, Bursa, Çanakkale, İstanbul Büyükkent, Kocaeli ve Sakarya Şubelerinin ortak yayını; Yayına hazırlayanlar: H. Bülend Tuna, Rümeysa Kuduban; Kapak Tasarım: Nilgün Kara Babacan; Grafik Tasarım ve Uygulama: Nilgün Kara Babacan; Temmuz 2025, Türkçe, 176 sayfa.

Kitap, 16 Ağustos 2024 tarihinde İstanbul Kadıköy'de gerçekleştirilen "17 Ağustos Depreminin 25. Yılında Marmara Bölgesinde Mimarlık, Planlama ve Afet Yönetimi" başlıklı sempozyumun bildirilerinden oluşuyor.

TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Zeynep Eres Özdoğan ve Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı'nın Sempozyumun açılışında yaptıkları konuşmalardan sonra oturumlardaki sunuşlar ve forum bölümündeki katkılar kitapta

yer alıyor. Kitabın sonunda sempozyumda dile getirilen tespitlerden hareketle oluşturulan sonuç bildirgesine yer verilmiş.

13.2.9. **Kadıköy'ün Bağımsız Tiyatrolarında Karşılama Mekânları**

Semih Göksel Yıldırım, İlke Ciritci; Çizimler: Aya Al Zoni, Grafik Tasarım ve Uygulama: Aya Al Zoni; Kapak Tasarım: Aya Al Zoni; Türkçe-İngilizce, Ekim 2025, İstanbul, 119 sayfa.

Tiyatro salonları, gerek sahne düzeni ve seyirci platformu, gerekse akustik ve görsel ihtiyaçlar açısından mimari tasarım anlamında özel mekânlardır. Bu kitapta mekânsal olarak salonların kendilerinden ziyade karşılama alanlarına odaklanılmaktadır. Bir tiyatro oyununa giderken, insanlar zihinlerindeki gündelik yaşama dair düşüncelerden uzaklaşarak, oyuna ve hayata dair başka düşüncelere dalmaktadır. Başka dünyaya dalma serüveni, oyunun doğrudan kendisinden veya oyundan beklentiden veyahut da karşılama alanının mekânsal özelliklerinden gerçekleşebilir. Aslında, oyunu beklerken, yaratıcı düşünceyi aktive eden bir süreç yaşanır. Bu çalışmanın hazırlanmasında benzer bir tecrübeden yola çıkarak, kent içi tiyatroların sokak ile yoğun ilişkisinden ilham alınmaktadır. Kitapta, bu adı konmamış, tanımlanmamış karşılama alanlarından yansımalar sunulmaktadır.

13.2.10. **Cumhuriyetin Yüzüncü Yılında İstanbul – Mimarlık ve Yerleşme Kültürü**

Cumhuriyetin Yüzüncü Yılında İstanbul – Mimarlık ve Yerleşme Kültürü Sempozyumu / 5-6-7 Ekim 2023, Bildirileri Kitabı, Kasım 2025, Editör: H. Bülend Tuna, Yardımcı Editör: Ekin Öztürk, Kapak Görseli: Le Corbusier, Kapak Tasarımı: Senanur Kevser Göksoy, Grafik Tasarım / Uygulama: Ebru Laçin Kilci, İstanbul, 506 sayfa.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak 5-6-7 Ekim 2023 tarihlerinde düzenlediğimiz "Cumhuriyetin Yüzüncü Yılında İstanbul – Mimarlık ve Yerleşme Kültürü" sempozyumunda çok katmanlı ve çok kültürlü bir kent olan İstanbul'un 100 yıllık serüveni; davet edilen konuşmacılar tarafından üç gün boyunca dokuz oturumda ve dört tematik konuşma platformunda derinlemesine ele alınmış olup büyük bir katılımcı kitlesi tarafından ilgiyle izlenmiş ve nitelikli tartışmalarla birlikte büyük bir katılımın sağlandığı görülmüştü. Sunulan bildiriler ve tematik konuşmalar derlenerek Mayıs 2024 tarihinde elektronik kitap olarak hazırlanmış ve web sayfasında okura iletilmişti. Şimdi basılı olarak yayımlandı. Cumhuriyetin 100. Yılı etkinlikleri kapsamında İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından düzenlenen sempozyumun Danışma Kurulu şu isimlerden oluşuyordu: Alper Ünlü, Bülend Tuna, Deniz İncedayı, Derin Öncel, Ebru Omay Polat, Esin Köymen, Esra Akbalık, Gül Cephanecigil, Gülşen Özaydın, İsmail Doğanyılmaz, Özden Kaya, Tansel Korkmaz, Zeynep Ahunbay, Zeynep Eres.

13.2.11. **Kent Düşleri Atölyesi XVII / Mimarlık ve Sınır**

17. Kent Düşleri Atölyesi kapsamında, "Mimarlık ve Sınır" teması çerçevesinde yürütülen üretimlerin kitaplaştırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Atölye sürecinde öğrenciler ve koordinatörler tarafından üretilen metinler, görsel çalışmalar ve

değerlendirmeler bir araya getirilerek kapsamlı bir yayın hazırlanmış olup, çalışma grafik tasarım aşamasındadır.

Söz konusu çalışma, Kent Düşleri Atölyeleri'nin birikimini görünür kılmak, atölye sürecinde geliştirilen düşünsel ve mekânsal tartışmaları kalıcı hale getirmek ve mimarlık ortamı ile paylaşmak amacıyla e-kitap formatında yayımlanacaktır.

13.2.12. **Kent Düşleri Atölyesi XVIII / Kolektif Bellek ve Meydanlar**

18. Kent Düşleri Atölyesi kapsamında "Kolektif Bellek ve Meydanlar" teması doğrultusunda gerçekleştirilen atölye çalışmalarının yayın haline getirilmesine yönelik süreç sürdürülmektedir.

Atölye boyunca öğrenciler ve koordinatörlerin katkılarıyla üretilen yazılı ve görsel içerikler ile değerlendirme metinleri bir araya getirilerek bütüncül bir yayın oluşturulmuş, söz konusu çalışma grafik tasarım aşamasına geçmiştir.

KENTSEL
YENİLEME / DÖNÜŞÜM
UYGULAMALARI SÜRECİ
seminer dizisi
Kentsel Dönüşüm Mevzuatına
Barınma Hakkı Perspektifinden Bir Bakış
Pelin Pınar Giritlioğlu
İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Pelin Pınar GİRİTLİOĞLU
Yük. Müh. Mim. Mücella YAPICI
Prof. Dr. Şevkiye Şenel TÜRK
Ceyhun OLGUN
KENTSEL YENİLEME / DÖNÜŞÜM
UYGULAMALARI SÜRECİ
seminer dizisi
16-17-18 Eylül 2024
TMMOB MİMARLAR ODASI
İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

14

Mimarlar Odası Üye Hizmetlerinde Dijitalleşme

"MİMAR MOBİL" İLE HANGİ İŞLEMLERİ YAPABİLİRİM

?

tmmob mimarlar odası
istanbul büyükkent şubesi

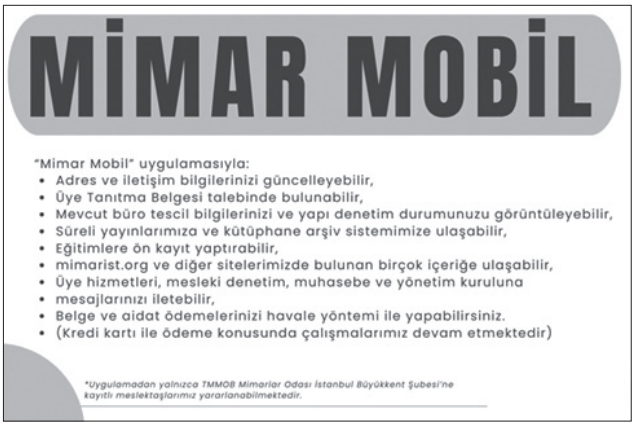
14.1. “Mimar Mobil” Uygulaması

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; üye ilişkilerimizi geliştirmek, Odamızın üyelerine verdiği hizmetleri kolaylaştırmak ve değişen üye profilimizin ihtiyaç ve taleplerini karşılayabilmek amacıyla 2018 yılı sonunda çalışmalarını başlattığımız ve Şubat 2020 tarihinden itibaren uygulanmasına başlanan “Mimar Mobil” uygulamamız hizmet üretmeye devam ediyor.

Üyelerimiz “Mimar Mobil” uygulamasıyla; adres ve iletişim bilgilerini güncelleyebilir, Üye Tanıtma Belgesi talebinde bulunabilir, mevcut büro tescil bilgilerini ve yapı denetim durumu görüntüleyebilir, üye hizmetleri, mesleki denetim, muhasebe ve yönetim kuruluna mesajlarını iletebilirler.

Mimar Mobil uygulaması ile önümüzdeki günlerde, meslektaşlarımızla daha interaktif ilişkiler kurmayı, onların da katkılarıyla günün ve güncelin iletişim, eğitim, etkinlik biçimlerini de kullanmayı, üye işlemleri ve mesleki denetime ilişkin tüm hizmetleri Mimar Mobil üzerinden de vermeyi hedefliyoruz.

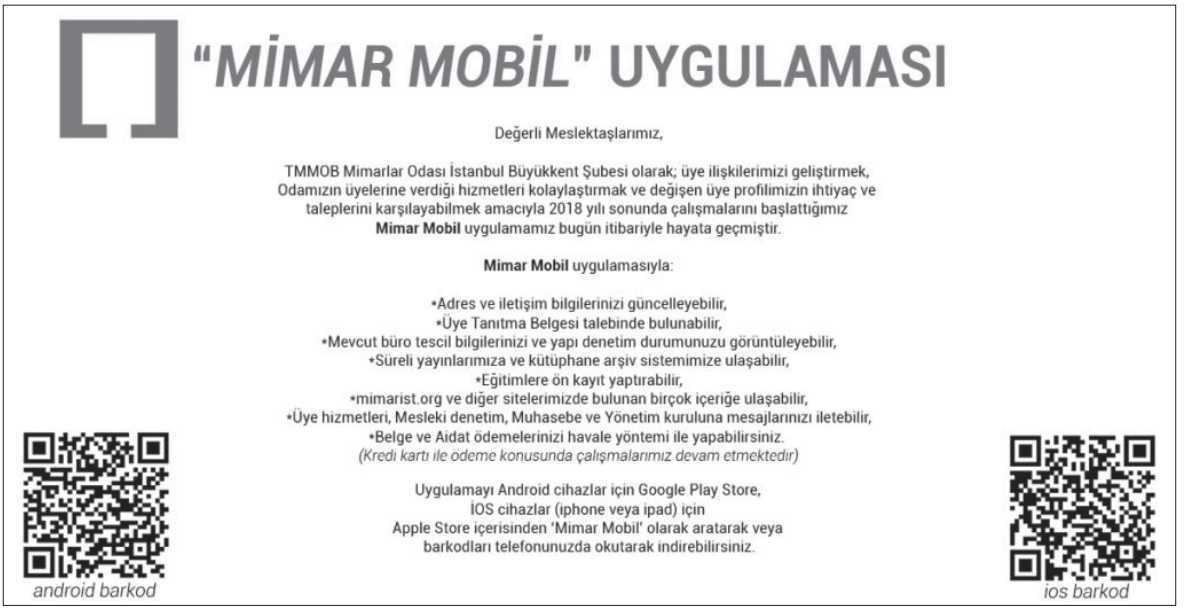
Uygulama, Android cihazlar için Google Play Store, İOS cihazlar (iphone veya ipad) için Apple Store içerisinden “Mimar Mobil” olarak aratılarak veya barkodun telefona okutulması ile indirilebilmektedir.

2024 yılında bu uygulama üzerinden 1562 üyemiz üye tanıtım belgesi almış, aidat ödemesi ve bilgi güncellemesi yapmıştır. 2025 yılında ise bu uygulama üzerinden 1871 üyemiz üye tanıtım belgesi almış, aidat ödemesi ve bilgi güncellemesi yapmıştır.

14.2. Üye Sicil Belgesi İşlemlerinin Dijitalleşmesi

TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği ile yönetmelik uyarınca çıkarılan şartnameler doğrultusunda gerçekleştirilen mes-

leki denetim işlemlerinin dijitalleşme çalışmaları kapsamında; Mimari Müellif, Fenni Mesul / TUS ve Şantiye Şefi üyelerimizin fiziksel evrakları ile yapılan işlemlerini dijital sisteme aktarmayı amaçlamıştır. Bu bağlamda üyelerimiz "uye.mimarist.org" sayfasında bulunan panel içerisinde gerekli evraklarını dijital olarak mesleki denetime sunabilmektedir.

Dijital sisteme aktarmanın önemli noktalarından bazıları aşağıdaki şekilde açıklanabilir.
- Üyelerimize sağlayacağı ekonomik kazançlar ve sürecin hızlanması,
- Mesleki denetime sunulan mimari projelerin kayıt altına alınması ve dijital nüshasının olması,
- Sunulan dijital evrakların fiziksel sorunlara karşı (kaybolma, yırtılma, yıpranma vb.) yedeklenmesi.

Üyelerimizin, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin sahip olduğu hinterlantlar göz önünde bulundurularak, proje alanının bağlı olduğu birimden başvuru talebi yapabilmesi adına, üyelerimizin projenin konumunu seçerek bağlı olduğu birime öneri yönlendirme yapılmıştır.

Ancak İstanbul Büyükkent Şubesi ve BKBT'ler için, üyelerimizin farklı sebepleri olabileceği (bürosunun bulunduğu yer vb.) düşünülerek, farklı birimi seçmesine de olanak sağlanmıştır.

Üyelerimizin yapmış olduğu başvurular, panel üzerinden ilgili birime aktarılmaktadır. İlgili birim, herhangi bir hatalı veya kusurlu (eksik, okunması güç vb.) evraklar olması durumunda üyelerimizin paylaşmış olduğu e-posta veya telefon numarası üzerinden iletişime geçerek taleplerde bulunabilmektedir. İlgili birim işlemleri tamamladığında, üyelerimize işlemlerinin tamamlandığı ve ödemenin yapılacağı bir hesap numarası paylaşmaktadır. Ödeme işlemleri tamamlandıktan sonra, üyelerimize QR kodu bulunan Üye Sicil Belgesi tercih doğrultusunda fiziksel veya dijital iletilmektedir.

Proje Durum Sorgulama Sistemi
Mimari müellif üyelerimiz tarafından ruhsatları alınmış ancak projelerini mesleki denetime sunmamış olan üyelerimize yönelik yapılan ruhsat taramaları işlemleri sonucunda, hem mesleki denetim birimlerinin kolektif hareket edebilmesi hem de üyenin sunmamış olduğu projeleri daha kolay şekilde takip edebilmesi amacıyla Proje Durum Sorgulama Paneli çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda, proje müellifi olan üyelerimiz "uye.mimarist.org" sayfasında bulunan panel içerisinde Sicil Numaraları, T.C. Kimlik Numaraları ve robot doğrulaması bilgilerini tamamlayarak sorgulama yapabilecekleri bir giriş arayüzü oluşturulmuştur.

Üyelerimiz, Proje Durum Sorgu Paneli'ne giriş yaptıklarında, bulundukları yıldan geçmiş yıllara doğru almış olduğu ruhsatları, mesleki denetime sunulmamış projelerini ve sunulmayan proje dosyalarının hangi aşamada (Tescil Edilmemiş - Mesleki Denetim Hatırlatma - Soruşturma Uzlaştırma - Onur Kurulu) olduğunu gösteren bir ekran ile karşılaşacaklardır. Mesleki denetime sunulmamış olan projeler için sağ bölümde bulunan bağlantıya tıklandığında, üyelerimiz Proje Tescili Başvuru Talebi paneline yönlendirileceklerdir.

15

Hukuk Çalışmaları

Anılarına Saygıyla…
Çizer: Faruk Tarınç

Hukuk Davalarımız

Anayasa'nın 135. Maddesinde Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kamu tüzel kişiliği niteliğinde oldukları belirtilmiş olup aynı zamanda kuruluş amaçları da tanımlanmıştır. Bu amaçlar, belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak olarak tanımlanmışlardır.

Anayasa, kanun ve Oda yönetmeliklerinde belirtildiği gibi Mimarlar Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak, şehir planları ve uygulamalarının, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun yapılmasını denetlemek, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları yapmakla yükümlüdür.

Özellikle çevre, tarih ve kültürel değerlerin korunması, imar uygulamaları gibi kamu yararını ilgilendiren konularda dava açma ehliyetini geniş yorumlaması çevreyi geliştirmeyi, çevre sağlığını korumayı çevre kirliliğini önlemeyi devlete bir ödev olarak veren, ayrıca herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğunu belirten Anayasa'nın 56. maddesinin zorunlu bir sonucudur.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ana Yönetmeliğinin, Birlik ve Bağlı Odaların Amaçlarını düzenleyen 3. Maddesinin c) fıkrasında yasal düzenlemeler karşısında, uyuşmazlık konusu alanla ilgili olarak düzenlenen imar planlarına karşı dava açma ehliyeti bulunduğu hususunda tartışma olmayan Mimarlar Odası'nın bunun doğal sonucu olarak planlara dayalı yapı ruhsatlarının iptalini isteme konusunda dava açma ehliyeti bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bağlamda TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, toplum yararına karşı alınan plan değişikliği kararlarını, kültürel mirası, kent hakkını ve kentsel rantın şahıslar ve özel şirketlerce talanını, yerel ve merkezi yönetimlerin İstanbul'un hem merkezi hem de kentsel hem de kırsal alanlarda, kuzey ormanlarında, içme suyu havzalarında, mahalle parklarında, eğitim sağlık tesisi alanlarında, park ve yeşil alanlarda, sit alanlarında, kıyılarda, afet riskli alanlarda gelecek nesillere bırakılacak bir değer olarak görerek bu alanları korumaya yönelik tüm hukuki süreçleri işletmiş, Mimarlar Odası'nın 72 yıllık toplum yararına hizmet geleneğinin katlanarak artması için şube yönetim kurullarımız, temsilciklerimiz, komite komisyonlarımız ile durmadan çalışmış bulunmaktayız.

Bu davalar, planlama süreçlerinde plan hiyerarşisinin, katılımcılığın ve kamu yararı ilkesinin sistematik olarak ihlal edildiği bir dönemi işaret etmektedir. Kentin geleceğinin, kısa vadeli ekonomik kazançlar uğruna, çevresel ve sosyal maliyetler gözetilmeden şekillendirildiği, bu nedenle bu planların iptali ve yürütmenin durdurulması gerekliliği, açılan davaların ana temasını oluşturmaktadır.

İçinden geçtiğimiz dönem, kentsel mekânın kullanım değerinin yok sayılarak değişim değerine, yani bir meta indirgendiği; kentsel rantın, sermayenin en vahşi birikim aracı haline getirildiği bir süreçtir. Anayasa'nın 56. maddesi uyarınca "herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı" bulunduğunu hatırlatmak, mesleki sorumluluğumuzun ötesinde politik bir duruştur. Çevreyi korumayı devlete bir ödev olarak yükleyen bu hüküm, bizler için hukuki bir dayanaktan ziyade, kentin ekolojik eşiklerini sermayenin doymak bilmez iştahına karşı savunma talimatıdır. Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun da tescil ettiği üzere; Mimarlar Odası'nın çevre, tarih ve kültürel değerlerin korunması konusundaki "geniş dava açma ehliyeti", bu toplumsal ödevin kaçınılmaz bir sonucudur.

Dönem boyunca yürüttüğümüz hukuk mücadelesi, İstanbul'un merkezi ve yerel yönetimler eliyle sistematik bir mülksüzleştirme operasyonuna maruz bırakıldığı bir dönemde şekillenmiştir. Rezerv yapı alanı, özel proje alanı gibi teknik kılıfların ardına gizlenen mülksüzleştirme politikaları; kuzey ormanlarından içme suyu havzalarına, mahalle parklarından kıyı alanlarına kadar kentin tüm müştereklerini hedef almıştır. Eğitim ve sağlık tesisleri gibi kamusal donatı alanlarının konut ve ticaret fonksiyonlarına kurban edilmesi,

yalnızca teknik bir sorun değil; kamusal hizmetlerin tasfiye edilerek yerini piyasa dinamiklerine bırakmasının mekânsal yansımasıdır. Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak; kentsel sit alanlarımızı, kıyılarımızı ve yeşil alanlarımızı, bu talan ekonomisine karşı savunmak için her bir imar planı değişikliğini, her bir plan notu ilavesini titizlikle incelemekte ve yargıya taşımaktayız.

Tek yapı ölçeğinden, Sazlıdere İçme Suyu Havzasının kullanım oranlarının Cumhurbaşkanlığı Kararı ile hiçbir bilimsel gerekçeye dayanmadan kullanımının sıfırlandığı kararlara kadar, katılımcı süreçlerin tamamen dışlandığı ve meslek odalarının görüşlerinin birer engel olarak görüldüğü sistemik bir kriz karşımıza çıkmış ve çıkmaktadır. Kentin geleceği; bilimsel verilere, nüfus projeksiyonlarına veya ekolojik taşıma kapasitesine göre değil; kısa vadeli ekonomik çıkarlar ve siyasi ikbal hesapları doğrultusunda şekillendirilmektedir. Plan açıklama raporlarının detaydan yoksunluğu, ulaşım etütlerinin eksikliği ve kurum görüşlerinin baypas edilmesi; bu dönemdeki “plan yapma” pratiğinin değil, “rantı yasallaştırma” pratiğinin birer yansımasıdır.

Aşağıda dökümünü bulacağınız dava özetleri ve iptal gerekçeleri; İstanbul’un ekolojik, sosyal ve yapısal güvenliğini korumak adına verilmiş birer direnç belgesidir. Açtığımız her dava, kentsel rantın şahıslar ve özel şirketlerce talan edilmesine karşı “kamu yararı” ilkesini yeniden inşa etme çabasıdır. Bizler; kentin müştereklerini, tarihsel mirasını ve kentsel hakkını; gelecek kuşakların sağlıklı yaşam alanlarına olan hakkını bugünden gasp etmeye çalışanlara karşı savunuyoruz.

15.1. TMMOB Mimarlar Odası Derdest Davalar Raporu

1) Beyoğlu Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı (2009)

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas No : 2009/1412 E.
Dava Tarihi : 20.07.2009
Davalı İdare : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı

İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 07.01.2009 gün, 2302 sayılı kararı ile plan paftalarında ve plan notlarında yapılan düzeltmelerle uygun olduğuna karar verilen ve İstanbul Belediye Meclisinin 15.05.2009 günlü ve 286 sayılı kararı ile oyçokluğu ile kabul edilen "Beyoğlu Kentsel Sit Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planının" öncelikle YÜRÜTMENİN DURDURULMASI ve İPTALİ istemidir.

19.10.2009 tarihinde İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 25.09.2009 gün ve 2009/1412 Esas sayılı "işlem dosyasının" istenmesine ve yürütmenin durdurulması isteminin idarenin birinci savunması alındıktan sonra değerlendirilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

05.01.2009 "yürütmenin durdurulması isteminin bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenecek rapor alındıktan sonra incelenmesine" ve "bilirkişi ücretinin depo edilmesine" ilişkin ara kararlar tebliğ alındı.

07.01.2009 bilirkişi ücreti yatırıldı.

06.01.2009 davalı idarelerin yanıt dilekçeleri tebliğ alındı.

01.04.2010 tarihinde Nur Urfalıoğlu, Hüseyin Cengiz ve Lütfi Yazıcıoğlu'ndan oluşan bilirkişi heyetinin bildirildiği tebligat alındı.

06.05.2010 tarihinde Taksim Meydanı'nda öngörülen "dini tesis" alanı ile ilgili diyeceklerimizi bildirir dilekçe sunuldu.

07.05.2010 tarihinde keşif gerçekleştirilmiştir.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 10.11.2010 gün ve E:2009/1412 sayılı kararı ile davalı Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde uyuşmazlık konusu olay benzeri hususlarda görev yapmaya başladığı açık olan Doç. Dr. Nur Urfalıoğlu'nun bilirkişilikten çekilme talebinin kabulüne, konuya ilişkin bilirkişi raporunun diğer bilirkişiler Prof. Dr. Hüseyin Cengiz, Yrd. Doç. Dr. Lütfü Yazıcıoğlu tarafından hazırlanmasına karar verilmiştir.

07.05.2010 tarihinde keşif gerçekleştirilmiştir.

10.06.2011 tarihinde İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 26.05.2011 gün ve E:2009/1412 sayılı yürütmenin durdurulması isteminin reddine kararı tebliğ alınmıştır.

21.09.2011 günü tebliğ edilen ara karara göre; Doğan Apartmanı Yönetimi adına Yönetici Engin Yenal davacı yanında katılma talebinde bulunmuştur, katılma talepli dilekçesi tarafımıza gönderilmiştir.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 31.01.2012 gün, 2009/1412 Esas ve 2012/128 Karar sayılı kararının öncelikle yürütmesinin durdurulması ve temyiz incelemesi sonucunda karar verilmesi istemli dilekçemiz 26.04.2012 günü mahkemeye sunulmuştur.

01.10.2012 tarihinde Danıştay 6. Dairesinin 11.07.2012 gün ve 2012/3674 Esas sayılı "yürütmenin durdurulması isteminin davayı yanın cevabı alındıktan veya yasal cevap süresi geçtikten sonra incelenmesine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

23.01.2013 tarihinde anılan planın iptaline ilişkin İstanbul 10. İdare Mahkemesi kararı dilekçe ekinde dosyaya sunuldu.

…

06.01.2014 TT'li Danıştay 6. Dairesi, 20.11.2014 gün, 2014/165 E, 2014/7562 K sayılı kararı ile, Danıştay 6. Dairesince verilen 17.04.2013 gün, 2012/3674 E, 2013/2708 K sayılı kararın düzeltilmesi isteminin reddine karar verilmiştir.

30.10.2017 İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 20.09.2017 gün, 2015/42 Esas ve 2017/1662 Karar sayılı *"... İstanbul 10. İdare Mahkemesinde dava açıldığı, anılan Mahkemenin 12.04.2017*

tarih ve E:2015/1869, K:2017/804 sayılı kararıyla da dava konusu planların tamamının iptaline karar veriliği anlaşılmıştır. Bu Durumda uyuşmazlık konusu planın tamamının İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nce iptaline karar verildiği görülmekte olup, bu durumda ortada yargısal denetimi yapılabilecek, hukuken mevcut bir işlem bulunmamakla, konusuz kalan davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığı yönünde karar tesis etmek gerekmiştir. Açıklanan nedenlerle konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına" ilişkin kararı tebliğ alındı.

30.10.2017 anılan kararın bozulması istemi ile temyiz yoluna başvuruldu.

04.12.2017 TT İstanbul büyükşehir Belediye Başkanlığının temyiz dilekçesi tebliğ alındı.

14.06.2017 TT İstanbul büyükşehir Belediye Başkanlığının ve Kültür Bakanlığının temyiz dilekçeleri ile Danıştay 6. Dairesinin 2018/1342 Esas sayılı ilk ara kararı tebliğ alındı.

01.04.2019 TT Danıştay 6. Dairesinin 11.02.2019 gün, 2018/1342 Esas ve 2019/552 Karar sayılı "Temyize konu İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 20.09.2017 gün, 2015/42 Esas ve 2017/1662 Karar sayılı kararının sosyal-kültürel tesis alanlarına, Galatasaray Lisesinin güney cephesinde öngörülen katlı otopark alanına, 145 Ada, 58 Parsel üzerinde öngörülen kütleye ve ihya kararlarına ilşkin kısımlar yönünden ONANMASINA, diğer kısımları ve plan notları yönünde BOZULMASINA, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine…" ilişkin kararı tebliğ alındı.

09.04.2019 TT Danıştay 6. Dairesinin 11.02.2019 gün, 2018/1342 Esas ve 2019/552 Karar sayılı kararının "Temyize konu İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 20.09.2017 tarih ve E:2015/42, K:2017/1662 sayılı kararının sosyal-kültürel tesis alanlarına, Galatasaray Lİsesisinin güney cephesinde öngörülen katlı otopark alanına 145 Ada, 158 Parsel üzerinde öngörülen kütleye ve ihya kararlarına ilişkin kısımlar yönünden ONANMASINA" ilişkin kısmı yönünden karar düzeltme kararı verilmesi istemli dilekçe sunuldu.

Davalı İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Danıştay 6. Dairesinin 11.02.2019 gün, 2018/1342 Esas ve 2019/552 Karar sayılı kararının "tümü ile bozulması" istemli dilekçesi tebliğ alındı.

2021.11.12 Danıştay 6. Dairesinin 27.09.2021 gün, 2019/15173 Esas ve 2021/10142 Karar sayılı "karar düzeltme isteminin reddine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 16.02.2023 gün, 2022/28 Esas sayılı yazısı ile keşif ve bilirkişi incelemesi için 7500 TL gider avansı ve keşif harcı yatırılması istenmiştir.

21.02.2023 tarihin keşif harcı ve bilirkişi ücreti yatırılmıştır.

30.10.2023 e.t'li İstanbul 7. idare mahkemesinin 2022/28esas ve 2023/2002 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir.

Karar temyiz edilmiş, Danıştay 6. Dairesi'nin 05.12.2024 gün, 2024/2101 Esas ve 2024/7532 Karar sayılı kararı ile, temyize konu kararın onanmasına karar verilmiştir.

11.03.2025 tarihinde karar düzeltme başvurusunda bulunulmuştur.

2) Beyoğlu 1/1000 Ölçekli Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı

Mahkeme : İstanbul 7. İdare (İstanbul 8. İdare Mahkemesi)
Esas No : 2011/1222 (2011/672) 2015/1784 YENİ ESAS
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Davalı : 1) Beyoğlu Belediye Başkanlığı 2) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Dava Tarihi : 12.04.2011

21.12.2010 onay tarihili 1/1000 ölçekli Beyoğlu İlçesi Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının Yürütmesinin Durdurlması ve İptali istemidir.
02.05.2011 tarihinde tarafımıza tebliğ edilen 20.04.2011 günlü 8. İdare Mahkemesi kararında davalı idareden gerekli olan belgeler ve ilk savunmaları istenmiştir. 20.04.2011 günlü kararda Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın da hasım mevkiine alınmasına karar verilmiştir.

25.05.2011 tarihinde Doğan Apartman Yönetimi'nin davaya davacı yanında katılma talebi tebliğ alınmıştır.

Beyoğlu Belediye Başkanlığının dilekçesi ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının, Kültür ve Turizm Bakanlığının savunmaya ilişkin dilekçeleri tebliğe alınmıştır.

İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 2011/672 Esas 2011/1002 Karar numaralı dosyanın esas kaydı kapatılarak bağlantı nedeniyle İstanbul 7. İdare Mahkemesine gönderilmesine ve 2011/1222 Esas numarası ile devam etmesine ilişkin kararı tebliğ alınmıştır.

İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 11.07.2011 tarihli Doğan Apartmanı Yönetimi adına Engin Yenal'n davaya davacı yanında katılma isteminin reddine ilişkni kararına ilişkin 01.08.2011 tarihinde tebliğ alınmıştır.

İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 11.07.2011 tarihli Y.D isteminin reddine ilişkin kararı tebliğ alınmıştır.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesine Y.D. isteminin reddine ilişkin itiraz dilekçesi sunulmuştur.

07.06.2012 günü tarafımıza yapılan tebliğde 6.000.00 TI bilirkişi ücretinin yatırılması gerektiği belirtilmiştir.

11.06.2012 günü 6.000.00 TL bilirkişi ücreti yatırılmıştır.

30.07.2012 tarihinde, İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 19.07.2012 günlü Can Şakir Binan, Hüseyin Cengiz ve Mustafa Lütfi Yazıcıoğlu'nun bilirkişi olarak görevlendirilmesine ilişkin yazısı tebliğ alındı.

03.08.2012 tarihinde bilirkişilerden Hüseyin Cengiz ve Mustafa Lütfi Yazıcıoğlu'nun üst ölçekli plan niteliğindeki 2009 onanlı Beyoğlu Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planının iptali isteminin görüşüldüğü İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 2009/1412 Esas sayılı dosyası kapsamında görüşülen dosya kapsamında bilirkişi raporu hazırlamış olmaları, "… Üst ölçekli plan ile ilgili olarak ele alınan tüm başlıkların olumsuzluğunu saptayan ancak sonuç bölümünde bu belirlemelerin tam aksine ifadelere yer veren bir bilirkişi raporu hazırlayan iki bilirkişinin alt ölçekli plan ile ilgili olarak bilirkişi olarak atanması hukuka aykırı..." olması gerekçesi ile itirazlarımızı içeriri dilekçe sunulmuştur.

22.10.2012 tarihinde, İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 26.09.2012 gün ve 2011/1222 Esas sayılı bilirkişi heyetine itirazlarımızın reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

30.05.2013 tarihinde yargılama konusu işlemin şehircilik ilkelerine uygun olduğuna ilişkin bilirkişi raporu tebliğ alındı.

06.11.2013 tarihinde yargılama konusu işlemin üst ölçekli planı niteliğindeki plan ile ilgili davanın reddine ilişkin kararın bozulmasına ilişkin Danıştay 6. Dairesinin 2012/3674 Esas ve 2013/3708 Karar sayılı karar ve İstanbul 10. İdare Mahkmesinin 2011/1094 esas sayılı dosyasına sunulmuş olan bilirkişi raporu dosyaya sunulmuştur.

23.11.2013 tarihinde üst ölçekli planın iptalin ilişkin İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 25.09.2013 gün, 2011/1094 E, 2013/1665 K sayılı kararı dosyaya sunuldu.

26.03.2014 TT'li İstanbul 7. İdare Mahkemesi, 11.03.2014 gün, 2011/1222 E, 2014/309 K sayılı kararı ile uyuşmazlık konusu planın tamamının iptaline (İstanbul 10. İdare Mahkemesi, 25.09.2013 gün, 2011/1094 E, 2013/1665 K) karar verildiği gerekçesi ile "… konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına…" karar verilmiştir.

28.03.2014 tarihinde karar tarafımızdan Danıştay nezdinde temyiz edilmiştir.

28.05.2014 TT'li Beyoğlu Belediye Başkanlığı temyiz dilekçesi tarafımza tebliğ edilmiştir.

21.07.2014 TT'li Danıştay 6. Dairesi, 19.06.2014 gün, 2014/4690 E sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin karşı tarafların cevabı alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiştir.

21.07.2014 TT ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı temyiz talepli dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

13.07.2015 TT'li Danıştay 6. Dairesi 31.03.2015 gün, 2014/4690 Esas ve 2015/1863 Karar sayılı kararı ile İstanbul 7. İdare Mahkemesince verilen 11.03.2014 gün, 2011/1222 Esas ve 2014/309 Karar sayılı kararın bozulmasına karar verilmiştir.

02.11.2016 TT İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 05.10.2016 gün ve 2015/1784 Esas sayılı "İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 2015/1869 Esas sayılı dosyasında keşif ve bilirkişi incelemesi yapılıncaya kadar bu davanın bekletilmesine..." ilişkin kararı tebliğ alındı.

03.01.2017 Tarihinde İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 05.10.2016 gün ve 2015/1784 Esas sayılı ara kararından rücu edilerek keşif ve bilirkişi incelemesi yapılması yönünde karar verilmesi istemli dilekçe sunuldu.

26.09.2017 TT İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 15.09.2017 gün, 2015/1784 Esas ve 2017/1626 Karar sayılı "… İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 12.04.2017 tarih ve E.2015/1869 esasında da dava açıldığı ve mahkemece 07.05.2012 tarih ve K:2017/804 sayılı kararla iş bu davanın dava konusu planların iptaline karar verildiği görüldüğünden bu bağlamda davanın konusunun kalmadığı anlaşılmıştır..." gerekçeli kararı tebliğ alındı.

27.09.2017 tarihinde anılan karar temyiz edildi.

30.10.2017 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının temyiz dilekçesi tebliğ alındı.

24.04.2014 TT Danıştay 6. Dairesinin 14.02.218 gün, 2017/8366 Esas ve 2018/1303 Karar sayılı "Temyize konu kararda atıf yapılan İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 12.04.2017 tarihli, E:2015/1869, K:2017/804 sayılı kararı, Danıştay Altıncı Dairesinin 14.02.2018 tarihli, E:2017/5324, K:2018/1302 sayılı kararıyla kısmen onanmasına, kısmen de bozulmasına karar verilmiştir. Bu durumda, davacı iddialıarı ile yukarıda belirtilen Danıştay Altıncı Dairesinin kararı ve İdare Mahkemesince bozmaya uyma üzerine vereceği karar gözönünde bulundurulmak suretiyle uyuşmazlık hakkında bir karar verilmesi gerekmektedir…" gerekçesi ile İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 15.09.2017 gün, 2015/1784 Esas ve 2017/1626 Karar sayılı kararının BOZULMASINA ilişkin kararı tebliğ alındı.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi 02.10.2018 gün ve 2018/1202 Esas sayılı "Dosyanın incelenmesinden; İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 2015/1869 Esas sayılı dosyasında görülmekte olan davada, işbu dava dosyası ile aynı hukuki sebeplere dayanan yargılamada; anılan Mahkemenin 12.04.2017 tarih ve K:2017/804 sayılı kararının Danıştay Altıncı Dairesi'nin 14.02.2018 tarih v E:2017/5324 K:2018/1302 sayılı kararıyla kısmen bozulmasına karar verildiği, dosyanın karar düzeltme aşamasında olduğu görüldüğünden, davacı iddiaları ile belirtilen Danıştay 6. Dairesinin kararı doğrultusunda İstanbul 10. İdare Mahkemesince bozmaya uyma üzerinde vereceği kararı kadar işbu davanın bekletilmesine…" ilişkin kararı tebliğ alındı.

04.12.2019 TT. İstanbul 7. İdare Mahkemesinin 30.09.2019 gün, 2018/1202 Esas ve 2019/2001 Karar sayılı davanın kısmen reddine ve kısmen de karar verilmesine yer olmadığına ilişkin kararı tebliğ alındı.

Anılan karar temyiz edildi.

01.03.2022 TT Danıştay 6. Dairesinin 27.09.2021 gün, 2020/1184 Esas ve 2021/10137 Karar sayılı "… B) 1-2-3-4-5 sayılı bentler ile A)1, 2, 3, 4 ve B)7 ve 8 kısmı yönünden ONANMASINA, 6 sayılı bende ilişkin kısmı yönünden BOZULMASINA..." ilişkin kararı tebliğ alındı.

05.03.2022 tarihinde Danıştay 6. Dairesinin 27.09.2021 gün, 2020/1184 Esas ve 2021/10137 Karar sayılı "… B) 1-2-3-4-5 sayılı bentler ile A)1, 2, 3, 4 ve B)7 ve 8 kısmı yönünden ONANMASINA.." ilişkin kararı ile ilgili karar düzeltme isteminde bulunuldu.

3) Haydarpaşa Geri Sahası 1/5000 NİP

Mahkeme	: İstanbul 5. İdare
Esas	: 2012/2012
Davacılar	:TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi) TMMOB Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi) Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası Liman-İş (Türkiye Liman ve Kara Tahmil Tahliye İşçileri Sendikası)
Dava Tarihi	:12.10.2012
Davalı İdare	: İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı

İBB Meclisi'nin 25.11.2011 gün ve 2731 sayılı kararı ile kabul edilen "Üsküdar İlçesi, Harem Bölgesi ile Haydarpaşa Liman Geri Sahası 1/5000

ölçekli 19.06.2012 Tasdik Tarihli NİP"in Yürütmesinin durdurulması ve iptali istemidir.

05.11.2012 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi 22.10.2012 gün, 2012/2012 E sayılı ara kararı ile belirtilen içerikte bilgi ve belgelerin davalı idarece gönderilmesine ve yürütmenin durdurulması isteminin, davalı idarenin birinci savunması alındıktan ve ara kararı gereği yerine getirildikten sonra incelenmesine karar verilmiştir.

26.12.2012 TT ile İBB Başkanlığı'nın 06.12.2012 günlü cevap dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

26.12.2012 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi 13.12.2012 gün, 2012/2012 E sayılı ara kararı ile belirtilen içerikte bilgi ve belgelerin davalı idare Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca gönderilmesine ve yürütmenin durdurulması isteminin, davalı idarenin birinci savunması alındıktan ve ara kararı gereği yerine getirildikten sonra incelenmesine karar verilmiştir.

06.03.2013 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi 22.02.2013 gün, 2012/2012 E sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra incelenmesine karar verilmiş;

06.03.2013 TT ile masraflara ilişkin 25.02.2013 günlü mahkeme yazısı tarafımıza ulaşmış olup;

06.03.2013 tarihinde giderler tarafımızca yatırılmıştır.

06.03.2013 tarihinde davalı idarenin yanıt dilekçesine karşı diyeceklerimiz mahkemeye sunulmuştur.

17.04.2013 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 05.04.2013 günlü yazısı ile 24.05.2013 günlü keşif ve bilirkişi incelemesi tarihi tarafımıza ulaşmış;

24.05.2013 tarihinde keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleşmiştir.

19.12.2013 TT ile Bilirkişi Raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

19.02.2014 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi 22.01.2014 gün, 2012/2012 E sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin ek bilirkişi raporu alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiştir.

28.02.2014 tarihinde 5. İdare Mahkemesi 2012/2012 E sayılı dosyada "gecikmeksizin, ivedilikle yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi" istemi ile dilekçemiz mahkemeye sunulmuştur.

12.05.2014 TT ile ek bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

12.05.2014 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi 08.04.2014 gün, 2012/2012 E sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması istemi hakkında (ikinci bir) keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırıldıktan sonra bir karar verilmesine karar verilmiştir.

12.05.2014 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi 09.04.2014 gün, 2012/2012 E sayılı yazısı ile (ikinci bir keşif için) keşif ve bilirkişi ücretinin yatırılmasına ilişkin yazı tarafımıza tebliğ edilmiştir.

16.05.2014 tarihinde İstanbul 5. İdare Mahkemesi 08.04.2014 gün, 2012/2012 E sayılı kararına, herhangi bir gerekçelendirme yapmaksızın ikinci bir keşif ve bilirkişi incelemesi, üçüncü bir bilirkişi raporuna başvurulmasına ve yürütmenin durdurulması isteminin de bu sebeple incelenmemesi ve gerekçesiz olarak ertelenmesine, tarafımızdan itiraz edilmiştir.

22.12.2014 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi, 2012/2012 E sayılı dosyada keşif ve bilirkişi incelemesinin 14.01.2015, 09:30'da yapılacağı hususu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

13.04.2015 tarihinde, *"uyuşmazlığa konu planın, kruvaziyer liman tanımı içinde yer alabilecek planlama alanındaki ticari kullanımı iki katına çıkarabilecek denetimsiz plan kararlarının bölgedeki yoğunluğu, sosyal altyapı ve donatı alanlarını olumsuz etkileyebileceği, bununla birlikte bu bölgenin konumsal özelliği, sahip olduğu doğal ve tarihi potansiyelleri, başta siluet olmak üzere mekânsal özelliklere etkisinin de belirsizlik taşıyacağı, bu bağlamda dava konusu Nâzım İmar Planının planlama tekniği, şehircilik ilkeleri, kamu yararına ve ilgili yasa ve yönetmeliklere aykırı olduğu"* yönündeki bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

27.07.2015 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 23.06.2015 gün, 2012/2012 Esas ve 2015/1475

Karar sayılı kararı ile dava konusu planın iptaline karar verilmiştir.

30.11.2015 tarihinde, davalı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın temyiz istemli dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

30.11.2015 TT'li Danıştay 6. Dairesi, 14.10.2015 gün ve 2015/8088 Esas sayılı kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin karşı tarafın cevabı alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiştir.

30.12.2015 tarihinde, davalı idarenin temyiz dilekçesine yanıtlarımız sunulmuştur.

17.08.2018 TT. Danıştay 6. Dairesinin 19.02.2018 gün, 2015/8088 Esas ve 2018/1361 Karar sayılı BOZMA kararı tebliğ alındı.

04.09.2018 tarihinde karar düzeltme talepli dilekçe sunuldu.

07.03.2022 TT İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 23.02.2022 gün, 2022/396 Esas ve 2022/398 Karar sayılı "davanın reddine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

04.04.2022 anılan karar temyiz edildi.

4) Adalar

Mahkeme : İstanbul 8. İdare Mahkemesi
Esas : 2012/447 2017/984 Esas
Dava tarihi : 19.03.2012
Davalı İdare : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Kültür ve Turizm Bakanlığı

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 16.06.2011 tarih ve 1344 sayılı kararı ile uygun görülerek 21.09.2011 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca onaylanan ve 21.10.2011 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca askıya çıkarılan Adalar İlçesi 1/5000 ölçekli koruma amaçlı Nâzım İmar Planına ilişkin müvekkil Oda'nın 21.11.2011 gün ve 2011.11.011 sayılı itirazının yanıtlanmayarak örtülü reddi işleminin ve dayanak ilgili imar planının yürütmesinin durdurulması ve iptali istemidir.

09.04.2012 TT İstanbul 8. İdare Mahkemesi 27.03.2012 gün, 2012/447 E sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin davalı idarenin birinci savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiştir.

14.06.2012 TT ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı cevap dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

14.06.2012 TT ile Kültür ve Turizm Bakanlığı cevap dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

14.06.2012 TT ile İstanbul 8. İdare Mahkemesi 22.05.2012 gün, 2012/447 E sayılı ara kararı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının da hasım mevkiine alınmasına karar verilmiştir.

25.06.2012 tarihinde tarafımızca yanıta yanıt dilekçemiz sunulmuştur.

21.09.2012 TT ile tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının cevap dilekçesi tebliğ edilmiştir.

21.09.2012 TT ile tarihinde İstanbul 8. İdare Mahkemesi 06.09.2012 gün, 2012/447 E sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmiştir.

28.09.2012 tarihinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesinde yürütmenin durdurulmasının reddine ilişkin karara itiraz edilmiştir.

07.11.2012 TT ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 16.10.2011 gün, 2012/5463 Y.D. İtiraz No lu kararı ile itirazın reddine karar verilmiştir.

29.07.2013 TT ile İstanbul 8. İdare Mahkemesi 18.06.2013 gün, 2012/447 E, 2013/1099 K. sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir.

16.08.20133 günü söz konusu karar tarafımızca temyiz edilmiştir.

09.12.2013 TT'li Danıştay 6. Dairesi 03.10.2013 gün, 2013/6537 E sayılı ara kararı ile temyiz edilen mahkeme kararının yürütülmesinin durdurulması isteminin karşı tarafın cevabı alındıktan veya yasal cevap verme süresi geçtikten sonra incelenmesine karar verilmiştir.

Danıştay 6. Dairesi, 10.04.2014 gün, 2013/6537 E ve 2014/3001 K sayılı kararı ile ile İstanbul 8. İdare Mahkemesi 18.06.2013 gün, 2012/447 E, 2013/1099 K. sayılı kararının bozulmasına karar verilmiştir.

09.09.2014 TT ile İBB ve Kültür Ve Turizm Bakanlığı'nın karar düzeltme talepli dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

24.03.2014 tarihinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı, 13.03.2014 gün, vekâlet ücreti talepli yazısı üzerine, vekâlet ücreti tarafımızdan yatırılmıştır.

28.04.2017 TT Danıştay 6. Dairesinin 29.03.2017 gün, 2015/398 Esas ve 2017/2076 Karar sayılı "Danıştay 6. Dairesinin 10.04.2014 gün, 2013/6537 Esas ve 2014/3001 Karar sayılı kararı ile ilgili karar düzeltme isteminin reddine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

14.06.2017 İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 02.06.2017 gün ve 2017/984 Esas sayılı keşif ve bilirkişi ücreti yatırılmasına ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

20.06.2017 tarihinde keşif harcı ve bilirkişi ücreti yatırıldı.

06.11.2017 Bilirkişiler Emine Erbaş, Yelda Alpaslan ve İjlal Kaya tarafından hazırlanan "yargılama konusu işlemin "kültürel doğal çevrenin korunması konusundaki koruma mevzuatına, şehircilik ilkelerine uygun olmadığına..." ilişkin bilirkişi raporu tebliğ alındı.

23.02.2018 İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 30.11.2017 gün, 2017/984 Esas ve 2017/2628 Karar sayılı "dava konusu işlemin iptaline" ilişkin karar tebliğ alındı.

18.07.2018 TT Danıştay 6. Dairesinin 04.06.2018 gün ve 2018/3217 Esas sayılı ilk ara kararı ve davalı idarelerin temyiz dilekçeleri tebliğ alındı.

07.03.2022 TT Danıştay 6. Dairesinin 13.12.2021 gün, 2018/3217 Esas ve 2021/13702 Karar sayılı İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 30.11.2017 gün, 2017/984 Esas ve 2017/2628 Karar sayılı kararının BOZULMASINA ilişkin kararı tebliğ alındı.

07.07.2025 TT'li İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 2025/359 Esas ve 2025/1128 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemin iptaline karar verilmiş, karar davalı idarelerce temyiz edilmiştir.

5) Tarihi Yarımada (İhya)

Mahkeme :İstanbul 3. İdare
Esas :(2013/2267) 2014/14 - 2022/813
Dava Tarihi :11.10.2013
Davalı İdare :İstanbul Büyükşehir Başkanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı

16.05.2013 gün ve 996 Meclis Karar sayılı İBB Meclisi kararı ile kabul edilen, 19.05.2013 onanlı 27.01.2012 tarihinde askıya çıkarılan Tarihi Yarımada 1/5000 ölçekli KANİP'te değişiklik yapılmasına ilişkin yargılama konusu işlemin, 2013 Ada 14 Parsel M 109 (Uncu Hafız Halil Medresesi), 2 Ada 86 Parsel K 124 (Bostancılar Tabhanesi Mescidi); Saraçhanebaşı Mescidi 942 Ada, kadastral boşluk – Eski 4 Parsel M 2 – (Mimar Ayas Mescidi); 1 Ada, 13 Parsel (M 90) – eski 4 Parsel (Emirler Mescidi); 1125 Ada 55-87-34 Parsel T 10 (Bekarbey Tekkesi); 732 Ada, 3 Parsel M 9 (Kepenekçi İshak Cami) ile ilgili hükümlerinin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemidir.

13.12.2013 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi 31.10.2013 gün, 2013/2267 E, 2013/1589 K sayılı kararı ile dava dilekçesinin her bir taşınmaz için ayrı ayrı düzenlenecek dilekçeler ile yenilenmesi gerektiğinden dava dilekçesinin, İYUK m.15/f.1/(d) gereğince, TT'ni izleyen günden itibaren 30 gün içinde m.5'e uygun o şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmak üzere reddine karar verilmiştir.
03.01.2014 tarihinde dava yenileme dilekçesi mahkemeye sunulmuş olup 3. İdare Mahkemesi, 2014/14 E numarasını almıştır.

10.02.2014 TT ile TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi 13.01.2014 gün, 2014/14 E sayılı ara kararı ile davalı idareden ayrıntılı bilgi ve belgelerin istenilmesi ile yürütmenin durdurulması isteminin davalı idarenin birinci savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiştir.

08.05.2014 TT ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın cevap dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

08.05.2014 TT ile İBB'nin cevap dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

08.05.2014 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 07.04.2014 gün, 2014/14 E sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin keşif ve bilirkişi incelemesinden sonar incelenmesine karar verilmiştir.

08.05.2014 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 08.04.2014 gün, 2014/14 E sayılı yazısı ile keşif ve bilirkişi ücretinin yatırılmasına ilişkin husus tarafımıza tebliğ edilmiştir.

16.05.2014 tarihinde keşif ve bilirkişi ücreti ve 50,00 TL eksik posta ücreti tarafımızdan yatırılmıştır.

10.07.2014 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 03.07.2014 gün, 2014/14 E sayılı dosyada resen atanan bilirkişileri (Can Şakir Binan, Mehmet Kaya, Mine Topçubaşı Mimar) bildiren yazısı tarafımıza tebliğ edilmiştir.

17.10.2014 tarihinde İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 2014/14 E sayılı dosyada bilirkişilerden Can Şakir Binan'ın belirlenen keşif günü saat 10.40'a kadar Adliye'ye mazeret de bildirmeden gelmemiş olması ve keşif mahallinde bulunan diğer bilirkişi Mehmet Kaya'dan keşif mahalline gelmediği öğrenilerek keşfin ertelenmesine karar verilmiştir.

17.10.2014 tarihinde İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 2014/14 E sayılı dosyaya eksik posta masrafı yatırılmıştır.

06.01.2015 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 25.12.2014 gün, 2014/14 E sayılı naip üye yazısı ile keşif ve bilirkişi incelemesinin 23.01.2015, 13:30'da yapılacağı hususu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

13.01.2015 tarihinde bilirkişi heyetine tarafımızdan itiraz edilmiştir.

23.01.2015 tarihinde keşif gerçekleşmemiştir.

13.08.2015 tarihinde, *"19.05.2013 onanlı Tarihi Yarımada 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Plan Değişikliğinde, ihyası öngörülen yapıların orijinal yerinde ve büyüklüğünde yapılamaması, mevcut kentsel kullanımlarda değişiklik yaratması, evrensel düzeyde korunması taahhüt edilen Tarihi Yarımada'nın kentsel görünüş ve silüetinde sahte bir ihya yapı ile değişiklik yaratılması şehirleşme prensiplerine, planlama yöntemlerine ve plan esaslarına, kentsel yerleşmenin mevcut ve gelecekteki durumuna uygun bulunmadığı"* yönündeki bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

13.08.2015 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 30.07.2015 gün ve 2014/14 Esas sayılı kararı ile dava konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

26.10.2015 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin 26.09.2015 gün ve 2015/6257 Y.D. İtiraz sayılı kararı ile İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 30.07.2015 gün ve 2014/14 Esas sayılı kararının kaldırılmasına ve yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmiştir.

21.12.2015 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 30.11.2015 gün ve 2014/14 Esas sayılı kararı ile İstanbul Çevre Kültür ve Tarihi Eserleri Koruma Derneği'nin davalı yanında katılma isteminin kabulüne karar verilmiştir.

18.05.2015 TT İstanbul 3. İdare Mahkemesi 29.01.2016 gün, 2014/14 Esas ve 2016/161 Karar sayılı "davanın reddine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

16.06.2016 TT Kültür ve Turizm Bakanlığının (500 TL) vekâlet ücreti istenmesine ilişkin yazısı tebliğ alındı.

22.06.2016 TT karşı taraf vekâlet ücreti (500 TL) havale edildi.

01.09.2016 TT Danıştay 6. Dairesinin 10.08.2016 gün ve 2016/7297 Esas sayılı "yürütmenin durdurulması isteminin karşı tarafın yanıtı alındıktan sonra incelenmesine" ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

05.10.2020 TT Danıştay 6. Dairesinin 08.07.2020 gün ve 2016/7297 Esas sayılı davalı Kültür ve Turizm Bakanlığı ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan bilgi-belge istenilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

02.03.2021 TT Danıştay 6. Dairesinin 25.12.2020 gün, 2016/7297 Esas ve 2020/13766 Karar sayılı "onama" kararı tebliğ alındı.

02.03.2021 tarihinde karar düzeltme talebinde bulunuldu.

Danıştay 6. Dairesinin 17.11.2021 gün, 2021/3476 Esas ve 2021/12635 Karar sayılı "İstanbul 3. İdare Mahkemesince verilen 22014/14 Esas ve 2016/161 Karar sayılı kararının bozulmasına" ilişkin kararı tebliğ alındı.

24.05.2022 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 2022/813 Esas ve 2022/783 Karar sayılı kararı ile "yargılama konusu işlemlerin iptaline" karar verildi.

01.03.2024 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 04.10.2023 gün, 22/4813 Esas ve 2023/7129 Karar sayılı kararı ile, iptal kararının bozulmasına karar verildi.

Anılan karara karşı karar düzeltme isteminde bulunuldu.

23.05.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 2024/3511 Esas ve 2025/2279 Karar sayılı kararı ile karar düzeltme istemimizin reddine karar verildi.

6) Sivriada (2017)

Mahkeme :İstanbul 2. İdare Mahkemesi
Esas :2018/13 Esas
Davacı :TMMOB Mimarlar Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Dava Tarihi :29.12.2017
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 23.08.2017 tarih ve 9992 sayılı kararıyla onanan İstanbul ili, Adalar İlçesi, Heybeliada Mahallesi 97 Ada 1 no.lu Parsele (Sivriada) ilişkin, kıyı yapılarını da kapsayan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nın yürütmesinin durdurulmasına takiben iptaline karar verilmesi talebidir.

02.05.2018 TT naip üye olarak hakim Fatma Günay Örenli'nin görevlendirilmesine, yürütmenin durdurulması istemimizin keşif ve bilirkişi incelemesi sonrasında değerlendirilmesine ve keşif ve bilirkişi incelemesi için harç ve masraf yatırılmasına ilişkin ara kararlar ile davalı idarenin savunma dilekçesi tebliğ alındı.

03.05.2018 TT keşif ve bilirkiyi ücreti yatırıldı.

22.06.2018 TT 09.07.2018 tarihinde keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına ilişkin ara karar tebliğ alındı.

25.12.2018 TT Şence Türk, Cem Beygo ve Fatih Terzi tarafından hazırlanan ve yargılama konusu işlemin "şehirleşme prensiplerne, planlama yöntemlerine ve plan aslarına, kentsel yerleşmenin mevcut ve gelecekteki durumuna uygun olmadığı'na ilişkin bilirkişi raporu ve ancak buna rağmen İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 10.12.2018 gün ve 2018/13 Esas sayılı yürütmenin durdurulması istemimizin reddine kararı tebliğ alındı. (Başkan Muhammet Emin Özgökçe'nin "hükme esas alınacak nitelikteki bilirkişi raporu uyarınca yürütmenin durdurulması kararı verilmesi gerektiğine" ilişkin muhalefet şerhine karşın üyeler Mehmet Caner Civa ve Fatma Günay Örenli oyları ile)

27.12.2018 TT YD Red kararına itiraz edildi.

28.01.2019 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 16.01.2019 gün ve 2019/57 YD itiraz sayımı "yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin karara" itirazımızın reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

25.11.2019 TT İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 20.09.2019 gün, 2018/13 Esas ve 2019/1727 Karar sayılı "yargılama konusu işlemin iptaline" ilişkin kararı tebliğ alındı.

21.01.2020 İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 08.01.2020 gün ve 2020/5 Esas sayılı davalı idarenin yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararı ve eki Çevre ve Şehircilik Bakanlığının istinaf dilekçesi tebliğ alındı.

17.07.2020 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 02.07.2020 gün, 2020/5 Esas ve 2020/794 Karar sayılı davalı idarenin istinaf talebinin kabulüne ilişkin kararı tebliğ alındı.

27.07.2020 anılan karar temyiz edildi.

01.03.2023 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 19.10.2022 gün, 2020/8571 Esas ve 2022/8765 Karar sayılı kararı ile, *"dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerekirken aksi yönde verilen temyize konu bölge idare mahkemesi kararında hukuki isabet bulunamamıştır"* denilerek davanın reddine ilişkin İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 02/07/2020 tarih ve E:2020/5, K:2020/794 sayılı kararının BOZULMASINA kesin olarak karar verilmiştir.

14.04.2023 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nin 2023/548 Esas ve 2023/444 Karar sayılı kararı ile, İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 20.09.2019 tarih 2018/13 Esas ve 2019/1727

Karar sayılı kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun yukarıda belirtilen gerekçe ile REDDİNE karar verilmiştir.

15.05.2023 tarihinde anılan karar davalı Bakanlık tarafından temyiz edilmiştir.

7) Park Orman Tabiat Parkı

Mahkeme : İstanbul 10. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2017/571 E.
Davacılar : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : Parkorman Tabiat Parkı'na ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği" ile bu değişikliklerin dayanağı olan "Uzun Devreli Gelişme Planı"nın iptali.

Dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir. Davalı tarafın istinaf başvurusu reddedilmiştir. Temyiz üzerine yapılan incelemede Danıştay 6. Dairesi'nin 2019/519 E. 2022/4260 K. sayılı kararıyla iptal kararının bozulmasına karar verilmiştir. İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2022/1045 E. 2022/976 K. sayılı kararıyla davalının istinaf talebi kabul edilerek iptal kararının kaldırılmasına, dosyanın yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iadesine karar verilmiştir. İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 2022/2192 E. ve 2022/2379 K. sayılı kararıyla dilekçe red kararı verilmiştir.

Dilekçe yenileme işlemi sonrasında İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 31.10.2025 gün, 2025/148 esas ve 2025/2046 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir. Davalı idare tarafından istinaf başvurusu yapılmıştır.

8) Kadıköy Kuşdili 1/5000 ve 1/1000 İmar Planları (2018)

Mahkeme :İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas :2018/210 Esas 2020/209 Yeni Esas
Davacı :TMMOB Mimarlar Odası
Dava Tarihi :07.02.2018
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 12.07.2017 tarih ve 8048 sayılı oluru ile onanıp, İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nde 15.09.2017 tarihinde askıya çıkarılan, İstanbul ili, Kadıköy ilçesi, Osmanağa mahallesi, 1 Ada, 71-72 (eski 66-67) sayılı Parseller ile kadastral boşluğa ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planlarının Yürütmesinin Durdurulması ve İptali istemidir.

20.02.2018 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin yürütmenin durdurulması istemi davalı idarenin yanıtları alındıktan sonra incelenmesine ilişkin 13.02.2018 gün ve 2018/210 Esas sayılı ara kararı tebliğ alındı.

21.05.2018 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 14.05.2018 gün ve 2018/120 Esas sayılı keşif ve bilirkişi ücreti yatırılmasına, naip üye görevlendirilmesine ilişkin ara kararları ile davalı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının davaya yanıt dilekçesi tebliğ alındı.

01.10.2018 TT Özhan Ertekin, Fatih Yazıcıoğlu ve Tuncay Küçük tarafından hazırlanan "dava konusu planla getirilen fonksiyonun şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve teknikleri ile kamu yararı yönünden irdelendiğinde mevzuata uygun olmadığına" ilişkin bilirkişi raporu tebilğ alındı.

06.11.2018 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 26.10.2018 gün ve 2018/210 esas sayılı TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasının "dava konusu işlemle yakın menfaat ilişkisi bulunduğu..." gerekçesi ile davanın sonucunun hak ve menfaatini ilgilendirdiği açık olduğundan TMMOB Mimarlar Odası yanında davaya katılmasının kabulüne ilişkin ara karar tebliğ alındı.

06.11.2018 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 26.10.2018 gün ve 2018/210 esas sayılı yargılama konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 22.11.2018 gün, 2018/2819 Esas ve 2018/2483 Karar sayılı "İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 2018/1273 Esas sayılı dosyası ile İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 2018/210 Esas sayılı dosyasıında görülen davaların çözümü için İstanbul 12. İdare Mahkemesinin yetkili kılınmasına, İstanbul 10. İdare Mahkemesince esas kaydının kapatılması

ve yetki verilen İstanbul 12. İdare Mahkemesine gönderilmek üzere...” dosyanın İstanbul 12. İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.
30.11.2018 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 16.11.2018 gün ve 2018/1691 YD İtiraz sayılı kararı tebliğ alındı.

25.12.2018 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 14.12.2018 gün ve 2018/2073 Esas sayılı yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararı tebliğ alındı.

31.01.2019 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 21.01.2019 gün ve 2019/86 YD İtiraz sayılı “İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 14.12.2018 gün ve 2018/2073 Esas sayılı yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararınının Çevre ve Şehircilik Bakanlığının itirazı üzerine kaldırılmasına ilişkin kararı tebliğ alındı.

28.02.2019 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 24.01.2019 gün, 2018/210 Esas ve 2019/88 Karar sayılı yargılama konusu işlemin iptaline ilişkin kararı tebliğ alındı.

16.04.2019 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 11.04.2019 gün ve 2019/694 Esas sayılı davalı idarelerin yürütmenin durdurulması istemlerinin reddine ilişkin kararı ile davalı ÇŞB’nin istinaf dilekçesi tebliğ alındı.

20.05.2019 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 10.05.2019 gün ve 2019/917Esas sayılı davalı idarenin yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

14.01.2020 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 11.12.2019 gün, 2019/694 Esas ve 2019/2283 Karar sayılı “… istinaf talebinin kabulüne, İstanbul 12. İdare Mahkemesi’nin 24.01.2019 tarih, E:2018/210, K:2019/88 sayılı kararının kaldırılmasına, dava dosyasının yeniden bir karar verilmek üzere Muhakemesine iadesine, Mahkemece yapılacak yargılama sonucunda verilecek karar ile yargılama giderleri hakkında da hüküm kurulacağından bu konuda ayrıca hüküm kurulmasına yer olmadığına…” ilişkin kararı tebliğ alındı.

11.03.2020 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 06.03.2020 gün ve 2020/209 Esas sayılı “... işbu dava hakkında karar verilebilmesi için 2020/209 Esasına kayden açılan davanın karara bağlanmasının beklenmesine” ilişkin kararı tebliğ alındı.
03.06.2020 İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 02.06.2020 gün ve 2020/209 Esas sayılı “… Uyuşmazlıkta İstanbul ili, Kadıköy ilçesi, Osmanağa Mahallesi, 1 Ada, 71-72 (eski 66-67) sayılı Parseller ile kadastral boşluğa ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında bahse konu alanın kısmen belediye hizmet alanı (itfaiye alanı) kısmen yol, kısmen park ve parkın olduğu yerin bir kısmının da zeminaltı otopark olarak planlandığı, 25.09.2018 tarihli bilirkişi raporunda temel olarak zeminaltı otoparka eleştiri geliştirilerek planın şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına aykırı olduğunun belirtildiği, buna karşın mevcut planlama alanında getirilen belediye hiçmet alanı (itfaiye alanı), yol ve park kullanımlarına ilişkin bir değerlendirmeye raporda yer verilmediği anlaşıldığından söz konusu hususun değerlendirilerek ayrıntılı olarak açıklanması için bilirkişi heyetine …” verilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

28.07.2020 TT Özhan Ertekin, Fatih Yazıcıoğlu ve Tuncay Küçük tarafından hazırlanan “1… Bu nedenle kent ve bölge ölçeğindeyapılacak bir Nâzım imar planı çalışması sonucunda bölgedeki itfaiye ihtiyacına yönelik olarak daha uygun bir yer bulunabileceği ve dava konusu plandaki ve halihazır durumdaki itfaiye alanının da Kuşdili Çayırı’nın yeniden canlandırması olarak kullanılabileceği, 2. Dava konusu 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı’nda ve 1/1000 ölçkli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı’nda halihazırdaki Pazaryeri Sokağı’nın Kadıköy Meydanı’nı ulaşım akslarına bağlayan önemli bir ulaşım aksı olması nedeniyle kaldırılmasının kent ve bölge ölçeğinde bir planlama çalışması ve ulaşım master planına göre verilebilecek bir karar olduğu, 3. Dava konusu 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı’nda ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı’nda park olarak işlev verilen alanın Kuşdili Çayırı’nın yeniden canlandırılması için uygun bir işlev olduğu ancak 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Notlarının 3 üncü maddesinde ‘plan onama sınırları içindeki park ve dinlenme alanında çocuk oyun alanı, açık spor alanı, rekreasyon alanı, sergi alanı, botanik bahçesi, süs havuzu vb. kullanımlar yer alabilir’ şeklinde yapılan tarifin çayırın anlamına uygun olmadığı zira çayırın tasarlanmamış, boş ve doğal olarak yeşil olan park alanları olduğu, 4. Dava konusu 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı’nda itfaiye alanı için belirlenen yapılaşma şartlarının

(TAKS 0,5, KAKS 1,5 ve Yençok 15,50 m) alandaki halihazırda yeterli olduğu değerlendiriler ve Kadıköy ilçesindeki diğer itfaiye binalarının çok çok üstündeki bir büyüklükteki yapılaşmaya sebep olduğu. Sonuç olarak, dava konusu plana getirilen fonksiyonun şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve teknikleri ile kamu yararı yönünden irdelendiğinde mevzuata uygun olmadığı…"na ilişkin bilirkişi raporu tebliğ alındı.

18.11.2020 İstanbul 12. İdare Mahkemesi 22.09.2020 gün, 2020/209 Esas ve 2020/952 Karar sayılı yargılama konusu işlemin iptaline ilişkin kararı tebliğ alındı.

15.01.2021 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Daireleri Kurulu'nun 07.01.2021 gün ve 2021/12 Esas sayılı davalı idarenin yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararı ve davalı idarenin istinaf istemli dilekçesi tebliğ alındı.

07.05.2021 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 24.03.2021 gün, 2021/12 Esas ve 2021/291 Karar sayılı davalı idarenin istinaf isteminin kabulü, İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 22.09.2020 gün, 2020/209 Esas ve 2020/952 Karar sayılı kararının kaldırılmasına ve davanın reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

Anılan karar temyiz edildi.

15.01.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 2021/6921 Esas ve 2024/7646 Karar sayılı kararı ile İstanbul BİM 4. İDD kararının ONANMASINA karar verilmiştir.

9) Kuşdili

Mahkeme :İstanbul 10. İdare Mahkemesi
Esas :2018/1273 E. (Bağlantı Kararı ile İstanbul 12. İdare M. 2018/2073 E. Yeni Esas 2020/206)
Davacı :TMMOB Mimarlar Odası
Dava Tarihi :13.06.2018
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

05.07.2018 TT Danıştay 10. İdare Mahkemesi 25.06.2018 gün ve 2018/1273 Esas sayılı ilk ara karar tebliğ alındı.

25.09.2018 TT Çevre ve Şehircilik Bakanlığının davaya yanıt dilekçesi tebliğ alındı.

İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 19.09.2018 gün ve 2018/1273 Esas sayılı "yürütmenin durdurulması isteminin İstanbul 12. İdare Mahkemesinin E:2018/210 sayılı dosyasında yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verildikten sonra değerlendirilmesine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 22.11.2018 gün, 2018/2819 Esas ve 2018/2483 Karar sayılı "İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 2018/1273 Esas sayılı dosyası ile İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 2018/210 Esas sayılı dosyasıında görülen davaların çözümü için İstanbul 12. İdare Mahkemesinin yetkili kılınmasına, İstanbul 10. İdare Mahkemesince esas kaydının kapatılması ve yetki verilen İstanbul 12. İdare Mahkemesine gönderilmek üzere..." dosyanın İstanbul 12. İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 04.03.2019 gün, 2018/2073 Esas ve 2019/441 Karar sayılı yargılama konusu işlemin iptaline ilişkin kararı tebliğ alındı.

27.01.2020 İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 31.12.2019 gün, 2019/917 Esas ve 2019/2451 Karar sayılı "istinaf talebinin kabulüne, İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 04.03.2019 gün, 2018/2073 Esas ve 2019/441 Karar sayılı kararının kaldırılmasına, dava dosyasının yeniden bir karar verilmek üzere Mahkemesine iadesine … kesin olarak..." verilen karar tebliğ alındı.

İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 06.03.2020 gün ve 2020/206 Esas sayılı "Mahkememizin 2020/209 Esasına kayden açılan davanın karara bağlanmasının beklenmesinin uygun olacağı..."-na ilişkin ara kararı tebiğ alındı.

İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 30.10.2020 gün, 2020/206 Esas ve 2020/1215 Karar sayılı yargılama konusu işlemin iptaline ilişkin kararı tebliğ alındı.

18.02.2021 İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 09.02.2021 gün ve 2021/184 Esas sayılı idarenin yürütmenin durdurulmasına ilişkin isteminin reddine nihai kararın dosyanın tekemmülü sonrası değerlendirilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 03.06.2021 gün, 2021/184 Esas ve 2021/578 Karar sayılı "İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 30.10.2020 gün, 2020/206 Esas ve 2020/1215 Karar sayılı kararının kaldırılmasına, davanın reddine..." ilişkin kararı tebliğ alındı.

03.07.2021 Anılan karar temyiz edildi.

15.01.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 12.12.2024 gün, 2021/9412 Esas ve 2024/7648 Karar sayılı kararı ile, İstanbul BİM 4. İDD kararının ONANMASINA karar verilmiştir.

10) Marmara Üniversitesi Kampüsü - Halkalı

1.

Mahkeme :İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Dosya No :2018/381 E.
Davacılar :Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu :İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi, Halkalı Mahallesi, 808 Ada, 1-2 Parsel ve 853 Ada, 6-7-8 Parseller ve Yakın Çevresine İlişkin 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği"nin iptali
Akışı :Davanın reddine karar verildi. İstinaf aşamasında "Aynı plan değişikliğine açılan bir başka davada İstanbul BİM 4. İdare Dava Dairesi'nin 2019/702 E. Ve 2019/1441 K. Sayılı kararıyla dava konusu Nâzım ve uygulama imar planının iptaline karar verilmiş olduğundan davanın reddine ilişkin kararının dava konusu Nâzım ve Uygulama İmar Planı değişiklikleri yönüyle kaldırılmasına ve bu kısım yönünden konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına, İdare Mahkemesi kararının dava konusu 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı değişikliği kısmı yönüyle yapılan istinaf başvurusunun ise reddine" karar verildi. Dava konusu 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği yönünden istinaf başvurumuzun reddi yönündeki kısmına temyiz talebimiz D.6.D., E:2020/10450, K:2022/2083 kararıyla reddedildi. Davalı idarenin temyiz talebi ise 1/1000 ölçekli uygulama imar planı plan notlarının "1.6", "1.10" ve "1.11" sayılı maddelerine ilişkin kısmı yönünden onanmasına, 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının diğer kısımları yönünden bozulmasına karar verilerek kısmen kabul edildi. İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi E.2022/1031 K. 2022/1047 kararıyla Danıştay'ın bozma kararına uyma kararı verdi. Karar temyiz edildi.

2-

Mahkeme :İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Dosya No :2020/147
Davacılar :Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi),
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu :İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi, Halkalı Mahallesi, muhtelif Parseller (eski 808 Ada, 1 Parsel ve 853 Ada 6 Parsel) ile tescil harici alana ilişkin hazırlanan, Cumhurbaşkanlığı 1 No'lu Kararnamesi ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca NİP 39646 ve UİP-39647 plan işlem numaraları ile onaylanan 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı
Akış :Dava konusu planların iptaline karar verildi. Davalı idarelerin istinaf talebi kabul edilerek davanın reddine karar verildi. Temyiz yoluna başvuru yaptık. Dosya, Danıştay 6. Dairesi'nin 2022/3481 Esas sayılı dosyasında derdest.

11) Kadıköy Rıhtım Camii

Mahkeme : İstanbul 3. İdare Mahkemesi
Esas : 2018/89 E.
Davacı : Kadıköy Belediye Başkanlığı
Davalı : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Davacı Yanında Müdahil: Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Konu : İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 09.11.2017 gün ve 4963 sayılı, Kadıköy İlçesi, Caferağa Mahallesi, Rıhtım Mevkiinde, dolgu alanında kalan cami, şadırvan, kültür merkezi ve diğer hizmetler

yapısı ile kentsel sit alanı, 168 Ada, 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12 Parseller ve tescil dışı alanda kalan yeraltı otopark yapısına ilişkin sunulan projenin uygun bulunmasına dair kararın iptali istemidir.

İptal kararı verilmiştir. İstanbul BİM 5. İdare Dava Dairesi'nin E.2021/266, K.2021/3231 sayılı kararı ile iptal kararı kaldırılmıştır. Dosyanın incelendiği İstanbul 3. İdare Mahkemesi E: 2022/584 sayılı dosyasında keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmıştır.

23.01.2024 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 2022/584 Esas ve 2023/2525 Karar sayılı kararı ile, dava konusu işlemlerin İPTALİNE karar verilmiştir.

02.12.2024 TT'li İstanbul BİM 4. İDD 2024/1633 Esas ve 2024/2563 Karar sayılı kararı ile, kararın kaldırılmasına dosyanın yeniden karar verilmek üzere iadesine karar verilmiştir.

13.06.2025 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 2024/2386 Esas ve 2025/924 Karar sayılı kararı ile, bir kez daha "dava konusu işlemlerin İPTALİNE" karar verilmiştir. Davalı idarelerce istinaf yoluna başvurulmuştur.

27.12.2025 TT'li İstanbul Blöge İdare Mahkemesi'nin 2025/2694 Esas ve 2025/2740 Karar sayılı kararı ile, "davalı idarelerin istinaf taleplerinin kabulüne, kararın kaldırılmasına, davanın reddine" karar verilmiştir.

12) Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü - Cami İmar Planı

1-

Mahkeme : Bursa 4. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2021/14
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi), Ziraat Mühendisleri Odası
Davalı : Yalova Belediye Başkanlığı
Konu : Yalova Belediye Meclisinin 5.10.2020 tarih ve 219 kararıyla onaylanan; Mülkiyeti Maliye Hazinesine ait, Yalova İli, Merkez İlçesi, Süleymanbey Mahallesi, 1372 Ada, 11 ve 12 Parsel numaralı taşınmazlara ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği
Akış : Davanın reddine karar verildi. Karara karşı istinaf başvurusu yapıldı. Bursa BİM 2. İdari Dava Dairesi 2021/2401 E. sayılı dosyasında incelenmektedir.

2-

Mahkeme : Bursa 3. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2022/1602
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Yalova Belediye Başkanlığı
Konu : Yalova Belediye Meclisinin 04.07.2022 tarih ve 208 sayılı kararıyla onaylanan Mülkiyeti Maliye Hazinesine ait, Yalova İli, Merkez İlçesi, Süleymanbey Mahallesi, 1372 Ada, 65 Parsel numaralı taşınmaza ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişiklikleri

22.10.2024 TT'li Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 2022/1602 Esas ve 2024/1184 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, tarafımızca istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

13) Yalova Millet Bahçesi - Tahsis

Mahkeme : Bursa 2. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2020/493
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi), Ziraat Mühendisleri Odası
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : Yalova İli Merkez İlçesi Gaziosmanpaşa Mahallesinde Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'ne tahsisli olan ve halen Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitü Müdürlüğü'nce kullanılan, 1474 Ada 12 Parselde bulunan, 113,4 dekar büyüklüğünde mülkiyeti Hazine'ye ait taşınmaz üzerinde, mutlak korunması gereken alanda TOKİ tarafından "Millet Bahçesi" yapılması için tahsis değişikliğine

ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 20.05.2020 tarih 103962 sayılı işleminin iptali

Akış : Davanın reddine karar verildi. Karara karşı istinaf başvurusu yapıldı. Bursa BİM 2. İdare Dava Dairesi 2022/813 E. dosyasında incelenmektedir.

14) Yalova Millet Bahçesi - Ruhsat

Mahkeme : Bursa 4. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2021/1266
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, TOKİ, Yalova Valiliği, Yalova Belediye Başkanlığı
Konu : Yalova İli, Merkez, Gaziosmanpaşa Mahallesi, 1474 Ada, 12 Parsel sayılı yerde yapılan Millet Bahçesi inşaatının durdurulması ve yapı ruhsatlarının iptali istemiyle yapılan başvuruların zımnen reddine ilişkin işlemlerin iptali

Yürütmenin durdurulması talebimizin reddine karar verilmiştir. YD Red kararına itirazımız da reddedilmiştir. Keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiştir.

Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 05.12.2023 gün, 2021/1266 Esas ve 2023/1618 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Davalı idarelerce istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

15) Yalova Millet Bahçesi – İmar Planı

Mahkeme : Bursa 4. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2022/701
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Yalova Belediye Başkanlığı
Konu : Yalova İli, Merkez, Gaziosmanpaşa Mahallesi, 1474 Ada 12 Parsel sayılı taşınmazın Millet Bahçesi olarak planlanmasına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı İlavesi ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı İlavesinin ve Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 12.11.2020 tarihli oluru ile onaylanan Yalova İli 1/50000 ölçekli Çevre Düzeni Planının söz konusu taşınmazın "Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı" olarak belirlenmesine ilişkin kısmının iptali

Akış : Yürütmenin durdurulması talebimizin reddine karar verilmiştir. YD Red kararına itirazımız da reddedilmiştir. Esas hakkında karar verilmesi bekleniyor.

16) Dolmabahçe Baltalimanı Ayazağa Tünelleri

1.
Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2017/662
Davacılar : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şube)
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : Beşiktaş İlçesi, Dolmabahçe - Levazım - Baltalimanı - Ayazağa Tünelleri Projesi'ne ilişkin 1/5000 ve 1/1000 ölçekli 13.05.2016 tasdik tarihli Koruma Amaçlı Nâzım ve Uygulama İmar Planı'nın iptali.
Akışı : Davanın reddine karar verildi. İstinaf başvurusu reddedildi. Temyiz başvurusu Danıştay 6. Dairesi'nin 2020/8395 E. Dosyasında incelenmektedir.

2.
Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2018/1696
Davacılar : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şube)
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 14.02.2018 tarih ve 175 sayılı kararıyla onaylanan

Beşiktaş İlçesi, Dolmabahçe - Levazım - Baltalimanı - Ayazağa Tünelleri Projesi'ne ilişkin 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Nâzım ve Uygulama Plan Değişikliği Beşiktaş, Dolmabahçe - Levazım tünelleri Projesi ve Sarıyer, Dolmabahçe – Ayazağa Tünelleri Projesi'nin yürütmelerinin durdurulması ve iptalleri.

Akışı : Davanın reddine karar verildi. Karar istinaf aşamasında bozuldu. İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 2021/954 E., 2022/351 K. sayılı kararıyla yeniden davanın reddine karar verildi. İstinaf talebimiz de İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2022/666 E. 2022/826 K. sayılı kararıyla reddedildi. Temyiz başvurusu Danıştay 6. Dairesi'nin 2022/7797 E. dosyasında incelenmektedir.

17) Kadıköy Söğütlüçeşme Gar Sahası - İmar Planı Değişikliği

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2020/386
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi),
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi),
İnşaat Mühendisleri Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, NİP-37875 ve UİP-37876 plan işlem numaraları ile 13.05.2019 tarihinde onaylanan; İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Hasanpaşa Mahallesi, Toplu Taşım Gar Sahasına ilişkin 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin iptali

Dava konusu plan değişikliğinin planlama esasları ve teknikleri ile şehircilik ilkelerine uygun olmadığından iptaline karar verildi. Davalı idarenin istinaf başvurusu kabul edildi, iptal kararı kaldırılarak davanın reddine karar verildi. Karar temyiz edildi. Danıştay 6. Dairesinin 2022/1859 E. dosyasında incelenmektedir.

22.05.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 2022/1859 Esas ve 2025/4170 Karar sayılı kararı ile İstanbul BİM 4. İDD tarafından verilen 2021/1241 esas ve 2021/1383 Karar sayılı davanın reddine dair kararın ONANMASINA karar verilmiştir.

18) Kadıköy Söğütlüçeşme - İmar Planı Değişikliği

Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/311
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi),
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi),
İnşaat Mühendisleri Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 03.12.2021 tarihinde onaylanan, İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Hasanpaşa Mahallesi 3453 Ada 1 Parsel ve kısmen 595 Ada 1 Parsel, Zühtüpaşa Mahallesi 3454 Ada 1, 2 ve 3 Parseller, Tuğlacıbaşı Mahallesi 580 Ada 11, 13 ve 14 Parsellere ilişkin NİP-34370687 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-34021562 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının iptali

İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 29.09.2023 tarih ve E:2022/311, K:2023/1822 sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı istinaf başvursunda bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 31.10.2024 gün, 2023/2134 Esas ve 2023/1822 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurumuzun reddine karar verilmiş, karara karşı temyiz yoluna başvurulmuştur.

08.11.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 30.09.2025 gün, 2024/3543 Esas ve 2025/4528 Karar sayılı kararı ile, anılan kararın ONANMASINA karar verilmiştir.

19) Kadıköy Söğütlüşeme - ÇED Gerekli Değildir Kararı

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2022/2741
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : İstanbul Valiliği
Konu : Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yapılması planlanan "Söğütlüçeşme Yüksek Hızlı Tren İstasyonuna İlave Peron, Ray Hattı, Destek Birimleri ve Ticari Alanlar" projesine ilişkin olarak 2872 sayılı Kanun kapsamında "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmesine ilişkin İstanbul Valiliğinin 06.07.2022 tarih ve E.20221490 sayılı kararı

Aynı işleme karşı açılan ve Mahkemenin 2022/1819 E. sayılı dosyasında görülen davayla bağlantı kararı verildi. Anılan dosyada yapılacak keşif ve bilirkişi incelemesinin sonucuna kadar bekletme kararı verildi.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2022/2741 Esas ve 2023/2509 Karar sayılı kararı ile, davanın reddine karar verilmiş, karar temyiz edilmiştir.

Danıştay 4. Dairesi'nin 29.02.2024 gün, 2024/266 Esas ve 2024/1417 Karar sayılı kararı ile, temyize konu kararın onanmasına karar verilmiştir.

20) Kadıköy Söğütlüçeşme - İmar Planı Değişikliği

Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/311
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi),
Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi),
İnşaat Mühendisleri Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu :Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 03.12.2021 tarihinde onaylanan, İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Hasanpaşa Mahallesi 3453 Ada 1 Parsel ve kısmen 595 Ada 1 Parsel, Zühtüpaşa Mahallesi 3454 Ada 1, 2 ve 3 Parseller, Tuğlacıbaşı Mahallesi 580 Ada 11, 13 ve 14 Parsellere ilişkin NİP-34370687 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-34021562 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının iptali

İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 29.09.2023 tarih ve E:2022/311, K:2023/1822 sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı istinaf başvursunda bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 31.10.2024 gün, 2023/2134 Esas ve 2023/1822 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurumuzun reddine karar verilmiş, karara karşı temyiz yoluna başvurulmuştur.

08.11.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 30.09.2025 gün, 2024/3543 Esas ve 2025/4528 Karar sayılı kararı ile, anılan kararın ONANMASINA karar verilmiştir.

21) Kadıköy Söğütlüçeşme - ÇED Gerekli Değildir Kararı

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2022/2741
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : İstanbul Valiliği
Konu : Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yapılması planlanan "Söğütlüçeşme Yüksek Hızlı Tren İstasyonuna İlave Peron, Ray Hattı, Destek Birimleri ve Ticari Alanlar" projesine ilişkin olarak 2872 sayılı Kanun kapsamında "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmesine ilişkin İstanbul Valiliğinin 06.07.2022 tarih ve E.20221490 sayılı kararı

Aynı işleme karşı açılan ve Mahkemenin 2022/1819 E. sayılı dosyasında görülen davayla bağlantı kararı verildi. Anılan dosyada yapılacak keşif ve bilirkişi incelemesinin sonucuna kadar bekletme kararı verildi.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2022/2741 Esas ve 2023/2509 Karar sayılı kararı ile, davanın reddine karar verilmiş, karar temyiz edilmiştir.

Danıştay 4. Dairesi'nin 29.02.2024 gün, 2024/266 Esas ve 2024/1417 Karar sayılı kararı ile, temyize konu kararın onanmasına karar verilmiştir.

22) Tuzla Limanı Atık Kabul ve Transfer Merkezi

Mahkeme : İstanbul 3. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2019/987
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şube)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 27.12.2018 tarihinde onanan İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Atık Kabul ve Transfer Merkezi Limanı Amaçlı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Revizyonunun ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Revizyonunun iptali
Akış : Dava konusu plan revizyonlarının iptaline karar verildi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın istinaf talebi reddedildi. Dava temyiz aşamasında. Danıştay 6. Dairesinin 2021/1712 E. sayılı dosyasında incelenmektedir.

23) Beykoz Dereseki

1. 316 Ada, 4 Nolu Parsel ve 268-341-343-345-346-348-360-1 (316/TCK) Nolu Parseller Koruma Amaçlı İmar Planı

Mahkeme : İstanbul 9. İdare Mahkemesi
Esas : 2019/1934
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şube)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı
Konu : İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Dereseki Mah., 316 Ada, 4 Nolu Parsel ve 268-341-343-345-346-348-360-1 (316/TCK) Nolu Parseller ile Tescil Harici Alanlara ilişkin 18.10.2018 tarih ve 186788 sayılı Bakanlık Oluru onaylanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının iptali

Davanın reddine karar verildi. Karara karşı istinaf başvurumuz BİM 4. İdare Dava Dairesi E. 2020/1288 K. 2022/1601 kararıyla reddedildi. Temyiz başvurusu yapıldı.

24.06.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 2023/1745 Esas ve 2025/2499 Karar sayılı kararı ile temyize konu bölge idare mahkemesi kararının ONANMASINA karar verilmiştir.

24) Beykoz Dereseki - Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu Kararı

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2019/1786
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Dereseki Mah., 316 Ada, 4 Nolu Parsel ve 268-341-343-345-346-348-360-1 (316/TCK) Nolu Parseller ile Tescil Harici Alanlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 06.07.2018 tarih ve E.119478 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile kabul edilen İstanbul II Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 04.07.2018 tarih ve 02.1099 sayılı kararının iptali

Davanın reddine karar verildi. Dosya istinaf aşamasında İstanbul BİM 5. İdare Dava Dairesi'nin 2021/1959 E. Dosyasına kaydedilmiştir.

06.03.2023 TT'li İstanbul BİM 5. İDD'nin 2021/1959 Esas ve 2022/2889 Karar sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun reddine oy çokluğu ile kesin olarak karar verilmiştir.

25) Beykoz Dereseki - 267 Parsel Koruma Amaçlı İmar Planları

Mahkeme : İstanbul 2. İdare Mahkemesi
Esas : 2021/2168
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şube)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Dereseki Mahallesi, 267 Parsele ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 12.10.2020 tarih ve 214750 sayılı oluru ile kabul edi-

len 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı

İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 31.10.2022 tarih ve E:2021/2168, K:2022/2048 sayılı kararı ile yargılama konusu planların İPTALİNE karar verilmiş, davalılar tarafından yapılan istinaf başvurusu kapsamında İstanbul BİM 4. İdare Dava Dairesi 2023/9 E. Ve 2023/2058 K. Sayılı karar ile davalıların istinaf taleplerinin kabulü ile kararın kaldırılmasına ve davanın reddine karar verilmiştir.

Karara karşı tarafımızca temyiz başvurusunda bulunulmuştur.

26) Tuzla Postane Mahallesi (İller Bankası)

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2020/1103 E.
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şube)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 01.04.2020 tarihinde onanan, İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Postane Mahallesi, Manastır Mevkii, 7 pafta 1009 Parsel ile 8 pafta 1010, 1022, 3059 ve 3234 Parsellere (tamamı İller Bankası mülkiyetinde) ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ile bu plana dayalı olarak hazırlanan 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının iptali
Akış : Davanın reddine karar verildi. Karara karşı istinaf talebimiz reddedildi. Danıştay 6. Dairesinin 2022/544 E. sayılı dosyası kapsamında temyiz talebimizin reddine karar verildi.

27) Beykoz – Çengeldere

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2020/121
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Kültür ve Turizm Bakanlığı)
İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Çengeldere Mahallesi, 2114 Ada, 1 Parselin bir kısmı ve yolun "Eğitim Tesis Alanı" olarak düzenlenmesine ilişkin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 29.07.2019 tarih ve 177085 sayılı Olur'u ile onaylanarak 21.10.2019 tarihinde askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nın öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali istemidir.

07.10.2020 İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 30.09.2020 gün ve 2020/121 Esas sayılı ara kararı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının hasım mevkiinden çıkartılmasına ve Kültür ve Turizm Bakanlığının hasım mevkiine alınmasına; yürütmenin durdurulması istemimizin dava dilekçemizin davalı idareye tebliğinden (15 gün geçtikten) sonra değerlendirilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

20.11.2020 TT İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 18.11.2020 günlü Milli Eğitim Bakanlığının davalı idare yanında katılma isteminin kabulüne, 20.10.2020 günlü yürütmenin durdurulması istemimizin reddine ilişkin 2020/121 Esas sayılı kararları ile ile Milli Eğitim Bakanlığının davaya katılma istemli dilekçesi ve davalı Kültür ve Turizm Bakanlığının davaya yanıt dilekçesi tebliğ alındı.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 07.12.2020 gün ve 2020/584 Esas sayılı yürütmenin durdurulması istemimizin reddine itirazımızın reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

18.02.2021 TT İstanbul 13. İdare Mahkemesinin Hâkim Ahmet Said Cevizli'nin naip üye olarak görevlendirilmesine ve keşif ve bilirkişi ücretinin yatırılmasına ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

02.03.2021 İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 02.03.2021 gün ve 2020/121 Esas sayılı Mehmet Alkan, Adem Sakarya, Numar Kılınç'ın bilirkişi olarak görevlendirilmesine, keşfin 17.03.2021 saat 10:00'da gerçekleştirilmesine ilişkin ara karar tebliğ alındı.

02.08.2021 İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 29.06.2021 gün, 2020/121 Esas ve 2021/1084 Karar sayılı "dava konusu işlemlerin iptaline" ilişkin kararı tebliğ alındı.

14.09.2021 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 03.09.2021 gün ve 2021/1172 Esas sayılı "yürütmenin durdurulması isteminin reddine ve nihai kararın dosyanın tekemmülünden sonra verilmesine" ilişkin ara kararı ve davalı Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığı ve İstanbul Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü) istinaf dilekçeleri tebliğ alındı.

27.12.2021 T. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 16.12.2021 gün, 2021/1172 Esas ve 2021/1492 Karar sayılı "… kural olarak ormanların yapılaşmaya açılmasının yasak olduğu, istisnai olarak kamu yararı ve zaruret halinin bulunması şartının arandığı, kamu yararı ve zaruret olduğuna dair hiçbir inceleme ve araştırma raporunun bulunmadığı, ayrıca söz konusu tesisin orman vasfındaki alanı ilerleyen yıllarda ne şekilde etkileyeceğine ilişkin kapsamlı bir çalışmanın da yapılmamış olması nedeniyle iptali gerektiği sonucuna varıldığından, ilk derece mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun belirtilen gerekçe eklenmek suretiyle reddi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır..." gerekçesi ile istinaf talebinin reddine, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile davalı Kültür ve Turizm Bakanlığının istinaf talebinin kabulü ile hasım mevkiinden çıkarılmasına ilişkin kararı tebliğ alındı.

21.01.2021 TT Milli Eğitim Bakanlığının temyiz dilekçesi tebliğ alındı.

28) Tarihi Yarımada Plan Notu Değişikliği Kurul Kararı

Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2020/59
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şube)
Davalı : Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : İstanbul 4. Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 30.11.2019 tarih ve 7146 sayılı *"İlgili Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca tesciline ve/veya ihyasına karar verilen medrese, hamam, sebil, çeşme, mescid, cami gibi kültür varlığı taşınmazların ihya ve restorasyon uygulamasının hızlı ve etkin şekilde yürütülerek kamuya kazandırılması amacıyla fonksiyon değişikliği ve/veya tescil kararının plana işlenmesine ilişkin plan değişikliği sürecinin beklenmeksizin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimince hazırlanan ve sınırları belirlenerek onaylanan restitüsyon, restorasyon ve rekonstrüksiyon projeleri doğrultusunda ihya ve restorasyon uygulamaları yapılabilir"* kararının iptali

İptal kararı verildi. Davalı idarelerin istinaf talebi kabul edilerek üst mahkemece davanın reddine karar verildi. Karar tarafımızca temyiz edildi. Danıştay 6. Dairesi'nin 2022/67 E. sayılı dosyası kapsamında anılan kararın bozulmasına karar verilmiştir.

04.10.2023 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 13.09.2023 gün, 2023/1301 Esas ve 2023/1058 Karar sayılı kararı ile, *"İst Bim 4. İDD'nin 17/09/2021 tarih ve E:2021/400, K:2021/1036 kararında ısrar edilmesine, istinaf talebinin kabulüne, İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 30.12.2020 tarih ve E:2020/59, K:2020/1607 sayılı kararın kaldırılmasına, davanın reddine"* karar verilmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

29) Selimiye (Gata Arazisi)

Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas : 2020/227
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Cumhurbaşkanlığı 1 No'lu Kararnamesi ve 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 9. Maddesi uyarınca NİP-39553 ve UİP-39554 plan işlem numaraları ile 23.10.2019 tarihinde tadilen onaylanan, İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Selimiye Mahallesi, 1335 Ada 172 Sayılı Parsele İlişkin Hazırlanan 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali istemidir.

İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 13.04.2020 gün ve 2020/227 Esas sayılı yürütmenin durdurulması istemimizin reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

23.06.2020 TT Sağlık Bilimleri Üniversitesi vekilinin davalı Çevre ve şehircilik Bakanlığı yanında davaya katılma istemli dilekçesi tebliğ alındı.

27.07.2020 TT. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi'nin 21.07.2020 gün ve

2020/370 YD İtiraz sayılı yürütmenin durdurulması istemimizin reddine ilişkin karar itirazımızın reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

05.10.2020 TT Sağlık Bakanlığı'nın davalı idare yanında katılma istemli dilekçesi tebliğ alındı.

08.09.2021 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 06.09.2021 gün ve 2020/227 Esas sayılı bilirkişi olarak "Tamer Saracık (Kamulaştırma, Jeodezi ve navigasyon, mühendislik ölçmeleri, kartagrofya, arazi toplulaştırılması, tapu ve mülkiyet, kadastro, imar uygulamaları, harita ve harita bilgileri üretimi) Numan Kılınç (Şehir belge planlama – ulaşım planları) Fazilet Güneş (kentsel dönüşüm – gayrimenkul değerleme) görevlendirilmelerine, keşfin 27.09.2021 saat 09:30'da gerçekleştirilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

08.09.2021 bilirkişi heyetine itiraz edildi.

22.09.2021 bilirkişi heyetine itırızamız kabul edilerek keşfin 08.10.2021 (saat 09:30'da) yapılmasına ve bilirkişi olarak Emine Erbaş, İjlal Kaya Altay ve Bilge Alpay'ın görevlendirilmesine ilişkin ara karar tebliğ alındı.

25.03.2022 TT İstanbul 12. İdare Mahkemesinin 31.01.2022 gün, 2020/227 Esas ve 2022/204 Karar sayılı yargılama konusu işlemin iptaline ilişkin kararı tebliğ alındı.

21.07.2022 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 2022/531 Esas ve 2022/825 Karar sayılı kararı ile, ilk derece mahkemesinin kaldırılmasına ve davanın reddine karar verilmiştir.

06.09.2022 tarihinde anılan karar tarafımızca temyiz edilmiştir.

07.07.2025 TT'li Danıtşay 6. Dairesi'nin 2022/7042 Esas ve 2025/2362 Karar sayılı kararı ile temyize konu kararın ONANMASINA karar verilmiştir.

30) Adalar Geçiş Dönemi Yapılaşma Koşulları (2020)

Mahkeme : İstanbul 6. İdare Mahkemesi
Esas : 2020/801
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Kültür ve Turizm Bakanlığı

İstanbul 5 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 27.01.2020 gün ve 25087147-165.02.03-E.81917 sayılı yazısı ile 04.02.2020 tarihinde öğrendiğimiz, İstanbul 5 numaral Kültür Varlıklıklarını Koruma Bölge Kurulunun 10.01.2020 gün ve 6931 Karar sayılı kararının yürütmesinin durdurulması ve yargılama sonucunda iptali istemidir.

16.06.2020 TT İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 09.06.2020 gün ve 2020/801 Esas sayılı bilirkişi ve keşif giderlerlerinin yatırılmasına ve TMMOB Şehir Plancıları Odasının davacı yanında davaya katılma isteminin taraflara tebliğine ilişkin ara kararları ile davalı idarenin davaya yanıt dilekçesi tebliğ alındı.

19.06.2020 anılan keşif ve bilirkişi giderleri yatırıldı.

07.10.2020 TT İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 2020/801 Esas sayılı bilirkişi olarak Tolga Ünlü, Yener Baş, Derviş Önen, Özlem Köprülü Bağlancı, Gül Atanur, Ümit Aydınoğlu, Gökhan Ekrem Üstün atanmasına, keşfin 12.11.2020 saat 09:30'da gerçekleştirilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

12.11.2020 keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirildi.

23.11.2020 İstanbul 6. İdare Mahkemesinin bilirkişi sayısının fazla olması nedeniyle "10.000 TL daha avansın Mahkememiz veznesine (7) gün içinde yatırılmasına" ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

25.03.2021 tarihinde yargılama konusu işlemin şehircilik ve koruma ilkelerine aykırılığına ilişkin bilirkişi raporu tebliğ alındı.

06.05.2021 TT İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 15.04.2021 gün ve 2020/801 Esas sayılı yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararı, TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın katılma isteminin kabulüne ilişkin kararı ve naip üye olarak hâkim Orhan Özmen'in yerine Yasemin Erdoğan Atmaz'ın görevlendirilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi 06.07.2021 gün ve 2021/306 Esas sayılı davalı idarenin yürütmenin durdurulması kararına itirazının reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

07.12.2021 TT İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 27.10.2021 gün, 2020/801 Esas ve 2021/1519 Karar sayılı "… dava konusu kararın 6. Maddenin 3. Cümlesi, 7. Maddenin 1. Cümlesi ile 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ve 7.7 alt maddelerinin tamamı, 8. Madde ile 9. Maddesinin iptallerine, kararın diğer kısımları yönünden davanın reddine... "ilişkin kararı tebliğ alındı.

09.06.2022 TT'li İstanbul BİM 4. İDD'nin 18.05.2022 gün, 2022/41 Esas ve 2022/650 Karar sayılı "iptale ilişkin kısımların kaldırılmasına, davanın reddine" dair kararı tebliğ alınmış olup karar tarafımızca temyiz edilmiştir.

31) Sultantepe Korusu – Hüseyin Avni Paşa Korusu (2019)

Mahkeme : İstanbul 9. İdare Mahkemesi
Esas : 2019/2248
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare :Kültür ve Turizm Bakanlığı

İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Hacı Hesna Hatun Mahallesi, 107-108 pafta, 1310 Ada, 145 Parsel sayılı yerde bulunan Hüseyin Avni Paşa Korusu olarak bilinen alanın komşuluğunda ikamet eden davacı Gürsel Kablan Aslan'ın, Hüseyin Avni Paşa Korusu'nda yapılan ve C yapısı olarak adlandırılan yapılaşmaya ilişkin 18.10.2017 gün 4325 sayılı Restitüsyon Projesi ile 20.02.2019 tarih 5372 sayılı Rekonstrüksiyon Projesinin onayına ilişkin İstanbul 6 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararlarının ve ilgili yapıya ilişkin Boğaziçi İmar Müdürlüğü'nce verilen 31.05.2019 gün 42 sayılı yapı ruhsatının iptali istemi ile açılmış derdest davada davacı yanında davaya katılmamıza ve yargılama sonunda hukuka açıkça aykırı yargılama konusu işlemin iptaline karar verilmesi istemidir.

21.07.2020 TT İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 08.07.2020 gün ve 2019/2248 Esas sayılı Fatih Elçil, Selçuk Seçkin ve Fatih Yazıcıoğlu'nun bilirkişi olarak görevlendirilmesine ve keşfin 12.08.2020 saat 10:00'da yapılmasına ilişkin ara karar tebliğ alındı.

10.04.2022 İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi'nin 2022/1223 Esas sayılı dosyasında müdahil davalı vekili Av. Derya Deniz Ünlü'nün vekâlet görevinden istifa ettiğine ilişkin tebligat tebliğ alınmıştır.

32) Sirkeci Gar Liman Sahası Devir İşlemi (2020)

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2020/1550
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası
Davalı İdare :TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü
Dava Tarihi :08.09.2020

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünün Sirkeci Gar Liman Sahasının Yeşilay'a devri işleminin geri alınması (iptali) isteminin yanıtlanmayarak zımnen reddi işleminin öncelikle yürütülmesinin durdurulması ve iptali talebidir.

21.10.2020 TT İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 15.10.2020 gün ve 2020/1550 esas sayılı "Davacı TMMOB Mimarlar Odası'ndan Sirkeci Liman Sahasının devir işleminin iptali konusunda nasıl bir menfaat ihlalinin (söz konusu alanda tescilli yapı olduğu vb.) bulunduğu hususunun açıklanmasının istenilmesine, TMMOB Mimarlar Odası tarafından, Sirkeci Liman Sahasının devir işleminin iptaline ilişkin TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğüne herhangi bir başvuru yapılıp yapılmadığının sorularak buna ilişkin bilgi ve belgelerin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine, Davalı TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nden Sirkeci Liman Sahasının ve bunların müştemilatının Yeşilay'a devredilip devredilmediğinin, eğer devir işlemi yapılmışsa devir işleminin ne zaman tesis edildiği hususlarının sorularak buna ilişkin bilgi ve belgelerin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine..." ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

22.10.2020 anılan ara karar ile ilgili diyeceklerimiz sunuldu.

2021.02.16 TT. İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 11.12.2020 gün, 2020/1550 Esas ve 2020/1742 Karar sayılı "... Hemen belirtmek gerekir ki davacıların her ikisinni de kendi kuruluş amaçları ve görev alanlarıyla ilgili konularda dava açabilecekleri hususunda herhangi bir duraksama bulunmamaktadır. Ne var ki davacı meslek örgütü ile diğer davacı sendikanın kuruluş amaçları, faaliyet alanları, konuları ve görev tanımları birbirinden farklı olduğundan bir iptal davasını açmakta menfaat bakımından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir…" gerekçesi ile "dilekçenin reddine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

2021.05.06. İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 16.03.2021 gün, 2021/343 Esas ve 2021/507 Karar sayılı "ehliyet yokluğu" gerekçesi ile davanın reddine ilişkin kararı tebliğ alındı. *(Üye Atilla Süzgün ve Esra Akbıyık'ın oyları Başkan Mustafa Ceran'ın karşı oyu ile; karşı oy gerekçesi: "… Protokole konu saha Tarihi Sirkeci Garı komşuluğunda ve Boğaziçi ön görünüm bölgesinde kalmaktadır. Mahkememizce verilen ara kararı uyarınca gönderilen protokole göre ihtiyaç halinde TCDD Genel Müdürlüğünce kullanılmasına izin verilmesi koşuluyla sahada 49 yıllığına Yeşilay Cemiyeti lehine irtifak hakkı tesis edildiği anlaşılmaktadır. Ancak sahanın özellikleri ile ilgili başkaca belge ve bilgi gönderilmediği için bu tahsisin ve protokol koşullarının 2863 sayılı Yasa ve Boğaziçi Kanunu ile belirlenen koşullara uygun olup olmadığı anlaşılamamaktadır. Sahada icra edilen taşımacılık ve lojistik faaliyetinin davacı meslek örgütünü ilgilendiren bir faaliyet olmadığı ileri sürülebilirse de Tarihi ve Doğal sit alanında kalan aynı zamanda Boğaziçi Kanununa tabi olan taşınmaza yönelebilecek her türlü inşai ve fiziki müdahale davacı meslek örgütünü yakından ilgilendirmektedir. Dolayısıyla taraflar arasında imzalanan protokolün ve bu protokol uyarınca yapılan tahsisin (TCDD Genel Müdürlüğünün faaliyeti bakımından değilse de) yukarıda zikredilen kanunlara uygun olup olmadığı bakımından incelenebilmesi için işin esasına girilmesi gerekirken davanın ehliyet yönünden reddine dair katılmıyorum...") Anılan karar temyiz edildi.*

2022.03.30 İstanbul 10. Bölge İdare Mahkemesinin 02.03.2022 gün, 2021/2489 Esas ve 2022/439 Karar sayılı "… Buna göre, dava konu edilen işlemin mülkiyeti Maliye Hazinesine ait 1 Ada, 16 Parselde yer alan Sirkeci Gar Liman Sahası alanı üzerinde Yeşilay Cemiyeti'ne irtifak hakkı verilmesine ilişkin işlem olduğu, davacının kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu, kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunması, yurdun doğal kaynaklarının bulunması verimli bir şekilde hukuka uygun olarak kamu yararı amacıyla kullanılması gerektiği gibi dava dilekçesinde iddia edilen hususların yük taşımacılığı ve ülke güvenliği ile şehircilik ve planlama ilkelerine aykırılıklara yönelik olduğu, dolayısıyla, davacı Oda'nın kuruluş ve amaçları ile dava konusu işlem ile arasında kişisel, meşru ve güncel bir menfaat bağı bulunduğunun kabulü gerekir. Bu durumda işbu davanın açılmasında davacının sübjektif ehliyet yönünden reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir…" gerekçesi ile "kararın kaldırılmasına… yeniden bir karar verilmek üzere Mahkemeye gönderilmesine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

33) Büyükada Helikopter İniş Pisti İmar Planı (2020)

Mahkeme : İstanbul 9. İdare Mahkemesi
Esas : 2020/1320
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Dava Tarihi : 05.10.2020

İstanbul İli, Adalar İlçesi, Büyükada Helikopter İniş Alanı (Heliport), Teknik Altyapı Alanı ve İskele Amaçlı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı (NİP-34880551 plan işlem nolu) ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın (UİP-34914343 plan işlem nolu) yürütmesinin durdurulması ve iptali istemidir.

15.10.2020 TT İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 12.10.2020 gün ve 2020/1320 Esas sayılı "müdahale dilekçesinin taraflara tebliğine" ilişkin ara kararı ve ekinde TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın katılma istemli dilekçesi tebliğ alındı.

06.11.2020 TT Davalı idarenin yanıt dilekçesi ve TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın katılma isteminin kabulüne ilişkin İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 03.11.2020 gün ve 2020/1320 Esas sayılı ara kararı ile İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 03.11.2020 gün ve 2020/1320 Esas sayılı "yürütmenin durdurulmasına" ilişkin kararı tebliğ alındı. (Başkan Mustafa Ceran, üyeler Şenol Akça ve Atilla Süzgün)

20.12.2020 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi'nin 14.12.2020 gün ve 2020/601 YD İtiraz sayılı davalı idarenin itirazının reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

07.05.2021 TT. İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 08.03.2021 gün, 2020/1320 Esas ve 2021/816 Karar sayılı yargılama konusu işlemin iptaline ilişkin kararı tebliğ alındı.

28.06.2021 İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 17.06.2021 gün ve 2021/798 Esas sayılı "dilekçenin tebliğine, dosyanın tekemmül ettirilmesine ve istinaf istemi hakkında nihai kararın dosyanın tekemmülünden sonra verilmesine..." ilişkin kararı tebliğ alındı.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesinin 30.12.2021 gün, 2021/798 Esas ve 2021/1608 Karar sayılı istinaf isteminin reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

34) Kartal Soğanlık Mahallesi Anadolu Adalet Sarayı Yanı

Mahkeme	: İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Dosya No	: 2021/106
Davacılar	: Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi) Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı	: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu	: İstanbul İli, Kartal İlçesi, Soğanlık Mahallesi, 12636 Ada, 1 ve 2 Parseller, 10384 Ada, 219 Parsele ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 05.08.2020 tarih ve E.217427 sayılı yazısınca tadilen resen onaylanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı

Dava konusu imar planlarının iptaline karar verildi.

İstanbul BİM 4. İDD'nin 2022/725 Esas ve 2022/1617 Karar sayılı kararı ile, istinaf incelemesi sonucunda iptal kararı kaldırılarak yeniden karar verilmek üzere dosyanın iadesine karar verilmiştir.

İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2023/82 Esas ve 2023/1868 Karar sayılı kararı ile bir kez daha yargılama konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiş, İstanbul BİM 4. İDD'nin 2023/282 Esas ve 2023/1271 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir. Davalı idare tarafından karar temyiz edilmiştir.

35) Kartal Esentepe Millet Bahçesi

Mahkeme	: İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Dosya No	: 2021/105
Davacılar	: Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi) Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)
Davalı	: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu	: İstanbul İli, Kartal İlçesi, Esentepe-Çavuşoğlu Mahallesi, Millet Bahçesi ve Çevresine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 05.08.2020 tarih ve E.163488 sayılı yazısınca tadilen resen onaylanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı

İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2021/105 esas ve 2022/1781 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2023/230 Esas ve 2023/328 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurumuzun reddine karar verilmiş olup, karar temyiz edilmiştir.

36) Sedef Adası

Mahkeme	: İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas	: 2021/2298
Davacı	: Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı	: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu	: Bakanlık Makamının 02.09.2021 tarihli ve 1648138 sayılı Olur'u ile onaylanan İstanbul ili, Adalar ilçesi, Sedef Adası Etabı Doğal Sit Alanının koruma statüsünün "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescili kararı

24.05.2023 TT'li İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 2021/2298 Esas ve 2023/930 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiştir.

28.02.2024 TT'li İstanbul BİM 4. İDD'nin 2023/1229 Esas ve 2024/415 Karar sayılı kararı ile, iptal kararının ONANMASINA karar verilmiştir.

37) Kaşık Adası

Mahkeme	: İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas	: 2021/2297
Davacı	: Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı	: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu	: Bakanlık Makamının 02.09.2021 tarihli ve 1648128

sayılı Olur'u ile onaylanan İstanbul ili, Adalar ilçesi, Kaşık Adası Etabı Doğal Sit Alanının koruma statüsünün "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescili kararı

06.10.2023 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 28.09.2023 gün ve 2023/1494 Esas sayılı ara kararı ile, yürütmenin durdurulması talebinin, müdahale istemi hakkında karar verildikten sonra değerlendirilmesine ve AK Turizm ve Dış Tic. A.Ş'nin davalı yanında katılma dilekçesinin tarafımıza tebliğine karar verildi.

24.05.2023 TT'li İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 2021/2297 Esas ve 2023/929 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiştir.

10.06.2024 TT'li İstanbul BİM 4. İDD'nin 2023/1494 Esas ve 2024/1315 Karar sayılı kararı ile, iptal kararının ONANMASINA karar verilmiştir.

38) Meteoroloji Arazisi (2021 Davası)

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2021/722
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 18.01.2021 tarih ve 89206 sayılı yazısı ile onaylanan ve 29.01.2021 tarihinde askıya çıkarılan Kadıköy ilçesi, Tuğlacıbaşı mahallesi 421 Ada 286 Sayılı Parsele ilişkin Mer'i planda SOSYAL KÜLTÜREL TESİS (E: 1.50) kullanım kararının, ÖZEL SOSYAL KÜLTÜREL TESİS alanı olarak düzenlenmesi suretiyle hazırlanan 1/5000 ölçekli Revizyon Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planının iptali istemi.

14.07.2021 TT İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 08.07.2021 gün ve 2021/722 Esas sayılı keşif ve bilirkişi ücreti yatırılmasına ve bilirkişilere sorulacak sorulara ilişkin ara kararı ile davalı idarenin davaya yanıt dilekçesi tebliğ alındı.

07.10.2021 TT İstanbul 13. İdare Mahkemesinin bilirkişi heyeti olarak Halid Yağbasanlar, Tayfun Salihoğlu ve Deniz Çavuş'un görevlendirilmesine, keşif ve bilirkişi incelemesinin 22.10.2021 saat 10:00'da gerçekleştirilmesine ilişkin kararı tebliğ alındı.

21.12.2021 TT "…dava konusu imar planı değişikliklerinin planlama teknikleri ve esasları yönünden kusurlu olduğu.."na ilişkin bilirkişi raporu tebliğ alındı.

25.03.2022 TT İstanbul Bölge İdare Mahkemesinin 03.03.2022 gün ve 2022/83 YD İtiraz sayılı "itiraz istemlerinin kabulüne, İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 04.02.2022 tarih E:2021/722 sayılı kararın kaldırılmasına… yürütmenin durdulması talebinin reddine..." ilişkin kararı tebliğ alındı.

18.06.2022 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 30.05.2022 gün, 2021/722 Esas ve 2022/985 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir.

18.01.2023 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi'nin 22.12.2022 gün, 2022/1075 Esas ve 2022/1697 Karar sayılı kararı ile "kararın kaldırılmasına, davanın reddine" karar verilmiştir.

06.02.2023 tarihinde anılan karar temyiz edilmiştir.

05.06.2024 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 2023/1279 Esas ve 2024/2959 Karar sayılı kararı ile, İstanbul BİM 4. İDD 2022/1075 Esas ve 2022/1697 Karar sayılı kararının ONANMASINA karar verilmiştir.

39) Fikirtepe 1 (2021-1 Davası)

Mahkeme : İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Esas : 2021/ 852
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Bakanlığın 25.02.2021 tarih ve 368809 sayılı yazısı ile onaylanan İstanbul İli, Kadıköy İlçesi Fikirtepe Riskli Alanı ve Çevresinin 1. Etabına ilişkin olarak hazırlanan NİP-34740606 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-34428751 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının iptali istemidir.

22.09.2021 Davalı idarenin davaya yanıt dilekçesi ile keşif ve bilirkişi ücreti yatırılmasına ilişkin ara

kararı tebliğ alındı. Keşif harcı ve bilirkişi ücreti yatırıldı.

02.02.2022. İstanbul 11. İdare Mahkemesinin 24.01.2022 gün ve 2021/852 Esas sayılı yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararı tebliğ alındı.

04.07.2022 tarihinde İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 02.06.2022 gün, 2021/852 Esas ve 2022/986 Karar sayılı davanın reddi kararı tarafımıza tebliğ edilmiştir.

31.08.2022 tarihinde (adli tatil nedeniyle) Şehir Plancıları Odası ve Mimarlar Odası adına tarafımıza istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

20.12.2022 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 24.11.2022 gün, 2022/1429 Esas ve 2022/1541 Karar sayılı kararı ile, *"uyuşmazlığa konu alanın riskli alan ilan edilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu kararının kesinleşmiş yargı kararıyla hukuka aykırı bulunarak iptal edilmesi ve planların onaylandığı tarih itibariyle riskli alan ya da rezerv yapı alanına yönelik yeni bir kararın bulunmaması karşısında yargılama konusu planlarda hukuka uyarlık bulunmadığı"* gerekçesiyle ilk derece mahkemesinin davanın reddine yönelik kararının kaldırılmasına, yargılama konusu imar planlarının iptaline karar verilmiştir.

06.06.2024 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 2023/181 Esas ve 2024/2842 Karar sayılı kararı ile, iptale ilişkin kararın ONANMASINA karar verilmiştir.

40) Fikirtepe 2 (2021-2 Davası)

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2021/1138
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Bakanlığın 06.04.2021 tarih ve 725844 sayılı yazısı ile onaylanan İstanbul İli, Kadıköy İlçesi Fikirtepe Riskli Alanı ve Çevresinin 2. Etabına ilişkin olarak hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-34428751 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının iptali istemidir.

28.09.2021 TT Davalı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın davaya yanıt dilekçesi (08.09.2021 havale tarihli) İstanbul 13 İdare Mahkemesinin 24.09.2021 gün va 2021/1138 Esas sayılı davalı idareden ikinci kez belge istenmesine, ara karar gereğinin yerine getirilmemesi durumun "cezai sorumluluk doğuracağının ve aksi halde dosyada mevcut bilgi ve belgelere göre karar verileceğine..." ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

18.10.2021 İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 07.10.2021 günlü keşif ücreti ve bilirkişi avansı yatırılmasına ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

2021.11.10 İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 09.11.2021 gün ve 2021/1138 Esas sayılı 07.12.2021 tarihinde keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına, bilirkişi heyeti olarak Halid Yağbasanlar, Tayfun Salihoğlu ve Deniz Çavuş'un görevlendirilmesine ilişkin ara karar ile Emlak Konut Gayrimenkul Ortaklığının davalı idare yanında katılmasına ilişkin dilekçesi tebliğ alındı.

İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2021/1138 Esas ve 2022/1638 Karar sayılı kararı ile dava konusu planların iptaline karar verilmiştir. Karar tarafımıza tebliğ edilmemiş olup hem Mimarlar Odası hem de Şehir Plancıları Odası adına Av. Koray Cengiz'e tebliğ edilmiştir.

23.07.2024 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 02.07.2024 gün, 2023/2410 Esas ve 2024/4488 Karar sayılı kararı ile, yargılama konusu işlemlerin İPTALİ yolundaki İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 28/09/2022 tarih ve E:2021/1138, K:2022/1638 sayılı kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun gerekçeli reddine dair İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesince verilen 23/02/2023 tarih ve E:2022/1553, K:2023/228 sayılı kararın ONANMASINA karar verilmiştir.

41) Fikirtepe 3 (2021-3 Davası)

Mahkeme : İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Esas : 2021/ 1117
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Bakanlığın 06.04.2021 tarih ve 725844 sayılı yazısı ile onaylanan İstanbul İli, Kadıköy İlçesi Fikirtepe Riskli Alanı ve Çevresinin 3. Etabına ilişkin olarak hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-34428751 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının iptali istemidir.

07.12.2021 İstanbul 11. İdare Mahkemesi 26.11.2021 gün ve 2021/1117 Esas sayılı keşif ve bilirkişi ücreti yatırılmasına ilişkin ara kararı tebliğ alındı. Ara karar gereği yerine getirildi.

28.12.2021 TT İstanbul 11. İdare Mahkemesinin 27.01.2022 gün ve 2021/1117 esas sayılı keşif ve bilirkişi incelemesinin saat 09.30'da gerçekleştirilmesine; bilirkişi olarak Gülden Demet Oruç, Özhan Ertekin ve Gülcan Gül'den oluşturulmasına ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

27.08.2022 tarihinde, *"İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Riskli Alanı ve Çevresinin 3. Etabına ilişkin olarak hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın iptali istemiyle Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na karşı açılan davada Bilirkişi Heyeti'nde İtiraz konusu plan değişikliğinin planlama esasları ve şehircilik ilkelerine aykırı olduğu yönünde"* görüş içerir bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 26.12.2023 gün, 2021/1117 Esas ve 2023/2770 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemlerin İPTALİNE karar verilmiştir.

İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 18.04.2024 gün, 2024/481 Esas ve 2024/895 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

02.05.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 27.03.2025 gün, 2024/3994 Esas ve 2025/1785 Karar sayılı kararı ile, anılan kararların ONANMASINA karar verilmiştir.

42) Validebağ (03.03.2021 Onanlı İmar Planı)

Mahkeme : İstanbul 2. İdare Mahkemesi
Esas : 2021/1093
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası

İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Altunizeada Mahallesi, 208 pafta 11 Ada 101, 148 ve 150 Parsel, 165-166 pafta 1313 Ada 15 Parsel ve bir kısım tescil dışı alanı kapsayan Validebağ Korusuna ilişkin 03.03.2021 tarihinde onaylanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının iptali istemidir.

22.10.2021 TT İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 21.10.2021 gün ve 2021/1093 Esas sayılı davalı idareden bilgi ve belge istenilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

28.12.2021 TT İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 15.12.2021 gün ve 2021/1093 Esas sayılı "yürütmenin durdurulması isteminin bağlantı hakkında karar verilmesinden sonra incelenmeine" ilişkin ara kararı ve davalı ÇŞİD Bakanlığının davaya yanıt dilekçesi tebliğ alındı.

05.08.2022 TT'li İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 16.06.2022 gün ve 2021/1093 Esas sayılı ara kararı il, İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 2021/1025 Esasına kayıtlı dosyada alınan bilirkişi raporunun tarafımıza tebliğine dair ara kararı ve *"askıya çıkan NİP ve UİP'in şehircilik ilkelerine, planlama esasları ve tekniklerine UYGUN OLMADIĞI"* yönündeki bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edildi.

18.01.2023 TT'li İstanbul 2. İdare Mahkemesi 2021/1093 Esas ve 2022/2504 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiştir.

07.06.2023 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2023/353 Esas ve 2023/622 Karar sayılı kararı ile istinaf taleplerinin reddine karar verilmiştir. Davalılar tarafından karar temyiz edilmiştir.

43) Taşdelen Rezerv Alanı

Mahkeme :İstanbul 10. İdare Mahkemesi
Esas :2021/1701
Davacı :TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevre Şehircilik Bakanlığı'nın 20.11.2020 tarih ve 256376 sayı ile 30.11.2020 tarihli ve 256415 sayılı Bakanlık Makamı Oluru ile "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenen İstanbul İli, Çekmeköy İlçesi, Taşdelen Mahallesi Rezerv Yapı Alanı ve Çevresine ilişkin 03.07.2021 tarihli ve1282179 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile hazırlanarak 09.07.2021 tarihinde onaylanıp aynı tarihte askıya çıkan, ÇDP-838279 plan işlem numaralı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin ve NİP-34914941 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-34799223 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının yürütmesinin durdurulması ve planların iptali istemidir.

İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 07.10.2021 gün ve 2021/1701 Esas sayılı davalı idareden bilgi ve belge istenilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

07.12.2021 TT İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 22.11.2021 gün ve 2021/1701 Esas sayılı keşif harcı ve bilirkişi ücretinin yatırılmasına, bilirkişilere sorulacak soruların ve nayip üyenin tayinine ilişkin karar tebliğ alındı.

2021.01.20 TT İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 18.01.2022 gün ve 2021/1701 Esas sayılı bilirkişi heyeti olarak Adem Sakarya, Muhammed Ziya Paköz ve Ahmet Baş'ın görevlendirilmesine ve keşfin 04.02.2022 günü saat 09:00'da gerçekleştirilmesine ilişkin ara karar tebliğ alındı.

25.03.2022 Bilirkişi raporu (1/100.000 ölçekli plana uygunluk hariç işlemin şehircilik ilkelerine aykırılığına ilişkin) tebliğ alındı.

25.05.2022 TT'li İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 2021/1701 Esas ve 2022/742 Karar sayılı, "davanın 1/100.000 ölçekli ÇDP yönünden reddine, 10 metre en kesitli yol düzenlemesine ilişkin kısmının iptaline, kalan kısımlar yönünden davanın reddine" ilişkin kararı tebliğ alındı.

23.06.2022 tarihinde, davanın reddine ilişkin kısımlar yönünden istinaf başvurusu gerçekleştirildi.

06.04.2023 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 08.03.2023 gün, 2022/785 Esas ve 2023/277 Karar sayılı kararı ile, "davacının istinaf talebinin reddine, davalının istinaf talebinin "uygulama imar planında özel eğitim ve özel sağlık tesis alanları için öngörülen emsal değerlerine ilişkin kısım bakımından kısmen reddine, Nâzım ve Uygulama İmar Planının iptaline ilişkin karara yönelik olarak Uygulama İmar Planında özel eğitim veözel sağlık tesis alanları için öngörülen emsal değeri haricinde kalan kısımları bakımından kabulüne, kararın kaldırılmasına, söz konusu kısımlar yönünden davanın reddine" denilerek dava konusu işlemlerin kısman iptaline kısmen reddine karar verilmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

44) Beykoz Çengeldere (2021)

Mahkeme :İstanbul 6. İdare Mahkemesi
Esas :2021/1956
Davacı :TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

İstanbul İli Beykoz İlçesi Çengeldere - Fatih - Yavuz Selim - Baklacı - Çiftlik - Görele Mahalleleri için hazırlanıp Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 16.07.2021 tarih ve 1367297 sayılı oluru ile onaylanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının yürütmesinin durdurularak planların iptali istemidir.

Beykoz Belediye Başkanlığının davaya yanıt dilekçesi tebliğ alındı.

31.03.2022 Beykoz Belediye Başkanlığının davalı idare yanında katılma isteminin kabulüne ilişkin karar tebliğ alındı.

22.08.2022 tarihinde, *"16.07.2021 tasdik tarihli İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Fatih, Çengeldere, Yavuzselim, Çiftlik, Baklacı ve Görele Mahalleleri 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı şehirleşme prensiplerine, planlama yöntemlerine ve plan esaslarına, kentsel yerleşmenin mevcut ve gelecekteki durumuna UYGUN OLMADIĞI"* yönünde bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

30.09.2022 TT'li İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 27.09.2022 gün ve 2021/1956 Esas sayılı ara kararı ile; *"davalı idareden yargılama konusu planların yürürlükte olup olmadığı sorularak"* yürütmenin durdurulması isteminin ara karardan sonra incelenmesine karar verilmiştir.

18.10.2022 TT'li İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 12.10.2022 gün ve 2021/1956 Esas sayılı kararı ile; "İstanbul İli Beykoz İlçesi Çengeldere – Fatih - Yavuz Selim - Baklacı - Çiftlik -Görele Mahalleleri için hazırlanıp Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 16.07.2021 tarih ve 1367297 sayılı Olur'u ile onaylanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA karar verilmiştir."

28.11.2022 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 10.11.2022 gün, 2022/680 YD İtiraz No'lu kararı ile, *"davalının itirazının kabulü ile, ilave bilirkişi raporu alınmadan önce planlarda yapılan değişikliklere ilişkin bilgi ve belgelerin temin edilerek dava konusu plan hükümleri yönünden hukuki değerlendirmeye tabi tutulması, gerekli görülmesi halinde yeniden keşif ve bilirkişi incelemesi yapılması," gerekçeleriyle*

"anılan hususlar çerçevesinde yeniden karar verilmek üzere kararın kaldırılmasına" kesin olarak karar verildi.

17.01.2023 TT'li İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 11.01.2023 gün ve 2021/1956 Esas sayılı ara kararı ile, "Davacı Odadan, İstanbul ili, Beykoz ilçesi, Çengeldere - Fatih - Yavuz Selim - Baklacı - Çiftlik - Görele mahallelerine ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Revizyonu Bakanlık Makamının 04.03.2022 tarih ve 3111928 sayılı Olur'u ile onaylandığı görüldüğünde, anılan revizyon planlarına karşı dava açılıp açılmadığının sorulmasına, şayet açılmış ise Mahkeme ve esas numaralarının sorularak buna ilişkin bilgi ve belgenin onaylı ve okunaklı örneğinin gönderilmesinin istenilmesine" karar verilmiştir.

25.01.2023 tarihli dilekçemiz ile anılan imar planına ilişkin açılmış dava dosyası bilgileri ve dava dilekçesi örneği dosyaya sunulmuştur.

18.04.2024 TT'li İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 03.04.2024 gün, 2021/1956 Esas ve 2024/721 Karar sayılı kararı ile, "yargılama konusu işlemlerin İPTALİNE" karar verilmiş, davalılarca istinaf yoluna gidilmiştir.

17.09.2024 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 04.09.2024 gün, 2024/1145 Esas ve 2024/1792 Karar sayılı kararı ile, "müdahil konumunda bulunan ilçe belediyelerinin de hasım mevkiine alınması gerektiği" gerekçesi ile kararın kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere mahkemesine iadesine karar verilmiştir.

10.03.2025 TT'li İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nin 28.02.2025 gün, 2024/1898 Esas ve 2025/423 Karar sayılı kararı ile, "dava konusu işlemlerin İPTALİNE" karar verilmiştir. Davalı idarelerce istinaf yoluna başvurulmuştur.

09.07.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 19.06.2025 gün, 2025/966 Esas ve 2025/1396 Karar sayılı kararı ile, *"dava konusu koruma amaçlı Nâzım ve Uygulama İmar Planlarına yönelik itirazlar üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 04.03.2022 tarih ve 3111928 sayılı olur'u ile onaylanarak 16.03.2022 tarihinde askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Plan Revizyonu ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Revizyonunun ve 13.04.2022 tarihinde askıya çıkarılan İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Çengeldere, Fatih, Yavuzselim, Baklaci, Çiftlik ve Görele Mahalleleri 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı Revizyonu ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Revizyonu Kapsamindaki F22-D-13-D-3-C Paftası ve plan araştırma ve açıklama raporunun iptali istemiyle açılan davada; dava konusu işlemlerin iptaline ilişkin İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 31.10.2023 tarih ve E:2022/1271, K:2023/2420 sayılı kararına yönelik istinaf başvurularının kabulü ile anılan Mahkeme kararının kaldırılması ve davanın reddi yönündeki Dairemizin 18.04.2024 tarihli, E:2023/2042, K:2024/888 sayılı kararı; Danıştay Altıncı Dairesinin 03.12.2024 tarih ve E:2024/4421, K:2024/7204 sayılı kesin kararıyla onanmış bulunmaktadır"* gerekçesi ile kararın kaldırılmasına, davanın reddine karar verilmiştir. Karara karşı temyiz başvurusunda bulunulmuştur.

45) İstanbul – Çekmeköy (966, 973, 969, 670, 971, 972, 974 Parseller)

Mahkeme	:İstanbul 9. İdare Mahkemesi
Esas	:2021/1119
Davacı	:TMMOB Şehir Plancıları Odası TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare	:Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Cumhurbaşkanlığı 1 Numaralı Kararnamesi ve 3194 Sayılı İmar Kanunu uyarınca 18.03.2021 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca onaylanarak 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8/b maddesi gereğince 25.03.2021 - 24.04.2021 tarihleri arasında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ilan panosu ile internet sitesinde askıda ilan edilen imar planının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemidir.

İstanbul 9. İdare Mahkemesinin bilirkişi olarak Mehmet alkan, Adem Sakarya ve Numan Kılınç'ın görevlendirilmesine ve keşfin 06.12.2021 günü saat 09:00'da gerçekleştirilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 19.01.2022 gün ve 2021/1119 Esas sayılı TRT'nin davalı idare yanında katılma isteminin kabulüne ilişkin kararı tebliğ alındı.

25.03.2022 İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 09.03.2022 gün ve 2021/1119 Esas sayılı yargı-

lama konusu işlemler "1.100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine, hukuka aykırılığı açık olan dava konusu 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ile 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı yönünden ise… yürütmenin durdurulmasına…" ilişkin kararı tebliğ alındı.

25.01.2023 TT'li İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 29.12.2022 gün, 2021/1119 Esas ve 2022/2541 Karar sayılı kararı ile, *"davanın 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı yönünden REDDİNE, 1/5000 ölçekli NİP ve 1/1000 ölçekli UİP yönünden planların İPTALİNE"* karar verilmiştir.

06.10.2023 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 07.09.2023 gün, 2023/457 Esas ve 2023/978 Karar sayılı kararı ile, *"İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 29.12.2022 tarih ve E:2021/1119, K:2022/2541 sayılı kararının; dava konusu Çevre Düzeni Planı değişikliğinin iptal istemi yönünden davanın reddine ilişkin kısmına yönelik davacı ve davacı yanında davaya katılan tarafından yapılan istinaf başvurularının reddine, Mahkeme kararının uyuşmazlık konusu Nâzım ve Uygulama İmar Planlarının iptaline ilişkin kısmına yönelik davalı idare ve davalı yanında davaya katılan tarafından yapılan istinaf başvurularının ise kabulü ile kararın anılan kısımlarının kaldırılmasına, Nâzım ve Uygulama İmar Planlarının iptal istemi yönünden de davanın reddine"* karar verilmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

46) Korel Apartmanı

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/2001
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Konu : Kadıköy ilçesi, Rasimpaşa Mahallesi, 259 Ada, 18-19 Parsel sayılı taşınmazların, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 6. maddesinde belirtilen özellikleri taşımadığından bahisle tescil kayıtlarının terkinine ilişkin İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29.07.2022 tarih ve 9697 sayılı işlemi.

30.11.2023 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2022/2001 Esas ve 2023/2507 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir.

26.04.2024 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2024/467 Esas ve 2024/786 Karar sayılı kararı ile istinaf talebimizin kabulüne, yeniden bilirkişi raporu alınarak yeniden karar verilmek üzere dosyanın iadesine karar verilmiştir.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2024/952 Esas ve 2025/1689 Karar sayılı kararı ile, *"söz konusu cephe süslemelerinin 20. yüzyıl ortası sonrası bir tarihte monte edildiği, tescile değer yapım tekniği ile malzeme özelliği göstermeyen taklit süsleme unsurları olduğu anlaşıldığı, bu nedenle cephe süslerinin orijinal olmadığı dolayısıyla 1. Ulusal Dönem Mimarlık özelliklerini taşımadığından 2863 sayılı kanunun 6. maddesindeki "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlığı" özelliklerine sahip olmadığı anlaşıldığından"* davanın reddine karar verilmiştir.

47) Haydarpaşa Lisesi Doğal Sit Alanı – Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Tescili

Mahkeme : İstanbul 10. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/194 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

28.11.2021 tarih ve 31673 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan İstanbul ili, Üsküdar ilçesi, Altunizade Mahallesi, Haydarpaşa Lisesi Doğal Sit Alanı Koruma Statüsünün "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tesciline ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 19.11.2021 tarih ve 2257629 sayılı kararının öncelikle ve ivedilikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİ istemidir.

02.02.2022 TT İstanbul 10. İdare Mahkemesinin 02.02.2022 gün ve 2022/194 Esas sayılı ilk ara kararı tebliğ alındı.

03.06.2022 tarihinde 7.000 TL bilirkişi ücreti ve 571,90 TL keşif harcı dosyaya yatırıldı.

14.10.2022 tarihinde, İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 14.10.2022 gün ve 2022/194 Esas sa-

yılı, 24.11.2022 tarihli keşif gününü bildirir yazısı tebliğ edilmiştir.

Keşif tarihinden beş ay sonra sunulan 25.04.2023 tarihli, *"ETBAR raporunda hiç bahsi geçmeyen bir kısmın, yalnızca bir komisyon kararıyla, gerekçesi dahi belirtilmeden Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak ilan edilmesinin koruma mevzuatı açısından uygun olmadığı, … ancak taşınmazda bulunan yapıların riskli yapı olması"* gerekçesi ile yargılama konusu işlemin hukuka uygun olduğu yönünde bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiş, rapora itiraz edilmiştir.

05.04.2024 TT'li İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 29.02.2024 gün, 2022/194 Esas ve 2024/451 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı tarafımızca istinaf yoluna başvurulmuştur.

13.09.2024 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 04.09.2024 gün, 2024/1341 Esas ve 2024/1812 Karar sayılı kararı ile, istinaf taleplerinin reddine kesin olarak karar verilmiştir.

48) Beykoz İncirköy

Mahkeme : İstanbul 2. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/588 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Gümüşsuyu ve İncirköy mahallelerinin bir kısmına ait, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 15.12.2021 tarih ve 2458286 sayılı oluru ile onaylanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının öncelikle yürütmesinin durdurularak planların iptali istemidir.

10.04.2022 TT. İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 23.03.2022 gün ve 2022/588 Esas sayılı davalı idareden bilgi ve belge istenilmesine ilişkin ara kararı tebliğ alındı.

28.08.2022 (e.t. 23.05.2022) tarihinde, İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 29.06.2022 gün ve 2022/588 Esas sayılı yürütmenin durdurulması istemimizin reddi kararı tarafımıza tebliğ edilmiştir.

15.03.2023 TT'li İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 15.03.2023 gün ve 2022/588 Esas sayılı yazısı ile keşif ve bilirkişi ücreti yatırılması istenmiştir.

04.04.2023 tarihinde 8000 TL bilirkişi ücreti ve 1.274,9 TL keşif harcı yatırılmıştır.

15.12.2023 TT'li bilirkişi raporu ile, yargılama konusu planların imar mevzuatına, planlama esaslarına ve şehircilik ilkelerine uygun olduğu yönünde görüş bildirilmiş, anılan rapora itiraz edilmiştir.

05.07.2024 TT'li İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 28.02.2024 gün 2022/588 Esas ve 2024/242 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir.

Karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

07.01.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 12.12.2024 gün, 2024/2413 Esas ve 2024/2667 Karar sayılı kararı ile, "davacının istinaf talebinin kabulü ile, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemlerin İPTALİNE" karar verilmiştir.

Davalı idareler tarafından Danıştay'a temyiz başvurusu yapılmıştır.

49) Beykoz Zerzevatçı

Mahkeme : İstanbul 2. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/654 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Zerzavatçı Mahallesi etabı doğal sit alanının, Bakanlık makamının 28.01.2022 tarih ve 2829640 sayılı oluru ile, Doğal Sit Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Doğal Sit Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak tescilinin öncelikle yürütmenin durdurularak tescil kararının iptali istemidir.

TT 22.06.2022 tarihinde İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 2022/654 Esas sayılı yürütmenin durdurulması istemimizin reddine dair kararı ve davalı idarenin ilk savunması tebliğ alındı.

29.06.2022 tarihinde anılan karara itiraz edildi.

13.12.2022 TT'li İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 2022/654 esas ve 2022/2478 Karar sayılı kararı ile dosyanın bağlantı nedeni ile İstanbul 14. İdare mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

31.05.2024 tarihli İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 2022/2840 Esas ve 2024/872 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiştir.

17.10.2024 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 03.10.2024 gün, 2024/1904 Esas ve 2024/2226 Karar sayılı kararı ile davalı idarenin istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

50) Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi Yapım İşi - İhale 2022

Mahkeme : İstanbul 4. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/1071 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

29.04.2022 tarihinde 2.127.978.000,00 TL bedelle Yapı ve Yapı İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret A.Şye verilmiş olan 2022/380886 İhale Kayıt Nolu "İstanbul Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi ve Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatı İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi Yapım İşi" ihalesinin, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına, kamu ihale mevzuatına, kamu yararına ve hukuka aykırı olması nedeniyle öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi alınmaksızın YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

28.12.2022 TT'li İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 30.11.2022 gün, 2022/1071 Esas ve 2022/2445 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir. (Elektronik tebligat nedeniyle resmi tebliğ tarihi, 02.01.2023)

12.01.2023 tarihinde karar temyiz edilmiştir.

14.11.2023 TT'li Danıştay 14. Dairesi'nin 05.10.2023 gün, 2023/2554 Esas ve 2023/3864 Karar sayılı kararı ile temyiz istemimizin reddine, kararın onanmasına karar verilmiştir.

51) Beykoz Çengeldere 1/5000, 1/1000 KANİP/ KAUİP - 2022

Mahkeme : İstanbul 3. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/1271 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Çengeldere, Fatih Yavuz Selim, Baklacı, Çiftlik, Görele mahalleleri için hazırlanıp, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 04.03.2022 tarih ve 3111928 sayılı Oluru ile onaylanarak "16.03.2022 tarihinde askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Plan Revizyonu ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Revizyonunun" ve anılan imar planı değişikliklerindeki maddi hatanın düzeltilmesi niteliğinde olan ve 13.04.2022 tarihinde askıya çıkarılan "İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Çengeldere, Fatih, Yavuzselim, Baklaci, Çiftlik ve Görele Mahalleleri 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı Revizyonu ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Revizyonu Kapsamındaki F22-D-13-D-3-C Paftası ve Plan Araştırma ve Açıklama Raporunun" öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİ istemidir.

27.09.2022 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 15.09.2022 gün ve 2022/1271 Esas sayılı ara kararı ile, yürütmenin durdurulması isteminin davalı idareden işlem dosyasının alınması ya da ara karar süresi geçtikten sonra incelenmesine karar verilmiştir.

27.09.2022 tarihinde Beykoz Belediye Başkanlığı'nın davaya davalı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yanında katılma dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

08.11.2022 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 28.10.2022 gün ve 2022/1271 Esas sayılı ara kararı ile, yürütmenin durdurulması isteminin davalı idarelerin savunması ve ara karar gereği yerine getirildikten sonra incelenmesine karar verilmiştir.

08.11.2022 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 28.10.2022 gün ve 2022/1271 Esas sayılı ara kararı ile Beykoz Belediye Başkanlığı'nın hasım mevkiine eklenmesine karar verilmiştir.

21.11.2023 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 31.10.2023 gün, 2022/1271 Esas ve 2023/2420 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemlerin İPTALİNE karar verilmiştir.

18.04.2024 tarihli İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 2023/2042 Esas ve 2024/888 Karar sayılı kararı ile, davalı idarenin istinaf başvurusunun kabulü ile iptal kararının kaldırılmasına, davanın reddine karar verilmiştir.

Karara karşı tarafımızca temyiz başvurusunda bulunulmuştur.

17.03.2025 TT'li Danıştay 6. Dairesi'nin 2024/4421 Esas ve 2024/7204 Karar sayılı kararı ile, "davacının temyiz isteminin reddine" oy çokluğu ile kesin olarak karar verilmiştir.

Danıştay üyesi Cafer Ergen karşı oy yazısında, "dosya kapsamında alınan bilirkişi raporundaki tespitler doğrultusunda temyize konu idari dava dairesi kararının bozulması gerektiği" yönünde görüş bildirmiştir.

52) Atatürk Havalimanı 1/100.000 ÇDP - 2022

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/2051 E.
Davacı :1. TMMOB Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi) Mustafa Kemal Mh. 2112. Sk. No: 1 Çankaya ANKARA
Davacı :2. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Davalı :T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı – ANKARA

06.09.2022 tarihinde davalı Bakanlığın 27.05.2022 tarihli ve 3751526 sayılı yazısı ile 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 9. Maddesi ve 1. No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. Maddesi uyarınca, Bakanlık Makamı'nın 27.05.2022 tarih ve 3751517 sayılı Olur'u ile re'sen onaylandığı bildirilen; İstanbul İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin (İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi ve Çevresi) öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI takiben İPTALİNE karar verilmesi talepli dava dilekçemiz sunulmuştur.

29.09.2022 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 21.09.2022 gün ve 2022/2051 Esas sayılı ara kararı ile, *"yargılama konusu işlem dosyasının davalı idareden istenmesi ve yürütmenin durdurulması isteminin ara karar gerekleri yerine getirildikten sonra incelenmesine"* karar verilmiştir.

26.12.2022 tarihinde davalı idarenin ilk savunması tarafımıza tebliğ edilmiştir.

26.12.2022 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 12.12.2022 gün ve 2022/2051 Esas sayılı ara kararı ile *"bu dava ile İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 2022/1956 Esas ve İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2022/1834 Esas sayılı dosyaları arasında bağlantı bulunup bulunmadığının saptanması amacıyla dosyanın İstanbul Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesine"* karar verilmiştir.

26.12.2022 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 22.12.2022 gün, 2022/1623 Esas ve 2022/1696 Karar sayılı kararı ile "bağlantı bulunmadığına" karar verilmiştir.

16.01.2023 tarihinde, davalı idarenin ilk savunma dilekçesine yanıt dilekçemiz sunulmuştur.

24.01.2023 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 20.01.2023 gün ve 2022/2051 Esas sayılı ara kararı ile, "aynı imar planının iptali istemiyle İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2022/1834 Esas sayılı davasında 07.11.2022 tarihli ara karar ile keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verildiği, … anılan dosyada verilecek kararın bu davayı da etkileyebileceği dikkate alınarak yürütmenin durdurulması istemi hakkında verilecek kararın, anılan mahkemece yürütmenin durdurulması istemi hakkında verilecek olan karara kadar bekletilmesine" karar verilmiştir.

İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 16.06.2023 gün ve 2022/2051 Esas sayılı kararı ile, "İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2022/1834 Esas sayılı dosyasında düzenlenen bilirkişi raporunun eldeki uyuşmazlığın esasını çözebilecek nitelikte olduğu kanaati ile raporun taraflara tebliğine" karar verilmiştir.

22.06.2023 tarihinde İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2022/1834 Esas sayılı dosyasında düzenlenen, "yargılama konusu 1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği'nin şehircilik ilkelerine, yerleşmenin gelecekteki ihtiyaçlarına, planlama tekniklerine UYGUN OLMADIĞI" yönündeki bilirkişi raporu dosyamıza sunularak tarafımıza tebliğ edilmiştir.

23.08.2023 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 08.08.2023 gün ve 2022/2051 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması istemimizin reddine karar verilmiştir. Aynı uyuşmazlık kapsamında İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2022/1834 Esas sayılı dosyası kapsamında verilen YD Ret kararına gerçekleştirilen itirazın reddedilmiş olması nedeniyle karara itiraz edilmemiştir.

11.03.2025 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 22.01.2025 gün, 2022/2051 Esas ve 2025/89 Karar sayılı kararı ile bilirkişi raporuna aykırı biçimde davanın reddine karar verilmiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

53) Atatürk Havalimanı 1/5.000 – 1/1.000 NİP – UİP

Mahkeme : İstanbul 2. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/2093 E.
Davacı :1. TMMOB Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi) Mustafa Kemal Mh. 2112. Sk. No: 1 Çankaya ANKARA
Davacı :2. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Davalı :T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı – ANKARA

06.09.2022 tarihinde davalı Bakanlığın 31.05.2022 tarihli ve 3756945 sayılı yazısı ile; Cumhurbaşkanlığı 1 no.lu Kararnamesi ve 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca onaylanan İstanbul İli Bakırköy ve Küçükçekmece İlçe sınırları içerisinde yer alan Atatürk Havalimanı Millet Bahçesi ve yakın çevresine ilişkin NİP-34576350 numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ile UİP-34817315 numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI takiben İPTALİNE karar verilmesi talepli dava dilekçemiz sunulmuştur.

19.09.2022 TT'li İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 14.09.2022 gün ve 2022/2093 Esas sayılı ara kararı ile "yürütmenin durdurulması istemimizin, davalı idarenin birinci savunması alındıktan sonra incelenmesine" karar verilmiştir.

İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 22.12.2022 gün, 2022/2093 Esas ve 2022/2529 Karar sayılı kararı ile dosyanın bağlantı nedeniyle İstanbul 11. İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiştir. Dosya İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2022/3280 Esas sayılı dosyasına kaydedilmiştir.
22.02.2023 TT'li İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 01.02.2023 gün ve 2022/3280 Esas sayılı ara kararı ile, *"Mahkememizin E:2022/1835 sayılı davasında yürütmenin durdurulmasına istemi hakkında bilirkişi incelemesi yaptırılıp hazırlanacak bilirkişi raporunun taraflara tebliğ edilerek, tarafların varsa itirazları alındıktan ya da itiraz süreleri geçtikten sonra bir karar verilmesine karar verildiğinden, Mahkememizde açılan ve iş bu E:2022/3280 sayılı davayı etkileyecek Mahkememizin E:2022/1835 sayılı dosyaya, bilirkişi raporu dosyaya sunulduktan ve akabinde tarafların itirazı sonrası dosyadan alınacak karara kadar, iş bu davaya ilişkin olarak yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmesinin bekletilmesine"* karar verilmiştir.

15.03.2023 TT'li İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 28.02.2023 gün ve 2022/3280 Esas sayılı ara kararı ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın davalı idare yanında müdahillik talebinin kabulüne karar verilmiştir.

25.04.2024 TT'li İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2022/3280 Esas ve 2024/319 Karar sayılı kararı ile, dosyada mevcut bilirkişi raporu görüşünün aksine, "davanın reddine" karar verilmiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

54) Ataköy 1. Kısım

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2022/1673
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Konu : Kültür ve Turizm Bakanlığınca 15.04.2022 tarihinde onaylanan Bakırköy Ataköy Turizm Merkezi Zeytinlik Mahalle 564 Ada 1/5000 ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın 564 Ada 14 Parsele ilişkin kısmının iptali.

09.03.2023 tarihli, dava konusu Parsele yönelik plan kararlarının imar mevzuatına, planlama yöntemlerine, şehircilik ilkelerine ve planlama esaslarına, kentsel yerleşmenin mevcut ve gelecekteki durumunun ihtiyaçlarına UYGUN OLMADIĞI yönündeki bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

14.09.2023 TT'li İstabnul 5. İdare Mahkemesi'nin 07.09.2023 gün ve 2022/1673 Esas sayılı ara kararı ile, *"Bakılan davada, Mahkememizin E:2022/1973 sayılı ve 07.09.2023 tarihli ara kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 38. maddesinin 5. fıkrası uyarınca Mahkememizde görülmekte olan bu dava ile İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin E:2022/1610 esasına kayıtlı davalar arasında bağlantı bulunup bulunmadığının saptanması amacıyla dava dosyanın İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi'ne gönderilmesine kararı verildiğinden, yürütmenin durdurulması isteminin İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi'nin bağlantı istemi hakkındaki kararından sonra incelenmesine"* karar verilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi'nin 21.09.2023 gün ve 2023/1168 nolu Bağlantı kararı ile, *"İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2022/1673 esas sayılı dosyası ile İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 2022/1610 esas sayılı dosyasında görülen davalar arasında bağlantı bulunduğuna; bağlantılı davaların çözümü için İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin yetkili kılınmasına, İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nce esas kaydının kapatılması ve yetki verilen İstanbul 5. İdare Mahkemesi'ne gönderilmek üzere dosyaların ilgili Mahkemelerine iadesine"* karar verilmiştir.

22.12.2024 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 30.04.2024 gün, 2022/1673 Esas ve 2024/2271 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, kara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

55) Beykoz İncirliköy Gümüşsuyu 2022 Nisan KAUİP Değişikliği

Mahkeme	: İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas	: 2022/2052 E.
Davacı	:TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi
Davalı	:T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı – ANKARA

06.09.2022 tarihinde İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Gümüşsuyu ve İncirköy mahallelerinin bir kısmına ait, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 20.04.2022 tarih ve 3497482 sayılı oluru ile onaylanarak 29.04.2022 tarihinde askıya çıkarılan KUİP - 34628797 plan işlem nolu ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin öncelikli olarak YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talepli dava dilekçemiz sunulmuştur.

11.10.2022 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 26.09.2022 gün ve 2022/2052 Esas sayılı ara kararı ile "YD talebinin davalı idarenin yanıtından sonra" incelenmesine karar verilmiştir.

31.10.2022 tarihinde Beykoz Belediye Başkanlığı'nın davalı yanında katılma talepli dilekçesi tarafımıza tebliğ edilmiştir.

05.01.2022 tarihinde davalı idarenin ilk savunması tarafımıza tebliğ edilmiştir.

05.01.2022 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 23.12.2022 gün ve 2022/2052 Esas sayılı ara kararı ile Beykoz Belediye Başkanlığı'nın davalı yanında katılma isteminin kabulüne karar verilmiştir.

05.01.2022 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 23.12.2022 gün ve 2022/2052 Esas sayılı ara kararı ile davalı idareden işlem dosyasının incelenmesine, yürütmenin durdurulması talebimizin keşif ve bilirkişi incelemesinden sonra incelenmesine, keşif ve bilirkişi incelemesi için 7.500 TL bilirkişi ücreti ve 571,90 TL keşif harcının tarafımızca yatırılmasına karar verilmiştir.

09.01.2022 tarihinde anılan bilirkişi ücreti ve keşif harcı tutarı dosyaya yatırılmıştır.

16.01.2023 tarihinde davalı idarenin yanıt dilekçesine yanıtlarımız sunulmuştur.

25.01.2023 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 24.01.2023 gün ve 2022/2052 Esas sayılı ara kararı ile bilirkişi listesi ve keşfin 16.02.2023 günü saat 12.00'de gerçekleştirileceği hususu bildirilmiştir.

25.12.2023 gün, 2022/2052 Esas ve 2023/2470 Karar sayılı İstanbul 13. İdare Mahkemesi kararı ile, davanın reddine karar verilmiştir.

Karara karşı tarafımızca istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

21.05.2024 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi'nin 16.05.2024 gün, 2024/1019 Esas ve 2024/1185 Karar sayılı kararı

ile "istinaf talebinin kabulüne, kararın kaldırılmasına, dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere mahkemesine iadesine" karar verilmiştir.

Bozma sonrası dosya İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2024/1022 esas sayılı dosyasında incelenmeye başlanmıştır.

İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 24.06.2024 gün ve 2024/1022 Esas sayılı ara kararı ile Beykoz Belediye Başkanlığı hasım mevkiine alınmıştır.

02.12.2024 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2024/1022 Esas ve 2024/1866 Karar sayılı kararı ile, "dava konusu plan değişikliklerinin üst ölçekli planlara, planlama esasları ve teknikleri ile şehircilik ilkelerine uygun olduğu" gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

56) Taşdelen Rezerv Yapı Alanı 2022

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2022/2151 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : İstanbul İli, Çekmeköy İlçesi, Taşdelen Mahallesi Rezerv Yapı Alanı ve Çevresine ilişkin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 24.06.2022 tarihinde onaylanan 1/5000 ölçekli ve NİP 34660606 plan işlev numaralı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli 34551134 işlem numaralı Uygulama İmar Planının öncelikle ve ivedilikle, idarenin ilk savunması beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

07.10.2022 TT'li İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 06.10.2022 gün ve 2022/2151 Esas sayılı ara kararı ile, *"davalı idareden işlem dosyasının istenmesi, 1/.100.000 ölçekli İl ÇDP planına karşı dava açılıp açılmadığının sorulması ve yürütmenin durdurulması isteminin ara karar gereği yerine getirildikten sonra incelenmesine"* karar verilmiştir.

08.11.2022 tarihinde davalı idarenin ilk savunma dilekçesi tebliğ edilmiştir.

24.11.2022 TT'li İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 22.11.2022 gün ve 2022/2151 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin, davalı idarelerden istenen belgeler geldikten ve savunma süresi dolduktan sonra değerlendirilmesine karar verilmiştir.

10.01.2023 TT'li İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 09.01.2023 gün ve 2022/2151 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması talebimizin reddine karar verilmiştir.

16.01.2023 tarihinde anılan karara itiraz edilmiştir.

18.04.2023 tarihli İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 2022/2151 Esas ve 2023/1033 Karar sayılı kararı ile dosyanın bağlantı nedeniyle İstanbul 13. İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir. (2023/951 esasına kaydedilmiştir.)

12.03.2024 tarihli İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2023/951 Esas sayılı ara kararı ile, "aynı mahkemede görülmekte olan 2022/1972 Esas sayılı dosyada yapılacak keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda karar verilmek üzere davanın bekletilmesine" karar verilmiştir.

26.02.2025 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 31.12.2024 gün, 2023/951 Esas ve 2024/2454 Karar sayılı kararı ile, davanın reddine karar verilmiştir.

Karara karşı istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

04.06.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 15.05.2025 gün, 2025/1021 Esas ve 2025/1196 Karar sayılı kararı ile istinaf talebimizin reddine karar verilmiştir.

Karara karşı Danıştay'a temyiz başvurusunda bulunulmuştur.

57) Kartal Soğanlık Özelleştirme İdaresi İmar Planları

Mahkeme : Danıştay 6. Daire
Dosya No : 2022/7933
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)

Davalı : Cumhurbaşkanlığı
Hazine ve Maliye Bakanlığı
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Konu : İstanbul İli, Kartal İlçesi, Soğanlık Mahallesi, 12637 Ada, 1 Parsel sayılı taşınmaza yönelik Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan ve 03.08.2022 tarihli, 5922 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla onaylanan 1/1000 ölçekli uygulama ve 1/5000 ölçekli Nâzım imar planları.

Danıştay 6. Dairesi'nin 12.02.2025 gün, 2022/7933 Esas ve 2025/580 Karar sayılı kararı ile dava konusu planların İPTALİNE karar verilmiş, karar davalı idarelerce temyiz edilmiştir.

18.09.2025 TT'li Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2025/1601 Esas ve 2025/1407 Karar sayılı kararı ile, temyiz başvurusunun reddi ile iptal kararının onanmasına karar verilmiştir.

58) Maltepe Atışokulu Askeri Alan

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2022/1908
Davacı : Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
Konu : İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Atışokulu Mahallesi, muhtelif Parseller ve bir kısım tescil dışı alanın sosyal konut projesi yapılmak üzere "Kentsel Gelişim Alanı" olarak fonksiyonlandırılmasına ilişkin 1/100.000 ölçekli ÇPD-741197 numaralı İstanbul İl Çevre Düzeni Planı, NİP-34648269 numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UIP-34791623 numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişiklikleri.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 2022/1908 Esas ve 2023/2586 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiştir.

21.05.2024 TT'li İstanbul BİM 4. İDD'nin 2024/569 Esas ve 2024/1167 Karar sayılı kararı ile, kararın ONANMASINA karar verilmiş olup karar davalı idare tarafından temyiz edilmiştir.

59) Etiler Polis Okulu 2022

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi (bağlantı nedeniyle İst 11 İdare)
Esas : 2022/2465 E. (yeni 2024/133 e.)
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Bakanlık Makamının 31.08.2022 gün ve 4448512 sayılı yazısı ile Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Kararnamesi uyarınca onanan "İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Rumelihisarı (Akat) Mahallesi, 08.07.2013 tarihli ve 28717 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak ilan edilen Riskli Alana İlişkin NİP-34164407 numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-34231679 numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın" öncelikle ve ivedilikle, idarenin ilk savunması dahi alınmaksızın YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda iptaline karar verilmesi talebidir.

25.11.2022 TT'li İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 21.11.2022 gün, 2022/2465 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması talebinin, davalı idareden istenen ara karar gerekleri yerine getirildikten sonra değerlendirilmesine karar verilmiştir.

23.01.2023 TT'li İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 18.01.2023 gün ve 2022/2465 Esas sayılı ara kararları ile, İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2022/2512 Esas sayılı davası ile bu dava arasında bağlantı bulunup bulunmadığının tespiti için dosyanın Bölge İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, YD isteminin bundan sonra incelenmesine karar verilmiştir.

23.01.2023 tarihinde davalı idarenin ilk savunma dilekçesi tebliğ edilmiştir.

24.12.2025 tarihli ara kararla, davalı idareden güncel plan paftalarının ve yeniden planlama sürecine ilişkin belgelerin istenilmesine karar verilmiştir.

60) Kırklareli 2022 – 1/5000 NİP – 1/1000 UİP

Mahkeme : Edirne İdare Mahkemesi
Esas : 2022/2638 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Kırklareli Belediye Başkanlığı
Konu : Kırklareli Belediye Başkanlığının 21.09.2022 gün ve E-68893607-804.01-18395 sayılı yazısı ile tarafımıza bildirilen "itirazımızın reddine" ilişkin Kırklareli Belediye Meclisinin 06.09.2022 gün ve 129 sayılı Belediye Meclis Kararı ile bu kararın dayanağı olan ve davalı Belediyenin 07.06.2022 tarih ve 2022/92 sayılı Belediye Meclisi karar ile onaylanan Kırklareli İli, NİP-39411634 işlem numaralı 1/5000 Ölçekli Revizyon Nâzım İmar Planı ve UİP-39584041 işlem numaralı 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planının öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

05.12.2022 TT'li Edirne İdare Mahkemesi'nin 02.12.2022 gün ve 2022/2638 Esas sayılı ara kararı ile YD talebimizin davalı idarenin ilk savunması ve ara karar gerekleri yerine getirildikten sonra incelenmesine karar verilmiştir.

11.11.2023 TT'li Edirne İdare Mahkemesi'nin 27.10.2023 gün ve 2022/2638 Esas sayılı kararı ile, yargılama konusu işlemin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA karar verilmiştir.

61) Zeki Sayar – Batum Apartmanı

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/458 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Kadıköy Belediye Başkanlığı
Kültür ve Turizm Bakanlığı
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 14.12.2022 gün, 577 Toplantı ve 10260 Karar sayılı kararı ile, bu kararın dayanak idari işlemi niteliğinde olan İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Caferağa Mahallesi, 132 Ada, 17 Parsel sayılı taşınmazın 6306 sayılı yasa uyarınca riskli yapı olarak tespiti işlemlerinin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 2023/458 Esas ve 2023/447 Karar sayılı kararı ile, "riskli yapı olarak tespit işlemine ayrı, kurul kararına ayrı dava açılmak üzere" dava dilekçesinin reddine karar verilmiştir.
Dava dilekçesi her iki işlem yönünden iki ayrı dava olacak şekilde yenilenmiştir.

a) Riskli Yapı Tespiti İşlemi:

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 30.05.2023 gün, 2023/1031 Esas ve 2023/1098 Karar sayılı kararı ile, davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir.

Karara karşı istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesi'nin 14.09.2023 gün, 2023/2272 Esas ve 2023/1952 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurumuzun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

b) Kurul Kararı:

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 2023/1033 esas sayılı dosyası kapsamında hazırlanan 07.12.2023 tarihli bilirkişi raporu ile, "yargılama konusu taşınmazın korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesinin gerekli olduğu" yönünde görüş bildirilmiştir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 12.01.2024 gün, 2023/1033 Esas ve 2024/17 Karar sayılı kararı ile, "dava konusu işlemin dava dışı Serhat Şahin isimli şahsın başvurusu üzerine tesis edildiği, anılan şahıs tarafından bu işlemin

iptali istemiyle İstanbul 8. İdare Mahkemesinin E:2023/1556 sayılı dosyasında dava açıldığı, davacı odanın tescil talebiyle herhangi bir başvurusunun bulunmadığı" gerekçesi ile davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir.

Karara karşı istinaf başvurusu gerçekleştirilmiş, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 18.04.2024 gün, 2024/834 Esas ve 2024/943 Karar sayılı kararı ile istinaf talebimizin reddine kesin olarak karar verilmiştir.

62) Fikirtepe - 2023

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/813 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 24.01.2023 tarih ve 5607808 sayılı yazısı ile onaylanan İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Rezerv Yapı Alanı ve Çevresine İlişkin olarak hazırlanan NİP-341003230 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-341003231 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

01.01.2024 tarihli bilirkişi raporu ile, *"dava konusu 1/1000 ölçekli plan notlarının Genel Hükümler Başlıklı 7. ve Özel Hükümler başlıklı 14. maddelerinin şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına AYKIRI OLDUĞU, bu hususlar dışında dava konusu 24.01.2023 tasdik tarihli İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Rezerv Yapı Alanı ve Çevresine İlişkin olarak hazırlanan NİP-341003230 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-341003231 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın şehircilik ilke ve esasları ile planlama tekniklerine ve kamu yararına UYGUN OLDUĞU"* yönünde görüş bildirilmiştir. Rapora tarafımızca itiraz edilmiştir.

05.06.2024 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 16.05.2024 gün, 2023/813 esas ve 2024/1059 Karar sayılı kararı ile, "1/1000 ölçekli UİP genel hükümler başlıklı kısmının 7 ve 10. Plan notları ile özel hükümler başlıklı kısmın 5 ve 14. Plan notlarının İPTALİNE, bu hükümler dışında kalan kısımlara ilişkin davanın reddine" karar verilmiştir.

Kararın davanın reddine ilişkin kısımları yönünden istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

13.11.2024 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 24.10.2024 gün, 2024/1553 Esas ve 2024/2379 Karar sayılı kararı ile "istinaf taleplerinin reddine" karar verilmiştir.

10.12.2024 tarihinde karara karşı temyiz başvurusu gerçekleştirilmiştir.

63) Etiler Polis Okulu – 2023 – Yapı Ruhsatları

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/830 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 10.02.2023 gün ve E-20852321-310.99-5676876 sayılı yazısının 06.03.2023 tarihinde tarafımıza tebliği ile öğrendiğimiz; İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Akat Mahallesi, 2011 Ada, 272 Parsele (eski 29 ve 271 Parseller) ilişkin olarak düzenlenen 30.12.2022 gün ve 2022/677, 2022/678 ve 2022/679 ruhsat numaralı yapı ruhsatları ile bu yapı ruhsatlarının dayanağı olan ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca tesis edilen İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Rumelihisarı (Akat) Mahallesi, Askı İtirazları Kapsamında Yapılan UİP-34806398 numaralı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin öncelikle ve ivedilikle, idarenin ilk savunması dahi alınmaksızın YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

64) Arnavutköy – İmar Hakkı Transferi Plan Notu

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/980 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlık tarafından tesis edilen 31.01.2023 onay tarihli ve 03.02.2023 tarihinde askıya çıkarılan; "İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Arnavutköy Merkez ve Çevresi 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı'na İmar Hakkı Transferi İle İlgili Hükmün Eklenmesine İlişkin UİP–341003494 PİN numaralı Plan Notu İlavesi'nin öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve takiben İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

06.10.2024 TT'li İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 2024/815 Esas ve 2024/1216 Karar sayılı kararı ile, yargılama konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

65) Galatasaray Adası

Mahkeme : İstanbul 8. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1278 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Bakanlık Makamının 12.01.2023 gün ve 5522715 sayılı yazısı ile Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Kararnamesi uyarınca onanan "İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Kuruçeşme Mahallesi, 369 Ada 1, 2, 3 ve 4 Parseller ile DHTA Alanda Kamuya Açık Yüzme Havuzu, Özel Sosyal Tesis Alanı ve İskele Amaçlı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı Değişikliği ile 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle, idarenin ilk savunması dahi alınmaksızın YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda iptaline karar verilmesi talebidir.

17.04.2024 TT'li İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 2023/1278 Esas ve 2024/632 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

66) Sedef Adası – Sit Değişikliği

Mahkeme : İstanbul 9. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1262 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Bakanlık Makamının 21.03.2023 tarihli ve 6019173 sayılı Olur'u ile onaylanan İstanbul ili, Adalar ilçesi, Sedef Adası Etabı Doğal Sit Alanı Revize Etabı koruma statüsünün "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmesi işleminin iptaline ve öncelikle yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

10.09.2024 tarihli bilirkişi raporu ile, *"Dava konusu sit derecesi değişikliği ile Sedef Adası II. Derece Doğal Sit Alanı"nın bütünselliğini bozabilecek ve insan eliyle daha fazla müdahaleye / faaliyete açık hale getirecek "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" şeklinde derecelendirme kararının şehircilik ilkeleri ve koruma kararları ile kamu yararına uygun olmadığı"* yönünde görüş bildirilmiştir.

İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 11.10.2024 gün, 2023/1262 Esas ve 2024/2035 Karar sayılı kararı ile "yargılama konusu işlemin İPTALİNE" karar verilmiştir.

Karara karşı davalı idare tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

18.02.2025 TT'li İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 11.02.2025 gün, 2025/247 Esas ve 2025/337 Karar sayılı kararı ile davalı idarenin istinaf talebinin reddine kesin olarak karar verilmiştir.

67) Ayazağa Gecekondu Önleme 2023 NİP, UİP – Maslak 1453

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1381 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca 27.02.2023 tarih ve 54840925 sayılı yazı ve NİP-341006642 ve UİP-341006638 plan işlem numaraları ile onaylanan ve 01.03.2023 tarihinde askıya çıkarılan, İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Ayazağa Gecekondu Önleme Bölgesi'ne ait 1/5.000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planının öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali talebidir.

09.10.2023 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 25.09.2023 gün ve 2023/1381 Esas sayılı ara kararları ile, TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın davaya katılma isteminin kabulüne, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı'nın müdahale dilekçesinin taraflara tebliğine, keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirilebilmesi için 10.000 TL bilirkişi ücreti ile 1.912,35 TL keşif harcının 1 hafta içerisinde tarafımızca ödenmesine, yürütmenin durdurulması talebimizin bilirkişi incelemesi sonrasında değerlendirilmesine karar verilmiştir.

68) Bakırköy Şenlik – İTÜ Arı Teknoloji Geliştirme Bölgesi

Mahkeme : İstanbul 3. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1427 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Kararnamesi'nin 97.(ı) maddesiuyarınca 03.03.2023 tarihinde ve 5872101 sayılı bakanlık yazısı ile onaylanan; İstanbul İli, Bakırköy İlçesi, Şenlik Mahallesi, 278 Ada 94 Parselin bir kısmına ilişkin NİP-341006519 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ile UİP-341006517 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin, öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve takiben İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

25.08.2023 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 21.08.2023 gün ve 2023/1427 Esas sayılı ara kararı ile, *"yürütmenin durdurulması isteminin, Bakırköy Belediye Başkanlığınca açılan ve İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 2023/1457 Esas sayılı kaydı ile görülen dava dile bu dava arasında bağlantı bulunup bulunmadığı hususunun, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesince bağlantı hakkında bir karar verildikten sonra incelenmesine"* karar verilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi'nin 14.09.2023 gün ve 2023/1080 nolu bağlantı kararı ile, *"İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 2023/1427 esas sayılı dosyası ile İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 2023/1457 esas sayılı dosyasında görülen davalar arasında bağlantı bulunduğuna; bağlantılı davaların çözümü için İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin yetkili kılınmasına, İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nce esas kaydının kapatılması ve yetki verilen İstanbul 3. İdare Mahkemesi'ne gönderilmek üzere dosyaların ilgili Mahkemelerine iadesine"* karar verilmiştir.

15.06.2024 TT'li İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 31.05.2024 gün, 2023/1427 Esas ve 2024/1115 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiş, davalı idarece karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

69) Beykoz – Polonezköy Mayıs 2023 Planları

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1690 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığınca Bakanlık makamının 08.05.2023 tarih ve 6376684 sayılı Oluru ile onaylanıp 11.05.2023 tarihinde askıya çıkartılan; İstanbul ili Beykoz ilçesi Polonezköy Mahallesine ilişkin 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar

Planı ve Uygulama İmar Planlarının öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİ istemidir

04.05.2025 tarihinde dosyaya sunulan bilirkişi raporu ile, *"halihazırda koruma amaçlı imar planlarının iptal edilmesi nedeniyle yeniden imar plan yapılması gereği hasıl olduğu, taşınmazlara getirilen fonksiyonların ticaret+turizm alanları, ticaret+turizm+konut alanı, konut alanları ile planlama alanının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik eğitim, sağlık, sosyal, kültürel, dini tesisler ile açık ve yeşil alanlar planlandığı, imar planının bütüncül olarak ele alınarak doğal sit alanı olması durumuda dikkate alınarak E:0i10 yapılaşma şartlarının getirildiği, projeksiyon nüfusun standartlara uygun olarak sosyal ve teknik donatı alanı önerildiği, plan kademelenmesi açısından plan kararlarının alt kademe planlar olarak üst kademe planla uygun olduğu, yeni ulaşım akslarının Polonezköy Tabiat Parkı Revizyon Gelişme Planı 31.12.2019 tarihinde onaylanan Plan kararlarında belirtilen "Tüm yollar üzerinde ihtiyaç duyulan noktalarda yol genişletilebilir, gerekli bakım ve onarım çalışmaları yapılabilir" ifadeleri ile uyumlu olduğu, tüm bu açıklamalar doğrultusunda planlama ilkeleri ile kentsel gereksinimler çerçevesinde şehircilik ilkelerine uygun olduğu görüş ve kanaatine varılmıştır"* yönünde görüş bildirilmiştir.

Anılan bilirkişi raporuna tarafımızca itiraz edilmiştir.

05.08.2025 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 30.05.2025 gün, 2023/1690 Esas ve 2025/1124 Karar sayılı kararı ile, "söz konusu planlarda hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı" gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

03.09.2025 tarihinde karara karşı istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

70) Beykoz – Zerzevatçı, Mahmut Şevket Paşa Elmalı Mahalleleri Mayıs 2023 Planları

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1691 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca Bakanlık Makamının 03.05.2023 tarih ve 6333642 sayılı oluru ile onaylanıp 08.05.2023 tarihinde askıya çıkarılan; İstanbul ili, Beykoz ilçesi, Zerzevatçı Mahallesi ile Mahmut Şevket Paşa ve Elmalı Mahallelerinin bir kısmına ait 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı (KNİP - 341013644) ve Uygulama İmar Planlarının (KUİP - 341013643) öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİ istemidir.

31.07.2025 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 04.06.2025 gün, 2023/1691 Esas ve 2025/1143 Karar sayılı kararı ile, *"dava konusu işlemlerin İPTALİNE"* karar verilmiştir.

20.08.2025 tarihinde davalı idare tarafından istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

71) Eyüp Çiftalan – Çimento Limanı

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1694 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 01.06.2023 tarihli ve 6569892 sayılı yazısı ile onaylanıp 09.06.2023 tarihinde askıya çıkarılan; NİP-341016849 plan işlem numaralı "İstanbul İli, Eyüpsultan İlçesi, Çiftalan Mahallesi, Liman Amaçlı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı" ve UİP-341016851 plan işlem numaralı "1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

02.01.2026 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2023/1694 Esas ve 2025/2023 Karar sayılı ara kararı ile yargılama konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir.

72) Fikirtepe 2. Etap 2023 Rezerv Yapı Alanı İmar Planı

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1940 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlık tarafından 24.05.2023 tarihinde onaylanan İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe 2. Etap Rezerv Yapı Alanı ve Çevresine İlişkin olarak hazırlanan NİP-341015945 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-341015946 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

24.04.2024 tarihli bilirkişi raporu ile, "İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Riskli Alan ve Çevresine İlişkin 2. Etap 1/5000 ölçekli NİP ve 1/1000 ölçekli UİP'in getirdiği plan kararları açısından uygun olmakla birlikte Uygulama İmar Planı hükümlerinin 29, 30 ve 33. maddelerinin planlama ilke ve tekniklerine ve mevzuata aykırı olduğu" yönünde görüş bildirilmiştir.

Bilirkişi raporunda aleyhe hususlara itiraz edilmiştir.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 28.11.2024 gün, 2023/1940 Esas ve 2024/2082 Karar sayılı kararı ile, *"Dava konusu 24.05.2023 onamlı Fikirtepe Riskli Alan ve Çevresine İlişkin 2. Etap 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı yönünden davanın reddine, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Plan notlarının 29, 30 ve 33. maddelerinin İPTALİNE, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği işleminin diğer kısımları yönünden ise davanın reddine"* karar verilmiştir.

Tarafımızca davanın reddine ilişkin kısımların kaldırılarak yargılama konusu işlemlerin tümden iptaline karar verilmesi istemi ile istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

Davalı idare tarafından, iptale ilişkin kısımlar kaldırılarak davanın tümden reddine karar verilmesi istemi ile istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

30.04.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 10.04.2025 gün, 2024/2682 Esas ve 2025/728 Karar sayılı kararı ile, *"İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 28.11.2024 tarih ve E:2023/1940,K:2024/2082 sayılı kararının 24.05.2023 tasdik tarihli 1/1000 ölçekli uygulama imar planına ait 29, 30 ve 33 no'lu plan notlarının iptaline ilişkin kısmının kaldırılmasına, bu kısım yönüyle de davanın reddine"* karar verilmiştir.

Karara karşı tarafımızca Danıştay'a temyiz başvurusunda bulunulmuştur.

73) Pendik Kurnaköy İmar Planları

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/1947 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 09.06.2023 tarihli ve 6615571 sayılı yazısı ile, İstanbul İli, Pendik İlçesi, Kurna Köyü, 864 Parsele ilişkin hazırlanan NİP-341017590 pin numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve UİP-341017589 pin numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının öncelikle ve ivedilikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

02.10.2024 TT'li İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 2023/1947 Esas ve 2024/1492 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2024/2667 Esas ve 2025/39 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine karar verilmiş olup, karar temyiz edilmiştir. Dosya Danıştay'da derdesttir.

74) Tuzla Kamil Abduş Gölü Koruma Amaçlı İmar Planları

Mahkeme : İstanbul 4. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/2063 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Bakanlık Makamının 28.03.2023 tarih ve 6079723 sayılı Oluru ile onaylanarak 13.04.2023 - 12.05.2023 tarihleri arasında askıya çıkarılan İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Kamil Abduş Gölü ve Çevresi 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı Değişikliği'ne gerçekleştirdiğimiz 09.05.2023 tarihli itirazımızın zımnen reddine ilişkin işlem ile itirazımızın reddine konu olan İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Kamil Abduş Gölü ve Çevresi 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı Değişikliği'nin ve bu işlemlerin dayanak idari işlemi niteliğinde olan İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Kamil Abduş Gölü ve Çevresi, 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı'nın öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

11.02.2025 TT'li İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 2023/2063 esas ve 2025/121 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiş olup, davalı idare tarafından istinaf yoluna başvurulmuştur.

75) Arnavutköy Karaburun Millet Bahçesi

Mahkeme : İstanbul 4. İdare Mahkemesi (Bağlantı nedeniyle İst 5. İdare)
Esas : 2023/2065 E. (yeni 2024/634e.)
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 12.05.2023 tarihli ve 6416649 sayılı yazısı ile onaylanıp 16.05.2023 tarihinde askıya çıkarılan; NİP-341014886 plan işlem numaralı "İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi sınırları içerisinde Millet Bahçesi, Askeri Alan ve Kumsal Plaj kullanımlarına ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı" ve UİP-341014883 plan işlem numaralı "1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

21.12.2025 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2024/634 Esas ve 2025/2337 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir.

76) Esenyurt – TEM Güneyi 1/5000 NİP

Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/2197 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : Davalı İdarenin 16.03.2023 tarih ve 103832 Dosya Numarası ile tasdik edilip 24.07.2023 tarihinde ilana çıkarılan; "Esenyurt İlçesi TEM Güneyi 1. Etap 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

22.11.2025 TT'li İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 2023/2197 Esas ve 2025/1863 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu planların iptaline karar verilmiştir.

77) Adalar – 1/5000 KANİP – 1/1000 KAUİP

Mahkeme : İstanbul 8. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/2413 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Konu : Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onaylanıp 28.07.2023 tarihinde askıya çıkarılan; "Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi, İstanbul İli, Adalar 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 15.01.2025 gün, 2023/2413 Esas ve 2025/61 Karar sayılı kararı ile, "dava konusu planlarının tamamının iptaline" karar verilmiştir.

Anılan karara karşı davalı idare tarafından istinaf yoluna başvurulmuştur.

30.06.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2025/726 Esas ve 2025/1346 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

30.07.2025 tarihinde davalı idare tarafından Danıtşay'a temyiz başvurusunda bulunulmuştur.

78) Maltepe Atışokulu (Baransel Kışlası)

Mahkeme : İstanbul 10. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/2634 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 07.09.2023 tarihli ve 7305644 sayılı yazısı ile onaylanıp 13.09.2023 tarihinde askıya çıkarılan; "İstanbul ili, Maltepe ilçesi, Atışokulu Mahallesi, 194 Ada 1 Parsel ve 704 Ada 34 Parselin bir kısmı ile 195 Ada 15-17-19 Parseller, 199 Ada 24-28 Parseller ve bir kısım kadastral boşluğa ilişkin NİP-341025555 plan işlem numaralı "1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı" ve UİP-341025554 plan işlem numaralı "1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişiklikleri"nin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 2023/2634 Esas ve 2024/637 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, anılan karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İDD'nin 05.12.2024 gün, 2024/2557 Esas ve 2024/2621 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurumuzun reddine karar verilmiş olup, karar temyiz edilmiştir. Dosya Danıştay'da derdesttir.

79) Maltepe Atışokulu (Baransel Kışlası) 2 – Fenerbahçe'ye Tahsis

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2023/2692 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Milli Savunma Bakanlığı
Konu : Davalı Milli Savunma Bakanlığı ile Fenerbahçe Spor Kulübü Derneği arasında imzalanan 20.05.2022 tarihli "Fenerbahçe Spor Kulübü İrtifak Hakkı Tesisi Protokolü" ile bu protokolün imzalanmasına ilişkin idari işlemin öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA, yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 2023/2692 Esas ve 2023/2903 Karar sayılı kararı ile, davanın adli yargıda görülmesi gerektiğine karar verilmiş ise de, istinaf başvurumuz sonucunda İstanbul BİM 9. İDD'nin 05.03.2024 gün, 2024/574 esas ve 2024/539 Karar sayılı kararı ile idari yargının görevli olduğuna karar verilmiş ve anılan karar kaldırılmıştır.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 30.04.2024 gün, 2024/680 Esas ve 20247770 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir.

08.10.2024 TT'li İstanbul BİM 9. İdari Dava Dairesi'nin 2024/2488 Esas ve 2024/1683 Karar sayılı kararı ile anılan karar onanmıştır.

80) Şehrizar Konakları

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/468 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 12.05.2023 tarihli ve 6419755 sayılı yazısı ile onaylanıp 03.01.2024 tarihinde askıya çıkarılan; KNİP-341039205 plan işlem numaralı "İstanbul İli, Üsküdar İlçesi, Burhaniye Mahallesi, 1326 Ada 56-60-61 sayılı Parsellere ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı" ve KUİP-341039204 Plan İşlem Numaralı ve 2023/196 arşiv nolu plan işlem numaralı "1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Plan Notu Değişikliği"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 09.04.2025 gün, 2024/468 Esas ve 2025/793 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemlerin İPTALİNE karar verilmiştir.

02.06.2025 tarihinde davalı tarafından istinaf başvurusu gerçekleştirilmiştir.

81) Haydarpaşa – Ön Protokol

Mahkeme : İstanbul 4. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/522 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası, Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası
Davalı :1) TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü
2) Kültür ve Turizm Bakanlığı
3) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Konu : İstanbul ili, Kadıköy İlçesi, İbrahimağa Mahallesi, Haydarpaşa Gar Sahası, 240 Ada 13, 14, 16 Parseller ile Fatih İlçesi Hocapaşa Mahallesi Sirkeci Gar Sahası, 1 Ada 20 Parsel üzerindeki bina ve alanlara ilişkin olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında 12.09.2023 tarihinde imzalanan "İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, İbrahimağa Mahallesi - Haydarpaşa Gar Sahası ile Fatih ilçesi, Hoca Paşa Mahallesi Sirkeci Gar Sahası üzerinde Muhtelif Parsellerde Bulunan Binaların Kültür ve Turizm Bakanlığı Faaliyetleri Kapsamında Kiralanmasına Yönelik Ön Protokol"un öncelikle ve ivedilikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilemsi istemidir.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 29.03.2024 gün, 2024/522 Esas ve 2024/715 Karar sayılı kararı ile dava dosyasının yetkili Ankara İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin 2024/814 Esas ve 2024/798 Karar sayılı kararı ile davanın yetki yönünden reddine, "yetkili mahkemenin belirlenmesi için dosyanın Danıştay'a gönderilmesine" karar verilmiştir.

Danıştay 10. Dairesi'nin 13.06.2024 gün, 2024/2785 esas ve 2024/2590 Karar sayılı kararı ile, İstanbul İdare Mahkemelerinin yetkili olduğuna karar verilmiştir.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 04.07.2025 gün, 2024/1679 Esas ve 2025/1416 Karar sayılı kararı ile, davanın "BTS yönünden reddine, Mimarlar Odası yönünden ehliyet yönünden reddine" karar verilmiştir.

Anılan karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

82) Mahmutbey İkitelli

Mahkeme : İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/1416 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Başkanlığı
Konu : İstanbul İli, Başakşehir İlçesi, Başak Mah. (Mahmutbey ve İkitelli), yer alan 12.491.873 m^2 lik alan için yapılan ÇDP-341013149 plan işlem numaralı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni

Planı ve NİP-341013148 plan işlem numaralı 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ile UİP-341013195 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının; plan yapım aşamasında ilgili vatandaşların sürece katılımının sağlanmadığı, planlama sürecinde ilgili kurum ve kuruluşlardan veri, görüş ve öneri alınmadığı, öncelikli olarak sosyal donatı alanlarının planlanması gerektiği, ancak 1/5000 ölçekli revizyon Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli revizyon uygulama imar planında, planlama alanında, 6.218,265 m^2 alanın gelişme konut alanı, konut+ticaret alanı, akaryakıt ve servis istasyonu olarak planlandığı, yapılaşma basınsının artırıldığı, üst ölçekli plan kararlarına uyulmadığı, hukuka ve mevzuata aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmeketedir.

06.11.2025 TT'li İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2023/1416 Esas ve 2025/1536 Karar sayılı kararı ile, *"Anılan alana ilişkin ÇDP- 341013149 plan işlem numaralı İstanbul İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, NİP341013148 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Revizyon Nâzım İmar Planı ve İstanbul İli, Başakşehir İlçesi, Mahmutbey ve İkitelli Mahalleleri Rezerv Yapı Alanına İlişkin UİP- 341013195 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planının tamamının iptal edildiği görülmektedir. Bu durumda, İstanbul İli, Başakşehir İlçesi, Başak Mah. (Mahmutbey ve İkitelli), yer alan 12.491.873 m^2'lik alan için yapılan ÇDP-341013149 plan işlem numaralı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ve NİP-341013148 plan işlem numaralı 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ile UİP-341013195 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının tamamının yargı kararı ile iptal edildiği görüldüğünden bakılan davanın konusunun kalmaması nedeniyle esasının incelenmesi olanağının bulunmadığı sonucuna varılmaktadır. Açıklanan nedenlerle, konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir."*

83) Bakırköy Demiryolu Kuzey ve Güneyi NİP

Mahkeme : İstanbul 10. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/2429 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 18.07.2024 tarih ve 118271 sayılı kararı ile onaylanan ve 24.09.2024 tarihinde askıya çıkarılan Bakırköy ilçesi, Demiryolu Kuzeyi ve Güneyi Revizyon Nâzım İmar Planına yapılan itirazlara ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planının; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

14.03.2025 TT'li İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 2024/2429 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması istemimizin reddine karar verilmiştir. Karara itiraz edilmiştir.

İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 22.04.2025 gün ve 2025/399 YD İtiraz Nolu kararı ile itirazın reddine karar verilmiştir.

04.12.2025 TT'li İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin 27.11.2025 gün, 2024/2429 Esas sayılı ara kararı ile davalı idareden "plana yönelik itirazlar doğrultusunda yeni bir meclis kararı alınıp alınmadığı, planın yürürlükte olup olmadığının sorulması ve işlem dosyasının istenilmesine" karar verilmiştir.

84) Arnavutköy Boyalık ve Baklalı (Yenişehir)

Mahkeme : İstanbul 3. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2024/2066
Davacılar : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi) TMMOB Şehir Plancıları Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 10.09.2024 tarihli ve 10357345 sayılı yazısı ile onaylanıp 18.09.2024 tarihinde askıya çıkarılan; "İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Boyalık ve Baklalı Mahalleleri, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına

İlişkin NİP-341064911 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı" ve UİP-341064913 plan işlem numaralı "1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

27.07.2025 TT'li bilirkişi raporu ile, yargılama konusu planların şehircilik ilke ve esaslarına, planlama teknikleri ve kamu yararına uygun olmadığı yönünde görüş bildirilmiştir.

85) Karaburun - Yeniköy

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/1974 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Belediye Başkanlığınca hazırlanan Davalı Bakanlığın 28.03.2024 tarihli ve 8986418 sayılı yazısı ile, 12.05.2023 tasdik tarihli "Karaburun ve Yeniköy Mahalleleri Kıyı Kesimine Ait 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı"na askı süresi içerisinde yapılan itirazlar neticesinde; uygun görülen itirazlara ilişkin hazırlanan NİP-341014886 numaralı "1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği" ve UİP-341014883 numaralı "1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği" öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

30.12.2025 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2024/1974 Esas ve 2025/2361 Karar sayılı kararı ile dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir.

86) Kandilli – Boğaziçi Üniversitesi

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/623 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : İstanbul ili, Üsküdar ilçesi, Kandilli Mahallesi 934 Ada 45 Parsel, 1042 Ada 1 Parsel, Çengelköy Mahallesi 914 Ada 12, 44, 45 Parseller ile Bir Kısım Yol ve Park Alanına İlişkin Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 06.02.2024 tarihinde onaylanan 16.02.2024 tarihinde askıya çıkartılan KNİP-341043011 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Planı Değişikliği ve KUİP-341043007 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 03.09.2024 tarih ve 2024/623 Esas sayılı ara kararı ile Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'nün davalı idare yanında müdahale talebinin kabulüne karar verilmiştir.

22.05.2025 tarihinde taşınmazda keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirilmiştir.

01.11.2025 tarihinde, dosya kapsamında hazırlanan ve "yargılama konusu imar planlarının imar mevzuatı, şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına UYGUN OLMADIĞI" yönünde görüş içeren bilirkişi raporu tarafımıza tebliğ edilmiştir.

27.11.2025 tarihinde davalı idare tarafından bilirkişi raporuna itiraz edilmiştir.

87) Maltepe Atışokulu - TOKİ

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi (İstanbul 11. İdare)
Esas : 2024/1826 E. (2025/486)
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim

Değişikliği Bakanlığı, TOKİ Başkanlığı

Konu : Davalı Bakanlığın 01.08.2024 tarihli ve 10076388 sayılı yazısı ile onaylanıp 23.08.2024 tarihinde askıya çıkarılan; "İstanbul İli, Maltepe İlçesi, Atışokulu Mahallesi, yaklaşık 50 ha'lık alana ait TOKİ tarafından hazırlanan "Kentsel Meskun (Yerleşik) Alan" amaçlı "Maltepe İlçesi, Atışokulu Mahallesi, Muhtelif Parseller ve Bir Kısım Tescil Harici Alanlara İlişkin 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

Dosyanın bağlantı nedeni ile İstanbul 11. İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir. Bağlantı sonrası dosya İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2025/486 Esas sayısına kaydedilmiştir.

09.12.2025 TT'li İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2025/486 Esas ve 2025/1830 Karar sayılı kararı ile, dava konusu işlemin İPTALİNE karar verilmiştir.

88) Tuzla – Tepeören

Mahkeme : İstanbul 8. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2024/135 E.
Davacılar : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 19.10.2023 tarihli ve 7691756 sayılı yazısı ile; İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Tepeören Mahallesi 7128 Ada 2-13 Parseller, 0 Ada 653 Parsel, 8889 Ada 1 Parsel İle Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin NİP-341030932 pin numaralı 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-341030935 pin numaralı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

06.02.2025 TT'li İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 2024/135 Esas ve 2025/138 Karar sayılı kararı ile, aynı işleme karşı açılmış olan bir başka davada İstanbul 5. İdare Mahkemesince iptal kararı verilmesi nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir. Karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

89) Tuzla – Biyoteknoloji OSB 2024 – 1/100.000 ÇDP

Mahkeme : İstanbul 19. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2024/780 E.
Davacılar : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : Davalı Başkanlığın 21.02.2024 tarihli ve 114151 numaralı dosyası ile tasdik edilip 29.04.2024 tarihinde askıya çıkarılan; "Tuzla ilçesi, Tepeören Mahallesi, 9135 ve 9136 Adalara ilişkin 1/100.000 ölçekli 21.02.2024 tasdik tarihli Çevre Düzeni Planı tadilatı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir

İstanbul 19. İdare Mahkemesi'nin 2024/780 Esas ve 2025/1452 Karar sayılı kararı ile, TMMOB ÇMO tarafından açılan davada verilen iptal kararı doğrultusunda "karar verilmesine yer olmadığına" karar verilmiştir.

90) Pendik Harmandere

Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2024/1770 E. (2025/1722)
Davacılar : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı :Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Konu : "İstanbul İli, Pendik ilçesi, Harmandere ve Çevresi, Rezerv Yapı Alanı 1. Etap, NİP-341062425 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve UİP-341062423 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği"nin, öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve takiben İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

18.04.2025 TT'li İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 2024/1770 Esas ve 2025/579 Karar sayılı kararı ile yargılama konusu işlemin iptaline karar verilmiş olup davalı idarelerce istinaf yoluna gidilmiştir.

12.09.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İDD'nin 2025/1339 Esas ve 2025/1785 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurularının kabulü ile kararın kaldırılmasına ve yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iadesine karar verilmiştir. Dosya kapsamında yeniden bilirkişi raporu hazırlanması beklenmektedir.

91) Haydarpaşa – Protokol

Mahkeme : İstanbul 2. İdare Mahkemesi (Bağlantı sonra İst 4. İdare)
Esas : 2024/1722 E. (2024/2169E.)
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası, Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası
Davalı :1) TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü
2) Kültür ve Turizm Bakanlığı
3) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Konu : İstanbul ili, Kadıköy İlçesi, İbrahimağa Mahallesi, Haydarpaşa Gar Sahası, 240 Ada 13, 14, 16 Parseller ile Fatih İlçesi, Hocapaşa Mahallesi Sirkeci Gar Sahası, 1 Ada 20 Parsel üzerindeki bina ve belirtilen alanlara ilişkin olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında 15.08.2024 tarihinde imzalanan "İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, İbrahimağa Mahallesi - Haydarpaşa Gar Sahası ile Fatih ilçesi, Hoca Paşa Mahallesi Sirkeci Gar Sahası üzerinde Muhtelif Parsellerde Bulunan Binaların Kültür ve Turizm Bakanlığı Faaliyetleri Kapsamında Kiralanmasına Yönelik Protokol"ün öncelikle ve ivedilikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 27.09.2024 gün ve 2024/1722 Esas sayılı ara kararı ile, "Ön Protokolün iptali istemi ile açılan İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 2024/1679 Esas sayılı dosya ile aralarında bağlantı bulunup bulunmadığının tespiti için dosyanın Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesine" karar verilmiştir.

İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 14.10.2024 gün ve 2024/1722 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin bağlantı değerlendirmesinden sonra incelenmesine karar verilmiştir.

İstanbul 2. İdare Mahkemesi'nin 31.10.2024 gün, 2024/1722 Esas ve 2024/1678 Karar sayılı kararı ile "dosyanın bağlantı nedeni ile İstanbul 4. İdare Mahkemesine gönderilmesine" karar verilmiştir.

Dosya İstanbul 4. İdare Mahkemesi'ne gönderilerek 2024/2169 Esas sayısına kaydedilmiştir.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 30.05.2025 gün, 2024/2169 Esas ve 2025/1185 Karar sayılı kararı ile, davanın "BTS yönünden reddine, Mimarlar Odası yönünden ehliyet yönünden reddine" karar verilmiştir.

Anılan karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

92) Fikirtepe 3. Etap – Rezerv Yapı Alanına İlişkin NİP ve UİP (05.11.24 Onanlı)

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/2284 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 05.11.2024 tarih ve 10885066 sayılı Oluru ile onaylanıp 14.11.2024 tarihinde askıya çıkarılan Kadıköy İlçesi, Fikirtepe Mahallesi 3. Etap Rezerv Yapı Alanına ilişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Uygulama

İmar Planının öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

22.05.2025 tarihinde taşınmazda keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirilmiştir.

12.09.2025 tarihli bilirkişi raporu ile, "dava konusu 1/5000 ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının şehir planlama pratikleri, imar mevzuatı, şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına uygun olmadığı" yönünde görüş bildirilmiştir.

26.09.2025 tarihinde davalı idare tarafından bilirkişi raporuna itiraz edilmiştir.

22.10.2025 TT'li İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 15.10.2025 gün ve 2024/2284 Esas sayılı ara kararı ile "yürütmenin durdurulması isteminin reddine" karar verilmiştir.

Karara itiraz edilmiştir.

93) Sarıyer Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi 2. Etap Doğal Sit Alanı

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/1924 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Bakanlık Makamının 23.09.2024 tarihli ve 10521156 sayılı Olur'u ile onaylanan İstanbul İli, Sarıyer ilçesi, Sarıyer Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi 2. Etap Doğal Sit Alanının koruma statüsünün "Doğal Sit-Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Doğal Sit-Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmesi işleminin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talebidir

24.12.2025 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2024/1924 Esas sayılı ara kararı ile yargılama konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

94) Sarıyer Rumelifeneri 32 – 528 Parseller

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/2274 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 12.09.2024 tarih ve 10425966 sayılı yazısı ile onaylanıp 02.10.2024 tarihinde askıya çıkarılan; KNİP-341055903 plan işlem numaralı "İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Rumelifeneri Mahallesi 32 ve 528 Parsellere ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nâzım İmar Plan Değişikliği" ve KUİP-341055904 plan işlem numaralı "1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliği"nin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

13.01.2026 TT'li ara karar ile yargılama konusu planların yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

95) Bakırköy Şenlik – 18. Madde İmar Uygulaması

Mahkeme : İstanbul 5. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/2096 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 10.09.2024 tarihinde askıya çıkarılan; Bakanlık Makamının 23.07.2024 tarih ve 10022185 sayılı Oluru ile tesis edilen İstanbul İli Bakırköy İlçesi, Şenlik Mahallesi 292 Ada 220, 231 ve 232 Parsel ve 1032 Ada 6 Parsel sayılı alana ilişkin olarak 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. Madde hükümlerince hazırlanan İmar Uygulaması işleminin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk

savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

25.12.2024 TT'li İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nin 2024/2096 Esas ve 2024/2479 Karar sayılı kararı ile "davanın ehliyet yönünden reddine" karar verilmiştir.

Karara karşı tarafımızca istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

96) Bakırköy Şenlik – 278 Ada NİP - UİP

Mahkeme : İstanbul 4. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/2174 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 07.05.2024 tarihli ve 9420516 sayılı yazısı ile; Bakanlık Makamının 18.03.2024 tarihli ve 31070 sayılı Olur'u ile 6306 sayılı Kanun'un uyarınca Rezerv Yapı Alanı olarak ilan edilen İstanbul ili, Bakırköy ilçesi, Şenlik Mahallesi 278 Ada 4, 147, 155 ve 156 Parsel numaralı taşınmazlara ilişkin; "NİP-341054451 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve Değişikliği ile UİP-341054449 plan işlem numaralı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin" öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 19.09.2025 gün, 2024/2174 Esas ve 2025/1661 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı tarafımızca istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

97) Bakırköy Şenlik – 278 Ada Rezerv Alan

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/1825 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : İstanbul İli, Bakırköy İlçesi, Şenlik Mahallesi, 278 Ada 4, 147, 155 ve 156 Parseller Rezerv Yapı Alanına İlişkin UİP-341066315 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin ve bu işlemin dayanak idari işlemi niteliğinde olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 18.03.2024 tarih ve 31070 karar numaralı "Rezerv Yapı Alanı" olarak ilanı işleminin, öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve takiben İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2024/1825 Esas ve 2024/1992 Karar sayılı kararı ile, "rezerv alan işlemine ayrı, imar planına ayrı dava açılmak üzere" dava dilekçesinin yenilenmek üzere reddine karar verilmiştir.

12.01.2026 TT'li İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 2025/696 Esas ve 2025/1660 Karar sayılı kararı ile "yargılama konusu plan değişikliklerinin şehircilik ilkeleri ve planlama tekniklerine uygun olduğu yönündeki bilirkişi raporu doğrultusunda" davanın reddine karar verilmiştir.

Rezerv alan kararı yönünden devam eden dava, İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2025/25 Esas sayılı dosyasında derdesttir.

98) Ataşehir Ferhatpaşa

Mahkeme : İstanbul 7. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/144 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 18.10.2024 - 18.11.2024 tarihleri arasında askıya çıkarılan İstanbul İli, Ataşehir İlçesi, Ferhatpaşa Mahallesi, 1/5000 ölçekli, NİP-341066402 plan işlem numaralı Revizyon Nâzım İmar Planı'nın öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve takiben İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 25.03.2025 gün, 2025/144 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmiştir.

Anılan karara gerçekleştirilen itiraz üzerine İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdare Dava Dairesi'nin 16.04.2025 gün ve 2025/360 YD İtiraz Nolu kararı ile itirazın reddine karar verilmiştir.

İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 22.09.2025 gün ve 2025/144 Esas sayılı ara kararı ile taşınmazda keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

19.11.2025 tarihinde keşif gerçekleştirilmiştir.

20.01.2026 TT'li bilirkişi raporu ile, yargılama konusu işlemlerin hukuka aykırı olduğu yönünde görüş bildirilmiştir.

99) Reks Sineması

Mahkeme : İstanbul 8. İdare Mahkemesi
Esas : 2024/1859 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Konu : Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29.07.2024 tarih, 663 Toplantı ve 12494 Karar sayılı kararının öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

22.03.2025 TT'li bilirkişi raporu ile, "yargılama konusu taşınmazın… 660 sayılı ilke kararı uyarınca tescil edilmesini gerektirir karakteristik özelliklere sahip olmadığı" yönünde görüş bildirilmiştir.

07.04.2025 tarihinde rapora itiraz edilmiş ve DoCoMoMo Türkiye Ulusal Çalışma Grubu'nun raporu dosyaya sunulmuştur.

01.07.2025 TT'li İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 2024/1859 Esas ve 2025/1085 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

18.11.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İdari Dava Dairesi'nin 2025/2168 Esas ve 2025/2304 Karar sayılı kararı ile istinaf talebimizin reddine karar verilmiştir.

100) Kalamış Yat Limanı – İhale İptali (2024)

Mahkeme : Danıştay 13. Dairesi
Esas : 2024/1440 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı İdare : Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Konu : 06.04.2024 tarih ve 32512 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ'ye ait "Fenerbahçe Kalamış Yat Limanı"nın 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, 40 (kırk) yıl süreyle "İşletme Hakkının Verilmesi" yöntemiyle özelleştirilmesi amacıyla gerçekleştirilecek olan ihalenin öncelikle ve ivedilikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve İPTALİ istemidir.

Danıştay 13. Dairesi'nin 15.05.2024 gün, 2024/1440 Esas ve 2024/2228 Karar sayılı kararı ile, "davanın ehliyet yönünden reddine" karar verilmiştir. Karar temyiz edilmiştir.

04.12.2024 TT'li Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 23.10.2024 gün, 2024/1836 Esas ve 2024/2575 Karar sayılı kararı ile, kararın onanmasına karar verilmiştir.

101) Kartal – Karlıktepe 10047 Ada 1 Parsel

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/1554 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 21.01.2025 onay ve 07.03.2025 - 07.04.2025 askı tarihli, İstanbul İli, Kartal İlçesi, Karlıktepe Mahallesi, 10047 Ada, 1 Parsel (Eski 2274 Ada, 408 Parselin Bir Kısmı) Rezerv Yapı Alanına İlişkin 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin öncelikle YÜRÜTME-

SİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 19.11.2025 tarih ve 2025/1554 Esas sayılı ara kararı ile, "yürütmenin durdurulması isteminin aynı mahkemede görülmekte olan 2025/1417 esas sayılı dosya kapsamında hazırlanan bilirkişi raporundan sonra" değerlendirilmesine karar verilmiştir.

102) Kadıköy Osmanağa - Cami

Mahkeme : İstanbul 4. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/394 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Osmanağa Mahallesi, 1427 Ada 95 Parsele ilişkin "İbadet Alanı" amaçlı NİP-341069742 pin numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve "Cami" amaçlı UİP-341069739 pin numaralı 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliğinin, öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve takiben İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

24.04.2025 tarihinde davalı ilk savunma dilekçesi sunulmuştur.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 23.06.2025 gün ve 2025/394 Esas sayılı ara kararı ile, "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın davalı idare yanında müdahale talebinin kabulüne" karar verilmiştir.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 23.06.2025 gün ve 2025/394 Esas sayılı ara kararı ile, yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verilmiştir. Karara itiraz edilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdare Dava Dairesi'nin 30.07.2025 gün ve 2025/657 YD İtiraz Nolu kararı ile itirazımızın reddine karar verilmiştir.

İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 31.10.2025 gün ve 2025/394 Esas sayılı ara kararı ile, "dava konusu imar planlarına karşı işbu dava dışında idari yargıda başka bir dava açılıp açılmadığının davalı idareye sorulmasına" karar verilmiştir.

103) Tuzla - Aydınlı Mahallesi - Piyade Okulu

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/1306 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 14.04.2025 tarihli ve 12218131 sayılı yazısı ile onaylanıp 30.04.2025 tarihinde askıya çıkarılan; "İstanbul ili, Tuzla ilçesi Aydınlı Mahallesi sınırları içerisinde kalan ve Rezerv Yapı Alanı ilan edilen 185 hektar büyüklüğündeki alana ilişkin 250.000 Sosyal Konut Projesi kapsamında hazırlanan"; ÇDP-341088604 numaralı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) Değişikliği, NİP-341087260 pin numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım ve UİP-341087259 pin numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

Dosya kapsamında keşif ve bilirkişi incelemesi yapılması beklenmektedir.

104) Beykoz – Gümüşsuyu İncirköy – Doğal Sit Alanı Revize Tescili

Mahkeme : İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/459 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : 04.01.2025 tarihli ve 32772 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan; İstanbul ili, Beykoz ilçesi sınırları içerisinde bulunan Beykoz (İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı) Gümüşsuyu İncirköy Mahalleleri Etabı Doğal Sit Alanının revize tescil işlemine ilişkin, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2.

maddesine göre, Bakanlık Makamının 25.12.2024 tarihli ve 11333030 sayılı Olur'u ile onaylanarak revize edilen alanların statüsü "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmesi işleminin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yapılacak yargılama neticesinde İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 11.03.2025 gün ve 2025/459 Esas sayılı ara kararı ile, "yürütmenin durdurulması isteminin davalı idarenin ilk savunması alındıktan ve işlem dosyası celbinden sonra incelenmesine karar verilmiştir.

30.04.2025 tarihinde davalı idarenin savunma dilekçesi sunulmuştur.

İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 04.07.2025 gün ve 2025/459 Esas sayılı ara kararı ile yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmiştir. Karara itiraz edilmiştir.

İstanbul BİM 4. İDD'nin 06.08.2025 gün ve 2025/715 YD İtiraz Nolu kararı ile itirazımızın reddine karar verilmiştir.

105) Tuzla – Biyoteknoloji OSB

Mahkeme : İstanbul 4. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/1160 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Konu : T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca 26.03.2025 tarihinde onanarak 28.03.2025 tarihinde askıya çıkarılan, İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Biyoteknoloji OSB Organize Sanayi Bölgesine ait 191085049 NİP Pin numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve 191085047 UİP PİN numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın öncelikle ve ivedilikle, idarenin ilk savunması dahi alınmaksızın YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda iptaline karar verilmesi talebidir.

24.11.2025 TT'li İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 19.11.2025 gün ve 2025/1160 Esas sayılı ara kararı ile yargılama konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiş, davalı idare tarafından karara itiraz edilmiştir.

22.12.2025 TT'li İstanbul BİM 4. İDD'nin 2025/1099 YD İtiraz Nolu kararı ile davalı itirazının kabulüne, yürütmenin durdurulması kararının kaldırılmasına, keşif ve bilirkişi incelemesi yapıldıktan sonra yeniden karar verilmek üzere dosyanın iadesine karar verilmiştir.

106) Tuzla Antik Mendirek Sit Derece Değişikliği

Mahkeme : İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/458 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : 03.01.2025 tarihli ve 32771 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan; İstanbul ili, Tuzla ilçesi sınırları içerisinde bulunan Tuzla Antik Mendirek ve Çevresi Doğal Sit Alanının tescil işlemine ilişkin, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2. maddesine göre, Bakanlık Makamının 25.12.2024 tarihli ve 11333410 sayılı Olur'u ile onaylanarak revize edilen alanların statüsünün "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmesi işleminin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yapılacak yargılama neticesinde İPTALİNE karar verilmesi talebidir

09.07.2025 TT'li ara karar ile yürütmenin durdurulması talebimizin reddine karar verilmiştir. Dosya kapsamında karar verilmesi beklenmektedir.

107) Kadıköy – Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Revizyon UİP

Mahkeme : İstanbul 3. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/1247 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Kadıköy Belediye Başkanlığı
Konu : Kadıköy Belediye Başkanlığı tarafından 20.01.2025 tarihinde askıya çıkarılan 1/1000 Ölçekli Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Mahalleleri Revizyon Uygulama İmar Planı ile işbu planın dayanak imar planı olan Kadıköy İlçesi, 1/5000 Ölçekli 30.11.2022 Onay Tarihli Acıbadem, Koşuyolu, Hasanpaşa Mahalleleri Revizyon Nâzım İmar Planı'na askı süresi içerisine yapılan itirazların değerlendirilmesine ilişkin Büyükşehir Belediye Meclisinin 11.01.2024 tarihli ve 65 sayılı kararı doğrultusunda hazırlanan ve 17.01.2024 tarihinde onanan 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı değişikliklerinin nüfus yoğunluğuna ilişkin kısmı bakımından öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 30.04.2025 gün, 2025/812 Esas ve 2025/852 Karar sayılı kararı ile, "hangi imar planına ait hangi plan notunun hangi gerekçelerle iptali istendiği hususunun tereddüte yer vermeyecek şekilde belirtilmek üzere dava dilekçesinin reddine" karar verilmiştir.

Dava dilekçesi yenilenmiştir.

05.08.2025 tarihinde davalı ilk savunma dilekçesi sunulmuştur.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 20.08.2025 tarih ve 2025/1247 Esas sayılı ara kararı ile "taşınmazda keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirilmesine, yürütmenin durdurulması isteminin keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirildikten sonra değerlendirilmesine" karar verilmiştir.

13.11.2025 tarihinde alanda keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirilmiştir.

108) Erenköy – Tarım İl Müdürlüğü

Mahkeme : İstanbul 11. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/1523 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 02.05.2025 tarihli ve 12394192 sayılı yazısı ile; İstanbul ili, Kadıköy ilçesi, Erenköy Mahallesi, 1098 Ada 2 Parselin "Resmi Kurum Alanı" olarak planlanmasına yönelik hazırlanan "NİP-341087560 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve UİP-341087559 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği"nin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 22.08.2025 gün ve 2025/1523 Esas sayılı ara kararı ile, davalı idareden işlem dosyasının istenmesine, yürütmenin durdurulması isteminin savunma ve ara karar cevabı geldikten sonra incelenmesine karar verilmiştir.

15.09.2025 tarihli ara karar ile, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın katılma talebinin kabulüne karar verilmiştir.

16.10.2025 tarihli ara karar ile, TMMOB Şehir Plancıları Odası'nın katılma talebinin kabulüne karar verilmiştir.

26.11.2025 tarihli ara karar ile dosya kapsamında keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiştir.

109) Kartal Soğanlık Mahallesi Anadolu Adalet Sarayı Yanı 2025

Mahkeme : İstanbul 19. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/1427
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : İstanbul İli, Kartal İlçesi, Soğanlık Mahallesi, 12636 Ada 1 Par-

sel ile bir kısım tescil harici alana ilişkin "Ticaret-Turizm Konut Alanı", "Özel Sağlık Tesisi Alan"ı ve "Raylı Sistem İstasyon Alanı" yapılması amacıyla hazırlanan; 1/5000 ölçekli Nâzım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

Keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiş olup, rapor beklenmektedir.

110) Arnavutköy Yassıören

Mahkeme : İstanbul 19. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/651
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Bakanlığın 23.01.2025 tarihli ve 11577325 sayılı yazısı ile onaylanıp 27.01.2025 tarihinde askıya çıkarılan; "İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Yassıören Mahallesinin Bir Kısmına İlişkin NİP-341079769 PİN numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve UİP-341079768 PİN numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

10.12.2025 tarihinde keşif gerçekleştirilmiş olup rapor beklenmektedir.

111) Arnavutköy Boyalık ve Baklalı Mahalleleri

Mahkeme : İstanbul 19. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/652
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Bakanlığın 07.01.2025 tarihli ve 11414222 sayılı yazısı ile onaylanıp 28.01.2025 tarihinde askıya çıkarılan; "İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi Boyalık ve Baklalı Mahalleleri Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına ilişkin NİP-341077168 PİN numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve UİP-341077169 PİN numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği"nın öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir

10.12.2025 tarihinde keşif gerçekleştirilmiş olup rapor beklenmektedir.

112) Arnavutköy Boyalık Mahallesi

Mahkeme : İstanbul 13. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/1309
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Bakanlığın 14.04.2025 tarihli ve 12245438 sayılı yazısı ile; İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Boyalık Mahallesi sınırlarında yer alan 29,222.25 m²'lik alanın 15.12.2012 tarihli ve 28498 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 6306 sayılı "Afet Riski Altında Kalan Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun" kapsamında 07.04.2020 tarih ve 106645 sayılı Olur ile ilan edilen Rezerv Yapı Alanı ve 13.08.2012 tarih ve 2012.3573 sayılı Bakanlar Kurulu Kararınca belirlenen sınır içerisinde kaldığı, söz konusu alanda hazırlanan "İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Boyalık Mahallesi 127 Ada 3 ve 4 Parsellere ilişkin NİP-341087592 PİN numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı ve Değişikliği ve UİP-341087593 PİN numaralı 1/1000

ölçekli Uygulama İmar Planı ve Değişikliği"nin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

14.01.2026 TT'li İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nin 2025/1309 Esas sayılı ara kararı ile, "bu dava ile İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 2025/1501 Esas sayılı dosyası arasında bağlantı bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla dosyanın bölge idare mahkemesine gönderilmesine" karar verilmiştir.

113) Arnavutköy Sazlıbosna Batı Kısmı NİP ve UİP

Mahkeme : İstanbul 19. İdare Mahkemesi (Bağlantı sonrası 8 İdare Mah.)
Dosya No : 2025/1431 (yeni 2025/2394)
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası (İstanbul Büyükkent Şubesi)
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 10.06.2025 tarihli ve 12718335 sayılı yazısı ile; Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlığa iletilen İstanbul İli, Arnavutköy İlçesi, Sazlıbosna Mahallesi, Batı Kısım, Yenişehir Rezerv Yapı Alanının Bir Kısmına İlişkin NİP-341094780 plan işlem numaralı 1/5000 Ölçekli Revizyon Nâzım İmar Planı ve UİP-341094783 plan işlem numaralı 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

10.12.2025 tarihinde dosya kapsamında keşif yapılmıştır.

25.11.2025 TT'li İstanbul 19. İdare Mahkemesi'nin 2025/1431 Esas ve 2025/2662 Karar sayılı kararı ile "bağlantı nedeniyle dosyanın İstanbul 8. İdare Mahkemesine gönderilmesine" karar verilmiştir. Yargılama, İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 2025/2394 Esas sayılı dosyasında derdesttir.

114) Çatı Katları - İBB Meclisi Kararı

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/1697 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 13.03.2025 tarih ve 414 sayılı "Meri İmar Planlarına Çatı Katlarına İlişkin Plan Notu İlavesi"ne ilişkin Belediye Meclisi kararının öncelikle YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 11.09.2025 gün ve 2025/1697 Esas sayılı ara kararı ile, "davalı idareden işlem dosyasının istenmesine, yürütmenin durdurulması isteminin davalı idarenin savunması alındıktan ve ara karar gereği yerine getirildikten sonra incelenmesine" karar verilmiştir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 18.11.2025 gün ve 2025/1697 Esas sayılı ara kararı ile, "davalı idareden işlem dosyasının ikinci kez istenilmesine, yürütmenin durdurulması isteminin ara karar gereği yerine getirildikten sonra incelenmesine" karar verilmiştir.

21.01.2026 TT'li İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 2025/1697 Esas sayılı ara kararı ile, yargılama konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

115) Kâğıthane 7637 Ada 33-35 Parseller

Mahkeme : İstanbul 12. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/1529 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konu : İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından askıya çıkarılan İstanbul İli Kâğıthane Merkez Mahallesi 7637 Ada 33-35 Parseller ve Bir Kısım Tescil Dışı Alana İlişkin 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP Değişikli-

ği'nin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi talebidir.

07.08.2025 TT'li İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nin 2025/886 Esas ve 2025/1545 Karar sayılı kararı ile, "bağlantı nedeniyle dosyanın İstanbul 12. İdare Mahkemesine gönderilmesine" karar verilmiştir.

14.01.2026 TT'li İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 2025/1529 Esas sayılı ara kararı ile dosya kapsamında keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiştir.

116) Moda Bostanı

Mahkeme : İstanbul 14. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/1698 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Vakıflar Genel Müdürlüğü
Konu : Mülkiyeti Ali Osman Hüseyin Vakfı'na ait İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Caferağa Mahallesi'nde bulunan "tarla ve ahır" vasıflı taşınmaz (119 Ada 61 Parsel) hakkında, Vakıflar Meclisi'nin 16.06.2025 tarihli ve 396/375 sayılı kararına istinaden 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında Kat Karşılığı İnşaat Yapım İşi İhalesi'nin ve anılan ihale işleminin dayanak idari işlemi niteliğinde olan Vakıflar Meclisi'nin 16.06.2025 tarih ve 396/375 sayılı kararının öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeden YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 11.09.2025 gün ve 2025/1698 Esas sayılı ara kararı ile "davalı idareden işlem dosyasının istenilmesine, Kadıköy Belediye Başkanlığı'ndan parselin imar durumuna ilişkin belgelerin ve planların onaylı örneklerinin istenilmesine, yürütmenin durdurulması isteminin ara karar gereği yerine getirildikten sonra incelenmesine" karar verilmiştir.

İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 21.10.2025 gün ve 2025/1698 Esas sayılı ara kararı ile, "işbu dava ile aynı nitelikte, dava dışı Kadıköy Belediye Başkanlığı tarafından İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 2025/1679 Esas sayılı dosyasında ayrıca dava açıldığı ve davanın derdest olduğu, davalardan birisinde verilecek kararın diğerini de etkileyecek nitelikte olması nedeniyle bağlantı bulunduğu sonucuna varıldığından, bağlantı hakkında bir karar verilmesi için dosyanın İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 9. İdari Dava Dairesine gönderilmesine" karar verilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 9. İdari Dava Dairesi'nin 11.11.2025 gün ve 2025/5145 Esas sayılı kararı ile, İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin yetkili kılınmasına karar verilmiştir.

Davalı tarafça sunulan 04.12.2025 tarihli beyan dilekçesi ile, "dava konusu ihalenin ita amirince onaylanmayarak iptal edilmesi nedeni ile davanın konusuz kaldığı" beyan edilmiştir. (Anılan dilekçe tarafımıza tebliğ edilmemiştir.)

21.01.2026 TT'li İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 2025/1698 Esas ve 2025/2277 Karar sayılı kararı ile konusuz kalan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

117) Sultanbeyli – Mimar Sinan Mahallesi

Mahkeme : İstanbul 8. İdare Mahkemesi
Dosya No : 2025/2404
Davacılar : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 11.09.2025 tarihli ve 13521049 sayılı yazısı ile; Bakanlık Makamının 22.03.2023 tarihli ve 6032041 sayılı Olur'u kapsamında 6306 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin beşinci fıkrası uyarınca "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenen İstanbul ili, Sultanbeyli İlçesi, Mimarsinan Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 106 Ada 91 ve 92 Parseller ile 7901 Ada 1 Parsellere ilişkin NİP-341105542 PİN numaralı 1/5000 Ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ile UİP-341105540 PİN numaralı 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin

YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

118) Çorlu – Meclis Kararı

Mahkeme : Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/641 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çorlu Belediye Başkanlığı
Konu : Çorlu Belediye Başkanlığı'na sunulan 27.05.2025 tarihli başvurumuzun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ve bu işlemin dayanağı olan T.C. Çorlu Belediye Başkanlığı'nın 04.12.2024 gün ve 2024/211 Karar sayılı Meclis Kararı ile bu kararın dayanağı olan Çorlu Belediye Başkanlığı'nın 06.11.2024 tarih ve 190 sayılı Meclis Kararı'nın öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali talebidir.

28.12.2025 TT'li Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi'nin 2025/641 Esas ve 2025/1116 Karar sayılı kararı ile, *"dava konusu işlemin kısmen iptaline, kısmen reddine; dava konusu 06.11.2024 tarih ve 2024/190 sayılı meclis kararının proje müelliflerine, şantiye şeflerine, yapı denetim firmalarına, müteahhit firmalara dijital ruhsat başvuru sürecine kayıt zorunluluğu getirilmesine ilişkin kısmının iptaline, dava konusu 06.11.2024 tarih ve 2024/190 sayılı meclis kararının 2025 yılında dijital yapı ruhsatı sürecine geçilmesine ilişkin kısmıyla; yapı ruhsatı başvurularıyla ilgili 2025 yılı dijital ücret tarifesinin kabul edilmesine ilişkin 04.12.2024 tarih ve 2024/211 sayılı meclis kararı ve bu karara karşı yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlem yönünden ise reddine"* karar verilmiştir.

119) Eyüpsultan Kemerburgaz

Mahkeme : İstanbul 19. İdare Mahkemesi
Esas : 2025/1428 E.
Davacı : TMMOB Mimarlar Odası
Davalı : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Konu : Davalı Bakanlığın 28.05.2025 tarihli ve 12633168 sayılı yazısı ile; İstanbul ili, Eyüpsultan İlçesi, Kemerburgaz Mahallesi'nde yer alan ve 17.04.2025 tarihli ve 240100 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile Rezerv Yapı Alanı ilan edilen 4, 5, 18, 19, 162, 163, 164, 165, 403, 2757, 2758, 2759, 3252, 3253, 3302, 3335, 3336, 3367 ve 3368 Parsellere ilişkin NİP-341093972 plan işlem numaralı 1/5000 ölçekli Nâzım İmar Planı Değişikliği ve UİP-341093971 plan işlem numaralı 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin öncelikle ve ivedilikle idarenin ilk savunması dahi beklenmeksizin YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI ve yargılama sonucunda İPTALİNE karar verilmesi istemidir.

İstanbul 19. İdare Mahkemesi'nin 07.11.2025 tarihli ara kararı ile dosya kapsamında keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleştirilmesine, keşfin 29.01.2026 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir.

16

İKK Çalışmaları

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

Kentlerimizi teslim etmeyeceğiz.
Geleceğimizi molozlar altında aramayacağız.
Bir daha Hatay yaşanmasın diye, direnmeye devam edeceğiz.

16.1. İKK Çalışmaları

TMMOB bünyesindeki meslek odalarının İstanbul şubelerinin bu dönem içerisinde İKK başlığı altında gerçekleştirdiği ortak çalışmaları aşağıda aktarılmıştır:

10 Temmuz 2024 / Laik, bilimsel, demokratik eğitimden uzak Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK) kabul edilemez diyen eğitim emekçilerinin Kadıköy'de gerçekleştirdiği basın açıklamasına TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak destek verdik.

11 Temmuz 2024 / TMMOB'nin bugünkü toplumcu çizgisinin yaratıcılarından, 1973-1980 dönemi unutulmaz başkanımız Teoman Öztürk'ü aramızdan ayrılışının 30. yılında kamuoyuna yayınladığımız mesaj ile andık. TMMOB yönetim kurulumuzun yayınladığı Teoman Öztürk belgeseli kamuoyunda yaygınlaştırıldı.

20 Temmuz 2024 / Sokak hayvanlarının katledilmesine dönük öne sürülen yasa tasarısına karşı İstanbul Meslek Odaları Koordinasyonu (İMOK) olarak basın açıklamamızı yayınladık.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak hayvan hakları için İstanbul'da gelişen tüm eylemliliklerle destek ve dayanışma içerisinde olduk.

8 Ağustos 2024 / Bileşeni olduğumuz Nükleer Karşıtı Platform (NKP) ile Hiroşima ve Nagazaki'nin 79. yıldönümünde Türkiye'yi de tehdit eden nükleer silah ve nükleer santral tehlikesine karşı basın açıklamamız yayınlandı.

17 Ağustos 2024 / 17 Ağustos Depremi'nin 25. yılında "Artık Yeter! Bilimin, Tekniğin ve Doğanın Sesine Kulak Verin!" başlıklı basın açıklamamız kamuoyu ile paylaşıldı.

1 Eylül 2024 / DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak Emperyalist müdahalelere, savaşlara karşı 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde Kadıköy İskele Meydanı'nda kitlesel basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

2 Eylül 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak Gezi tutuklusu arkadaşlarımız Tayfun Kahraman'a doktor muayene esnasında

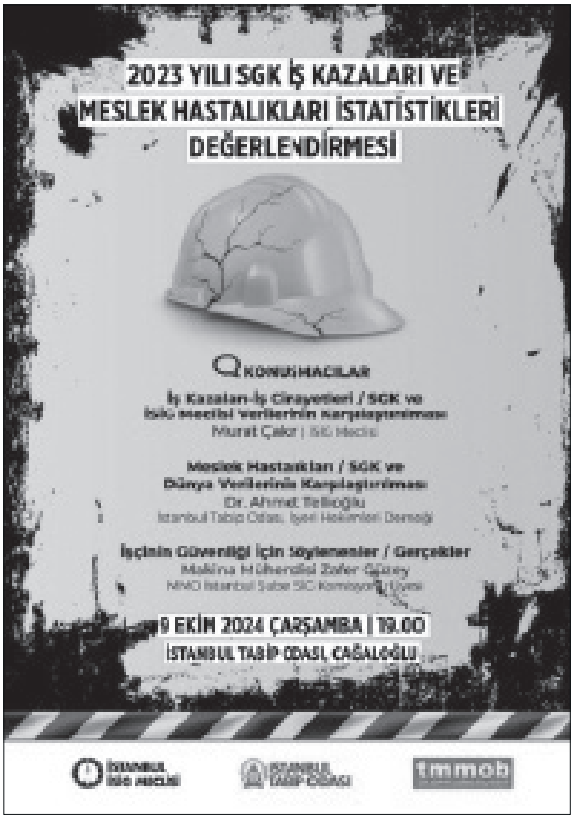

uygulanan işkenceye karşı “Tayfun Kahraman’ın Cezaevinde Olduğu Her Gün Her Saat Hukuksuzluk Sayılmalıyken Ona Bu İşkenceyi Reva Görenler Gücünü Nereden Almaktadır?” başlıklı basın açıklamamız kamuoyu ile paylaşıldı.

15 Eylül 2024 / Bileşeni olduğumuz İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri ile Diyarbakır’da katledilen kız çocuğumuz Narin için “Narin’in Katilleri Yüzlerce Kadının ve Çocuğun Ölümüne Neden Olan Bu Gerici Düzendir! Hukukun, Adaletin Ortadan Kaldırıldığı Bu Düzeni Kabul Etmiyoruz.” başlığıyla Beşiktaş İskele Meydanı’nda kitlesel basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

19 Eylül 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü’nde “Ülkemiz, Mesleğimiz ve Alın Terimiz için MÜCADELEYE!” başlığıyla Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi önünde basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

24 Eylül 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuz İBB İmar ve Şehircilik Daire Başkanı Ramazan Gülten ile görüşme gerçekleştirdi. Görüşmede yeni dönem çalışmaları ve İstanbul’da ortak mesleki denetim ve teknik iş birliği başlıklarında bilgi alışverişinde bulunuldu.

25 Eylül 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu İSİG Komisyonumuz ile Gülseren Yurttaş anısına "Kaldırma ve İletme Makinalarının Güvenli Çalışmasına Dair Teknik Değerlendirme" etkinliğimizi Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde gerçekleştirdik.

9 Ekim 2024 / İSİG Meclisi, TMMOB ve TTB olarak "2023 Yılı SGK İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları İstatistikleri Değerlendirmesi" basın toplantımızı İstanbul Tabip Odası'nda gerçekleştirdik.

10 Ekim 2024 / DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak 10 Ekim Ankara Katliamı'nın 9. yılında kaybettiğimiz arkadaşlarımızı Kadıköy İskele Meydanı'nda gerçekleştirdiğimiz eylemle andık. Unutmadık, Unutturmayacağız.

11 Ekim 2024 / Mesleki ve teknik bilgilerini halkın yararına kullandıkları için 900 gündür tutuklu bulunan arkadaşlarımız için Adalet Nöbeti'nde kitlesel basın açıklamamızı gerçekleştirdik. Gezi'ye ve arkadaşlarımıza sahip çıkma irademizi bir kez daha kamuoyu ile paylaştık.

18 Ekim 2024 / TMMOB'un 70 yaşı vesilesiyle "Bu ülke kurulduğundan beri alın teri döken, kendi geleceğini ülkesinin geleceğinden ayrı görmeden çalışan, mücadele eden tüm meslektaşlarımızın 'Mühendislik ve Mimarlık Haftası'nı kutluyoruz." Başlıklı açıklamamız kamuoyu ve basınla paylaşıldı. Ankara'da gerçekleştirilen merkezi etkinliğe

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuzca katılım gösterildi.

23 Ekim 2024 / TUSAŞ'a yapılan terör saldırısıyla ilgili 'Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'nin (TUSAŞ) Kahramankazan tesislerine yönelik bombalı ve silahlı saldırı ile yapılan terör eylemini lanetliyor, saldırıda yaşamını kaybeden yurttaşlarımızın acılarını yüreğimizde hissediyor, acılı ailelere başsağlığı ve yaralı yurttaşlarımıza acil şifalar diliyoruz.' başlıklı açıklamamız kamuoyu, basın ve kurumlarla paylaşıldı.

24 Ekim 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak düzenlediğimiz TMMOB V. İstanbul Kent Sempozyumu bildiriler kitabımız yayınlandı.

31 Ekim 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak, seçilmiş Esenyurt Belediye Başkanı Prof. Dr. Ahmet Özer'in tutuklamasına karşı halk iradesine sahip çıkmak ve dayanışma içerisinde olmak için Esenyurt Meydanı'nda gerçekleştirilen mitinge katılım gösterdik.

4 Kasım 2024 / Bileşeni olduğumuz İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri ile "Halk İradesinin Çiğnendiği Anti Demokratik Baskıcı Bir Ülke Değil, İnsanca Bir Düzende Bir Arada Eşit ve Özgür Bir Yaşam İstiyoruz!" başlığıyla Esenyurt Meydanı'nda basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

7 Kasım 2024 / TMMOB heyetimiz, demokrasiye ve halk iradesine sahip çıkmak için Esenyurt Meydanı'nda gerçekleştirilen Adalet Nöbeti'ne dayanışma ziyaretinde bulundu. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanımız Emin Koramaz birliğimiz adına konuşmasını gerçekleştirdi.

9 Kasım 2024 / Haydarpaşa dayanışmasının gar önünde gerçekleştirdiği basın açıklamasına TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak "Haydarpaşa Gardır Gar Kalacak" sloganımızla katıldık.

14 Kasım 2024 / Kanal İstanbul ÇED raporu iptal davasında yeniden keşif ve bilirkişi incelemesi için 14-15 Kasım tarihlerinde TMMOB bağlı odalarımız ile birlikte İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ndeydik. Mahkeme öncesinde basına demeçte bulunuldu. Ardından ilgili odalarımızın temsilcileri keşif sürecine refakat etti.

19 Kasım 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak Kanal İstanbul sürecine dair kamuoyunu bilgilendirmek üzere İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde "Plansız ve Hukuksuz Kanal İstanbul Projesine Geçit Vermeyeceğiz! Ya Kanal Ya İstanbul!" başlığıyla basın toplantımızı gerçekleştirdik.

24 Kasım 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak Haydarpaşa Dayanışması'nın 671. pazar nöbetine katılım gösterdik. "Haydarpaşa Garı'nın kültürel, tarihsel ve kamusal kimliği korunmalı, yeniden trenlerle, insanlarla, vapurlarla buluşmalıdır." başlığıyla İKK sekreterimiz Aydan Adanır Usta basın açıklaması gerçekleştirdi.

25 Kasım 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Kadın Komisyonu, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla basın açıklaması yayınladı. Aynı zamanda Taksim Tünel'de gerçekleştirilen kitlesel basın açıklamasına katılım gösterildi.

8 Aralık 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri'nin düzenlediği İnsanca Yaşam Mitingi'ne katılım ve dayanışma gösterildi.

14 Aralık 2024 / TMMOB Marmara Bölge Toplantısı, 14 Aralık 2024 tarihinde Maltepe Belediyesi Türkan Saylan Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

24 Aralık 2024 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak İstanbul Barosu'na yönelik soruşturmaya karşı "Demokrasiye olan tahammülsüzlüğe ve meslek örgütlerine yönelik hukuka aykırı soruşturmalara son verilmelidir." başlığıyla basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

4 Ocak 2025 / İBB'nin gerçekleştirdiği Kanal İstanbul Süreci Bilgilendirme Toplantısı'na TMMOB bağlı odaları İstanbul Şubeleri olarak katılım gösterildi. Temsilcilerimiz toplantıda projenin İstanbul ve Marmara'ya yaşatacağı hayati risklere dair bilgilendirmelerde bulundu.

10 Ocak 2025 / İstanbul Tabip Odası'nın Dr. Hüsam Ebu Safiyye için gerçekleştirdiği basın açıklamasına katılım gösterdik. "Kaçırılan, rehin alınan tüm Filistinliler serbest bırakılmalıdır." talebimizi bir kez daha yineledik. Basın açıklamasında İl koordinasyon kurulu sekreterimiz Aydan Adanır Usta "İsrail'in soykırıma varan saldırıları bir an önce durdurulmalı ve emperyalistler ellerini Filistin'den çekmelidir!" başlığıyla konuşma gerçekleştirdi.

19 Ocak 2025 / Kent hakkını savundukları için özgürlükleri gasp edilen arkadaşlarımızla dayanışmamızı büyütmek için Adalet Nöbeti'nin 1000. Gününde basın açıklamamızı gerçekleştirdik. Aynı zamanda Gezi davası tutuklusu arkadaşlarımız için TMMOB bağlı odaları İstanbul şube binalarına dayanışma pankartlarımızı astık.

20 Ocak 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuz, İstanbul'da ortak mesleki denetim ve teknik iş birliği protokolünü görüşmek üzere İBB yetkilileri ile toplantı gerçekleştirdi.

22 Ocak 2025 / DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak Bolu Kartalkaya Kayak Merkezi'ndeki bir tesiste çıkan, onlarca yurttaşımızın hayatını kaybettiği ve yaralandığı yangınla ilgili basın toplantımızı gerçekleştirdik. 'Sorumlular Hesap Vermiyor, İhmal ve Denetimsizlik Öldürüyor!' başlıklı basın açıklamasını kurumlar adına İl koordinasyon kurulu sekreterimiz Aydan Adanır Usta okudu.

29 Ocak 2025 / İstanbul Meslek Odaları Koordinasyonu olarak gazeteci arkadaşlarımız Barış Pehlivan, Seda Selek ve Serhan Asker'in hukuksuzca gözaltına alınmalarına karşı basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

6 Şubat 2025 / 6 Şubat Depremlerinde yaşadığımız büyük kayıplar ve derin acılar bizlere bir kez daha göstermiştir ki aklı, bilimi, planlamayı ve denetimi dışlayan yönetim anlayışı, ülkemizin geleceğine yönelik en büyük tehdittir… Depremlerin yıl dönümünde "Yaşanan ve yaşanacak tüm felaketlerin sorumluluğu siyasal iktidardadır!" başlığıyla Beşiktaş İskele Meydanı'nda basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

8 Şubat 2025 / TMMOB İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Çalıştayı Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde gerçekleştirildi.

9 Şubat 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak "Gözaltına alınan BirGün Gazetesi çalışanları Uğur Koç, Berkant Gültekin ve Yaşar Gökdemir derhal serbest bırakılmalıdır." talebiyle Çağlayan Adliyesi önünde gerçekleştirilen basın açıklamasına dayanışma gösterdik.

23 Şubat 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak siyasal iktidarın baskıları altında gerçekleştirilen İstanbul Barosu Olağanüstü Genel Kurulu'na dayanışma gösterdik.

3 Mart 2025 / İş Cinayetleri ile Mücadele Günü'nde TMMOB Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde basın toplantımızı düzenledik.

8 Mart 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Kadın Komisyonumuz Kadıköy'de gerçekleştirilen 8 Mart Büyük Kadın Buluşması'nın ve Feminist Gece Yürüyüşü'nün örgütleyicisi oldu. Aynı zamanda 8 Mart öncesi gerçekleştirdiği iki etkinlik ve Pınar Gültekin için yayınladığı basın bildirisi ile güncel yönelimlerini kamuoyu ile paylaştı.

19 Mart 2025 / İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun diplomasının iptal edilmesi, belediye başkanları ve yöneticileri ile birlikte tutuklanmasıyla başlayan sürece dair "Halkın Demokratik İradesine İpotek Konulamaz! Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!" sözümüzle Saraçhane başta olmak üzere İstanbul'da gerçekleştirilen tüm eylemliklere TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuz, meslektaşlarımızla birlikte aktif katılım göstererek dayanışma içerisinde oldu. Aynı zamanda İstanbul Meslek Odaları Koordinasyonu ve DİSK, KESK, TMMOB ve TTB birlikteliğiyle düzenli olarak açıklamalarda bulundu.

22 Mart 2025 / TMMOB heyetimiz İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ve Şişli Belediyesi'ne dayanışma ziyareti gerçekleştirdi. CHP Genel Başkanı Özgür Özel ile görüşen heyetimiz, gündeme dair görüşlerimizi ve dayanışma dileklerimizi paylaştı. Ziyaretin ardından birlik başkanımız Emin Koramaz basına ve kamuoyuna açıklamalarda bulundu.

22 Mart 2025 / İstanbul Meslek Odaları Koordinasyonu olarak hukuksuz ve kabul edilemez bir şekilde görevinden alınan İstanbul Barosu Yönetim Kurulu'na dayanışma ziyareti gerçekleştirdik.

25 Mart 2025 / Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 16.03.2021 tarihinde onanan Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle açmış olduğumuz dava için İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'nde gerçekleştirilen duruşmaya TMMOB avukatlarımızla birlikte katılım gösterdik.

29 Mart 2025 / Halk iradesine sahip çıkmak için yürüyoruz! "TMMOB olarak tarihimizin her döneminde antidemokratik ve baskıcı uygulamaların karşısında olduk. Bundan sonra da demokrasiden, özgürlüklerden yana tavrımızı sürdürmeye devam edeceğiz." Sözümüzle Maltepe Miting alanında gerçekleştirilen Demokrasi Mitingi'ne katılım gösterdik.

8 Nisan 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak sürecin başından itibaren gözaltına alınan ve tutuklanan öğrencilerle dayanışma içerisinde olduk. Baro ve kurum avukatlarımızla koordine bir şekilde tutuklu öğrencilerin yaşadığı tüm olumsuzlukların son bulması için çalışmalar yürüttük. Tutuklu öğrencilerimizin ailelerinin oluşturduğu Anne-Baba Dayanışma Ağı ile görüşme gerçekleştirdik. 11 Nisan tarihinde ise Silivri Cezaevi'nde tutulan nöbete dayanışma ziyaretinde bulunduk.

18 Nisan 2025 / Anne Baba Dayanışma Ağı'nın Çağlayan Adliyesi önünde gerçekleştirdiği basın açıklamasına katılım gösterdik. Anayasal haklarını kullandıkları için soruşturma geçiren tüm gençlerimizle dayanışma içerisinde olacağımızı bir kez daha vurguladık.

18 Nisan 2025 / DİSK, KESK, TMMOB, TTB olarak Beşiktaş İskele Meydanı'nda yaptığımız açıklamayla 1 Mayıs İşçi Bayramı'nda tüm yurttaşlarımızı alanlarda olmaya davet ettik.

18 Haziran 2025 / Mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma yaşamlarında ve sosyal hayatta uğradıkları hak kayıplarını, değersizleştirmeyi ve mesleklerimizin ülkemiz için önemini gündeme getirmek için, TMMOB MMŞP Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri İstanbul Yerel

Kurultayı TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Harun Karadeniz Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

23 Haziran 2025 / Siyasal iktidarın bir kez daha sermayenin çıkarları uğruna doğayı, emeği, tarımı, köylüyü, halk sağlığını ve kamusal denetimi hedef alması üzerine "Torba Yasa Değil, Torba Tala" sloganıyla Kadıköy İskele Meydanı'nda gerçekleştirilen ortak basın açıklamasına katılım gösterdik.

24 Temmuz 2025 / Ülkemizde gerçekleşen yangınlar ve alınmayan önlemler için emek meslek örgütleri ve demokratik kurumlar olarak örgütlü gücümüzle süreci takip edeceğimizi kamuoyuna duyurmak, akıl ve bilim temelinde kamucu bir anlayışla ortaya konacak ormancılık politikalarının ivedilikle hayata geçirilmesi talebini yükseltmek üzere basın açıklaması gerçekleştirdik. Basın açıklamasını TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreterimiz Aydan Adanır Usta okudu.

12 Ağustos 2025 / TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın "Kamu Emekçilerine İnsanca Yaşayacak Bir Ücret Verilsin! Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Sefalet Ücreti Değil Haklarını İstiyor!" başlıklı bir basın açıklaması kamuoyu ve basında yaygınlaştırıldı.

13 Ağustos 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak "Diploma Sahtekarlığı Haklarımızı, Geleceğimizi ve Mesleğimizi Tehdit Ediyor! Haklarımız ve Geleceğimiz için Mücadeleye!" başlığıyla basın açıklamamızı kamuoyu ile paylaştık. Aynı zamanda TMMOB bağlı odalarının İstanbul şube binalarına basın açıklaması sözümüz pankart olarak asıldı.

15 Ağustos 2025 / Harun Karadeniz'in ölüm yıl dönümünde, "TMMOB Üyesi İnşaat Y. Mühendisi eski İTÜ Öğrenci Birliği Başkanı, yurtsever, yiğit, devrimci arkadaşımız… Harun Karadeniz'i aramızdan ayrılışının 50. yılında saygı ve özlemle anıyoruz!" başlığı ile mesajımız yayınlandı.

17 Ağustos 2025 / 17 Ağustos 1999 depreminin yıl dönümünde "Bilimle inatlaşmanın ve rant politikalarının sonucu; Depremini Bekleyen İstanbul'da Tehlike Sürüyor, Risk Artıyor!" TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak basın açıklamamız yayınlandı.

18 Ağustos 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak Afet öncesi afet esnası ve afet sonrasında yapılması gereken teknik doğru davranışların ve iletişim yöntemlerinin kazanılabilmesi için eğitmen Dilruba Duygu Söylemez kolaylaştırıcılığında "Afet Farkındalık Eğitimi"ni MMO İstanbul Şubesi'nde gerçekleştirdik.

30 Ağustos 2025 / 30 Ağustos'un 103. yıldönümünde, "Anadolu topraklarındaki emperyalist işgale karşı bağımsız bir cumhuriyetin yolunu açan mücadelenin zafer günü 30 Ağustos kutlu olsun!" mesajımız kamuoyu ile paylaşıldı.

1 Eylül 2025 / 1 Eylül Dünya Barış Günü vesilesiyle "Eşitlik, Özgürlük, Adalet ve Demokrasi Temelinde Barışı, Yaşamı ve Halkların Kardeşliğini Savunuyoruz" başlıklı basın açıklamamız kamuoyu ile paylaşıldı.

3 Eylül 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu heyetimiz, İstanbul Barosu'nun "Çevresel Adalet" temasıyla Sazlıdere havzasında gerçekleştirdiği basın açıklamasına eşlik etti. Heyetimiz görüşlerini baro temsilcileri ve basın emekçileri ile paylaştı.

10 Eylül 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak Kadıköy'de gerçekleştirilen demokrasi mitingine "Emeğimize, Haklarımıza, Geleceğimize ve Demokrasiye Sahip Çıkıyoruz!" sözü ile katılım gösterdik.

19 Eylül 2025 / 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nde "Mesleğini bilimden, üretimden ve toplumdan yana kullanan mücadele geleneğinin sürdürücüleri, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nde sokağa çıkıyor!" diyerek Kadıköy İskele Meydanı'nda kitlesel basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

20 Eylül 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Kadın Komisyonu yürütücülüğünde 9. İstanbul Yerel Kadın Kurultayı İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Harun Karadeniz Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

28 Eylül 2025 / Haydarpaşa Dayanışması'nın 715. Pazar Nöbeti'nde TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak katılım gösterdik. Nöbet sonrasında Haydarpaşa için verilen mücadelenin 20. yılı vesilesiyle Mimarlar Odası Kadıköy Temsilciliği'nde forum gerçekleştirildi.

1 Ekim 2025 / Aile Dayanışma Ağı TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuza ziyarette bulundu. Dayanışma çerçevesinde gerçekleştirilen görüşmede bilgi alışverişinde bulunuldu. "Tutuklu arkadaşlarımız ve meslektaşlarımızla dayanışmayı büyütmeye devam edeceğiz. Demokrasiyi ve adaleti savunmaktan vazgeçmeyeceğiz" mesajımız kamuoyu ile paylaşıldı.

10 Ekim 2025 / 10 Ekim Ankara Gar Katliamı'nın onuncu yılında kaybettiğimiz arkadaşlarımız için bileşeni olduğumuz İEBDG ile birlikte Kadıköy Boğa Heykeli önünden İskele Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirdik.

14 Ekim 2025 / Çevre ve kent mücadelecisi, gazeteci arkadaşımız Hakan Tosun'u uğradığı saldırı sonucu kaybetmemizin ardından baş sağlığı ve sürecin takipçisi olacağımıza dair mesajımız yayınlandı.

18 Ekim 2025 / Ankara'da gerçekleştirilen TMMOB Güncel Sorunlarımız ve Çözüm Önerilerimiz Kurultayı'na TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak katılım gösterdik. İstanbul Yerel Kurultayı önergelerimiz merkezi kurultaya taşındı.

24 Ekim 2025 / TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube İKK temsilcimiz Nuri Cem Ceylan'ın gözaltına alınması ile ilgili açıklamamız kamuoyu ile paylaşıldı. Hukuki soruşturmaların haksızlıkları gidermek için değil, muhalefeti cezalandırmanın bir aracı olarak kullanılması vurgusu ile birlikte sürecin takipçisi olacağımız belirtildi.

29 Ekim 2025 / "Tek adam egemenliği yerine halkın egemenliğinin tesis edildiği, hukukun siyasallaştırılmadığı, özgürlüğün, eşitliğin, yurtta ve dünyada barışın, aklın ve bilimin hâkim olduğu bağımsız, laik ve demokratik bir Türkiye özlemiyle 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlu olsun" mesajımız kamuoyu ile paylaşıldı.

29 Ekim 2025 / Haydarpaşa Dayanışması'nın Kadıköy Barış Manço Kültür Merkezi'nde gerçekleştirdiği "Haydarpaşa ve Sirkeci Garları: Ulaşım Merkezi mi? Rant Alanı mı?" etkinliğine TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak katılım gösterildi.

2 Kasım 2025 / "Kanal'dan İstanbul'a Kamu Yararını Tartışıyoruz!" başlığıyla İstanbul Barosu ile ortak etkinliğimiz gerçekleştirildi. Etkinliğimizde Kanal İstanbul ve Yenişehir Projesi güncel durumu ve projelere karşı yeni dönemde yürüteceğimiz mücadele pratiklerinin satır başları tartışıldı. TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreterimiz Aydan Adanır Usta açılış konuşmasını gerçekleştirdi.

3 Kasım 2025 / Bileşeni olduğumuz İstanbul Meslek Odaları Koordinasyonu (İMOK) olarak YÖK'ün kuruluşunun 44. yılında yükseköğretimin durumuna ilişkin basın toplantımız İstanbul Barosu'nda gerçekleştirildi. TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreterimiz Aydan Adanır Usta birliğimiz adına söz aldı.

11 Kasım 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuz, Küçükçekmece Belediye Başkanı Kemal Çebi'ye ziyarette bulundu. Görüşmede İstanbul'da kent mücadeleleri ve Kanal İstanbul Projesi'ne dair değerlendirmelerde bulunuldu.

14 Kasım 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuz, Aile Dayanışma Ağı'nın Saraçhane'deki 13. buluşmasına destek ve dayanışma gösterdi. "Hukuksuz tutukluluklara derhal son verilsin!" mesajımız kamuoyu ile paylaşıldı.

19 Kasım 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu bünyesinde hazırlanan Ölçü dergisinin, Kasım 2025 sayısı "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" dosya konusu ile yayımlandı.

24 Kasım 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Kadın Komisyonumuz "Haklarımızdan, Kazanımlarımızdan Vazgeçmiyoruz! Kadın Cinayetlerine Karşı 25 Kasım Taksim'deyiz" çağrısıyla 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde Taksim Tünel'de gerçekleştirilen eyleme katılım gösterdi.

3 Aralık 2025 / KESK İstanbul Şubeler Platformu'nun "Geçinemiyoruz" sloganıyla gerçekleştirdiği basın açıklamasına dayanışma gösterdik. TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreterimiz Aydan Adanır Usta, halktan yana bir bütçe için birliğimiz adına görüşlerimizi ifade etti.

6 Aralık 2025 / 9. TMMOB Kadın Kurultayı, Ankara'da Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi'nde, 6-7 Aralık tarihlerinde gerçek-

leştirildi. TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Kadın Komisyonumuz kurultaya katılım gösterdi.

13 Aralık 2025 / İSİG Komisyonumuz üzerinden 13 Aralık 2025 Cumartesi günü "Çocuk İşçiliği ve MESEM" etkinliği gerçekleştirildi. Etkinliğimize İstanbul Tabip Odası ve İSİG Meclisi temsilcileri de sunumları ile katkı sundu.

24 Aralık 2025 / TMMOB Yönetim Kurulu'nun, 2026 yılı asgari ücreti ile ilgili, 24 Aralık 2025 tarihinde "Bu Ücretle Yaşanmaz! Açlık Düzenine Teslim Olmayacağız!" başlıklı bir basın açıklaması kamuoyu ve basında yaygınlaştırıldı.

31 Aralık 2025 / TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuzca "2026 cesaretin, dayanışmanın, özgürlüğün, adaletin, barışın ve kardeşliğin yılı olsun. Emeği, onuru, doğası ve yaşam alanları için direnenlerin kazandığı bir gelecek umuduyla, Mutlu Yıllar!" yeni yıl mesajımız kamuoyu ile paylaşıldı.

2 Ocak 2026 / İstanbul Meslek Odaları Koordinasyonu olarak İstanbul Barosu'nun 5-9 Ocak 2026 tarihlerinde başlayacak olan hukuksuz yargılama sürecine dair basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

3 Ocak 2026 / Gezi tutsağı arkadaşımız Tayfun Kahraman için TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak "AYM'nin hak ihlali kararına rağmen sevgili Tayfun Kahraman'a yaşatılan bu hukuksuzluk açık bir işkencedir! Hukuksuzluklara son verilene ve tüm tutsak arkadaşlarımız özgürlüklerine kavuşana kadar mücadeleye!" başlığıyla açıklamamız yayınlandı.

4 Ocak 2026 / Bileşeni olduğumuz İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri ile Taksim Tünel Meydanı'nda Venezuela halkı ile dayanışma eylemimizi gerçekleştirdik.

16.2. Ölçü Dergisi

TMMOB'ye bağlı meslek odalarının İstanbul şubelerinin temsilcilerinin katılımıyla oluşan Ölçü Dergisi Yayın Kurulu verimli bir çalışma dönemi geçirmiştir.

2024 yılı içerisinde Eylül ayında tam olarak tüm temsilcileri ile göreve başlayan komisyonumuz yedi toplantı gerçekleştirmiştir. Toplantılarda yayın değerlendirmesi, dosya konusu belirlenmesi olmak üzere görüş ve öneriler toplanmıştır. Özellikle 2025 yılı içerisinde Mayıs ayında çıkarılan "Yerel Yönetimler, Planlama ve İmar" dosya konulu sayı ve Kasım ayı içerisinde çıkarılan "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" dosya konulu sayı için ciddi emek harcanmış ve takipçilerden ilgi görmüştür. Şimdi de uzun süredir gerçekleştirilemeyen bir hedef olarak tek dönemde üçüncü sayının hazırlıklarına başlanmıştır. Bu sayımız "MMŞP (Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları) Çalışma Yaşamında Karşılaştıkları Sorunlar" dosya konusu ile hazırlanacaktır.

Ölçü Dergi Yayın Kurulumuz bu dönemde 40. yıl arşivinin hazırlanması ve 40. kokteylinin gerçekleştirilmesi hedefini de önüne koymuş bulunmaktadır.

16.3. İKK Basın Açıklamaları

16.3.1. **Adalet Nöbeti 3. Yıl Basın Açıklaması**

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Arkadaşlar,
Öncelikle Marmara Denizi'nde Silivri açıklarında meydana gelen, İstanbul ve çevre illerde hissedilen depremden etkilenen tüm yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Deprem nedeniyle ülkemizde yaşanan acıların tekrarlanmaması için, afet risklerine karşı etkin bir mevzuat altyapısı, güçlü kurumsal yapılanma, afet güvenliğini önceleyen bir ekonomik model, tedbirleri kararlılıkla uygulayan bir siyaset ve afet farkındalığı yüksek bir toplum yaratılması zorunluluktur. Birçok kez ifade ettik, siyasal iktidara yeniden sesleniyoruz: Rant uğruna İstanbul'u ve İstanbulluları feda etmeyin!

Rant projeleri ve özellikle Kanal İstanbul için harcanmak istenen bütçe İstanbul ve çevresinin deprem kayıp risklerini azaltmak için kullanılmalıdır. Büyük can ve mal kayıplarına neden olacak deprem risklerinin azaltılması için bekleyen İstanbul'un önceliği Kanal değil, depremdir!

Aynı zamanda İstanbul'un depreme karşı mücadelesinde önemli görevleri bulunan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun, sevgili arkadaşımız Tayfun Kahraman'ın ve İBB yöneticilerinin maalesef tutuklu olduğu bir dönemde depremi yaşadık. Bugün de mesleki ve teknik bilgilerini halkın yararına kullanarak, İstanbul'un en önemli kamusal alanlarından ve deprem toplanma alanı olan Gezi Parkı'na sahip çıktıkları için tutuklu olan arkadaşlarımız için bir aradayız.

Değerli arkadaşlar,
Bugün 25 Nisan 2025…

Ülkemizin en görkemli halk hareketlerinden biri olan Gezi Direnişi hakkında iktidar güdümündeki mahkeme tarafından verilen o utanç vesikası kararın üzerinden tam üç yıl geçti.

Şehir Plancıları Odamızın İstanbul Şubesi eski başkanı Tayfun Kahraman, Mimarlar Odamızın Hukuk Müşaviri Can Atalay ve arkadaşlarımız Çiğdem Mater, Mine Özerden 3 yıldır, Osman Kavala ise 8 yıldır cezaevinde tutuluyor.

Gezi davası, uydurma delillerle, kurgulanmış bir iddianameyle yürütülen yargı süreciyle, siyasal iktidarın hukuk ve adalet anlayışının çarpıklığının en somut göstergesi olarak tarihe geçmiştir.

Siyasi iktidar hukuku, adaleti sağlamanın, haksızlıkları gidermenin bir aracı olarak değil, toplumsal muhalefeti cezalandırmanın bir aracı olarak kullanmaktır.

Siyasi iktidar hukuku, kendi gelecek planı önündeki engelleri ortadan kaldırmanın bir aracı olarak kullanmaktadır.

Değerli Arkadaşlar,
Dostlarımız, yol arkadaşlarımız suç işledikleri için değil, halkın çıkarlarını savundukları için, Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na sahip çıktıkları için, iktidarın rant projelerine karşı çıktıkları için, mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için cezaevindeler.

TMMOB ve bağlı odaların en temel amaçlarından biri, bilimi ve tekniği halkın yararına kullanarak kamusal alanları savunmaktır. Bu kapsamda, milyonlarca yurttaşın, toplumun ortak değeri olan Gezi Parkı betonlaşmasın diye, İstanbul kentinin merkezindeki en önemli deprem toplanma alanı yapılaşmaya açılmasın diye yürüttüğü mücadelenin sözcüsü olmak suç değildir.

Ancak herkes bilmelidir ki; Gezi Direnişi nasıl ki bu ülkenin yüz akı ve onurlu tarihinin bir parçasıysa, Gezi Davası'nda tutuklanan arkadaşlarımız da bizim yüz akımız ve onurlu tarihimizin bir parçasıdır.

Hangi ceza verilirse verilsin, ne yaparlarsa yapsınlar bizler, arkadaşlarımızın yanında olmaya devam edeceğiz. Eşitlikten, adaletten, insanca bir yaşamdan yana olmaya devam edeceğiz. Derelerimizden, ormanlarımızdan, kıyılarımızdan olmaya devam edeceğiz.Çünkü biliyoruz ki Gezi Direnişi aynı zamanda gelecek mücadelemizdir.

Gezi, bu ülkenin yarınlarına sahip çıkan, hakları ve geleceği için mücadele eden, AKP'nin her tarafımızı saran gerici politikalarına itiraz eden milyonların sesidir. Bu sesi ne hapsedebilirsiniz ne durdurabilirsiniz!

Bizler, Gezi'ye baktığımızda; bilim ve tekniğin ışığında, tüm canlıların yaşam hakkına saygılı, eşit, onurlu, barış içerisinde yaşayacağımız, adil bir ülke umudunun ne kadar da diri olduğunu görüyoruz.

Bizler, bu umudun bastırılması, yok edilmesi için nasıl haktan, hukuktan koparak pervasızlaştıklarının farkındayız. Gezi'nin, iktidar tarafından nasıl bir korku kaynağı olarak hala canlılığını, güncelliğini koruduğunu görüyoruz.

Siyasi iktidar için adeta bir kabus haline gelen Gezi Direnişi bugün kadınların yaşam mücadelesinde, gençlerin liselerden ve kampüslerden yükselttiği gelecek mücadelesinde, işçilerin, emekçilerin alın teri mücadelesinde, milyonlarca yurttaşımızın hak, hukuk, adalet talebinden hala varlığını sürdürüyor.

Tam da bu sebeple bizler, Gezi'yi, Gezi Davası'nda tutsak edilen arkadaşlarımızı savunmaya; onlarla dayanışmaya ve ülkemizin geleceğini savunmaya devam edeceğiz.

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Arkadaşlar,
TMMOB ve bağlı odaların en temel amacı, bilimi ve tekniği halkın yararına kullanarak kamusal alanları savunmaktır. Mesleklerimizin gereği halka ait olanı korumak, kamu yararını savunmak biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının temel görevidir. Bu görev doğrultusunda, İstanbul kentinin en önemli kamusal alanlarından biri olan Gezi Parkı'nı korumak, Gezi Parkı park olarak kalsın diye mücadele etmek mesleğimizin en önemli toplumsal sorumluluğudur.

İşte bu yüzden bilinmelidir ki hiçbir dava ve hiçbir karar, Gezi'nin, demokratik kamuoyu ve yasalar önündeki meşruiyetini gölgeleyemez ve hiçbir güç bizlerin emekten, halkımızdan, ülkemizden, mesleğimiz ve bilimsel teknik doğrulardan yana duruşumuzu engelleyemez. TMMOB, arkadaşlarımızın yanında olmaya, doğru bildiklerini söylemeye, halkımızdan, ülkemizden yana kamu yararını savunma mücadelesini sürdürecektir.

Gezi Direnişinin ve sokakları dolduran milyonlarca yurttaşımızın inatla söylediği gibi;

KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA YA HEP BERABER YA HİÇBİRİMİZ!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

16.3.2. Kanal Değil Rant Projesi: İstanbul'un Yaşam Kaynakları Talan Ediliyor! Bu Talan Projesinden Hemen Vazgeçin! Kanal İstanbul Derhal Durdurulmalıdır!

Kanal Değil Rant Projesi: İstanbul'un Yaşam Kaynakları Talan Ediliyor! Bu Talan Projesinden Hemen Vazgeçin! Kanal İstanbul Derhal Durdurulmalıdır!

Değerli Basın Mensupları, Saygıdeğer Kamuoyu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) olarak, İstanbul'un geleceğini ipotek altına alan, kentimize ve doğamıza geri dönülmez zararlar verecek olan Kanal İstanbul projesine karşı yıllardır bilimsel ve teknik verilere dayanarak yürüttüğümüz mücadeleyi bir kez daha kamuoyu ile paylaşma zorunluluğu duyuyoruz. Gelinen noktada, projenin bir ulaşım veya güvenlik projesi olmadığı, İstanbul Boğazı'nı koruma bahanesiyle İstanbul'un en değerli doğal varlıklarını, su kaynaklarını ve tarım arazilerini ranta açmayı hedefleyen devasa bir **gayrimenkul projesi** olduğu tüm çıplaklığıyla ortadadır. Mevcut ÇED raporunda da öngörüldüğü gibi, eğer kanal açılırsa Karadeniz, Karadeniz'e akan nehirler ve Azak denizinde oluşacak su seviyesinin azalmasının Türkiye Cumhuriyeti için yaratacağı çok büyük riskler dikkate alınmamaktadır.

Kanal Bahanesiyle Talan İstanbul
Yıllardır kamuoyu, Boğaz'daki gemi trafiği ve kaza riskleri gibi gerekçelerle oyalanırken, projenin asıl hedefinin Kanal güzergâhı çevresinde yeni bir şehir kurmak ve bu yolla büyük bir rant elde etmek olduğu anlaşılmaktadır Belgeler, bu yeni şehir için planlanan nüfusun başlangıçta ifade edilen 500 bin kişinin çok üzerinde olacağını, ÇED raporlarında dahi planlanan tesislerin kapasitesinin 2 milyonluk bir eşdeğer nüfusa işaret ettiğini ortaya koymaktadır. Eğer kanal yapılırsa, en dar yeri 698 m olan ve gemilerin riskli durumlarda çift yönlü geçiş yapabildiği hatta güvenli dönüş yaparak geri çıkabildiği, İstanbul boğazı çevresindeki yaşayanlar için öne sürülen risklerin, kat ve kat fazlası kanal açıldığında kanal çevresindeki yerleşim alanları için geçerlidir, buna rağmen, bu riskler hiç gerçekleşmeyecekmiş gibi riskler göz ardı edilerek hareket edilmektedir.

Özellikle "Özel Proje Alanları" adı altında genişletilen bölgelere tanınan ayrıcalıklar, yoğunluk ve emsal artışları, inşaat alanı transferi gibi imkanlar, projenin kamu yararından ziyade belirli sermaye gruplarının çıkarına hizmet ettiğini kanıtlamaktadır. Bu rant projesinin lokomotifi ise TOKİ eliyle yürütülen on binlerce konutluk inşaatlardır. Hukuki süreçler devam ederken, planlar mahkemelerce iptal edilirken dahi, İstanbul'un kritik su havzaları, meraları ve tarım arazileri üzerinde inşaatlar hız kesmeden devam etmektedir. Kamuoyuna "sosyal konut" olarak sunulan bu projelerin Kanal projesinin yaratacağı beklentiyle bölgedeki arazileri değerlendirmek ve yeni rant alanları oluşturmak olduğu açıktır. Sosyal konut dahi olsa ilgili alana hiçbir şekilde yapılaşma izni verilmemesi gerekmektedir.

İstanbul Susuzluğa Mahkûm Ediliyor: Sazlıdere ve Terkos Feda Edilemez!
Kanal İstanbul projesinin yıkıcı sonuçlarından biri, kentimizin hayati su kaynakları üzerinde neden olacağı geri dönülmez tahribat olacaktır. İstanbul, kişi başına düşen tatlı su miktarı açısından zaten "su kıtlığı" yaşayan bir kenttir ve su varlıklarının korunması en öncelikli konudur. Ancak Kanal projesi, bu hassas dengeyi yok saymaktadır:

Sazlıdere Barajı Kurban Ediliyor: İstanbul'a yılda ortalama 55 milyon metreküp su sağlayan, kentin toplam su depolama kapasitesinin önemli bir bölümünü oluşturan Sazlıdere Barajı, Kanal projesi nedeniyle tamamen ortadan kaldırılacaktır. Bu, İstanbul'un yıllık su ihtiyacının önemli bir kısmının tek kalemde yok edilmesi anlamına gelmektedir. Üstelik baraj, İSKİ'nin kullanım hakkı ve yasal koruma statüsü bulunmasına rağmen, hukuka aykırı bir şekilde Cumhurbaşkanlığı kararıyla içme suyu kaynağı olmaktan çıkarılmış, bu durum adeta bölgedeki inşaatların önünü açmak için bir kılıf olarak kullanılmıştır. TOKİ inşaatlarının baraj havzası içinde başlaması, bu acı gerçeğin en somut kanıtıdır.

Terkos Gölü Tehdit Altında: Kentimizin bir diğer önemli su kaynağı olan Terkos Gölü de Kanal projesi nedeniyle risk altındadır. Kanal kazısı, gölün doğu havzasından beslenmesini engelleyecek, gölden kanala doğru su kaçaklarına neden olabilecek ve gölün su kalitesini bozacaktır. Terkos kumulları ve tarihi kumul ağaçlandırmasının zarar görmesi, gölün içme suyu özelliğini tehlikeye atacaktır.

Yeraltı Suları Kirleniyor: Proje güzergâhı, İstanbul'un stratejik yeraltı suyu rezervlerinin bulunduğu alanları da içermektedir. Kanal kazısı, yeraltı suyu akışını bozacak, tatlı yeraltı su rezervlerinin tuzlanmasına ve kalitesinin bozulmasına yol açacaktır. Böylece, sadece bugünü değil, gelecek nesillerin de su hakkı gasp edilmiş olacaktır.

Tarım Alanları ve Ormanlar Yok Ediliyor.
Kanal projesi ve çevresindeki yapılaşma, sadece su varlıklarımızı değil, aynı zamanda İstanbul'un gıda güvencesi ve ekolojik dengesi için hayati öneme sahip tarım ve orman arazilerini de yok etmektedir. Binlerce hektar verimli tarım ve mera arazisi, beton yığınlarına dönüşme tehlikesiyle karşı karşıyadır. İstanbul'un nefes borusu olan Kuzey Ormanları'nın önemli bir bölümü, kanal ve bağlantı yolları, yeni yerleşimler ve inşaatlar için açılacak ocaklar nedeniyle geri dönülmez biçimde tahrip edilecektir. Bu, tam anlamıyla bir **eko-kırımdır**.

Hukuksuzluk ve Bilimin İnkârı
Projenin başlangıcından bugüne kadar yürütülen süreç, bilimin ve hukukun sistematik olarak inkâr edilişinin örneği olmaktadır.

Kanal yapıldığında oluşacak olan adanın taşıdığı güvenlik riskleri bir tarafa, oluşacak adanın statüsü ile ilgili derin endişeler taşımaktayız. Bu ada ile ilgili kimlerin ne tür emelleri var bilinmemektedir.

Plan Kaosu: Kentin anayasası niteliğindeki 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı defalarca değiştirilmiş, alt ölçekli planlar sürekli revize edilerek adeta bir yapboz tahtasına dönüştürülmüştür. Bu durum, hukuki belirsizlik yaratmakta projenin plansızlığını ortaya koymaktadır.

Yargı Süreçleri: Açılan çok sayıda davada, bilirkişi raporları projenin sakıncalarını net bir şekilde ortaya koymakta, mahkemelerce yeterince dikkate alınmamaktadır. Hatta bazı iptal kararları, örneğin Rezerv Yapı Alanı ve ilk ÇDP'nin iptali kararı, Bölge İdare Mahkemesi tarafından esasa girilmeksizin "usul yönünden" bozulmuştur. Bu durum, yargı süreçlerine olan güveni sarsmaktadır.

Fiili Durum Yaratma: Tüm bu hukuki belirsizliklere ve bilimsel itirazlara rağmen, proje alanında inşaat faaliyetlerinin hızla devam etmesi, bir fiili durum yaratarak projeyi geri dönülmez kılma

çabasının bir parçasıdır. İSKİ'nin Sazlıdere'deki ruhsatsız TOKİ şantiyesine yıkım kararı alması, bu hukuksuzluğun somut bir göstergesidir.

TMMOB'un Çağrısı: Ekolojik Yıkıma Geçit Vermeyeceğiz!
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak, tüm bileşenlerimizle birlikte, bilimsel bilgiyi, mesleki birikimimizi ve kamu yararını savunma sorumluluğumuzla Kanal İstanbul projesine karşı mücadelemizi sürdürmekte kararlıyız. Hukuk dışı fiili durum yaratma çabasını, bu çaba içinde olanların görevlerini kötüye kullandıklarını görüyoruz. Yasal haklarımız saklı kalmak kaydı ile sorumluluğumuz gereği kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Bu proje, İstanbul için bir gelecek vizyonu değil, bir yıkım projesidir. Bu çerçevede:

1. Kanal İstanbul güzergâhında ve Rezerv Yapı Alanı'nda devam eden tüm inşaat faaliyetleri **derhal durdurulmalıdır.**
2. Bilimsel ve hukuki dayanaktan yoksun olan **Talan İstanbul projesi tümüyle iptal edilmelidir.**
3. İstanbul'un su havzaları, ormanları, tarım alanları ve meraları mutlak koruma altına alınmalı, yapılaşmaya kapatılmalıdır.
4. Proje için ayrılan kamu kaynakları, İstanbul'un gerçek ve acil sorunları olan depreme hazırlık, riskli yapıların dönüşümü, ulaşım altyapısının iyileştirilmesi ve mevcut su varlıklarının korunması gibi alanlara yönlendirilmelidir.

Tüm İstanbulluları, kentimizin ve ülkemizin geleceğini tehdit eden bu rant ve talan projesine karşı seslerini yükseltmeye, demokratik ve hukuki yollarla mücadeleye destek vermeye çağırıyoruz. İstanbul'un doğasına, tarihine, kültürüne ve yaşam hakkına sahip çıkmak hepimizin görevidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

16.3.3. **Diploma Sahtekârlığı Haklarımızı, Geleceğimizi ve Mesleğimizi Tehdit Ediyor!**

13 Ağustos 2025

Haklarımız ve geleceğimiz için mücadeleye!
#BOŞUNAMIOKUDUK

Basına ve Kamuoyuna,

Geçtiğimiz haftalarda basında yer alan sahte diploma ve sahte e-imza haberleriyle ortaya çıkan skandal Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturma ile üst düzey kamu yöneticilerinin e-imzalarının kopyalanarak sahte diploma ve sahte belge düzenlediğini açığa çıkarmıştır.

TMMOB ve bağlı odaları kuruldukları günden bu yana bilimi ve tekniği esas alarak kamu yararına çalışmalarını yürütmektedir. TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak bu durumun bizlere yüklediği sorumluluk gereği, birçok farklı disiplini ve mühendislik mesleğini itibarsızlaştıran, esas olarak toplumu tehdit eden bu sahtekârlık skandalını takipçisi olacağımızı kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Ülke tarihimizin en karanlık süreçlerinden birini yaşıyoruz. Temel hak ve özgürlüklerin yok edildiği, yolsuzluk, rant politikaları, vergi adaletsizlikleri

ile yurttaşların ve meslektaşlarımızın yaşamını hayat pahalılığı, işsizlik, yoksulluk ile sürdürmek zorunda olduğu bir dönem içerisindeyiz.

Meslek itibarımız ayaklar altına alınmak istenirken çalışma koşulları mesleğimizi hakkıyla yapmamıza engel olmaktadır.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını işsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunlarıyla yaşam mücadelesi vermektedir.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, özlük hakkı kayıpları sorunlarıyla karşı karşıya. Serbest çalışan, küçük büro ve atölye sahibi meslektaşlarımızın pek çoğu artan maliyetler, iş hacminin azalması, artan borç yükü nedeniyle iş yerlerini kapatmak zorunda kalmıştır.

Yeni mezun meslektaşlarımızın yüzde 40'ı işsiz. Birçok genç meslektaşımız geleceğini yurt dışında aramaktadır. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar ise tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir.

Tüm bu yakıcı sorunların yanında ortaya dökülen diploma ve belge sahteciliği skandalı bize yeniden aynı soruyu sorduruyor; **"BOŞUNA MI OKUDUK?"**

Sahte e-imza çıkararak üniversite, lise diploması, ehliyet ve pek çok belge üreten çete ve çetelerin faaliyetlerine dair Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve bünyesinde siber güvenlik kurulu da bulunduran Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'ndan (BTK) hâlâ kamuoyunu tatmin edici bir açıklama yapılamamıştır.

Yurttaşlarımız ve meslektaşlarımız, sahte diplomayla akademik unvan alanların, meslek ve ehliyet edinenlerin kimler olduğunun açıklanmasını beklemektedir.

TMMOB olarak geçmiş yıllarda 'Online Üniversite' adı altında gerçekleştirilen sahteciliklerle ve yurtdışı eğitimlerine verilen usulsüz denklik belgeleriyle de mücadele etmeye çalıştık.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı yetkisi ve hak gaspı anlamına gelen sahte diploma ile faaliyet yürütülmesinin, çok ciddi ve telafisi mümkün olmayan sorunlar yaratacağı açıktır. Bu nedenle böylesi bir organize kötülüğün, ilgili bütün kurum ve kuruluşlar tarafından ciddiyetle üzerine gidilerek önlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda kamu ve toplum yararının gözetilmesi, meslektaşlarımızın yetki ve haklarının korunabilmesi için;

TMMOB'nin Anayasal yetkilerinin önündeki engellerin kaldırılması, denetimin sağlanabilmesi için tüm meslektaşlarımızın odalara kayıtlarının yaptırılması, üniversitelerin mezun listelerini her yıl düzenli olarak ilgili odalara iletmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması önem taşımaktadır. Ayrıca YÖK'ün mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı mezunları için merkezi bir veri tabanı kurması ve bu veri tabanına meslek odalarının erişebilmesi bu tür sahteciliklerin önüne geçilebilmesi adına büyük önem taşımaktadır.

Sonuç olarak tüm yetkilileri sorumluluğa davet ediyor, TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu olarak ülkemize, kentimize, geleceğimize ve meslek onurumuza sahip çıkmaya devam edeceğimizi ifade ediyoruz.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

16.3.4. **Depremini Bekleyen İstanbul'da Tehlike Sürüyor, Riskler Artıyor!**

1999 Gölcük Depremi'nin 26. Yılı

17 Ağustos 2025

Kocaeli çevresinde ve İstanbul Avcılar'da yıkıcı etkileri hissedilen, 18 binden fazla canımızı kaybettiğimiz, 50 bine yakın insanımızın yaralı olarak kurtarılabildiği; yüzbinlerce ev ve işyerinin çeşitli düzeylerde hasar aldığı, bir kısmının kullanılamaz hale geldiği 1999 Gölcük Depremi'nin üzerinden tam 26 yıl geçti. Hayatını kaybeden yurttaşlarımızı saygıyla anıyor, geride kalan yakınlarının acılarını paylaşıyoruz.

1999 Gölcük Depremi'nden sonra yaşanan acılardan büyük dersler çıkarılması gerektiği, tekrarının yaşanmamasının önemi en yetkili kişiler

tarafından defalarca vurgulandı. Ülke olarak depreme ve diğer afetlere hazırlanmak amacıyla; afet yönetimi, risk azaltma, acil müdahale, yapı denetimi, tasarım esasları, malzeme standartları, deprem mastır planları, yapı stoku envanteri, zemin etütleri ve mikro bölgeleme gibi mühendislik, mimarlık ve şehir planlama meslek alanlarımızın tasarım, uygulama ve denetim süreçlerine ilişkin pek çok başlıkta çalışmalar yürütüldü. Bu doğrultuda yeni kurumlar kuruldu, mevcut kurumlarda yeni yapılar ve birimler oluşturuldu; yeni araştırmalar yapıldı, bilimsel toplantılar düzenlendi; yeni yasa ve yönetmelikler çıkarıldı, uygulandı ve uygulanmaya devam ediliyor.

Ne acıdır ki tüm bu hazırlık çalışmalarına ve arada Bolu, Elâzığ, İzmir gibi şehirlerimizi etkileyen pek çok yıkıcı deprem deneyimine rağmen, neredeyse çeyrek asır sonra 2023 Kahramanmaraş Depremlerini yaşadık ve geçen zaman içinde ancak bir arpa boyu yol alabilmiş olduğumuzu yine büyük acılarla fark ettik. Deprem sonrası acil müdahalede ve yaraların sarılmasında görülen aksaklıkların yanı sıra, özellikle deprem öncesi hazırlıklardaki eksik ve yanlışların afetin yıkıcı etkileri üzerinde bir çarpan etkisi yarattığına hep birlikte tanık olduk. Planlama ve şehircilik ilkelerine aykırı yapılaşma kararları, yanlış arazi seçimleri, eksik etütler ile yapı üretiminde tasarım–uygulama–denetim süreçlerinde giderilemeyen aksaklıklar; Kahramanmaraş merkezli deprem bölgesinde 1999 Gölcük Depremi'nin yol açtığı yıkımın katbekat fazlasını yaşatmıştır. Türkiye topraklarının pek çok bölgesi çeşitli düzeylerde deprem tehlikesi altındadır; tarihte büyük depremler görmüş bazı şehirlerimizde yeni depremler beklenmektedir. Bu bölgelerden biri de Marmara Bölgesi, özellikle İstanbul ve çevresidir.

İstanbul Depremini Bekliyor

Kuzey Anadolu Fayı'nın Marmara Denizi içindeki parçalarının kırılmasının, İstanbul için büyük depremler yaratabileceği uzun süredir biliniyor. Bu konuda pek çok araştırma ve toplantı yapıldı; planlar ve projeler hazırlandı.

Tüm bu hazırlıklara rağmen 26 Eylül 2019'daki 5,8 büyüklüğündeki İstanbul Depremi ve 23 Nisan 2025'teki 6,1 büyüklüğündeki İstanbul Depremi'nin yarattığı izlenimler, kentin deprem tehlikesi ve riskler bakımından hangi noktada olduğunu gündemde tutmaya devam etti; son olarak geçtiğimiz hafta yaşadığımız 10 Ağustos 2025 Balıkesir Depremi bu gerçeği yeniden hatırlattı. İstanbul, Türkiye'nin deprem beklenen tek şehri değildir; ancak en büyük şehir olarak ülke nüfusunun, üretim ve hizmet sektörlerinin ve dolayısıyla ekonomik–ticari faaliyetin önemli bir kısmına ev sahipliği yapan; tarihsel ve kültürel mirası zengin bir metropoldür. Bu nedenle yaşayacağı olası bir deprem, çevresini ve ülkemizin diğer bölgelerini en çok etkileyen olay olacaktır. İstanbul'un özgün koşulları ve sorunları; depreme hazırlık, müdahale ve yaraların sarılması süreçleri açısından özel bir önemle ele alınmalıdır.

İmar Affı Uygulamaları ve Beklentileri Son Bulmuyor: Aflar, denetimsiz ve zayıf yapıların varlığını sürdürmesine yol açarak can kaybı riskini büyütüyor; af beklentisi de kurallara uyumu düşürüyor. Aflar tamamen bitirilmeli; zorunlu bina taramaları, herkese açık risk envanteri ve gelire göre uyarlanmış güçlendirme/dönüşüm destek kredileri uygulanmalıdır.

Yerel Yönetimlere Merkezi İdari Müdahale ve Soruşturmalar: Belediye başkanları, bürokratlar ve teknik personel üzerindeki soruşturma ve tutuklu yargılama baskısı, hazırlık projelerinde sürekliliği kırıyor ve karar alma cesaretini azaltıyor. Afetle ilgili yatırımlarda yetki ve imza süreçlerine hukuki güvence getirilmeli; kayyum yerine sınırlı ve şeffaf denetim tercih edilmeli, davalar hızlı ve adil biçimde sonuçlandırılmalıdır.

Acil Toplanma ve Geçici Barınma Alanları Yetersiz: Altyapısı hazır açık alanların azlığı,

ilk 72 saatte barınma, su ve hijyen sorunlarını büyütüyor. Kent genelinde yürüyerek kısa sürede erişim hedefi konulmalı; bu alanlar imarla azaltılamayacak şekilde korunup su, elektrik, atık, yönlendirme ve işletme ekipleriyle önceden hazırlanmalıdır.

Afet Ulaşım Ağı Yetersiz: Köprüler, viyadükler ve dar boğazlar eşzamanlı hasarla kolayca kilitleniyor; arama-kurtarma ve ikmal aksıyor. Öncelikli ulaşım güzergâhları, ters şerit ve enkaz kaldırma planları netleştirilmeli; deniz ve raylı sistemin afet sırasında öncelikli çalışmasına ilişkin düzen kurularak kritik kavşak ve köprüler güçlendirilmelidir.

İletişim Ağı Yetersiz: Kısa süreli enerji yedeği ve aşırı yüklenme nedeniyle haberleşme hızla çökebiliyor. Operatörler arası otomatik geçiş, mahalle ölçekli telsiz/yerel ağlar ve uydu yedekleri kurulmalı; baz istasyonlarının jeneratör ve akü kapasiteleri artırılmalı, tek ve denemesi yapılmış bir acil bilgilendirme yöntemi uygulanmalıdır.

Yapıların Yıkım ve Yenilenmesi Bir Plana Dayanmıyor: Parsel parsel yürüyen dönüşüm riski azaltmak yerine başka yere taşıyor ve altyapı uyumsuzluğu doğuruyor. Ayrıntılı yerel zemin verilerine dayalı etaplama yapılmalı; okul, hastane, kamu binaları ve çok katlı zayıf stok öne alınmalı; kira-taşınma desteği, yerinde güçlendirme ve altyapı eşgüdümü tek programda birleştirilmelidir.

Su Varlıkları Korunamıyor, Doğru Yönetilemiyor: İsale hatları ve arıtma tesislerinin hasarı uzun kesintiler ve kirlenme riski yaratıyor. Esnek boru sistemleri ve halkalı şebeke kurulmalı; bölgesel depolama, acil kuyular ve seyyar arıtma çözümleri önceden yerleştirilmeli; mahalle bazında acil su noktaları belirlenip duyurulmalıdır.

Lojistik İmkânları Doğru Değerlendirilmiyor: Limanlar, demiryolu sahaları ve geniş kamu arazileri afet lojistiğine yeterince bağlanmadığı için yardım akışı yavaşlıyor. Stratejik alanlara kalıcı depolama-dağıtım altyapısı verilerek afet lojistik üssü rolü tanımlanmalı; düzenli çok kurumlu tatbikatlar zorunlu kılınmalıdır.

Tarihsel ve Kültürel Miras Yapıları: Anıtsal yapılar ve dar sokaklı tarihî dokuların hasarı geçişleri kapatıp yangın ve ikincil çökme riskini artırır; kültürel kayıplar toplumsal morali zedeler. Ayrıntılı envanter ve öncelik listesi çıkarılmalı; yapılar güçlendirilmeli, düşebilir parçalar sabitlenmeli, çevrede güvenli kaçış koridorları ve yangın altyapısı planlanmalı; müze ve arşivler için dijital yedek ve tahliye planları hazır olmalıdır.

Gündemden Düşmeyen Kanal İstanbul Projesi: Güzergâhın zemin sorunları ve köprü bağımlılığı yeni kırılganlıklar üretirken finansal ve kurumsal kapasiteyi risk azaltmadan uzaklaştırıyor. Proje durdurulmalı, durdurulduğu ve bundan sonra bir vaat olarak tekrar gündeme getirilmeyeceği, siyasete alet edilmeyeceği topluma açıkça ilan edilmelidir.

Atatürk Havalimanı'nın Kapatılması: Kapanış, hava yoluyla yapılacak tahliye ve ikmal seçeneklerini azaltmıştır. Alan, afet dönemlerinde kullanılmak üzere hava ve yer lojistiği merkezi olarak korunmalı; pist, apron, yakıt ve erişim altyapısı işler tutulup düzenli tatbikat yapılmalıdır.

Haydarpaşa ve Sirkeci Garlarının Turistik Amaçlarla Dönüştürülmesi: Turistik kullanım, raylı yük esnekliğini ve kıyıdaki geniş toplanma-dağıtım alanlarını daraltacaktır. Haydarpaşa ve Sirkeci Garları yaşayan endüstriyel miras olarak geliştirilerek faaliyetine devam etmeli, afet sırasında kullanılacak işletme düzeni, manevra hatları ve açık alanların korunması hukuken güvenceye alınmalı; deniz-raylı bağlantısı sürdürülmelidir.

Sazlıdere Barajının Devre Dışı Bırakılması ve Çevresini Yapılaşmaya Açılması: Rezervin devre dışı kalması su arzındaki yedeği azaltarak deprem sonrası kesintileri uzatabilir. Alüvyon ve dolgu zeminlerde sıvılaşma, kıyıda taşkın ve yerel dalga etkisi yoğun yerleşimle birlikte büyük hasarlara yol açabilir. Barajın işlevi sürdürülmeli, yapılaşma durdurulmalıdır.

Finansman ve Kaynak Kullanımı: Deprem riskini azaltmaya yönelik çalışmalar için kamu kaynaklarının şeffaf ve öncelikli biçimde kullanılması zorunludur. Afet bütçeleri, rant ve gösteriş projelerine değil doğrudan risk azaltma, güçlendirme ve toplumsal dayanıklılığı artıracak programlara yönlendirilmelidir.

Eğitim ve Toplumsal Bilinçlendirme: Afetlere hazırlık yalnızca teknik önlemlerle sınırlı değildir. Okullarda afet bilinci eğitimi yaygınlaştırılmalı, mahalle ölçekli tatbikatlar düzenlenmeli, afet

gönüllülüğü kurumsallaştırılmalıdır. Toplumun her kesimi deprem öncesi, sırası ve sonrasında ne yapacağını bilmelidir.

Sanayi Tesisleri ve Endüstriyel Riskler: Marmara Bölgesi'nde yoğunlaşan sanayi tesislerinin depremde yaratacağı yangın, patlama ve kimyasal sızıntı riskleri büyük bir tehlike barındırmaktadır. Bu tesisler için özel afet planları hazırlanmalı; üretim süreçlerinde risk azaltıcı teknik önlemler alınmalıdır.

Sağlık ve Sosyal Hizmet Altyapısı: Hastaneler, sağlık ocakları, bakım evleri, kreşler ve sosyal hizmet tesisleri öncelikli olarak güçlendirilmeli; afet anında kesintisiz hizmet verecek şekilde yedek enerji, su ve lojistik altyapıları sağlanmalıdır.

Afet Yönetiminde Kurumlar Arası Koordinasyon: AFAD, belediyeler, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları arasında eşgüdüm net biçimde sağlanmalı; iş bölümü ve sorumluluklar önceden tanımlanmalıdır. Bu kurumların düzenli ortak tatbikatlar yapması zorunlu olmalıdır.

Engelli, Yaşlı ve Kırılgan Grupların Korunması: Afet planlarında engelliler, yaşlılar, çocuklar ve göçmenler gibi kırılgan grupların özel ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır. Toplanma ve barınma alanlarının erişilebilirliği, sağlık hizmetlerine hızlı erişim ve destek mekanizmaları güvenceye alınmalıdır.

Afet Sonrası Ekolojik Riskler: Deprem enkazlarının doğaya kontrolsüz bırakılması, su kirliliği, orman yangını riski ve toprak bozulmaları gibi ekolojik tehditlere karşı plan yapılmalıdır. Atık yönetimi, çevre koruma ve ekolojik dengeyi gözeten politikalar afet planlarının ayrılmaz parçası olmalıdır.

İlk aklımıza gelen bu başlıklar çoğaltılabilir, genişletilebilir fakat yok sayılamaz veya önemsizleştirilemez. Merkezi ve yerel yönetimler deprem karşı hazırlık çalışmalarında üniversitelerin, kamu kurumlarının, meslek odalarının, uzmanlık kuruluşlarının ve toplum temsilcilerinin aktif katılımıyla iş birliği ve koordinasyon sağlayarak hareket etmelidir.

Kararlar olabildiğince ortak kaygılar, kanaatler ve uzlaşma esasına göre alınıp uygulanmalıdır. Planlar, programlar ve projeler güncel ve doğru verilere dayandırılmalı, aralarındaki hiyerarşi ilişkileri ve bağlar doğru kurulmalıdır. Tüm bu süreçlerde toplumsal katılımın sağlanmasına, şeffaflığa ve sağlıklı bilgi paylaşımına özel önem verilmelidir. Bu kapsamda yürütülen çalışmaların çoğunda dikkatimizi çeken eksikliklerden, süreçlerin iyileştirilmesinin önündeki zorluklardan biri de özelikle teknik konularda kuralsızlık, denetimsizlik, sorumsuzluk, cezasızlık zincirinin kırılamamasıdır.

Özü itibarıyla kamusal hizmetler olan mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerinin konusunda eğitimli ve deneyimli yeterli sayıda teknik kadro tarafından gerçekleştirilmesinin sağlanması gerekir. Özellikle denetim yükümlülüğü taşıyan kamu kurumlarında ve yerel yönetimlerde teknik personel istihdamı artırılmalıdır. Denetim süreçlerinin iyileştirilmesi sistemin iyileştirilmesini sondan başa doğru zorlayan, bilime ve tekniğe uygun mühendislik, mimarlık ve planlama anlayışının yerleşmesinde, yaygınlaşmasında rol oynayacaktır.

Biz mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak İstanbul için yürütülen tüm çalışmaların takipçisi olacağız. Kamu yararı ve toplumsal fayda ilkemiz doğrultusunda mesleki uzmanlık alanlarımızla ilgili konularda bağımsız çalışmalarımızı sürdürmeye, ortak çalışmalara katkı sunmaya, yetkili kurum ve kişileri uyarmaya, toplumu bilgilendirmeye devam edeceğiz.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

16.3.5. **19 Eylül TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü Kutlu Olsun!**

22.09.2025

Ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki ve demokratik mücadelesinin en görkemli dışavurumlarından biri olarak tarihe geçen 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eylemini 46. yılında bir kez daha coşkuyla selamlıyoruz!

19 Eylül'ün mirasını yaşatmak için ilan ettiğimiz TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları

Dayanışma Günümüz kutlu olsun!

Bundan tam 46 yıl önce meslektaşlarımızın yaşadığı hak kayıplarını ve ücret adaletsizliklerini protesto etmek için TMMOB'nin çağrısıyla gerçekleştirilen eylemde maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan şantiyelere, kamu kurumlarından limanlara kadar pek çok iş yerinde üretim durdurulmuştur. Bizler için 19 Eylül İş Bırakma Eylemi, ülkesi için düşünen, planlayan, üreten mühendis, mimar ve şehir plancılarının kendi öz güçlerinin farkına vardığı tarihtir. Nasıl ki 15-16 Haziran 1970 direnişi ülkemizdeki işçi sınıfının öz gücünü dosta düşmana gösterdiyse, 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eylemi de ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının toplumsal gücünü ve taleplerini görünür kılmıştır.

Bitmeyen Sorunlarımız

46 yıl sonra bugün, ne yazık ki emeğiyle geçinen toplumsal kesimler için durum hiç değişmemiştir.

Ülkemizde her geçen gün derinleşmekte olan ekonomik kriz biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının da hayatını olumsuz etkilemektedir.

Kamusal yatırımların ortadan kalkması, rant hırsının bilim ve tekniğin önüne geçmesi, sermayenin ihtiyaçlarının halkın ihtiyaçlarının önünde tutulması nedeniyle mesleğimiz sistematik olarak değersizleştirilmektedir.

Muhalif her türlü sesi baskı ve zor politikalarıyla susturmak isteyen tek adam rejimi altında emeğimiz değersizleşirken, özlük haklarımız da giderek budanmaktadır. Gerek kamuda gerek özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme işlerini yürüten tüm meslektaşlarımız krizden olumsuz biçimde etkilenmektedir. Meslektaşlarımız, ülkemizdeki kriz ortamının yarattığı pahalılık, geçim sıkıntısı ve borçlanma gibi ortak sorunlardan etkilendiği gibi, mesleğimize özgü sorunlarla da boğuşmak zorunda kalmaktadır.

Kamuda çalışanlarımız siyasi baskı altında, düşük ücret, kadro sorunu, özlük haklarının ihlal edilmesi, düşük ek göstergeler gibi birçok sorun ile yüz yüzedir. Güvencesiz-sözleşmeli istihdam modellerine yönelme, atamalarda liyakatin ortadan kalkması gibi nedenlerle kamudaki teknik personelin iş yükü artarken, iş riski de giderek büyümektedir. Yandaş sendika konfederasyonlarıyla imzalanan enflasyona endeksli toplu sözleşmeler, şaibeli enflasyon rakamlarıyla birleşince kamu emekçilerinin her geçen gün daha da yoksullaşmasına neden olmaktadır.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmektedir. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar özel sektörde çalışan tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir. Birliğimiz ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırlamıştır.

Siyasal iktidarın karar ve uygulamaları, meslektaşlarımızı olduğu kadar meslek alanımızı ve mesleki faaliyetlerimizden faydalanan halkımızı da olumsuz etkilemektedir. Bilime ve tekniğe aykırı olarak çıkarılan yasalar ve yapılan mevzuat değişiklikleri nedeniyle halkın nitelikli ve güvenilir mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmeti alması engellenmektedir. Bu durumun toplumumuza maliyeti daha büyük felaketler, daha güvensiz bir hayat ve her alanda geri kalmışlık olmaktadır.

Benzer şekilde kamuoyuna 'sahte diploma' olarak yansıyan skandallar da ortak geleceğimize

büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Üzülerek görüyoruz ki hem yurttaşlarımızın can ve mal güvenliği hem ülkemizin geleceği ısrarla ticaret konusu yapılmaktadır. Üretimin her alanında, eğitimden sağlığa, şehircilikten altyapıya kadar tüm kamusal hizmetlerin temelini dinamitleyen bu suç, telafisi mümkün olmayan felaketlere davetiye çıkarmaktadır.

Mesleklerimizin onurunu, kamu güvenliğini ve halkımızın geleceğini korumak, Birliğimizin temel varlık nedenidir. TMMOB, geçmişten bu yana bu tür sahtecilik girişimlerine karşı kararlı bir mücadele yürütmüştür. Ancak Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından verilen denklik belgelerindeki hatalar ve meslek odalarının denetim yetkilerinin kısıtlanması gibi yapısal sorunlar, bu sahteciliğin kolayca yayılmasına zemin hazırlamıştır. Bu derin krizin aşılması ve toplumsal güvenin yeniden tesisi için, sahte diploma skandalıyla ilgili tüm soruşturmalar şeffaf bir şekilde yürütülmeli, bu sahtecilik ağının tüm yönleri aydınlatılmalı ve sorumlularının tamamı ile sahte diploma sahiplerinin isimleri derhal kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Meslek odalarının anayasal yetkileri üzerindeki engeller derhal kaldırılmalı, mesleki denetim yetkisi koşulsuz bir şekilde geri verilmelidir.

Sesimizi Hep Beraber Yükseltelim

Geldiğimiz noktada sorunlarımızı tespit ederken, ülkemizin içerisinden geçtiği bu kriz koşulları altında emeğimiz ve alın terimiz için hep beraber mücadele ederek kazanabileceğimizi biliyoruz. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki hak ve çıkarlarını korumak aslında tüm toplumun geleceğini korumak demektir. Bizler bu anlayışla, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkarken, ülkemizin ve toplumumuzun ortak geleceğine de sahip çıkıyoruz.

Herkes bilsin ki bedeli ne olursa olsun halkımız için mücadele etmekten bir adım bile geri adım atmayacağız. Bizler mesleğimizi bilimden, üretimden ve toplumdan yana kullanan bir mücadele geleneğinin sürdürücüsüyüz. Bu anlayışla TMMOB'nin bilim ve tekniği esas alan, kamu çıkarını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasiden yana tavrını korumaya devam edeceğiz. Bu noktada TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Yerel Kurultayları ve hemen ardından 18 Ekim'de Ankara'da gerçekleştireceğimiz Merkezi Kurultayımız bizler için önemli bir başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Bir yandan meslek alanlarımızın ve meslektaşlarımızın sorunları için sesimizi yükseltirken bir yandan da ülkemizin ve halkımızın geleceği için hep beraber mücadeleyi büyüteceğiz. 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü, TMMOB'nin mücadele tarihine, aydınlık yarınlarına sahip çıkma günüdür. 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü, ülkemize, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkma günüdür. 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü Birliğimize, Odalarımıza ve örgütlü mücadele geleneğimize sahip çıkma günüdür. Bu anlayış ve kararlılıkla 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Gününü bir kez daha kutluyoruz.

Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü!
Yaşasın Mücadelemiz!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

16.4. TMMOB İKK Kadın Komisyonu Faaliyet Raporu

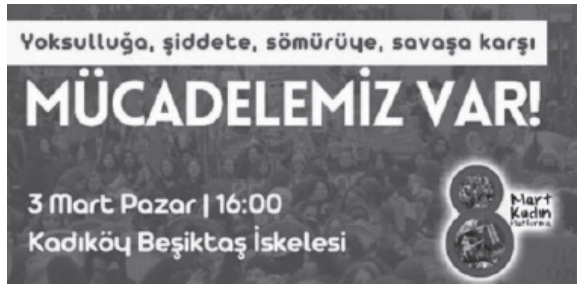
İKK Kadın Komisyonu, dönem boyunca çok fazla etkinlik gerçekleştirmemiş olsa da kadın mücadelesi açısından önemli bir politik zemin oluşturmaya devam ediyor.

Türkiye'de kadınların patriyarkal kapitalist sistem içinde maruz kaldığı şiddet, güvencesizlik ve ayrımcılık her geçen gün ağırlaşıyor; kadınlar hem emek süreçlerinde hem kamusal yaşamda sistematik biçimde dışlanıyor.

Bu koşullarda İKK'ların varlığı, kadınların ortak sözünü kurma açısından önemli bir işlev üstleniyor. Bununla birlikte kurulun düzenli toplanamaması ve çalışmaların süreklilik kazanamaması dönem içindeki temel eksikliklerden birkaçı. Kadın mimarlar olarak, mevcut sınırlılıklara rağmen yürütülen tüm süreçlerin önericisi, örgütleyicisi ve emek vereni olarak çalışmalara katkı sunmaya çalıştık. Neler yaptık?

- **8 Mart 2024, Feminist Gece Yürüyüşü:** Her 8 Mart'ta olduğu gibi Taksim Tünel'e çağrı yaparak; tüm baskı ve zorlamalara rağmen kadınların yaşamlarını, özgürlüklerini savunmaya; diğer kadın örgütleriyle birlikte hareket etmeye çalıştık.
- 27 Şubat 2025, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitim: Eğitmen Duygu Akpınar'ın anlatımıyla, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin temellerini, ortaya çıkışını ve şu an nasıl sürdürüldüğü konusunu ele aldık, cinsiyet rollerinin nasıl

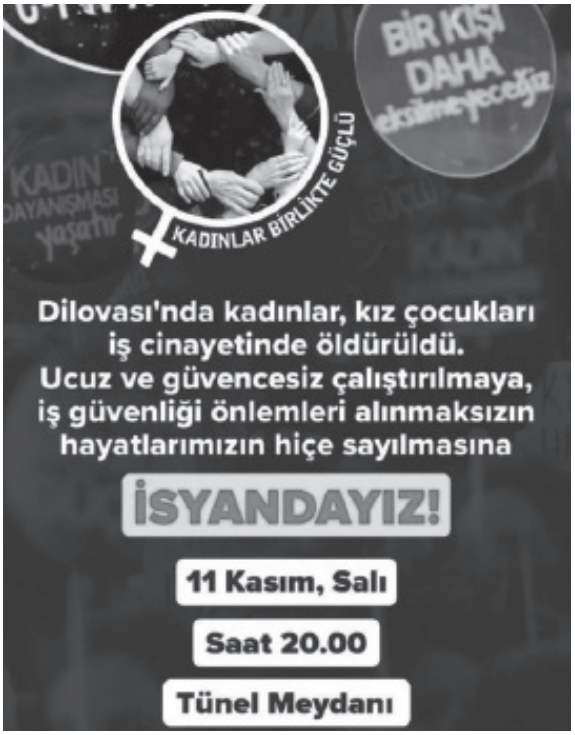

şekillendiğini tartıştık. Verimli ve interaktif bir eğitim gerçekleştirmiş olduk.

- 8 Mart 2025, Feminist Gece Yürüyüşü: Kadın örgütleriyle birlikte 8 Mart'ta Taksim Tünel'e çağrı yaptık, kadınların uğradığı sistematik eşitsizliğe, ayrımcılığa ve şiddete karşı birlikte ses çıkarttık.
- 9 Mart 2025, Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kamusal Mekânlara Yansımaları: Dr. Öğretim Üyesi Nazlı Uçar'ın konuk olduğu etkinlikte; kadın mücadelesinin mekânsal ve toplumsal boyutlarını ele aldık, kamusal alanlarının toplumsal cinsiyet rollerine göre nasıl şekillendirildiğini ve bu durumun kadınların mekanı kullanım ve dolaşım biçimine etkisini tartıştık.
- 23 Ağustos 2025, Medeni Haklarımızdan Vazgeçmiyoruz Kampanya Grubu: Eşit miras hakkı ve beraberinde Medeni Kanun'un tartışmaya açılmasıyla birlikte diğer kadın örgüt-

Diyanet hutbelerle kazanımlarımıza saldırıyor!
Eşit miras hakkımız tartışılamaz!
KADINLAR BİRLİKTE GÜÇLÜ
FETVA DİYANETİN BU HAYAT BİZİMDİR!
KADIN-ÇOCUK DÜŞMANI DİYANET KAPATILSIN
20 Ağustos - 19.30 - Süreyya Operası

BİR KİŞİ DAHA
KADINLAR BİRLİKTE GÜÇLÜ
Dilovası'nda kadınlar, kız çocukları iş cinayetinde öldürüldü.
Ucuz ve güvencesiz çalıştırılmaya, iş güvenliği önlemleri alınmaksızın hayatlarımızın hiçe sayılmasına
İSYANDAYIZ!
11 Kasım, Salı
Saat 20.00
Tünel Meydanı

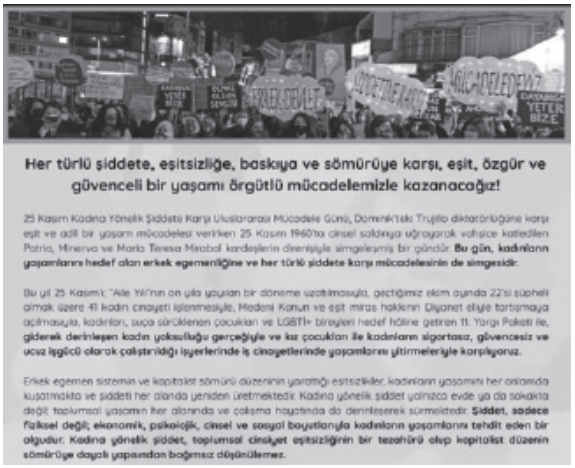

BİZ KİMİZ?
"Medeni Haklarımızdan Vazgeçmiyoruz" Kampanya Grubu olarak yaklaşık otuz kadın örgütü, feminist örgüt, sendikalardan, meslek örgütlerinden, demokratik kitle örgütlerinden, siyasi partilerden kadınlar ve bağımsız feministlerden oluşuyoruz.
Diyanet'in 15 Ağustos'ta yayınladığı hutbede kadınların eşit miras hakkına yönelttiği saldırıya karşı yan yana geldik. Çünkü biliyoruz ki bu saldırı yalnızca miras hakkımıza değil; Medeni Kanun'a, boşanma hakkımıza, nafaka ve tazminat haklarımıza, emeğimize, özgürlüğümüze, eşitlik ısrarımıza, LGBTİ+'ların varoluşuna, hayatlarımıza yönelmiş bir bütünlüklü saldırı.

MÜCADELEMİZ BİRBİRİMİZ İÇİN
erkek-devlet şiddetine karşı
25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde
SOKAKLARDAYIZ!
25 Kasım | 19.30
Taksim - Tünel

25 KASIM'DA
TAKSİM TÜNEL'DEYİZ,
TMMOB
İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU
KADIN KOMİSYONU

lerinin çağrısıyla bir toplantı kararı alındı ve bu toplantıdan çıkan karar doğrultusunda bir kampanya grubu oluşturuldu. Komisyon da bu kampanya grubunun bileşeni oldu. Diyanete suç duyurusunda bulunulmasından 11. Yargı Paketine karşı eylem yapılmasına; yazılı ve görsel materyaller üretilmesinden bilgilendirici ve farkındalık kazandıracak çalışmalara kadar birçok eylem ve etkinlik örgütlendi. Mimarlar Odası temsilcimiz de kampanya grubunu İKK Kadın komisyonu adına takip etti.

- 25 Kasım 2025, Basın Açıklaması ve Video Yayınlanması: 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele gününde, şiddettin her biçimine, ayrımcılığa ve eşitsizliğe karşı durduğumuzu belirttiğimiz, örgütlü gücümüzle her türlü olumsuzluğun üstesinden gelebileceğimizi belirttiğimiz basın açıklamamızı yayınladık.

16.4.1. **Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kamusal Mekâna Yansıması Etkinliği**

Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kamusal Mekâna Yansıması başlıklı etkinlik, 9 Mart 2025 tarihinde Dr. Öğretim Üyesi Nazlı Uçar'ın sunumuyla TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesinin ev sahipliğinde, TMMOB İKK Kadın Komisyonu'nun katılımıyla gerçekleştirildi.

Etkinlik, toplumsal cinsiyetin kamusal mekânda nasıl biçimlendiğini ve mekânın bu rolleri nasıl yeniden ürettiğini tartışmaya açtı. Özellikle mekânın cinsiyetlendirilmesi, toplumsal normlarla ve kültürel değerlerle birlikte ele alındı.

Feminist literatürden akademik örneklerle sunuma başlayan Dr. Uçar, Türkiye'de bu alanda yapılan akademik çalışmaların sayıca azlığına vurgu yaptı. Bu durumun, konunun hem akademide hem de pratikte daha çok ele alınması gerektiğini vurguladı. Farklı alanlardaki feminist çalışmalara değinilen sunumda, Türkiye'de özellikle coğrafya ve kadın çalışmaları alanında yapılan akademik üretimlerin sınırlı olduğuna dikkat çekildi. Akademik anlamda bu konuya hâlâ yeterince yoğunlaşılmadığını, feminist coğrafya gibi alt disiplinlerin önemine vurgu yaptı.

Sunumun devamında, toplumsal cinsiyet ve biyolojik cinsiyet kavramları arasındaki farklara odaklanıldı; bu kavramların tanımsal sınırları farklı düşünce biçimleriyle ortaya kondu. Cinsiyetin yalnızca biyolojik bir gerçeklik değil, aynı zamanda toplumsal olarak inşa edilen ve mekânla kurduğu ilişkide sürekli yeniden üretilen bir yapı olduğuna dikkat çekildi. "Mekân, nötr değildir. Tıpkı zaman gibi, toplumsal ilişkilerden bağımsız değildir. Hangi mekâna kimin girebileceği, hangi mekânda kimin görünür olduğu soruları bizi doğrudan toplumsal cinsiyet meselesine götürür."

Sunumda, mekânların cinsiyetlendirilme biçimleri gündelik hayattan örneklerle ele alındı.

Örneğin; kıraathane, kahvehane gibi erkek egemen alanlar, yalnızca mimari biçimleriyle değil, kültürel olarak taşıdıkları anlamlarla da erkek cinsiyetine tahsis edilen kamusal alanlar olarak tanımlandı. Öte yandan pazar yerleri, kadınların daha yoğun göründüğü kamusal alanlar olarak tanımlandı. Ayrıca mekânsal pratiklerin toplumsal kabullerle nasıl iç içe geçtiğine dair örnekler de paylaşıldı. Kadın tuvaletlerinin kapılarının pembe, erkek tuvaletlerinin kapılarının mavi olması gibi görsel tercihlerin ya da farklı sembol ve işaretlerin aynı zamanda toplumsal cinsiyet rolleriyle ilişkili simgesel anlamlar taşıdığı vurgulandı.

Bu tür göstergelerin, cinsiyet rollerinin gündelik yaşam içinde yeniden üretildiği yerlerden biri olduğuna dikkat çekildi. Kadınlar için tasarlanan alanların genellikle "güvenli ve kapalı", erkeklerinkinin ise "açık ve sahiplenici" olması; toplumsal cinsiyet normlarının mekâna nasıl yansıdığını açıkça gösteren diğer örnekler olarak sunuldu.

Katılımcıların sorular sorarak ve görüş ve önerilerini paylaşması sonrası program tamamlandı. Dr. Uçar'ın vurguladığı gibi, mekânlar yalnızca fiziksel alanlar değil, aynı zamanda toplumsal normların ve değerlerin yeniden üretildiği, cinsiyet rollerinin pekiştirildiği alanlardır.

Bu bağlamda, dayanışma ve birlikte hareket etme anlayışı, toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşmanın temel araçlarından biri olarak ön plana çıkmaktadır. Etkinlik, bu tür meselelerin daha geniş kitlelerle paylaşılması ve toplumsal farkındalığın artırılması gerektiğini bir kez daha hatırlatmıştır.

Bu tür buluşmaların devam etmesi, kadınların öz örgütlülüğünü büyütecek, toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinin güçlenmesine katkı sağlayacak ve kadınlar, mekânların eşitlikçi bir şekilde tasarlanması mücadelesini kazanana kadar sürdürecektir.

16.5. TMMOB İKK İSİG Komisyonu Faaliyet Raporu

TMMOB İKK İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Komisyonunun bu dönem içinde gerçekleştirdi etkinlikler şöyledir:

- **9 Ekim 2024, 2024 Yılı İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları İstatistikleri Değerlendirmesi:** İSİG Meclisi, TMMOB ve TTB İstanbul tarafından örgütlenen; 2023 yılına ait SGK iş kazaları ve meslek hastalıkları istatistiklerinin eleştirel biçimde değerlendirildiği toplantı yapıldı. İş kazaları ve iş cinayetleri konusunda SGK'nın resmi verileri ile İSİG Meclisi'nin sahadan topladığı veriler karşılaştırılarak aradaki farklar, görünmeyen iş cinayetleri ve kayıt dışı ölümler üzerine değerlendirme yapıldı. SGK'nın meslek hastalığı tespit rakamlarının dünya ortalamalarıyla kıyaslanarak; Türkiye'de tanı süreçlerinin neden bu kadar düşük seyrettiği, görünmeyen meslek hastalıkları gündem edildi. "İş güvenliği" söylemlerinin pratikte nasıl karşılık bulduğu, işveren politikaları, mühendislerin rolü ve sahadaki gerçek durum hakkında bilgilendirme yapılarak bir önceki yılın sayıları, niceliksel verileri üzerinden yapısal sorunlar ve bu sorunları ortaya çıkaran koşullar değerlendirildi.
- **22 Ocak 2025, Kartalkaya Yangını Basın Açıklaması:** İhmal ve denetimsizliğin yol açtığı işçi ölümleri ve felaketler, Bolu Kartalkaya oteli üzerinden düzenlenen basın toplantısında ele alındı. Toplantıda, ihmal ve denetimsizliğin nasıl ağır sonuçlara yol açtığı vurgulanırken, yaşam hakkını hiçe sayan şirketler ve kurumların hesap vermesi gerektiği ifade edildi. Benzeri facialarn tekrar etmemesi için kamusal denetimin güçlendirilmesi ve gerekli tedbirlerin alınmasının zorunlu olduğu belirtildi.
- **8 Şubat 2025,** İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Çalıştayı**:** İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki güncel sorunların, uygulama eksikliklerinin ve çözüm önerilerinin tartışıldığı çalıştay MMO İstanbul şubesinde TMMOB İKK tarafından gerçekleştirildi.
- **3 Mart 2025,** İş Cinayetleriyle Mücadele Günü Basın Açıklaması**:** İş cinayetlerinin görünür ve bilinir kılınması, İSİG politikalarına dikkat çekilmesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında denetim ve önlemin önemine dikkat çeken basın açıklaması, TMMOB, DİSK, KESK ve TTB'nin ortak hazırlığıyla gerçekleşti.
- **Kasım 2025; Ölçü Dergisi "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" Konusuyla Yayımlandı:** İstanbul Büyükkent Şube Başkanı Prof. Dr. Alper Ünlü'nün "Binaların yangın güvenliğinde mimari tasarım ilkelerinin, Bolu Kartalkaya otel yangını sonrasında yeniden değerlendirilmesi" başlıklı yazısının da yer aldığı İSİG konulu dosya Kasım ayında yayımlandı.

17

Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Mimarlar Odası üyeleri, mimarlık öğrencileri ve araştırmacılar için önemli bir başvuru kaynağı olan Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi, mimarlık alanına odaklanan özel nitelikli bir araştırma ve bilgi merkezidir. Oda'nın kurumsal belleğini oluşturmak ve mimarlık kültürünü gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla 1987 yılından itibaren yoğun bir çalışma yürütülmüştür.

Bu süreçte, merkezin oluşumuna büyük emek veren Mimar Şener Özler'in katkıları belirleyici olmuş; kütüphane ve arşiv, zaman içinde mimarlık alanında üretilen birçok tez, araştırma raporu ve akademik çalışmada temel kaynaklardan biri haline gelmiştir.

Şube Yönetim Kurulu, 05.05.2001 tarihinde Şener Özler'in vefatının ardından, merkezin adının kendisinin anısını yaşatmak amacıyla "Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi" olarak anılmasına karar vermiştir. Bugün merkez, hem geçmişin belgelerini koruyan hem de güncel araştırmaları destekleyen dinamik bir bilgi alanı olarak hizmet vermeyi sürdürmektedir.

Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi'nden Nasıl Yararlanılır?

Merkez, Mimarlar Odası üyeleri, mimarlık öğrencileri ve araştırmacıların kullanımına açıktır. Kullanıcılar, arşiv belgelerine ve basılı kaynaklara doğrudan erişebilir; araştırma taleplerini merkez çalışanlarına ileterek gerekli yönlendirme ve desteği alabilirler. Kütüphane kataloğu üzerinden yayın taraması yapılabilir, arşiv materyalleri ise görevli personel gözetiminde incelenir. Araştırma süreçlerini desteklemek amacıyla bilgi-belge sağlama, yönlendirme ve danışma hizmetleri sunulmaktadır.

Kütüphane

Şener Özler Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi Kütüphanesi, mimarlık alanındaki basılı bilgi birikimini korumak, erişilebilir kılmak ve araştırma süreçlerini desteklemek amacıyla oluşturulmuş özel kütüphanesidir. Kullanıcılar, Koha Kütüphane Otomasyon Sistemi üzerinden koleksiyonu tarayabilmekte; arama ekranına mimarist.org/kutuphane adresinden ulaşabilmektedir.

Koha sistemi, uluslararası MARC standartlarıyla uyumlu olarak çalışmakta; kütüphane materyalleri Dewey Onlu Sınıflama Sistemi doğrultusunda düzenlenmektedir. Kullanıcılar; eser adı, yazar adı, konu başlığı, demirbaş numarası, yayıncı gibi farklı ölçütleri aynı anda kullanarak ayrıntılı ve kapsamlı aramalar yapabilmektedir. Koleksiyon, kitapların yanı sıra tezler, süreli yayınlar, broşürler, bültenler, afişler ile CD ve kasetlerden oluşan geniş bir yazılı, görsel ve işitsel materyal çeşitliliği sunmaktadır.

Kütüphane koleksiyonu; mimarlık, şehir planlama, kent ve konut, yapı malzemesi, enerji, teknoloji, arkeoloji, sanat tarihi, inşaat mühendisliği ve peyzaj mimarlığı gibi mesleki alanlardaki kaynaklarla zenginleşmektedir. Ayrıca Türkiye ve İstanbul odaklı çalışmaların yanı sıra hukuk, tarih, sosyoloji ve diğer sosyal bilimlere yönelik özel raflar, araştırmacılara disiplinlerarası bir tarama imkânı sağlamaktadır. Basılı materyal sayısı yaklaşık 20.000 adettir.

Merkez koleksiyonu, kurumsal satın almaların yanı sıra mimar üyelerimizin değerli bağışlarıyla da gelişmektedir. Bu bağışlar, özellikle mesleki birikimin korunması ve çeşitlenmesi açısından önemli bir katkı sunmaktadır. Ayrıca merkez, talepte bulunan kütüphanelere uygun materyallerle destek sağlayarak mesleki bilgi dolaşımına katkıda bulunmaktadır.

Arşiv

Arşiv alanındaki çalışmalar, kurumun mesleki, kültürel ve toplumsal birikimini belgelemek ve

kurumsal belleği güçlendirmek amacıyla devam etmektedir. Yazılı, görsel ve işitsel materyallerin kayıt altına alınması, korunması ve erişilebilirliğinin artırılması hedefiyle yürütülen çalışmalar kapsamında arşivin içerik ve kullanım olanakları geliştirilmektedir.

Arşiv materyallerinin dijital ortamda yönetimi ve erişime açılması amacıyla Omeka arşivleme programı kullanılmaktadır.

Kataloglama sürecinde, uluslararası bir metadata standardı olan Dublin Core alanları esas alınarak; materyallerin başlık, üretici/yaratıcı, konu, tarih, tür, açıklama ve format gibi bilgileri standart bir yapıda tanımlanmaktadır. Bu sayede arşiv verilerinin tutarlılığı sağlanmakta, arama ve erişim süreçleri kolaylaştırılmakta ve dijital arşivin sürdürülebilirliği desteklenmektedir.

Kütüphane kataloğunda ise görsel-işitsel materyallerin tür bilgileri (fotoğraf, film, televizyon programı) içindekiler bölümünde belirtilmiş; kaset içeren kayıtlar otomasyon sistemine dâhil edilerek ilgili CD ve DVD'lerle ilişkilendirilmiş ve kişi adı, eser adı ile konu başlığı üzerinden erişim sağlanmıştır.

Oda etkinliklerine ilişkin videolar, basın-yayın organlarında Oda'yı temsilen yöneticilerimizin yer aldığı program kayıtları ile fotoğraflar arşivde bulunan diğer dokümanlar arasındadır.

Film arşivimizde; mimarlık, kentleşme, göç, İstanbul, kentsel dönüşüm ve sosyal boyutları, arkeolojik sit alanları, kültürel, endüstriyel ve tarihsel koruma, doğal koruma, HES'ler ve toplumsal yansımaları ile insan öykülerini konu alan belgesel ve canlandırma filmleri yer almaktadır.

Arşivimizde yer alan festival filmlerinin kataloğuna **www.archfilmfest.org**, kentsel dönüşüm filmleri ve fotoröportaj arşivine ise **www.mimarist.tv** adresi üzerinden erişilebilmektedir.

18

Şube Üye İlişkileri ve Üye Profili

KADIN DANIŞMA MERKEZİ
KADIN DANIŞMA MERKEZİ
KADINDA İSTİHDAM VE GÜVENCELİ KADRO İST
GEÇÇEK AMA ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYLE GEÇÇEK
BİZ BU OYUNU BOZACAĞIZ
GÜVENCELİ İŞ, GÜVENLİ GELECEK
İNSANCA YAŞAYACAK BİR ÜCRET İÇİN
GREVLİ TOPLU SÖZLEŞ
TİS MASASI YANDAŞLARIN DEĞİL
EMEKÇİLERİN MÜCADELE ALANIDIR
İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN MÜCADELEDE BİRLEŞİYORUZ

Şube Üye Bilgileri

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 2024 yılı üye bilgileri açısından sayısal dağılım aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

BİRİMLER	Toplam Üye Sayısı	Tescilli Büro Sayısı	Muaf Üye Sayısı	Diğer Üye Sayısı
İstanbul BK Şubesi	18.594	1287	593	16.714
Anadolu 1. BKBT	4.438	492	213	3.733
Anadolu 2. BKBT	2.003	253	33	1.717
Trakya 1. BKBT	3.738	537	79	3.122
Çerkezköy Temsilcilik	162	57	2	103
Çorlu Temsilcilik	279	98	10	171
Edirne Temsilcilik	290	69	5	216
Keşan Temsilcilik	57	32	0	25
Lüleburgaz Temsilcilik	91	37	0	54
Tekirdağ Temsilcilik	330	91	1	238
Yalova Temsilcilik	305	93	4	208
TOPLAM	**30.287**	**3046**	**944**	**26.297**

Tablo 1: 2024 Yılı Üye Profili.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 2025 yılı üye bilgileri açısından sayısal dağılım aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

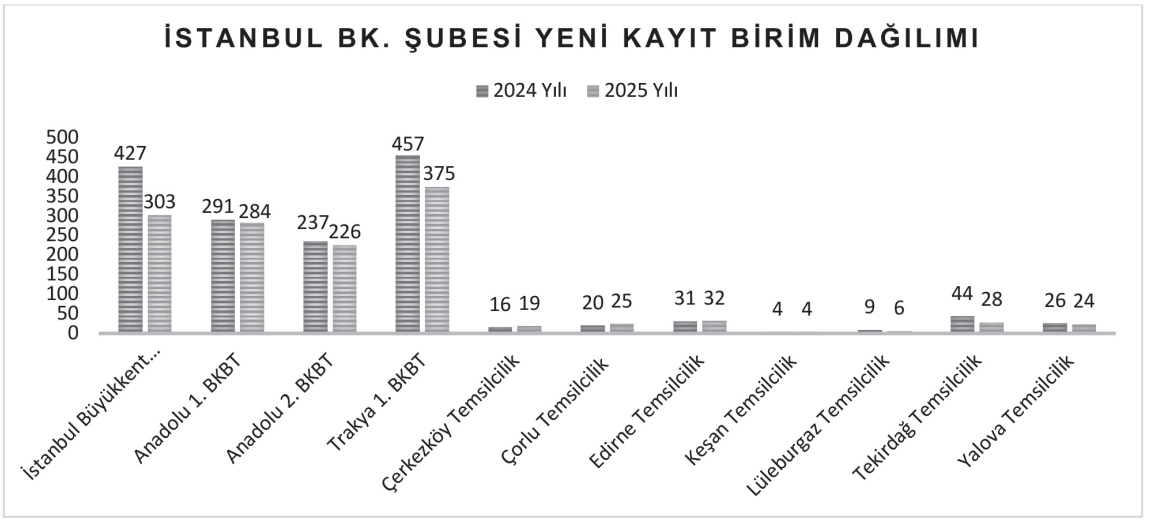
BİRİMLER	Toplam Üye Sayısı	Tescilli Büro Sayısı	Muaf Üye Sayısı	Diğer Üye Sayısı
İstanbul BK Şubesi	17.985	1281	616	16.088
Anadolu 1. BKBT	4.700	489	235	3.976
Anadolu 2. BKBT	2.207	269	33	1.905
Trakya 1. BKBT	4.917	576	89	4.252
Çerkezköy Temsilcilik	189	64	2	123
Çorlu Temsilcilik	306	102	10	194
Edirne Temsilcilik	328	72	6	250
Keşan Temsilcilik	61	32	0	29
Lüleburgaz Temsilcilik	97	34	2	61
Tekirdağ Temsilcilik	359	94	1	264
Yalova Temsilcilik	327	98	8	221
TOPLAM	**31.476**	**3.111**	**1.002**	**27.363**

Tablo 2: 2025 Yılı Üye Profili.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne 2024 yılında toplam 1.562 üye, 2025 yılında 1.326 üye yeni kayıt yaptırmıştır. 2024 ve 2025 yıllarında yeni kayıt yaptıran üyelerimizin birimlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

	2024 Yılı	2025 Yılı
İstanbul Büyükkent Şubesi	427	303
Anadolu 1. BKBT	291	284
Anadolu 2. BKBT	237	226
Trakya 1. BKBT	457	375
Çerkezköy Temsilcilik	16	19
Çorlu Temsilcilik	20	25
Edirne Temsilcilik	31	32
Keşan Temsilcilik	4	4
Lüleburgaz Temsilcilik	9	6
Tekirdağ Temsilcilik	44	28
Yalova Temsilcilik	26	24
TOPLAM	**1562**	**1326**

Tablo 3: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Birimlere Göre Dağılımı.

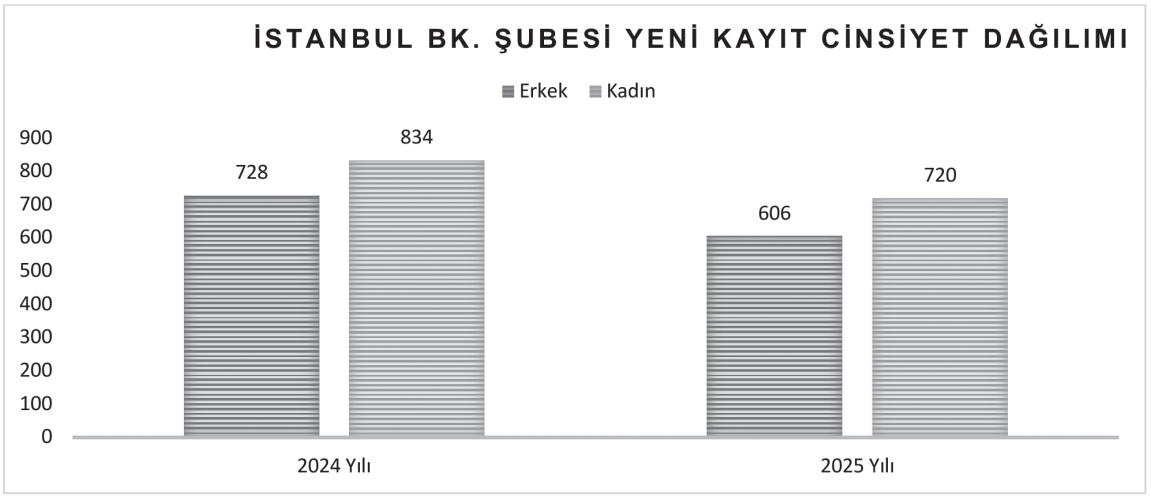

Grafik 1: 1 Ocak - 1 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Birimlere Göre Dağılımı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne 2025 yılında yeni kayıt yaptıran üyelerimiz, 2024 yılına oranla İstanbul içerisinde sayısal olarak azalmıştır. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne 2024 ve 2025 yıllarında yeni kayıt yaptıran üyelerimizin cinsiyetlerine göre sayısal ve yüzdesel dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

	2024 Yılı	2025 Yılı
Erkek	728	606
Kadın	834	720
Erkek Yüzde Oran	46,61%	45,70%
Kadın Yüzde Oran	53,39%	54,30%

Tablo 4: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.

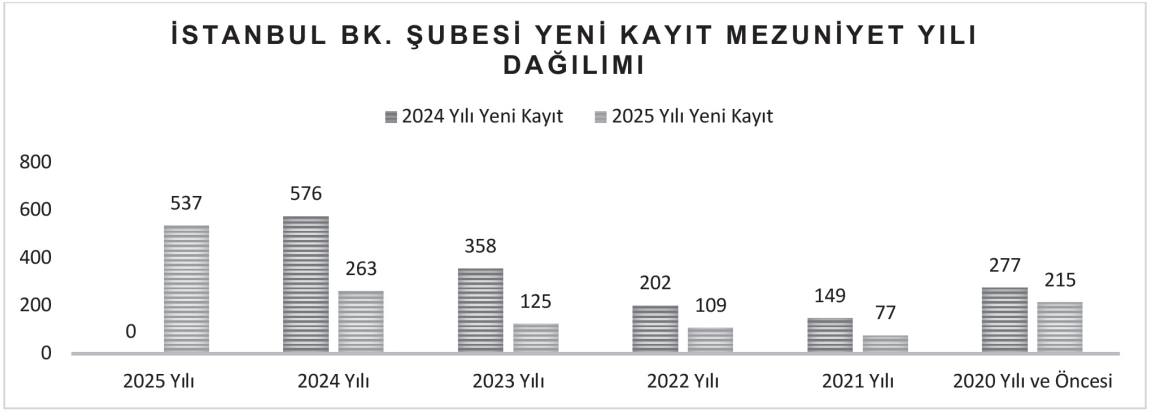
Grafik 2: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne 2025 yılında yeni kayıt yaptıran üyelerimizin cinsiyet dağılımında kadın üye sayısı, erkek üye sayısından fazla olmakla beraber bu oran (kadın/erkek oranı) 2025 yılında 2024 yılına oranla artış göstermiştir.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne 2024 ve 2025 yıllarında yeni kayıt yaptıran üyelerimizin mezun oldukları yıllara göre sayısal dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

	2024 Yılı Yeni Kayıt	2025 Yılı Yeni Kayıt
2025 Yılı	0	537
2024 Yılı	576	263
2023 Yılı	358	125
2022 Yılı	202	109
2021 Yılı	149	77
2020 Yılı ve Öncesi	277	215
TOPLAM	**1562**	**1326**

Tablo 5: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Mezuniyet Yıllarına Göre Dağılımı.

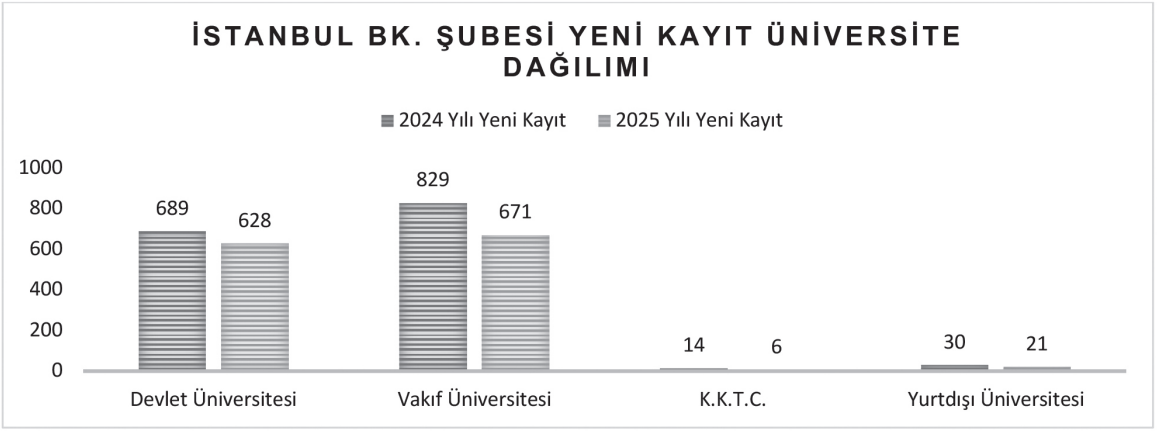

Grafik 3: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Mezuniyet Yıllarına Göre Dağılımı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne 2024 ve 2025 yıllarında yeni kayıt yaptıran üyelerimizin mezun oldukları üniversitelere göre sayısal dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

	2024 Yılı Yeni Kayıt	2025 Yılı Yeni Kayıt
Devlet Üniversitesi	689	628
Vakıf Üniversitesi	829	671
K.K.T.C.	14	6
Yurtdışı Üniversitesi	30	21
TOPLAM	**1562**	**1326**

Tablo 6: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Üniversitelerine Göre Dağılımı.

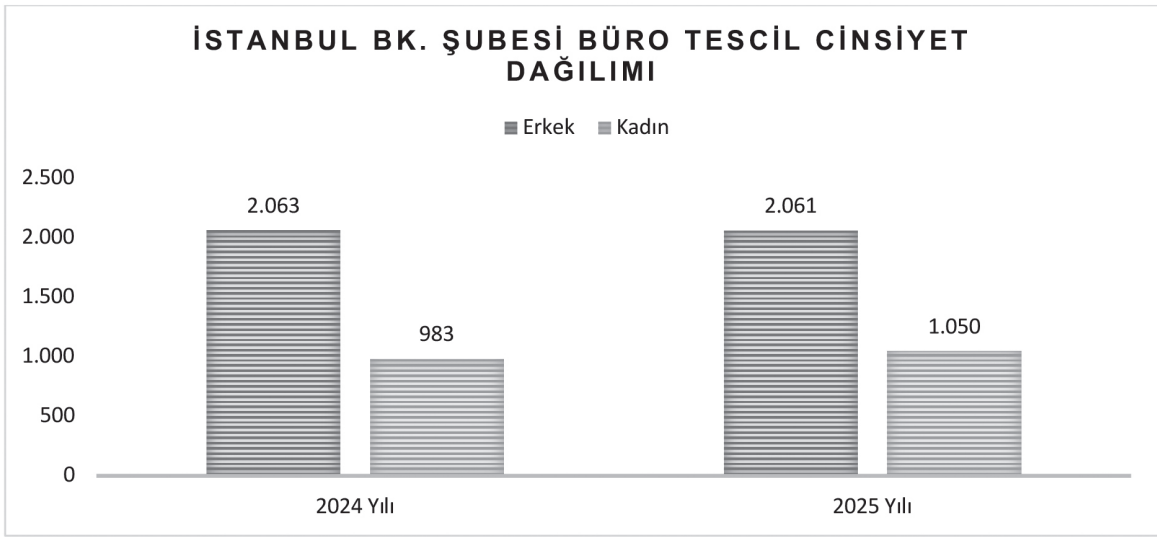
Grafik 4: 1 Ocak - 1 Aralık Tarihleri Arası Yeni Kayıt Yaptıran Üyelerin Üniversitelerine Göre Dağılımı.

2024 Yılında Büro Tescil Belgesi alan üye sayısı: 3.046
2025 Yılında Büro Tescil Belgesi alan üye sayısı: 3.111

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nden 2024 ve 2025 yıllarında Büro Tescil Belgesi alan üyelerimizin cinsiyetlerine göre sayısal dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

	2024 Yılı	2025 Yılı
Erkek	2.063	2.061
Kadın	983	1.050
Erkek Yüzde Oran	67,73%	66,25%
Kadın Yüzde Oran	32,27%	33,75%

Tablo 7: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Büro Tescil Belgesi Alan Üyelerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.

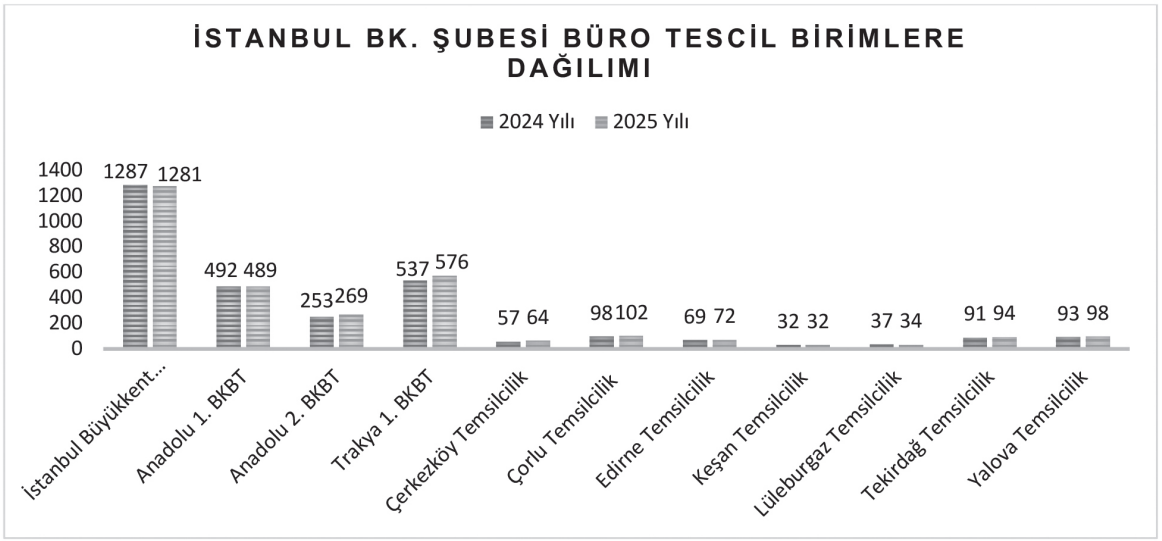

Grafik 5: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Büro Tescil Belgesi Alan Üyelerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'ne 2025 yılında Büro Tescil Belgesi alan üyelerimizin cinsiyet dağılımında erkek üye sayısı, kadın üye sayısından fazla olmakla beraber bu oran (erkek/kadın oranı) 2025 yılında 2024 yılına oranla azalış göstermiştir.

	2024 Yılı	2025 Yılı
İstanbul Büyükkent Şubesi	1287	1281
Anadolu 1. BKBT	492	489
Anadolu 2. BKBT	253	269
Trakya 1. BKBT	537	576
Çerkezköy Temsilcilik	57	64
Çorlu Temsilcilik	98	102
Edirne Temsilcilik	69	72
Keşan Temsilcilik	32	32
Lüleburgaz Temsilcilik	37	34
Tekirdağ Temsilcilik	91	94
Yalova Temsilcilik	93	98
TOPLAM	**3046**	**3111**

Tablo 8: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Büro Tescil Belgesi Alan Üyelerin Birimlere Göre Dağılımı.

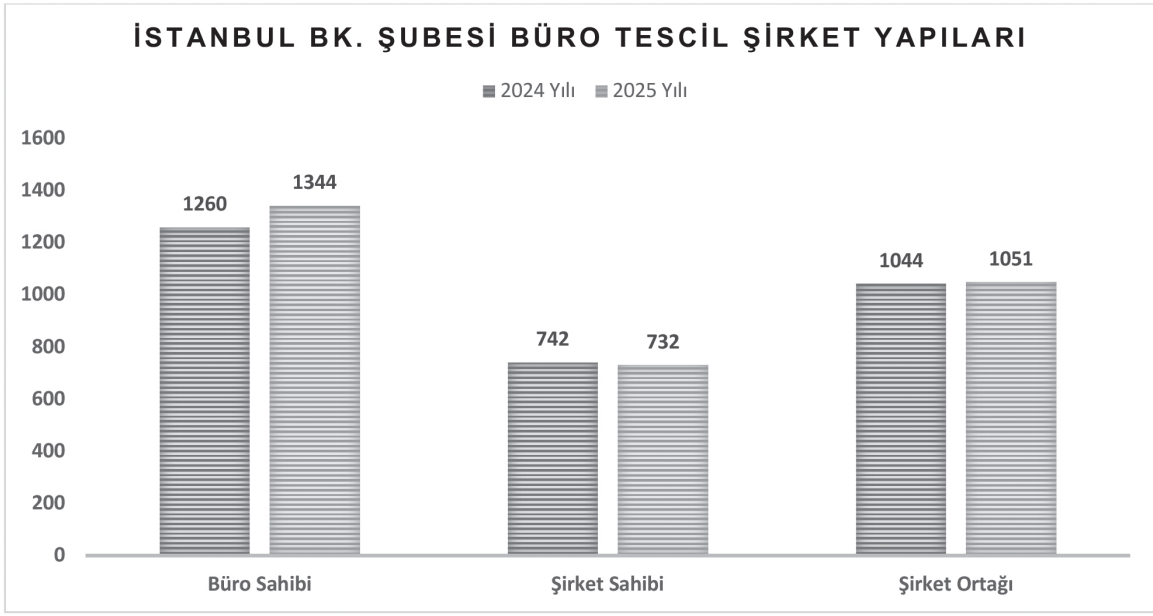

Grafik 6: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Büro Tescil Belgesi Alan Üyelerin Birimlere Göre Dağılımı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nden 2024 ve 2025 yıllarında Büro Tescil Belgesi alan üyelerimizin şirket yapısına göre sayısal dağılımı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

	2024 Yılı	2025 Yılı
Şahıs Şirketi	61	51
Büro Sahibi	1260	1344
Adi Ortak	21	21
Sermaye Şirketi Ortak	3	2
%10-%20 Şirket Ortak	30	23
%21-%50 Şirket Ortak	452	455
%51-%79 Şirket Ortak	458	469
%80-%100 Şirket Ortak	26	28
%100 Şirket Sahibi	735	718
TOPLAM	**3046**	**3111**

Tablo 9: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Büro Tescil Belgesi Alan Üyelerin Şirket Yapılarına Göre Dağılımı.

Grafik 7: 1 Ocak - 31 Aralık Tarihleri Arası Büro Tescil Belgesi Alan Üyelerin Şirket Yapılarına Göre Dağılımı.

19

Mesleki Denetim Raporu

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, 3 Büyükkent Bölge Temsilciliği, 7 Temsilcilik ve 3 Mesleki Denetim Görevlisi ile Mesleki Denetim Uygulamalarına devam etmektedir.

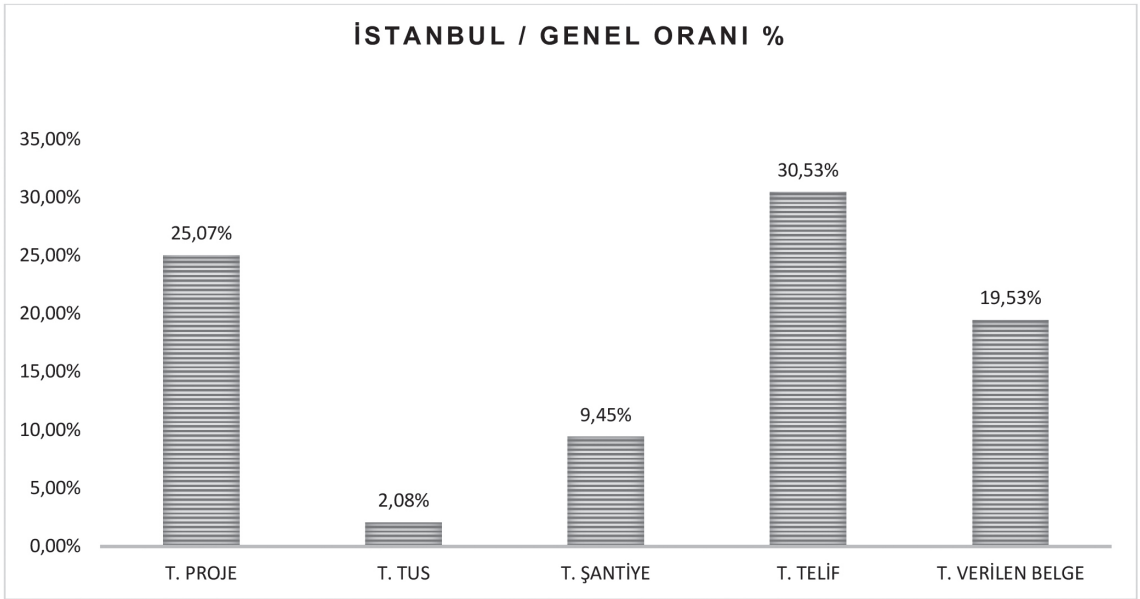
İstanbul Büyükkent Şubesi Mesleki Denetim biriminde Şube bünyesinde 2, Şubeye bağlı Silivri Bürosunda 1, Şubeye bağlı Kırklareli Bürosunda 1, Şubeye bağlı Şarköy Bürosunda 1, Anadolu 1. BKBT bünyesinde 1, Anadolu 2. BKBT' bünyesinde 1, Trakya BKBT bünyesinde 1 çalışan ile hizmet vermektedir. Bunun dışında, Mesleki Denetim Uygulaması, şube hinterlandındaki diğer temsilciliklerde görevlendirilen mimarlarca dönüşümlü olarak yapılmaktadır.

Serbest Mimarlık Hizmetleri, Büro Tescil işlemleri ve Mesleki Denetim Uygulamaları, TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği ile yönetmelik uyarınca çıkarılan Şartnameler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Mesleki Denetim Uygulamalarına yönelik veriler, Şube bünyesinde düzenli olarak tutulmakla ve yıllara göre değişimler izlenerek, periyodik aralıklarla düzenlenen raporlar ve istatistik bilgiler diğer birimler ile paylaşılmaktadır.

	Proje	TUS	Şantiye	Telif	Verilen Belge
İstanbul Büyükkent Şubesi	8.695	37	1.475	80	10.205
Diğer Şubeler	25.986	1.734	14.127	182	42.037
Tüm Şubeler	34.681	1.771	15.602	262	52.242
İstanbul / Genel Oranı %	**25,07%**	**2,08%**	**9,45%**	**30,53%**	**19,53%**

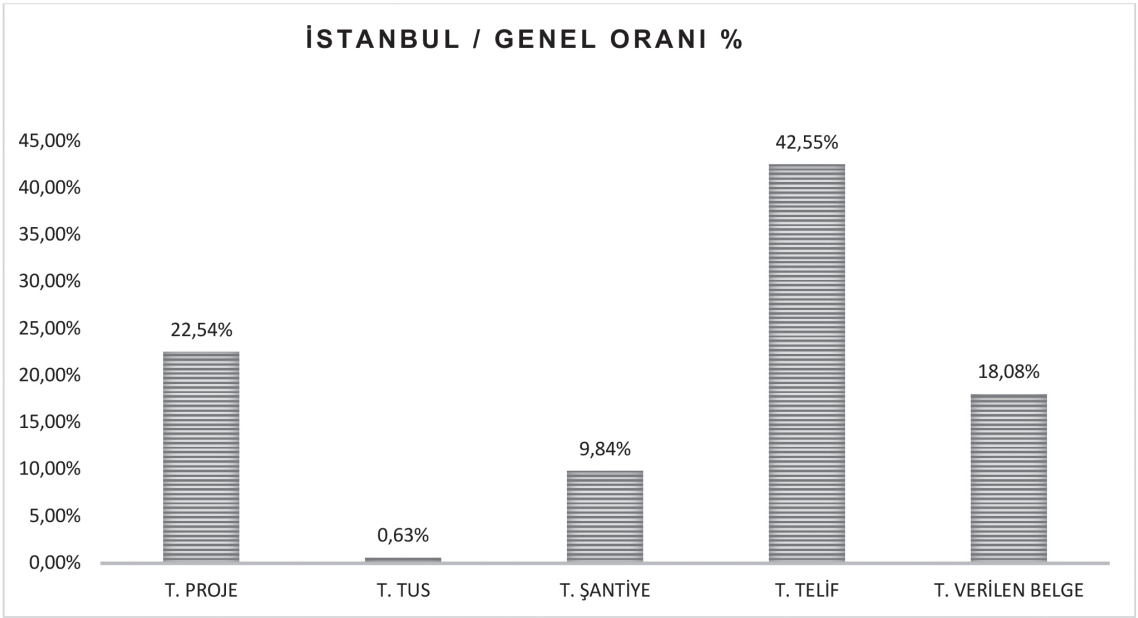
Tablo 1: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası Şubeler Bazında Mesleki Denetim Verileri.

Grafik 1: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası Şubeler Bazında Mesleki Denetim Grafiği.

	Proje	TUS	Şantiye	Telif	Verilen belge
İstanbul Büyükkent Şubesi	8.781	12	1.722	60	10.575
Diğer Şubeler	30.170	1.886	15.772	81	47.911
Tüm Şubeler	38.951	1.898	17.494	141	58.486
İstanbul / Genel Oranı %	**22,54%**	**0,63%**	**9,84%**	**42,55%**	**18,08%**

Tablo 2: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası Şubeler Bazında Mesleki Denetim Verileri.

Grafik 2: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası Şubeler Bazında Mesleki Denetim Grafiği.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimleri tarafından 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleştirilen Mimari Proje Müellifi, Teknik Uygulama Sorumlusu (TUS), Şantiye Şefliği ve Toplam Mesleki Denetim verilerinin tüm şubelerde gerçekleştirilen işlemlerle karşılaştırılması Tablo-1 ve Tablo-2 üzerinde gösterilmiştir. Mesleki denetim hizmetleri için İstanbul Büyükkent Şube/ Tüm Şubeler genel oranı 2025 yılında, 2024 yılına oranla;

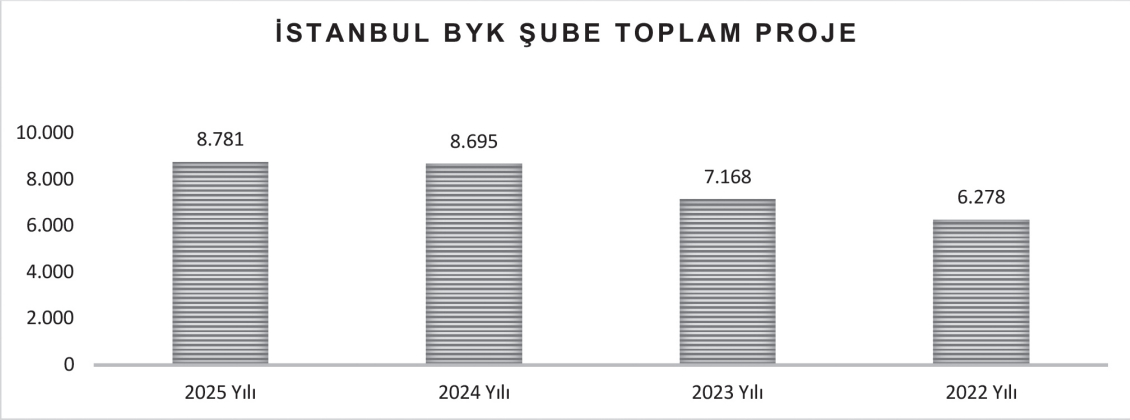
- Toplam Proje bazında İstanbul Büyükkent Şube sayısı artmasına rağmen Tüm Şubeler içerisinde yüzdesi azalmıştır.
- Toplam TUS bazında hem İstanbul Büyükkent Şubesi sayısı hem de Tüm Şubeler içerisinde yüzdesi azalmıştır.
- Toplam Şantiye bazında hem İstanbul Büyükkent Şubesi sayısı hem de Tüm Şubeler içerisinde yüzdesi artmıştır.

- Toplam Telif bazında hem İstanbul Büyükkent Şubesi sayısı hem de Tüm Şubeler içerisinde yüzdesi artmıştır.

- Toplam Verilen Belge bazında İstanbul Büyükkent Şube sayısı artmasına rağmen Tüm Şubeler içerisinde yüzdesi azalmıştır.

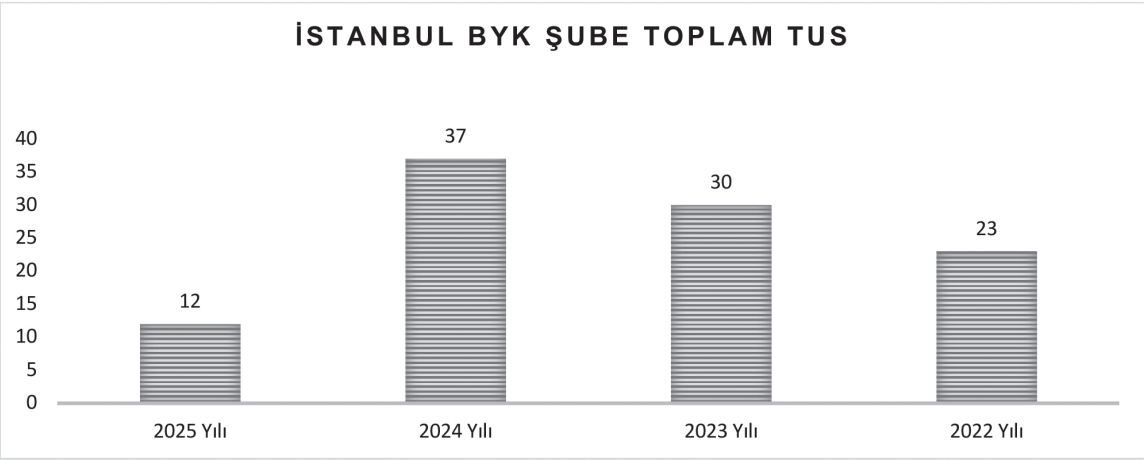
	Proje	TUS	Şantiye	Telif	Verilen belge
2025 Yılı	8.781	12	1.722	60	10.575
2024 Yılı	8.695	37	1.475	80	10.205
2023 Yılı	7.168	30	1.422	39	8.659
2022 Yılı	6.278	23	1.159	68	7.528

Tablo 3: 1 Ocak – 31 Aralık Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi MD Verileri.

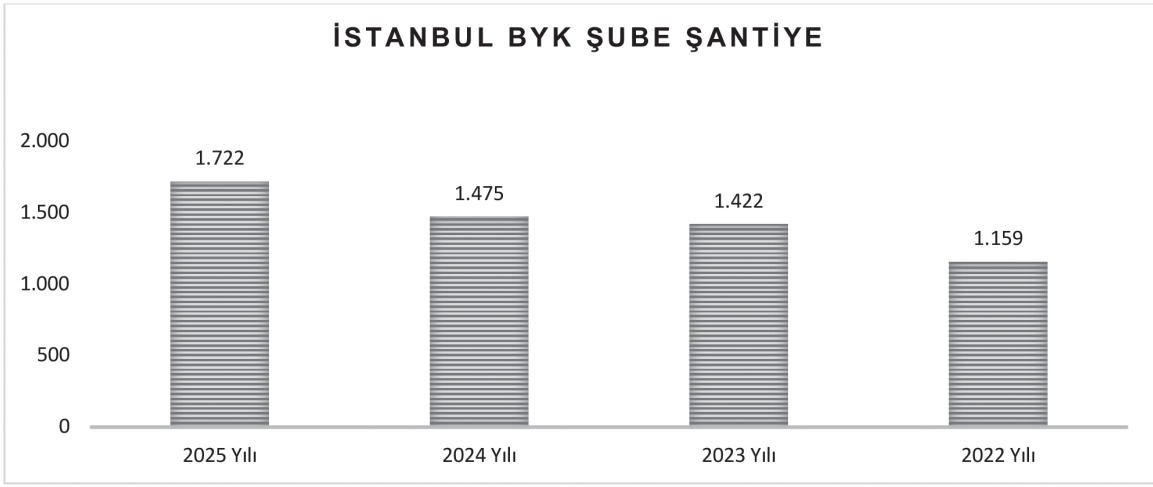
Grafik 3: 1 Ocak – 31 Aralık Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Proje Sayıları.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimleri tarafından 2022, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleştirilen Mimari Proje Müellifi Mesleki Denetim verilerinin karşılaştırılması Grafik-3 üzerinde gösterilmiştir. Mesleki denetim hizmetleri için İstanbul Büyükkent Şube toplam proje sayıları artış göstermekle beraber, 2024 yılında Mesleki Denetim'in Dijitalleşmesi kapsamında üyelerin mimari projelerini dijital olarak sunma olanağı nedeniyle proje sayısı artışında yükseliş yaşanmıştır.

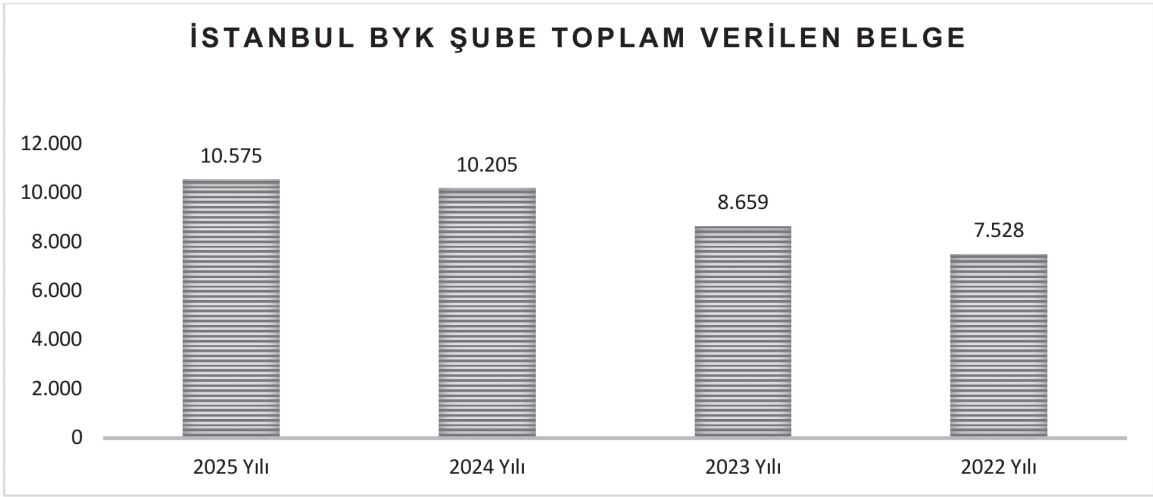
Grafik 4: 1 Ocak – 31 Aralık Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi TUS Sayıları.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimleri tarafından 2022,2023, 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleştirilen Fenni Mesul / TUS Mesleki Denetim verilerinin karşılaştırılması Grafik-4 üzerinde gösterilmiştir. Mesleki denetim hizmetleri için İstanbul Büyükkent Şube toplam Fenni Mesuliyet / TUS artış göstermekle beraber, 2025 yılında TUS sayısında azalış gözlemlenmiştir.

Grafik 5: 1 Ocak – 31 Aralık Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Şantiye Sayıları.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimleri tarafından 2022,2023, 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleştirilen Şantiye Şefliği Mesleki Denetim verilerinin karşılaştırılması Grafik-5 üzerinde gösterilmiştir. Mesleki denetim hizmetleri için İstanbul Büyükkent Şube toplam Şantiye Şefliği'nde artış gözlemlenmiştir.

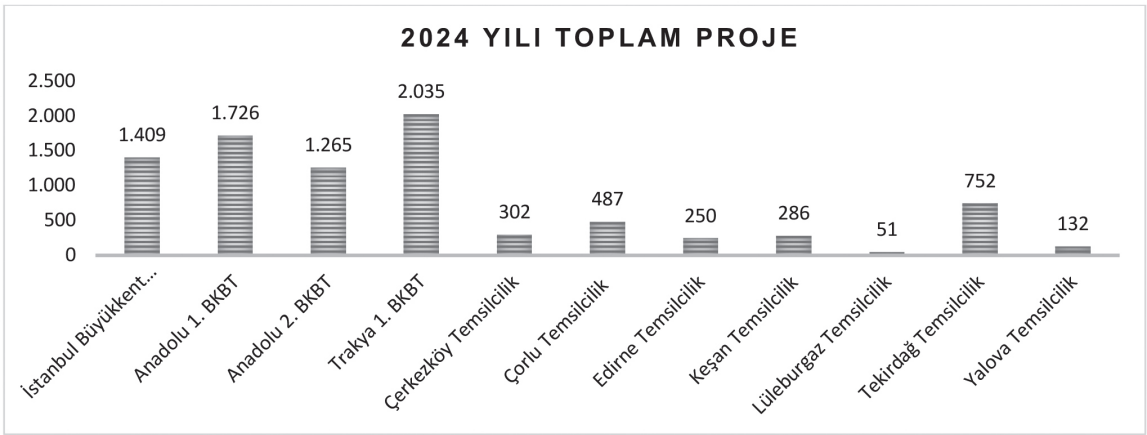

Grafik 6: 1 Ocak – 31 Aralık Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Toplam Mesleki Denetim Sayıları.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimleri tarafından 2022,2023, 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleştirilen Toplam Mesleki Denetim verilerinin karşılaştırılması Grafik-6 üzerinde gösterilmiştir. Mesleki denetim hizmetleri için İstanbul Büyükkent Şube toplam Mesleki Denetim sayıları artış göstermekle beraber, 2024 yılında Mesleki Denetim'in Dijitalleşmesi kapsamında üyelerin mimari projelerini dijital olarak sunma olanağı nedeniyle proje sayısı artışı toplam Mesleki Denetim sayısına yansımıştır.

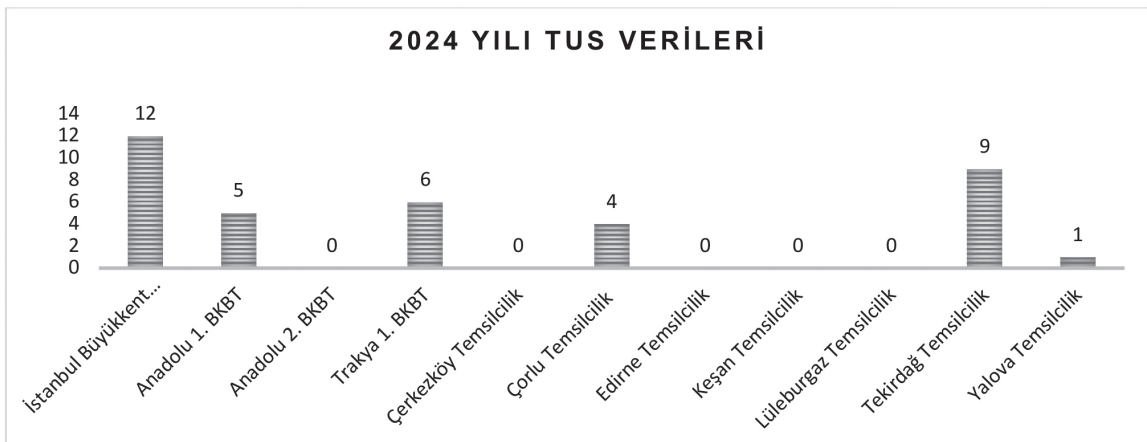
	Proje	TUS	Şantiye	Verilen Belge
İstanbul Büyükkent Şubesi	1.409	12	221	1.642
Anadolu 1. BKBT	1.726	5	114	1.845
Anadolu 2. BKBT	1.265	0	104	1.369
Trakya 1. BKBT	2.035	6	143	2.182
Çerkezköy Temsilcilik	302	0	92	394
Çorlu Temsilcilik	487	4	324	815
Edirne Temsilcilik	250	0	191	441
Keşan Temsilcilik	286	0	15	301
Lüleburgaz Temsilcilik	51	0	0	51
Tekirdağ Temsilcilik	752	9	271	1.032
Yalova Temsilcilik	132	1	0	133
TOPLAM	**8.695**	**37**	**1475**	**10.205**

Tablo 4: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi MD Verileri.

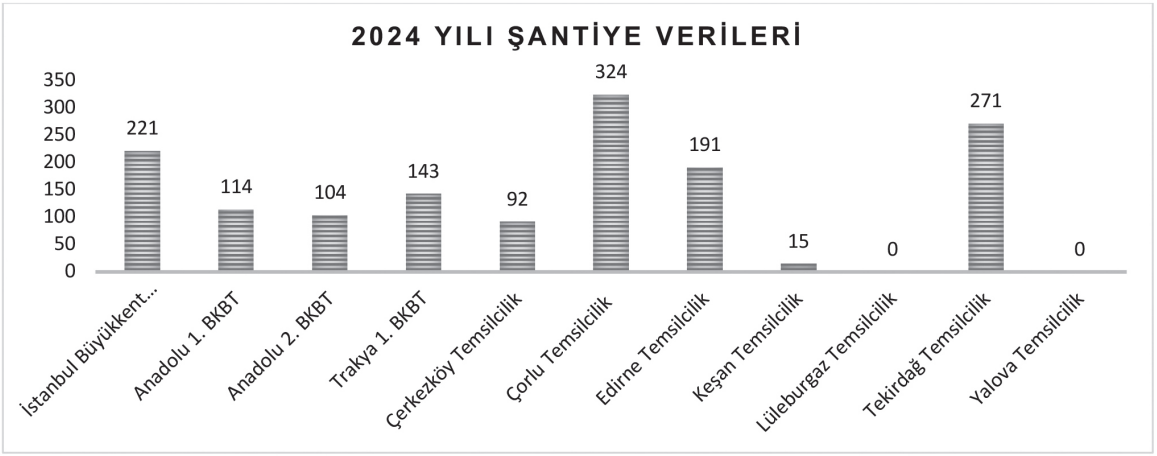
Grafik 7: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Proje Verileri.

01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Proje Müellifliği Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinde yapılaşma yoğunlukla İstanbul'da görülmüştür. En yüksek oran Trakya 1. BKBT'de olmakla beraber sırası ile Anadolu 1. BKBT ve İstanbul Büyükkent Şubesi takip etmiştir.

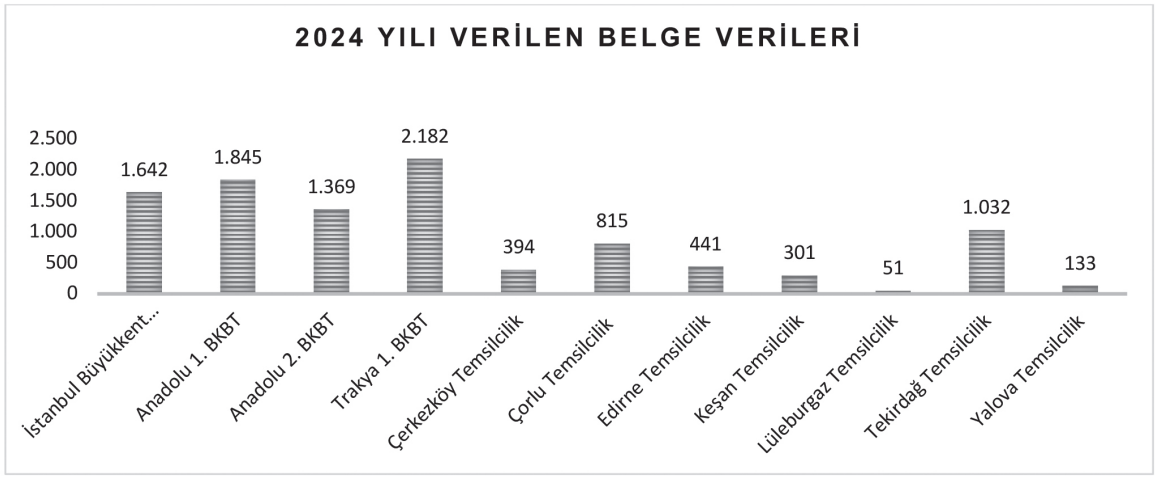
Grafik 8: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi TUS Verileri.

01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Fenni Mesuliyet / TUS Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran İstanbul Büyükkent Şubesinde olmakla beraber sırası ile Tekirdağ Temsilcilik ve Trakya 1. BKBT takip etmiştir.

Grafik 9: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Şantiye Verileri.

01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Şantiye Şefliği Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran Çorlu Temsilcilik'te olmakla beraber sırası ile Tekirdağ Temsilcilik ve İstanbul Büyükkent Şubesi takip etmiştir.

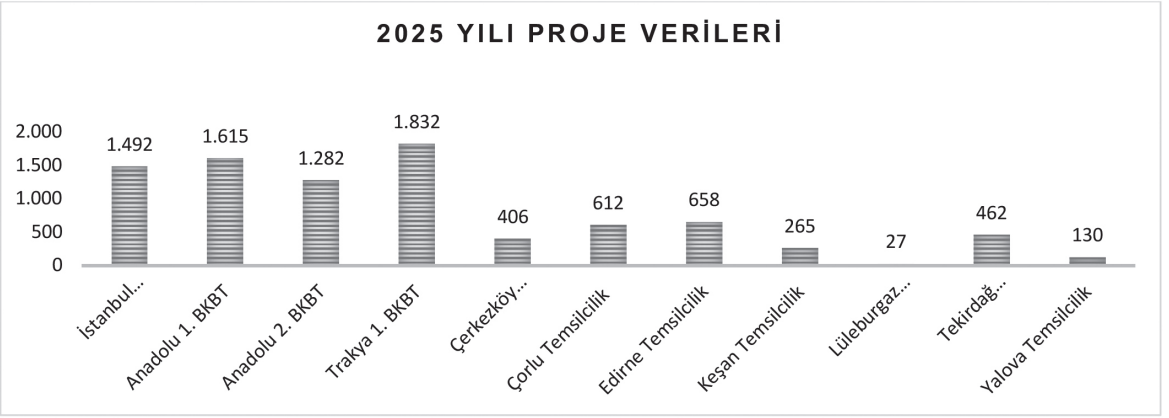

Grafik 10: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Toplam Mesleki Denetim Verileri.

01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Toplam Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran Trakya 1. BKBT olmak üzere sırası ile Anadolu 1. BKBT ve İstanbul Büyükkent Şube takip etmiştir.

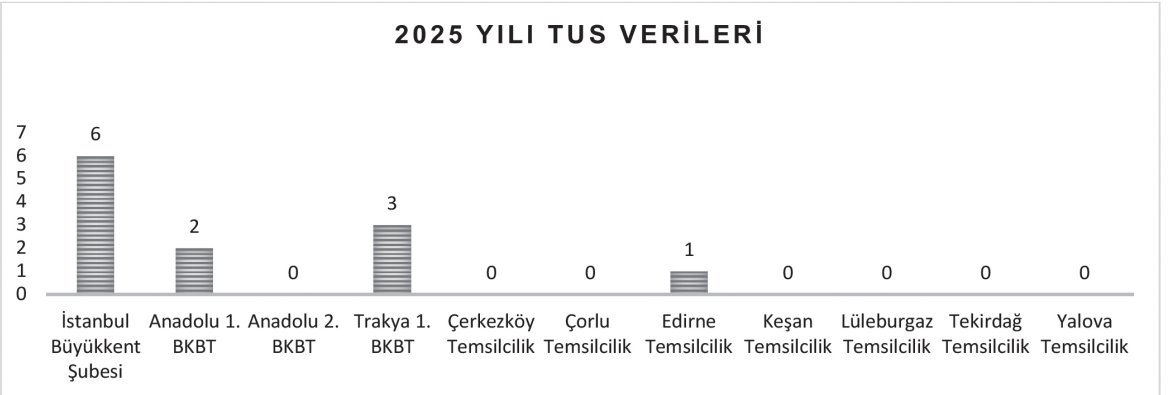
	Proje	TUS	Şantiye	Verilen Belge
İstanbul Büyükkent Şubesi	1.492	6	267	1.765
Anadolu 1. BKBT	1.615	2	123	1.740
Anadolu 2. BKBT	1.282	0	158	1.440
Trakya 1. BKBT	1.832	3	212	2.047
Çerkezköy Temsilcilik	406	0	180	586
Çorlu Temsilcilik	612	0	323	935
Edirne Temsilcilik	658	1	216	875
Keşan Temsilcilik	265	0	5	270
Lüleburgaz Temsilcilik	27	0	0	27
Tekirdağ Temsilcilik	462	0	237	699
Yalova Temsilcilik	130	0	1	131
TOPLAM	**8.781**	**12**	**1.722**	**10.515**

Tablo 5: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi MD Verileri.

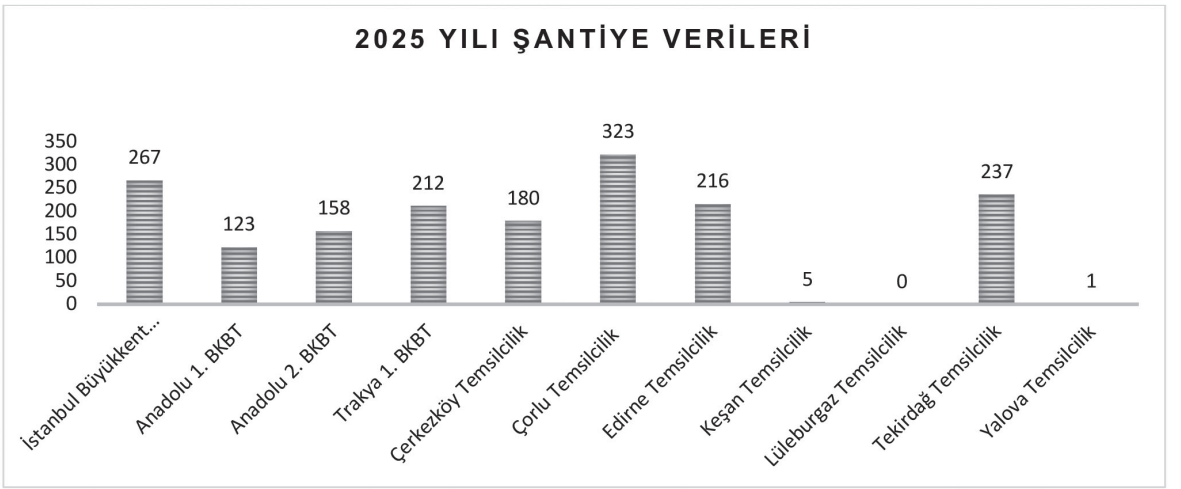
Grafik 11: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Proje Verileri.

01.01.2025-31.12.2025 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Proje Müellifliği Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinde yapılaşma yoğunlukla İstanbul'da görülmüştür. En yüksek oran Trakya BKBT olmak üzere sırası ile Anadolu 1. BKBT ve İstanbul Büyükkent Şubesi takip etmiştir.

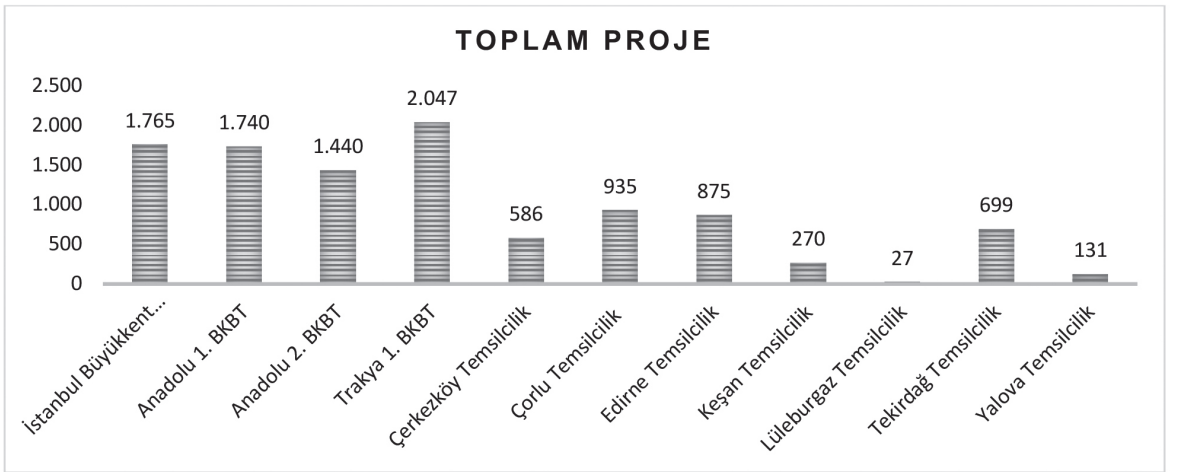
Grafik 12: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi TUS Verileri.

01.01.2025 - 31.12.2025 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Fenni Mesuliyet / TUS Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran İstanbul Büyükkent Şubesi olmak üzere sırası ile Trakya 1. BKBT ve Anadolu 1. BKBT takip etmiştir.

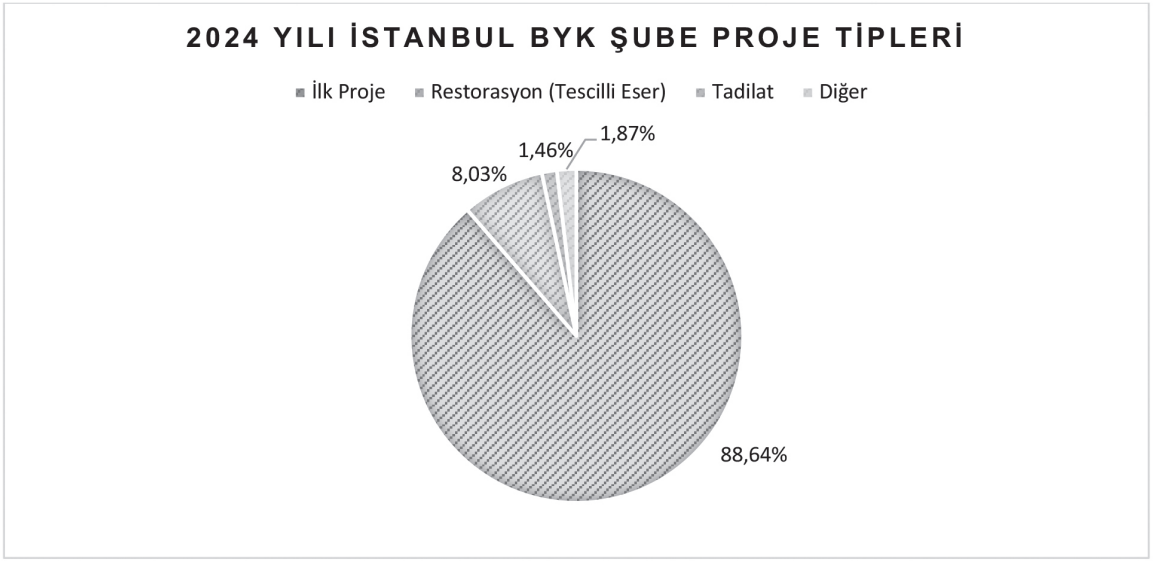
Grafik 13: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Şantiye Verileri.

01.01.2025-31.12.2025 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Proje Müellifliği Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran Çorlu Temsilcilik olmak üzere sırası ile İstanbul Büyükkent Şubesi ve Tekirdağ Temsilcilik takip etmiştir.

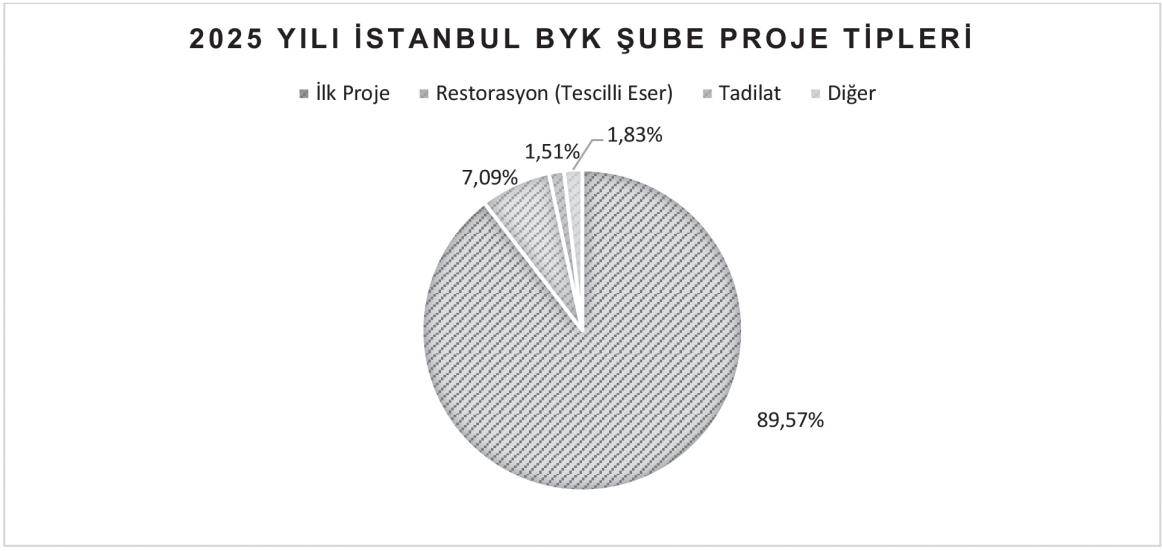
Grafik 14: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Toplam Mesleki Denetim Verileri.

01.01.2025 - 31.12.2025 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi ve bağlı birimlerinin gerçekleştirmiş olduğu Proje Müellifliği Mesleki Denetim işlemlerinin sayısal çizelgesi ve yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran Trakya 1. BKBT olmak üzere sırası ile İstanbul Büyükkent Şubesi ve Anadolu 1. BKBT takip etmiştir.

Grafik 15: 01.01.2024 – 31.12.2024 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Mesleki Denetim Proje Tipleri.

01.01.2024 – 31.12.2024 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin gerçekleştirmiş olduğu Proje Müellifliği Mesleki Denetim işlemlerinin proje tiplerine göre yüzdelik grafiği yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran %88,64 ile İlk Proje olarak gerçekleşmiş, sırası ile 8,03 ile Restorasyon (Tescilli Eser), 1,87 ile Diğer Projeler takip etmiştir.

Grafik 16: 01.01.2025 – 31.12.2025 Tarihleri Arası İstanbul Büyükkent Şubesi Mesleki Denetim Proje Tipleri.

01.01.2025 – 31.12.2025 tarihleri arası TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin gerçekleştirmiş olduğu Proje Müellifliği Mesleki Denetim işlemlerinin proje tiplerine göre yüzdelik grafiği yukarıda gösterilmiştir. En yüksek oran 89,57 ile İlk Proje olarak gerçekleşmiş, sırası ile 7,09 ile Restorasyon (Tescilli Eser), 1,83 ile Diğer Projeler takip etmiştir.

	2023 Proje	2024 Proje	2025 Proje	2024-2025 Değişim	2024-2025 Değişim
Adalar	2	13	7	11	-6
Arnavutköy	204	165	112	-39	-53
Ataşehir	186	164	202	-22	38
Avcılar	258	231	485	-27	254
Bağcılar	96	95	89	-1	-6
Bahçelievler	191	302	331	111	29
Bakırköy	144	122	100	-22	-22
Başakşehir	140	105	121	-35	16
Bayrampaşa	50	67	82	17	15
Beşiktaş	107	127	114	20	-13
Beykoz	33	76	96	43	20
Beylikdüzü	301	181	192	-120	11
Beyoğlu	21	76	27	55	-49
Büyükçekmece	266	291	235	25	-56
Çatalca	31	34	25	3	-9
Çekmeköy	106	202	110	96	-92
Esenler	69	67	49	-2	-18
Esenyurt	228	112	68	-116	-44
Eyüpsultan	34	67	95	33	28
Fatih	78	121	85	43	-36
Gaziosmanpaşa	20	15	33	-5	18
Güngören	6	75	30	69	-45
Kadıköy	526	516	886	-10	370
Kâğıthane	20	83	34	63	-49
Kartal	412	370	554	-42	184
Küçükçekmece	142	300	144	158	-156
Maltepe	266	210	322	-56	112
Pendik	83	123	83	40	-40
Sancaktepe	76	161	107	85	-54
Sarıyer	69	75	62	6	-13
Silivri	189	225	160	36	-65
Sultanbeyli	60	99	64	39	-35
Sultangazi	69	8	116	-61	108
Şile	263	419	265	156	-154
Şişli	95	70	68	-25	-2
Tuzla	136	127	139	-9	12
Ümraniye	95	220	154	125	-66
Üsküdar	154	251	171	97	-80
Zeytinburnu	90	162	90	72	-72
Edirne	342	527	902	185	375
Tekirdağ	1619	1790	1521	171	-269
Kırklareli	1	101	118	100	17
Yalova	87	144	122	57	-22
Diğer	0	13	11	13	-2
TOPLAM	**7365**	**8702**	**8781**	**1337**	**79**

Tablo 6: 1 Ocak – 31 Aralık Tarihleri Arası İstanbul İlçeleri ve Hinterland İllerine Göre Proje Verileri.

20

Mali Rapor

tmmob
mimarlar odası
istanbul büyükkent şubesi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, 3 Büyükkent Bölge Temsilciliği 7 Temsilcilik ve iki çalışma ofisi (Silivri ve Kırklareli) olarak çalışmalarını 48. Dönemde de sürdürmüştür. Şubemizin 31.12.2025 tarihi itibarı ile 15.116 kadın 16.360 erkek olmak üzere toplam üye sayısı 31.476 tir. Örgüt içerisinde, hem üye sayısı olarak hem de bütçe olarak en büyük şubedir.

48. Dönem Yönetim Kurulu olarak bu farkındalıkla çalışmalarımızı yürüttük. Saymanlar toplantılarına aktif bir şekilde katılarak sorunlara ilişkin tespit ve çözüm önerilerimizi sunduk. EYT ve oluşan kıdem tazminatları örgüt genelinde ve bizde de bütçe açısından sıkıntılara yol açtı. Ancak şubemizde çalışan arkadaşlarımızla karşılıklı anlayışla bu zorluğu giderdik. Bu durumdan hareketle personel tazminat fonu ve olağanüstü durum fonunun oluşturulmasının önemini tüm örgütle paylaştık.

Gelirler

Şubemizin en önemli gelir kalemleri sırasıyla üye kayıt ve üyelik ödentisi, Serbest Mimarlık Hizmet Belgesi, mesleki denetim, kira, bilgisayar kursları ve SMGM gelirleridir. İstanbul Büyükkent Şubesinin son dönemlerdeki en önemli gelir kaynağı üye ödentileridir. Üyelerin bağlı oldukları örgüte sahip çıkmasının önemli bir göstergesi olan aidat ödemelerindeki ödeme oranı maalesef azalmaktadır. Örgütlenme alanında yapılacak çalışmalarla üye aidiyetini artırmak kaçınılmazdır. Önceki dönemlerde yaşanan mali ve idari baskılar 48. Dönemde de devam etmiştir. Mimarlar Odası'nın kamu ve toplum yararı anlayışıyla yaptığı kent ve mimarlık mücadeleleri nedeniyle merkezi ve yerel idareler Mimarlar Odası'nın ve TMMOB'nin yasa ve yönetmeliklerinden doğan yetkilerini antidemokratik biçimde ihlal etmişlerdir. Ancak bu dönem Şubemiz ve birimlerinin ısrarlı çalışmaları sayesinde az da olsa yerel idarelerle örnek olabilecek düzeyde teknik işbirliği protokolleri gerçekleştirilebilmiştir. Etkinliklerde sponsor desteği sağlanması öncelenmiştir.

Giderler

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin en büyük gider kalemi tüm örgütte olduğu gibi personel ücretleridir. Şubemizin etkinlik alanları göz önünde bulundurulduğunda sınırlı ve dönemsel olarak deneyimli üyelerimizin ve birim kurullarımızın katkılarıyla şube çalışmaları yürütülmüştür.

Bankalar ile çalışma koşulları gözden geçirilerek uygun koşullar sunmayan bankalar ile yollarımızı ayırmak suretiyle bankacılık işlem ve pos maliyetleri düşürülmüştür. Bu çalışma MYK ile paylaşılarak örgüt genelinde uygulamalara geçilmiş ciddi oranda tasarruf sağlanmıştır.

Ancak süreklilik arz eden eğitim, etkinlik, film festivali, ajanda fotoğraf yarışması gibi faaliyetler; şartlar zorlanarak da olsa arttırılarak sürdürülmüştür. Yayın çalışmaları da benzer şekilde devam ettirilmiş, Şube yayınımız Mimar.İst'in tekrar indekslere alınması konusunda çalışmalar öncelikli olarak yapılmış ve indekslerde hızlı bir gelişme sağlanmıştır. Odamız hesapları mevzuatlar ve merkez yönetim kurulu genelgeleri doğrultusunda tutulmuş "Oda Denetleme Kurulu" tarafından periyodik aralıklarla denetlenmiştir.

Gelir gider dengesi öncelenerek Oda faaliyetleri ve etkinlikleri toplum için mimarlık ilkesi doğrultusunda kesintisiz sürdürülmüştür. Bunların devamı yönünde üyelerimize gönüllülük esasına göre oluşturulan komite ve komisyonlara destek vermesi her zamankinden çok daha çok önem arz etmektedir.

Geçmiş dönemlerde yaşatılan Oda üye dayanışmasını mesleki ve toplumsal tüm çalışma alanlarında hayat bulması için hepimize kaçınılmaz önemli görevler düşmektedir.

Bu vesile ile yeni dönemin mesleğimize ve ülkemize hayırlı olması dileğiyle yeni seçilecek tüm kurullara ve örgütümüze başarılar dilerim.

2024 Yılı Gelirler Tahmini Bütçesi ve Gelirler Gerçekleşmesi

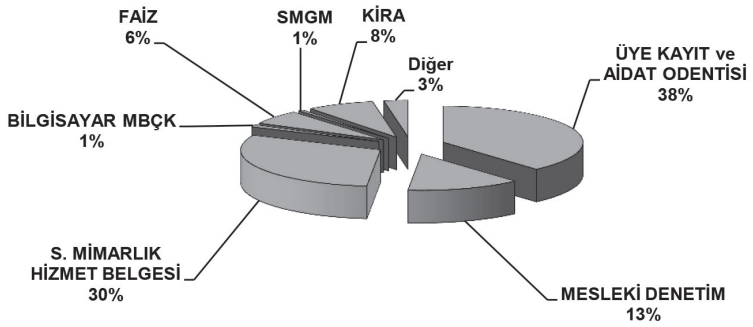
GELİR	2024 TAHMİNİ	2024 GERÇEKLEŞEN	ORAN
ÜYE KAYIT ÖDENTİSİ	**660.000,00**	**335.500,00**	**0,51%**
ÜYE ÖDENTİLERİ	**19.730.875,00**	**21.250.307,76**	**1,08%**
YILLIK ÖDENTİLER	14.835.000,00	13.012.086,50	0,88%
BİR ÖNCEKİ YIL ÖDENTİLERİ	1.948.375,00	3.619.263,50	1,86%
GEÇMİŞ YILLAR ÖDENTİLERİ	2.947.500,00	4.618.957,76	1,57%
MESLEKİ DENETİM	**6.975.000,00**	**9.349.400,00**	**1,34%**
PROJE MESLEKİ DENETİMİ	6.138.000,00	8.580.400,00	1,40%
TUS DENETİMİ	23.000,00	21.500,00	0,93%
ŞANTİYE ŞEFLİĞİ SD BELGESİ	799.000,00	743.500,00	0,93%
İŞ BİTİRİM BELGELERİ	0,00	0,00	0,00%
YENİLEME BELGELERİ	8.000,00	4.000,00	0,50%
İMAR PLANI	7.000,00	0,00	0,00%
BİLİRKİŞİLİK	**110.000,00**	**250.000,00**	**2,27%**
S. MİMARLIK HİZMET BELGESİ	**15.995.000,00**	**15.320.000,00**	**0,96%**
S.M.H.B. İLK BAŞVURU	3.635.000,00	2.985.000,00	0,82%
S.M.H.B. YENİLEME	12.360.000,00	12.335.000,00	1,00%
BELGE SATIŞLARI	**1.236.300,00**	**1.209.860,00**	**0,98%**
KONF+SEMP+TOPLANTILAR	**0,00**	**0,00**	**0,00%**
MAHKEME VE İCRA	**0,00**	**14.150,68**	**0,00%**
YAYIN SATIŞ	**1.000,00**	**0,00**	**0,00%**
KİRA	**4.150.000,00**	**5.076.201,79**	**1,22%**
BAĞIŞ	**107.000,00**	**105.929,43**	**0,99%**
FAİZ	**3.320.000,00**	**1.673.905,26**	**0,50%**
SMGM	**301.000,00**	**595.500,00**	**1,98%**
BİLGİSAYAR MBÇK	**500.000,00**	**857.950,00**	**1,72%**

GELİRLER TOPLAMI	**53.086.175,00**	**56.038.704,92**	**1,06%**

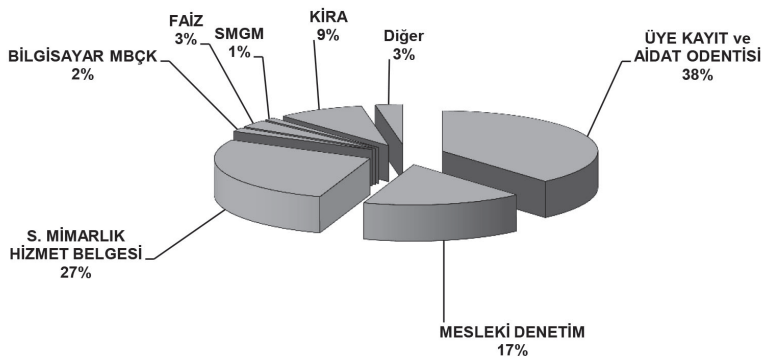
2024 Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşen Gelir Dağılımı

GELİR	2024 TAHMİNİ	2024 GERÇEKLEŞEN
ÜYE KAYIT ve AİDAT ODENTİSİ	20.390.875,00	21.585.807,76
MESLEKİ DENETİM	6.975.000,00	9.349.400,00
S. MİMARLIK HİZMET BELGESİ	15.995.000,00	15.320.000,00
BİLGİSAYAR MBÇK	500.000,00	857.950,00
FAİZ	3.320.000,00	1.673.905,26
SMGM	301.000,00	595.500,00
KİRA	4.150.000,00	5.076.201,79
Diğer	1.454.300,00	1.579.940,11
Toplam	53.086.175,00	56.038.704,92

2024 Bütçesi Tahmini Gelirler Dağılımı

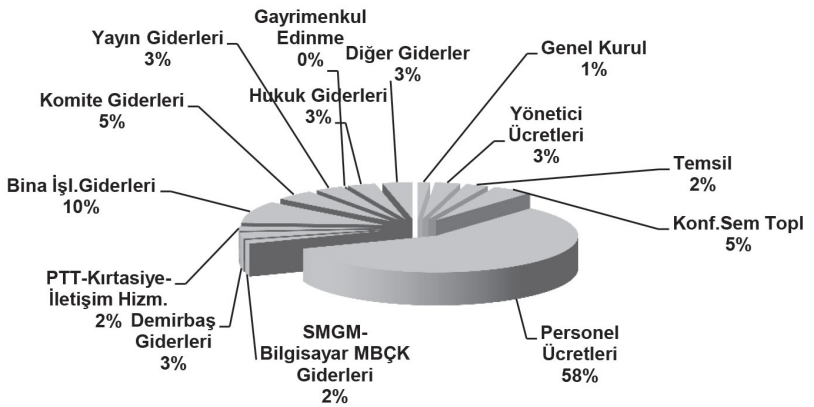
2024 Bütçesi Gerçekleşen Gelirler Oransal Dağılımı

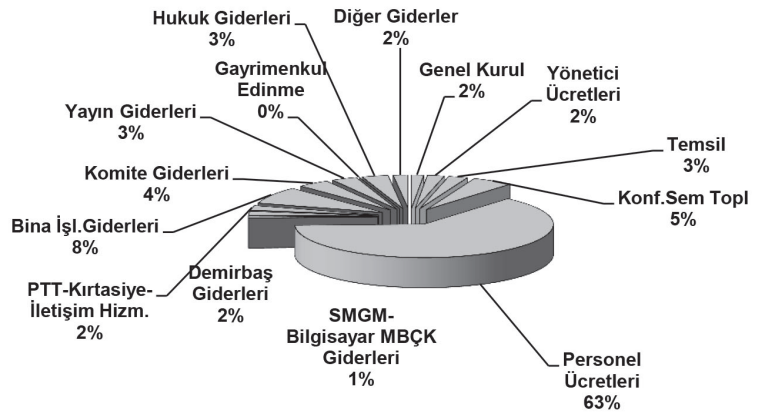
2024 Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşen Giderler Dağılımı

GİDER	2024 TAHMİNİ	2024 GERÇEKLEŞEN
Genel Kurul	610.000,00	719.428,47
Yönetici Ücretleri	1.273.000,00	1.014.023,97
Temsil	1.136.000,00	1.140.387,21
Konf.Sem Topl	2.076.000,00	2.477.744,63
Personel Ücretleri	25.360.000,00	30.186.371,41
SMGM-Bilgisayar MBÇK Giderleri	725.000,00	433.059,00
Demirbaş Giderleri	1.256.000,00	925.708,69
PTT-Kırtasiye-İletişim Hizm.	892.000,00	1.063.669,64
Bina İşl.Giderleri	4.277.000,00	3.955.168,88
Komite Giderleri	2.016.000,00	1.895.037,70
Yayın Giderleri	1.419.100,00	1.506.847,47
Gayrimenkul Edinme	0,00	0,00
Hukuk Giderleri	1.400.000,00	1.558.370,32
Diğer Giderler	1.502.340,80	882.608,32
Toplam Giderler	43.942.440,80	47.758.425,71

2024 Bütçesi Tahmini Giderler Dağılımı

2024 Bütçesi Gerçekleşen Giderler Dağılımı

2024 Yılı Şube Merkezi ve Örgüt Birimleri Gelirler Gerçekleşmesi

GELİR	İSTANBUL	BAKIRKÖY	KADIKÖY	KARTAL	EDİRNE	KEŞAN	KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ	TEKİRDAĞ	ÇERKEZKÖY	ÇORLU	YALOVA	TOPLAM
KAYIT ÖDENTİSİ	335.500,00												335.500,00
ÜYE ÖDENTİLERİ	16.050.909,32	1.313.653,24	1.395.523,60	973.970,00	291.042,60	58.500,00		114.116,00	274.021,00	199.590,00	291.682,00	287.300,00	21.250.307,76
MESLEKİ DENETİM	1.501.000,00	2.090.800,00	1.636.050,00	1.276.200,00	335.100,00	298.300,00		50.000,00	919.300,00	351.500,00	758.700,00	132.450,00	9.349.400,00
BİLİRKİŞİLİK	250.000,00												250.000,00
SERBEST MİMARLIK HİZMETLERİ BELGESİ	10.415.000,00	1.720.000,00	1.755.000,00	1.430.000,00									15.320.000,00
BELGE SATIŞLARI	1.005.760,00	69.100,00	96.300,00	38.700,00									1.209.860,00
MAHKEME VE İCRA	14.150,68												14.150,68
KİRA	5.041.208,00	16.400,00			18.593,79								5.076.201,79
BAĞIŞ	105.429,43			500,00									105.929,43
FAİZ	477.598,88	351.533,72	156.669,01	65.419,05	50.110,58	26.253,14		46.666,16	219.425,38		145.774,23	134.455,11	1.673.905,26
SMGM	595.500,00												595.500,00
BİLGİSAYAR MBÇK	857.950,00												857.950,00
TOPLAM	**36.650.006,31**	**5.561.486,96**	**5.039.542,61**	**3.784.789,05**	**694.846,97**	**383.053,14**	**0,00**	**210.782,16**	**1.412.746,38**	**551.090,00**	**1.196.156,23**	**554.205,11**	**56.038.704,92**

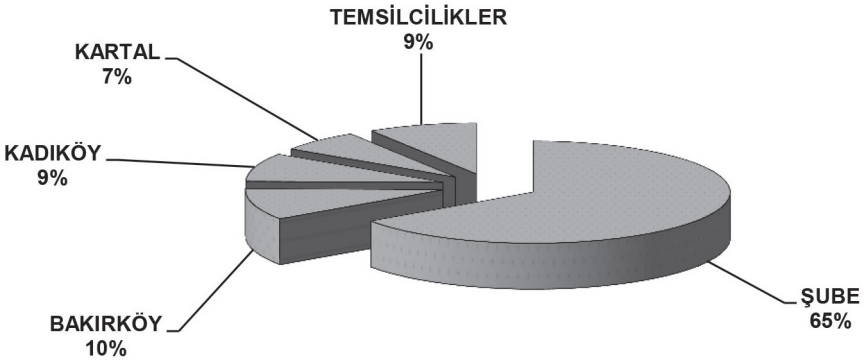
2024 Yılı Şube Merkezi ve Örgüt Birimleri Giderler Gerçekleşmesi

GİDER	İSTANBUL	BAKIRKÖY	KADIKÖY	KARTAL	EDİRNE	KEŞAN	KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ	TEKİRDAĞ	ÇERKEZKÖY	ÇORLU	YALOVA	TOPLAM
GENEL KURUL	695.051,64				5.400,25					3.125,00	15.851,58		**719.428,47**
YÖNETİCİLERE ÖDEMELER		979.483,87											**979.483,87**
YÖNETİCİ TAZMİNATLARI													**0,00**
YÖNETİCİ YOLLUKLARI		8.421,61	14.058,70		7.146,95	4.912,84							**34.540,10**
TEMSİL	426.962,14	201.660,19	176.322,87	113.619,14	36.535,78	19.216,61		13.602,35	28.985,81	25.991,92	89.082,41	8.407,99	**1.140.387,21**
KONFERANS SEMPOZYUM TOPLANTI	1.766.752,13	201.743,54	55.128,57	69.014,05	104.522,99			2.041,00	66.888,35		210.403,75	1.250,25	**2.477.744,63**
ORGANLAR	47.428,32												**47.428,32**
KURUL - KOMİTE - KOMİSYONLAR	1.838.793,61		8.815,77										**1.847.609,38**
PERSONELE ÖDEMELER	15.750.432,55	1.851.172,26	2.237.322,67	2.185.358,86	571.827,33	555.210,66			839.829,69	572.383,93	1.088.776,61	572.996,15	**26.225.310,71**
OLAĞANDIŞI GİDERLER	268,20												**268,20**
PERSONEL TAZMİNATLARI	3.007.281,59	480.812,32	472.966,79										**3.961.060,70**
SMGM	83.516,00												**83.516,00**
BİLGİSAYAR KURS GİDERLERİ	349.543,00												**349.543,00**
HİZMET ALIMLARI	318.511,35	37.853,59	6.332,25	8.226,00	8.315,75	3.300,55			3.883,25	5.276,50	4.594,00	3.364,00	**399.657,24**
PERSONEL YOLLUKLARI	5.700,00		200,00	661,27							558,90		**7.120,17**
DEMİRBAŞ BAKIM-ONARIM	164.127,11	42.331,00	51.554,80			1.200,00		5.040,00					**264.252,91**
İLETİŞİM HİZMETLERİ	395.913,93	32.987,81	101.661,16	76.893,10	9.834,73	6.743,89		8.715,55	8.053,07	3.268,00	19.426,33	3.363,08	**666.860,65**
KİRTASİYE	226.403,35	54.900,41	38.506,20	31.554,30	2.504,51	3.615,00		4.815,55	2.320,00	14.960,00	16.377,59	852,08	**396.808,99**
YAYIN SATINALMA	26.600,00		3.301,00		3.456,00								**33.357,00**
BASILI KAĞIT	1.600,00	1.500,00										24.000,00	**27.100,00**
VERGİ-DAMGA VERGİSİ-HARÇLAR	93.305,28	33.863,74	61.426,71	20.514,52	16.160,62	6.423,07		5.442,63	13.608,99	5.415,78	21.606,26	24.634,95	**302.402,55**
BİNA İŞLETME	2.641.507,53	134.376,46	253.854,80	241.876,66	31.407,37	18.774,21		44.484,05	63.847,84	204.447,89	161.566,57	159.025,50	**3.955.168,88**
HUKUKİ GİDERLER	1.558.370,32												**1.558.370,32**
YAYIN GİDERLERİ	1.067.190,48	96.000,00	144.000,00	72.000,00	47.999,99				19.200,00				**1.446.390,47**
ODA İŞTİRAKLERİ	173.160,16												**173.160,16**
DEMİRBAŞ ALIMLARI	384.370,74	65.952,00	88.344,00	113.637,04	272,00						8.880,00		**661.455,78**
GAYRİMENKUL EDİNME													**0,00**
TOPLAM	**31.022.789,43**	**4.223.058,80**	**3.713.796,29**	**2.933.354,94**	**845.384,27**	**619.396,83**		**84.141,13**	**1.046.617,00**	**834.869,02**	**1.637.124,00**	**797.894,00**	**47.758.425,71**

2024 Bütçesi Gerçekleşen Gelir ve Giderlerin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

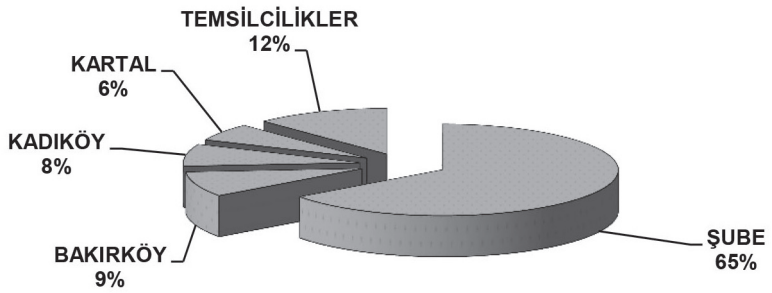
BİRİM	2024 GELİR
ŞUBE	36.650.006,31
BAKIRKÖY	5.561.486,96
KADIKÖY	5.039.542,61
KARTAL	3.784.789,05
TEMSİLCİLİKLER	5.002.879,99
TOPLAM	**56.038.704,92**

2024 Gelirlerinin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

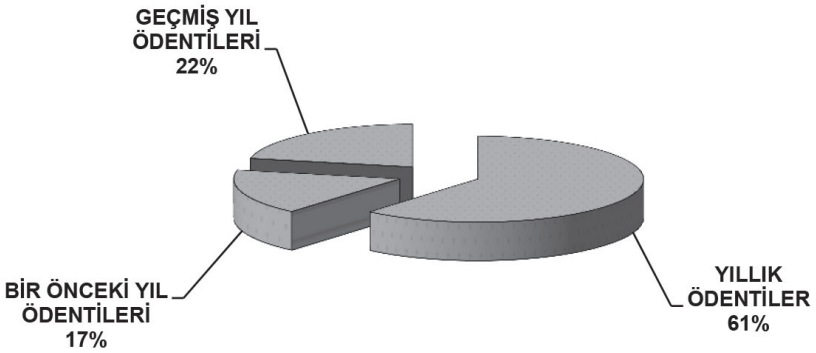
BİRİM	2024 GİDER
ŞUBE	31.022.789,43
BAKIRKÖY	4.223.058,80
KADIKÖY	3.713.796,29
KARTAL	2.933.354,94
TEMSİLCİLİKLER	5.865.426,25
TOPLAM	47.758.425,71

2024 Giderlerinin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

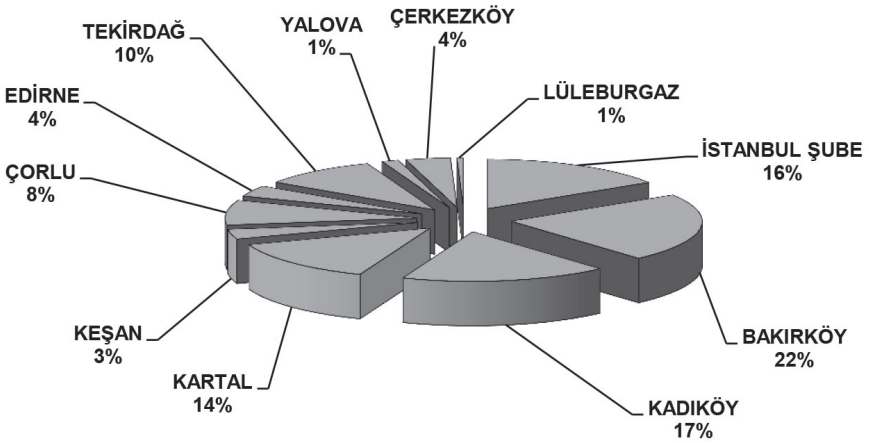
2024 Yılı Üye Aidat Gelirleri

YILLIK ÖDENTİLER	13.012.086,50
BİR ÖNCEKİ YIL ÖDENTİLERİ	3.619.263,50
GEÇMİŞ YIL ÖDENTİLERİ	4.618.957,76
TOPLAM ÜYE ÖDENTİLERİ	21.250.307,76

2024 Yılı Mesleki Denetim Gelirlerinin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

İSTANBUL ŞUBE	1.501.000,00
BAKIRKÖY	2.090.800,00
KADIKÖY	1.636.050,00
KARTAL	1.276.200,00
KEŞAN	298.300,00
ÇORLU	758.700,00
EDİRNE	335.100,00
TEKİRDAĞ	919.300,00
YALOVA	132.450,00
ÇERKEZKÖY	351.500,00
LÜLEBURGAZ	50.000,00

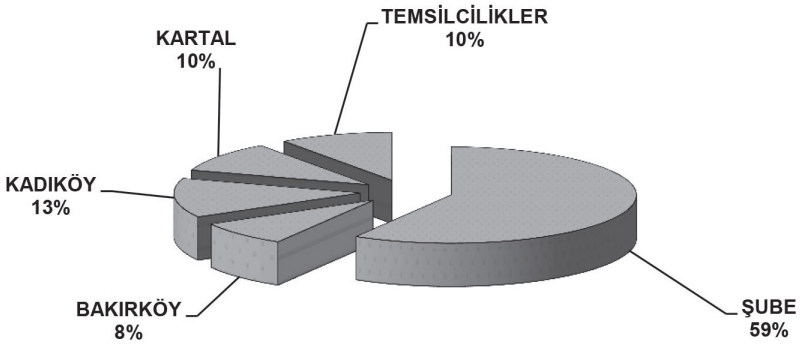

2024 Yılı PTT - Kırtasiye Giderleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	622.317,28
BAKIRKÖY	87.888,22
KADIKÖY	140.167,36
KARTAL	108.447,40
TEMSİLCİLİKLER	104.849,38
TOPLAM	**1.063.669,64**

ŞUBE	2.641.507,53
BAKIRKÖY	134.376,46
KADIKÖY	253.854,80
KARTAL	241.876,66
TEMSİLCİLİKLER	683.553,43
TOPLAM	**3.955.168,88**

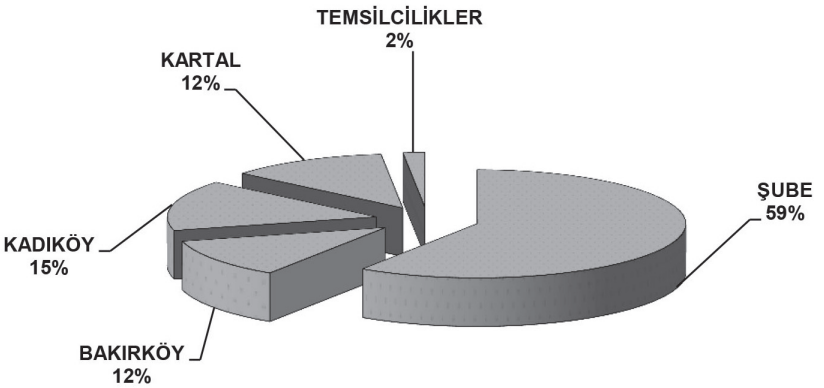
2024 PTT-Kırtasiye Giderleri

2024 Yılı Demirbaş Giderleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	548.497,85
BAKIRKÖY	108.283,00
KADIKÖY	139.898,80
KARTAL	113.637,04
TEMSİLCİLİKLER	15.392,00
TOPLAM	**925.708,69**

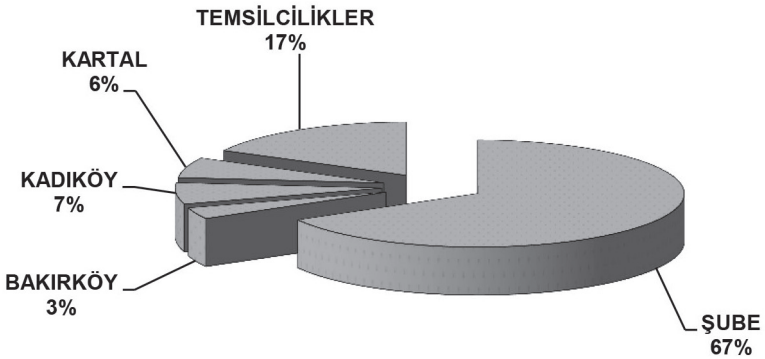
2024 Yılı Demirbaş Giderleri

2024 Yılı Bina İşletme Giderleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	2.641.507,53
BAKIRKÖY	134.376,46
KADIKÖY	253.854,80
KARTAL	241.876,66
TEMSİLCİLİKLER	683.553,43
TOPLAM	**3.955.168,88**

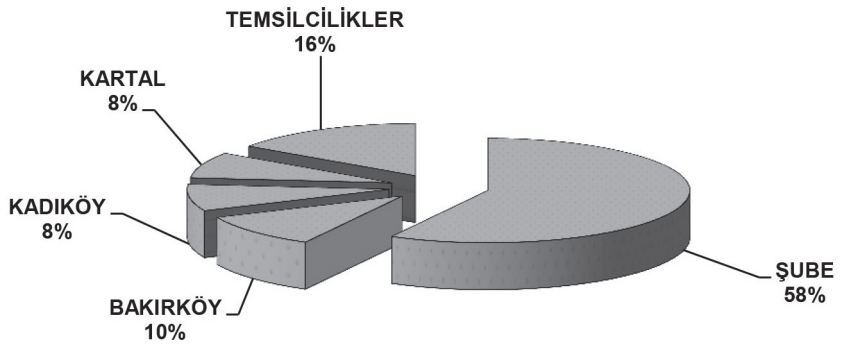
2024 Yılı Bina İşletme Giderleri

2024 Yılı Personel Ücretleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	15.750.432,55
BAKIRKÖY	2.830.656,13
KADIKÖY	2.237.322,67
KARTAL	2.185.358,86
TEMSİLCİLİKLER	4.201.024,37
TOPLAM	**27.204.794,58**

2024 Yılı Personel Ücretleri

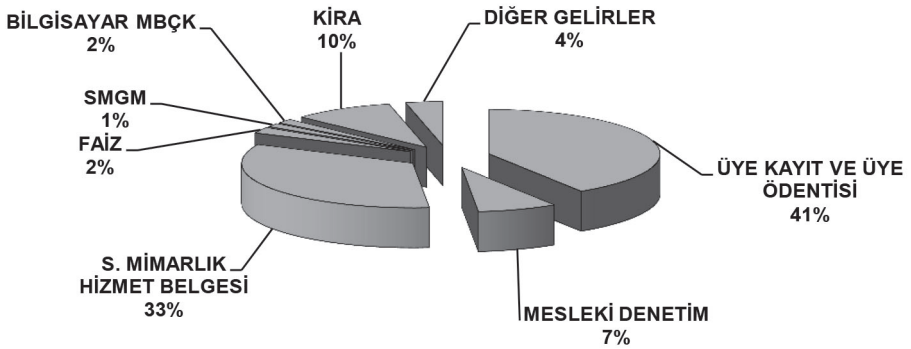
2025 Yılı Gelirler Tahmini Bütçesi ve Gelirler Gerçekleşmesi

GELİRLER	2025 TAHMİNİ	2025 GERÇEKLEŞEN	ORAN
ÜYE KAYIT ÖDENTİSİ	**394.500,00**	**426.750,00**	**108%**
ÜYE ÖDENTİLERİ	**26.237.000,00**	**33.975.947,34**	**130%**
YILLIK ÖDENTİLER	15.799.000,00	19.718.500,00	**125%**
BİR ÖNCEKİ YIL ÖDENTİLERİ	4.603.000,00	6.276.759,00	**136%**
GEÇMİŞ YILLAR ÖDENTİLERİ	5.835.000,00	7.980.688,34	**137%**
MESLEKİ DENETİM	**4.869.502,00**	**2.195.000,00**	**45%**
PROJE MESLEKİ DENETİMİ	4.648.000,00	1.921.000,00	**41%**
TUS DENETİMİ	12.000,00	7.000,00	**58%**
ŞANTİYE ŞEFLİĞİ S.D. BELGESİ	207.000,00	267.000,00	**129%**
YENİLEME BELGELERİ	2.501,00		**0%**
İMAR PLANI	1,00		**0%**
BİLİRKİŞİLİK	**500.000,00**	**190.323,24**	**38%**
S. MİMARLIK HİZMET BELGESİ	**21.758.000,00**	**26.625.000,00**	**122%**
S.M.H.B. İLK BAŞVURU	4.248.000,00	6.600.000,00	**155%**
S.M.H.B. YENİLEME	17.510.000,00	20.025.000,00	**114%**
BELGE SATIŞLARI	**1.733.000,00**	**2.275.710,00**	**131%**
MAHKEME VE İCRA			
YAYIN SATIŞ	**1,00**		
KİRA	**6.200.000,00**	**7.080.738,00**	**114%**
BAĞIŞ	**57.601,00**	**154.808,62**	**269%**
DİĞER BAĞIŞ	57.601,00	154.808,62	**269%**
FAİZ	**1.399.841,61**	**3.744.763,37**	**268%**
SMGM	**838.501,00**	**3.530.450,00**	**421%**
VERİLEN EĞİTİMLER	838.500,00	3.530.450,00	**421%**
DİĞER	1,00		
BİLGİSAYAR MBÇK	**1.019.601,00**	**1.001.300,00**	**98%**
DİĞER	**3,00**	**0,00**	
DEMİRBAŞ-GAYRİMENKUL S.	**1,00**	**0,00**	
ÇEŞİTLİ	12,87		
GELİRLER TOPLAMI	**65.007.564,48**	**81.200.790,57**	**125%**

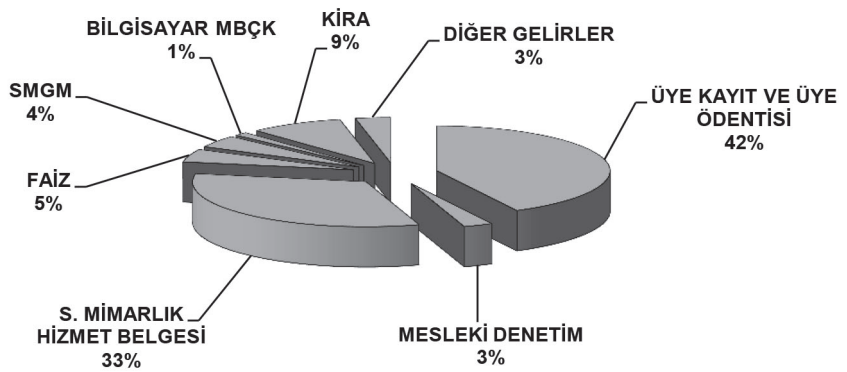
2025 Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşen Gelirler Dağılımı

GELİR	2025 TAHMİNİ	2025 GERÇEKLEŞEN
ÜYE KAYIT VE ÜYE ÖDENTİSİ	26.631.500,00	34.402.697,34
MESLEKİ DENETİM	4.869.502,00	2.195.000,00
S. MİMARLIK HİZMET BELGESİ	21.758.000,00	26.625.000,00
FAİZ	1.399.841,61	3.744.763,37
SMGM	838.501,00	3.530.450,00
BİLGİSAYAR MBÇK	1.019.601,00	1.001.300,00
KİRA	6.200.000,00	7.080.738,00
DİĞER GELİRLER	2.290.618,87	2.620.841,86
TOPLAM	65.007.564,48	81.200.790,57

2025 Bütçesi Tahmini Gelirler Dağılımı

2025 Bütçesi Gerçekleşen Gelirler Dağılımı

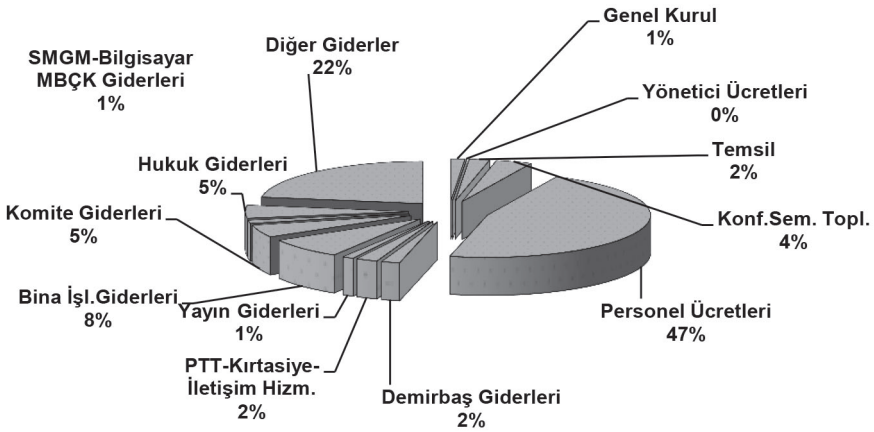
2025 Yılı Giderler Tahmini Bütçesi ve Giderler Gerçekleşmesi

GİDER	2025 TAHMİNİ	2025 GERÇEKLEŞEN	ORAN
ODA GENEL KURULU	848.820,52	19.320,00	2,00%
YÖNETİCİ ÖDEMELERİ	0,00		0,00%
YÖNETİCİ YOLLUKLARI	42.223,70		0,00%
TEMSİL-MUTFAK+DİĞER	1.248.703,82	602.803,79	48,27%
KONF+SEMP+TOPLANTILAR	2.198.737,03	2.234.039,17	101,61%
KURULLAR	1.755.000,00	2.074.135,31	118,18%
KOMİTELER	1.161.000,00	1.628.814,57	140,29%
PERSONELE ÖDEMELER	28.848.386,77	32.424.221,46	112,40%
PERSONEL TAZMİNATLAR	10.600.000,00	790.474,58	7,46%
OLAĞAN DIŞI GİDERLER	750,00	76,01	10,13%
MİM AR (AR GE)	717.429,23	0,00	0,00%
SMGM	167.001,00	1.005.313,21	601,98%
BİLGİSAYAR MBÇK	560.721,00	458.397,75	81,75%
HİZMET ALIMLARI	1.545.512,56	195.694,95	12,66%
PERSONEL YOLLUK	10.557,16	3.900,00	36,94%
DEMİRBAŞ BAKIM-ONARIM	383.117,97	106.942,79	27,91%
PTT	804.734,01	348.683,35	43,33%
KIRTASİYE	515.377,50	217.744,88	42,25%
YAYIN SATINALMA	21.111,85	199.700,00	945,91%
BASILI KÂĞIT	4.036,09	2.000,00	49,55%
DAMGA PULU+HARÇLAR	416.276,00	697.490,47	167,55%
İLAN	0,00	0,00	0,00%
BİNA İŞLETME	4.786.902,25	3.570.317,47	74,59%
HUKUKİ GİDERLER	3.076.000,00	3.118.320,89	101,38%
YAYIN GİDERLERİ	674.958,25	2.583.155,10	382,71%
ODA İŞTİRAKLERİ	474.000,00	751.460,76	158,54%
DEMİRBAŞ ALIMLARI	839.133,87	2.401.915,80	309,00%
GİDERLER GENELTOPLAMI	61.700.490,58	55.434.992,31	89,85%

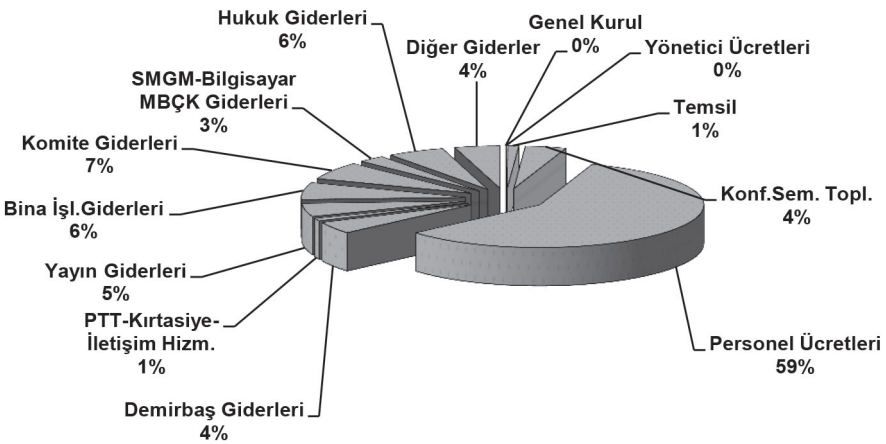
2025 Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşen Giderler Dağılımı

GİDER	2025 TAHMİNİ	2025 GERÇEKLEŞEN
Genel Kurul	848.820,52	19.320,00
Yönetici Ücretleri	0,00	0,00
Temsil	1.248.703,82	602.803,79
Konf.Sem. Topl.	2.198.737,03	2.234.039,17
Personel Ücretleri	28.848.386,77	32.424.221,46
Demirbaş Giderleri	1.121.216,76	2.478.152,07
PTT-Kırtasiye-İletişim Hizm.	1.320.111,51	566.428,23
Yayın Giderleri	696.070,10	2.782.855,10
Bina İşl.Giderleri	4.786.902,25	3.570.317,47
Komite Giderleri	2.916.000,00	3.702.949,88
SMGM-Bilgisayar MBÇK Giderleri	727.722,00	1.463.710,96
Hukuk Giderleri	3.076.000,00	3.118.320,89
Diğer Giderler	13.911.819,82	2.471.873,29
Toplam Giderler	**61.700.490,58**	**55.434.992,31**

2025 Bütçesi Tahmini Giderler Dağılımı

2025 Bütçesi Gerçeklesen Giderler Dağılımı

2025 Yılı Şube Merkezi ve Örgüt Birimleri Gelirler Gerçekleşmesi

	İSTANBUL ŞUBE	BAKIRKÖY	KADIKÖY	KARTAL	LÜLEBURGAZ	ÇORLU	ÇERKEZKÖY	EDİRNE	KEŞAN	TEKİRDAĞ	YALOVA	TOPLAM
ÜYE KAYIT ÖDENTİSİ	426.750,00											426.750,00
ÜYE ÖDENTİLERİ	33.975.947,34	3.030.104,00	3.120.973,40	2.280.901,00	153.228,00	592.934,00	386.828,00	590.764,00	176.604,00	636.483,00	569.992,00	45.514.758,74
MESLEKİ DENETİM	2.195.000,00	3.554.000,00	2.609.400,00	2.576.000,00	54.000,00	1.441.000,00	948.500,00	1.423.000,00	492.600,00	1.113.700,00	236.100,00	16.643.300,00
BİLİRKİŞİLİK	190.323,24	30.000,00										220.323,24
S. MİMARLIK HİZMET BELGESİ	26.625.000,00	4.412.500,00	4.651.000,00	3.575.000,00								39.263.500,00
BELGE SATIŞLARI	2.275.710,00	119.400,00	176.400,00	94.800,00								2.666.310,00
MAHKEME VE İCRA												0,00
HİZMET GELİRLERİ												0,00
YAYIN SATIŞ												0,00
KİRA	7.080.738,00	70.000,00						31.328,46				7.182.066,46
BAĞIŞ	154.808,62		500,00					17.000,00			3.000,00	175.308,62
FAİZ	3.744.763,37	200.359,47	680.402,32	52.778,08	66.219,27	147.082,85	112.243,42	112.917,97	15.280,34	282.878,38	292.121,02	5.707.046,49
SMGM	3.530.450,00											3.530.450,00
BİLGİSAYAR MBÇK	1.001.300,00											1.001.300,00
DEMİRBAŞ-GAYRİMENKUL SATIŞ												0,00
GELİRLER TOPLAMI	81.200.790,57	11.416.363,47	11.238.675,72	8.579.479,08	273.447,27	2.181.016,85	1.447.571,42	2.175.010,43	684.484,34	2.033.061,38	1.101.213,02	122.331.113,55

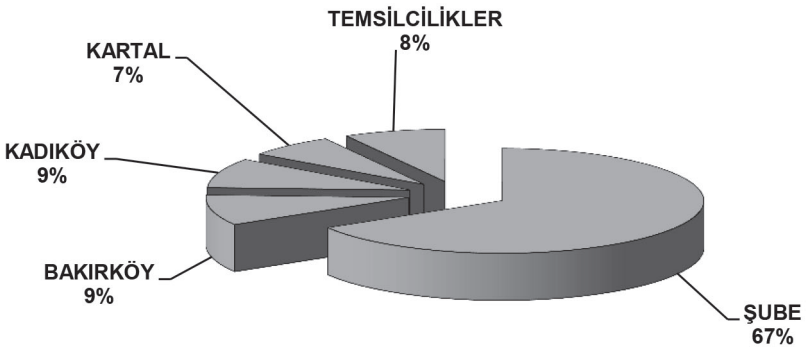
2025 Yılı Şube Merkezi ve Örgüt Birimleri Giderler Gerçekleşmesi

	İSTANBUL ŞUBE	BAKIRKÖY	KADIKÖY	KARTAL	LÜLEBURGAZ	ÇORLU	ÇERKEZKÖY	EDİRNE	KEŞAN	TEKİRDAĞ	YALOVA	TOPLAM
ODA GENEL KURULU	19.320,00	321.304,97	177.549,42	101.411,02	19.622,00	39.797,00	25.349,00	7.104,00	2.664,00			714.121,41
YÖNETİCİLERE ÖDEMELER		1.866.056,72										1.866.056,72
YÖNETİCİ TAZMİNATLARI		931.907,96										931.907,96
YÖNETİCİ YOLLUKLARI				6.593,13				15.920,23				22.513,36
TEMSİL-MUTFAK+DİĞER	602.803,79	317.792,71	261.826,63	212.381,34	21.902,50	66.664,61	127.248,00	88.034,55	16.000,10	26.607,64	39.679,79	1.780.941,66
KONF+SEMP+TOPLANTILAR	2.234.039,17	221.448,76	207.232,72	35.606,89		356.519,44		82.142,11		54.045,44	32.608,65	3.223.643,18
KURULLAR	3.702.949,88											3.702.949,88
KOMİTELER	30.776,52		12.312,35									43.088,87
PERSONELE ÖDEMELER	32.424.221,46	4.272.183,49	4.097.882,21	4.452.945,31		2.217.788,91	1.176.509,83	1.150.100,00	1.134.700,08	1.704.199,92	1.169.500,60	53.800.031,81
PERSONEL TAZMİNATLAR	790.474,58											790.474,58
OLAĞAN DIŞI GİDERLER	76,01											76,01
SMGM GİDERLERİ	1.005.313,21											1.005.313,21
BİLGİSAYAR MBÇK	458.397,75											458.397,75
HİZMET ALIMLARI	195.694,95	79.543,80	13.465,22	7.750,00		7.824,75	10.249,00	10.420,00	5.507,25	10.521,25	4.515,52	345.491,74
PERSONEL YOLLUK	3.900,00		250,00	2.247,00		582,00						6.979,00
DEMİRBAŞ BAKIM-ONARIM	106.942,79	8.100,00	36.126,00	37.800,00		1.922,00			4.800,00	21.000,00		216.690,79
PTT	348.683,35	57.901,39	83.760,33	78.446,12	23.058,18	16.439,09	4.239,18	17.171,79	6.924,01	4.629,49	8.932,95	650.185,88
KIRTASİYE	217.744,88	24.625,74	111.308,21	124.625,02	8.150,00	4.595,50	8.405,00	7.026,40	1.300,00	800,00	2.159,17	510.739,92
YAYIN SATINALMA	199.700,00	185.000,00	5.185,00	13.121,68				6.360,00				409.366,68
BASILI KÂĞIT	2.000,00	73.374,00	7.200,00									82.574,00
DAMGA PULU+HARÇLAR	697.490,47	36.232,75	135.280,03	28.766,05	16.618,75	43.037,43	31.551,93	44.367,34	16.932,35	17.521,35	62.459,40	1.130.257,85
İLAN										6.216,00		6.216,00
BİNA İŞLETME	3.570.317,47	241.835,76	381.362,90	470.081,96	89.949,67	241.691,61	356.608,61	127.014,83	28.526,53	117.033,84	270.145,57	5.894.568,75
HUKUKİ GİDERLER	3.118.320,89											3.118.320,89
YAYIN GİDERLERİ	2.583.155,10	344.460,00	420.000,00	128.222,22				113.434,60		42.000,00	42.000,00	3.673.271,92
ODA İŞTİRAKLERİ	751.460,76											751.460,76
DEMİRBAŞ ALIMLARI	2.371.209,28	393.668,39	35.936,00	40.498,00		20.500,00	53.900,00	60.848,00		11.999,00	18.098,00	3.006.656,67
GAYRİMENKUL - TAŞIT EDİNME												
GİDERLER TOPLAMI	55.434.992,31	9.375.436,44	5.986.677,02	5.740.495,74	179.301,10	3.017.362,34	1.794.060,55	1.729.943,85	1.217.354,32	2.016.573,93	1.650.099,65	88.142.297,25

2025 Bütçesi Gerçekleşen Gelir ve Giderlerin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

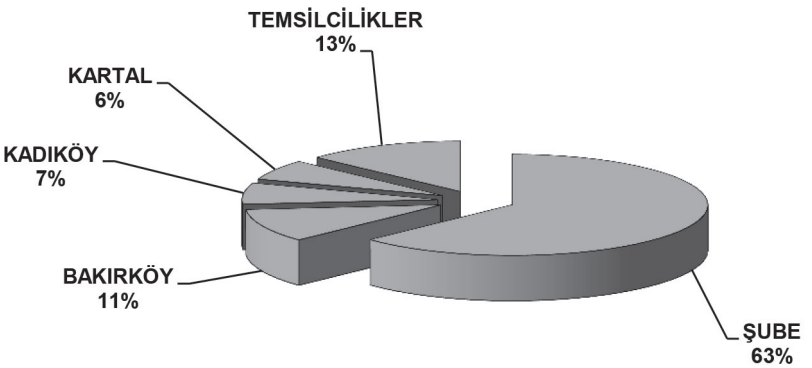
BİRİM	GELİR
ŞUBE	81.200.790,57
BAKIRKÖY	11.416.363,47
KADIKÖY	11.238.675,72
KARTAL	8.579.479,08
TEMSİLCİLİKLER	9.895.804,71
TOPLAM	**122.331.113,55**

2025 Gelirlerinin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

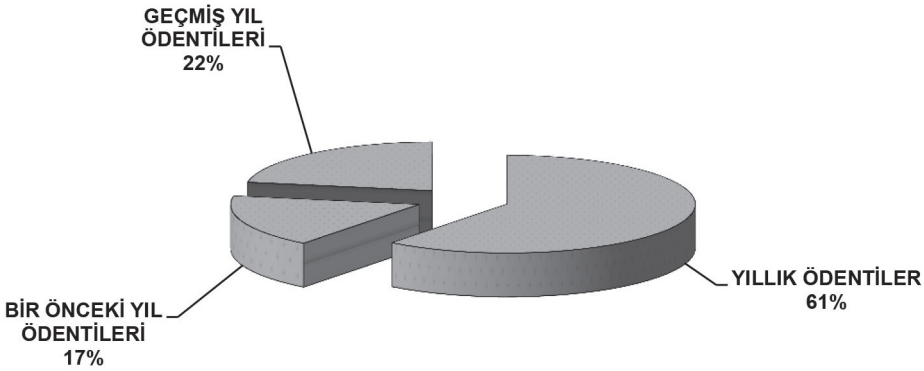
BİRİM	GİDER
ŞUBE	55.434.992,31
BAKIRKÖY	9.375.436,44
KADIKÖY	5.986.677,02
KARTAL	5.740.495,74
TEMSİLCİLİKLER	11.604.695,74
TOPLAM	**88.142.297,25**

2025 Giderlerinin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

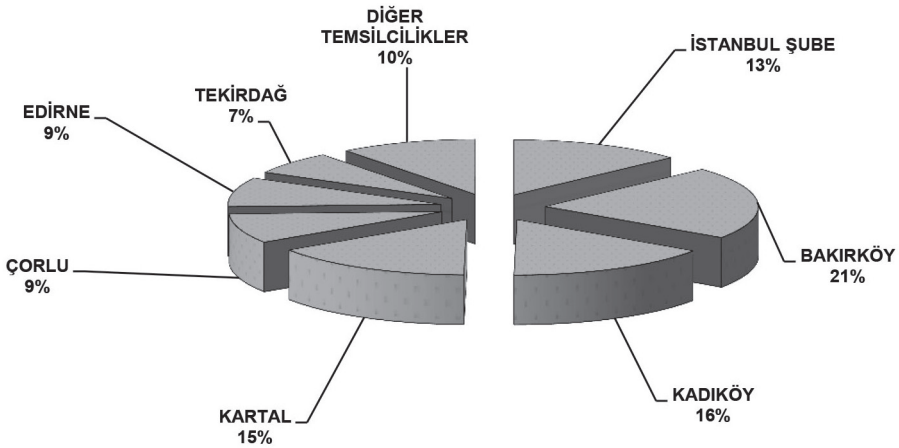
2025 Yılı Üye Aidat Gelirleri

YILLIK ÖDENTİLER	27.521.248,00
BİR ÖNCEKİ YIL ÖDENTİLERİ	7.897.439,00
GEÇMİŞ YIL ÖDENTİLERİ	10.096.071,74
TOPLAM ÜYE ÖDENTİLERİ	**45.514.758,74**

2025 Yılı Mesleki Denetim Gelirlerinin Şube ve Birimler Arasındaki Dağılımı

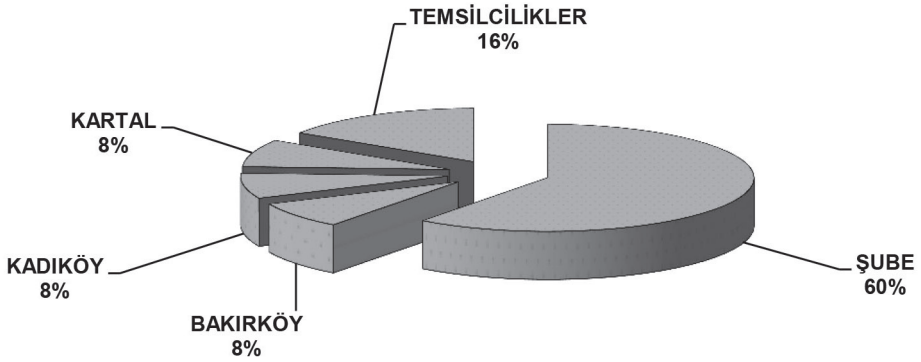
İSTANBUL ŞUBE	2.195.000,00
BAKIRKÖY	3.554.000,00
KADIKÖY	2.609.400,00
KARTAL	2.576.000,00
ÇORLU	1.441.000,00
EDİRNE	1.423.000,00
TEKİRDAĞ	1.113.700,00
DİĞER TEMSİLCİLİKLER	1.731.200,00
TOPLAM	**16.643.300,00**

2025 Yılı Personel Ücretleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	32.424.221,46
BAKIRKÖY	4.272.183,49
KADIKÖY	4.097.882,21
KARTAL	4.452.945,31
TEMSİLCİLİKLER	8.552.799,34
TOPLAM	**53.800.031,81**

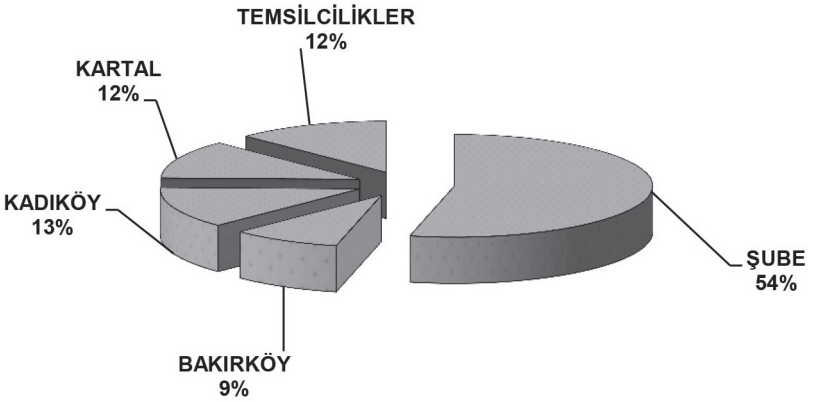
2025 Personel Ücretleri

2025 Yılı PTT - Kırtasiye Giderleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	348.683,35
BAKIRKÖY	57.901,39
KADIKÖY	83.760,33
KARTAL	78.446,12
TEMSİLCİLİKLER	81.394,69
TOPLAM	**650.185,88**

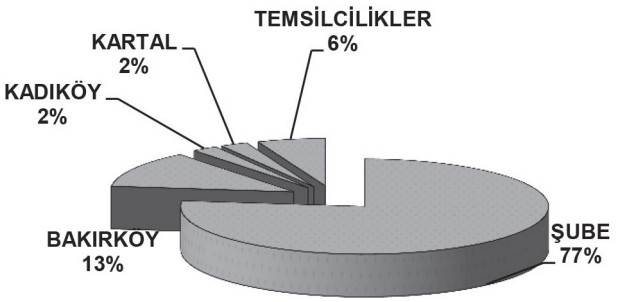
2025 PTT - Kırtasiye Giderleri

2025 Yılı Demirbaş Giderleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	2.478.152,07
BAKIRKÖY	401.768,39
KADIKÖY	72.062,00
KARTAL	78.298,00
TEMSİLCİLİKLER	193.067,00
TOPLAM	**3.223.347,46**

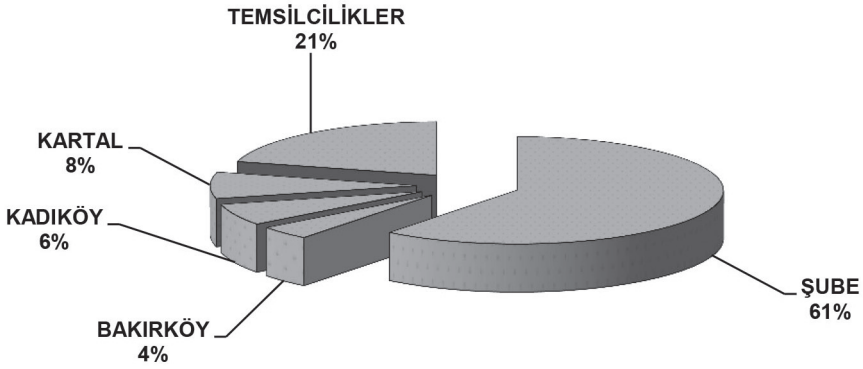
2025 Yılı Demirbaş Giderleri

2025 Yılı Bina İşletme Giderleri Şube ve Birimler Arası Dağılımı

ŞUBE	3.570.317,47
BAKIRKÖY	241.835,76
KADIKÖY	381.362,90
KARTAL	470.081,96
TEMSİLCİLİKLER	1.230.970,66
TOPLAM	**5.894.568,75**

2025 Yılı Bina İşletme Giderleri

2026 Yılı Gelirler Tahmini Bütçesi

GELİR	2026 TAHMİNİ
ÜYE KAYIT ÖDENTİSİ	533.000,00
ÜYE ÖDENTİLERİ	58.540.000,00
MESLEKİ DENETİM	15.611.000,00
BİLİRKİŞİLİK	150.000,00
S. MİMARLIK HİZMET BELGESİ	69.000.000,00
BELGE SATIŞLARI	3.530.000,00
YAYIN SATIŞ	0,00
KİRA	9.305.000,00
BAĞIŞ	328.000,00
FAİZ	8.450.000,00
SMGM	4.631.500,00
BİLGİSAYAR MBÇK	800.000,00
GELİRLER TOPLAMI	170.878.500,00

2026 Yılı Giderler Tahmini Bütçesi

GİDERLER	2026 TAHMİNİ
ODA GENEL KURULU	1.500.000,00
YÖNETİCİLERE ÖDEMELER	2.464.000,00
YÖNETİCİ YOLLUKLARI	15.150,00
TEMSİL-MUTFAK+DİĞER	2.035.650,00
KONF+SEMP+TOPLANTILAR	3.159.000,00
KURULLAR	2.761.500,00
KOMİTELER	2.174.000,00
PERSONELE ÖDEMELER	70.925.000,00
PERSONEL TAZMİNATLAR	1.500.000,00
OLAĞANDIŞI GİDERLER	145,00
MİM AR (AR GE)	
SMGM	1.237.000,00
BİLGİSAYAR MBÇK	423.000,00
HİZMET ALIMLARI	532.500,00
PERSONEL YOLLUK	8.500,00
DEMİRBAŞ BAKIM-ONARIM	358.500,00
PTT	918.000,00
KIRTASİYE	759.000,00
YAYIN SATINALMA	188.384,00
BASILI KÂĞIT	148.000,00
DAMGA PULU+HARÇLAR	1.580.000,00
İLAN	0,00
BİNA İŞLETME	8.294.000,00
HUKUKİ GİDERLER	4.332.000,00
YAYIN GİDERLERİ	1.197.000,00
ODA İŞTİRAKLERİ	1.141.500,00
DEMİRBAŞ ALIMLARI	5.165.000,00
GİDERLER GENELTOPLAMI	112.816.829,00

Merkez Hesabı

2024 YILI MERKEZ HESABI

2023 YILINDAN DEVREDEN MERKEZ BORCU	2.945.694,81
2024 YILI MERKEZE BORÇLANMA	11.657.262,00
TOPLAM BORÇLANMA	**14.602.956,81**

2024 YILI MERKEZ ADINA YAPILAN HARCAMALAR TOPLAMI	2.442.482,81
2024 YILI NAKİT AKTARIMLAR TOPLAMI	6.610.045,00
2024 YILI MERKEZİN ŞUBE ADINA TAHSİLATLARI	1.144.586,50
2024 YILI MERKEZ TOPLAM AKTARIMI	**10.197.114,31**

2025 YILINA DEVREDEN MERKEZ BORCU **3.771.144,50**

2025 YILI MERKEZ HESABI

2024 YILINDAN DEVREDEN MERKEZ BORCU	**3.711.144,50**
2025 YILI MERKEZE BORÇLANMA	24.107.661,86
TOPLAM BORÇLANMA	**27.818.806,36**

2025 YILI MERKEZ ADINA YAPILAN HARCAMALAR TOPLAMI	2.495.267,32
2025 YILI NAKİT AKTARIMLAR TOPLAMI	17.176.000,00
2025 YILI MERKEZİN ŞUBE ADINA TAHSİLATLARI	2.613.689,00
2025 YILI MERKEZ TOPLAM AKTARIMI	**22.284.956,32**

2026 YILINA DEVREDEN MERKEZ BORCU **6.546.193,17**

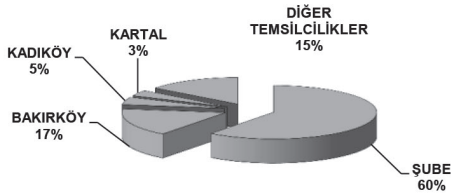
Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Kasa-Banka Dökümü

2024 YILI KASA BANKA VE BİRİMLER DAĞILIMI

	ŞUBE	BAKIRKÖY	KADIKÖY	KARTAL	DİĞER TEMSİLCİLİKLER	TOPLAM
KASA	5.824,48	4.256,24	7.417,73	2.311,10	20.756,17	**40.565,72**
BANKA	940.222,43	784.917,11	149.789,71	8.707,53	541.202,98	**2.424.839,76**
KREDİ KARTLARI	2.411.806,47	148.296,05	96.980,26	186.916,67	257.381,66	**3.101.381,11**
TOPLAM	**3.357.853,38**	**937.469,40**	**254.187,70**	**197.935,30**	**819.340,81**	**5.566.786,59**

ŞUBE VE BİRİMLER KASA-BANKA DETAYI

İSTANBUL ŞUBE	3.357.853,38
BAKIRKÖY	937.469,40
KADIKÖY	254.187,70
KARTAL	197.946,30
LÜLEBURGAZ	66.386,65
ÇORLU	235.448,20
EDİRNE	27.118,28
ÇERKEZKÖY	9.302,85
TEKİRDAĞ	387.440,99
YALOVA	17.568,02
KEŞAN	76.064,82
TOPLAM	**5.566.786,59**

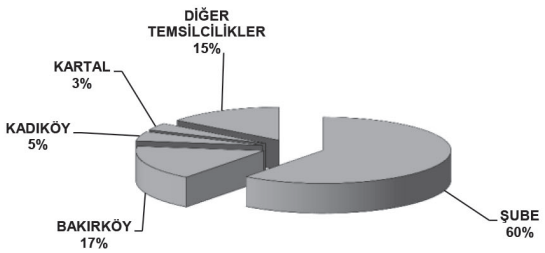

2025 Yılı Kasa Banka ve Birimler Dağılımı

	ŞUBE	BAKIRKÖY	KADIKÖY	KARTAL	DİĞER TEMSİLCİLİKLER	TOPLAM
KASA	3.412,07	37.191,50	867,86	11.935,39	55.991,41	109.398,23
BANKA	6.238.600,22	758.208,20	1.597.714,09	427.149,04	2.452.396,12	11.474.067,67
KREDİ KARTLARI	4.151.452,19	1.030.118,50	931.885,15	612.245,00	1.277.608,93	8.003.309,77
TOPLAM	**3.357.853,38**	**937.469,40**	**254.187,70**	**197.946,30**	**819.329,81**	**19.586.775,67**

ŞUBE VE BİRİMLER KASA-BANKA DETAYI

İSTANBUL ŞUBE	10.393.464,48
BAKIRKÖY	1.825.518,20
KADIKÖY	2.530.467,10
KARTAL	1.051.329,43
LÜLEBURGAZ	217.273,85
ÇORLU	173.383,12
EDİRNE	1.201.316,33
ÇERKEZKÖY	382.194,19
TEKİRDAĞ	964.836,20
YALOVA	787.756,89
KEŞAN	59.235,88
TOPLAM	**19.586.775,67**

Sergei Tchoban
Prof.Dr. Alper H. ÇOLAK
CİZİM YOLUYLA DÜŞÜNMEK
Sergei Tchoban
THINKING WITH DRAWINGS
tmmob
mimarlar
odası

21

Şube Binası Değerlendirmesi

KARANLIK GİDER GEZİ KALIR
HUKUKSUZ TUTUKLAMALARA
KARŞI
ADALET
NÖBETİNDEYİZ
#geziyisavunuyoruz

Şube Binasına İlişkin Değerlendirme ve Yapılan İyileştirmeler

Göreve geldiğimizde, Şube binamızın zemin katında yer alan ve kafeterya olarak işletilmesi planlanan mekâna, ilgili belediye tarafından **"numarataj bulunmadığı"** gerekçesiyle işletme ruhsatı verilmediği tespit edilmiştir. Yapılan teknik ve hukuki incelemeler sonucunda, yapının kat mülkiyetinin aslında bozulmadığı ve eski tapudaki **15 bağımsız bölümün hukuken geçerliliğini koruduğu** belirlenmiştir. Bu tespit doğrultusunda gerekli idari işlemler tamamlanmış, belediyeden işletme ruhsatı alınmış ve söz konusu mekân kiraya verilerek Şubemize önemli bir düzenli gelir kaynağı kazandırılmıştır.

Eğitim çalışmalarımızın niteliğini artırmak amacıyla, **2. katta bulunan eğitim sınıflarının mekânsal iyileştirmeleri** gerçekleştirilmiş; başta bilgisayarlar olmak üzere tüm teknik ekipmanlar yenilenmiştir. Ayrıca daha önce atıl durumda bulunan bir mekân düzenlenerek **yeni bir eğitim sınıfı olarak** tefriş edilmiş ve üyelerimizin kullanımına sunulmuştur. Böylece hem eğitim kapasitemiz hem de fiziksel altyapımız güçlendirilmiştir.

Yapının fiziksel bakım ve iyileştirme çalışmaları kapsamında, **binanın arka dış cephesindeki kompozit kaplamalar herhangi bir bedel ödenmeksizin yenilenmiş**, bina kabuğunun dayanımı ve estetik bütünlüğü iyileştirilmiştir.

Mekânsal kullanımın daha verimli hale getirilmesi amacıyla, **5. normal kattaki restoran bölümüne tahsis edilmiş soyunma odaları ve depolar tahliye edilmiş, bu düzenleme sayesinde bodrum kat aktif ve kullanılır hale getirilmiştir**. Böylece binanın atıl alanları işlevlendirilerek mekânsal verimlilik artırılmıştır.

Kurumsal kullanım ihtiyaçları doğrultusunda, **4. katta yer alan vakıf ofisi 1. normal kata taşınmış**, boşalan alanda ise eğitim ve çok amaçlı etkinliklerde kullanılabilecek **ek bir salon elde edilmiştir**. Bu alanın gerekli mekânsal düzenlemeleri planlanmış olup kısa süre içinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Teknik altyapı açısından en önemli iyileştirmelerden biri de, ekonomik ömrünü doldurmuş olan **yaklaşık 20 yıllık ısıtma–soğutma sisteminin tamamen yenilenmesi** olmuştur. Bu çalışma ile hem enerji verimliliği artırılmış hem de bina kullanıcıları için daha sağlıklı ve konforlu bir iç mekân ortamı sağlanmıştır.

Tüm bu çalışmalar sonucunda Şube binamız;

- Hukuki durumu netleştirilmiş,
- Gelir üretme kapasitesi artırılmış,
- Eğitim altyapısı güçlendirilmiş,
- Fiziksel ve teknik koşulları iyileştirilmiş,
- Mekânsal kullanım verimliliği yükseltilmiş bir yapıya kavuşturulmuştur.

Bu iyileştirmeler, Şubemizin hem kurumsal sürdürülebilirliğine hem de üyelerimize sunduğu hizmetlerin niteliğine doğrudan katkı sağlamıştır.

NOTLAR

NOTLAR

NOTLAR

NOTLAR